N LENIN /V ULYANOV/ ÎNTÂLNIRE LUCRĂRI V EDITURA DE STAT MOSCOVA PARTIDUL COMUNIST RUS (bolșevici) Italia tuturor țărilor, uniți-vă! N LENIN (V ULYANOV) ÎNTÂLNIRE LUCRĂRI T V LUPTA PENTRU PETRECIDE - mii EDITURA DE STAT MOSCOVA Tipărit la comandă al IX-lea Congres al R K P j • - Guise nr Glavlit nr Moscova Copt de exemplare Gosizdat a Tipografia Exemplar Moscova, Pyatnitskaya, LUPTA PENTRU PETRECIDE - CUVÂNT ÎNAINTE Al cincilea volum al lucrărilor colectate ale lui Lenin este format din două părți Prima parte cuprinde lucrările tovarășului Lenin, publicate de acesta în - , 'S -e în perioada Iskra, dar neinclusă în Volumul IV, care conține articole publicate chiar în Iskra Aceste lucrări includ, în primul rând, articolele lui Lenin, care au apărut pe paginile lui Zarya și, în al doilea rând, pamfletul Ce trebuie făcut? (Lucrările despre problema agrară, atât cele apărute pe paginile lui Zarya, cât și cele publicate separat, sub formă de pamflete, sunt cuprinse, după planul întregii publicații, într-un volum separat, al X-lea, consacrat în întregime lucrări pe problema agrară) La aceste lucrări adăugăm în acest volum două lucrări scrise în aceeași perioadă "Iskra", dar nedestinate apoi publicării și apărute în formă tipărită în Rusia pentru prima dată (Totodată sunt publicate în "Cronica Revoluţie" de la Berlin) Ambele manuscrise ale lui Vladimir Ilici au fost extrase de redactorii revistei acum amintite din arhivele lui P B Axelrod Una dintre aceste lucrări este o scrisoare de instrucțiuni scrisă de Vl Il în legătură cu Conferința de la Bialystok din , celălalt prezintă o analiză a proiectului de program de partid elaborat de Uniunea de Nord a R S -D R P în același și, se pare, este chiar "scrisoarea" despre care tovarășul O A Varențova povestește despre primirea în memoriile sale despre "Unirea Nordului" în jurnalul Revoluția Proletariană În "însemnări" cititorii vor găsi indicații detaliate despre împrejurările care au dus la apariția acestor documente importante pentru istoria partidului Printre lucrările perioadei Iskra retipărite în volumul V, desigur, celebrul pamflet Ce trebuie făcut? are o importanță deosebită Acest pamflet a jucat un rol absolut excepțional în istoria formării partidului Prezintă o expunere concentrată a punctelor de vedere fundamentale ale Iskra asupra tuturor problemelor vieții de partid și, când a apărut, a fost primit cu entuziasm de practicanții ruși, care au găsit în ea o armă excelentă în lupta împotriva oricărui fel de oportunism în teorie și laxism în practică Acest pamflet a fost acceptat cu același entuziasm de redactorii Iskra, ceea ce nu i-a împiedicat (Plehanov, Martov, Axelrod, Starover) mai târziu, după despărțirea de la Congresul V, să facă din acest pamflet principalul vJ e h i i ('pr op) TV - În acest caz, însă, menșevicii, care tocmai ieșiseră din organizația Iskra, au urmat doar exemplul Eliberatorilor Raboceye (Krichevsky și alții), cărora le-a dat o lovitură mortală pamfletul lui Lenin A doua parte a acestui volum conține articolele și pamfletele lui Lenin, scrise de acesta după părăsirea redacției Iskra și înainte de apariția ziarului Vperyod (noiembrie -decembrie) Locul central în rândul acestor lucrări îl ocupă broșura "Un pas înainte, doi pași înapoi", dedicată analizei cât mai amănunțite a dezbaterilor și deciziilor celui de-al II-lea Congres al R S -D R P După cum se știe, disputa dintre bolșevici și menșevici timp de un an întreg după despărțire s-a învârtit aproape exclusiv în sfera problemelor pur organizaționale Prin urmare, conținutul principal al broșurii Un pas înainte, doi pași înapoi este consacrat problemelor organizaționale și doar ultimele capitole, în legătură cu feuilletonele lui Axelrod apărute în primăvara anului , depășesc acest cadru și conturează dezacorduri în chestiuni tactice Aceste neînțelegeri tactice câteva

luni mai târziu, în legătură cu renașterea politică generală din Rusia, au împins departe în fundal probleme pur organizaționale, care au servit drept prim imbold pentru împărțirea social-democrației revoluționare și oportuniste la cel de-al doilea Congres Editorii Collected Works of Lenin au primit recent o serie de materiale importante referitoare la prima perioadă a diviziunii și care au făcut posibilă, pas cu pas, reconstituirea istoriei luptei de la al -lea și după cel de-al -lea Congres Aceste materiale sunt cuprinse, pe de o parte, în scrisorile și declarațiile lui Plehanov, Martov, Axelrod și Potresov și, pe de altă parte, în scrisorile, notițele și propunerile lui Vladimir Ilici însuși Aceste materiale, care nu au fost încă publicate și nu erau destinate publicării la momentul scrierii lor, completează semnificativ acele lucrări tipărite care sunt reproduse în volumul în fața cititorului Aceste materiale sunt acum în curs de elaborare la Institutul Lenin și vor fi tipărite suplimentar, împreună cu - declarații tipărite laconice ale tovarășului Lenin, referitoare la aceeași epocă O parte din lucrările retipărite în Volumul V de Vlad Ilici a fost publicat în Rusia în în colecția "De ani" Ca să nu mai vorbim însă de cenzura la care au fost supuse aceste lucrări, Vlad Ilici a considerat că la acea vreme este necesar să reducă semnificativ unele dintre ele În special, broșura "Un pas înainte, doi pași înapoi" a suferit o reducere foarte semnificativă În ediția noastră, toate aceste lucrări sunt tipărite, desigur, integral, din edițiile originale străine Lucrarea de selectare a materialului, de restaurare a textului și de comentare îi revenea tovarășului V Panov L Kamenev /V- PARTEA I ÎNAINTE DE CONGRESUL II P S ■d R p Note aleatorii I Bate, dar nu până la moarte La ianuarie, la Nijni Novgorod, o prezență specială a Curții de Justiție de la Moscova, cu participarea reprezentanților clasei, a examinat cazul uciderii țăranului Timofei Vasilyevich Vozdukhov, care a fost trimis la unitatea de "îngrijire" și bătut acolo de patru ofițeri de poliție, Shs-lemstiev, Shulpin, Shibaev și Olhoviy și And polițistul Panov, în așa măsură încât Vozduov a murit chiar a doua zi în spital Acesta este complotul acestui caz simplu, care aruncă o lumină puternică asupra a ceea ce se face de obicei și constant în comisiile noastre de poliție Din câte se poate judeca din relatările extrem de succinte din ziare, întregul incident este prezentat sub această formă Pe aprilie, Vozduhov a ajuns cu un taxi la casa guvernatorului Supraintendentul casei guvernatorului a ieșit și a mărturisit în instanță că Vozduov era fără pălărie, beat, dar nu beat, și s-a plâns de vreun debarcader cu aburi care nu eliberase bilet (?) Îngrijitorul i-a ordonat polițistului Shelemetyev să-l ducă pe Vozdukhov la unitate Vozdukh era atât de puțin beat încât a vorbit calm cu Shelemetyev și, la sosire, i-a explicat clar ofițerului de poliție Panov numele și gradul său În ciuda acestui fapt, Șelemetiev - se pare că știa lui Panov, care tocmai îl interogase pe Vozdukhov - "l-a dus" la acesta din urmă, nu în camera prizonierului, unde erau mai mulți bețivi, ci în "camera soldaților" de lângă celula prizonierului Împingându-l înăuntru, atinge cârligul ușii cu sabia, îi taie puțin mâna, își închipuie că Vozduhov ține sabia și se grăbește să-l bată, strigând că i s-a tăiat mâna Lovituri de peste tot, lovituri în față, înăuntru - - pieptul, în lateral, bate astfel încât Vozdov cade pe spate, toți îi dă capul de podea, imploră milă "De ce mă bati?" a spus el, în cuvintele unui martor (Sema-khin), care stătea în celula închisorii "Nu sunt vina mea Iartă-mă, pentru numele lui Hristos!" Potrivit aceluiași martor, Vozduov nu era beat, mai degrabă Sheremetyev era beat Faptul că Sheremetyev "învață" (expresia rechizitoriului!) Vozduhov, tovarășii

săi, Shulpin și Shibaev, care au băut în poliție chiar din prima zi de Paște (aprilie - marți, a -a zi de Paște) Vin în camera soldatului împreună cu Olhovin, care a venit din altă parte, îl bat cu pumnii pe Vozduhov și îi calcă în picioare Apare și polițistul Panov, se lovește cu o carte în cap, bate cu pumnii "M-au bătut atât de mult, m-au bătut atât de mult", a spus o femeie arestată, "încât toată burta mea era bolnavă de patimi" Când "antrenamentul" s-a terminat, directorul de district i-a ordonat cu sânge rece lui Shibaev să spele sângele de pe fața bărbatului bătut - e și mai decent: dacă nu vede autoritățile! - și să-l împingă în camera prizonierului "Fraților", îi spune Vozduov celuilalt arestat, "vedeți cum se luptă poliția? Fii martor, voi depune plângere!" Dar nu a reușit să depună plângere: a doua zi dimineață a fost găsit în stare complet inconștientă și trimis la spital, unde a murit ore mai târziu fără să-și recapete cunoștința O autopsie a relevat o fractură de zece coaste, vânătăi pe tot corpul și o hemoragie cerebrală Camera i-a condamnat pe Shelemetyev, Shulpin și Shibaev la ani de muncă silnică, iar Olkhovin și Panov la o lună de arest, găsindu-i vinovați doar de "insultă" Cu acest verdict, ne vom începe analiza Cei condamnați la muncă silnică au fost acuzați în temeiul articolelor și Partea a Codului de pedeapsă Primul dintre aceste articole precizează că un funcționar care a cauzat vătămare sau vătămare în timpul exercitării funcției sale este răspunzător!' pedeapsa capitală, "pentru aceasta crima unui anume" Și art partea a -a stabilește pentru tortură, când consecința acesteia a fost moartea, muncă silnică de la la ani În loc de pedeapsa capitală, instanța de moșii și judecătorii de coroană scade pedeapsa cu două grade (gradul : servitute penală - ani; gradul - de la la ani), adică stabilește reducerea maximă permisă de lege în cazul unor circumstanțe atenuante și, în plus, atribuie pedeapsa cea mai mică în acest grad cel mai mic Într-un cuvânt, instanța a făcut tot ce a putut pentru a atenua soarta inculpaților, și chiar mai mult decât a putut, din moment ce legea "cea mai înaltă măsură" - - pedeapsa" a fost ocolită Nu vrem deloc să spunem, desigur, că "cea mai înaltă dreptate" a necesitat tocmai zece, și nu patru ani de muncă grea; important este că ucigașii au fost recunoscuți ca ucigași și condamnați la muncă silnică Dar este imposibil să nu remarcăm tendința pre-caracteristică a instanței judecătorilor de coroană și a reprezentanților moșiei: atunci când încearcă jetoanele de poliție, sunt gata să le arate orice îngăduință; atunci când sunt judecați pentru infracțiuni împotriva poliției, ei manifestă o severitate notoriu de necruțătoare Iată-l pe polițist ei bine, cum să nu-i arăți îngăduință! L-a întâlnit pe Vozduhov adus, el a ordonat evident să nu fie trimis la prizonier, ci mai întâi - pentru antrenament - la soldat, a participat la bătaie cu pumnii și o carte (probabil un cod de legi), a ordonat ca distrugerea urmelor crimei (pentru a spăla sângele), el a raportat, în noaptea de aprilie, executorului judecătoresc al acestei unități, Mukhanov, că "totul merge bine în unitatea care i-a fost încredințată" (la propriu!) , Dar nu are nimic de-a face cu ucigașii, el se face vinovat doar că l-a insultat prin acțiune, doar de o simplă ofensă printr-o acțiune pedepsită cu arest Este destul de firesc ca acest domn, domnul Panov, nevinovat de crima, inca slujeste in politie, ocupand postul de politist Domnul Panov nu și-a transferat decât folositoarea activitate managerială de "educare" a oamenilor de rând de la oraș la rural Spune-mi cu toată conștiința, cititorule, poate ca polițistul Panov să înțeleagă într-un mod diferit verdictul camerei, ca sfat: "Du-te mai departe, ascunde mai bine urmele crimei, "antrenează-te" în așa fel încât urmele *) Apropo,

iată un alt fapt pentru judecarea măsurii pedepsei aplicate pentru diverse infracțiuni de către instanțele noastre La câteva zile după procesul ucigașilor de la Vozduhov, tribunalul militar din Moscova a judecat un soldat care a slujit în brigada locală de artilerie și a furat de pantaloni și mai multe articole de încălțăminte din arsenal în timp ce era santinelă la acest arsenal Pedeapsa a fost de patru ani de muncă silnică Viața unei persoane încredințate poliției valorează până la de pantaloni și câteva piese de încălțăminte încredințate unei santinelă În această "ecuație" originală, ca soarele într-o mică picătură de apă, se reflectă întregul sistem al statului nostru de poliție Personalitatea versus putere nu este nimic Disciplina în cadrul autorităților este totul, totuși, este de vină: "totul" este doar pentru prăjiți mici Micul, hoțul - la muncă silnică, și hoțul cel mare, toți acești bărbați, miniștri, directori de bănci, constructori de căi ferate, ingineri, antreprenori etc , apucând zeci și sute de mii de proprietate de stat, plătesc cel mai rar și cel mai rău caz cu referire la locuirea în provincii îndepărtate , unde poți trăi fericit din banii furați (hoții de bănci, ej din Siberia de Vest) și de unde este ușor să evadezi în străinătate) (jandarm colonel Merenville de Saint-Clair) - nu a avut Ai poruncit să se spele sângele de pe fața unui muribund - asta e foarte bine, dar ai lăsat să moară Vozduhov - asta, frate, e imprudent; înainte, fii mai atent și toacă ferm pe nas prima și ultima poruncă a Rusiei Derzhimorda; "bin, dar nu de moarte!" Din punct de vedere universal, verdictul camerei asupra lui Panov este o batjocură directă justiţie; el manifestă o dorință pur lachealā de a transfera toată vina asupra ofițerilor de poliție inferiori și de a-și proteja superiorul imediat, cu cunoștința, aprobarea și participarea cărora a avut loc tortura brutală Din punct de vedere juridic, acest verdict este un exemplu de cazuistică de care sunt capabili judecătorii oficiali și ei înșiși nu sunt foarte îndepărtați de secția de poliție Dați unui om o limbă pentru a-și ascunde gândurile, spun diplomații Legea este dată pentru a perverti conceptul de vinovăție și responsabilitate, ar putea spune juriștii noștri De ce, de fapt, este nevoie de cea mai subtilă artă judiciară pentru a aduce participarea la tortură sub o simplă insultă prin acțiune! Meșterul, care, în dimineața zilei de aprilie, poate i-a dat jos pălăria lui Vozduhov, este vinovat, se dovedește, de aceeași abatere - și chiar mai slab: nu o abatere, ci o "încălcare", la fel ca Panov Chiar și pentru simpla participare la o luptă (și nu la bătaia unei persoane neajutorate), dacă cineva este ucis, se datorează o pedeapsă mai severă decât cea care a fost supusă unui ofițer de poliție Chicana judecătorilor a profitat, în primul rând, de faptul că legea prevede mai multe pedepse pentru torturarea în funcție, dând judecătorului, în funcție de împrejurările cauzei, posibilitatea de a alege între o închisoare de luni sau o deportare în Siberia pentru trai A nu stânjeni judecătorul cu definiții excesiv de formale, a-i oferi o anumită libertate este, desigur, o regulă foarte rezonabilă, iar pentru aceasta legislația rusă a fost lăudată de mai multe ori și profesorii noștri de drept penal au subliniat liberalismul ei Au uitat doar fleacul că, pentru a aplica decizii rezonabile, este nevoie de judecători care să nu fie reduși la funcția de funcționari obișnuiți, este necesară participarea reprezentanților societății în instanță și a opiniei publice la dezbaterea cazului Și în al doilea rând, în ajutorul instanței de aici a venit un prieten al procurorului, care a refuzat să-l acuze pe Panov (și pe Olkhovin) de tortură și cruzime și a cerut să fie pedepsiți doar pentru comiterea infracțiunii Tovarășul procuror, la rândul său, a făcut referire la concluzia

experților, care au respins chinul special și - - durata bătăilor aduse de Panov Sofismul juridic, după cum vedeți, nu este deosebit de complicat: întrucât Panov a bătut mai puțin decât ceilalți, se poate spune că bătăile lui nu au fost deosebit de dureroase; iar dacă nu erau deosebit de dureroase, atunci putem concluziona că nu se refereau la "tortură și cruzime", iar dacă nu aveau legătură cu tortură și cruzime, atunci era o simplă insultă prin acțiune Totul este aranjat spre satisfacția generală, iar domnul Panov rămâne în rândurile gardienilor ordinii și protopopiatului *) Am abordat acum problema participării reprezentanților societății în instanță și rolul opiniei publice Această întrebare este în general bine ilustrată de acest caz În primul rând: cât de mult}' nu a fost un proces cu juriu, ci o instanță de judecători de coroană cu reprezentanți ai moșiilor care au examinat cazul? Pentru că guvernul lui Alexandru al III-lea, după ce a intrat într-o luptă fără milă împotriva tuturor și fiecărei aspirații ale societății pentru libertate și independență, a recunoscut foarte curând juriul ca fiind periculos Presa reacţionară a declarat procesul cu juriu "instanţă de stradă" şi a deschis a *) În loc să expunem ultrajele în întregime în fața instanțelor și în fața societății, preferăm să mușamalăm cauzele în instanță și să scăpăm cu circulare și ordine pline de fraze pompoase, goale De exemplu, șeful poliției din Oryol a emis un ordin în baza căruia, în confirmarea ordinelor anterioare, i-a invitat pe executorii judecătorești personal, precum și prin asistenții acestora, să-i inspire cu insistență pe polițiști să nu permită tratamente dure și orice acțiuni violente la reținerea pe străzi a bețivilor și plasarea acestora la unități pentru reluare, explicând gradelor inferioare că este de datoria poliției, printre altele, să protejeze bețivii care, fără un pericol evident pentru ei, nu pot fi lăsați în seama lor propriile dispozitive, de ce cipurile inferioare de poliție, plasate de lege însăși drept cei mai apropiați apărători și paznici ai orășenilor, atunci când rețin și predau un bețiv la unitate, nu numai că nu ar trebui să recurgă la niciun tratament nepoliticos și inuman al acestora, dar , dimpotrivă, iau toate măsurile care le stă în putere pentru a proteja persoanele pe care le aduc în custodie până la reluare Ordinul avertizează gradele inferioare ale poliției că numai printr-o atitudine atât de conștientă și legală față de îndatoririle lor oficiale, ochii pot avea dreptul de a conta pe încrederea și respectul populației pentru ei și că, dimpotrivă, orice indemnizație din partea poliției grade de arbitrar și de tratament crud al bețivilor, precum și de a le provoca orice -orice acțiune violentă, incompatibilă! cu datoria polițiștilor, obligați să servească drept exemplu de decență și bune moravuri, implică inevitabil pedepse severe a legii, iar cipurile inferioare de poliție vinovate de a permite astfel de fapte vor fi aduse în fața justiției fără nicio clemență - Draft picture for o revistă satirică: achitat sub acuzația de La crimă, polițistul citește ordinul ca să servească drept exemplu de decență și bune moravuri! - persecuția împotriva lui, care, de altfel, continuă și astăzi Guvernul a adoptat un program reacţionar: După ce a învins mişcarea revoluţionară a anilor ' , a anunţat cu neruşinare reprezentanţii societăţii că îi consideră "stradă", gloată care nu îndrăzneşte să se amestece nu numai în legislaţie, ci şi în administrarea statul, care ar trebui alungat din sanctuar, unde locuitorii ruși sunt judecați și pedepsiți, după metoda panovilor În , a fost adoptată o lege prin care cazurile de infracțiuni comise de funcționari și împotriva funcționarilor au fost scoase de sub jurisdicția juriului și transferate la curtea judecătorilor de coroană

cu reprezentanți ai moșiilor După cum știți, acești reprezentanți ai clasei, fuzionați într-un singur colegiu cu funcționari-judecători, sunt figuranți tăcuți, joacă rolul jalnic de martori, aranjează ceea ce vor să decidă funcționarii departamentului judiciar Aceasta este una dintre acele legi care se întind într-un șir lung de-a lungul întregii epoci reacționare recente a istoriei Rusiei, unite printr-un singur efort comun: de a restabili "puterea fermă" Sub presiunea împrejurărilor, în a doua jumătate a secolului al XIX-lea, autoritățile au fost nevoite să intre în contact cu "strada", iar componența acestei străzi s-a schimbat cu o viteză uimitoare, iar locuitorii ignoranți au fost înlocuiți cu cetățeni care erau încep să-și realizeze drepturile, capabile chiar să înființeze luptători pentru drepturi Și, simțind acest lucru, autoritățile s-au dat înapoi îngrozite și acum fac eforturi convulsive pentru a se proteja cu un zid chinezesc, zidându-se într-o fortăreață inaccesibilă oricărei manifestări de inițiativă publică Dar mă abatem oarecum de la subiectul meu f Deci, datorită legii reacţionare, strada a fost exclusă din procesul reprezentanţilor puterii Oficialii au fost judecati de oficiali Acest lucru a afectat nu numai verdictul, ci întreaga natură a cercetării preliminare și judiciare Curtea străzii este valoroasă tocmai pentru că aduce un curent viu în spiritul formalismului clerical, de care instituțiile noastre guvernamentale sunt complet saturate Strada este interesată nu doar de faptul, nici măcar de faptul că acest act va fi recunoscut ca insultă, bătaie sau tortură, ce fel și tip de pedeapsă va fi impusă pentru aceasta, ci mai degrabă dezvăluirea rădăcinii și evidențierea publică a tuturor firelor socio-politice a criminalității și a semnificației acesteia pentru a învăța de la instanță lecțiile moralității publice și ale politicii practice Strada vrea să vadă în instanță nu un "loc privat" în care oamenii ordonați folosesc cost-articolele responsabile ale Codului pedepselor pentru unul sau altul caz individual, ci o instituție publică care dezvăluie ulcerele sistemului modern și oferă material pentru critica acestuia și, în consecință, pentru corectarea lui Strada, cu instinctul ei, sub presiunea practicii vieții sociale și a creșterii conștiinței politice, ajunge la acel adevăr, la care, cu atâta dificultate și cu atâta timiditate, jurisprudența noastră oficial-profesională ajunge prin lanțurile sale scolastice: și anume că în lupta împotriva criminalității este nemăsurat mai importantă decât aplicarea pedepselor individuale este schimbarea instituțiilor sociale și politice Din acest motiv publiciştii reacţionari şi guvernul reacţionar urăsc - şi nu pot decât să urăsc - curtea străzii Din acest motiv, restrângerea jurisdicției juriului și restrângerea publicității sunt trase ca un fir roșu prin întreaga istorie post-reformă a Rusiei, iar natura reacționară a erei "post-reformă" este dezvăluită chiar în următorul a doua zi dupa intrarea in vigoare a legii din , care ne-a transformat "partea judecatoreasca" *) Și tocmai în acest caz a avut un efect deosebit lipsa unei "curți stradale" Cine ar putea fi interesat de partea publică a problemei la acest proces și să încerce să o prezinte cu toată convexitatea ei? Procuror? Funcționarul cel mai apropiat de poliție - împărțind responsabilitatea pentru deținerea și tratarea prizonierilor - în unele cazuri chiar și șeful poliției? Am văzut că asistentul procurorului chiar a refuzat să-l acuze pe Panov de tortură Reclamant civil, dacă soția bărbatului ucis, care a fost martor al lui Vozduhov la proces, a intentat un proces civil împotriva ucigașilor? Dar de unde putea ea, o femeie simplă, să știe că există un fel de proces civil într-o instanță penală? Și chiar dacă ar ști asta, ar

putea să angajeze un avocat? Da, chiar dacă ar fi în stare, ar exista un avocat care ar putea și ar vrea să atragă atenția publicului asupra ordinelor expuse prin această crimă? Da, dacă și *) Susținătorii liberali ai procesului cu juriu, argumentând împotriva reacționarilor din presa juridică, neagă adesea categoric semnificația politică a procesului cu juriu, străduindu-se să demonstreze că nu susțin deloc din motive politice participarea elementelor sociale la proces Acest lucru poate depinde parțial, fără îndoială, de nepăsarea politică de care suferă adesea juriștii, în ciuda ocupațiilor lor speciale în științele "de stat" Dar, în principal, acest lucru se explică prin necesitatea de a vorbi în limba esopienă, imposibilitatea de a-și declara în mod deschis simpatiile pentru constituție - a fost găsit un astfel de avocat, ar putea astfel de "delegați" ai societății ca reprezentanți ai clasei să susțină "fervoarea civilă" în el? Iată-l pe sergent-major de volost - mă refer la curtea provincială - stânjenit de costumul său din sat, neștiind unde să-și pună cizmele unse și mâinile de țărănesc, privind timid în sus la Excelența Sa președintele de cameră, care stă la aceeasi masa cu el Iată-l pe șeful orașului, un negustor gras, respirând greu într-o uniformă neobișnuită pentru el, cu un lanț la gât, încercând să-și imite vecinul, mareșalul nobilimii, un domn în uniformă nobiliară, cu fântână -aspect îngrijit, cu maniere aristocratice Și alături sunt judecători care au trecut prin toată școala îndelungată a birocrației, grefieri adevărați, cărunt în ordine, plini de conștiință a importanței sarcinii care le-a revenit: să judece reprezentanții autorităților care nu sunt vrednic să judece curtea străzii Nu l-ar descuraja această situație pe cel mai elocvent avocat să vorbească, nu i-ar aduce aminte de vechea zicală: "Nu aruncați perle în fața "? Și s-a dovedit că cazul a fost alungat ca prin curier, de parcă ar fi vrut să-l scape de sub control cât mai curând *), de parcă le-ar fi frică să sape bine toată această urâciune: poți locui lângă o latrină , obișnuiește-te, nu-l observi, instalează-te, dar trebuie doar să începi să-l cureți și apoi toți locuitorii nu numai din aceasta, io și apartamentele învecinate vor simți cu siguranță duhoarea Uite câte întrebări naturale pe care nimeni nu s-a obosit să afle De ce s-a dus Vozdov să-l vadă pe guvernator? Rechizitoriul - acest document, | întruchipând dorința autorităților acuzatoare de a rezolva întreaga crimă - nu numai că nu răspunde la această întrebare, ci chiar o acoperă direct, spunând că Vozduov "a fost reținut beat în curtea casei guvernatorului de către orașul Shelemetyev" Acest lucru dă chiar motive să credem că Vozduov a fost scandalos și unde? În curtea guvernatorului! Și, de fapt, Vozdukhov a venit la guvernator într-un taxi pentru a se plânge - acesta este un fapt stabilit De ce s-a plâns? Superintendentul casei guvernatorului, Ptitsyn, spune că Vozduov s-a plâns de o stație cu aburi, unde au refuzat să-i elibereze un bi *) Picto nici nu s-a gândit să aducă cazul în instanță cât mai curând posibil În ciuda simplității și clarității remarcabile a cazului, incidentul din aprilie a fost audiat în instanță abia pe ianuarie Judecata este rapidă, dreaptă și milostivă! - - călătoria de vară (?) Martorul Muranov, care a fost executor judecătoresc în unitatea în care a fost bătut Vozduhov (și acum este șeful închisorii provinciale din orașul Vladimir), spune că a auzit de la soția lui Vozduhov că ea și soțul ei beau și că au fost bătuți la Nijni și la poliția fluvială și la secția de poliție de Crăciun, iar Vozduhov a vrut să raporteze guvernatorului aceste bătăi În ciuda contradicției evidente din depozițiile acestor martori, instanța nu ia exact nicio măsură pentru lămurirea chestiunii Dimpotrivă, oricine ar avea tot dreptul să

concluzioneze că instanța nu dorește să clarifice această problemă Soția lui Vozdukhov a fost martoră la proces, dar nimeni nu a întrebat-o dacă ea și soțul ei au fost cu adevărat bătuți în mai multe secții de poliție din Nijni Novgorod În ce circumstanțe au fost arestați? În ce camere au fost bătuți? Cine a bătut? Oare chiar a vrut soțul să se plângă guvernatorului? A spus soțul cuiva despre această intenție a lui? Martorul Ptitsyn, care, fiind un funcționar al biroului guvernatorului, foarte probabil nu a fost înclinat să asculte plângerile împotriva poliției de la nebeat - dar totuși supus să mă dezvolte - Vozduhov, care l-a instruit pe polițistul beat Shelemetyev să ia reclamant la unitate pentru reluare, acest interesant martor nu a fost supus interogatoriului Șoferul Krainov, care l-a adus pe Vozduhov la guvernator și l-a dus la sorți la unitate, din nou nu întreabă dacă Vozdovov i-a spus de ce se duce? Ce i-a spus mai exact lui Ptitsyn? A mai auzit cineva această conversație? Instanța se limitează la a citi scurta mărturie a lui Krainov, care nu s-a prezentat (mărturisind că Vozduov nu era beat, ci doar puțin beat), iar procurorul adjunct nu se gândește deloc la cum să obțină aspectul acestui important martor Dacă ținem cont de faptul că Vozduov este subofițer în rezervă, înseamnă că este un om experimentat, care știe puțin despre legi și regulamente, ce le spune camarazilor săi și după ultima bătălie de moarte; "Voi depune o plângere", apoi devine mai mult ca sigur că a mers la guvernator tocmai pentru a se plânge de poliție, că martorul Ptitsyn a mințit, protejand poliția, că lacheii judecătorului și lacheul procurorului nu voia să expun această poveste gâdilată Mai departe De ce și pentru ce l-au învins pe Vozdukhov? Rechizitoriul înfățișează din nou acest lucru în cel mai bun mod posibil pentru inculpați Se presupune că "motivul torturii" a fost tăietura de pe mâna lui Shelemetyev când l-a împins pe Voz- - - spiritul în al soldatului Întrebarea este, de ce l-au împins pe Vozdukhov, care a vorbit calm atât cu Shelemetyev, cât și cu Panov (presupunând că era necesar să-l împingem fără greșeală!) nu în celula închisorii, ci mai întâi în camera soldatului? A fost trimis să se trezească, sunt deja câțiva bețivi în camera prizonierului și apoi ajunge și Vozduov acolo, de ce Shelemetyev, după ce l-a "prezentat" lui Panov, îl împinge în camera soldatului? Evident, doar pentru a bate În cartierul prizonierilor sunt oameni, dar în cartierul soldaților Vozdov va fi singur, iar tovarășii lui Shelemetyev și domnul Panov, căruia îi este "încredințat" în prezent prima parte, vor veni în ajutor Tortura a fost cauzată, așadar, nu de o ocazie accidentală, ci de o intenție complet premeditată Se poate presupune doar unul dintre cele două lucruri: fie toți cei trimiși la unitate pentru reluare (chiar dacă se comportă destul de decent și calm) sunt trimiși mai întâi la soldat pentru "antrenament", fie lui Vozduhov i s-a ordonat să fie bătut tocmai pentru faptul că că a călătorit se plânge guvernatorului despre poliție Relatările din ziare ale cazului sunt atât de scurte încât este dificil să susținem categoric această din urmă presupunere (care nu este deloc de necrezută), dar ancheta preliminară și judiciară, desigur, ar putea clarifica temeinic această problemă Curtea, desigur, nu a acordat nicio atenție acestei probleme Spun: "desigur", pentru că indiferența judecătorilor de aici reflectă nu numai formalismul birocratic, ci și pur și simplu viziunea filistină a unui rus "Am găsit ceva de surprins! Au ucis un bărbat beat în unitate! Ni se mai întâmplă nouă!" Iar profanul vă arată zeci de cazuri incomparabil mai revoltătoare și, în plus, trec nepedepsite pentru făptuitori Indicațiile filistinului sunt perfect juste, și totuși el greșește complet și dezvăluie în raționamentul său doar o miopie extremă

filistenă Este posibil ca printre noi să fie posibile cazuri incomparabil mai scandaloase de violență a poliției, pentru că această violență este practica zilnică și obișnuită a oricărui departament de poliție? Și nu pentru că indignarea noastră față de cazuri excepționale este neputincioasă pentru că contemplăm cazurile "normale" cu indiferență obișnuită? - pentru că indiferența noastră este imperturbabilă chiar și atunci când un fenomen atât de familiar și obișnuit cum ar fi bătaia unui "muzhik" bețiv (se presupune că beat) parțial provoacă un protest din partea acestui mujic (aparent obișnuit) însuși, care plătește cu viața pentru o încercare obscenă de a aduce cea mai umilă plângere guvernatorului? Există un alt motiv care nu permite să treci pe lângă asta, cel mai obișnuit caz De mult s-a spus că valoarea preventivă a pedepsei este determinată deloc de cruzimea ei, ci de inevitabilitatea ei Este important să nu se impună o pedeapsă severă pentru o infracțiune, ci ca niciun caz de infracțiune să nu rămână nerezolvat Și din această parte, acest caz nu este lipsit de interes În Imperiul Rus au loc bătăi ilegale și sălbatice ale poliției - fără exagerare, se poate spune - zilnic și orar *) Și ajunge în instanță în cazuri absolut excepționale și extrem de rare Acest lucru nu este deloc surprinzător, deoarece criminalul este același polițist căruia i se încredințează în Rusia soluționarea crimelor Dar acest lucru ne obligă să ne oprim cu cu atât mai multă atenție, oricât de neobișnuită, asupra acelor cazuri când instanța trebuie să ridice vălul care acoperă un lucru comun Fiți atenți, de exemplu, la modul în care poliția bate Sunt cinci sau șase, lucrează cu cruzime brutală, mulți sunt beți, toți au cirme Dar nici unul dintre ei nu lovește victima cu o sabie o dată Sunt oameni experimentați și știu perfect să bată O lovitură cu sabie este o dovadă, iar o lovitură cu pumnii este du-te, apoi, să demonstrezi că au fost bătuți de poliție "A fost bătut la bătaie, l-au luat pe cel bătut" - și totul este acoperit Chiar și în cazul de față, când l-au bătut din greșeală până la moarte ("și nu a fost ușor să mori; *) Aceste rânduri erau deja scrise când ziarele au adus încă o confirmare a corectitudinii unei astfel de afirmații La celălalt capăt al Rusiei, la Odesa, oraș care are statut de capitală, un judecător de pace l-a achitat pe un anume M Kliikov, care, conform raportului polițistului Saduk'ov, a fost acuzat de revoltă în timpul arestării sale în unitate La proces, acuzatul, precum și patru martori, au depus mărturie după cum urmează: Sadukov l- a reținut pe M Kliikov în stare de ebrietate și l-a adus la secția de poliție După ce s-a trezit, Klinkov a început să ceară să fie eliberat Ca răspuns la aceasta, un polițist l-a prins de guler și a început să-l bată, apoi au mai apărut trei polițiști, iar toți patru au început să-l chinuie, lovindu-l în față, cap, piept și laterale Sub o ploaie de lovituri care ploua asupra lui Lame, pline de sânge, căzură la podea, apoi au început să-l bată întinsă cu și mai mare frenezie După cum au mărturisit Klinkov și martorii săi, Sadukov, care ia încurajat pe polițiști, a condus tortura Blades bătuți și-au pierdut cunoștința, iar când și-a revenit în fire, то a fost eliberat din stație Imediat, Klinkov a mers la medic, care a fost examinat Magistratul l-a sfătuit pe Klinkov să depună o plângere împotriva lui Sadukov și a procurorului orașului, la care Klinkov a răspuns că o plângere a fost deja depusă la procuror și douăzeci de persoane au fost martorii torturii sale Nu trebuie să fii profet pentru a prezice că M Klinkov nu va putea ajunge la judecarea și condamnarea polițiștilor pentru tortură Nu au fost bătuți până la moarte, iar dacă, mai mult decât se aștepta, vor răspunde, atunci cu nimic - - țăranul era cel mai greu, cine s-ar fi putut aștepta la

asta?"), acuzarea trebuia să dovedească prin mărturia martorilor că "Vozduhov era perfect sănătos înainte de a fi trimis la unitate" Evident, ucigașii, care au susținut tot timpul că nu au bătut deloc, au spus că au adus un bărbat bătut Găsirea de martori într-un caz ca acesta este incredibil de dificil Printr-o fericită coincidență, s-a mai dovedit că fereastra de la camera prizonierului la camera soldatului nu era complet etanșată: este adevărat că în loc de sticlă a fost introdusă o foaie de tablă cu orificii înșurubate, iar orificiile din camera soldatului au fost atârnat cu piele, dar când bagi degetul înăuntru, pielea se ridică și din camera prizonierului poți vedea atunci ce se întâmplă în camera soldatului Acesta este singurul motiv pentru care instanța a reușit să restabilească integral imaginea "învățăturii" Dar o astfel de dezordine ca o fereastră slab sigilată ar putea, desigur, să existe doar în ultimul secol; în secolul al XX-lea, probabil deja, fereastra de la prizonier la soldatul din prima parte a Kremlinului din Nijni Novgorod a fost sigilată etanș Și dacă nu există martori, atunci dacă doar un bărbat a intrat în soldat! Nicio altă țară nu are o asemenea abundență de legi ca Rusia Avem legi pentru orice Există, de asemenea, un statut special privind detenția, care precizează în detaliu că detenția este legală numai în spații speciale supuse supravegherii speciale Legea, după cum vedeți, este respectată: poliția are o secție specială pentru "prizonieri" Dar înainte de arestare, este "acceptat" să fie "împins" în "soldatului" Și deși rolul soldatului, ca adevărată temniță, este destul de clar din datele întregului proces, cu toate acestea, justiția nici nu s-a gândit să-și oprească atenția asupra acestui fenomen Într-adevăr, nu ar trebui să ne așteptăm ca procurorii să demască ultrajele autocrației noastre polițienești și să lupte împotriva ei! Am abordat problema martorilor în astfel de cazuri În cel mai bun caz, doar persoanele aflate în mâinile poliției pot fi martori"; un străin va putea observa o "predare" de poliție într-o unitate doar în condiții cu totul excepționale Și asupra acelor martori care se află în mâinile poliției este posibilă influența poliției A fost si in acest caz Martorul Frolov, care se afla în închisoare la momentul crimei, a mărturisit la ancheta preliminară că atât polițiștii, cât și polițistul l-au bătut pe Vozduhov; apoi a scos calomnia de la politistul Panov'; la proces, el a declarat că nimeni din poliție Vozduhov nu l-a bătut, că a fost incitat să-i arate pe Semahin și Barinov (alți deținuți care erau principalii martori ai urmăririi penale) împotriva poliției, că poliția nu a incitat sau l-a învățat Martorii Fadeev și Antonova au mărturisit că nimeni în acela al soldatului DO' Vozdukhov nu a atins nici măcar un deget: acolo toată lumea stătea liniștită și liniștită, și nu a fost nicio ceartă După cum puteți vedea, fenomenul este din nou cel mai frecvent Și justiția l-a tratat din nou cu indiferența obișnuită Există o lege care pedepsește destul de sever mărturia falsă în fața instanței"; declanșarea unei urmăriri penale împotriva acestor doi martori mincinoși ar face și mai multă lumină asupra brutalității polițienești, din care cei care au ghinionul de a cădea în ghearele poliției sunt aproape complet lipsiți de apărare (și această nenorocire se întâmplă regulat și constant cu sute de mii de oameni "simpli"), dar instanța se gândește doar la aplicarea unui astfel de articol și deloc la această lipsă de apărare Și acest detaliu al procesului, ca orice altceva, arată clar ce rețea atotcuprinzătoare și puternică este, ce ulcer vechi este, pentru a scăpa de care este necesar să scapi de întregul sistem complet autocrația poliției și lipsa totală de drepturi a oamenilor Cu aproximativ treizeci și cinci de ani în urmă, i s-a

întâmplat o poveste neplăcută unui cunoscut scriitor rus, F M Reshetnikov S-a dus la Sankt Petersburg la adunarea nobiliară, închipuindu-și greșit că acolo susțin un concert Polițiștii nu l-au lăsat să intre și au strigat: "Unde te duci? Cine ești tu?" "Masterovoy!" a răspuns F M Reșetnikov, care era supărat, nepoliticos Rezultatul unui astfel de răspuns, spune Gleb Uspensky), a fost că Reșetnikov și-a petrecut noaptea în unitatea din care a ieșit bătutul, fără bani și inel "Aduc acest lucru în atenția Excelenței Voastre", a scris Reshetnikov într-o petiție adresată Sankt Petersburgului Șeful poliției Ober - Nu caut nimic Vorbesc doar de kZDn ^ SHsM ^ ZhZh ^) să vă deranjeze, astfel încât executorul judecătoresc, trimestrial, lor uneori ^¥ ^ rrddovye 'n-ar bate oamenii Acest popor va trebui să "obțină un o mulţime de tot felul de lucruri' Dorința modestă cu care scriitorul rus al șefului poliției metropolitane îndrăznise cu atâta vreme în urmă să deranjeze, a rămas neîmplinită până astăzi și rămâne neîmplinită sub ordinul nostru politic Dar în prezent, ochii oricărei persoane cinstite, epuizați de contemplarea atrocităților și violenței, sunt atrași către ei de o nouă mișcare puternică în rândul poporului, care își adună putere pentru a îndepărta toate atrocitățile de pe fața pământului rus și realizează cele mai bune idealuri ale omenirii În ultimele decenii, ura față de poliție a crescut de multe ori și a devenit mai puternică în rândul maselor de oameni de rând Dezvoltarea vieții urbane, creșterea industriei, răspândirea alfabetizării, toate acestea au insuflat în masele întunecate dorința de o viață mai bună și de cooperare Sobr i TELEVIZOR' cunoașterea demnității umane, iar poliția a rămas aceeași arbitrară și brutală La brutalitatea ei s-a adăugat doar marele rafinament al anchetei și persecuția noului, cel mai teribil dușman: tot ceea ce aduce maselor o rază de conștiință a drepturilor lor și a credinței în forțele proprii Fructificată de o astfel de conștiință și de o asemenea credință, ura oamenilor își va găsi un descarcer nu în răzbunare sălbatică, ci în lupta pentru libertate II De ce grăbi vicisitudinile timpului? Un proiect interesant a fost adoptat de către adunarea nobiliară provincială Oryol și și mai interesantă a fost dezbaterea despre acest proiect Miezul problemei este acesta Liderul provincial al nobilimii, M A Stakhovich) a depus un raport, propunând încheierea unui acord cu departamentul financiar privind acordarea posturilor de colecționari nobililor oroli Odată cu introducerea monopolului vinului, în provincie sunt deschise de posturi de strângeri de fonduri din magazinele de stat Remunerarea montatorilor - ruble V an (de ruble de salariu, de ruble de cheltuieli de călătorie și de ruble pentru un gardian) Așa că ar fi bine pentru acești nobili sa ocupe locuri, iar pentru aceasta sa formeze un artel si sa incheie o intelegere cu vistieria În loc de garanția necesară (- mii), faceți deduceri pentru prima dată la de ruble pe an de la fiecare colector și să facă capital nobil din acești bani pentru a susține departamentul de băuturi Proiectul, după cum vedeți, se remarcă prin caracter practic fără îndoială și demonstrează că clasa noastră superioară are un instinct perfect despre unde puteți smulge plăcinta oficială Dar tocmai acest caracter practic li s-a părut multor nobili proprietari de pământ excesiv, indecent, nedemn de un nobil A izbucnit o dezbatere, care a dezvăluit cu o claritate deosebită trei puncte de vedere asupra chestiunii Primul este punctul de vedere al practicii Este necesar să se hrănească, moșia are nevoie, la fel, câștiguri, nu refuzați să ajutați săracii nobili? Și în plus, la urma urmei, colecționarii pot ajuta la trezirea oamenilor! Al doilea punct de vedere este cel al romanticilor Serviți în secția de băuturi, puțin mai sus decât

sărutatorii, în supunere unor simpli conducători de depozite, "deseori oameni din clasele inferioare"!? - și discursuri aprinse s-au revărsat despre marea vocație a nobilimii Ne propunem să ne oprim tocmai asupra acestor discursuri, dar mai întâi vom evidenția al treilea punct de vedere - cel al oamenilor de stat Pe de o parte, este imposibil să nu admit că, parcă - ii rușinos, dar, pe de altă parte, trebuie să admitem că este benefic Este posibil, însă, dobândirea de capital și păstrarea inocenței: managerul accizelor poate numi fără garanție, iar aceiași de nobili pot obține locuri la cererea mareșalului provincial al nobilimii - fără nici un artel și acord, în caz contrar , poate, "ministrul afacerilor interne va opri decretul în protecția corectitudinii sistemului general de stat Această părere înțeleaptă ar fi triumfat probabil dacă mareșalul nu ar fi făcut două afirmații esențiale: în primul rând, că tratatul fusese deja înaintat consiliului ministrului de finanțe, care l-a recunoscut ca posibil și a fost de acord cu el în principiu Și, în al doilea rând, că "este imposibil să obții aceste locuri prin simpla cerere a mareșalului provincial al nobilimii" Iar raportul a fost acceptat Bietii romantici! Au fost învinși Și cât de frumos au vorbit! "Până acum, nobilimea a nominalizat doar lideri Raportul propune să se formeze un fel de artel Este aceasta în concordanță cu trecutul, prezentul și viitorul nobilimii? Potrivit săpăturii asupra colectorilor, în cazul în care se găsește un deșeu din partea deținutului, nobilul trebuie să stea la ghișeu Este mai bine să mori decât să iei o asemenea poziție!" Fu tu, Doamne, cât de mult om de noblețe! Mai bine să mori decât să vinzi vodcă! Aici, comerțul cu cereale este o ocupație nobilă, mai ales în anii slabi, când se poate profita în detrimentul celor înfometați Și o îndeletnicire și mai nobilă este aceea de a cămăta cereale, de a le împrumuta iarna țăranilor flămânzi pentru munca de vară și de a plăti această muncă de trei ori mai ieftin față de prețuri libere Tocmai în acea zonă centrală de pământ negru căreia îi aparține provincia Oryol, proprietarii noștri s-au angajat mereu și continuă să se angajeze în această cea mai nobilă formă de cămătărie cu un zel deosebit Ei bine, pentru a separa în mod corespunzător cămătăria nobilă de cea ignobilă, desigur, este necesar să strigi cât mai tare despre ocupația sărutatorului, nedemn de un nobil "Trebuie să ne păzim cu strictețe vocația, exprimată în cunoscutul cel mai înalt manifest, de a sluji poporul fără egoism Serviciul egoist este contrar acestui lucru "Moșia, care în trecut are merite precum serviciul militar al strămoșilor săi, care au purtat pe umerii săi marile reforme ale împăratului Alexandru al II-lea, are o bază pentru îndeplinirea obligațiilor sale față de stat în viitor" Da, serviciu dezinteresat! Repartizarea proprietăților, atribuirea proprietăților populate, i e daruri de mii de acri de pământ și mii de suflete de iobagi, formarea unei clase de mari proprietari de pământ care au sute, mii și zeci de mii de acri de pământ și care prin exploatarea lor conduc milioane de țărani la un raft al sărăciei - aceștia sunt manifestările acestei dezinteresări Dar mai ales dulce este referirea la "marile" reforme ale lui Alexandru al II-lea De exemplu, eliberarea țăranilor - cu ce dezinteresare nobilii noștri i-au dezbrăcat ca pe lipici: i-au forțat să-și cumpere propriul pământ, i-au obligat să plătească prețuri exorbitante pentru el față de prețul real, au jefuit pământul țărănesc pentru ei înșiși sub formă de tot felul de tăieturi, și-au schimbat nisipurile, râpele și pustiul cu pământuri țărănești bune, iar acum mai au îndrăzneala să se laude cu astfel de isprăvi! "Sfera patriotică a afacerii cu băuturi nu reprezintă nimic" "Tradițiile noastre se bazează nu pe ruble, ci pe serviciul public

Nobilimea nu trebuie transformată într-o bursă de valori " Struguri verzi! Nobilimea "nu ar trebui" să se transforme într-o bursă de valori, pentru că bursa de valori necesită capital solid, iar domnii proprietarilor de sclavi de ieri au trăit până la nouă Pentru mase largi ale acestora, nu transformarea lor într-o bursă de valori, ci subordonarea lor la bursă, subordonarea lor rublei, a fost de mult un fapt realizat Și în căutarea rublei, "clasa superioară" a fost mult timp angajată în fapte atât de patriotice, cum ar fi producția de fuzelaje, construcția de rafinării de zahăr și alte fabrici și participarea la; tot felul de întreprinderi comerciale și industriale exagerate, bătând în pragurile reprezentanților celor mai înalte sfere ale curții, marilor duci, miniștri etc - pentru exportul de zahăr, bucăți (în mii de acri!) de oarecare pământ bașkir, profitabil și "locuri profitabile" calde etc "Etica nobilimii poartă urme de istorie, statut social" și urme de grajd, care i-a obișnuit pe nobili cu violența și abuzul țăranului Cu toate acestea, obiceiul secular de a conduce a dezvoltat și la nobili ceva mai subtil: capacitatea de a-și îmbrăca interesele de exploatare în fraze pompoase, calculate pentru a păcăli "oamenii de rând" ignoranți Ascultă mai departe: "De ce grăbi vicisitudinile timpului? Să fie o prejudecată, dar vechile tradiții nu permit să fie ajutate aceste vicisitudi În aceste cuvinte ale domnului Naryshkin) (unul dintre oamenii consiliului care a apărat punctul de vedere al statului) se poate vedea adevăratul instinct de clasă Desigur, teama de poziția de culegător (sau chiar de sărutator) este, în timpurile moderne, o prejudecată, dar nu datorită prejudecăților maselor ignorante ale țărănimii exploatarea nemaiauzită și neruşinată a țăranii de către proprietarii de pământ în mediul rural este întreținut? Prejudecățile se sting deja; de ce să accelereze dispariția lor prin apropierea deschisă a nobilului de sărutator, facilitând țăranului, prin această comparație, procesul (procesul care a început deja) de asimilare a adevărului simplu că nobilul moșier este același cămătar, tâlhar și prădător, ca orice mâncător de lumi din sat, doar nemăsurat de puternic, mai puternic prin proprietatea sa pământului, privilegiile sale vechi de secole, apropierea de puterea regală, obiceiul său de a domina și capacitatea de a-și acoperi interiorul lui Iuda cu întreaga doctrină a romantismului și generozității ? Da, domnul Naryshkin este, fără îndoială, omul consiliului, iar spiritul de stat vorbește pe buzele lui Nu sunt surprins că "mareșalul" nobilimii oroliene i-a răspuns - cu atât de rafinament al expresiilor care ar face cinste unui lord englez - următoarele: "Ar fi îndrăzneală din partea mea să mă opun acelor autorități pe care le-am auzit aici, dacă nu aș fi convins că, opunând opiniilor lor, nu mă opun convingerilor lor " Acest lucru este adevărat și, în plus, adevărat într-un sens mult mai larg decât și-a imaginat domnul Stahovici, care, într-adevăr, a spus accidental adevărul Credințele domnilor nobilimii sunt aceleași pentru toată lumea - de la practicanți la romantici Toată lumea crede ferm în "dreptul său sacru" la sute sau mii de acri de pământ jefuit de strămoși sau acordate de tâlhari, în dreptul de a exploata țăranii și de a juca un rol dominant în stat, în dreptul celui mai gras (și , dacă este necesar, slabe) bucăți din plăcinta de stat , i e banii oamenilor Ei diferă doar în opiniile lor cu privire la oportunitatea anumitor măsuri, iar dezbaterile lor în discutarea acestor opinii sunt la fel de instructive pentru proletariat ca orice dispută internă din tabăra exploatatorilor În astfel de dispute, iese la iveală diferența dintre interesele comune ale întregii clase de capitaliști sau proprietari de pământ și interesele indivizilor sau grupurilor individuale; în astfel

de dispute, sunt deseori scoase la iveală lucruri care, în general, sunt ascunse cu grijă - - Dar, pe lângă aceasta, episodul Oryol aruncă o lumină asupra naturii notoriului monopol al băuturii Ce beneficii se aștepta presa noastră oficială și semioficială de la ea: o creștere a veniturilor statului, o îmbunătățire a produsului și o scădere a beției! Dar de fapt, în loc să crească veniturile, ceea ce s-a soldat până acum cu doar o creștere a prețului vinului, un buget complicat, imposibilitatea de a determina cu exactitate rezultatele financiare ale întregii operațiuni; în loc să îmbunătățească produsul, s-a dovedit a fi mai rău și este puțin probabil ca guvernul să poată impresiona în mod deosebit publicul cu raportul despre rezultatele de succes ale "degustării" noii "kazenka", care "recent " a ocolit toate ziarele În loc de scăderea beției, creșterea numărului de locuri pentru vânzarea secretă a vinului, creșterea veniturilor poliției din aceste locuri, deschiderea de vinoteca împotriva voinței populației, petiționând altfel *), creșterea beției în strazile **) Și, cel mai important, ce câmp nou gigantic pentru tirania birocratică și arbitrariul, adularea și furtul deschide această creare a unei noi ramuri a economiei de stat multimilionare, crearea unei întregi armate de noi funcționari! Aceasta este o adevărată invazie a norilor întregi de lăcuste birocratice, care sug, intrigează, jefuiesc, hărțuiesc pachete și pachete din marea de cerneală și munți de hârtie Proiectul Oryol nu este altceva decât o încercare de a pune în forme legale care dorința de a smulge bucăți mai mult sau mai puțin grase din plăcinta oficială, care îmbrățișează provincia noastră și amenință inevitabil țara - sub condiția autocrației birocratice și a tăcerii sociale - cu o creșterea în continuare a arbitrariului și a furtului Iată un mic exemplu: în toamnă, un articol a strecurat prin ziare despre o "glumă de construcție în zona monopolului vinului" La Moscova se construiesc trei depozite de vinuri, care *) Recent, de exemplu, ziarele au relatat că în provincia Arhangelsk, unele sate, încă din , au întocmit sentințe pentru ca în ele să nu se deschidă magazine de vinuri Guvernul, care acum introduce acolo un monopol al băuturilor, desigur, a răspuns cu un refuz: evident din preocupare pentru sobrietatea oamenilor! **) Nu mai vorbim de câți bani au pierdut societățile țărănești din monopolul de stat Anterior, ei acuzau proprietarii de crame și magazine Trezoreria le-a luat această sursă de venit fără să-i răsplătească cu un ban! În cartea sa interesantă "Das liungernde Russland" (Rciseeindrücke, Beobaclitungon und Untersuchungcn Von C Lelimann und l/arvus Stuttgart, Diotz Verlag,), Parvus) numește acest lucru pe bună dreptate un jaf al casei lumești El raportează că, conform calculului zemstvo-ului provincial Samara, pierderea tuturor societăților țărănești din provincie de la introducerea monopolului vinului s-a ridicat la de ruble în trei ani (-) - ar trebui să deservească întreaga provincie Ministerul a alocat de ruble pentru construirea acestor depozite Și acum reiese că "necesitatea unui împrumut suplimentar în valoare de , milioane" a fost determinată*) Evident, aici funcționarii, cărora li s-a încredințat proprietatea statului, au luat ceva mai mult de de pantaloni și câteva piese de încălțăminte! III statistici obiective Guvernul nostru este obișnuit să-și acuze oponenții de tendință, și nu numai revoluționarii, ci și liberalii Ați văzut vreodată, de exemplu, recenzii oficiale de presă ale unor organisme liberale (legale, desigur)? În organul Ministerului Finanțelor, Vestnik Finansov, au existat uneori recenzii ale presei și ori de câte ori oficialul care a efectuat aceste analize vorbea despre o schiță a bugetului sau foametea, sau orice măsură guvernamentală într-una dintre liberale

(groase) ale noastre reviste, el le-a remarcat mereu indignat "tendiozitatea", punând-o în contrast cu o indicație "obiectivă" nu numai a "părților întunecate", ci și a "fenomenelor plăcute" Acesta, desigur, nu este altceva decât un mic exemplu, dar ilustrează atitudinea obișnuită a guvernului, dorința lui obișnuită de a se lăuda cu "obiectivitatea" sa Să încercăm să facem pe plac acestor judecători stricți și imparțiali Să încercăm să ne uităm la statistici Nu vom lua, desigur, statisticile anumitor fapte ale vieții sociale: se știe că faptele sunt înregistrate de persoane părtinitoare și sunt generalizate de instituții uneori hotărât "tendentioase", precum Zemstvo Nu, vom lua statistici legi Îndrăznim să credem că nici un susținător cel mai înflăcărat al guvernului nu va îndrăzni să afirme că poate exista ceva mai obiectiv și mai imparțial decât statisticile legilor - un simplu calcul a ceea ce decide guvernul însuși, complet - indiferent de orice considerente - despre discrepanța dintre cuvânt și faptă, hotărâre și executare etc ? Deci, la afaceri Sub Senatul de guvernare, după cum se știe, se publică "Colectarea de legi și ordine ale Guvernului", difuzând periodic despre fiecare eveniment guvernamental Vom lua aceste date și vom vedea ce tezaurizează guvernul *) Cursive ale autorului Vezi Sankt Petersburg Vedomosti, , Nb , septembrie si gestioneaza Exact: despre ce Nu ne vom permite să criticăm ordinele de autoritate - vom număra doar numărul "aceste" care aparțin unuia sau altuia În ziarele din ianuarie, conținutul nr până la pentru anul trecut și nr - pentru anul curent este retipărit din publicația guvernamentală numită Un total de de legalizări și ordine pentru perioada de la decembrie până la ianuarie - cam la începutul secolului Prin natura lor, aceste de legalizări sunt de o comoditate deosebită pentru prelucrarea "statistică": printre ele nu există legi deosebit remarcabile, nimic · de așa natură încât · să împingă complet totul în plan secund și să impună un timbru special acestei perioade de · management intern Toate legalizările sunt relativ mici, satisfacând exigențele actuale care apar în mod constant și regulat În felul acesta regăsim guvernul în forma sa cotidiană, iar aceasta garantează încă o dată obiectivitatea "statisticilor" Din cele de legalizări, , i e mai mult de o treime, tratează unul și același subiect: extinderea termenelor de plată a capitalului prin acțiuni sau de aport de bani pentru acțiunile diferitelor societăți comerciale și industriale pe acțiuni Citirea acestor legi poate fi recomandată cititorilor de ziare pentru a-și reîmprospăta memoria cu privire la lista industriilor din industria noastră și a numelor diferitelor firme Conținutul celei de-a doua grupe de legalizări este complet asemănător: privind modificarea statutului societăților comerciale și industriale Aceasta include legalizări care reformează statutul parteneriatului comercial de ceai br K , și S Popov, parteneriate de producție de carton A Nauman și Co , parteneriate pentru producția de piele și comerțul cu articole din piele, lenjerie și lenjerie sub firma I A Osipov și Co , etc , etc În sfârșit, către Același gen de legalizări este necesar să se adauge un alt Í , dintre care șase sunt dedicate satisfacerii anumitor nevoi ale comerțului și industriei (înființarea unei bănci publice și a unei societăți de credit mutual, stabilirea prețurilor pentru titlurile purtătoare de dobândă acceptate drept garanție în guvern contracte, reguli pentru circulația vagoanelor feroviare deținute de persoane fizice, instrucțiuni pentru brokerii Bursei de cereale din Borisoglebsk) și cinci - să înființeze șase noi posturi de ofițeri de poliție orașului și două posturi de ofițer de poliție cai la patru fabrici și o mină Deci, de legalizări din , adică două treimi sunt

dedicate satisfacerii cât mai directe a diferitelor nevoi practice ale capitaliştilor noştri şi (parţial) să le protejeze de tulburările muncitorilor - - obraznic Limbajul lipsit de pasiune al numerelor mărturisește că, prin natura dominantă a legilor și reglementărilor sale cotidiene, guvernul nostru este un slujitor fidel al capitaliștilor, jucând în raport cu întreaga clasă a capitaliștilor exact același rol pe care îl joacă, să zicem, biroul permanent al congresului lucrătorilor de fier sau al sindicatului rafinăriilor de zahăr în raport cu capitaliştii ramurilor individuale de producţie Desigur, împrejurarea că o mică modificare a statutului unui parteneriat sau o prelungire a termenului de plată a acțiunilor sale, face obiectul unor legalizări speciale, depinde pur și simplu de greutatea mașinii noastre de stat; este suficientă o mică "îmbunătățire a mecanismului", iar toate acestea vor intra în domeniul instituțiilor locale Dar, pe de altă parte, greutatea mecanismului, centralizarea excesivă, nevoia ca guvernul însuși să bage nasul în toate - toate acestea sunt fenomene generale, care se extind la întreaga noastră viață socială și, în niciun caz, doar la sferă a comertului si industriei Prin urmare, o comparație a numărului de legalizări de un fel sau altul poate servi ca un indicator aproximativ la ceea ce gândește și îi pasă guvernului nostru, ceea ce îl interesează Aici, de exemplu, companiile private, dacă nu urmăresc un obiectiv atât de respectabil din punct de vedere moral și atât de sigur din punct de vedere politic, de profit, guvernul nostru este deja incomparabil mai puțin interesat (dacă nu considerăm că manifestarea interesului este dorința de a încetini, interzice, închide etc) În perioada "de raportare" - scriitorul acestor rânduri este în serviciu și, prin urmare, speră că cititorul îi va ierta folosirea termenilor birocratici - au fost aprobate actele a două societăți (societatea de ajutorare a elevilor nevoiași ai gimnaziului masculin din Vladikavkaz) și insula Vladikavkaz a plimbărilor și călătoriilor educaționale) și a permis cu bunăvoință schimbarea statutului a trei (împrumuturi-economii și case de casă auxiliare ale angajaților și lucrătorilor de la fabricile Lyudiiovsky și Sucremensky și de pe calea ferată Maltsevskaya; prima societate de creștere a hameiului; societatea de caritate pentru încurajarea muncii femeilor) de legalizări pe societăți comerciale și industriale și pe tot felul de altele În sfera intereselor comerciale și industriale, "noi" ne străduim să fim la culmea sarcinii, ne străduim să facem tot posibilul pentru a facilita alianțele dintre comercianți și industriași (ne străduim, dar nu o facem, deoarece greutatea mașina și birocrația nelimitată puneau limite foarte înguste "posibilului" în statul polițienesc - - donare) În sfera uniunilor necomerciale, suntem fundamental pentru homeopatie Ei bine, societatea de creștere a hameiului sau promovarea muncii feminine este încă wow Cât despre plimbările educaționale Dumnezeu știe despre ce vor vorbi în timpul plimbărilor și va fi împiedicată supravegherea neîntreruptă a inspectoratului? Nu, știi, trebuie să fii mai atent cu focul scoli Au fost înființate trei școli Și ce școli! Școala inferioară de vitari din moșia Alteței Sale Imperiale Marelui Duce Petru Nikolaevici, lângă satul Blagodatnoy Că satele marilor prinți să fie toate fertile - de asta nu m-am îndoit multă vreme Dar acum nu mă îndoiesc că iluminarea fratelui meu mai mic poate fi interesată și dusă sincer și din toată inima chiar și de cele mai înalte persoane În continuare: au fost aprobate statutele atelierului de pregătire a meșteșugurilor rurale Dergaciov și ale școlii agricole inferioare Asanov Păcat că nu avem nicio carte de referință la îndemână pentru a vedea dacă aceste sate

fertile, în care educația publică și economia proprietarilor se cultivă cu atâta energie, aparțin unor oameni de rang înalt Mă consolez însă cu faptul că astfel de referințe nu se numără printre îndatoririle unui statistician Sunt toate legalizările care exprimă "preocuparea guvernului pentru oameni" Am făcut gruparea, după cum vezi, după principiile cele mai preferenţiale De ce, de exemplu, o societate care crește hameiul nu este o societate comercială? Oare doar pentru că uneori, poate, se vorbește despre mai multe comerțuri? Sau o școală de vitari - care, strict vorbind, își va da seama dacă este cu adevărat o școală sau doar o curte îmbunătățită? Rămâne ultimul grup de legalizări, care exprimă îngrijorarea guvernului pentru sine Aceasta include de trei ori mai multe legalizări ( ) față de cea pe care am atribuit-o celor două rubrici anterioare Aici, o serie de reforme administrative, una mai radicală decât alta: redenumirea satului Platonovski în satul Nikolaevskoye; modificarea statutelor, piratilor, regulilor, listelor, orelor de deschidere a ședințelor (a unor congrese județene) etc ; întreținere sporită pentru moașe, care sunt atașate la unitățile trupelor din districtul militar caucazian; determinarea cuantumului concediului bănesc pentru falsificarea și tratarea cailor cazaci combatanți; schimbând statutul unei școli private de comerț din Moscova, regulile privind bursele numite după consilierul judiciar Daniil Samuilovici Polyakov de la școala comercială Kozlovsky Nu știu, totuși, dacă am clasificat corect aceste ultime obligațiuni - - cai: exprimă ei cu adevărat preocuparea guvernului pentru sine, și nu pentru interesele comerciale și industriale? Cer îngăduința cititorului - până la urmă, aceasta este prima experiență a statisticii legalizărilor; Până acum, nimeni nu a încercat încă să ridice acest domeniu de cunoaștere la nivelul unei științe riguroase - nimeni, nici măcar excluzând profesorii de drept de stat rus În cele din urmă, o legalizare ar trebui evidențiată ca un grup independent separat, atât în conținutul său, cât și pentru că este prima măsură guvernamentală din noul secol: "cu privire la creșterea suprafeței de păduri destinate dezvoltării și îmbunătățirii vânătoare " Un mare debut demn de o mare putere Í Acum trebuie să rezumam rezultatul verificării Statisticile nu funcționează fără ea Cincizeci de legalizări și comenzi dedicate companiilor și întreprinderilor comerciale și industriale individuale; două duzini de redenumiri și transformări administrative; două societăți private nou create și trei societăți private reformate; trei școli care pregătesc angajații proprietarilor; șase polițiști din oraș și doi cai la fabrici Este posibil să ne îndoim că o activitate legislativă și administrativă atât de bogată și versatilă garantează patria noastră un progres rapid și constant în secolul al XX-lea? "Zarie * ') L? aprilie semnat: "T X " PERSECUTORI AI ZEMSTVO SI ANIBALI AI LIBERALISMULUI Imprimat în revista "Zarya" M -o decembrie Dacă s-a spus despre țăranul rus că este cel mai sărac dintre toți în conștiința sărăciei sale, atunci în cazul filistinului sau supusului rus, se poate spune că el, fiind sărac în drepturi civile, este mai ales sărac în conștiința lipsei sale de drepturi Așa cum un țăran este obișnuit cu sărăcia lui deznădăjduită, obișnuit să trăiască fără să se gândească la cauzele ei și la posibilitatea eliminării ei, tot așa și locuitorul rus este obișnuit în general cu atotputernicia guvernului, obișnuit să trăiască fără să se gândească dacă această atotputernță poate continuă să ții și dacă există cu el astfel de fenomene care subminează vechiul sistem politic Un "antidot" deosebit de bun împotriva acestei inconștiențe politice și somnolentă este de obicei "documentele secrete" *) arătând că nu numai niște interlopi disperați sau dușmani

înveterați ai guvernului, ci și membrii guvernului înșiși, preminiștrii, inclusiv țarul, sunt conștienți de precaritatea formei autocratice de guvernare și caută tot felul de modalități de a-și îmbunătăți situația, ceea ce nu-i mulțumește deloc Printre astfel de documente se numără o notă a lui Witte), care, după ce s-a certat cu ministrul de Interne, Goremykin), cu privire la chestiunea introducerii instituțiilor zemstvo în regiunile de graniță, a decis în special să-și arate perspicacitatea și devotamentul față de autocrație prin întocmirea unui rechizitoriu împotriva zemstvoi **) Zemstvo este acuzat că este incompatibil cu autocrația, că este constituțional prin natura sa, că existența sa dă inevitabil naștere la fricțiuni și ciocniri între reprezentanții societății și guvern Rechizitoriul a fost întocmit pe baza unui material foarte (comparativ) extins și nu foarte prost prelucrat, și întrucât acesta este un rechizitoriu într-un dosar politic (și mai degrabă *) Vorbesc, bineînțeles, doar despre felul de "antidoturi" departe de a fi singurul și departe de a fi deosebit de "puternic eficient" care constă în lucrări tipărite **) "Autocrația și Zemstvo" Notă confidențială a ministrului Finanțelor S Yu Witte, cu o prefață! şi note de R N S e) Tipărit de Zarya Stuttgart, Verlag von JHW Dietz Nac bf Pg XL IV și - - ciudat), atunci se poate fi sigur că va fi citit cu nu mai puțin interes și cu nici mai puțin folos decât rechizitoriile privind procesele politice care au fost tipărite cândva în ziarele noastre eu Să încercăm să considerăm dacă afirmația că Zemstvo-ul nostru este constituțional este justificată de fapte și, dacă da, în ce măsură și în ce sens anume În această chestiune, epoca introducerii Zemstvo-ului este de o importanță deosebită Căderea iobăgiei a fost un punct de cotitură istoric atât de important, încât nu putea să nu rupă nici măcar vălul poliției care ascundea contradicțiile dintre clase Cea mai închegată, mai educată și mai obișnuită cu puterea politică, nobilimea, a arătat cu deplină certitudine dorința de a limita puterea autocratică prin instituții reprezentative Reamintirea acestui fapt din nota lui Witte este extrem de instructivă "Declarații despre necesitatea unei "reprezentări" generale a nobilimii, despre "dreptul țării ruse de a avea proprii aleși pentru consiliul puterii supreme" au fost deja făcute în adunările nobiliare din anii - a chema societatea să participe la guvernare a fost subliniat și de unele comitete provinciale pentru afaceri țărănești, iar membrii comitetelor convocați la comisiile editoriale "Deputații se străduiesc în mod clar pentru o constituție", scria Nikitenko în jurnalul său în ") "Când, după promulgarea Regulamentului la februarie , aceste speranțe de autocrație s-au dovedit a fi departe de a fi realizate, Și în plus, mai multe elemente "roșii" din administrația însăși au fost scoase din aplicarea acestui Regulament (ca N Miliutin), atunci mișcarea în favoarea "reprezentării" a devenit unanimă S-a exprimat în propunerile făcute la multe întâlniri ale nobilimii în și în adresele acestor întâlniri de la Novgorod, Tula, Smolensk, Moscova, Sankt Petersburg, Tver Dintre adrese, este mai remarcabilă cea de la Moscova, care a cerut autoguvernare locală, proceduri judiciare deschise, răscumpărarea obligatorie a pământurilor țărănești, publicitatea bugetului, libertatea presei și convocarea unei Dume Zemstvo la Moscova din ♦) Drahomanov "') "Zemsky Liberalism, in Russia", p Autorul notei domnului Witte de multe ori nu indică faptul că îl copiază pe Dragomanov (cf , de exemplu, "Notă", pp -) , ŋ ij;'? ? articol, pp -), deși în alte locuri se referă la peto - - toate clasele pentru a pregăti un proiect coerent de reformă Cele mai tranșante dintre toate au fost rezoluțiile

și adresa nobilimii tverene din februarie privind necesitatea unei serii de reforme civile și economice (de exemplu, egalizarea drepturilor moșiilor, răscumpărarea obligatorie a pământurilor țărănești) și convocarea de aleși ai întregului pământ rusesc, ca singur mijloc de rezolvare satisfăcătoare a problemelor ridicate, dar nerezolvate prin Regulamentul din februarie" *) "În ciuda sancțiunilor administrative și judiciare la care au fost supuși inițiatorii adresei de la Tver **", continuă Drahomanov, "(totuși, nu direct pentru adresa, ci pentru motivația tranșantă a demisiei colective a mediatorilor de pace) declarații în spiritul acesteia s-au realizat în diferite adunări nobiliare şi începutul anului , în care în acelaşi timp se dezvoltau proiecte de autoguvernare locală "În acea vreme, mișcarea constituțională se desfășura și printre "raznochintsy" și aici se exprima prin societăți secrete și proclamații, mai mult sau mai puțin revoluționare: "Marele Rus" (din august până în noiembrie ; au participat ofițeri precum Obruciov și alții) în publicație), "Zemskaya Duma" ( ), "Țara și libertatea" (-) б) Sub "Marele Rus" și a fost lansat proiectul de adresare, care ar trebui prezentat suveranului, ca au spus mulți, la sărbătorirea a de ani de la Rusia în august În acest proiect de alocuție, de exemplu, se spunea: "Favoare, suveran, să reunim într-una din capitalele patriei noastre ruse, la Moscova sau Sankt Petersburg, reprezentanți ai națiunii ruse pentru ca ei să întocmească o constituție pentru Rusia " ***) Dacă ne amintim și de proclamarea "Tânărei Rusii"), numeroase arestări și pedepse draconice ale criminalilor "politici" Obruciov, Mihailov și 'b ") Dragomanov, Repovestire prescurtată în "Notă", p , cu referire nu la Dragomayuva, ci la "Clopot", nr , citat de Dragomapov, p "Schupe rie deux momies" , iunie ***) Apropo Recent, aprilie și d) a murit c unul dintre acești inițiatori, Nikolai Alexandrovich Bakunin, fratele mai mic al celebrului M A Bakunin, pe moșia natală din provincia Tver) N A , împreună cu fratele său mai mic Alexei și alți intermediari, au semnat adresa din Această adresă, potrivit autorului unei note despre I A Bakunin într-unul din ziarele noastre, a adus pedeapsă semnatarilor După un an de arest în Cetatea Petru și Pavel, prizonierii au fost eliberați, în timp ce I A și fratele său Alexei au rămas neiertati (au semnat cereri de grațiere), drept care nu au mai avut voie să ocupe funcții publice După aceea, N A nu a mai vorbit niciodată și nu a mai putut vorbi în arena publică Așa s-a comportat guvernul nostru cu proprietarii nobili care acționau legal în timpul "marilor reforme" I Și asta a fost în , înainte de revolta poloneză, când chiar Katkov) a propus convocarea unui Zemsky Sobor all-rus ***) Mier "De o sută de ani" de V Burtsev, p Lenin Sebr Sich TV ° - - Dacă Cernîșevski a fost condamnat la servitute penală, atunci pentru noi situația socială care a dat naștere reformei Zemstvo va fi clară Spunând că "ideea în crearea instituțiilor zemstvo a fost fără îndoială "politică", că starea de spirit liberală și constituționalistă a societății din sferele de conducere "a luat în considerare fără îndoială", "Nota" lui Witte spune doar jumătate din adevăr Acea viziune birocratică, birocratică asupra fenomenelor sociale, pe care autorul Memoriei o descoperă pretutindeni, se reflectă și aici, se reflectă în ignorarea mișcării revoluționare, în întunecarea acelor măsuri draconice de represiune cu care guvernul s-a apărat de atacul revoluționarului "parte" Adevărat, în viziunea noastră modernă pare ciudat să vorbim despre un "partid" revoluționar și atacul său la începutul anilor ' Patruzeci de ani de experiență istorică ne-au sporit foarte mult exigența față de ceea ce se poate numi o mișcare revoluționară și un atac revoluționar Dar nu trebuie să

uităm că la acea vreme, după cea de-a treizecea aniversare a regimului de la Nikolaev, nimeni nu putea prevedea încă mersul în continuare al evenimentelor, nimeni nu putea determina puterea reală de rezistență în guvern, puterea reală a indignării populare Reînvierea mișcării democratice în Europa, tulburările poloneze, nemulțumirile din Finlanda, cererea de reforme politice din partea întregii prese și a întregii nobilimi, distribuirea în toată Rusia a lui Kolokol), predica puternică a lui Cernîșevski), cine știa cum a educa adevăraţii revoluţionari chiar şi cu articole cenzurate, apariţia proclamaţiilor, excitarea ţăranilor, care "foarte des" *) au avut cu ajutorul militarilor *) A Panteleev, "Din amintirile anilor ' ", p din colecția "La un post glorios" Câteva fapte foarte interesante despre entuziasmul revoluționar din - sunt grupate în acest mic articol și reacția poliției "Până la începutul anului , atmosfera publică era extrem de tensionată; cea mai mică împrejurare ar putea împinge brusc cursul vieții într-o direcție sau alta Acest rol a fost jucat de incendiile din mai din din Sankt Petersburg " Au început pe mai, s-au remarcat mai ales pe și mai - în această ultimă zi au fost cinci incendii - pe mai curtea Apraksin a aprins și spațiul vast din jurul ei a ars Oamenii au început să-i acuze pe studenți că au dat foc, iar aceste zvonuri au fost repetate de ziare Proclamarea Rusiei tinere, care a declarat o luptă sângeroasă pentru întregul sistem modern și a justificat toate mijloacele, a fost considerată o confirmare a zvonurilor de incendiere deliberată "În urma zilei de mai la Sankt Petersburg! ceva de genul legii marțiale a fost declarată A fost înființat un comitet special pentru a lua măsuri de urgență pentru protejarea capitalei Orașul a fost împărțit în trei secții, cu guvernatori militari în frunte A fost introdusă o curte marțială în cazurile de incendiere Suspendat pt - ò - * forță și cu vărsare de sânge să-i oblige să accepte "Regulamentul" care îi dezlipește ca lipicios, refuzurile colective ale nobililor-mediatori de pace de a aplica un asemenea "Regulament", revolte studențești, în asemenea condiții, cele mai precaute și un politician sobru ar trebui să recunoască complet explozia revoluționară și o răscoală țărănească este posibilă - un pericol foarte grav În asemenea condiții, guvernul autocratic, care și-a văzut cea mai înaltă misiune, pe de o parte, să apere cu orice preț atotputernicia și iresponsabilitatea camarilei curții și a armatei de lipitori birocrați și, pe de altă parte, în sprijinirea celor mai rele reprezentanții claselor exploatatoare - un astfel de guvern nu putea acționa altfel decât exterminând fără milă indivizi, dușmani conștienți și fericiți ai tiraniei și exploatării (adică "călăreții" "partidului revoluționar"), pentru a intimida și mitui cu mici concesii masele de nemulțumit Servitutea penală, celui care a preferat să tacă decât să scoată laude stupide sau ipocrite ale "marii eliberări"; reforme (inofensive pentru autocrație și reforme pentru clasele exploatatoare) - pentru cei care s-au înecat cu liberalismul guvernului și au admirat epoca progresului Nu vrem să spunem că această tactică polițienească reacționară calculată a fost clar recunoscută și persecutată sistematic de toți, sau chiar de câțiva membri ai clicei conducătoare Membrii individuali ai acesteia, desigur, din cauza limitărilor lor, nu au putut să se gândească la această tactică în ansamblu și să admire naiv "liberalismul", neobservând forța sa de poliție luni Sovremennik și Russkoye Slovo, Bârlogul lui Aksakov a fost întrerupt, au fost anunțate reguli temporare severe asupra presei (aprobate încă din mai, adică înainte de incendii În continuare, "cursul vieții" a fost direcționat brusc către reacția secundară și indiferent de incendii, contrar mpepi-

ului domnului Panteleev), reguli de supraveghere a tipografiilor, au urmat numeroase arestări de natură politică (Cernyshevsky, N Serno-Solovievici, Rymarenko) etc), școli duminicale și populare sălile de lectură au fost închise, rezolvarea prelegerilor publice din Sankt Petersburg a fost dificilă, departamentul la Liter a fost închis Fonda, chiar și Clubul de șah este închis Comisia de anchetă nu a descoperit nicio legătură între incendii și politică Un membru al comisiei, Stolbovsky, i-a spus domnului Panteleyev "cum a reușit să-i aducă pe principalii martori falși la apă dulce din comisie, care, se pare, erau un simplu instrument al agenților de poliție" (-) Deci, există un motiv foarte întemeiat să credem că poliția a răspândit zvonurile despre piromanii studenți Cea mai josnică exploatare a ignoranței poporului în scopul defăimării revoluționarilor și protestanților era, așadar, în uz și chiar la apogeul "epocii marilor reforme" -" caz Dar, în general, este cert că experiența colectivă și inteligența colectivă a conducătorilor i-au făcut să urmeze fără încetare această tactică Nu degeaba majoritatea nobililor și demnitarilor au trecut printr-un curs lung de pregătire a serviciului Nikolaev și a poliției, a trecut, s-ar putea spune, prin foc și apă și țevi de cupru Și-au amintit cum au flirtat monarhii; cu liberalismul, atunci ei au fost călăii Radișciov) și "dezlănțuiți" pe supușii loiali ai Arakcheevs); își aduceau aminte de decembrie) şi îndeplineau funcţia de jandarmerie europeană, care (funcţia) a fost îndeplinită de guvernul rus în anii -) Experiența istorică a autocrației nu numai că a forțat guvernul să urmeze tactica intimidării! și ¡corupția, dar a îndemnat și mulți liberali independenți să recomande acest "act guvernului Iată dovada corectitudinii acestei ultime opinii a raționamentului lui Koshelev și Kavelin) A Koshelev se pronunță împotriva constituției în favoarea unei Zemstvo Duma deliberativă și prevede următoarea obiecție: "A convoca Duma Zemstvo înseamnă a conduce Rusia la revoluție, adică la repetarea pas Etats généraux, care s-au transformat într-o Convenție și și-au încheiat acțiunile cu evenimentele din , cu interdicții, ghilotine, noyade etc "Nu, domnilor", răspunde Koshelev, "nu convocarea Dumei Zemstvo se deschide, pregătește terenul pentru revoluție, așa cum înțelegeți voi; ci mai degrabă și mai sigur este produsă de acțiuni din partea guvernului, nehotărâte și contradictorii, un pas înainte și un pas înapoi, porunci și legi insolubile, cătușe impuse gândirii și cuvântului; supravegherea polițienească (fără și mai rău sub acoperire) a acțiunilor moșiilor și persoanelor private, persecuția mărunte a anumitor persoane, delapidarea trezoreriei, cheltuielile și recompensele excesive și nerezonabile ale acesteia, incapacitatea oamenilor de stat și înstrăinarea lor de Rusia etc , etc Și mai corect poate duce la revoluție (din nou în sensul tău) într-o țară care tocmai s-a trezit din ani de opresiune, execuții militare, cazemate și exil: căci rănile dureroase sunt incomparabil mai sensibile și mai iritabile decât rănile noi Dar nu vă fie teamă: nu vom avea o revoluție făcută în Franța, așa cum credeți, de jurnaliști și alți scriitori De asemenea, sperăm că în Rusia nu va exista (deși este mai dificil să răspunzi pentru asta) o societate de capete fierbinți, disperați, care să aleagă crima ca mijloc de a-și atinge obiectivele Dar mult mai probabil și mai periculos este ceea ce va apărea, imperceptibil pentru zemstvo, poliția orășenească și secretă, sub influența unei scindări, a unei înțelegeri între țărani și filisteni, cărora li se vor alătura oameni tineri și de vârstă mijlocie, scriitori și adepți a lui Velikoruss, Rusia tânără etc Un astfel de acord, distrugând totul și predicând egalitatea, nu este - în fața legii, dar în ciuda ei (ce liberalism incomparabil! Noi,

desigur, suntem pentru egalitate, dar pentru egalitate nu contrară legii - o lege care distruge egalitatea!), nu comunitatea istorică a poporului, ci ea bolnavă urmași și nu puterea rațiunii, de care se tem unii oameni de afaceri guvernamentali, și puterea forței brute, la care ei înșiși recurg cu atâta bunăvoie - un astfel de consimțământ, spun eu, este mult mai posibil la noi și poate fi mult mai puternic decât o opoziție moderată, bine intenționată și independentă față de guvern, care este atât de dezgustătoare pentru birocrații noștri și pe care aceștia o presează în toate modurile posibile și încearcă să o sugrume Să nu credeți că partidul presei interioare, secrete, fără nume este mic și slab și nu vă imaginați că i-ați pus mâna pe ramurile și rădăcinile; Nu! interzicând tinerilor să-și termine studiile, ridicând farsele la rang de crime de stat, prin tot felul de persecuții și supraveghere mărunte, ați înmulțit puterea acestui partid înzecit, ați împrăștiat și înmulțit-o în tot imperiul În cazul unei explozii a unui asemenea consimțământ, la ce vor recurge oamenii noștri de stat? -La forța militară? Dar se va putea conta pe asta?" (p -) Nu rezultă oare din frazele pompoase ale acestei tirade tactica: exterminarea "minților disperate" și adepților "consimțământului dintre țărani și filisteni" și satisfacerea și împărțirea "opoziției moderate bine intenționate" cu concesii? Numai că guvernul s-a dovedit a fi mai deștept și mai viclean decât și-au imaginat domnii Koshelevs și a scăpat cu mai puține concesii decât Duma "consultativă" Zemstvo Și iată o scrisoare privată a lui K D Kavelin către Herzen din august : " Știrile din Rusia, după părerea mea, nu sunt atât de rele Nu Nikolai a fost arestat, ci Alexander Solovievici Arestările nu mă surprind și, mărturisesc, nu mi se par revoltătoare Partidul revoluționar consideră toate mijloacele potrivite pentru a răsturna guvernul, iar guvernul se apără prin toate mijloacele Un alt lucru au fost arestările și exilările sub ticălosul Nicolae Oamenii au murit pentru gândurile, credințele, credința și cuvintele lor Mi-aș dori să fii în locul guvernului și apoi aș vedea cum ai acționa împotriva partidelor care lucrează atât în secret, cât și în mod deschis împotriva ta Îl iubesc pe Cernîșevski, îl iubesc foarte, foarte mult, dar nu am văzut niciodată un asemenea brouillon (un bătăuș, o persoană certărețoasă, certărească care seamănă discordie), "o persoană atât de lipsită de tact, încrezătoare în sine A muri din cauza nimicului, exact din cauza nimicului! Că focurile sunt legate de proclamații este acum dincolo de orice îndoială *) Cităm din traducerea germană a ediției Dragomaiovsky a corespondenței lui K D Kavelin și I S Turgheniev cu A I Herzen: "Bibliothek russlscher lenkwürdigkeilen", herausgegeben von Th Schiemann, Bd S - , Stuttgart - - Iată un exemplu de profunzime lacheacă profesorală: I Acești revoluționari sunt de vină pentru tot, care sunt atât de încrezători în sine încât îi huiduiesc pe liberalii care vorbesc de fraze, sunt atât de fervenți încât lucrează în secret și deschis împotriva guvernului, sunt atât de lipsiți de tact încât ajung la Petropavlovka El, profesor liberal, ar fi avut de-a face cu astfel de oameni "pe toate mijloacele" dacă ar fi fost la putere II Deci, reforma Zemstvo a fost una dintre acele concesii care au fost înlăturate de la guvernul autocrat de un val de entuziasm public și atac revoluționar Ne-am oprit în detaliu asupra caracterizării acestui atac pentru a completa și corecta expunerea Notei, al cărei autor birocratic a trecut peste lupta care a dat naștere acestei concesii Dar natura lașă și lașă a acestei concesii este destul de clar subliniată în Notă: "La început, când reforma Zemstvo tocmai începuse, ea era menită fără îndoială să facă primul pas spre introducerea instituțiilor reprezentative *); dar mai târziu, când

contele Lanskoy și N A Miliutin au fost înlocuiți de contele Valuev), dorința, pe care însuși fostul ministru de Interne nu a negat-o, de a acționa într-un spirit de "conciliere", "în mod blând și evaziv" a devenit foarte clară "Guvernul însuși nu și-a dat seama de tipurile sale", a spus el, "în acest moment Într-un cuvânt, s-a făcut o încercare care, din păcate, se repetă foarte des de oamenii de stat și dă întotdeauna rezultate negative pentru toată lumea, o încercare de a acționa evaziv între două opinii opuse și, satisfacând aspirațiile liberale, de a păstra ordinea existentă " E amuzant' aici e un "din păcate" fariseic! Ministrul guvernului polițienesc expune aici ca o întâmplare tactica pe care acest guvern nu poate decât să o urmeze, pe care încă a dus-o la îndeplinire la adoptarea legilor privind controlul în fabrică, legea reducerii zilei de muncă (iunie), care se desfăşoară încă prin intermediul flirtului generalului Vannovsko cu "societatea" "Pe de o parte, în nota explicativă a regulamentului privind instituțiile zemstvo se spunea că sarcina legii în curs de elaborare este, dacă este posibil, dezvoltarea completă și consecventă a principiilor autoguvernării locale *) "Fără îndoială că autorul Memoriei, vorbind din cuvintele lui Leroy-Bolier I), cade în exagerarea birocratică obișnuită Este "fără îndoială" că nici Lanskoy) nici Milyutin nu au avut în minte ceva cu adevărat cert și este ridicol să luăm frazele evazive ale lui Miliutin ("în principiu, susținător al constituției, dar consideră introducerea ei prematură") ca un "prim pas" " - - management că "administrația zemstvo este doar un organ special al aceleiași puteri de stat " Organul de atunci al Ministerului de Interne, Poșta de Nord, făcea în articolele sale indicii foarte clare că instituțiile în curs de creare ar fi o școală a instituțiilor reprezentative "Pe de altă parte instituțiile zemstvo sunt numite în nota explicativă private și publice, sub rezerva legilor generale, pe aceeași bază ca și societățile și persoanele separate "Atât chiar decretele Regulamentului din , cât și în special toate măsurile ulterioare ale Ministerului de Interne în legătură cu instituțiile zemstvo indică destul de clar că "independența" instituțiilor zemstvo era foarte temută și le era frică să dea dezvoltarea corespunzătoare a acestor instituții, înțelegând pe deplin ce înseamnă plumb" (italicele sunt ale noastre peste tot) "Fără îndoială că cei care au trebuit să finalizeze reforma zemstvo au efectuat această reformă doar în concesiune către opinia publică, în ordine, după cum se precizează în nota explicativă, "pentru a pune capăt așteptărilor irealizabile ridicate cu privire la formarea instituțiilor zemstvo și a aspirațiilor libere ale diferitelor clase"; În același timp, acești oameni au înțeles-o clar (?reforma?) și s-au străduit să nu dea Zemstvo-ului o dezvoltare corespunzătoare, să-i dea un caracter privat, să-i limiteze competența etc Asigurându-i pe liberali cu promisiuni că primul pas nu va fi ultimul, vorbind, sau mai bine zis repetându-le susținătorilor tendinței liberale, de necesitatea informării instituțiilor zemstvo de putere reală și independentă, contele Valuev, aflat deja la chiar întocmire din Regulamentul din , a încercat în toate modurile posibile să limiteze această putere și să pună instituțiile zemstvo sub strictă supraveghere administrativă "Nefiind impregnate de un singur gând călăuzitor, fiind un compromis din două direcții opuse, instituțiile zemstvo în forma în care au fost create prin Regulamentul din , când a început aplicarea lor, nu s-au dovedit a fi în contradicție cu nici ideea de bază a autoguvernarea le-a pus la temelie, nici acel sistem administrativ, în care s-au introdus mecanic și care, în plus, a rămas remodelat și neadaptat la noile condiții de viață Regulamentul din a

încercat să împace lucrurile neplăcute și astfel, în același timp, să satisfacă susținătorii și oponenții autoguvernării zemstvo Primului i-au fost oferite înfățișare și speranțe pentru viitor, pentru a-i face pe plac celui de-al doilea, competența instituțiilor zemstvo a fost determinată extrem de elastic " Ce cuvinte uneori bine îndreptate le aruncă fără să vrea miniștrii noștri când vor să pună piciorul pe vreun coleg și să-și arate profunzimea și cât de util ar fi pentru toți orășenii ruși cu inima frumoasă și pentru toți admiratorii "marelui" re forme să atârne pe peretele tău într-un cadru de aur marile precepte ale înțelepciunii polițienești: "asigură-i pe liberali cu promisiuni că primul pas nu va fi ultimul", "oferiți-le" "înfățișare și speranțe pentru viitor"! Mai ales în prezent, ar fi util să respectați aceste porunci atunci când citiți fiecare articol de ziar sau notă despre "grija din inimă" a generalului Bankovsky Deci, încă de la început, zemstvoții au fost condamnați să fie a cincea roată în căruța administrației de stat ruse, roată permisă de birocrație doar în măsura în care atotputernicia ei nu era încălcată, iar rolul deputaților din populație era limitată la simpla practică, simpla execuție tehnică a unei game de sarcini conturate de aceeași birocrație Zemstvos nu aveau organe executive proprii, trebuiau să acționeze prin intermediul poliției, zemstvos nu erau legați între ei, zemstvos erau imediat puși sub controlul administrației Și, după ce a făcut o astfel de concesiune inofensivă, guvernul din Pa chiar a doua zi după introducerea zemstvos-urilor a început să o restrângă și să o restrângă sistematic: clica birocratică atotputernică nu s-a putut înțelege cu reprezentarea aleasă a tuturor moșiilor și a început să-l persecute în toate felurile posibile Culegerea datelor despre această persecuție, în ciuda caracterului ei evident incomplet, este o parte foarte interesantă a Notei Am văzut cât de lași și nerezonabil au acționat liberalii față de mișcarea revoluționară din anii În loc să susțină "consimțământul" filistenilor și țăranilor cu adepții lui "Vel i Koruss", ei s-au temut de acest "consimțământ" și au intimidat guvernul În loc să se ridice la apărarea ghizilor mișcării democratice persecutați de guvern, ei s-au spălat fariseic pe mâini și au justificat guvernul Și au fost pedepsiți pe bună dreptate pentru această politică perfidă de retorică difuzată și flacabilitate rușinoasă După ce a avut de-a face cu oameni capabili nu doar să vorbească, ci și să lupte pentru libertate, guvernul s-a simțit suficient de puternic pentru a-i obliga pe liberali să iasă din acele poziții modeste și secundare pe care le ocupaseră "cu permisiunea autorităților" În timp ce "înțelegerea burgherilor și țăranilor" cu revoluționarii era serios amenințată, însuși Ministerul de Interne a mormăit despre "școala instituțiilor reprezentative", iar când "fără tact și încrezător în sine" fluierătorii și "bătăușii" au fost înlăturați , "şcolarii" erau duşi fără ceremonie în arici mănuşi Începe o epopee tragicomică: Zemstvo mijlocitor L Este vorba despre extinderea drepturilor, în timp ce Zemstvo-ii iau în mod constant unul după altul și răspund petițiilor cu învățături "paternești" Dar să vorbească de date istorice, chiar dacă doar cele date în Notă La octombrie , o circulară a Ministerului de Interne îi pune pe angajații zemstvo în deplină dependență de agențiile guvernamentale La octombrie , a fost emisă o lege care restrângea dreptul zemstvos-ilor de a impozita unitățile comerciale și industriale În Adunarea Zemstvo din Sankt Petersburg din , această lege a fost aspru criticată și, la propunerea contelui A P Shuvalov, au decis să solicite guvernului ca întrebările ridicate de această lege să fie discutate "de forțele combinate și munca simultană a administrația centrală și Zemstvo" Guvernul răspunde

la această petiție prin închiderea: Petersburg zemstvo instituții și represiuni: președintele Sankt Petersburg Administrația Zemstvo Kruse a fost exilat la Orenburg, contele Shuvalov a fost exilat la Paris, senatorul Luboșcinski a primit ordin să demisioneze Organul Ministerului Afacerilor Interne, Northern Post, iese cu un articol în care "o măsură punitivă atât de strictă s-a explicat prin faptul că adunările Zemstvo, încă de la deschiderea ședințelor lor, au acționat în neconcordanță cu legea" (cu ce lege? Și de ce încălcatorii legii nu au fost urmăriți "pentru instanță? la urma urmei, tocmai a fost introdusă o instanță rapidă, dreaptă și milostivă?) "și în loc să sprijine adunările zemstvo din alte provincii, folosind cele mai înalte drepturi acordate el pentru grija efectivă a intereselor economice zemstvo locale care i-au fost încredințate" (vol -e în loc să se supună cu ascultare și să urmeze "tipurile" de birocrație), "a manifestat în mod continuu dorința de a trezi sentimente de lipsă de respect față de guvern de către un explicarea inexactă a problemei și o interpretare incorectă a legilor " Petersburg, deși peste tot legea din noiembrie a provocat o puternică nemulțumire, mulți au numit-o în ședințe echivalente cu distrugerea zemstvos-ilor La decembrie , Senatul a emis o "explicație" prin care acorda guvernatorilor dreptul de a refuza să aprobe orice persoană aleasă de adunarea zemstvo care este recunoscută de acesta - guvernatorul - ca nesigură La mai , Senatul a dat o altă precizare: comunicarea propunerilor zemstvo către toate celelalte provincii nu este conformă cu legea, pentru că instituțiile zemstvo ar trebui să fie responsabile de treburile locale iunie - - avizul Consiliului de Stat, care interzice, fără permisiunea autorităților locale provinciale, să tipăriți hotărârile ținute în zemstvo, ședințe publice ale orașului și clasei, rapoarte despre ședințe, dezbateri în ședințe etc Mai mult, legea extinde puterea președinților adunărilor zemstvo, le acordă dreptul de a închide ședințele și îi obligă, sub amenințarea pedepsei, să închidă ședințele în care sunt discutate chestiuni care nu sunt conforme cu legea Societatea a îndeplinit această măsură cu o atitudine foarte neprietenoasă și a considerat-o ca pe o restricție serioasă a activității Zemstvo "Toată lumea știe", a scris Nikitenko în jurnalul său, "că zemstvo-ii sunt legați de noua legislație, în virtutea căreia președinții adunărilor și guvernanții au primit putere aproape nelimitată asupra zemstvo-lor" Circulara din octombrie a supus tipărirea rapoartelor chiar și către Zemstvos la permisiunea guvernanților și a restrâns relațiile reciproce ale Zemstvos În , au fost înființați inspectori ai școlilor publice pentru a-i îndepărta pe zemstvos de conducerea efectivă a învățământului public Regulamentele Comitetului de Miniștri, aprobate de cea mai înaltă autoritate la septembrie , recunosc că "instituțiile zemstvo, nici în componența lor, nici în principiile lor de bază, sunt autorități guvernamentale" Legea din iulie și circulara din octombrie confirmă și întăresc dependența angajaților zemstvo de guvernatori În , instrucțiunea către inspectorii școlilor publice le prevede înlăturarea din funcțiile lor a profesorilor care sunt recunoscuți ca nesiguri și oprirea "orice" hotărâre a consiliului școlar cu prevederea cazului pentru permisiunea curatorului La decembrie , Alexandru al II-lea, într-un rescript adresat ministrului Învățământului Public, își exprimă teama că școala publică, cu lipsă de supraveghere tutore, poate fi transformată "într-un instrument de corupție morală a poporului, pentru a pe care unii preoți au fost deja descoperiți " t to și ", și ordonă conducătorilor nobilimii să contribuie prin cea mai apropiată participare la asigurarea influenței morale a acestor școli Apoi, în ,

a fost emis un nou regulament privind școlile publice, punând toată puterea de conducere a școlilor în mâinile directorilor școlilor publice Zemstvo "protestă" dacă este posibil să se numească o petiție pentru o revizuire a legii cu participarea reprezentanților zemstvo (petiția zemstvoi Kazan din) un protest fără ironie Cererea este, desigur, respinsă etc , etc - - III Acesta a fost primul curs de știință predat cetățenilor ruși în "școala instituțiilor reprezentative" organizată de Ministerul de Interne Din fericire, pe lângă savanții politici care au scris despre declarațiile constituționale din anii : "Este timpul să oprim prostiile și să începem să facem afaceri, iar acum este o chestiune de instituții zemstvo și nicăieri altundeva" *), au fost în Rusia și au fost nu mulțumit cu așa "tact" , "prost" care a mers cu o predică revoluționară la popor În ciuda faptului că au mărșăluit sub steagul unei teorii care era în esență nerevoluționară, predicarea lor a stârnit totuși un sentiment de nemulțumire și protest în secțiuni largi ale tinerilor educați Contrar teoriei utopice care neagă lupta politică, mișcarea a dus la o luptă disperată cu guvernul domnului eroi, la lupta pentru libertate politică Datorită acestei lupte și numai datorită ei, starea de lucruri s-a schimbat din nou, guvernul a fost din nou obligat să facă concesii, iar societatea liberală și-a dovedit încă o dată imaturitatea politică, incapacitatea de a sprijini luptătorii și de a pune presiune reală asupra guvern Aspirațiile constituționale ale lui Zemstvo au fost clar dezvăluite, dar s-au dovedit a fi un "impuls" neputincios Și asta în ciuda faptului că liberalismul zemstvo însuși a făcut un pas vizibil înainte din punct de vedere politic ' Mai ales remarcabil: încercarea sa de a forma un partid ilegal și de a-și crea propriul corp politic "Nota" lui Witte reunește date de la mai mulți producători ilegali (Kennan, Dragomanov, Tikhomirov) pentru a caracteriza "pârtia alunecoasă" (p) pe care s-au îmbarcat zemstvoșii La sfârșitul anilor , au existat mai multe congrese ale liberalilor zemstvo Liberalii au hotărât "să ia măsuri pentru a opri măcar temporar activitățile distructive ale partidului revoluționar extrem, pentru că erau convinși că nimic nu se poate realiza prin mijloace pașnice dacă teroriștii vor continua să enerveze și să alarmeze guvernul cu amenințări și acte de violență" (pag) Și așa, în loc să vă faceți griji de extinderea luptei, de sprijinirea revoluționarilor individuali de către o pătură socială mai mult sau mai puțin largă, de organizarea unui fel de generală *) Scrisoarea lui Kavelin din către rudele sale referitoare la petiția nobilimii moscovite de a "convoca o adunare generală a oamenilor din țara rusă pentru a discuta nevoile comune întregului stat" - Asalt (demonstrații în fermă, refuzul zemstvos-ului de a îndeplini cheltuielile obligatorii etc), liberalii încep din nou cu același "tact": "nu irita" guvernul! străduiți-vă pentru "mijloace pașnice", care mijloace pașnice și-au dovedit atât de strălucit nesemnificația în anii !*) Este clar că revoluționarii nu au fost de acord cu nicio încetare sau suspendare a ostilităților Zemstvo a format apoi o "liga a elementelor de opoziție", care s-a transformat ulterior în "Societatea Uniunii și Autoguvernare Zemstvo" sau "Uniunea Zemsky" Programul Uniunii Zemstvo cerea:) libertatea de exprimare și a presei,) garanții ale individului și) convocarea Adunărilor Constituante Încercarea de a publica broșuri ilegale în Galiția a eșuat (poliția austriacă a arestat atât manuscrisele, cât și persoanele care intenționau să le tipări), iar din august revista Free Word a devenit organul Uniunii Zemsky, editată de Drahomanov (fost profesor la Kiev) Universitatea) din Geneva "În cele din urmă", scria însuși Drahomanov

în , " experiența publicării organului zemstvo sub forma Cuvântului Liber nu poate fi considerată reușită, fie și numai pentru că materialele zemstvo efective au început să sosească corect la redacție abia de la sfârşitul anului , iar în mai publicaţia era deja întreruptă" (titlul cio-ch , p) Eșecul corpului liberal a fost rezultatul firesc al slăbiciunii mișcării liberale La noiembrie , Alexandru al II-lea s-a adresat reprezentanților moșiilor din Moscova cu un discurs în care și-a exprimat speranța pentru "asistența lor pentru a opri tinerii greșiți și calea pernicioasă pe care încearcă să-i ademenească oamenii nesiguri" Apoi, în "Buletinul Guvernului" (, nr), a apărut un apel pentru ajutorul societăţii Ca răspuns la aceasta, cinci adunări zemstvo (Harkov, Poltava, Cernigov, Samara și Tver) au declarat necesitatea convocării unui zemstvo sobor "S-ar putea crede", scrie autorul "Notei", Witte, după ce a expus în detaliu conținutul acestor adrese, dintre care doar trei au apărut în presă în întregime, "că declarațiile zemstvos despre convocarea unui zemstvo sobor ar fi fost mult mai numeroasă dacă Ministerul de Interne ar fi avut *) Drahomanov a spus pe bună dreptate: "De fapt, nu pot exista "metode pașnice" complet pentru liberalism în Rusia, deoarece orice declarație despre schimbarea conducerii de vârf este interzisă de zakopy Liberalii zemstvi au trebuit să depășească cu hotărâre această interdicție și cel puțin prin aceasta să-și arate puterea atât în fața guvernului, cât și în fața teroriștilor Deoarece liberalii zemstvo nu au dat dovadă de o asemenea putere, s-a întâmplat să fie la înălțimea intenției guvernului de a distruge chiar și instituțiile zemstvo deja circumcise" (IS, -) nu a luat măsuri în timp util pentru a preveni astfel de declarații: a fost trimisă o circulară conducătorilor nobilimii, care prezidează adunările zemstvo provinciale, pentru ca aceștia să nu omite nici măcar citirea unor astfel de adrese în adunări Pe alocuri s-au făcut arestări și deportări de consilieri, iar la Cernigov au fost aduși chiar și jandarmi în sala de ședințe, care au degajat-o cu forța" ( ) Reviste și ziare liberale au susținut această mișcare, petiția " eminenți cetățeni ai Moscovei" către Loris-Melikov) a indicat convocarea unei adunări independente a reprezentanților zemstvos-ului și o ofertă către această adunare de a participa la guvernarea națiunii Și prin numirea lui Loris-Melikov ministru de Interne, se pare că guvernul a făcut o concesie Dar tocmai, aparent, pentru că nu numai că nu s-au făcut pași decisivi, ci nici măcar declarații pozitive care să nu poată fi reinterpretate Loris-Melikov a convocat redactorii periodicelor din Sankt Petersburg, a stabilit "programul" lor: pentru a afla dorințele, nevoile etc ale populației, pentru a permite zemstvos, etc , să își exercite drepturile legale (programul liberal garantează zemstvos acele "drepturi" pe care legea le restrânge sistematic!) etc Autorul Notelor scrie: "Prin interlocutorii săi - de aceea au fost invitați - programul ministrului a fost comunicat întregii Rusii De fapt, ea nu a promis nimic cert Oricine putea deduce orice din ea, adică totul sau nimic Era unul dintre pliantele subterane ale acelei vremuri chiar în felul lui (doar "în felul lui", și nu necondiționat, "în toate felurile", nu?), vorbind despre acest program, o "coadă de vulpe" fulgeră ea în același timp și dinții clănțănesc "despicătura palatului" O asemenea izbucnire împotriva programului și a autorului său este cu atât mai de înțeles cu cât, informând reprezentanții presei, contele le-a recomandat cu insistență "să nu stânjenească și să excite inutil mințile publice cu iluziile lor visătoare" Dar membrii liberali ai Zemstvo nu au ținut seama de acest adevăr al prospectului subteran și au considerat că

fluturarea "cozii de vulpe" este un "curs nou" în care era permis să se încreadă "Zemstvoi au crezut și au simpatizat cu guvernul", "Nota" lui Witte repetă cuvintele broșurii ilegale "Opiniile adunărilor Zemstvo asupra situației actuale din Rusia", de parcă le-ar fi frică să treacă înaintea lor, să se îndrepte către cu cereri excesive " O mărturisire caracteristică a susținătorilor liber vorbitori ai Zemstvos: La congresul din , Uniunea Zemstvo tocmai hotărâse "să realizeze o reprezentare centrală a poporului sub condiția indispensabilă a unei camere și a votului universal" - și aceasta este - decizia de a realiza se realizează prin tactica "nu te devansa", "crede și simpatiza" cu declarații ambigue și absolut neobligatorii! Cu un fel de naivitate de neiertat, zemstvoșii și-au închipuit că a depune petiții însemna "a strădui" - iar petițiile "au fost pline din belșug de la zemstvo" Loris-Melikov la ianuarie a intrat din subdiviziune un raport privind formarea unei comisii de zemstvos aleși pentru elaborarea proiectelor de lege indicate de "voința cea mai înaltă" - cu drept doar un vot consultativ O ședință specială, numită de Alexandru I, a aprobat această măsură; Încheierea ședinței din februarie a fost aprobată de țar, care a aprobat și textul mesajului guvernamental propus de Loris-Melikov "Nu există nicio îndoială", scrie autorul "Notei", Witte, "că înființarea unei astfel de comisii pur consultative nu a creat încă o constituție" "Dar", continuă el, "cu greu se poate nega că acesta a fost un pas suplimentar (după reformele din anii) către o constituție și nimic altceva" Iar autorul repetă raportul presei străine pe care Alexandru al II-lea s-a exprimat în legătură cu raportul lui Loris-Melikov: "De ce, acesta este états généraux ") "Nu ni se oferă altceva decât o colecție de notabili lui Ludovic al XVI-lea") La noi, vom observa că implementarea proiectului Loris-Melikov ar putea fi, în anumite condiții, un pas către o constituție, dar poate să nu fie așa: totul depindea de ceea ce a prevalat - dacă presiunea partidului revoluționar și societate liberală sau opoziția unui partid foarte puternic, coeziv și lipsit de scrupule de susținători fermi ai autocrației Dacă nu vorbim despre ceea ce ar fi putut fi, ci despre ceea ce a fost, atunci* va trebui să afirmăm faptul neîndoielnic al șovăirii guvernului Unii au susținut o luptă decisivă cu liberalism, altele pentru concesii Dar - și acest lucru este deosebit de important - și aceștia din urmă au șovăit, neavând un program complet definit și nu se ridică peste nivelul birocraților de afaceri "Contele Loris-Melikov", spune autorul Notei, Witte, "de parcă i-ar fi frică să privească direct chestiunea, i-a fost teamă să-și definească programul destul de precis, dar a continuat - într-o altă direcție, adevărată - fosta politică evazivă, care în raport cu instituţiile Zemstvo a fost adoptată de contele Valuev "Așa cum s-a remarcat pe bună dreptate în presa juridică de atunci, chiar programul anunțat de Loris-Melikov se distingea printr-o mare incertitudine Această incertitudine este vizibilă în toate acțiunile și cuvintele ulterioare ale graficului Pe de o parte, el declară că autocrația este "disociată de populație", că privește "sprijinul societății ca forță principală ", reforma proiectată "nu - - a privit-o ca pe ceva definitiv, dar a văzut în el doar primul pas " etc În același timp, pe de altă parte, contele le-a declarat reprezentanților presei că " iluzie " și în cel mai supus raport adresat suveranului "a afirmat categoric că Zemsky Sobor ar fi "o experiență periculoasă de întoarcere în trecut ", că măsura pe care o proiecta nu ar avea niciun sens în sensul limitării autocrației, pentru că avea nimic de-a face cu formele constituționale occidentale În general, conform justei remarci a lui L Tikhomirov, acest raport în

sine se remarcă prin forma sa remarcabil de complicată" (p) Și în legătură cu luptătorii pentru libertate, acest erou notoriu al "dictaturii inimii", Loris-Melikov, a adus "cruzime asupra faptelor pedepsei cu moartea unui băiat de ani găsit cu el foaie tipărită Loris-Melikov nu a uitat cele mai îndepărtate colțuri ale Siberiei pentru a înrăutăți situația oamenilor de acolo care au suferit pentru propagandă" (V Zasulich, în Nr din Sotsial-Demokrata, p) Cu o asemenea clintire a guvernului, doar o forță capabilă de o luptă serioasă putea realiza o constituție, iar această forță nu a existat: revoluționarii s-au epuizat la martie, nu exista nici o mișcare largă, nici o organizație fermă în clasa muncitoare , s-a dovedit a fi o societate liberală și de data aceasta a fost atât de nedezvoltată politic încât și după asasinarea lui Alexandru al II-lea s-a limitat la simple petiții Zemstvos și orașe au făcut petiții, presa liberală a făcut o petiție ("Ordinea", "Țara", "Vocea"), a petiționat - într-o formă deosebit de bine intenționată, țesută cu viclenie și obscure - autori liberali de memorii (marchiz Velepolsky, prof Chicherin și prof Gradovsky) Notă" Witte își expune conținutul într-un pamflet la Londra *): "Constituția contelui Loris-Melikov", ed fond in R pr , Londra), inventând "încercări pline de spirit de a-l lua pe monarh peste linia prețuită, astfel încât el însuși să nu observe acest lucru" Toate aceste petiții prudente și invenții ingenioase, desigur, s-au dovedit a fi forță revoluționară zero, iar partidul autocrației a câștigat, a câștigat, în ciuda faptului că la martie , la Consiliul de Miniștri, majoritatea (împotriva) a votat pentru proiectul Loris-Melikov (Deci raportat în același *) Autorul cărții Zapiska scrie în general în cel mai atent mod, așa cum facem în geluri, pamflete ilegale și admite că "presa subterană și literatura străină, din punctul lor de vedere, au dat o evaluare destul de corectă a stării întrebare" (p) Doar o anumită materie primă se dovedește a fi originală de la omul de știință rus "statistul", iar el trebuie să împrumute toate punctele de vedere principale asupra problemelor politice din Rusia din literatura underground - pamfletul, dar autorul Notei, Witte, care o scrie cu sârguință, aici din anumite motive declară: "Ce s-a întâmplat la această conferință - martie - și la ce a ajuns nu se știe cu siguranță; ar fi imprudent să ne bazăm pe zvonurile care și-au găsit drum în presa străină", p) La aprilie , a fost publicat un manifest, pe care Katkov l-a numit "mana din cer", despre stabilirea și protecția autocrația Pentru a doua oară, după emanciparea țăranilor, valul valului revoluționar a fost respins, iar mișcarea liberală, în urma acesteia și ca urmare a acesteia, a fost înlocuită pentru a doua oară de o reacție, care, desigur, Societatea progresivă rusă a început să se plângă amarnic Suntem astfel de maeștri ai doliu: plângem lipsa de tact și încrederea în sine a revoluționarilor atunci când ei agresează guvernul; deplângem nehotărârea guvernului când, nevăzând nicio putere reală în fața lui, face concesii false și, dând cu o mână, ia cu cealaltă; deplângem "timpul lipsei de idei și al lipsei de idealism" când guvernul, după ce s-a ocupat de revoluționarii care nu au fost susținuți de popor, încearcă să recupereze ceea ce s-a pierdut și se întărește pentru o nouă luptă IV Epoca dictaturii inimii, așa cum se numea ministerul Loois-Melikov, le-a arătat liberalilor noștri că până și "constituționalismul" unui ministru, chiar prim-ministru, în fața unei șovăieli complete a guvernului, cu aprobarea al "primului pas spre reformă" cu o majoritate în Consiliul de Miniștri, nu garantează absolut nimic · dacă nu există o forță socială serioasă capabilă să forțeze guvernul să se predea De asemenea, este interesant faptul că

guvernul lui Alexandru al III-lea, chiar și după ce a ieșit cu un manifest privind instituirea autocrației, nu a început imediat să-și arate greutatea ghearelor, ci a considerat că este necesar să încerce să păcălească "societatea" pentru o vreme Apropo de "prostii", nu ne gândim să atribuim politica guvernului vreunui plan machiavelic al cutare sau aceluia ministru, demnitar etc Este imposibil să insistăm suficient că sistemul de concesii false și niște pași aparent importanți" faţă de" public a intrat în carnea şi oasele oricărui guvern modern, inclusiv al celui rusesc, deoarece guvernul rus de multe generaţii a recunoscut nevoia de a lua în calcul opinia publică într-un fel sau altul, timp de multe generaţii a educat oameni de stat care sunt sofisticaţi în arta diplomaţiei interne O astfel de diplomă - - Cel care a avut desemnarea de a acoperi retragerea guvernului la reacție directă a fost ministrul de Interne, contele Ignatiev, care l-a înlocuit pe Loris-Melikov Ignatiev a acționat de mai multe ori ca cel mai pur demagog și înșelător, astfel încât autorul Memoriei, Witte, dă dovadă de multă "mulțumire a poliției", numind perioada de minister "o încercare eșuată de a crea un pământ autonom la nivel local cu un țar autocrat în frunte" Adevărat, tocmai această "formulă" a fost propusă la acea vreme de I S Katkov a realizat-o, dovedind temeinic legătura necesară dintre autoguvernarea locală și constituție Dar ar fi miop să explicăm binecunoscuta tactică a unui guvern polițienesc (o tactică care este neapărat inerentă însăși naturii sale) prin predominanța la un moment dat a uneia sau alteia concepții politice Ignatiev a emis o circulară prin care promite că guvernul "va lua măsuri urgente pentru a stabili metodele potrivite care să asigure cel mai mare succes pentru participarea activă a liderilor locali la îndeplinirea celei mai înalte predestinații" Zemstvos au răspuns la acest "apel" cu petiții de "convocare a reprezentanților aleși ai poporului" (dintr-o notă a vocalei zemstvo-ului Cherepovets; opinia vocalei zemstvo-ului Kirillov nici măcar nu a fost lăsată să fie tipărită de guvernator) Guvernul le-a sugerat guvernanților ca astfel de petiții să fie lăsate "fără alte proceduri", "și, în același timp, se pare că s-au luat măsuri pentru a se asigura că astfel de petiții nu sunt inițiate în alte adunări" Se face o încercare notorie de a convoca "oameni informați" la alegerea miniștrilor (pentru a discuta problema reducerii plăților de răscumpărare, eficientizarea reinstalării, reformarea administrației locale etc) "Lucrările comisiilor de experți nu au stârnit simpatie în societate, iar din partea zemstvoților, în ciuda tuturor măsurilor de precauție, au stârnit chiar proteste directe Douăsprezece adunări zemstvo au depus petiții ca oamenii zemstvo să fie invitați să participe la activitatea legislativă nu în cazuri individuale și nu prin numire din partea guvernului, ci în mod constant și la alegerea zemstvolor În Samara Zemstvo, o asemenea propunere a fost oprită de către președinte, "după care ședința s-a dispersat sub formă de protest" (Drahomanov, cercetător, p ; "Notă", p) Că contele Ignatiev a escrocat poporul Zemstvo este evident din următorul fapt, de exemplu: Curtea, întâlnire, că a primit o asigurare pozitivă de la Contele Ignatiev (sic) că guvernul va cere LS i Sobr la liberali, vom încerca să întărim legăturile cu indivizii, să-i familiarizăm cu mișcarea noastră, să-i sprijinim expunând în presa de lucru toate și orice guvernare urâtă și trucurile autorităților locale,' pentru a le implica în sprijinul revoluționarilor Un astfel de schimb de favoruri între liberali și social-democrați are loc și acum; trebuie doar extins și consolidat Dar, fiind mereu pregătiți pentru acest schimb de servicii, nu vom renunța niciodată și în niciun caz la o luptă hotărâtă împotriva

acelor iluzii, care sunt atât de numeroase în societatea politic rusă nedezvoltată în general și în societatea liberală rusă în special În esență, putem, modificând binecunoscuta zicală a lui Marx despre revoluția din - și despre mișcarea revoluționară rusă, să spunem că progresul ei nu constă în câștigarea unor achiziții pozitive, ci în eliberarea de iluzii dăunătoare Ne-am eliberat de iluziile anarhismului și ale socialismului populist, de disprețul pentru politică, de credința în dezvoltarea originară a Rusiei, de convingerea că poporul este pregătit pentru revoluție, de teoria preluării puterii și a luptei unice cu autocrația inteligenței eroice Este timpul ca și liberalii noștri să scape de cea mai aparent insuportabilă din punct de vedere teoretic și cea mai tenace în practică iluzie că parlamentarismul cu autocrația rusă este încă posibil, că un fel de Zemstvo este germenul unei constituții, că susținătorii sinceri ai acestia din urmă își pot îndeplini jurământul Annibal prin activitate juridică răbdătoare și apeluri răbdătoare pentru a supune inamicul Revizuire internă Foamete Din nou foame! Nu doar ruina, ci dispariția directă a țărănimii ruse a avut loc în ultimul deceniu cu o viteză uimitoare, este incredibil că niciun război, oricât de lung și încăpățânat ar fi, nu a luat o asemenea masă de victime Toate cele mai puternice forțe ale erei moderne s-au unit împotriva țăranului: eu sunt capitalismul mondial în continuă creștere, care a creat concurență transatlantică și a oferit o mică minoritate de proprietari rurali care sunt capabili să supraviețuiască într-o luptă disperată pentru existență cu cele mai avansate metode de producție și unelte și un stat militar care conduce o politică de aventură în posesiunile sale coloniale, în Orientul Îndepărtat și Asia Centrală, care îngrămădește toate poverile exorbitante ale acestei politici, care costă bani mari, asupra maselor muncitoare și , de altfel, amenajează din ce în ce mai multe baterii de "suprimare" și "frânare" polițienească împotriva nemulțumirii și indignării crescânde a acestor mase După ce foametea a devenit un fenomen comun printre noi, era firesc să ne așteptăm ca guvernul să încerce să-și oficializeze și să-și consolideze politica alimentară obișnuită Dacă în - guvernul a fost luat prin surprindere și destul de confuz la început, dar acum este deja bogat în experiență și știe exact unde (și cum) să meargă "În acest moment", scria Iskra în iulie (nr), "un nor negru de dezastru național se apropie de țară, iar guvernul se pregătește să-și joace din nou rolul josnic de forță fără suflet, deturnând o bucată de pâine de la o populație înfometată, pedepsirea a tot ceea ce nu este inclus în tipuri de șefi, "dovadă" a îngrijirii oamenilor înfometați Pregătirile guvernului au fost foarte rapide și foarte decisive În ce spirit au fost efectuate aceste pregătiri, povestea Elisavetgrad a dezvăluit suficient Prințul Obolensky, pacal- - - yik al provinciei Herson, a declarat imediat război tuturor celor care au fost atât de îndrăzneți încât să scrie și să vorbească despre foametea Elisavetgrad, să cheme societatea să-i ajute pe cei înfometați, să organizeze cercuri private și să invite persoane private să organizeze acest ajutor Medicii Zemsky au scris în ziare că în județ era foamete, că oamenii erau bolnavi și mureau, că "pâinea" pe care o foloseau pentru mâncare era ceva incredibil care nu merita deloc numele de pâine Guvernatorul intră în polemici cu medicii zemstvo, imprimă dezmințiri oficiale Oricine știe câte ceva despre condițiile generale ale presei noastre, cine își dă osteneala să-și amintească persecuția extremă la care au fost supuse recent organe foarte moderate și chiar scriitori incomparabil mai moderați, va înțelege ce este această "polemică" a șefului provincia a însemnat cu ce zemstvo medici, chiar

si cei care nu sunt in serviciul public! A fost doar un căluș; a fost cea mai flagrantă și neceremonioasă declarație că guvernul nu va tolera adevărul despre greva foamei Da, ce afirmație! Oricui altcineva, darămite guvernului rus, cu greu i se poate reproșa că s-a limitat la declarații când există posibilitatea de a "utiliza puterea" Iar prințul Obolensky nu a întârziat să-și folosească puterea, apărând personal pe teatrul de război - războiul împotriva celor înfometați și împotriva celor care, nefiind enumerați în niciun departament, doreau să ofere un ajutor real celor nevoiași - și interzicând înființarea de cantine pentru mai multe persoane care sosiseră deja de foame (inclusiv doamna Uspenskaya) Asemenea lui Iulius Caesar, prințul Obolensky a venit, a văzut, a câștigat, iar telegramele au informat imediat pe toți cititorii Rusiei despre această victorie Un lucru este surprinzător: că această victorie, această provocare obrăzătoare la adresa întregului popor rus, în care a rămas chiar și un strop de decență, chiar și puțin curaj civic, nu a întâmpinat nicio respingere din partea celor mai interesați, ca să spunem așa În provincia Herson foarte mult multi, fara indoiala, cunosteau si stiu intregul detaliu al acestei taciri a foametei si a luptei impotriva ajutorului celor infometati, dar nimeni nu a publicat nici prezentarea acestui caz instructiv, nici documentele legate de acesta, nici macar un simplu apel la proteste împotriva monstruoasei interdicții de a organiza cantine Muncitorii intră în grevă atunci când guvernul își îndeplinește amenințarea: să numere "aruncătorii" la mai; societatea inteligentă tace când reprezentanților ei li se interzice să-i ajute pe cei înfometați Parcă încurajat de succesul acestei prime încălcări cu cei noi" care îndrăznim să-i ajutăm pe cei înfometați, guvernul s-a mutat în curând să atace de-a lungul liniei Curajoasa ispravă a prințului Obolensky se ridică într-un principiu de mână, într-o lege care va reglementa acum relațiile tuturor administratorilor cu toate persoanele legate de afacerile alimentare (cuvântul "atins" este, de fapt, un criminal termen care aparține în mod specific Codului nostru de pedepse, dar am deja Am văzut și vom vedea și mai jos că în prezent asistența neautorizată a celor înfometați este în întregime inclusă în conceptul de criminalitate) O astfel de lege nu a întârziat să urmeze - de data aceasta în forma simplificată a "o circulară a ministrului de Interne către șefii provinciilor afectate de eșecul recoltei din " (august , nr), Această circulară va rămâne, trebuie să ne gândim, multă vreme un monument la ceea ce stâlpii herculeeni se tem polițiștii de un teribil dezastru național, de apropierea celor înfometați de "intelectualii" care îi ajută, alături de intenția fermă de a zdrobi orice "zgomot" despre foamete și limitează asistența celor mai mici dimensiuni Nu se poate decât să regrete că volumul nemoderat al acestei circulare și greutatea stilului clerical în care este scrisă vor împiedica, poate, cel mai larg public să se familiarizeze cu ea Se știe că legea din iunie a scos afacerea cu alimente de sub jurisdicția zemstvelor și a predat-o șefilor zemstvelor și congreselor raionale S-ar părea că nimic nu este mai demn de încredere: elementul ales a fost eliminat, oameni mai mult sau mai puțin independenți de autorități vor gestiona afacerea și, prin urmare, nu vor mai face zgomot Dar, după campania prințului Obolensky, toate acestea păreau să nu fie suficiente: era necesar să se subordoneze întreaga chestiune mai strict ministerului și funcționarilor care executau direct instrucțiunile acestuia, a fost necesar să se elimine în cele din urmă posibilitatea oricăror exagerări Așadar, problema ce județe sunt "defavorabile din punct de vedere al recoltei" va fi decisă de acum înainte exclusiv chiar de minister*, în

care, evident, se va înființa sediul principal *) Modul în care ministerul decide această problemă poate fi văzut din "Irimerul guvernoratului Perm Potrivit ultimelor ziare, această provincie continuă să fie considerată * "prosperă din punct de vedere al recoltei", deși eșecurile recoltei din Pei (conform informațiilor ședinței de urgență a zemstvo provinciale din octombrie) sunt chiar mai puternice decât eșecul recoltei din Colecția de cereale reprezintă doar la sută din colecția medie, în timp ce în Shadrinsk și Iribit uyezds este de doar și la sută În , guvernul a emis (fără a socoti fondurile locale) I'A milioane puds de cereale!i mai mult de / milioane de ruble în bani Acum Zemstvo are o mulțime de fonduri, acţiune militară împotriva celor flămânzi Și prin guvernatorii orașului, acest sediu va dirija activitățile acelor persoane (în principal mareșalii de raion ai nobilimii) în mâinile cărora este concentrată "administrația raională, centrală în ceea ce privește aprovizionarea cu alimente" Inițiatorul ostilităților împotriva celor înfometați, prințul Obolensky, a trebuit să meargă el însuși la loc pentru a opri, a înfrâna și a reduce Acum aceasta este "ordonată", iar un simplu schimb de telegrame (binecuvântarea pentru cheltuielile de birou a fost deja alocată pentru o mie de ruble pe județ) între "centrala de județ" și administrația centrală din Sankt Petersburg va fi suficient pentru a "dispune" Proprietarul civilizat al lui Turgheniev nu numai că nu s-a dus el însuși la grajd, ci s-a limitat la o remarcă făcută sub ton printr-un lacheu îmbrăcat în frac și mănuși albe: "Cât despre Fiodor fă aranjamente!") Așa că acum upa sunt acum la fel de "fără zgomot", în liniște și nobil vor "ordona" înfrânarea poftelor nemoderate ale populației înfometate Și că domnul Sipyagin) este convins de apetitul nemoderat al țăranului flămând se vede din insistența cu care circulara nu numai că avertizează împotriva "exagerărilor", ci creează direct reguli noi și noi care elimină însăși posibilitatea exagerării Odată cu întocmirea listelor cu cei aflați în nevoie - nu vă grăbiți: asta provoacă "speranțe exagerate" în populație - ministrul spune răspicat și ordonă ca liste să fie întocmite numai imediat înainte de distribuirea pâinii În plus, despre momentul în care un județ ar trebui să fie considerat nereușit în ceea ce privește recoltarea, circulara consideră că este de prisos să se vorbească, dar, pe de altă parte, stabilește exact când un județ nu ar trebui să fie recunoscut ca nereușit (de exemplu, când nu mai mult de o treime a volostilor au suferit, cand sunt castiguri obisnuite etc) În cele din urmă, în ceea ce privește normele de asistență pentru cei înfometați, ministrul învață astfel de reguli care arată mai clar că guvernul vrea să taie aceste prestații până la imposibilitate cu orice preț și să iasă cu fișe care nu fac deloc protejează populația de dispariție De fapt: norma este de puds de cereale per familie (calculat în funcție de mărimea recoltei medii dintr-un sat dat); cine are nu mai putin de asta nu are nevoie Cum a fost obținută această cifră nu se știe Se ştie doar că în anul //^ foame zemstvii sunt limitati în drepturi, scăderea recoltei este mult mai gravă decât în , bătăile pentru pâine au început să se ridice de la iulie, țăranii își vând deja vitele, dar guvernul încă mai consideră provincia "prosperă! ! - ? - chiar şi cei mai săraci ţărani consumă de două ori mai multe cereale (vezi Zemstvo-studii statistice ale bugetelor ţărăneşti) Malnutriția este așadar considerată un fenomen normal, pe baza directivei ministrului Dar chiar și această rată este redusă, în primul rând, la jumătate, astfel încât elementul de lucru, care reprezintă aproximativ jumătate din populație, nu poate primi un împrumut, iar în al doilea rând, cu un alt "A-"/s-Vyu "ținând

cont de numărul aproximativ de proprietari bogați care au o rezervă din anul trecut, sau un fel de (exact așa: "sau un fel de" !! bogăție materială " Se poate judeca, așadar, ce fracțiune nesemnificativă ar trebui exprimată că cota de cereale care îi lipsește cu adevărat populației, pe care guvernul intenționează să le împrumute! Și parcă admirându-și obrăznicia, domnul Sipiagin, după ce a schițat acest incredibil sistem de reduceri de prestații, declară că un astfel de calcul aproximativ "se dovedește rar să fie în vreun fel exagerat semnificativ " Comentariile nu sunt deloc de prisos Declarațiile oficiale ale guvernului rus, când există cel puțin unele încercări de a explica aceste prescripții pe lângă prescripțiile simple, aproape întotdeauna conțin - acesta este un fel de lege, mult mai stabilă decât majoritatea legilor noastre - două motive principale sau două tipul principal de motive Pe de o parte, cu siguranță veți întâlni mai multe fraze generale, într-o formă pompoasă, care declară grija autorităților, dorința lor de a ține seama de cerințele vremii și de dorințele opiniei publice De exemplu, se vorbește despre "sarcina importantă de a preveni penuria de alimente în rândul populației rurale", despre "responsabilitatea morală pentru bunăstarea populației locale", etc Este de la sine înțeles că aceste locuri comune, în esență, nu înseamnă orice și ceea ce este pozitiv nu este obligat; pe de altă parte, sunt ca două mazăre într-o păstaie ca discursurile nemuritoare ale nemuritorului Iudushka Golovlev, care i-a certat pe țăranii pe care îi culegea În paranteză, aceste locuri comune sunt întotdeauna exploatate (parțial din naivitate, parțial din "datorie") de presa liberală cenzurată pentru a construi solidaritatea de principiu a guvernului cu punctul său de vedere Dar dacă te uiți îndeaproape la celelalte motive, nu atât de generale și nu atât de evident goale, ale decretelor guvernamentale, vei găsi întotdeauna explicații specifice care repetă complet argumentele stabilite ale celor mai recționare organe ale presei noastre (de exemplu, Moskovskiye Vedomosti) Urmăriți și observați acest lucru în fiecare caz individual Guvernul Lidar cu "Moskovskie Vedomosti" ar fi după părerea noastră, o lucrare utilă (și deloc inaccesibilă nici măcar pentru persoanele juridice) În circulara luată în considerare, de exemplu, regăsim o repetare a celor mai josnice acuzații din partea celor mai "sălbatici proprietari" că întocmirea prematură a listelor nevoiașilor stârnește "dorința unor gospodari înstăriți de a-și face gospodăria să pară sărăcită prin vânzare stocuri și surplus și unelte " Ministrul spune că acest lucru a fost "dovedit de experiența campaniilor alimentare anterioare" Prin urmare? În calitate de anchetator, ministrul își va extrage experiența politică din edificarea celor mai învetерați feudali, care au fost atât de gălăgioși în anii trecuți de foamete și care acum fac gălăgie în privința înșelăciunilor țăranilor și care sunt atât de indignați de "zgomotul" "despre epidemiile de tifos al foametei De la aceiași feudali, domnul Sipyagin a învățat să vorbească despre demoralizare: "Este foarte important", scrie el, "ca instituțiile locale să contribuie la conservarea fondurilor alocate, și cel mai important (sic!!) prevenirea cazurilor de influență demoralizantă dăunătoare de acordare nejustificată a prestațiilor guvernamentale către persoanele înstărite" Iar această prescripție nerușinată de a promova economisirea fondurilor este susținută de următoarea instrucțiune de principiu: " distribuirea largă a alocațiilor de hrană către familiile care se pot descurca fără ele" (să se descurce cu de puds de pâine pe an pe familie?) aceste cazuri, are consecințele nefaste ale unui astfel de sistem în viitor, nu mai puțin dăunătoare

din punct de vedere al beneficiilor și nevoilor statului decât lăsarea fără asistență adecvată a celor cu adevărat nevoiași Pe vremuri, monarhii care erau profund mișcați spuneau: "Este mai bine să achiți zece vinovați decât să condamni o persoană nevinovată" Și acum cel mai apropiat asistent al țarului declară: nu este mai puțin dăunător să dai o alocație unei familii care se poate descurca cu de puds de pâine pe an decât să lași fără alocație pe un "cu adevărat" nevoiaș Ce păcat că acest "punct de vedere" splendid în franchețea lui asupra "beneficiilor și nevoilor statului" este ascuns publicului larg printr-o circulară foarte lungă și plictisitoare! O speranță: poate presa social-democrată și agitația orală social-democrată vor familiariza mai îndeaproape poporul cu conținutul circularei ministeriale Dar circulara "atacă" filantropii privați cu o hotărâre deosebită: totul arată că administratorii care duc război împotriva oamenilor înfometați consideră cercurile private de ajutor, cantinele private etc , ca fiind cea mai importantă poziție a "inamicului" Domnul Sipiagin, cu o franchețe care merită deplină recunoștință, explică de ce această organizație de caritate privată a ținut de mult treaz Ministerul de Interne "Începând de la eșecul recoltei din și și pentru toate următoarele:; În dezastre similare, spune circulara, s-a constatat adesea că alți binefăcători, alături de acordarea de asistență materială locuitorilor din zonele defavorizate, încercau să trezească nemulțumiri față de ordinea existentă și exigențe nejustificate față de guvern În același timp, nevoia nu pe deplin satisfăcută, bolile inevitabile și tulburările economice creează un teren foarte favorabil pentru agitația antiguvernamentală, iar persoanele nesigure din punct de vedere politic folosesc de bunăvoie acest teren în scopurile lor criminale sub pretextul de a-și ajuta aproapele De obicei, chiar de la prima veste a unei deficite semnificative de recolte, persoane cu un trecut politic defectuos se adună în zona afectată de pretutindeni, încearcă să intre în relații cu reprezentanții societăților și instituțiilor caritabile care provin din capitale și sunt acceptați în ignoranță de către aceștia ca angajați în domeniu, ceea ce creează dificultăți importante pentru interesele ordinii și managementului ;,' Cu toate acestea, guvernul rus devine înghesuit pe pământul rus A fost o vreme în care doar studiul tineretului era considerat un mediu special protejat: i se instituia o supraveghere deosebită strictă, relațiile cu acesta de către orice persoană cu un trecut politic defectuos erau imputate cu mare vinovăție, tot felul de cercuri și societăți, chiar dacă acestea urmăreau doar scopurile asistenței materiale, erau suspectați de scopuri antiguvernamentale și așa mai departe În acele vremuri - și în vremuri foarte recente - exista un alt strat, cu atât mai puțin o clasă a populației, care în ochii guvernului reprezenta "un teren foarte favorabil pentru agitația antiguvernamentală", dar exista Dar din jumătatea anilor te vei întâlni deja în rapoartele oficiale ale guvernului, o indicație a unei alte clase de populație nemăsurat mai mare care necesită protecție specială: muncitorii din fabrici Creșterea mișcării muncitorești a forțat crearea unor sisteme întregi de instituții care să supravegheze noul element violent; în lista locurilor interzise - pentru persoanele dubioase din punct de vedere politic, au început să apară alături de capitalele și orașele universitare, centrele de fabrici, orașele, județele și provincii întregi *) Două treimi din Rusia europeană s-au dovedit a fi protejate în special de cele nesigure, iar treimea rămasă este atât de copleșită de o masă de "persoane cu un trecut politic defectuos, încât chiar și cea mai îndepărtată provincie devine neliniștită * **) Acum se

dovedește că, conform hotărârii autorizate a unei persoane atât de competente precum domnul ministru de Interne, chiar și cel mai îndepărtat sat este un "teren fertil" pentru agitația antiguvernamentală, deoarece există cazuri de nevoi incomplet satisfăcute, boli şi tulburări economice Există multe astfel de sate rusești în care astfel de "cazuri" nu sunt constante? Și nu ar trebui noi, social-democrații ruși, să profităm imediat de indicația instructivă a domnului Sipiagin de teren "favorabil"? Tocmai acum, pe de o parte, satul este interesat de zvonurile care cumva si cumva au ajuns la infruntarile din februarie si martie dintre proletariatul urban si tinerii inteligenti din motive guvernamentale, iar pe de alta parte, este vreo astfel de expresie despre "nejustificatul" rigurozitatea" unui țăran etc nu oferă cel mai bogat program pentru cea mai largă și mai cuprinzătoare agitație? Trebuie să profităm de indicația utilă a domnului Sipyagin, dar ar trebui să râdem de naivitatea lui Este, într-adevăr, o naivitate amuzantă să-ți imaginezi că subordonarea carității private supravegherii și controlului guvernatorului ar face dificilă influențarea mediului rural pentru persoanele "nesigure" Adevărații filantropi nu și-au stabilit niciodată obiective politice, astfel încât noile măsuri de reținere și limitare să cadă cel mai mult asupra celor care sunt cel mai puțin periculoși pentru guvern Dar cei care doresc să deschidă ochii țăranilor asupra semnificației noilor măsuri și *') Comparați, de exemplu, circulara secretă publicată în Iskra nr despre persoanele expulzate din Sankt Petersburg, în principal scriitori, dintre care mulți nu au fost niciodată implicați în vreo chestiune politică în general și în niciun caz "de lucru" în deosebit Cu toate acestea, le este interzis să locuiască nu numai în orașele universitare, ci și în "cartierele fabricilor", iar pentru unii chiar numai în cartierele fabricilor **) Vezi, iaprm , corespondența din Iskra, nr și , despre modul în care entuziasmul public și "remonstrațiile" antiguvernamentale au pătruns chiar și în orașele salvate de Dumnezeu, precum Penza Simferopol, Kursk etc și, - - în general, probabil că guvernul nu va mai avea nevoie să intre în relații cu reprezentanții Crucii Roșii sau să se prezinte ca dl guvernatori La urma urmei, de exemplu, din moment ce s-a dovedit că mediul fabricii este "sol fertil", cei care doreau să se apropie de acest mediu nu au intrat în relații cu directorii fabricii pentru a se informa despre procedurile din fabrică și nu au se prezintă domnului d inspectori de fabrică pentru a obţine permisiunea de a organiza întâlniri cu muncitorii Nu uităm câtuși de puțin, desigur, că agitația politică în rândul țăranilor prezintă dificultăți enorme, cu atât mai mult cu cât abaterea forțelor revoluționare de la orașe este atât imposibilă, cât și irațională; eliminați o bună jumătate din aceste dificultăți și eliminați jumătate din munca de la noi Nu ne vom opri asupra unui astfel de "lucru mic" în comparație cu circulara dezasamblată, cum ar fi circulara aceluiași ministru privind întărirea supravegherii concertelor de caritate, spectacolelor și așa mai departe (Compară cu Iskra nr , New Slingshots) Să încercăm să vedem care este relația acum între asistența guvernamentală acordată populației, numită și distribuită conform noilor reguli, și cantitatea reală de nevoie Adevărat, datele în acest sens sunt rare până în ultimul grad Presa este acum înfrânată până la imposibilitate, vocile organizatorilor privați de cantine au tăcut odată cu "interzicerea" activităților lor, iar pentru a informa publicul rus, uluit de noua rigurozitate, notează doar guvern-poliție despre bunăstarea campaniei alimentare și articole în același spirit în Moskovskiye Vedomosti și conversațiile unui

reporter inactiv cu cutare sau cutare pompadour, care sunt uneori raportate, exprimând cu demnitate gândurile "despre unanimitatea primarului , precum și autocrația primarului și alte lucruri " De exemplu, Novoe Vremya în nr raportează că guvernatorul Saratov (fostul Arhangelsk) A P Engelgardt *) a primit un angajat al ziarului local și i-a spus, printre altele, că el, guvernatorul, a organizat personal o întâlnire a conducători ai nobilimii la fața locului, reprezentanți ai zemstvos, administrații, șefi zemstvo și reprezentanți ai Crucii Roșii și "claselor repartizate" - - "Tsynga", a spus A P Engelhardt, "în forma în care am observat-o în provincia Arhangelsk, nu este aici: acolo nu poți aborda pacientul în cinci pași; · acolo această boală este cu adevărat "putrezită", dar aici consecințele anemiei severe, care se dezvoltă din cauza condițiilor teribile ale vieții acasă, sunt cele mai mari Singurele semne aproape de boală cigotică aici sunt buzele albe, gingiile albe Un astfel de pacient se recuperează într-o săptămână cu o alimentație adecvată Acum vine hrănirea În general, se dau de mese pe zi, deși nu sunt mai mult de înregistrate în nevoi extreme " "Pe lângă bolile scorbutice, în zonă au fost observate doar trei cazuri de tifos Se speră că lucrurile nu vor merge mai departe, întrucât lucrările publice sunt deja deschise peste tot, iar populația este asigurată cu câștiguri Așa este prosperitatea: pentru întreg districtul Khvalynsky (despre care vorbește domnul Pompadour) sunt doar de nevoiași (restul, probabil, "se pot descurca", în opinia domnului Sipyagin și Engelhardt, și de puds de pâine un an pe familie!) iar populatia este deja asigurata si pacientii isi revin intr-o saptamana După aceea, de ce să nu-l credem pe Moskovsky Vedomosti, care, într-un editorial special (nr), ne inspiră că "conform ultimelor știri din provincii care au suferit din cauza pierderii recoltei, sunt în plină desfășurare cu munca activă a administraţiei să organizeze ajutor Multe județe au fost deja chestionate pentru recunoașterea problemelor lor alimentare, au fost numiți manageri de alimente județeni etc Se pare că oficialii guvernamentali fac tot posibilul pentru a oferi asistență în timp util și suficientă "Munca activă este în plină desfășurare" și "nu au fost înregistrați mai mult de de oameni extrem de nevoiași" În districtul Hvalynsky sunt de oameni din mediul rural și sunt distribuite o mie de porții Lipsa de secară în acest an este de θo în întreaga regiune de sud-est (inclusiv provincia Saratov) În provincia Saratov, din totalul semănat pe pământ țărănesc (/ milioane de acri), θ/o (conform datelor zem oj uprava provinciale) și rău - ″/o sunt afectate de o cultură completă eșec, și districtul Hvalynsky, împreună cu Kamyshinsky, aparțin celor mai afectate județe din provincia Saratov În consecință, lipsa totală de pâine în rândul țăranilor din districtul Hvalynsk este de cel puțin la sută Să presupunem că jumătate din acest deficit revine țărănimii prospere, care nu au fost încă aduse la punctul de înfometare (deși acest lucru - - presupunerea este mai mult decât riscantă, pentru că țărănimea prosperă are cele mai bune pământuri și le cultivă mai bine, pentru ca săracii să sufere întotdeauna mai puțin din cauza eșecului recoltei) Chiar și cu această presupunere, se va dovedi că ar trebui să fie la sută din foame, adică până la de mii Și vor să ne consoleze cu faptul că scorbutul Hvalynsk este departe de Arhangelsk, că se presupune că au fost doar trei cazuri de tifos (ar fi mințit cel puțin mai inteligent!) Și că se dau o mie de porții (calculate și măsurate, probabil conform sistemului Sipyagin de luptă cu exagerare) Cât despre acele "câștiguri" pe care dl Sipyagin a încercat să le ia în considerare în circulara sa de trei ori pentru a evita exagerările (o dată prescriind că județele cu câștiguri de obicei

dezvoltate să nu fie considerate dezavantajate, alta dată prescriind ca norma de de puds să fie redusă la jumătate, deoarece la sută din populația activă "ar trebui" să câștige bani, iar pentru a treia oară, dispunând ca această ultimă cifră să fie redusă cu / - /χ , conform condițiilor locale), în ceea ce privește salariile, nu în provincia Saratov au scăzut numai salariile agricole, dar şi cele neagricole "Consecințele unei scăderi de recoltă", ne informează în raportul consiliului mai sus menționat, "au afectat și meșterii din cauza scăderii vânzării produselor lor Datorită acestor împrejurări, crizele se observă în judeţele cu cele mai dezvoltate meşteşuguri Și printre acești uyezd se numără și Kamyshinsky uyezd, care a suferit cel mai mult, în care, apropo, multe, multe mii de oameni săraci sunt angajați în faimosul comerț cu sarpin Și în anii obișnuiți, regulile din această industrie, abandonată în pădurile de la țară, erau cele mai urâte: de exemplu, copiii de - ani lucrau, primind - copeici pe zi Ne putem imagina ce se întâmplă acolo în anul unei uriașe eșecuri a recoltei și a unei crize speciale de artizanat O recoltă insuficientă este însoțită în provincia Saratoga (ca și în toate, desigur, provinciile cu culturi sărace) de lipsa furajelor În ultimele luni (adică deja în a doua jumătate a verii!) s-a remarcat o dezvoltare extraordinară a diferitelor epizootii, crescând mortalitatea animalelor "Potrivit unui medic veterinar din districtul Hvalynsk (împrumutăm această informație de la același ziar care a subliniat conținutul raportului menționat mai sus al consiliului provincial zemstvo), atunci când animalele moarte au fost deschise, în stomacurile celor doi nu s-a găsit decât pământ din urmă," În "raportul departamentului zemstvo al Ministerului Afacerilor Interne" privind continuarea campaniei alimentare, printre altele, s-a făcut o declarație că dintre cei declarați nefavorabili - - uyezds, "numai în Hvalynsky, din iulie, au fost descoperite o serie de boli epidemice de scorbut în două sate, pentru a opri eforturile personalului medical local și au fost trimise două detașamente ale Societății de Cruce Roșie pentru a ajuta forţe locale, acţionând, la raportul guvernatorului, - (a aceluiaşi A P Engelhardt, cu care ne-am întâlnit deja), - cu mare succes; în toate celelalte judeţe declarate în stare de insecuritate alimentară, conform informaţiilor disponibile la minister, până la data de septembrie nu s-au înregistrat cazuri de nevoie acută de hrană nesatisfăcută, iar dezvoltarea bolilor din cauza malnutriţiei nu se remarcă Pentru a arăta cât de credibilă poate fi această afirmație, că nu au existat cazuri de nevoie acută nesatisfăcută (dar a existat nevoie cronică?) și că dezvoltarea bolilor nu este observată, ne vom limita încă la compararea datelor în două provincii În provincia Ufa, județele Menzelinsky și Belebeevsky sunt declarate nefavorabile, iar departamentul Zemstvo al Ministerului de Interne raportează că va fi necesar un împrumut guvernamental "pentru alimente în sine", "conform declarației guvernatorului", în valoare de de lire sterline Între timp, adunarea de urgență zemstvo provincială Ufa, reunită pe august pentru a discuta problema asistenței pentru cei afectați de eșecul recoltei, a determinat necesitatea acestor județe de hrană la , milioane de puds de cereale, plus milion pentru restul uyezds , indiferent de împrumuturile pentru însămânțare (, milioane puds pe provincie) și pentru hrănirea animalelor (puds) Prin urmare, împrumutul alimentar este determinat de Ministerul Apelor cu o pătrime din ceea ce a stabilit Zemstvo Alt exemplu În provincia Vyatka, nu existau județe declarate nefavorabile până la momentul publicării raportului de către departamentul Zemstvo și, de asemenea, a determinat mărimea împrumutului alimentar la de lire sterline Aceasta este aceeași

sumă pe care, potrivit rapoartelor ziarelor, prezența lui Vyatka Gubernokoz în secția alimentară la ședința sa din august a calculat-o conform deciziilor congreselor raionale din august până în august Aceleași congrese în jurul datei de august au determinat diferit și cuantumul împrumutului și anume: , milioane puds pentru hrană și , milioane puds lire sterline pentru însămânțare De unde aceasta diferenta? Ce s-a întâmplat între și august? S-A ÎNTÂMPLAT CĂ SĂ APARĂ Circulara lui G SiPYAGIN DIN A -a Fenomene Sobr op TV - - gros despre lupta împotriva celor flămânzi Efectul circularei a fost, deci, imediat, iar mica suma de de puds de cereale a fost scoasa din calculul intocmit - retineti acest lucru - de congresele uyezd, i e instituții care au înlocuit (conform legii din iunie) zemstvele nesigure - instituții formate din funcționari în general și șefi zemstvi în special Vom trăi cu adevărat să-i vedem pe șefii zemstvi acuzați de liberalism? Ce bine Cel puțin, în Moskovskie Vedomosti, am citit recent o asemenea mustrare unui anume oraș din Om , care a îndrăznit să sugereze în "Teritoriul Priazovsky" ca procesele-verbale ale ședințelor prezențelor provinciale despre treburile orașului să fie tipărite în ziare (dacă este nu mai este posibilă permiterea reprezentanților presei la aceste întâlniri): "Obiectivul este prea transparent: un oficial rus suferă adesea de frică par iliberal, iar glasnostul îl poate forța, uneori chiar împotriva conștiinței sale, să susțină o întreprindere liberală fantastică a orașului sau a Zemstvo-ului Calculul nu este complet greșit" Nu ar trebui să li se impună o supraveghere specială șefilor zemstvo de la Vyatka, care - aparent de teamă să nu pară iliberali - au dat dovadă de o frivolitate de neiertat în "exagerarea" penuriei de alimente? *) *) Și iată un alt exemplu de luptă împotriva exagerărilor purtată de guvernatorul Vyatka: Guvernatorul Vyatka, într-un anunț trimis consiliilor de volost, afirmă o atitudine foarte precaută a țăranilor față de împrumutul alimentar acordat de guvern și de Zemstvo "În timpul turului provinciei," spune domnul Klipgepberg, "am devenit convins cu cât de atent și de precaut țăranii tratează circumstanțele actuale, le este frică să își asume datorii care nu sunt cauzate de o necesitate extremă și sunt hotărâți să aștepte cu răbdare Ajutorul lui Dumnezeu anul viitor, încercând pe cont propriu să iasă dintr-o situație dificilă " Acest lucru îi dă șefului provinciei Vyatka încrederea că "niciun zvon despre asistența guvernamentală și zemstvo gratuită și despre posibilitatea de a aduna datorii și arierate, precum și despre lipsa exagerată de recolte, nu va pune în stare de jenă populația calmă și prudentă a provinciei Vyatka " Guvernatorul consideră necesar să avertizeze populația țărănească, "că dacă, la verificarea sentințelor, rezultă că gospodarul, deși nu are rezerve, a strâns în acest an cereale în cantități suficiente pentru a hrăni familia și a sămânța câmpurile, dar această pâine s-a vândut și încasările folosite pentru alte nevoi, atunci nu mai poate conta pe obținerea unui împrumut Împrumuturile acordate vor fi, în condițiile noii legi, încasate fără răspundere prin garanție reciprocă, conform acelorași reguli prin care se încasează taxele salariale Prin urmare, un gospodar - - Cu toate acestea, "ideea liberal-fantastică" a lui Vyatka Zemstvo (dacă înțeleptul guvern rus nu l-ar fi scos din afacerile alimentare) a mers până la a determina nevoia la o scară mult mai mare Cel puțin, adunarea provincială de urgență, care a avut loc în perioada august - septembrie, a determinat deficitul de pâine la cantitatea necesară de la sută, iar de furaje, la sută Și valoarea acestei cantități este de mil puds (colecția obișnuită este de puds, iar anul acesta, puds) Prin urmare, deficitul este de de milioane de

puds "Numărul total de voloste din provincie, neprevăzute cu colectarea anului în curs, este de din Populația lor este de mii suflete de ambele sexe" Da, fără îndoială, "munca activă a administrației este în plină desfășurare" - pentru a reduce dimensiunea reală a nevoii și pentru a reduce întreaga chestiune de a ajuta pe cei înfometați la un fel de acrobații cu penny caritate Cu toate acestea, "acrobații de caritate" ar fi totuși un nume prea măgulitor pentru administratorii uniți sub stindardul circularei Sipyagin Ceea ce au în comun cu acrobații carității este slăbiciunea ajutorului lor și dorința de a-i umfla dimensiunea Dar acrobații carității îi privesc pe oamenii pe care îi binefăcătoresc, în cel mai rău caz, ca pe o jucărie care le gâdilă plăcut vanitatea, iar administrația Sipyagna îi privește ca pe niște dușmani, ca pe oameni care încalcă ilegal ceva ("exactitate nejustificată față de guvern") și, prin urmare, supusă reducerii Această opinie a fost exprimată cu deplină ușurare în remarcabilele Reguli provizorii, aprobate de cea mai înaltă autoritate la septembrie Aceasta este o lege întreagă, formată din de articole, și sunt atât de multe lucruri remarcabile în ea, încât nu am ezita să o plasăm printre cele mai importante acte legislative de la începutul secolului al XX-lea Începeți cu titlul: "Reguli temporare privind participarea populației din zonele afectate de eșecul recoltei la lucrările efectuate prin ordin al departamentelor de comunicații și agricultură și public care a cerut și primit un împrumut, trebuie să-și amintească că este singur și va trebui să-l returneze, că nimeni nu îl va ajuta și că încasarea se va face strict, astfel încât în cazul acumulării de restanțe, toate bunurile mobile proprietatea poate fi vândută, iar bunurile imobile pot fi luate Ne putem imagina cum tratează șefii volost restanțele înfometate care cer un împrumut după un astfel de anunț al guvernatorului I al* - - proprietatea statului" Probabil că aceste lucrări sunt ceva plin de beneficii în așa măsură încât "participarea" la ele este o favoare deosebită? Probabil că altfel nu s-ar repeta primul articol din noua lege: producție de lucrări", etc ? Dar legea vorbește despre aceste "beneficii" deja în a doua ei; jumătate, iar mai întâi se stabilește organizarea întregii probleme Subiectele care urmează să fie administrate "desemnează cele mai potrivite lucrări" (v) și "se aplică ordinii stabilite de lege" (v , care, în raport cu numele ochilor din unele romane Dickens, s-ar putea denumesc: "acel articol din legea nouă, care se referă la necesitatea aplicării legilor vechi") Lucrările se deschid fie pe fonduri estimative, fie pe împrumuturi speciale, iar conducerea generală a organizării muncii revine ministrului de Interne, care poate numi comisari speciali și în care, sub președinția tovarășului său, se organizează "ședință specială din afacerea alimentară" este formată din reprezentanți ai diferitelor ministere Responsabilitățile acestei întâlniri includ: a) rezolvarea abaterilor de la procedura stabilită, b) discutarea ipotezelor privind alocarea fondurilor, c) "stabilirea cuantumului maxim al remunerației pentru lucrători, precum și stabilirea altor condiții pentru acordarea participării populației în lucrările menționate anterior, d) repartizarea partidelor muncitorilor pe lucrări raionale și e) gestionarea deplasării acestor partide la locurile de muncă Concluziile ședinței sunt aprobate de ministrul de interne, precum și, "în cazurile potrivite", și de miniștrii altor departamente Mai departe, indicarea muncii și clarificarea numărului de persoane care au nevoie de ele este încredințată șefilor zemstvo, care raportează guvernatorilor toate aceste informații, iar guvernatorii cu încheierea lor către Ministerul Afacerilor Interne "și, la direcţia

acesteia, dispune prin şefii zemstvo de expedierea muncitorilor la locurile de muncă " Pf! În cele din urmă, am stăpânit toată "organizarea" noii afaceri! Întrebarea este acum câtă lubrifiere va fi necesară pentru a pune în mișcare toate roțile acestui colos administrativ voluminos, pur rusesc? Încercați doar să vă imaginați acest caz concret; chiar lângă cei înfometați se află un șef zemstvo Înseamnă că el are inițiativa El scrie o bucată de hârtie - cui? Guvernator, spune art reguli provizorii pe septembrie Dar pe baza unei circulare datate - La august, până la urmă, a fost creat un "departament central județean de administrare a alimentelor", al cărui scop era "de a concentra conducerea întregului departament alimentar din județ în mâinile unui singur funcționar" (circul august - acesta persoana ar trebui de preferat să fie numită mareșal de district al nobilimii) Apare un "argument" care, desigur, se rezolvă rapid Pe baza "începuturilor" remarcabil de clare și simple, expuse în cele șase paragrafe ale articolului din "instituția generală provincială", care determină "procedura de soluționare" dispute între oficiile guvernamentale și funcționari" Până la urmă, bucata de hârtie ajunge tot în biroul guvernatorului, unde încep să tragă o "concluzie" Apoi totul este trimis la Petersburg și supus spre examinare de o ședință specială Dar reprezentantul Ministerului Căilor Ferate, care participă la conferință, nu este în măsură să decidă oportunitatea unei astfel de lucrări precum repararea drumurilor din districtul Buguruslan, iar acum o nouă bucată de hârtie călătorește din Sankt Petersburg la provincii şi înapoi Și când în sfârșit chestiunea oportunității muncii etc , etc , a fost rezolvată în principiu, atunci Conferința de la Sankt Petersburg va fi angajată în "distribuirea partidelor muncitorilor" între Buzuluk și Buguruslan uyezds Și de ce a fost creat un astfel de colos? Prin noutate? Nu s-a intamplat nimic Înainte de regulile provizorii din septembrie, lucrările publice puteau fi realizate mult mai simplu "pe baza legilor existente", și aceeași circulară din august, vorbind despre lucrările publice organizate de zemstvos și tutelele caselor de harnicie și autoritățile provinciale, nu prevede necesitatea în nicio organizație anume După cum puteți vedea, "campania alimentară" a guvernului este așa că departamentele din Sankt Petersburg au petrecut o lună întreagă (din august până pe septembrie) inventând și inventând - încă o complicație nesfârșită a birocrației Pentru acea întâlnire de la Sankt Petersburg, probabil că nu mai va ceda acel pericol de a cădea în exagerare, de care nu sunt protejați oficialii locali, "care se tem să nu pară iliberali" Dar miezul noilor "Reguli provizorii" este legalizarea "locuitorilor din mediul rural" angajați pentru muncă Când munca se desfășoară "în afara raioanelor" așezării lor, muncitorii, în primul rând, formează arteli speciale, "sub supravegherea șefului zemstvo", care numește și un șef care să supravegheze ordinea; în al doilea rând, lucrătorilor care au aderat la un astfel de artel li se întocmește o listă specială, care "înlocuiește pe cei incluși în el ("în el" - fi după cum o exprimă legea) al lucrătorilor - în timpul deplasării și pe durata participării la muncă - permise de ședere statutare și se păstrează până la sosirea la locul funcționarului care însoțește lucrătorii pe drum sau, în lipsa acestuia, la artela șef, iar apoi cu responsabilul cu producția lucrărilor Care a fost nevoie de această înlocuire a pașapoartelor obișnuite, pe care orice țăran care vrea să plece are dreptul să le primească gratuit, cu o listă specială? Pentru muncitor, aceasta este o constrângere fără îndoială, deoarece, trăind cu propriul pașaport separat, este mult mai liber atât în alegerea apartamentului, cât și în

distribuirea timpului, cât și în schimbarea unui loc de muncă cu altul mai profitabil sau convenabil pentru el Vom vedea din cele ce urmează că acest lucru s-a făcut, fără îndoială, în mod deliberat, și nu numai din dragoste pentru visterie, ci tocmai pentru a-i constrânge pe muncitori și a-i apropia de partidele iobagilor transportați "după inventar", potrivit cărora un fel de "listă de articole" Rezultă că, de exemplu, grija "de menținere a ordinii corespunzătoare în timpul călătoriei și transferul (sic!) livrărilor de muncitori către șefii de muncă este încredințată unor grade special trimise de Ministerul de Interne" Mai în pădure, mai multe lemne de foc Înlocuirea pașaportului? listele conduce la înlocuirea libertății de mișcare - "livrarea și transferul părților" Ce este asta, nu este vorba despre partidele condamnaților în exil? Nu au fost deja abrogate (poate ca pedeapsă pentru "exagerarea" foametei?) toate legile care susțin că un țăran care își asigură pașaportul poate merge oriunde vrea și după bunul plac Este acceptarea transportului pe cheltuiala trezoreriei o bază suficientă pentru privarea de drepturi civile? Mai departe Rezultă că șefii de repartizare a muncitorilor, de eliberare a salariilor etc , funcționarii departamentului care efectuează munca, "conform informațiilor autorităților provinciale din zonele în care au rămas familiile muncitorilor, rețin , dacă este posibil, o parte din salarii și o trimite în țările lor respective pentru a întreține aceste familii " Noua descalificare Cum îndrăznesc oficialii să rețină banii câștigați? Cum îndrăznesc să se amestece în treburile de familie ale muncitorilor și să decidă pentru ei, ca și pentru iobagi, pe cine și cât vor să întrețină? Vor mai permite muncitorii să fie reținuți banii pe care îi câștigă, fără acordul lor? Probabil că această întrebare le-a venit și redactorilor noilor "reguli de muncă grea", deoarece articolul de lege imediat următor celui citat mai sus spune: "Nadser pentru menținerea ordinii corespunzătoare de către muncitorii în - - locurile de muncă sunt atribuite, prin ordin al ministrului afacerilor interne, șefilor zemstvo locali, ofițerilor unui corp separat de jandarmi, funcționarilor de poliție sau persoanelor special desemnate în acest sens Pozitiv, vorbim de pedepsirea țăranilor cu privarea de drepturi pentru "exagerări" de foame și "examinare nejustificată față de guvern"! Nu numai că poliția generală, poliția fabricii și poliția detectiv veghează asupra tuturor muncitorilor ruși în general, dar și instituirea unei supravegheri speciale este prescrisă aici Guvernul, s-ar putea crede, și-a pierdut complet capul de frica acestor partide înfometate trimise, livrate și predate cu o mie de precauții Mai departe "În cazurile de încălcare a păcii și liniștii publice, a atitudinii vădit necinstite față de muncă sau nerespectării cerințelor legale ale persoanelor însărcinate cu producerea muncii, sau respectarea ordinii în acestea, lucrătorii vinovați de aceasta pot fi supuși, fără proceduri judiciare speciale, prin ordin al funcționarilor prevăzuți la art (tocmai citat de noi), arestare până la trei zile; pentru evadare încăpățânată de la muncă, aceștia, din ordinea acelorași trepte, pot fi de la adevăr și trimiși treptat la locul lor de reședință permanentă Este posibil după aceasta să numim regulile provizorii din septembrie altfel, drept reguli temporare de muncă silnică? Represalii fără proces, deportare pe scenă Mare, foarte mare este întunericul și asuprirea țăranului rus, dar există o măsură pentru toate Da, iar grevele foamei necontenite și expulzările necontenite ale muncitorilor din orașe nu puteau trece fără urmă Iar guvernul nostru, căruia îi plăcea atât de mult să guverneze prin "Regulile provizorii" *), va aștepta până va găsi o coasă pe o piatră "Regulile provizorii"

din septembrie să ne servească drept prilej pentru cea mai amplă agitație în cercurile muncitorești și în rândul țărănimii; să distribuim chiar textul acestor reguli și pliante care le explică, să organizăm întâlniri cu lectura acestei legi și o explicație a conținutului ei în legătură cu întreaga politică "alimentară" a guvernului Să realizăm *) De mult s-a spus că orice prost știe să guverneze prin intermediul stării de asediu Ei bine, în Europa este nevoie de stări de asediu, dar la noi o stare de asediu este o stare de asediu generală, care este alcătuită ici și colo de reguli provizorii La urma urmei, toate afacerile politice din Rusia sunt conduse pe baza unor reguli temporare - - astfel încât fiecare muncitor mai mult sau mai puțin conștient, care intră în mediul rural într-un fel sau altul, să aibă o idee exactă despre "regulile temporare de muncă silnică) și să poată spune tuturor și tuturor despre ce se întâmplă aici și ce trebuie făcut pentru a scăpa de munca grea de foame, arbitrar și fărădelege Iar pentru acei intelectuali ruși cu inima fină care se grăbesc cu tot felul de artele și altele asemenea, societăți juridice permise sau încurajate de guvern, aceste reguli temporare privind artelele muncitorilor să servească drept reproș constant și avertisment serios: un reproș pentru naivitatea cu care credeau în sinceritatea indemnizațiilor guvernamentale sau încurajării, nevăzând cele mai josnice mărunțișuri feudale în spatele panoului "dezvoltarii muncii oamenilor" etc Societățile sipyagin nu au uitat niciodată să spună și să spună tot adevărul despre artele muncitorilor conform regulilor provizorii din septembrie sau, dacă nu pot vorbi despre astfel de artele, ar fi bine să tacă complet II Atitudine față de criză și foame Odată cu noua grevă a foamei, vechea criză comercială și industrială, care a devenit deja prelungită, continuă să se prelungească, aruncând în stradă zeci de mii de muncitori șomeri Nevoia dintre ei este teribil de mare și cu atât mai izbitoare este atitudinea cu totul diferită atât a guvernului, cât și a "societății" educate față de această nevoie și față de nevoia țăranilor Nicio încercare, nici din partea instituțiilor publice, nici din partea presei, de a determina numărul de muncitori aflați în nevoie și gradul de nevoie chiar și cu același grad de aproximare cu care este determinată nevoia țăranilor Nu există măsuri sistematice de organizare a asistenței lucrătorilor înfometați De ce depinde această diferență? Ni se pare că cel mai mic dintre toate este că nevoia muncitorilor, parcă, iese mai puțin, se manifestă în forme mai puțin ascuțite Adevărat, orășenii, care nu aparțin clasei muncitoare, știu puține despre cum muncesc acum muncitorii din fabrică, înghesuindu-se și mai mult în pivnițe, poduri și canise, subnutriți chiar mai mult decât de obicei, vânzând ultimele rămășițe de gunoi domestice cămătari; Adevărat, creșterea numărului de vagabonzi și cerșetori, vizitatori ai caselor și rezidenți ai închisorilor și spitalelor nu atrage o atenție specială, pentru că la urma urmei, "toată lumea" este atât de obișnuită cu faptul că în durere - uiom orașul ar trebui să fie plin de case de locuit și tot felul de vizuini ale celei mai deznădăjduite sărăcie; Adevărat, muncitorii șomeri nu sunt deloc atașați de loc, ca țăranii, și fie se împrăștie în diferite părți ale statului, în căutarea unui loc de muncă, fie sunt deportați "în patria lor" de către administrație, care se teme de acumularea de șomerii Dar, cu toate acestea, oricine intră în contact cu viața industrială observă cu ochii lui, iar oricine urmărește viața socială știe din ziare că șomajul crește și crește Nu, motivele acestei diferențe sunt mai profunde: ei trebuie căutat faptul că foametea rurală și șomajul urban aparțin unor moduri complet diferite ale vieții

economice a țării, sunt determinate de relația complet diferită dintre clasa exploatatorilor și clasa exploataților În mediul rural, relațiile dintre aceste două clase sunt în general extrem de confuze și complicate de o masă de forme de tranziție, când economia agricolă se îmbină acum cu cămătă, acum cu munca la chirie etc , etc țăranii înstăriți sunt clar pentru toată lumea și, în mare măsură, pentru muncitorii înșiși, în timp ce micii țărani, care sunt considerați în mod obișnuit (și care se consideră) proprietari independenți, mor de foame, uneori căzând doar accidental într-una sau alta dependență "temporară" Cauza imediată a foametei este o scădere a recoltei, un dezastru, în ochii maselor, pur spontan - permisiunea lui Dumnezeu Și din moment ce aceste răni de recolte, însoțite de foamete, se prelungesc din timpuri imemoriale, legislația a fost de multă vreme forțată să țină seama de ele De multă vreme există deja (în principal pe hârtie) statute întregi ale alimentelor naționale care prescriu un întreg sistem de "măsuri" Și oricât de puțin răspund nevoilor epocii moderne, aceste măsuri, împrumutate în cea mai mare parte din vremurile iobăgiei și predominanța agriculturii de subzistență patriarhale, cu toate acestea, fiecare foamete pune în mișcare un întreg mecanism administrativ și zemstvo Și pentru acest mecanism, chiar și cu toată dorința celor de la putere, este greu, aproape imposibil, să se facă fără asistența cuprinzătoare a acestor urâți "terți", intelectuali care caută să facă "zgomot" Pe de altă parte, legătura dintre greva foamei și eșecul recoltei și starea abătută a țăranului, care nu este conștient (sau vag conștient până la ultimul grad) că doar intensificarea asupririi capitalului în legătură cu politica de prădare a guvernul si proprietarii l-a adus la astfel de a - - viziuni - duc la faptul că oamenii înfometați se simt complet neputincioși și nu arată nu numai excesiv, ci chiar absolut nicio "pretenție" Și cu cât în clasa asuprită este mai scăzut nivelul de conștiință a asupririi și a exigenței lor în raport cu asupritorii, cu atât sunt mai multe dintre clasele proprietăți de persoane înclinate către caritate, cu atât rezistența comparativă față de această caritate este mai mică din partea proprietarii locali interesaţi direct de sărăcia ţăranului Dacă se ține cont de acest fapt neîndoielnic, se va dovedi că intensificarea rezistenței proprietarilor de pământ, intensificarea strigătelor despre "democratizarea" țăranului și, în final, adoptarea de către guvernul "îndesat" în acest lucru spirit al măsurilor pur militare împotriva celor înfometați și împotriva binefăcătorilor, toate acestea mărturisesc clar despre decăderea și decăderea completă a acelei vieți primordiale, patriarhale, sfințite de secole și presupus irezistibil de stabil, care era admirată de cei mai înflăcărați slavofili, cei mai conștienți reacţionari şi cei mai naivi "populişti" ai străvechii persuasiuni Noi, social-democrații, am fost întotdeauna acuzați de populiști că am transferat artificial conceptul de luptă de clasă în locuri în care acesta este complet inaplicabil; reacționarii, prin faptul că stârnim ura de clasă și incităm "o parte a populației împotriva alteia" Fără a repeta de zeci de ori răspunsul dat deja acestor acuzații, vom observa doar că guvernul rus este înaintea tuturor în evaluarea profunzimii luptei de clasă și în energia măsurilor care decurg dintr-o asemenea evaluare Oricine a intrat într-un fel sau altul în contact cu publicul, care a mers să "hrănească" țăranii în anii foametei - și care dintre noi nu a intrat în contact cu ei? - știe că a fost îndemnat la asta de un simplu sentimentul de compasiune și milă umană, că orice plan "politic" îi era complet străin, că propaganda ideilor luptei de clasă a lăsat acest public

complet rece, că argumentele marxiştilor în războiul lor fierbinte cu opiniile populiştilor asupra ruralul nu a convins acest public Ce treabă are clasa obreba cu asta? Au spus ei Doar că țăranii mor de foame și trebuie să-i ajutăm Dar cei care nu s-au lăsat convinși de argumentele marxiştilor pot fi, poate, convinși de "argumentele" domnului ministru de Interne Nu, ei nu "doar mor de foame", le transmite el binefăcătorilor, și fără permisiunea autorităților nu se poate "doar" să ajute, pentru că aceasta dezvoltă demoralizare și exigență nejustificată A te amesteca în campania alimentară înseamnă a te amesteca în acelea - - planuri de cer și poliție, care y g proprietarilor de pământ li se asigură muncitori care sunt dispuși să muncească aproape degeaba, iar vistieria este asigurată cu taxe încasate prin extorcare Și cine se gândește cu atenție la circulara Sipyagin va trebui să-și spună: da, în țara noastră se desfășoară un război social și, ca în orice război, nu se poate nega beligeranților dreptul de a inspecta încărcătura navelor mergând în porturile inamice, deși și sub pavilion neutru! Singura diferență față de alte războaie este că aici o parte, obligată să muncească pentru totdeauna și să moară veșnic de foame, nici măcar nu luptă deloc, ci doar se duce deocamdată În domeniul industriei de fabrică, existența acestui război a fost de mult timp dincolo de orice îndoială și nu este nevoie ca un binefăcător "neutru" să explice prin circulare că, dacă nu cereți un vad (adică permisiunea de la autoritățile și domnii producătorilor), nu trebuie să vă scufundați în apă Încă din , când orice agitație socialistă sesizabilă în rândul muncitorilor era exclusă, chiar și în regiunea centrală, unde muncitorii sunt mai aproape de țărănime decât în capitală, criza industrială a încărcat atmosfera fabricii cu energie electrică până la un asemenea nivel măsura în care exploziile aveau loc în mod constant ici și colo Caritatea, în această stare de fapt, este condamnată în prealabil la neputință și, prin urmare, rămâne o afacere întâmplătoare și pur individuală a uneia sau aceleia persoane, fără a dobândi nici măcar o umbră de semnificație socială Să remarcăm încă o particularitate în atitudinea societății față de greva foamei Până de curând, se poate spune fără exagerare că printre noi a predominat opinia că întregul sistem economic și chiar de stat rus este susținut doar de masa țărănimii care deține pământul și gestionează în mod independent pământul În ce măsură această viziune a pătruns chiar și în cercurile avansate ale oamenilor gânditori, mai puțin înclinați să cadă în momeala doxologiei oficiale, acest lucru a fost arătat mai ales viu tuturor de memorabila carte a lui Nikolai-on, publicată după foametea din / Ruperea unui număr enorm de ferme țărănești părea tuturor o absurditate atât de mare, un salt atât de imposibil în inexistență, încât nevoia de asistență cât mai largă capabilă să "vindece rănile" cu adevărat a devenit aproape un slogan comun Iar somnul nimeni altul decât domnul Sipyagin s-a angajat să risipească ultimele iluzii De ce depinde "Rusia", de ce trăiesc clasele agricole și industriale de prăjituri, dacă nu din ruina și sărăcia oamenilor? Incearca sa nu Hârtia poate doar vindeca această "rană" - da, aceasta este o crimă împotriva statului! Domnul Sipyagin va contribui, fără îndoială, la răspândirea și întărirea adevărului că, în afară de lupta de clasă a proletariatului revoluționar, rupând întregul sistem capitalist, există și nu poate exista alte mijloace nici împotriva șomajului și a crizelor, nici împotriva acelor asiatici -forme sălbatice și crude de expropriere a micului producător, care ne-a luat acest proces Stăpânii unui stat capitalist au la fel de puțin de-a face cu victimele în masă ale foametei și ale crizei, precum o locomotivă cu aburi cu cei pe care

îi strivește singură Cadavrele încetinesc; roți, trenul se oprește, poate chiar (cu șoferi prea energici) să iasă din șine, dar în orice caz își continuă, după diverse întârzieri, drumul Auzi despre foamete și ruina a zeci și sute de mii de mici fermieri, dar în același timp auzi despre progresul agriculturii sociale, despre cucerirea cu succes a pieței externe de către proprietarii ruși care au trimis o expediție de fermieri ruși în Anglia, despre extinderea vânzării de instrumente îmbunătățite și distribuția ierburilor și așa mai departe Pentru stăpânii agriculturii rusești (ca și pentru toți stăpânii capitaliști), intensificarea ruinei și a grevei foamei nu este altceva decât o mică întârziere temporară, căreia cu greu îi vor acorda atenție dacă oamenii înfometați nu își forțează atenția Totul merge ca de obicei, chiar și speculațiile cu privire la vânzarea de pământ către acea parte a proprietarilor, care este formată din țărani prosperi De exemplu, raionul Buguruslan din provincia Samara a fost declarat "nesigur din punct de vedere al recoltei" Aceasta înseamnă că ruinarea maselor țărănimii și greva foamei au atins aici cel mai înalt nivel Dar nenorocirea maselor nu numai că nu împiedică, ci chiar pare să contribuie la întărirea poziţiei economice a minorităţii burgheze a ţărănimii Iată ce citim despre același județ în corespondența din septembrie a lui Russkiye Vedomosti (nr): Districtul Buguruslansky din provincia Samara Subiectul zilei în țara noastră este creșterea rapidă pe scară largă a prețurilor terenurilor și speculațiile enorme pe care le-a provocat Cu doar - de ani în urmă, ținuturile frumoase ale văii erau aici și aproximativ - r pentru o zecime: erau zone îndepărtate de calea ferată, în care în urmă cu doar trei ani prețul era de de ruble căci o zecime era considerată mare:! și numai pentru cel mai bun pământ cu o moșie magnifică și un bazar s-a plătit cândva - - de ruble pe zecime Acum, pentru cel mai rău teren dau - de ruble, iar pentru cel mai bun teren prețul a crescut la și chiar la de ruble pentru o zecime Speculațiile cauzate de această creștere a prețurilor terenurilor sunt de două feluri: în primul rând, este vorba de cumpărarea de teren pentru revânzare imediată R); De obicei, acei proprietari de pământ fie sunt reticenți, fie nu au timp să se deranjeze cu întârzierile și formalitățile de vânzare a pământului țăranilor prin Banca Țăranilor, care sunt de obicei trădați de negustorii capitaliști și mai întâi vânduți acelorași țărani locali În al doilea rând, numeroși intermediari de diferite feluri sunt angajați în predarea țăranilor din provinciile îndepărtate (în principal Micul Rus) tot felul de pământ incomod, pentru care primesc de la proprietarii de moșii bune și r-cenți (de la - o- la) -x pentru zecime) Din cele spuse, este deja clar că obiectul principal al speculației pământului este țăranul, iar tot acest salt inimaginabil și inexplicabil al prețurilor pământului se bazează pe setea lui de pământ; Bineînțeles că și calea ferată au jucat un rol, dar nu și acesta, întrucât principalul cumpărător de pământ din țara noastră rămâne țărănimea, pentru care calea ferată este un factor departe de a fi primordial Acești "țărani economici" tenace, care investesc cu atâta lăcomie "economiile" (și prada) în cumpărarea de pământ, îi vor ucide în mod inevitabil pe cei din țăranii săraci care au supraviețuit încă grevei foamei Dacă pentru societatea burgheză remediul pentru ruina și înfometarea țăranilor săraci este cumpărarea de pământ de către țăranii bogați, atunci remediul pentru criză, debordarea pieței cu produse industriale, este căutarea de noi piețe Presa târâtoare (New Time, nr) este încântată de succesul noului comerț cu Persia, se discută animat planuri comerciale pentru Asia Centrală și în special Manciuria Fier și alți lideri industriali își

freacă fericiți mâinile când aud despre renașterea construcției căilor ferate S-a decis construirea liniilor mari: Petersburg-Vyatka, Bologoye-Sedlets, Orenburg-Tashkent; Moscova-Kyshtym, Kamyshin-Astrakhan și Chernomorskaya Țăranii înfometați și muncitorii șomeri se pot consola: banii statului (dacă trezoreria primește mai mulți bani) nu vor fi, desigur, "neproductivi" (cf circulara Sipyagin) - mergi la beneficii - nu, se vor turna în buzunarele inginerilor și antreprenorilor - ca acei virtuozi ai delapidarii care fură și fură la Nijni de ani și ani în timpul construcției barajului Sormovo și care abia acum au fost condamnați (ca o excepție) prin ședința Curții de Justiție din Moscova de la Nijni -Novgorod *) *) Din păcate, lipsa spațiului nu ne permite să ne oprim mai în detaliu asupra acestui proces, care a arătat iar și iar modul în care se descurcă atât inginerii, cât și antreprenorii Pentru noi, rușii, aceasta este tocmai vechea poveste care rămâne mereu nouă Inginerul Alexandrov, în companie cu șeful filialei Nijni Novgorod a districtului Kazan a Ministerului Căilor Ferate, Shpakenburg și Cu șase antreprenori implicați în caz, timp de trei ani (-) a "construit" mii de capital pentru sine și altele, depunerea conturilor, extraselor, actelor la anchetele de trezorerie etc , pentru lucrari si livrari care nu au existat niciodata Nu doar lucrările au fost fictive, ci și antreprenorii înșiși: un simplu scrib semnat pentru antreprenor! Ce sumă toți frații apucați, pot fi judecati după următoarele Inginerul Alexandrov a depus facturi (de la "antreprenorii" care au ajuns în bancă) pentru două sute de prea mii de ruble, iar în aceste facturi, de exemplu, în loc de de ruble de cheltuieli efective, au pus de ruble Inginerul Alexandrov, conform mărturiei unui martor, s-a jucat cu fetele, apoi cu șefii săi imediati, inginerii de căi ferate, frec - pe masă Dar cel mai interesant lucru este cum s-a desfășurat și cum s-a terminat Șeful poliției, care a fost denunțat de agentul polițist, "nu a vrut să ridice cazul" (I) "Cazul", spune el, "nu este al nostru, ci al Ministerului Căilor Ferate, iar agentul a trebuit apelează la procuror Mai departe, totul a fost dezvăluit doar pentru că hoții s-au certat: Alexandrov "nu s-a împărțit" cu unul dintre cărturarii-antreprenori Cazul a durat șase ani, astfel încât mulți martori au avut timp să moară și aproape toți au avut timp să uite cel mai important lucru Nici măcar un astfel de martor precum fostul șef al districtului de comunicații Kazan, Dokh-tin, nu a fost găsit (sici): fie este în Kazan, fie în orașul Yeniseisk într-o călătorie de afaceri! Lăsați cititorul să nu creadă că aceasta este o derapaj aceasta este anulată din procesul-verbal al procesului Că nu numai învinuiții sunt implicați în acest caz reiese din cel puțin dintre următoarele fapte: în primul rând, foarte virtuosul agent de poliție care a ridicat dosarul nu mai servește în poliție, ci și-a cumpărat o casă și trăiește din veniturile din aceasta În al doilea rând, inginerul Makarov, șeful districtului de comunicații Kazan (în departamentul barajului Sormovo, fost asistent al șefului), a ieșit din piele în instanță, apărându-l pe Alexandrov; chiar a declarat - la propriu! - că dacă barajul a fost spălat în primăvara anului , atunci "trebuia să fie așa" Potrivit revizuirilor sale, Lakarovsky, totul era în ordine cu Alexandrov, iar Alexandrov se distingea prin experiență, diligență și acuratețe! Rezultat: Alexandrov - un an de cetate; Shnakenburg - o mustrare severă (neefectuată din cauza forței manifestului din !); restul sunt justificate Procesul civil al Trezoreriei a fost respins Îmi imaginez cât de încântați trebuie să fie atât Lokhtins nedescoperiți, cât și Makarov din serviciu - - III Al treilea element Expresia "al treilea element" sau "terți" a fost

folosită, dacă nu ne înșelim, de viceguvernatorul Samara, orașul Kondsidi, în discursul său de la deschiderea adunării zemstvo provinciale din Samara din , pentru a desemna persoane "care nu aparțin vreunei administrații și nici dintre reprezentanții moșiilor Creșterea numărului și a influenței unor astfel de oameni care slujesc în Zemstvo ca medici, tehnicieni, statisticieni, agronomi, profesori etc , a atras de multă vreme atenția reacționarilor noștri, care le-au numit și pe acești urâți "terți" "birocratie zemstvă" În general, trebuie spus că reacționarii noștri - inclusiv, desigur, întreaga birocrație de vârf - dau dovadă de instincte politice bune Sunt atât de versați în tot felul de experiență în lupta împotriva opoziției, împotriva "revoltelor" populare, împotriva sectanților, împotriva revoltelor, împotriva revoluționarilor, încât se mențin în permanență "în alertă" și mult mai bine decât orice simplă naivă și "câștinii cinstiți" înțeleg intransigența autocrației, cu orice independență, onestitate, independență de convingere, mândrie de cunoaștere reală După ce au absorbit perfect acel spirit de servilism și o atitudine de hârtie față de afaceri care domnește în întreaga ierarhie a birocrației ruse, ei sunt suspicioși față de oricine nu seamănă cu Akaki Akakievici al lui Gogol sau, folosind o comparație mai modernă, un bărbat într-un caz Și de fapt: dacă oamenii care îndeplinesc anumite funcții publice sunt apreciați nu după poziția lor oficială, ci după cunoștințele și meritele lor, atunci nu duce, în mod logic, acest lucru în mod inevitabil la libertatea opiniei publice și la controlul public să discute despre aceste cunoștințe și aceste virtuți? Nu subminează acest lucru la rădăcină acele privilegii ale moșiilor și ale rândurilor, de care singura este păstrată Rusia autocratică? Ascultați cu ce și-a motivat nemulțumirea domnul Kondoidi: "Se întâmplă", spune el, "ca reprezentanții moșiilor, fără temeiuri suficient de verificate, să țină seama de cuvântul intelectualității, chiar dacă nu erau altceva decât angajați civili în guvern, doar ca urmare a referirii la știință sau la învățăturile scriitorilor de ziare și reviste" Ce este? Simpli "angajați civili", dar se angajează să învețe "reprezentanții moșiilor"! Între - ti cu alte cuvinte: vocalele zemstvo, despre care vorbeşte domnul viceguvernator, sunt de fapt membri ai instituţiei non-momentului; dar din moment ce în țara noastră totul și totul este saturat de moșii, din moment ce zemstvos, conform noii situații, au pierdut o parte uriașă din toată lipsa lor de moșii, atunci pentru concizie se poate spune cu adevărat că există două "clase" conducătoare " în Rusia:) administrație și) reprezentanți ai proprietății Nu există loc pentru al treilea element în monarhia moșială Și dacă dezvoltarea economică recalcitrantă subminează din ce în ce mai mult fundațiile moșiilor prin însăși creșterea capitalismului și creează o nevoie de "intelectuali", al căror număr este în continuă creștere, atunci trebuie inevitabil să ne așteptăm ca cel de-al treilea element să încerce să extindă limitele care sunt înguste pentru asta "Visele unor persoane care nu aparțin nici administrației, nici reprezentanților moșiilor din zemstvo", a spus același domnul Kondo-idi, "sunt doar un personaj fantastic, dar, după ce au admis tendințele politice la bază, ele poate avea și o latură dăunătoare " Admiterea "tendințelor politice" este doar o expresie diplomatică a credinței că ele există Iar "visele" sunt aici, dacă vreți, toate presupunerile care decurg pentru un medic din interesele practicii medicale, pentru un statistician din interesele statisticii și netinând cont de interesele claselor conducătoare În sine, aceste vise sunt fantastice, dar alimentează nemulțumirea politică, dacă vrei Și iată o încercare a unui

alt administrator, șeful uneia din provinciile centrale, de a da o altă motivație nemulțumirii față de cel de-al treilea element Potrivit acestuia, activitatea zemstvei din provincie care i-a fost încredințată "în fiecare an se îndepărtează din ce în ce mai mult de acele principii de bază pe care se bazează Regulamentul cu privire la instituția zemstvo" Prin această prevedere, populația locală este chemată să gestioneze treburile legate de beneficiile și nevoile locale; Între timp, din cauza atitudinii indiferente a majorității proprietarilor de terenuri față de dreptul care le este acordat, "ședințele zemstvo au căpătat caracterul unei formalități, iar afacerile sunt gestionate de consilii, a căror natură face să se dorească mult" Aceasta "a presupus formarea unor birouri mari în subordinea consiliilor și invitarea la serviciul zemstvo a specialiștilor - statisticieni, agronomi, profesori, medici sanitari etc - care, simțindu-și superioritatea educațională și uneori mintală față de figurile zemstvo, au început să arate din ce în ce mai multă autosuficiență, care se realizează în special prin deschiderea diferitelor congrese în provincie și consilii sub consilii Drept urmare, toate terestre - - Economia skoe s-a aflat în mâinile indivizilor, nimic în comun cu populaţia locală care nu are" Deși "printre acești oameni există o mulțime de indivizi care sunt destul de bine intenționați și care merită respect deplin, dar nu pot privi serviciul lor altfel decât ca un mijloc de subzistență, iar beneficiile și nevoile locale îi pot interesa doar atât cât viața personală depinde de ei bunăstarea "-"În cazul zemstvo, în opinia șefului provinciei, un mercenar nu poate înlocui proprietarul " Această motivație poate fi numită atât mai viclean, cât și mai sincer, în funcție de felul în care arăți Este mai viclean, pentru că păstrează tăcerea în legătură cu tendințele politice și încearcă să reducă baza de judecată doar la interesele beneficiilor și nevoilor locale Este mai sincer, pentru că ei îl opun direct pe "mercenar" proprietarului Acesta este punctul de vedere primordial al rusului Keith Kitichs, care, atunci când angajează un fel de "profesor", se ghidează în primul rând și mai ales de prețurile pieței pentru acest tip de serviciu profesional Adevărații proprietari ai tuturor sunt proprietarii, deci pre- liderul aceluiași lagăr din care se năpustesc constant laudele Rusiei cu puterea ei fermă, independentă de oricine și deasupra claselor, eliberată, slavă Domnului, de acea dominație a intereselor egoiste asupra vieții oamenilor, pe care o vedem în țările occidentale corupte de parlamentarism Și întrucât proprietarul este proprietar, atunci el trebuie să fie proprietarul "afacerilor" medicale, statistice și educaționale: pompadour-ul nostru nu ezită să tragă această concluzie, care include o recunoaștere directă a supremației politice a claselor proprietare Nu numai atât: nu ezită - și acest lucru este deosebit de curios - să recunoască că acești "specialiști" își simt superioritatea educațională și uneori chiar mentală față de liderii zemstvo Da, împotriva superiorității mentale, desigur, nu există alte mijloace decât măsuri stricte Și recent presa noastră reacționară a avut o ocazie deosebit de bună de a repeta apelul pentru aceste măsuri de austeritate Nedorința intelectualilor de a se lăsa tratați ca niște mercenari, ca vânzători de forță de muncă (și nu ca cetățeni care îndeplinesc anumite funcții publice), a dus mereu, din când în când, la conflicte între șefii guvernamentali, acum cu medicii , care și-au dat demisia colectiv, apoi è tehnicieni etc Recent, conflictele dintre administrații și statisticieni au căpătat un caracter direct epidemic Sa remarcat la Iskra în luna mai (nr) că autoritățile locale Leneş Sebr cu I TV, - - (în Yaroslavl) se uitase de multă vreme la

statistici, iar după evenimentele din martie din St sau nu fi de încredere" Corespondența "Sediția în Vladimir pe Klyazma" (Iskra, nr , iunie) a subliniat situația generală a statisticilor suspecte și motivele antipatiei guvernatorului, producătorilor și proprietarilor Demiterea statisticienilor Vladimir pentru că i-au trimis o telegramă care exprimă simpatie lui Annensky (care a fost bătut în Piața Kazanskaya pe martie) a dus la închiderea efectivă a biroului, iar din moment ce statisticienii din alte orașe au refuzat să servească în zemstvo, care nu știa cum să apere interesele angajaţilor lor, jandarmeria locală a trebuit să acţioneze în rolul de intermediar între statisticienii demiși și guvernator "Jandarmul a venit în apartamentele unor statisticieni și le-a sugerat să depună din nou cerere pentru admiterea în serviciul din birou", dar misiunea sa a fost un eșec total În cele din urmă, în În ediția din august (nr) a Iskra, a fost relatat un "incident din Yekaterinoslav Zemstvo", în care "pașa" domnul Rodzianko (președintele consiliului provincial zemstvo) i-a demis pe statisticieni pentru nerespectarea "instrucțiunii" " pentru a ține un jurnal și această demitere a provocat demisia tuturor celorlalți membri ai Biroului și scrisorile de protest de la statisticienii Harkov (date în același număr al Iskra) Mai departe în pădure - mai multe lemne de foc Pașa din Harkiv, domnul Gordeenko (de asemenea, președintele consiliului provincial zemstvo) a intervenit și le-a spus statisticienilor zemstvei "sau" că nu va tolera "în pereții consiliului nicio întâlnire a angajaților pe probleme care nu au legătură cu îndatoririle oficiale " De îndată ce statisticienii din Harkov și-au îndeplinit intenția de a cere demiterea spionului care se afla printre ei (Antonovici), administrația l-a demis pe șeful biroului de statistică, provocând astfel din nou plecarea tuturor statisticienilor Măsura în care aceste incidente au agitat întreaga masă de funcționari din Zemstvo conform statisticilor este evidentă, de exemplu, dintr-o scrisoare a statisticienilor din Vyatka care au încercat să explice în detaliu refuzul lor de a rămâne în mișcare și au fost chemați pe bună dreptate în Iskra (nr) "Vyatka strikebreakers" Dar Iskra, desigur, a notat doar câteva cazuri, departe de toate conflictele care au avut loc, potrivit ziarelor juridice, în afară de provinciile Sankt Petersburg, Olonets, - - Nijni Novgorod, Tavricheskaya, Samara (aici adăugăm la conflicte cazurile de concediere a mai multor statisticieni deodată, deoarece aceste cazuri au stârnit nemulțumiri și fermentare puternice) În ce măsură a ajuns suspiciunea autorităților provinciale în general și nerușinarea lor, reiese, de exemplu, din următoarele: " Aveda în biroul tău și Tauride S Bleklov în "Raportul privind sondajul raionului Nipru în lunile mai și iunie " depus de administrație spune că munca din acest județ a fost însoțită de condiții fără precedent: deși au fost admiși la îndeplinirea atribuțiilor lor de către guvernator, dotați cu acte în regulă și având, în baza ordinului autorităților provinciale, dreptul la asistența autorităților locale, cercetătorii au fost înconjurați de suspiciune extremă a poliției județene care i-au urmărit pe călcâie, care și-au exprimat neîncrederea în cea mai grosolană formă, ajungând în punctul în care, potrivit unui țăran, un polițist a călărit după statisticieni și a întrebat țăranii "dacă statisticienii propagă idei dăunătoare împotriva statului și a patriei" Potrivit domnului Bleklov, statisticienii au fost nevoiți să întâmpine diverse obstacole și dificultăți, care nu numai că le-au împiedicat munca, ci le-au afectat profund stima de sine Adesea, statisticienii se găseau în situația unui fel de persoane investigate, despre care s-a efectuat o anchetă secretă, de altfel, binecunoscută și

despre care s-a crezut necesar să se avertizeze Din aceasta, toată lumea poate înțelege ce stare de guvernare insuportabil de dificilă a trebuit să îndure adesea Nu este o ilustrare rea pentru istoria conflictelor zemstvo-statistice și pentru caracterizarea supravegherii asupra "elementului al treilea" în general! Nu este de mirare că presa reacţionară i-a atacat pe noii "răzvrătiţi" Moskovskiye Vedomosti a publicat un editorial fulgerător intitulat "Lova statisticienilor Zemstvo" (nr , septembrie) și un articol special "Al treilea element" de domnul N A Znamensky (nr , octombrie) "Al treilea element" este "arogant", scrie ziarul, "răspunde cu "opoziție sistematică și greve" încercărilor de a introduce "disciplina esențială a serviciului" De vină pentru toate sunt liberalii Zemstvo, care i-au concediat pe angajați "Nu există nicio îndoială că o oarecare simplificare a evaluării și activității statistice Zemstvo a fost întreprinsă de cei mai sobre și rezonabili cifre Zemstvo care nu au dorit să * - tu - Să permită promiscuitatea în departamentele aflate sub jurisdicția lor chiar și sub steagul liberal-opoziției Atât opoziţia, cât şi grevele trebuie să deschidă în sfârşit ochii asupra cu cine au de-a face în persoana acelui proletar mental care, clătinându-se de la o provincie la alta, s-a angajat fie în cercetarea statistică, fie în educarea adolescenţilor autohtoni în domeniul social - dar de mok ra ti ches iko m spirit "În orice caz, sub formă de "conflicte statistice zemstvo", o parte prudentă a cifrelor zemstvo primește pentru o lecție utilă Credem că ea va vedea acum destul de clar ce fel de șarpe, sub masca unui "al treilea element", instituțiile zemstvo s-au încălzit în sine Noi, la rândul nostru, nu avem nicio îndoială că aceste strigăte și urlete ale credinciosului câine de pază al autocrației (se știe că așa se spunea Katkov însuși, care a reușit să-l "încarce" pe Moskovskie Vedomosti cu spiritul său atât de mult timp) "își vor deschide ochii" mulți care nu au înțeles încă pe deplin ireconciliabilitatea autocrației cu interesele dezvoltării sociale, cu interesele intelectualității în general, cu interesele oricărei cauze sociale reale care nu constă în delapidare și trădare Pentru noi, social-democrații, această mică imagine a unei campanii împotriva "al treilea element" și a "conflictelor zemstvo-statistice" ar trebui să servească drept o lecție importantă Trebuie să atragem o nouă credință în atotputernicia mișcării muncitorești conduse de noi, văzând că entuziasmul din clasa revoluționară avansată este transferat către alte clase și secțiuni ale societății, că a dus nu numai la o ascensiune fără precedent a spiritul revoluționar în rândul studenților**), dar și la începutul trezirii satului, și la întărirea încrederii în sine și a pregătirii pentru luptă în astfel de grupuri sociale, care (ca grupuri) au rămas până acum insensibile *) Moscova Vedomosti nr **) În momentul în care scriem asta, de pretutindeni vin vești despre o nouă intensificare a tulburărilor în rândul studenților, despre adunări la Kiev, Sankt Petersburg și alte orașe, despre formarea unor grupuri studențești revoluționare la Odesa etc pe Poate că istoria le va atribui studenților rolul unui spărțitor într-o luptă decisivă? Oricare ar fi fost, dar pentru victoria în această bătălie necesită ascensiunea maselor proletariatului și trebuie să avem grijă să le creștem cât mai curând conștiința, inspirația și organizarea ' - - Emoția publică crește în Rusia în rândul întregului popor, în toate clasele sale, și este datoria noastră, datoria social-democraților revoluționari, să îndreptăm toate eforturile pentru a o putea folosi pentru a explica inteligenței lucrătoare avansate ce fel de aliat are și în țărănime, și în studenți, și în inteligență în general, pentru a-i învăța cum să

folosească scânteile protestului public care sclipesc ici și colo Vom putea îndeplini rolul de luptător de avangardă pentru libertate numai atunci când, condusă de un partid revoluționar militant, clasa muncitoare, nu uitând nicio clipă poziția sa specială în societatea modernă și sarcinile sale speciale istorice mondiale de a elibera omenirea de economic În același timp, steagul național al luptei pentru libertate îi va atrage sub acest stindard pe toți cei pe care domnii Sipiagini, Kotidoizi și toată această bandă îi împing acum cu atâta râvnă în rândurile oamenilor nemulțumiți din cele mai diverse pături ale societății Pentru a face acest lucru, este necesar doar să luăm în mișcarea noastră nu numai teoria inexorabil de revoluționară elaborată de dezvoltarea de secole a gândirii europene, ci și energia revoluționară și experiența revoluționară pe care ni le-au lăsat moștenirea predecesorilor noștri vest-europeni și ruși , și nu adoptă cu sclavie toate formele de oportunism, de care tovarășii noștri occidentali, care au suferit relativ puțin din cauza lor, încep deja să scape și care întârzie atât de mult calea spre victorie Proletariatul rus se confruntă acum cu sarcina revoluționară cea mai dificilă, dar, pe de altă parte, cea mai plină de satisfacții: să zdrobească dușmanul, pe care inteligența rusă îndelung răbdătoare nu l-a putut învinge și să ocupe un loc în rândurile armatei internaționale a socialismului IV Două discursuri de conducere "Un fapt din păcate semnificativ, încă fără precedent și multe necazuri fără precedent promit Rusiei asemenea fapte, care sunt posibile numai cu social-democratizarea noastră deja foarte avansată" Așa scria Moskovskie Vedomosti în editorialul nr (septembrie) despre discursurile liderul provincial Oryol al nobilimii, M A Stakhovich, la congresul misionar de la Orel (acest congres s-a încheiat la septembrie) social-demo- - - lizare", atunci unde este, de fapt, sfârșitul "ciumei spirituale care a cuprins Rusia"? Ce s-a întâmplat? Și faptul că acest domnul Stakhovich (același care a vrut să dea nobililor oroli locuri de colecționari pentru monopolul băuturilor (vezi nr | din Zarya, Random Notes) *) a ținut un discurs înflăcărat în apărarea libertății de conștiință , mai mult, "a mers atât de departe în lipsa de tact, ca să nu spun cinism, încât a făcut o asemenea propunere" **): "Nimeni în Rusia nu are datoria mai mult decât la Congresul Misionar de a proclama necesitatea libertății de conștiință, nevoia de a aboli orice pedeapsă penală pentru îndepărtarea de Ortodoxie și pentru acceptarea și mărturisirea unei alte credințe Și sugerez ca Congresul Misionar din Oryol să vorbească atât de direct și să inițieze această petiție într-o manieră adecvată! " Desigur, cât de naiv a fost din partea lui Moskovskie Vedomosti să-l promoveze pe domnul Stakhovich la Robespierre (acesta este un vesel - apoi M A Stahovici, pe care îl cunosc de atâta vreme, Robespierre! - scria domnul Suvorin în Novoye Vremya și era greu să-i citesc discursul "defensiv" fără să râdă - domnul Stakhovich era la fel de naiv, în felul lui, când le-a oferit preoților să mijlocească într-un "ordine potrivit" pentru libertatea conștiinței Este la fel cu a propune să faci o petiție pentru libertate politică la un congres de lagăre! Nu este deloc necesar să adăugăm cititorului că "o mulțime de clerici în frunte cu arhipăstorul" l-a respins pe dl *) Vezi pagina din acest volum de mai sus Ed ♦*) Moscova Vedomosti, ibid Îmi cer scuze cititorilor pentru simpatia mea pentru Moskovsky Vedomosti Ce vreţi să faceţi! În opinia mea, este încă cel mai interesant, mai consistent și mai eficient ziar politic din Rusia La urma urmei, nu poate fi numit "politic" c în sens propriu, literatura, care în cel mai bun caz preia niște fapte brute interesante și suspină în loc de tot felul de

"filozofie" Nu susțin că acest lucru poate fi foarte util și nu este politică La fel, literatura de tip New Times nu poate fi numită politică în adevăratul sens al cuvântului, în ciuda (sau mai bine) faptului că este prea politică Ea nu are niciun program politic definit și nici convingeri, ci doar capacitatea de a simula starea și starea de spirit a momentului, de a se închina în fața celor de la putere, indiferent de ce prescriu aceștia, și de a cocheta cu o aparență de opinie publică Dar Moskovskiye Vedomosti își urmărește propria linie și nu se teme (nu au de ce să se teamă!) să meargă înaintea guvernului, nu le este frică să atingă, și uneori foarte sincer, punctele cele mai delicate Un ziar util, un colaborator indispensabil în agitația revoluționară! - Stakhovich "atât asupra fondului raportului, cât și asupra inconsecvenței acestuia cu sarcinile congresului misionar local", ON' ascultând "obiecții serioase" din partea Preasfințitului Părinte Episcop Nikanor de Oryol, profesor al Academiei Teologice din Kazan N I Ivanovsky, redactor -editor al revistei "Missionary Review" V M Skvortsov, misionari-preoți ai unor astfel de candidați la universitate - V A Ternavtsev și M A Novoselov Putem spune: unirea "științei" și a bisericii! Dar domnul Stahovici ne interesează, desigur, nu ca exemplu de om cu o gândire politică clară și consecventă, ci ca exemplu de cel mai "vesel" nobil rus, mereu gata să smulgă o bucată de stat- plăcintă deținută Și în ce măsură nemărginită ar trebui să meargă "demoralizarea" introdusă în viața rusă în general și în Rusia? viața satului nostru îndeosebi, prin brutalitatea polițienească și, prin persecuția inchizitorială a sectarismului, ca să strige până și pietrele! Pentru ca conducătorii nobilimii să vorbească cu pasiune despre libertatea de conștiință! Iată, din discursul domnului Stahovici, mici exemple ale acelor ordine și ale acele fenomene urâte care în final îi înfurie și pe cei mai "vesele" "Da, luați acum", spune vorbitorul, "în biblioteca misionară a frăției o carte de referință despre legi și veți citi aceeași v -I, II vol I, printre preocupările stanilor cu privire la eradicarea duelurilor, lampioanelor, beţiei, vânătorii necuvenite, îmbinarea masculului cu femela în băile comerciale, îi încredinţează urmărirea disputelor împotriva dogmelor credinţei ortodoxe și ademenirea ortodocșilor la o altă credință sau despărțire!" Și până la urmă chiar există un astfel de articol de lege care impune lagărului, pe lângă cele enumerate de orator, multe alte îndatoriri asemănătoare Pentru majoritatea locuitorilor orașului, acest articol va părea, desigur, o simplă curiozitate, așa cum a numit-o și domnul Stakhovich Dar pentru mujic din spatele acestei curiozități se află mai amarul Ernst - adevărul amar despre atrocitățile poliției de jos, care își amintesc prea ferm că Dumnezeu este sus, țarul este departe Și iată exemple concrete reproduse de noi împreună! cu o respingere oficială a "președintelui consiliului Frăției Ortodoxe Petru și Pavel și al Congresului Misionar Eparhial Oryol, protopopul Petru Rozhdestvensky" (M V nr , din Oryol Herald nr): "a) În raportul (al domnului Stakhovich) se spune despre un sat din districtul Trubchevskogo: "Cu acordul și cunoștințele atât ale preotului, cât și ale autorităților - i-au închis pe presupușii Stundiști în biserică, au adus o masă, au acoperit-o cu o față de masă curată, au pus o icoană și au început să o scoată pe rând "-Nu vreau să sărut idolii -Al flog chiar acolo Psslabzhe care, după prima dată, s-a întors la Ortodoxie Ei bine, și care până la rdz a rezistat "Între timp, conform datelor oficiale publicate în raportul Frăției Ortodoxe Petru și Pavel din și conform raportului oral al preotului D Pereverzev la congres, masacrul descris al populației ortodoxe împotriva

sectanților din satul Lyubtsa, raionul Trubcevsky, a avut loc conform hotărârii adunării satului și undeva în sat, dar în niciun caz cu acordul preotului local de atunci și în niciun caz în biserică; iar acest trist incident a avut loc acum - ani, când nu se menționa nicio misiune în eparhia Oryol Moskovskiye Vedomosti, retipărind aceasta, spune că domnul Stahovici a citat doar două fapte în discursul său Pot fi Dar acestea sunt faptele! Infirmarea, bazată pe raportul "date oficiale" (din oficial!) al frăției ortodoxe, nu face decât să întărească toată forța ultrajelor care l-au revoltat până și pe vesel nobil Biciuirea a avut loc într-o biserică sau "undeva la țară", în urmă cu jumătate de an sau cu ani, asta nu schimbă deloc lucrurile (cu excepția, totuși, într-un singur lucru: toată lumea știe că în ultima vreme persecuția sectanților a avut loc devin și mai brutale, iar formarea misiunilor este direct legată de asta!) Si ca preotul locului sa stea deoparte de acesti inchizitori in zipun, mai bine ar fi, Parinte Protopop, sa nu vorbeasca despre asta in presa *) Vor râde! Desigur, "preotul local" nu și-a dat "consimțământul" la tortura pedepsită penal, așa cum Sfânta Inchiziție nu s-a pedepsit niciodată, ci a transferat-o în mâinile autorităților seculare și nu a vărsat niciodată sânge, ci doar l-a ars Al doilea (¡act¡: "b) Raportul spune: "Numai atunci misionarul-preot nu-și va părăsi limba *) În obiecția sa față de modificările oficiale, domnul Stakhevici a scris: "Ceea ce se spune în raportul oficial al frăției, nu știu, dar afirm că preotul Pereverzev, după ce a spus toate detaliile la congres și stipulând că autoritățile civile ştiau (sic! II) despre verdictul care avusese loc, la întrebarea pe care eu personal i-am pus-o: Preotul ştia? - a răspuns: - Da, ştiam şi eu Comentariile sunt de prisos - răspunsul pe care l-am suflat și noi aici: "Tu zici, părinte, erau la început de familii, iar acum sunt Dar restul! "De fapt, în satul Glybochka, raionul Trubchevsky, care este în discuție în acest caz, conform informațiilor frăției, în nu existau de familii de stundiști, ci de suflete de ambele sexe, inclusiv de suflete de copii; dar numai persoană a fost exilată în Transcaucasia, prin ordinul judecătoriei în același an, pentru ademenirea altor persoane în shtunda Cât despre fraza preotului locului: "prin harul lui Dumnezeu au fost exilați", acesta a aruncat-o întâmplător la o ședință închisă a congresului, într-un schimb de păreri întâmplător între membrii acestuia, mai ales că amintitul Preot era cunoscut că toată lumea înainte și s-a trezit la congres unul dintre cei mai demni pastori - misionari" Această respingere este deja destul de incomparabilă! S-a spus accidental într-un schimb ocazional! Iată ce este interesant, pentru că știm cu toții prea bine ce valoare au cuvintele funcționarilor, rostite oficial de aceștia Și dacă preotul care a rostit aceste cuvinte "duhovnicești" este "unul dintre cei mai vrednici pastori-misionari", atunci cu atât mai mult contează "Prin harul lui Dumnezeu exilat în Transcaucazia și Siberia" - aceste cuvinte magnifice ar trebui să devină nu mai puțin faimoase în felul lor decât apărarea iobăgiei a Mitropolitului Filaret pe baza Sfintei Scripturi Apropo, din moment ce trebuia să-mi amintesc de Filaret, e nedrept! ar fi bine să trecem în tăcere cele publicate în revista Vera i Razum" pentru *) o scrisoare a unui "liberal învățat" către Prea Sa Ambrozie, Arhiepiscopul Harkovului Autorul a semnat: "Cetăţean de onoare din foştii ecleziastici, Jerome Preobrazhensky" iar porecla "învăţat (!) Liberal" i-a fost deja dată de redactori, cărora trebuie să se fi teamă de "abisul înţelepciunii" Ne mărginim să reproducem câteva pasaje din această scrisoare, care ne arată iar și iar că gândirea politică nu este *) Profităm de această ocazie pentru a

mulțumi corespondentului care ne-a trimis un tipărit separat din acest jurnal Clasele noastre comandante de foarte multe ori nu ezită să apară în mod natural în pușcării speciale, ecleziastice și publicații similare Este timpul ca noi, revoluționarii, să folosim sistematic această "bogată vistierie" a iluminismului politic - protestul litic pătrunde într-un mod invizibil în cercuri nemăsurat mai largi decât pare uneori "Sunt deja un bătrân, am sub de ani, în timpul vieții am fost nevoit să observ o mulțime de abateri de la îndeplinirea îndatoririlor bisericești și pot spune cu sinceritate că în toate cazurile clerul nostru a fost motivul acestui lucru Iar pentru "evenimentele recente" chiar trebuie să mulțumim cu râvnă clericului nostru modern, deschide ochii multora Acum nu numai grefierii volost, ci bătrâni și tineri, educați, analfabeți și cu greu știți să citească, toată lumea se străduiește acum să-l citească pe marele scriitor al țării rusești Pentru un preț mare, ei primesc scrierile lui (o ediție străină a Svobodnoe Slovo, care circulă liber printre oamenii din toate țările lumii, cu excepția Rusiei), citite, rațiunea, iar deciziile, desigur, nu sunt în favoarea clerului Masa oamenilor începe deja să înțeleagă unde este minciuna și unde este adevărul și ei văd; că clerul nostru spune una și face alta și chiar și în cuvintele lor se contrazic adesea S-ar putea spune mult adevăr, dar, la urma urmei, nu se poate vorbi sincer cu clerul, ei nu vor lipsi imediat să informeze că ar trebui să fie pedepsiți și executați Dar Hristos a atras nu prin forță și pedeapsă, ci prin adevăr si iubire " În încheierea discursului tău, scrii: "avem o mare forță pentru luptă - aceasta este puterea autocratică a celor mai evlavioși suverani ai noștri" Din nou jonglez și din nou nu te credem Deși voi, clerul luminat, încercați să ne asigurați că "sunt trădați puterii autocratice din sânii mamei" (din discursul actualului vicar când a fost numit episcop), noi, cei neluminați, nu credem că un copil de un an (chiar dacă viitor episcop) este deja El a vorbit despre forma de guvernământ și a dat prioritate autocrației După încercarea eșuată a Patriarhului Nikon de a juca în Rusia rolul papilor romani, care îmbinau puterea spirituală în Occident cu supremația seculară, biserica noastră, în persoana celor mai înalți reprezentanți ai săi, mitropoliții, s-a supus complet și veșnic puterii de suverani și uneori despotic, așa cum a fost cazul sub Petru cel Mare, dictându-i ordine (Presiunea lui Petru cel Mare asupra clerului în chestiunea condamnării țareviciului Alexei) În secolul al XIX-lea, vedem deja armonia completă a puterii seculare și ecleziastice în Rusia În epoca aspră a lui Nicolae I, când trezirea conștiinței de sine a publicului, sub influența marilor mișcări sociale din Occident, și în țara noastră a pus în față luptători individuali împotriva aservirii revoltătoare a oamenilor de rând, biserica noastră a rămas cu cu totul indiferent față de suferințele sale și, contrar marelui testament al lui Hristos despre frăția oamenilor și milostivirea față de aproapele lor, nu s-a auzit nici măcar un glas din rândul clerului care să apere poporul sărac de asprul arbitrar al proprietarilor de pământ, și asta doar pentru că guvernul nu a îndrăznit încă să pună mâna pe iobăgie, existența căreia Filaret din Moscova a justificat-o direct prin textele Sf scripturi din Vechiul Testament Dar apoi a lovit tunetul: Rusia a fost învinsă și umilită politic lângă Sevastopol Înfrângerea a scos la iveală toate neajunsurile sistemului nostru de dinainte de reformă și, mai presus de toate, tânărul suveran uman (obligat să-și educe spiritul și voința poetului Jukovski) a rupt lanțurile vechi ale sclaviei și, printr-un rău ironia sorţii, textul marelui act din februarie a fost dat spre editare cu punct de vedere creştin aceluiaşi Filaret, care

evident s-a grăbit să-şi schimbe, în conformitate cu spiritul vremurilor, părerile sale asupra iobăgiei Epoca marilor reforme nu a trecut fără urmă pentru clerul nostru, provocând în mijlocul lor sub Macarie (ulterior Mitropolit) lucrarea rodnică de reorganizare a instituțiilor noastre spirituale, unde a tăiat și el, deși o mică fereastră, în domeniul publicității si lumina Reacția care a venit după martie a adus cu ea c clerul este un element adecvat al figurilor în gustul lui Pobedonostsev și Katkov, iar în momentul în care oamenii de conducere ai țării din zemstvo și societate solicită abolirea rămășițelor pedepselor corporale, biserica tace, fără rostind un singur cuvânt de condamnare a apărătorilor toiagului, acest instrument de umilire revoltătoare a omului creat după chipul și asemănarea lui Dumnezeu Având în vedere tot ceea ce s-a spus, ar fi nedrept să presupunem că tot clerul nostru, în persoana reprezentanților lor, sub un regim schimbat de sus, îl va glorifica pe suveranul constituțional în același mod în care îl slăvesc pe suveranul autocrat acum Deci, de ce ipocrizie, pentru că puterea nu este în autocrație, ci în monarh Petru I a fost și un autocrat dat de Dumnezeu, totuși, clerul încă nu îl favorizează cu adevărat, iar Petru al III-lea era același autocrat, care urma să-și tunde părul și să-i educe pe clerul nostru - păcat că nu l-au lăsat el a domnit doi ani trei Da, chiar dacă autocratul domnitor Nicolae al II-lea s-ar demni să-și exprime favoarea gloriosului Lev Nikolaevici, unde te-ai ascunde cu intrigile, temerile și amenințările tale? "Degeaba citezi textul rugăciunilor pe care clerul - - exaltă pentru rege - acest set de cuvinte, în dialectul galimat, nu convinge pe nimeni de nimic La urma urmei, avem autocrație: vor ordona și vor scrie rugăciuni de trei ori mai lungi și mai expresive * * * Discursul celui de-al doilea lider, din câte știm, nu a intrat în presa noastră Ne-a fost trimisă de un corespondent necunoscut editorilor încă din august, într-o formă hectografată cu o inscripție în creion: "Discurs de unul dintre mareșalii de district ai nobilimii la o întâlnire privată a mareșalilor pe problemele studenților" Iată discursul integral: "Datorită scurtității timpului, îmi voi exprima gândurile despre întâlnirea noastră a conducătorilor nobilimii sub forma unor teze: "Ce provoacă tulburările actuale este aproximativ cunoscut: ele sunt cauzate, în primul rând, de dezordinea generală care a prins rădăcini în întregul sistem de stat, de conducerea oligarhică a corporației birocratice, adică dictatura birocratică "Această dezordine a dictaturii guvernamentale birocratice se manifestă în întreaga societate rusă, de sus în jos, ca nemulțumire generală, exprimată din exterior sub forma politicinismului general, dar politica nu este temporară, superficială, ci profundă, cronică "Această politică, ca boală generală a întregii societăți, se reflectă în toate manifestările, ramurile și instituțiile ei, de aceea se reflectă neapărat în instituțiile de învățământ cu populația lor mai tânără, și deci mai receptivă, sub același regim opresiv al dictaturii birocratice "Deși recunoscând rădăcina răului tulburărilor studențești în frământarea generală a statului și în starea generală de rău stârnită de frământare, totuși, atât din perspectiva sentimentului imediat, cât și din perspectiva necesității de a controla dezvoltarea răului local, unul nu pot ignora aceste tulburări și nu încerca cel puțin cu aceasta pe de altă parte, să reducă manifestarea teribil de distructivă a răului general, cum ar fi atunci când se află într-o stare generală de boală a greutății corpului, adică vindecarea lui lentă, radicală, ele luați măsuri rapide pentru a suprima complicațiile locale, acute, distructive ale acestei boli "În instituțiile de învățământ de la

nivelurile medii și superioare ale regimului birocratic malefic, ea se exprimă mai ales în înlocuirea oamenilor ■- U- dezvoltarea eternă (tinereală) și educația prin pregătire birocratică asociată cu suprimarea sistematică a personalității umane și a demnității acesteia "Agitați de toate acestea, în rândul tinerilor, neîncrederea, indignarea și mânia față de autorități și mentori sunt transferate din gimnaziile în universități, unde, din păcate, în situația actuală a universităților, tineretul se întâlnește cu același rău, cu aceeași suprimare a personalității umane și a demnității ei, "Într-un cuvânt, tinerii din universități se întâlnesc nu cu un templu al științei, ci cu o fabrică care transformă o masă studențească impersonală în bunuri birocratice necesare statului "Această suprimare a feței umane (când studenții au fost transformați într-o masă indiferentă, cultivată), manifestată prin presiune sistematică, cronică, persecutarea a tot ceea ce este personal și demn și adesea prin violență brutală, a stat la baza tuturor tulburărilor studenților, care durează de câteva decenii și amenință, din ce în ce mai puternic, să continue în viitor, luând cu sine cele mai bune forțe ale tineretului rus "Știm toate acestea, dar cum putem fi, având în vedere situația actuală? Cum putem ajuta starea prezentă, acută a zilei cu toată răutatea ei, cu toată nenorocirea și durerea ei? Renunți la ceva fără să încerci nimic? Să ne lăsăm tineretul fără nici un ajutor în mila destinului, birocrației și poliției, să-și spele mâinile? Iată-l pe principal pentru mine, întrebarea, adică cum să ajutați manifestarea acută actuală a bolii, recunoscând caracterul general al acesteia? "Întâlnirea noastră mi-a amintit de o mulțime de oameni bine intenționați care s-au urcat în taiga sălbatică cu scopul de a o curăța și s-au oprit cu deplină nedumerire la enormitatea muncii comune copleșitoare, în loc să se concentreze asupra oricărui punct "Profesorul K T ne-a prezentat o imagine generală strălucitoare a situației actuale și prezente a universității și a studenților, subliniind influența în rândul studenților zdrobiți a diferitelor influențe externe nocive, nu numai politice, ci chiar polițienești; - dar toate acestea au fost mai mult sau mai puțin cunoscut de noi și înainte, deși nu cu atâta claritate "Ca unica măsură posibilă, ne-a punctat o prăbușire radicală a întregului sistem modern al tuturor instituțiilor de învățământ în general și să-l înlocuim cu unul nou, mai bun; dar, în același timp, profesorul a observat că această chestiune va necesita probabil o perioadă foarte lungă - De - iioro timp; și dacă luăm în considerare că fiecare sistem particular din statul rus, ca și în oricare altul, este legat organic de cel general, atunci de data aceasta, poate, nu prevede un sfârșit "Ce se poate face acum pentru a ușura cel puțin durerea insuportabilă cauzată de boală în prezent? Ce este un paliativ? La urma urmei, palyativele, care calmează temporar pacientul, sunt adesea recunoscute ca fiind necesare? Dar nu am răspuns la această întrebare; iar în locul unui răspuns, în raport cu tinerii studenți în general, s-au oferit un fel de, voi spune, judecăți vagi, șubrede, care întunecau și mai mult întrebarea; aceste judecăți sunt greu de restaurat chiar și în memorie, dar voi încerca "Au spus despre studentele că le-am dat atât cursuri, cât și prelegeri și ne mulțumesc pentru participarea lor la revoltele studențești! "Dacă acestea ar fi buchete sau bijuterii scumpe pe care le-am prezenta sexului frumos, atunci un astfel de reproș ar fi de înțeles; dar organizarea de cursuri pentru femei nu este curtoazie, ci satisfacerea unei nevoi sociale; astfel încât cursurile pentru femei nu sunt un capriciu, ci instituții de învățământ superior necesare societății, precum universitățile etc , pentru

dezvoltarea superioară a tinerilor, fără distincție de sex, și deci există o solidaritate deplină între instituțiile de învățământ pentru femei și bărbați și social și prietenos "Această solidaritate, după părerea mea, explică și faptul că entuziasmul tinerilor captează și studenții din instituțiile de învățământ pentru femei; în general, tinerii studenți sunt agitați, în orice costume, bărbați sau femei, merg "Apoi s-au întors la tulburările studenților și au spus că studenților nu trebuie să li se acorde indulgențe, că ultrajele lor ar trebui înăbușite cu forța; Eului, în opinia mea, a obiectat destul de rezonabil că, dacă acestea sunt ultraje, atunci ele sunt, în orice caz, nu întâmplătoare, ci cronice, din cauze profunde și că, prin urmare, nu vor ceda doar influenței măsurilor punitive , ceea ce ne este dovedit de experiența trecută În opinia mea personală, este încă o mare întrebare, de ce parte este principala rușine a tuturor acestor tulburări urâte care ne tulbură și distrug instituțiile de învățământ; Nu am încredere în rapoartele guvernamentale "Dar adevărul este că nu ascultăm de cealaltă parte și este imposibil să ascultăm; gura ei este strânsă (conform nu tocmai a fost confirmat - SH - dreptatea cuvintelor mele, și anume că administrația stă în mesajele ei și că toată dizgrația este în principal din partea ei, din partea influenței sale urâte) "Au indicat influența din exterior a diferitelor forțe revoluționare asupra tinerilor studenți "Da, această influență există, dar i se acordă prea multă importanță: producătorii, de exemplu, la care această influență se manifestă mai ales în "fabrici", toată lumea adaugă la ea, spunând că dacă nu ar fi, tăcerea ar domni în ei da, harul lui Dumnezeu, uitând și tăcând tot felul de exploatare legală și ilegală a muncitorilor, care, privându-i pe aceștia din urmă, provoacă nemulțumiri în rândul lor și apoi revolte; dacă nu ar fi această exploatare, exteriorul revoluționar elementele nu ar avea acele numeroase motive și cauze cu ajutorul cărora se amestecă atât de ușor în treburile fabricii - toate acestea, după părerea mea, se pot spune și despre instituțiile noastre de învățământ, care au fost transformate din temple ale științei în fabrici de pregătire birocratică material , "În conștientizarea instinctivă generală a asupririi care apasă asupra tuturor tinerilor studenți, în sentimentul morbid general provocat de această asuprire în rândul tinerilor din toate instituțiile de învățământ, stă forța unui grup mic, dar conștient, de tineri, despre care dl A vorbit profesor, care în stare să hipnotizeze și să direcționeze oriunde, la greve, la diverse revolte, mulțimi întregi de tineri, aparent deloc predispuși la revolte Asta se întâmplă în toate fabricile! "Atunci, îmi amintesc, au subliniat că studenții nu ar trebui să fie tămâie; nu ar trebui să li se arate simpatie în timpul tulburărilor lor; această manifestare de simpatie i-a trezit la noi tulburări, ceea ce a fost ilustrat și prin exemple, adică cazuri diferite; - prin urmare, eu, în primul rând, voi observa că - în confuzia și variația variată a tuturor tipurilor de cazuri în timpul tulburărilor, este imposibil să arătăm pe oricare dintre ele ca demonstrativ, deoarece în toate cazurile există multe altele care contrazic ei, - dar este posibil să ne oprim doar asupra trăsăturilor generale, pe care voi încerca să le analizez pe scurt "Studenții, după cum știm cu toții, sunt departe de a fi răsfățați; la vremea tulburărilor sale, societatea i-a tratat pe studenți fie complet indiferent, fie chiar mai mult decât negativ, dându-i vina exclusiv pe ei și neștiind și nici măcar nevrând să afle despre - rândurile care au provocat aceste revolte (au dat credință doar rapoartelor guvernamentale ostile studenților, fără a se îndoi de veridicitatea

lor; pentru prima dată, se pare, societatea s-a îndoit de acest lucru), așa că nu este nimic de spus despre un fel de tămâie "Fără a aștepta sprijin nici în rândul intelectualității în general, nici în rândul profesorilor și autorităților universitare, studenții au început în sfârșit să caute simpatie pentru ei înșiși în diverse elemente populare și vedem că studenții au reușit mai mult sau mai puțin în sfârșit acest lucru; a început să dobândească încetul cu încetul simpatia maselor "Pentru a fi convins de acest lucru, trebuie doar să ne amintim diferența de atitudine a mulțimii față de studenți în momentul bătăilor Okhotnoryadskaya și acum Și aici se află o mare nenorocire; necazul nu este în simpatia în general, ci în unilateralitatea acestei simpatii, în nuanța demagogică pe care o ia "Lipsa oricărui fel de simpatie și asistență față de tineretul studențesc din partea inteligenței solide și, prin urmare, neîncrederea rezultată, aruncă tineretul nostru, vrând-nevrând, în mâinile demagogilor și revoluționarilor; devine instrumentul lor și, în sine, vrând- vrând, elementele demagogice se dezvoltă din ce în ce mai mult, îndepărtându-l de dezvoltarea culturală pașnică și de ordinea existentă (dacă poate fi numită ordine) într-o tabără ostilă "Trebuie să ne învinuim pe noi înșine dacă tinerii nu mai au încredere în noi; Nu am făcut nimic pentru a-i câștiga încrederea! "Acestea par a fi principalele gânduri exprimate în rândul celor adunați; restul (și au fost și mulți dintre ei), se pare, nu este nimic de reținut "Deci, am terminat După ce ne-am adunat, ne-am gândit să facem ceva pentru a alina mânia zilelor noastre; pentru a atenua situația tinereții noastre - astăzi, și nu cândva după aceea și au fost învinși - și, din nou, tinerii vor avea dreptul să spună și vor spune că și astăzi, ca înainte, inteligența rusă pașnică și solidă nu poate, și într-adevăr o face nu vreau să-i dau nici un ajutor, să mijlocească pentru ea, să o înțeleagă și să-i ușureze soarta amară Despărțirea dintre noi și tineri se va lărgi și mai mult, iar ei vor merge și mai departe în rândurile diverselor demagogii, întinzându-și mâinile către ea "Nu am fost învinși de faptul că măsura propusă de recurs la rege nu a fost acceptată; poate că această măsură este într-adevăr impracticabilă (deși, după mine, nici nu a fost luată în considerare), dar suntem frustrați de faptul că orice posibilitate a oricărei măsuri, în folosul tinereții noastre suferinde, a fost distrusă printre noi Mb! și-au mărturisit neputința și au rămas din nou, ca înainte, în întuneric "Dar atunci ce să faci? "Să te speli pe mâini ca să treci? "În acest întuneric se află tragedia teribilă și sumbră a vieții rusești" Nu sunt prea multe de comentat la acest discurs Și aparține, aparent, încă unui nobil rus destul de "vesel", care, bazat pe un caracter doctrinar sau egoist, venerează "dezvoltarea culturală pașnică" a "ordinei existente" și este indignat împotriva "revoluționarilor" confundându-i cu "demagogii" Dar această indignare, cum să o aruncăm mai atent, se învecinează cu mormăitul unei persoane bătrâne (nu ca vârstă, ci în vederi), gata, poate, să recunoască binele în ceea ce mormăie Vorbind despre "ordinea existentă", el nu poate să nu spună: "dacă se poate numi ordine" Are deja multe de făcut suflet din necazurile "dictaturii birocrației", din "persecuția sistematică, cronică a tot ceea ce este personal și demn", nu poate să nu vadă că toată dizgrația vine mai ales din partea administrației, are destulă franchețe pentru a recunoaște-i neputința, indecența de a "spăla mâinile" înaintea dezastrelor întregii țări Adevărat, el este încă speriat de "unilateralitatea" simpatiei "mulțimii" față de studenți; mintea lui răsfățată aristocratic simte un pericol "demagogic", poate chiar pericolul socialismului (să-i răsplătim sinceritatea cu

sinceritate!) Dar ar fi nerezonabil să testăm pe piatra de încercare socialistă părerile și sentimentele liderului nobilimii, care s-a săturat de vistieria rusă murdară Nu avem ce să înșelăm - nici cu el, nici cu altcineva; când un proprietar rus, de exemplu, denunță exploatarea ilegală și privarea muncitorilor din fabrică; nu vom da greş, între paranteze, să-i spunem: "e rău - b pe tine, naşule, întoarce-te pe mine" Nu ne vom ascunde nici măcar un minut că stăm și vom continua să stăm în punctul de vedere al unei lupte de clasă ireconciliabile împotriva "stăpânilor" societății moderne Dar gruparea politică este determinată nu numai de scopuri finale, ci și de obiective imediate, nu numai de opinii generale, ci și de presiunea necesității practice imediate Oricine se confruntă în mod clar cu contradicția dintre "dezvoltarea culturală" a țării și "regimul presant al dictaturii birocratice " va fi mai devreme sau mai târziu condus de viața însăși la concluzia că această contradicție nu poate fi eliminată decât dacă sa-s Lenin este eliminat Sobr cu TV - - monarhie După ce a tras această concluzie, el va ajuta cu siguranță - va mormăi, dar va începe să ajute - acel partid care va putea folosi o forță formidabilă (nu numai în ochii ei, ci în ochii tuturor) împotriva autocrației Pentru a deveni un astfel de partid, social-democrația trebuie, repetăm, să se curețe de orice murdărie oportunistă și, sub steagul teoriei revoluționare, bazându-se pe însăși clasa revoluționară, să își îndrepte activitatea agitațională și organizatorică către toate clasele populației Și le vom spune conducătorilor nobilimii, luându-ne la revedere: la revedere, domnilor, mâine aliații noștri! "Zarie" L " -} decembrie Semnat "T Ha CE SĂ FAC? PROBLEME DE PICTURA ALE MIȘCĂRII NOASTRE ( ) " Lupta de partid dă putere și vitalitate partidului, cea mai mare dovadă a slăbiciunii partidului este vagul său și tocirea granițelor clar definite, partidul se întărește prin curățarea " (Din o scrisoare de la Lassalle către Marx din iunie PREFAŢĂ Broșura propusă, conform planului original al autorului, urma să fie dedicată dezvoltării detaliate a acelor gânduri care au fost exprimate în articolul "De unde să începem?" (Iskra nr , mai)*) Și trebuie, în primul rând, să ne cerem scuze cititorului pentru îndeplinirea cu întârziere a promisiunii date acolo (și repetate ca răspuns la multe cereri și scrisori private) Unul dintre motivele acestei întârzieri a fost încercarea de unire a tuturor organizaţiilor social-democrate din străinătate, întreprinsă în luna iunie a anului trecut Era firesc să așteptăm rezultatele acestei încercări, pentru că cu succes ar fi fost necesar, poate; a expune opiniile organizatorice ale Iskra dintr-un unghi ușor diferit și, în orice caz, un asemenea succes ar promite să pună capăt existenței celor două curente în social-democrația rusă foarte repede După cum știe cititorul, încercarea s-a încheiat cu eșec și, după cum vom încerca să demonstrăm mai jos, nu a putut să nu se termine așa după noua întorsătură a lui Raboceye Dyelo) în nr către Economism S-a dovedit a fi absolut necesar să intrăm într-o luptă decisivă împotriva acestei direcții vagi și puțin definite, dar cu atât mai stabile și mai capabile să reînvie în diverse forme În consecință, aspectul original al pamfletului a fost modificat și extins foarte mult Tema sa principală urma să fie cele trei întrebări puse în articolul "De unde să începem?" Și anume: întrebări despre natura și conținutul principal al agitației noastre politice, despre sarcinile noastre organizaționale, despre planul de construire a unei organizații militante integral rusești simultan din diferite părți Întrebări *) Vezi paginile - din Volumul IV Sobr op N Lenapa Ed - - acestea au fost de multă vreme de interes pentru autor, care a încercat să le ridice

înapoi în Rabochaya Gazeta în timpul uneia dintre încercările nereușite de a o reînvia (vezi capitolul V) Dar sugestia inițială de a limita pamfletul la o analiză doar a acestor trei întrebări și de a-și prezenta opiniile cât mai pozitiv posibil, fără a recurge sau aproape fără a recurge la polemici, s-a dovedit a fi complet irealizabilă din două motive Pe de o parte, economismul sa dovedit a fi mult mai tenace decât presupunea Mtft (folosim cuvântul economism într-un sens larg, așa cum a fost explicat în broșurile Iskra, nr) *) A devenit fără îndoială că punctele de vedere diferite cu privire la soluția acestor trei întrebări sunt explicate într-o măsură mult mai mare prin opoziția fundamentală dintre cele două tendințe din social-democrația rusă decât prin divergența în particular Pe de altă parte, nedumerirea economiștilor cu privire la implementarea efectivă a opiniilor noastre în Iskra a arătat în mod clar că vorbim adesea literal în limbi diferite, că prin urmare nu putem fi de acord cu nimic decât dacă începem ab ovo, ceea ce trebuie făcut dintre cele mai populare posibile, explicate prin cele mai numeroase și concrete exemple de "generalizare" sistematică de către economiști în general asupra tuturor punctelor fundamentale ale dezacordurilor noastre Și eu (amuzat să fac o astfel de încercare de a "explica", pe deplin conștient că acest lucru ar crește foarte mult dimensiunea pamfletului și ar încetini producția acestuia și, în același timp, nu am văzut nicio altă modalitate de a îndeplini ceea ce am dat în articolul: "De unde să încep?" promit La scuzele pentru întârziere, trebuie să mai adaug, astfel, o scuză pentru neajunsurile enorme în finisarea literară a broșurii: a trebuit să lucrez până la ultimul grad în grabă, fiind ruptă dezactivat, în plus, de tot felul de alte lucrări Analiza celor trei întrebări de mai sus este încă tema principală a pamfletului, dar a trebuit să încep cu două întrebări mai generale: de ce este un slogan atât de "nevinovat" și "natural" precum "libertatea criticii" un adevărat semnal de luptă pentru S U A? de ce nu putem ajunge nici măcar la un acord asupra chestiunii fundamentale a rolului social-democrației în raport cu o mișcare spontană de masă? Mai departe, prezentarea opiniilor asupra naturii și conținutului agitației politice s-a transformat într-o explicație *) Vezi pp - din Volumul IV Sobr op N Lenin roșu- - - diferența dintre filozofia ns-juionistă și social-democrată și expunerea opiniilor asupra sarcinilor organizaționale - în explicarea diferenței dintre industria de cabană care satisface economiștii și, în opinia noastră, organizarea revoluționarilor, care este necesară, în parerea noastra Apoi, pe "planul" unui ziar politic integral rusesc, insist cu atât mai mult, cu cât obiecțiile ridicate împotriva lui erau mai insuportabile și mi-au răspuns în esență mai puțin la cea prezentată în articol "Unde sa încep?" întrebarea cum ne-am putea stabili simultan să construim organizația de care avem nevoie din toate părțile În fine, în partea finală a pamfletului, sper să arăt că am făcut tot ce ne-a stat în putere pentru a preveni o ruptură decisivă cu economiștii, care însă s-a dovedit a fi inevitabilă; - că "Rab Delo" a căpătat o semnificație specială, "istoric", dacă vreți, prin faptul că a exprimat cel mai complet, cel mai viu, nu consecvent Economism, ci acea confuzie și acele șovăieli care au constituit trăsătura distinctivă a unei întregi perioade din istoria Social-democrația rusă; capătă semnificație și prea detaliat, la prima vedere, polemica cu "Sclavul Prin faptă", căci nu putem merge înainte decât dacă lichidăm în cele din urmă această perioadă februarie J Dogmatism și "libertatea criticii" (a) Ce înseamnă "libertatea criticii"? "Libertatea criticii" este, fără îndoială, sloganul cel mai la modă în

prezent, cel mai des folosit în disputele dintre socialiști și democrați din toate țările La prima vedere, este greu de imaginat ceva mai ciudat decât aceste trimiteri solemne ale uneia dintre părțile în litigiu la libertatea criticii Este posibil să se fi auzit voci din rândul partidelor de conducere împotriva dreptului constituțional al majorității țărilor europene, care asigură libertatea științei și a cercetării științifice? "Ceva este în neregulă aici!" - va trebui să-și spună fiecare străin , care a auzit sloganul la modă repetat la toate răspântiile, dar nu a pătruns încă în esența dezacordului dintre ceartă "Acest slogan este, evident, unul dintre acele cuvinte convenționale care, ca și poreclele, sunt legalizate prin utilizare și devin nume aproape comune " Într-adevăr, nu este un secret pentru nimeni că două tendințe au apărut în democrația internațională contemporană *) social-democrație, *') Apropo În istoria socialismului modern, este aproape un fenomen izolat și, în felul său, extrem de reconfortant faptul că conflictele diferitelor tendințe din interiorul socialismului s-au transformat pentru prima dată dintr-unul național în unul internațional Pe vremuri, disputele dintre lassalleeni și eisenach, dintre geediști și posibiliști, dintre fabieni și social-democrați), dintre Narodnaya Volya și social-democrați, au rămas dispute pur naționale, reflectând caracteristici pur naționale, s-au întâmplat ca acest să zicem, pe planuri diferite În prezent (acum este deja vizibil) englezii fabiani, ministerialii francezi, germanii bernsteinieni, criticii ruși - toate acestea o familie, toți se laudă unul pe altul, învață unii de la alții și iau împreună armele împotriva marxismului "dogmatic" Poate că, în această primă luptă cu adevărat internațională împotriva oportunismului socialist, social-democrația internațională revoluționară va fi suficient de puternică pentru a pune capăt reacției politice care domnește de mult în Europa? - - lupta dintre care fie se aprinde și se aprinde cu o flacără strălucitoare, apoi se potolește și mocnește sub cenușa unor "rezoluții de armistițiu" impresionante În ce constă "noua" tendință, care se referă "critic" la marxismul "vechi, dogmatic", a spus Bernstein cu suficientă certitudine și a arătat Millerand) Social Democrația trebuie transformată dintr-un partid al revoluției sociale într-un partid democratic al reformelor sociale Bernstein a furnizat acestei cereri politice o întreagă baterie de argumente și considerații "noi", care au fost coordonate mai degrabă armonios Posibilitatea fundamentării științifice a socialismului și a dovedirii, din punctul de vedere al înțelegerii materialiste a istoriei, a fost infirmată necesitatea și inevitabilitatea acestuia; s-a negat faptul sărăciei crescânde, proletarizării și agravării contradicțiilor capitaliste; însuși conceptul de "scop final" a fost declarat insuportabil, iar ideea dictaturii proletariatului a fost respinsă necondiționat; opoziţia fundamentală dintre liberalism şi socialism a fost negata; teoria luptei de clasă a fost dezmințită, de parcă ar fi inaplicabilă unei societăți strict democratice guvernate după voința majorității etc Astfel, cererea pentru o întoarcere decisivă de la social-democrația revoluționară la reformismul social burghez a fost însoțită de o întorsătură nu mai puțin decisivă către critica burgheză a tuturor ideilor fundamentale ale marxismului Și din moment ce această ultimă critică a fost făcută de multă vreme împotriva marxismului atât de pe platforma politică, cât și de la catedra universitară, și într-o masă de pamflete și într-o serie de tratate științifice, din moment ce toată tineretul în creștere a claselor educate a fost educat sistematic de zeci de ani la această critică, nu este de mirare că "noua tendință critică" din social-democrație a ieșit cumva complet complet deodată,

ca Minerva din capul lui Jupiter Din punct de vedere al conținutului său, această tendință nu a trebuit să se dezvolte și să se contureze: a fost transferată direct din literatura burgheză în literatura socialistă Mai departe Dacă critica teoretică la adresa lui Bernstein și dorințele sale politice erau încă neclare pentru nimeni, francezii s-au ocupat de o demonstrație vizuală a "noii metode" Și de această dată, Franța și-a respectat vechea reputație de "țară în a cărei istorie lupta de clasă, mai mult decât oriunde altundeva, a fost adusă la un sfârșit decisiv" (Engels, din prefața la Der Brumaire a lui Marx) Socialiștii francezi au început să nu teoretizeze, ci să acționeze direct; mai dezvoltate - - democratic, condițiile politice ale Franței le-au permis să treacă deodată la "bernsteinianismul practic" în toate consecințele sale Millerand a oferit un exemplu excelent al acestui bernsteinianism practic - nu fără motiv s-a grăbit Millerand cu atâta zel să-l apere și să-l laude atât pe Bernstein, cât și pe Vollmar! Într-adevăr, dacă social-democrația este în esență pur și simplu un partid al reformelor și trebuie să aibă curajul să o admită deschis, atunci socialistul nu numai că are dreptul de a intra într-un minister burghez, ci chiar trebuie să lupte mereu pentru el Dacă democrația în; înseamnă în esență abolirea conducerii de clasă, de ce ar trebui un ministru socialist să captiveze întreaga lume burgheză cu discursuri despre cooperarea de clasă? De ce să nu rămână în minister chiar și după ce asasinatele muncitorilor de către jandarmi au arătat pentru a suta și a miea oară adevăratul caracter al cooperării democratice de clasă? De ce nu ar trebui să ia parte personal la primirea țarului, pe care socialiștii francezi nu-l mai numesc acum decât eroul spânzurătoarei, biciului și exilului (knouteur, pendeur et déportateur)? Și ca răzbunare pentru această umilință nesfârșită și autoscuipat a socialismului în fața lumii întregi, pentru corupția conștiinței socialiste a maselor muncitoare - aceasta este singura bază care ne poate asigura victoria - în răzbunare pentru acest înalt profil proiecte de reforme slabe, slabe la ceea ce guvernele burgheze au reușit să realizeze mai mult! Cine nu închide ochii în mod deliberat nu poate să nu vadă că noua tendință "critică" în socialism nu este altceva decât o nouă varietate de oportunism Și dacă oamenii sunt judecați nu după uniforma strălucitoare pe care și-au îmbrăcat-o, nu după porecla spectaculoasă pe care și-au luat-o pentru ei înșiși, ci după modul în care acționează și ceea ce propagă de fapt, atunci devine clar că "libertatea criticii" este libertatea de a adopta o tendință oportunistă în social-democrația, libertatea de a transforma social-democrația într-un partid de reformă democratică, libertatea de a introduce ideile și elementele burgheze în socialism Libertatea este un cuvânt grozav, dar sub steagul libertății industriei s-au purtat cele mai de pradă războaie, sub steagul libertății muncii au fost jefuiți oamenii muncitori Aceeași falsitate interioară constă în utilizarea modernă a cuvântului: "libertatea criticii" Oamenii care sunt cu adevărat convinși că au știință avansată nu ar cere libertatea unor noi vederi una lângă alta cu cele vechi, iar înlocuirea celor din urmă cu primele Și strigări moderne - "Trăiască libertatea criticii!" amintește prea mult de fabula butoiului gol Mergem într-un grup strâns pe o potecă abruptă și dificilă, ținându-ne strâns de mână Suntem înconjurați din toate părțile de inamici și aproape întotdeauna trebuie să trecem sub focul lor Ne-am unit, conform unei hotărâri liber acceptate, tocmai pentru a lupta împotriva dușmanilor și a nu ne poticni în mlaștina vecină, ai cărei locuitori de la bun început ne-au reproșat faptul că ne-am remarcat într-un grup special și am ales calea

luptei și nu calea reconcilierii Și așa unii dintre noi încep să strige: să intrăm în această mlaștină! Și când încep să le fie rușine, obiectează: ce oameni înapoiați sunteți! și cât de nerușinați sunteți să ne refuzați libertatea de a vă chema pe un drum mai bun!- O, da, domnilor, sunteți liberi nu numai să sunați, ci să mergeți oriunde doriți, chiar și într-o mlaștină; descoperim chiar că locul tău real este tocmai în mlaștină și suntem gata să-ți oferim toată asistența posibilă în relocarea ta acolo Dar apoi lăsați-ne mâinile, nu ne prindeți și nu murdați marele cuvânt "libertate", pentru că și noi suntem "liberi" să mergem unde vrem, liberi să luptăm nu numai împotriva mlaștinii, dar și împotriva celor care se întorc spre mlaștină ! b) Noi apărători ai "libertăţii criticii" Și chiar acest slogan ("libertatea criticii") a fost înaintat solemn foarte recent de "Sclave Delom" (nr), organ al Uniunii Social-Democraților Ruși din străinătate, a prezentat nu ca postulat teoretic, ci ca cerere politică, ca răspuns la întrebarea: "Este posibil să se unească organizațiile social-democrate care funcționează? în străinătate?" asocierea necesită libertate de critică" (p) Din această afirmație rezultă două concluzii absolut certe:) "Munca Cauza ia sub protecția sa tendința oportunistă din social-democrația internațională în general;) "Sclav Caz " cere libertatea oportunismului în social-democrația rusă Să aruncăm o privire la aceste constatări "Sclav Cauzei "în special" nu-i place "tendința Iskra și Zarya de a profeți o ruptură între Munte și Gironda) a social-democrației internaționale" *)· *) O comparație a celor două curente din proletariatul revoluționar (revoluționar și oportunist) cu cele două curente din burghezia revoluționară a secolului al XVIII-lea (iacobinul-"Muntele"- și "girondistul") a fost făcută în - - "Pentru noi în general", scrie editorul Rab Cazul "B Krichesvsky, conversația despre Horus și Gironda în rândurile social-democrației pare a fi o analogie istorică superficială, ciudată sub condeiul unui marxist: "Muntele și Gironda nu reprezentau temperamente sau curente mentale diferite, după cum le poate părea istoricilor-ideologi, dar clase sau straturi diferite - burghezia mijlocie, pe de o parte, și mica burghezie cu proletariatul, pe de altă parte În mișcarea socialistă modernă, totuși, nu există o ciocnire a intereselor de clasă, ea este în întregime, în toate (desigur B Kr) varietățile sale, inclusiv cei mai notorii bernsteinieni, se bazează pe interesele de clasă ale proletariatul, lupta sa de clasă pentru eliberarea politică și economică" (pp -) Declarație curajoasă! Nu a auzit B Krichevsky de faptul demult remarcat că tocmai participarea largă a unui strat de "academicieni" la mișcarea socialistă din ultimii ani a asigurat o răspândire atât de rapidă a bernsteinismului? Și, cel mai important, pe ce bază își întemeiază autorul părerea că până și "cele mai notorii Bernsteinieni" stau pe baza luptei de clasă pentru emanciparea politică și economică a proletariatului? Necunoscut Apărarea hotărâtă a celor mai notorii bernsteinieni nu este susținută de absolut niciun argument sau considerație În mod evident, autorul crede că, din moment ce repetă ceea ce spun chiar și cei mai notorii Bernsteinieni despre ei înșiși, atunci afirmația sa nu are nevoie de dovezi Dar este posibil să ne imaginăm ceva mai "superficial" decât această judecată despre o întreagă tendință pe baza a ceea ce spun reprezentanții acestei tendințe despre ei înșiși? Poate fi conceput ceva mai superficial ca o "morală" suplimentară despre două tipuri sau căi de dezvoltare a partidului diferite și chiar diametral opuse (Rab Dyelo, pp -)? Social-democrații germani, vedeți, recunosc deplină libertate de

critică, în timp ce francezii nu, și tocmai exemplul lor arată tot "răul intoleranței" Tocmai exemplul lui B Krichevsky, vom răspunde la aceasta, arată că uneori oamenii care privesc istoria literalmente "după Ilovaisky" se numesc marxişti A explica articolul nr din Iskra (februarie) Autorul acestui articol este Plehanov Până în prezent, atât cadeților, cât și "bezglavtsy") și menșevicii le place foarte mult să vorbească despre "iacobinism" în social-democrația rusă Dar despre modul în care Plehanov a avansat prima dată acest concept împotriva aripii drepte a social-democraților, ei preferă acum să tacă sau să uite de asta (Această ¡notă a fost adăugată de autor la broșura ed a II-a din colecția: "De ani " Ed) ' - unitatea germanului și fragmentarea partidului socialist francez, nu este deloc nevoie să ne aprofundăm în particularitățile istoriei orașului și ale altei țări, să comparăm condițiile semiabsolutismului militar și ale parlamentarismului republican, să analizăm consecințele Comunei și legea exclusivă asupra socialiștilor, pentru a compara viața economică și dezvoltarea economică, pentru a aminti că modul în care "creșterea fără egal a social-democrației germane" a fost însoțită de o energie a luptei, fără egal în istoria socialismului, nu numai împotriva erorilor teoretice (Mulberger, Dühring *), Katheder-socialiștilor)), dar și împotriva erorilor tactice (Lassalle) și așa mai departe, și așa mai departe Toate acestea sunt de prisos! Francezii se ceartă pentru că sunt intoleranți, nemții sunt uniți pentru că sunt panboys Și rețineți că prin această profunzime incomparabilă se "retrage" un fapt care respinge complet apărarea bernsteinenilor Fie că stau pe baza luptei de clasă a proletariatului, această chestiune poate fi hotărâtă în final și irevocabil numai de experiența istorică În consecință, tocmai exemplul Franței este cel mai important în acest sens, ca singura țară în care bernsteinienii au încercat să stea pe picioarele lor, cu aprobarea arzătoare a colegilor lor germani (și într-o oarecare măsură a oportuniștilor ruși: cf Rabocheye Dyelo, No - , p -) Referirea la "ireconciliabilitatea" francezilor - pe lângă sensul său "istoric" (în sensul lui Nozdrev) - se dovedește a fi pur și simplu o încercare de a tace fapte foarte neplăcute cu cuvinte supărate Și nu avem nicio intenție să-i dăruim pe germani lui B Krichevsky și numeroșilor alți apărători ai "libertății criticii" Dacă "cei mai notorii bernsteinieni" sunt totuși toleranți *) Când Engels l-a atacat pe Dühring, câțiva reprezentanți ai social-democrației germane erau înclinați spre părerile acesteia din urmă, iar acuzațiile de asprime, intoleranță, polemici fără tovărășie etc , au căzut asupra lui Engels chiar și public la Congresul Partidului Majoritatea și tovarășii săi au înaintat (la congresul din) o propunere de a elimina articolele lui Engels din Vorwarts ca "care nu interesează marea majoritate a cititorilor", iar Valilteich a declarat că includerea acestor articole a adus un mare rău partidului , că Dühring a oferit și servicii social-democrației: "Trebuie să folosim pe toată lumea în interesul partidului, iar dacă profesorii se ceartă, atunci Vorwarts nu este deloc locul pentru astfel de dispute" ("Vorwarts" , nr G) din iunie) După cum vedeți, acesta este și un exemplu de apărare a "libertății criticii" și nu ar strica criticii noștri legali și oportuniștii ilegali, cărora le place atât de mult să se refere la exemplul germanilor, să se gândească la acest exemplu! - în rândurile partidului german, atunci numai în măsura în care se supun atât rezoluției hanovriene, care a respins hotărât "amendamentele" lui Bernstein, cât și rezoluției de la Lübeck, care conține (în ciuda tuturor diplomației) un avertisment direct către Bernstein Se poate argumenta, din punctul de vedere al intereselor

partidului german, cât de adecvată a fost diplomația, dacă în acest caz o pace proastă este mai bună decât o ceartă bună, se poate să nu fie de acord, într-un cuvânt, în aprecierea oportunității într-un fel sau altul de a respinge bernsteinismul, ci faptul că partidul german a respins de două ori bernsteinismul Așadar, a crede că exemplul germanilor confirmă teza: "cei mai notori bernsteinieni stau pe baza luptei de clasă a proletariatului pentru emanciparea sa economică și politică" înseamnă a nu înțelege cu desăvârșire ce se întâmplă în fața ochilor tuturor*) Puțin din "Sclav Delo, așa cum am menționat deja, vine în fața social-democrației ruse, cerând "libertatea criticii" și apărând bernsteinismul Evident, trebuia să se asigure că "criticii" noștri și bernsteinienii erau jigniți pe nedrept în țara noastră Ce anume? OMS? Unde? Când? care a fost mai exact nedreptatea? - Despre acest "Rab Cazul este tăcut, nu se menționează o dată un singur critic rus sau un bernsteinian Putem face doar una dintre cele două presupuneri posibile Sau partea ofensată pe nedrept este nimeni alta decât Sclavul însuși Delo" (acest lucru este confirmat de faptul că în ambele articole ale numărului al zecelea este vorba doar despre insultele aduse de "Zorya" și "Iskra" asupra "Rab Cauză") Apoi, cum să explici o astfel de ciudățenie încât "Rab" Delo", care a renunțat întotdeauna cu atâta încăpățânare la orice solidaritate cu Bernstein-
*) Trebuie remarcat că, în ceea ce privește problema bernsteinismului în partidul german, Rabocheye Dyelo s-a limitat întotdeauna la repovestirea simplă a faptelor cu "abținere" completă de la propria evaluare a acestora Vezi, de exemplu, nr - , p , despre Congresul de la Stuttgart; toate dezacordurile se reduc la "tactici" si se afirma doar ca marea majoritate este fidela vechii tactici revolutionare Sau nr - , p și urm , o simplă repovestire a discursurilor de la Congresul de la Hanovra, citând rezoluția lui Bebel; Expunerea și critica lui Bernstein sunt din nou amânate (ca la nr -) la un "articol special" Este curios că la p din nr - citim: " opiniile exprimate de Bebel au în spate o mare majoritate a congresului", iar ceva mai jos: " David a apărat opiniile lui Bernstein În primul rând, a încercat să arate că Bernstein și prietenii săi încă stau (sici) pe baza luptei de clasă Aceasta a fost scrisă în decembrie , iar în septembrie "Sclav Delo", trebuie să-și fi pierdut deja încrederea în corectitudinea lui Bebel și repetă părerea lui David de parcă ar fi fost a lui! - ' Nianismul nu s-ar putea apăra fără să pună o vorbă bună pentru "cei mai notorii bernsteinieni" și pentru libertatea criticii? Sau unii terți sunt jigniți pe nedrept Atunci care ar putea fi motivele pentru a păstra tăcerea despre ele? Vedem, așadar, că "Rab Case * continuă jocul de-a v-ați ascunselea în care a fost angajat (așa cum vom arăta mai jos) încă de la începuturi Și apoi observați acest prim exercițiu efectiv al lăudării "libertății criticii" De fapt, s-a redus imediat nu numai la absența oricărei critici, ci și la absența unei judecăți independente în general Același "Sclav Delo", care tăce despre boala secretă (cum o spune Starover pe bună dreptate) despre bernsteinismul rus, sugerează pentru tratamentul acestei boli π creștere-pe-si-simplu să se anuleze ultima rețetă germană împotriva varietății germane a bolii ! În loc de libertate de critică, sclav, mai rău: imitație de maimuță! Același conținut socio-politic al oportunismului internațional modern se manifestă în diverse varietăți, în concordanță cu caracteristicile naționale Într-o țară, un grup de oportuniști a acționat de mult sub un steag special, în alta oportuniștii au neglijat teoria, ducând o politică socialistă practic radicală, într-o a treia, mai mulți membri ai partidului revoluționar au dezertat în tabăra oportunismului și sunt

încercând să-și atingă scopurile neluptând deschis pentru principii și noi tactici și prin corupția treptată, imperceptibilă și, ca să spunem așa, nepedepsită a partidului lor, în al patrulea, aceiași dezertori folosesc aceleași metode în întunericul sclaviei politice și cu o relație complet originală între activitățile "legale" și "ilegale" și așa mai departe A te angaja să vorbești despre libertatea criticii și despre bernsteinism ca o condiție pentru unirea social-democraților ruși și ai X-ului, fără a oferi o analiză în ce anume s-a manifestat bernsteinismul rus și ce roade speciale a dat, înseamnă a te angaja să vorbește pentru a nu spune nimic Să încercăm să spunem singuri, măcar în câteva cuvinte, ceea ce ei nu au vrut să spună (sau, poate, n-au putut să înțeleagă) "Sclave Caz" c) Critica în Rusia Principala trăsătură a Rusiei în acest sens este că chiar începutul lucrătorului spontan - mișcarea, pe de o parte, și întoarcerea opiniei publice avansate către marxism, pe de altă parte, a fost marcată de unificarea elementelor vădit eterogene sub un steag comun și pentru lupta împotriva unui inamic comun (o viziune socio-politică învechită) Vorbim despre luna de miere a "marxismului legal" A fost, în general, un fenomen extrem de original, a cărui posibilitate nici măcar nu putea crede nimeni în anii sau începutul anilor Într-o țară autocrată cu aservirea completă a presei, într-o epocă a reacțiilor politice disperate care urmărea cele mai mici vârste de nemulțumire politică și protest, teoria marxismului revoluționar își face brusc loc în literatura cenzurată, expusă în Esopia, dar pentru toți" interesat" limbaj inteligibil Guvernul obișnuiește să considere ca periculoasă doar teoria (revoluționară) Narodnaya Volya, neobservând, ca de obicei, evoluția sa internă, bucurându-se de orice critică îndreptată împotriva sa În timp ce guvernul își venea în fire, în timp ce armata grea de cenzori și jandarmi și-a găsit un nou dușman și l-a atacat, trecuse mult timp (în relatarea noastră rusească) Între timp, cărțile marxiste au apărut una după alta, s-au deschis reviste și ziare marxiste, toți au devenit marxişti, marxiştii au fost flataţi, marxiştii au fost curtaţi, editorii au fost încântaţi de vânzările neobişnuit de profitabile ale cărţilor marxiste Este destul de de înțeles că printre marxistii începători înconjurați de acest fum, a existat mai mult de un "scriitor care a devenit arogant" În prezent, despre această trupă se poate vorbi cu calm, ca și despre trecut Nu este un secret pentru nimeni că înflorirea pe termen scurt a marxismului la suprafața literaturii noastre s-a datorat alianței oamenilor extremi cu oameni foarte moderați În esență, aceștia din urmă erau democrați burghezi, iar această concluzie (sprijinită evident de dezvoltarea lor "critică" ulterioară) le-a sugerat unora chiar și în zilele integrității "uniunii" Dar dacă da, atunci cea mai mare responsabilitate pentru "tulburarea" care a urmat nu revine tocmai social-democraților revoluționari, care au intrat în această alianță cu viitorii "critici"? O astfel de întrebare, împreună cu un răspuns afirmativ la ea, se aude uneori de la oameni care privesc problema prea direct Dar acești oameni greșesc complet Numai cei care nu se bazează pe ei înșiși se pot teme de alianțele temporare, chiar și cu oameni nesiguri, și nici un singur partid politic fără - asemenea uniuni nu puteau exista Iar unirea cu marxiştii legali a fost, într-un fel, prima alianţă cu adevărat politică a social-democraţiei ruse Datorită acestei alianțe, s-a obținut o victorie uimitor de rapidă asupra populismului, iar ideile marxismului (deși într-o formă vulgarizată) s-au răspândit enorm în amploare Mai mult, unirea s-a încheiat nu în totalitate fără "condiții" Dovadă: colecția marxistă arsă în de cenzură: "Materiale privind

problema dezvoltării economice a Rusiei") Dacă un acord literar cu marxiştii legali poate fi comparat cu o alianţă politică, atunci această carte poate fi comparată cu un contract politic Ruptura nu a fost, desigur, cauzată de faptul că "aliații" s-au dovedit a fi democrați burghezi Dimpotrivă, reprezentanții acestei ultime tendințe sunt aliați naturali și dezirabili ai social-democrației, în măsura în care este vorba de sarcinile sale democratice, care sunt scoase în prim-plan de situația actuală din Rusia Dar o condiție necesară pentru o asemenea alianță este posibilitatea deplină a socialiștilor de a dezvălui clasei muncitoare opoziția ostilă dintre interesele acesteia și cele ale burgheziei În rest, tendința "critică", la care s-au îndreptat în masă majoritatea marxiştilor legali, a luat această oportunitate și a corupt conștiința socialistă, vulgarizând marxismul, propovăduind teoria tocirii contradicțiilor sociale, declarând ideea de revoluție socială și dictatură absurdul proletariatului, reducerea mișcării muncitorești și a luptei de clasă la un sindicalism restrâns și la o luptă "realistă" pentru reforme mici, treptate Aceasta a echivalat cu o negare din partea democraților burghezi a dreptului la independența socialismului și, în consecință, a dreptului la existența acestuia; aceasta a însemnat în practică dorința de a transforma mișcarea muncitorească în curs de dezvoltare în coada liberalilor Desigur, în astfel de condiții, era necesară o pauză Dar trăsătura "originală" a Rusiei s-a arătat prin faptul că acest decalaj a însemnat o simplă îndepărtare a social-democraților din literatura "juridică" cea mai accesibilă și răspândită "Foștii marxişti" au căpătat un loc în ea, după ce s-au ridicat "sub semnul criticii" și au primit aproape monopolul asupra "zdrobirii" marxismului fapte precum apariția a trei ediții rusești ale cărții celebrului (celebritatea lui Herostratiană) Lenin Sobr coa TV - - Bernstein sau ca o recomandare către Zubatovs) din cărțile lui Bernstein, domnul Prokopovich) și așa mai departe ("Scânteie" nr) Social-democrații au căzut acum în sarcina, dificilă în sine și incredibil de împiedicată de obstacole pur externe, de a lupta cu noua tendință Și această tendință nu s-a limitat la domeniul literaturii Întoarcerea către "critică" a fost însoțită de o atracție reciprocă a practicienilor social-democrați către "economism" Cum a apărut și a crescut legătura și interdependența criticii juridice și economismul ilegal, această întrebare interesantă ar putea servi ca subiect al unui articol separat Ne este suficient să remarcăm aici existența neîndoielnică a acestei legături Notoriul "Credo" a dobândit o celebritate atât de meritată pentru că a formulat sincer această legătură și a scos în evidență principala tendință politică a "Economismului": lăsați muncitorii să ducă o luptă economică (mai corect ar fi să spunem: o luptă sindicalistă, pentru că aceasta din urmă cuprinde și în mod specific politica muncii) și să lase inteligența marxistă să fuzioneze cu liberalii pentru "lupta" politică Munca sindicalistă "în mijlocul poporului" s-a dovedit a fi îndeplinirea primului blazon legal, a doua jumătate a acestei sarcini Această afirmație a fost o armă atât de excelentă împotriva economismului, încât dacă nu ar exista "Credo" ar merita să o inventăm "Credo" nu a fost inventat, dar a fost publicat împotriva voinței și, poate, chiar împotriva voinței autorilor săi Cel puțin autorul acestor rânduri, care a participat la scoaterea la lumină a noului "program" *), a fost nevoit să audă plângeri și reproșuri cu privire la faptul că rezumatele opiniilor lor expuse de vorbitori au fost distribuite - în exemplare , a primit eticheta "Credo" și chiar a intrat în tipar odată cu protestul! Atingem acest episod pentru că dezvăluie o trăsătură

foarte curioasă a economismului nostru: frica de publicitate Aceasta este tocmai o caracteristică a Economismului în general, o aie numai a autorilor Credo; a mai fost arătat de "Rab Gândul", cel mai direct și cel mai onest susținător al Economismului, și "Sclav Delo" (indignat de publicarea documentelor "economice" în "Vadcmecum'e")), și Kiev *) Vorbim despre protestul I - ty împotriva "Credo" Scriitorul acestor rânduri a participat la redactarea acestui protest (sfârșitul anului) Protestul, împreună cu Credo, a fost tipărit în străinătate în primăvara anului (Vezi Volumul I din Operele colectate ale lui N Lenin Ed) În prezent, se știe deja dintr-un articol al doamnei Kuskova (cred că a fost în "Bylom") că ea a fost autoarea "Credo", iar domnul Prokopovici a jucat rolul cel mai proeminent în rândul "economiștilor" de atunci printre "economiştii" din străinătate (Această notă a fost adăugată de autor la ediția a II-a a broșurii din colecția "De ani" Ed) - un comitet care, în urmă cu doi ani, nu a vrut să dea permisiunea publicării profesiei sale de foi, împreună cu o infirmare scrisă împotriva sa *), și mulți, mulți reprezentanți individuali ai Economismului Această teamă de critică, arătată de susținătorii libertății criticii, nu poate fi explicată doar prin viclenie (deși în unele cazuri, fără îndoială, este implicată viclenia: este imprudent să expui mugurii încă fragili ai unei noi direcții la atacul adversari!) Nu, majoritatea economiștilor privesc cu sinceritate (și, prin însăși esența economismului, ar trebui să privească) cu ostilitate la toate disputele teoretice, dezacordurile fracționale, întrebările politice ample, proiectele de organizare a revoluționarilor etc "Ar trebui să predăm toate asta în străinătate!"- mi-a spus odată un economist destul de consecvent și a exprimat prin aceasta o viziune foarte răspândită (și din nou pur sindicalistă): cauza noastră este mișcarea muncitorească, organizațiile muncitorești de aici, în zona noastră, iar restul este invenția doctrinarilor, ideologia", așa cum scriu autorii scrisorii în Iskra nr , la unison cu Rab Afaceri" Întrebarea este acum: având în vedere astfel de particularități ale "criticii" ruse și ale bernsteinismului rus, care ar trebui să fie sarcina celor care, în fapt, și nu numai în cuvinte, doreau să fie un oponent al oportunismului? În primul rând, trebuia să se aibă grijă să se reia acea muncă teoretică care abia începuse de epoca marxismului legal și care acum a căzut din nou asupra activiștilor ilegali; Fără o astfel de muncă, creșterea cu succes a mișcării era imposibilă În al doilea rând, a fost necesar să participăm activ la lupta împotriva "criticii" juridice, care a adus în minte desfrânarea pură În al treilea rând, a fost necesar să ne opunem activ confuziei și șovăielii din mișcarea practică, expunând și respingând toate încercările, conștient sau inconștient, de a ne slăbi programul și tactica Că Rab Delo nu a făcut nici una, nici alta, nici a treia, este bine cunoscut și mai jos va trebui să lămurim acest adevăr cunoscut în detaliu din cele mai variate unghiuri Acum, totuși, vrem doar să arătăm în ce contradicție plângătoare este cererea pentru "libertatea criticii" cu particularitățile criticii noastre interne și ale economismului rus Aruncă o privire, într-adevăr, la textul acestei re- ■*) Din câte știm, componența Comitetului de la Kiev sa schimbat de atunci * - evoluție, pe care Uniunea Social-Democraților Rusi În străinătate" a confirmat punctul de vedere al lui "Rab Afaceri": "În interesul dezvoltării ideologice ulterioare a social-democrației, recunoaștem libertatea de a critica teoria social-democrată în literatura de partid ca fiind absolut necesară, deoarece critica nu contravine caracterului de clasă și revoluționar al acestei teorii" ("Două Congrese" , p) Și motivația:

rezoluția "în prima sa parte coincide cu rezoluția partidului de la Lübeck despre Bernstein" În simplitatea sufletului lor, "aliații" nici măcar nu observă ce testimonium paupertatis (certificat de sărăcie) sunt ei semnând pentru ei înșiși prin această copiere! "dar în a doua parte, libertatea criticii este mai strâns restrânsă decât a făcut-o eticheta de partid din Lübeck " Deci, rezoluția "Unirii" este îndreptată împotriva rușilor Burp-Steinians? Altfel, ar fi complet absurd să ne referim la Lübeck! Dar nu este adevărat că opa "restrânge mai mult libertatea criticii" Germanii, prin rezoluția lor din Hanovra, au respins punct cu punct exact amendamentele pe care le făcuse Bernstein, în timp ce cel de la Lübeck a anunțat un avertisment lui Bernstein, invocând-o în rezoluție Între timp imitatorii noștri "liberi" nu fac aluzie într-un singur sunet la o singură manifestare a "criticii" special rusești și a economiei rusești; cu această tăcere, referirea goală la caracterul de clasă și revoluționar al teoriei lasă mult mai mult spațiu interpretărilor false, mai ales dacă Uniunea refuză să clasifice "așa-zisul economism" drept oportunism (Două Congrese, p , pct) Acest lucru este însă în treacăt Principalul lucru este că pozițiile oportuniștilor în raport cu social-democrații revoluționari sunt diametral opuse în Germania și în Rusia În Germania, social-democrații revoluționari, după cum știți, susțin păstrarea a ceea ce este: pentru vechiul program și tactici, cunoscute tuturor și explicate în fiecare detaliu prin experiența multor decenii "Criticii" vor să facă schimbări și, întrucât acești critici sunt o minoritate nesemnificativă, iar aspirațiile lor revizioniste sunt foarte timide, se pot înțelege motivele pentru care majoritatea se limitează la o respingere seacă a "inovației" În Rusia, totuși, criticii și economiștii susțin păstrarea a ceea ce avem: "criticii" vor să continue să fie considerați marxişti și să se asigure de acea "libertate de critică" de care se bucurau în toate sensurile (căci nu există nicio legătură de partid, ei , în entități, niciodată recunoscute *), *) Numai această absență a legăturilor deschise de partid și a tradiției de partid constituie o diferență atât de importantă între Rusia și Germania, care - într-adevăr, nu aveam un organ de partid atât de general recunoscut care să poată "restrânge" libertatea criticii, chiar și prin sfat); economiștii doresc ca revoluționarii să recunoască "drepturile depline la mișcare în prezent" (Rabochiye Dyelo, nr , p), adică "legalitatea" existenței a ceea ce există; pentru ca "ideologii" să nu încerce să "deturneze" mișcarea din acea cale care este "determinată de interacțiunea elementelor materiale și a mediului material" ("scrisoarea" din Nr din Iskra); să fie recunoscut ca fiind de dorit să se ducă această luptă "orice este posibil ca muncitorii să o ducă în circumstanțele date", și că lupta "pe care o duc efectiv în momentul prezent" este recunoscută ca posibilă (anexă separată la Rab Mysl, p) Dimpotrivă, noi, social-democrații revoluționari, suntem nemulțumiți de această reverență pentru spontaneitate, adică înainte de ceea ce este "în acest moment"; cerem o schimbare a tacticii predominante în ultimii ani, declarăm că "înainte de a ne uni, și pentru a ne uni, este necesar mai întâi să ne dezlegam hotărât și definitiv" (din anunțul publicării Iskra) Într-un cuvânt, germanii rămân la dat, respingând schimbările; cerem o schimbare a dat, respingând venerarea acestui dat și reconcilierea cu acesta Această "mică" diferență nu a fost observată de copiștii noștri "liberi" ai rezoluțiilor germane! d) Engels asupra semnificației luptei teoretice "Dogmatismul, doctrinarismul", "osificarea partidului - pedeapsa inevitabilă pentru strângerea forțată a gândirii" - astfel sunt

dușmanii împotriva cărora campionii "libertății criticii" iau armele cavaleresc la Rab Dele " - Suntem foarte bucuroși că această întrebare a fost pusă pe ordinea de zi și sugerăm doar să fie completată cu o altă întrebare: un roi ar fi trebuit să avertizeze orice socialist rezonabil împotriva imitației oarbe Și iată un exemplu despre ceea ce înseamnă "libertatea criticii" în Rusia Criticul rus, domnul Bulgakov, îl mustră pe criticul austriac, Hertz, după cum urmează: "Pentru toată independența concluziilor sale, Hertz, în această privință (în parte cu principiul general" ("Capitalism și agricultură", vol II) , p -) Un cetățean al unui stat aservit politic, în care populația U E/iooo a fost coruptă până la miez de servilismul politic și de o lipsă completă de înțelegere a onoarei de partid și a legăturilor de partid, mustră cu aroganță un cetățean al unui stat constituțional pentru că este excesiv de "legat" de opiniile partidului"! Singurul lucru care le mai rămâne organizațiilor noastre ilegale este cum să începem elaborarea rezoluțiilor privind libertatea criticii - - Și cine sunt judecătorii? În fața noastră sunt două anunțuri despre o editură literară Unu - "Programul organului periodic al Unirii Rusiei s -d "Sclav Delo" (tipărit de la nr "Rab Delo") Un altul este "Anunțul privind reluarea publicațiilor Grupului Emanciparea Muncii" Ambele sunt datate în , când "criza marxismului" era de mult pe agenda zilei Si ce? În prima lucrare, ați căuta în zadar indicii ale acestui fenomen și o prezentare clară a poziției pe care intenționează să o ia noul organism în această problemă Despre munca teoretică și despre sarcinile ei urgente nu există în prezent nici în acest program, nici în acele completări la acesta care au fost adoptate de al treilea Congres al Uniunii în ("Două congrese", pp -) În tot acest timp, redactorii "Rab Dela" a lăsat deoparte întrebările teoretice, în ciuda faptului că i-au îngrijorat pe toți social-democrații din lume Un alt anunț, dimpotrivă, indică în primul rând slăbirea interesului pentru teorie în ultimii ani, cere urgent "o atenție acută adusă laturii teoretice a mișcării revoluționare a proletariatului" și face apel la "critica fără milă a lui Bernstein și a altor anti -tendinţele revoluţionare" în mişcarea noastră Numerele publicate din Zarya arată cum a fost realizat acest program Astfel, vedem că frazele puternice împotriva osificării gândirii etc , acoperă nepăsarea și neputința în dezvoltarea gândirii teoretice Exemplul social-democraților ruși ilustrează în mod deosebit în mod clar fenomenul paneuropean (care a fost remarcat de multă vreme de marxistii germani) conform căruia notoria libertate a criticii nu înseamnă înlocuirea unei teorii cu alta, ci libertatea de orice integrare și teorie gândită, înseamnă eclectism și lipsă de scrupule Oricine este deloc familiarizat cu starea actuală a mișcării noastre nu poate să nu vadă că răspândirea largă a marxismului a fost însoțită de o oarecare slăbire a nivelului teoretic De dragul semnificației sale practice și al succesului practic, s-au alăturat mișcării mulți oameni, foarte puțini și deloc pregătiți teoretic Se poate judeca, așadar, ce fel de lipsă de tact arată "Rab Fapta", când el prezintă cu un aer triumfător dictonul lui Marx: "fiecare pas al unei mișcări reale este mai important decât o duzină de programe" A repeta aceste cuvinte într-o eră a confuziei teoretice este ca și cum ai striga: "Nu poți să-l târâști!" la vederea unui cortegiu funerar Da, iar aceste cuvinte ale lui Marx sunt preluate din scrisoarea sa despre programul Goth, în care - el condamnă aspru eclectismul admis în formularea principiilor: dacă deja a fost necesar să ne unim, scria Marx conducătorilor de partid, apoi să încheiem acorduri pentru a satisface scopurile practice ale mișcării, dar să nu permită negocierea în principii, să nu facă

"concesiuni" teoretice Acesta a fost gândul lui Marx și avem oameni care, în numele lui, încearcă să slăbească semnificația teoriei! Fără o teorie revoluționară nu poate exista mișcare revoluționară Este imposibil să insist suficient asupra acestui gând într-un moment în care predicarea la modă a oportunismului îmbrățișează pasiunea pentru cele mai înguste forme de activitate practică Iar pentru social-democrația rusă, semnificația teoriei este sporită de încă trei împrejurări, care sunt adesea uitate, și anume: în primul rând, de faptul că partidul nostru abia se conturează, își dezvoltă în continuare fizionomia și este departe de a fi având socoteli închegate cu alte tendinţe revoluţionare gânduri care ameninţă să deturneze mişcarea de la drumul cel bun Dimpotrivă, tocmai cea mai recentă perioadă a fost marcată (cum a prezis Axelrod cu mult timp în urmă economiștilor) de renașterea tendințelor revoluționare non-social-democrate I În astfel de circumstanțe, o eroare aparent "neimportantă" poate provoca cele mai triste consecințe, și numai oamenii miop pot găsi disputele fracționale și distincțiile stricte de nuanțe intempestive sau inutile Viitorul social-democrației ruse pentru mulți, mulți ani poate depinde de întărirea uneia sau alteia "nuanțe" În al doilea rând, mișcarea social-democrată este internațională în esența sa Aceasta înseamnă nu numai că trebuie să luptăm cu șovinismul național De asemenea, înseamnă că o mișcare care începe într-o țară tânără poate avea succes doar dacă pune în aplicare experiența altor țări Și pentru o astfel de implementare, nu este suficient să te familiarizezi pur și simplu cu această experiență sau pur și simplu să rescrii cele mai recente rezoluții Acest lucru necesită abilitatea de a evalua critic această experiență și de a o verifica în mod independent Oricine își imaginează doar cât de gigantic a crescut și s-a ramificat mișcarea modernă a clasei muncitoare, va înțelege ce rezervă de forță teoretică și experiență politică (și, de asemenea, revoluționară) este necesară pentru a îndeplini această sarcină În al treilea rând, sarcinile naționale ale social-democrației ruse sunt așa cum nu s-au confruntat niciodată niciun alt partid socialist din lume Va trebui să vorbim mai jos cu acei politicieni - - şi îndatoririle organizatorice pe care ni le impune această sarcină de eliberare a întregului popor de sub jugul autocraţiei Acum vrem doar să subliniem că doar un partid ghidat de o teorie avansată poate îndeplini rolul de luptător avansat Și pentru a ne imagina cel puțin oarecum concret ce înseamnă acest lucru, cititorul să rămână tăcut cu privire la astfel de figuri pre-a șasea ale social-democrației ruse precum Herzen, Belinsky, Chi-r-Pyshevsky și strălucitul vuiet de pleiade al tinereților anilor ' ; să se gândească la semnificația universală pe care o dobândește acum literatura rusă; să da, e suficient Să cităm observațiile lui Engels cu privire la chestiunea semnificației teoriei în mișcarea social-democrată, cu referire la Engels recunoaște nu două forme ale marii lupte a social-democrației (politică și economică), așa cum se obișnuiește în țara noastră, ci trei, punând alături de el lupta teoretică Cuvintele sale de despărțire față de mișcarea muncitorească germană, întărită practic și politic, sunt atât de instructive din punctul de vedere al întrebărilor și disputelor contemporane, încât cititorul nu se va plânge de noi, sperăm, pentru un lung extras din prefața broșurii; "Der deutsche Bauernkrieg" *), care a devenit de mult cea mai mare raritate bibliografică: "Lucrătorii germani au două avantaje esențiale față de muncitorii din restul Europei Primul este că ei aparțin celor mai teoretici oameni din Europa și că au păstrat în ei înșiși acel sens teoretic care a fost pierdut aproape complet de așa-zisele clase

"educate" din Germania Fără filozofia germană care a precedat-o, și mai ales filosofia lui Hegel, nu ar fi existat niciodată un socialism științific german, singurul socialism științific care a existat vreodată Fără sensul teoretic al muncitorilor, acest socialism științific nu ar fi intrat niciodată în carnea și oasele lor într-o asemenea măsură, așa cum îl vedem acum Și cât de imens de mare este acest avantaj, arată, pe de o parte, indiferența față de orice teorie, care este unul dintre principalele motive pentru care mișcarea muncitorească engleză avansează atât de încet, în ciuda organizării excelente a meșteșugurilor individuale, și pe pe de altă parte, aceasta arată frământarea și șovăiala pe care proudhonismul le-a semănat în forma sa originală printre francezi și sel- *) Oiiltcr Abdruck, Leipzig S, Verlag cler Genossenschaftsbuchdrackerei - ghianii, in caricatura sa, data de Bakunin, formeaza - printre spanioli si italieni "Al doilea avantaj este că germanii au participat aproape ultimii la mișcarea muncitorească Cum socialismul teoretic german nu va uita niciodată că stă pe umerii lui Saint-Simon, Fourier și Owen - trei gânditori care, în ciuda naturii fantastice și utopice a învățăturilor lor, aparțin celor mai mari minți din toate timpurile și care au anticipat ingenios nenumărate astfel de adevăruri, a căror corectitudine acum o dovedim științific - așa că mișcarea practică germană a clasei muncitoare nu trebuie să uite niciodată că s-a dezvoltat pe umerii mișcării engleze și franceze, că a avut posibilitatea pur și simplu de a transforma experiența lor scumpă în avantajul său, de a evita acum greșelile lor, care atunci în cele mai multe cazuri nu puteau fi evitate Unde am fi acum fără exemplul sindicatelor engleze și lupta politică franceză a muncitorilor, fără acel imbold colosal pe care l-a dat războiul caracteristici ale Comunei din Paris ? "Trebuie să facem dreptate muncitorilor germani, că cu o pricepere rară au profitat de avantajele poziției lor Pentru prima dată de când există mișcarea muncitoare, lupta se duce sistematic în toate cele trei direcții, coordonate și interconectate: teoretic, politic și practic-economic (rezistența la capitaliști) În acest, ca să spunem așa, atacul concentric constă puterea și invincibilitatea mișcării germane "Pe de o parte, ca urmare a acestei poziții avantajoase și, pe de altă parte, ca urmare a particularităților insulare ale mișcării engleze și a suprimării forțate a francezilor, muncitorii germani sunt în prezent plasați la cap al luptei proletare Cât timp vor permite evenimentele să ocupe acest post onorific, acest lucru nu poate fi prevăzut Dar atâta timp cât o ocupă, ei vor, de sperat, să îndeplinească, la timp, îndatoririle care le-au fost încredințate Acest lucru necesită un efort dublat în toate domeniile de luptă și agitație Datoria liderilor în special va fi să se lumineze din ce în ce mai mult asupra tuturor chestiunilor teoretice, să se elibereze din ce în ce mai mult de influența frazelor tradiționale aparținând perspectivei lumii vechi și să țină mereu cont de faptul că socialismul, deoarece a devenit știință, necesită ca ea să fie tratată ca știință, - - acestea a fi studiat Conștiința dobândită astfel, din ce în ce mai clară, trebuie răspândită în rândul maselor muncitorilor cu tot mai mult zel, iar organizarea partidului și organizarea sindicatelor trebuie să fie din ce în ce mai ferm unite " Dacă și muncitorii germani vor merge înainte, ei vor - darămite să mărșăluiască în fruntea mișcării - eta nu este deloc în interesul mișcării ca muncitorii vreunei națiuni să mărșăluiască în fruntea acesteia, dar ei vor ocupa un loc onorabil în linia luptătorilor; și vor sta pe deplin înarmați dacă încercările neașteptat de dificile sau evenimentele mărețe le vor cere un curaj mai mare, o determinare și o

energie mai mare Cuvintele lui Engels s-au dovedit a fi profetice Câțiva ani mai târziu, muncitorii germani au suferit procese neașteptat de severe sub forma unei legi socialiste excepționale Și muncitorii germani i-au întâlnit cu adevărat înarmați și au reușit să iasă victorioși din ei, Proletariatul rus se confruntă cu procese și nemăsurat mai grele, se confruntă cu o luptă împotriva monstrului, în comparație cu care legea excepțională dintr-o țară constituțională pare un adevărat pigmeu Istoria ne-a pus acum înainte o sarcină imediată, care este cea mai revoluționară dintre toate sarcinile imediate ale proletariatului oricărei alte țări Îndeplinirea acestei sarcini, distrugerea celui mai puternic bastion nu numai al reacției europene, ci și (sem putem spune acum) asiatice, ar face din proletariatul rus avangarda proletariatului revoluționar internațional Și avem dreptul să ne așteptăm să obținem acest titlu onorific, deja meritat de predecesorii noștri, revoluționarii anilor , dacă reușim să ne inspirăm mișcarea, care este de o mie de ori mai largă și mai profundă, cu aceeași hotărâre dezinteresată și energie II Spontaneitatea maselor și conștiința social-democrației Am spus că mișcarea noastră, care este mult mai largă și mai profundă decât mișcarea anilor , trebuie să fie inspirată de aceeași determinare și energie altruistă ca atunci De fapt, până acum, nimeni nu pare să se fi îndoit că puterea mișcării moderne este trezirea maselor (și, în principal, a proletariatului industrial), iar slăbiciunea ei este lipsa de conștiință și inițiativă a liderilor revoluționari Cu toate acestea, a fost făcută o descoperire recentă care amenință să răstoarne toate opiniile predominante până acum asupra subiectului Această descoperire a fost făcută de Rab Fapta", care, argumentând cu Iskra și Zorya, nu s-a limitat la o obiecție anume, ci a încercat să reducă "dezacordul general" la o rădăcină mai profundă - la "o evaluare diferită a semnificației comparative a spontan și conștient "planificat" "element" Teza acuzatoare "Sclav Afaceri" spune: "scăderea importanței elementului obiectiv sau spontan al dezvoltării" *) Vom spune la aceasta: dacă controversa dintre Iskra și Zarya nu a produs nici măcar alte rezultate decât cele care l-au determinat pe Rab Ideea este să ne gândim la acest "dezacord general", atunci numai acest rezultat ne-ar oferi o mare satisfacție: această teză este atât de semnificativă, ea luminează atât de viu întreaga esență a diferențelor teoretice și politice contemporane dintre social-democrații ruși *) "Sclav Delo, nr , sept , p și Cursive "Rab Afaceri" - - De ce problema relației conștiinței cu spontaneitatea este de mare interes general, iar această întrebare trebuie tratată în detaliu a) Începutul unei ascensiuni spontane Am remarcat în capitolul precedent, într-un mod general, fascinația față de teoria marxismului în rândul tinerilor educați din Rusia la mijlocul anilor ' Grevele muncitorilor, după faimosul Război Industrial din Sankt Petersburg din , au căpătat același caracter angro cam în aceeași perioadă Distribuția lor în toată Rusia a mărturisit în mod clar profunzimea mișcării populare proaspăt în creștere și, dacă vorbim deja despre "elementul spontan", atunci, desigur, tocmai această mișcare de grevă va trebui recunoscută în primul rând ca spontană Dar chiar și spontaneitatea spontaneității este diferită Au fost greve în Rusia în anii și (și chiar în prima jumătate a secolului al XIX-lea), însoțite de: distrugerea "spontană" a mașinilor etc În comparație cu aceste "revolte", grevele anilor ar putea fi chiar numite " conștient" - atât de semnificativ este pasul înainte pe care l-a făcut mișcarea muncitoare în acest timp Aceasta ne arată că "elementul elementar" nu este, în esență, nimic altceva decât o formă rudimentară de conștiință

Iar revoltele primitive exprimau deja o anumită trezire a conștiinței: muncitorii și-au pierdut credința primordială în inviolabilitatea ordinii care i-a zdrobit, au început Nu voi spune să înțeleg, ci să simtă nevoia unei respingeri colective, și hotărât rupt cu supunerea sclavă față de autorități Dar a fost totuși mult mai mult o manifestare de disperare și răzbunare decât o luptă Grevele din anii ne arată mult mai multe străluciri de conștiință: anumite revendicări sunt înaintate, se calculează dinainte care moment este mai convenabil, se discută cazuri cunoscute și exemple în alte locuri etc Dacă revoltele au fost o revoltă a pur și simplu oamenii asupriți, apoi grevele sistematice exprimau deja începuturile luptei de clasă, dar numai începuturile Luate în sine, aceste greve au fost o luptă sindicalistă, dar nu încă una social-democrată, au marcat trezirea antagonismului dintre muncitori și proprietari, dar muncitorii nu și-au dat seama și nici nu ar fi putut să-și dea seama opoziţia ireconciliabilă a intereselor lor la întregul sistem politic şi social modern, adică conștiință social-democrată În acest sens, grevele anilor Dovs, în ciuda progresului lor enorm în privința "revoltelor", au rămas o mișcare pur spontană Am spus că muncitorii nu pot avea o conștiință social-democrată Nu putea fi adus decât din afară Istoria tuturor țărilor mărturisește că clasa muncitoare, numai prin propriile eforturi, este capabilă să dezvolte o conștiință sindicalistă, adică convingerea nevoii de a se uni în sindicate, de a duce o luptă împotriva patronilor, de a obţine de la guvern emiterea unor legi necesare muncitorilor etc *) Învățătura socialismului a luat naștere din acele teorii filozofice, istorice, economice care au fost dezvoltate de reprezentanți educați ai claselor proprietare, inteligența Întemeietorii socialismului științific modern, Marx și Engels, ei înșiși, conform poziției lor sociale, aparțineau inteligenței burgheze În același mod, în Rusia doctrina teoretică a social-democrației a apărut complet independent de creșterea spontană a mișcării muncitorești, ea a apărut ca rezultat firesc și inevitabil al dezvoltării gândirii în rândul intelectualității socialiste revoluționare În momentul în care vorbim despre, i e Până la mijlocul anilor , această doctrină nu numai că a fost un program complet dezvoltat al grupului Emanciparea Muncii, dar a cucerit și majoritatea tinerilor revoluționari din Rusia Astfel, a avut loc atât o trezire spontană a maselor muncitoare, o trezire la viața conștientă și la lupta conștientă, cât și prezența tinerilor revoluționari înarmați cu teoria social-democrată, care au luptat pentru muncitori Aici este deosebit de important să stabilim faptul deseori uitat (și relativ puțin cunoscut) că primii social-democrați ai acestei perioade, s-au angajat cu sârguință în agitația economică (și în această privință ținând seama pe deplin de indicațiile cu adevărat utile ale scrisului de mână de atunci "Despre agitație" "), nu numai că nu au considerat-o singura sarcină, ci, dimpotrivă, de la bun început au propus cele mai largi sarcini istorice ale social-democrației ruse în general și sarcina de a răsturna autocrația în special Astfel, de exemplu, grupul social-democraților din Sankt Petersburg care au fondat Uniunea *) Sindicalismul nu exclude deloc toată "politica", așa cum se crede uneori Sindicatele au purtat întotdeauna o anumită agitație și luptă politică (dar nu social-democrată) Despre diferența dintre politicile sindicale și cele social-democrate vom vorbi în capitolul următor - - lupta pentru emanciparea clasei muncitoare", a fost întocmit la sfârșitul anului primul număr al ziarului sub titlul: "Rabocheye Dyelo" Acest număr, destul de gata de tipărire, a fost sechestrat de jandarmi în timpul unui raid din - decembrie , de la unul dintre membrii

grupării, Anag Alex Vaneeva *), și "Rab Cauza primei formațiuni nu a fost destinată să vadă lumina Articolul principal al acestui ziar (pe care, poate, peste de ani, vreo "Starina rusă" îl va extrage din arhivele secției de poliție) a conturat sarcinile istorice ale clasei muncitoare din Rusia și a pus în frunte cucerirea libertății politice dintre aceste sarcini Apoi a fost articolul "La ce se gândesc miniștrii noștri", dedicat reprimării poliției asupra comitetelor de alfabetizare și o serie de corespondență nu numai din Sankt Petersburg, ci și din alte părți ale Rusiei (de exemplu, despre masacrul muncitorilor din Gubernia Yaroslavl) Astfel, dacă nu ne înșelim, această "primă experiență" a social-democraților ruși din anii ' a fost un ziar cu caracter nelocal, darămite unul "economic", care urmărea să îmbine lupta grevă cu cea revoluționară mișcare împotriva autocrației și pentru a câștiga social-democrația tuturor celor asupriți de politica obscurantismului reacționar Și nimeni care este oarecum familiarizat cu starea mișcării la acea vreme nu se va îndoi că un astfel de ziar s-ar fi întâlnit cu deplina simpatie atât a muncitorilor capitalei, cât și a intelectualității revoluționare și ar fi primit cea mai largă circulație Eșecul întreprinderii a dovedit însă că social-democrații de atunci nu au fost capabili să satisfacă cererea vitală a momentului din cauza lipsei de experiență revoluționară și de pregătire practică Același lucru trebuie spus despre SPB Rabochy Listok și, în special, despre Rabochaya Gazeta și Manifest, format în primăvara anului de R S -D RP Este de la sine înțeles că nu ne trece niciodată prin minte să dăm vina pe liderii de atunci pentru această nepregătire Dar pentru a profita de experiența mișcării și pentru a trage lecții practice din această experiență, este necesar să vă dați o seamă completă despre cauzele și semnificația cutare sau cutare neajuns Prin urmare, este extrem de important să stabilim că unii (poate chiar majoritatea) social-democraților care au activat în anii - au considerat pe bună dreptate acest lucru în același timp, *) A A Vaneev a murit în în Siberia de Est din consum, pe care l-a scos din izolare în camera preliminară Prin urmare, am considerat posibilă publicarea informațiilor date în text, pentru fiabilitatea cărora garantăm, deoarece acestea provin de la persoane care l-au cunoscut în mod direct și intim pe A A Vaneev - - la începutul mișcării "spontane" în samba, efectuați cu cel mai larg program și tactici de luptă *) Nepregătirea majorității revoluționarilor, fiind un fenomen cu totul firesc, nu putea stârni nicio temeri deosebite Deoarece stabilirea sarcinilor a fost corectă, deoarece a existat energie pentru încercări repetate de a îndeplini aceste sarcini, eșecurile temporare au reprezentat jumătate din problema Experiența revoluționară și dexteritatea organizatorică sunt lucruri care trebuie dobândite Ar exista doar dorința de a dezvolta în sine calitățile necesare! Ar exista doar o conștiință a neajunsurilor, echivalentă într-o cauză revoluționară cu mai mult de jumătate de corectare Dar jumătate din nenorocire a devenit o adevărată nenorocire atunci când această conștiință a început să se estompeze (și era foarte vie printre liderii grupurilor menționate mai sus), când au apărut oameni și chiar organisme social-democrate, care erau gata să ridice lipsa într-un virtute, pe care au încercat chiar să-și fundamenteze teoretic servilitatea și admirația față de spontan Această direcție, al cărei conținut este caracterizat foarte incorect de conceptul de "economism" care este prea îngust pentru exprimarea sa, este timpul să rezumam b) Închinarea înainte de spontaneitate "Gândirea de lucru" Înainte de a trece la manifestările literare ale acestei venerații, să remarcăm următorul fapt caracteristic (raportat nouă din

sursa menționată mai sus), care aruncă o oarecare lumină asupra modului în care a apărut și a crescut între viitoarele două tendințe ale social-democrației ruse camarazii care erau activi la Petersburg La începutul anului , A A Vaneev și unii *) "Având o atitudine negativă față de activitățile social-dem Sfârșitul anilor , Iskra ignoră absența la acel moment a condițiilor pentru alte activități, cu excepția luptei pentru revendicări mărunte", spun economiștii în scrisoarea lor către rusă s -d organe" ("Iskra", nr) (Vezi pp - p IV 'volumul Sobr Soy N Lenin Ed) Faptele citate în text dovedesc că această afirmație despre "lipsa condițiilor" este diametral opusă adevărului Nu numai la sfârșitul anilor , ci și la mijlocul anilor , toate condițiile pentru alte lucrări au fost complet cu excepția lupta pentru cereri mărunte, toate condițiile, cu excepția pregătirii suficiente a liderilor Și astfel, în loc să admită în mod deschis această lipsă de pregătire din partea noastră, ideologii, liderii, "economiștii" vor să pună totul pe seama "lipsei condițiilor" și a influenței mediului material, care determină calea de la pe care niciun ideolog nu poate deturna mișcarea Ce este asta dacă nu servilitatea înaintea spontaneității? Ce zici de dragostea "ideologilor" în lipsurile lor? - - Înainte de a fi trimiși în exil, câțiva dintre camarazii săi au fost nevoiți să participe la o întâlnire privată la care s-au întâlnit membri "bătrâni" și "tineri" ai "Uniunii de Luptă pentru Emanciparea Clasei Muncitoare" Conversația a fost în principal despre organizație și, în special, despre însuși "statutele fondului muncitorilor" care a fost publicat în forma sa finală în nr - din Broșura lui Rabotnik (p) Între "bătrâni" ("decembriști", așa cum erau numiți atunci în glumă de social-democrații din Sankt Petersburg) și unii dintre "tineri"" (care au participat ulterior îndeaproape la Rab Mysl) a existat un dezacord puternic imediat dezvăluit și o polemică aprinsă a izbucnit "Tânărul" a apărat principalele fundamente ale statutului în forma în care a fost tipărit "Bătrânii" spuneau că ceea ce ne trebuie mai presus de toate nu este deloc aceasta, ci consolidarea Ligii Luptei într-o organizație a revoluționarilor, la care să trebuiască diverse fonduri muncitorești, cercuri de propagandă în rândul tinerilor studenți etc fi subordonat De la sine înțeles că cei care au susținut că erau departe de gândul de a vedea în acest dezacord începutul unei divergențe, considerând-o, dimpotrivă, a fi izolat și întâmplător Dar acest fapt arată că apariția și răspândirea economismului în Rusia nu a mers fără o luptă cu vechii social-democrați (acesta este adesea uitat de economiștii de astăzi) Și dacă această luptă nu a lăsat, în cea mai mare parte, urme "documentare", atunci motivul acestei unități a fost că componența cercurilor de lucru s-a schimbat incredibil de des, nu s-a stabilit o continuitate și, prin urmare, dezacordurile nu au fost înregistrate de niciunul documente Apariția lui "Sclav Gândurile" au adus economismul la lumina zilei, dar nici imediat Este necesar să ne imaginăm în mod concret condițiile de muncă și scurta viață a masei cercurilor rusești (și doar cei care au experimentat-o își imaginează concret acest lucru) pentru a înțelege câte șanse au existat succesul sau eșecul noii direcții în diferite orașe și cât timp nici susținătorii, nici oponenții acest "nou" nu au putut, literalmente nu au avut nicio modalitate de a determina dacă aceasta era într-adevăr o direcție specială sau pur și simplu o expresie a nepregătirii indivizilor De exemplu, primele numere hectografate "Rab Gânduri" au rămas chiar complet necunoscute marii majorități a social-democraților, iar dacă ne putem referi acum la editorialul primului său număr, este doar datorită retipăririi sale în articolul V I-a) ("Listok Rabotai" Nr - , și

urm), care nu a greșit, desigur, cu sârguință - nu cu înțelepciune cu sârguință - să laude noul ziar, atât de tăios - diferite de ziarele și proiectele de ziare menționate de noi mai sus *) Și merită să ne oprim la acest editorial - ea a exprimat întregul spirit al lui Rab Gânduri" și Economism în general Arătând că mâna în manșetă albastră nu poate împiedica dezvoltarea mișcării muncitorești, editorialul continuă: teza principală este dezvoltată în detaliu* De fapt, conducătorii (tovarășii social-democrați, organizatorii Ligii Luptei) au fost smulși din mâinile muncitorilor, s-ar putea spune**) de către poliție - dar se pare că muncitorii au purtat o luptă împotriva acestor conducători și s-au eliberat de ei jug! În loc să apeleze la întărirea organizației revoluționare și la extinderea activității politice, ei au început să cheme înapoi la o singură luptă sindicalistă S-a proclamat că "baza economică a mișcării este ascunsă de dorința de a nu uita constant idealul politic", că motto-ul mișcării muncitorești este "lupta pentru poziția economică" (!) sau, și mai bine, "muncitori pentru muncitori"; s-a anunțat că fondurile de grevă erau "mai scumpe pentru mișcare decât alte o sută de organizații" (comparați această declarație, referitoare la octombrie , cu disputa dintre "decembriști" și tineri de la începutul lui), și asa mai departe unghi ■ este necesar sa punem nu "crema" muncitorilor, ci muncitorul "mediu", muncitorul de masa, ca "politica urmeaza mereu cu ascultare economia" ***), etc , etc devenit la modă și au dobândit o influență irezistibilă asupra maselor atrase de *) Apropo, această laudă "Sclav Gânduri" în noiembrie , când Economismul, mai ales în străinătate, era pe deplin definit, provenea de la același V I-a, care a devenit curând unul dintre redactorii "Rab Afaceri" Și "Rab Dyelo a negat în continuare existența a două tendințe în social-democrația rusă, așa cum continuă să nege și acum! ■ **) Că această comparație este corectă se vede din următorul fapt caracteristic Când, după arestarea "decembriștilor", s-a răspândit în rândul lucrătorilor din tractul Shlisselburg vestea că provocatorul N I Mikhailov (medic stomatolog), care era apropiat de unul dintre grupurile în contact cu "decembriștii", a contribuit la prevenirea Acesti muncitori au fost atât de indignați încât au decis să-l omoare pe Mihailov ***) Din același editorial din primul număr al Rabochaya Mysl Din aceasta se poate aprecia care a fost pregătirea teoretică a acestor "V V se) Social-democrația rusă", care a repetat vulgarizarea crudă a "materialismului economic" chiar în vremea când războiul marxiştilor se desfășura în literatură împotriva adevăratului domnul V V înțelegerea relației dintre politică și economie I Lenin adunat op TELEVIZOR - mișcarea tinerilor, familiarizat în majoritatea cazurilor doar cu fragmente de marxism în prezentarea sa juridică Aceasta a fost o suprimare completă a conștiinței prin spontaneitatea acelor "social-democrați" care au repetat "ideile" domnului V V , prin spontaneitatea acelor muncitori care au cedat argumentului că copecul pe rublă este mai aproape și mai scump decât oricare altul socialism ! și orice politică pe care trebuie să o ducă "o luptă, știind că luptă nu pentru niște generații viitoare, ci pentru ei înșiși și pentru copiii lor" (conducerea nr din "Gândurile de sclav") - burghezi europeni care, urandu-se socialismul, ei înșiși au lucrat (ca "social-politicianul" german Hirsch) pentru a transplanta sindicalismul englez pe pământul lor natal, spunându-le muncitorilor că numai lupta profesională *) este tocmai o luptă pentru ei înșiși și pentru copiii lor, și nu pentru unele generații viitoare cu ceva viitor socialismul - iar acum "V V al social-democraţiei ruse a început să repete aceste fraze burgheze Este important de remarcat aici trei împrejurări care ne vor fi foarte utile

în analiza ulterioară a dezacordurilor contemporane**) În primul rând, suprimarea conștiinței prin spontaneitate, pe care am indicat-o, s-a întâmplat și în mod spontan Acesta pare un joc de cuvinte, dar este - vai! - adevărul amar S-a întâmplat nu printr-o luptă deschisă între două puncte de vedere complet opuse și victoria uneia asupra celeilalte, ci prin "scoaterea" de către jandarmi a unui număr tot mai mare de "vechi" revoluționari și printr-un număr tot mai mare de "tineri"" V V Social Democraţia Rusă Oricine, nu voi spune: a participat la mișcarea rusă modernă, dar: chiar dacă și-a adulmecat aerul, știe perfect că acesta este cazul Și dacă, totuși, insistăm în mod special ca cititorul să înțeleagă pe deplin acest fapt binecunoscut, dacă, pentru claritate, cităm, ca să spunem așa, date despre "Rabocheye Dyelo" din prima formațiune și despre disputa dintre " bătrâni" și "tinerii" la începutul anului - asta pentru că oamenii speculează cu privire la ignoranța publicului larg (sau a tinerilor foarte tineri) cu privire la acest fapt, *) Nemții au chiar și un cuvânt special: "Nur-Gowerkschaftlor", desemnând susținători ai luptei "numai-profesionale" **) Subliniem pe contemporani care vor ridica fariseic din umeri și vor spune: acum e ușor să răspândești "Gândul de lucru", dar numai acesta este arhaism Mutato nomine de te fabula narratur, vom răspunde unor astfel de farisei moderni, al căror complet înrobire prin idei "Sclav Myvli" va fi dovedit mai jos, - lăudându-se cu "democratismul" lor Vom reveni la asta mai jos În al doilea rând, deja în prima manifestare literară a economismului, putem observa acel fenomen extrem de ciudat și extrem de caracteristic pentru înțelegerea tuturor neînțelegerilor dintre social-democrații moderni, că susținătorii "mișcării muncitorești pure", admiratorii celor mai apropiate și mai "organice" " " (expresia "Rab Cauza") din cauza luptei proletare, adversarii oricărei intelectualități nemuncătoare (chiar dacă era o intelectualitate socialistă) sunt nevoiți să recurgă la apărarea poziției lor, la argumentele burghezilor" singur-sindicat-; niști" Asta ne arată că - Rab Lyisl, încă de la început, a început - inconștient pentru ea însăși - să realizeze programul Credo Aceasta arată (pe care Rabochaya Dyelo nu este în niciun caz în stare să-l înțeleagă) că orice reverență față de spontaneitatea mișcării muncitorești, orice slăbire a rolului "elementului conștient", a rolului Socialului Se realizează, indiferent de dacă slăbitorul vrea sau nu, întărirea influenței ideologiei burgheze asupra muncitorilor Oricine vorbește despre "supraestimarea ideologiei" *), despre exagerarea rolului elementului conștient**), etc , își imaginează că o mișcare pur muncitorească poate și va elabora o ideologie independentă de la sine, dacă muncitorii "ar fi smuls" soarta lor din mâinile conducătorilor Dar aceasta este o greșeală profundă Pe lângă cele spuse mai sus, să menționăm următoarele cuvinte profund juste și importante ale lui K Kautsky, rostite de acesta în legătură cu proiectul noului program al Partidului Social-Democrat Austriac ***): "Mulți dintre criticii noștri revizioniști cred că Marx a susținut că dezvoltarea economică și lupta de clasă creează nu numai condițiile pentru producția socialistă, ci și dau naștere în mod direct la conștiința (K K italice) a necesității acesteia Și acești critici obiectează că țara cu cea mai înaltă dezvoltare capitalistă, Anglia, este cea mai îndepărtată de această conștiință Pe baza proiectului, s-ar putea crede că această viziune pretins-ortodoxă marxistă, care este infirmată în modul indicat, este împărtășită și de comisia care a elaborat programul austriac la proiect *) Scrisoarea "Economiștilor" în numărul al Iskra **) "Sclav Cazul" nr ***) "Noue Zeit", - , XX, I; Nr , p Proiectul

comisiei, despre care vorbește K Kautsky, a fost adoptat de Congresul de la Viena (la sfârșitul anului trecut) într-o formă ușor modificată * - ele înseamnă: "Cu cât dezvoltarea capitalistă mărește mai mult proletariatul, cu atât este mai constrâns și i se oferă posibilitatea de a lupta împotriva capitalismului Proletariatul ajunge la "conștiința" posibilității și necesității socialismului În această privință, conștiința socialistă pare a fi rezultatul direct necesar al luptei de clasă proletare Și acest lucru este complet fals Desigur, socialismul, ca doctrină, este la fel de înrădăcinat în relațiile economice moderne, precum și lupta de clasă a proletariatului, la fel ca aceasta din urmă, izvorăște din lupta împotriva sărăciei generată de capitalism și a sărăciei maselor, dar socialismul și lupta de clasă apar unul lângă altul, unul cu alții, și nu unul din celălalt, iau naștere în diferite condiții Conștiința socialistă modernă poate apărea numai pe baza cunoștințelor științifice profunde De fapt, știința economică modernă este o condiție a producției socialiste la fel de mult ca și tehnologia modernă, să zicem, iar proletariatul, cu toată dorința lui, nu poate crea nici una, nici alta; ambele provin din procesul social modern Purtătorul păianjenului nu este proletariatul, ci inteligența burgheză (cursive K K): la urma urmei, socialismul modern a apărut în capul membrilor individuali ai acestei pături, iar ei l-au comunicat deja proletarilor, remarcabili în dezvoltarea lor mentală, care apoi îl aduc în proletariatul de luptă de clasă acolo unde condiţiile permit Astfel, conștiința socialistă este ceva introdus din exterior (von Aussen Hineingetragenes) în lupta de clasă a proletariatului, dar ceva spontan (urwiichsig) a apărut din ea În consecință, vechiul Program Heinfeld spunea pe bună dreptate că sarcina social-democrației este să aducă în proletariat (literal: a umple proletariatul) conștiința poziției sale și conștiința sarcinii sale Nu ar fi nevoie de acest lucru dacă această conștiință ar proveni de la sine din lupta de clasă Noul proiect a adoptat această prevedere din vechiul program și a cusut-o la prevederea de mai sus Dar a întrerupt complet șirul gândurilor " Întrucât nu poate fi vorba despre o ideologie independentă elaborată de către masele muncitoare înseși în cursul mișcării lor *), întrebarea se pune doar în acest fel: burgheză sau socială *) Aceasta nu înseamnă, desigur, că muncitorii nu iau parte la această producție Dar ei participă nu ca muncitori, ci ca teoreticieni ai socialismului, ca Proudhon și Weitliig; cu alte cuvinte, ei participă doar dacă și în măsura în care reușesc, într-o măsură mai mare sau mai mică, să stăpânească cunoștințele epocii lor și să-și deplaseze acest lucru cunoștințe înainte Și pentru ca muncitorii să poată face acest lucru mai des, pentru aceasta este necesar să ne pese cât mai mult de ridicarea nivelului de conștiință a muncitorilor în general, pentru aceasta este necesar ca muncitorii să nu se închidă în cadrul restrâns artificial al "literaturii pentru muncitori", dar învață să stăpânești din ce în ce mai mult - - ideologie statică Aici nu există cale de mijloc (pentru că omenirea nu a elaborat nicio "a treia" ideologie și, în general, într-o societate sfâșiată de contradicțiile de clasă, nu poate exista niciodată o ideologie extraclasă sau supraclasică) Prin urmare, orice slăbire a ideologiei socialiste, orice îndepărtare de ea înseamnă, prin urmare, întărirea ideologiei burgheze Ei vorbesc despre spontaneitate Dar dezvoltarea spontană a mișcării muncitorești merge tocmai spre subordonarea ei ideologiei burgheze, merge tocmai de-a lungul programului Credo, căci mișcarea spontană a clasei muncitoare este sindicalismul, este Nur-Oeverkschaftle-gei și sindicalismul semnifică tocmai înrobirea

ideologică a muncitorilor de către burghezie Așadar, sarcina noastră, sarcina social-democrației, este să luptăm împotriva spontaneității, să tragem mișcarea muncitorească din această luptă spontană a sindicalismului sub aripa burgheziei și să o câștigăm sub aripa social-democrației revoluționare Fraza autorilor scrisorii "economice" din Iskra nr , conform căreia niciun efort al celor mai inspirați ideologi nu poate abate mișcarea clasei muncitoare de la calea determinată de interacțiunea elementelor materiale și a mediului material, este așadar complet echivalează cu o respingere a socialismului și, dacă acești autori ar fi capabili să se gândească la ceea ce spun fără teamă până la capăt și în mod consecvent, așa cum ar trebui să gândească oricine care intră în arena activității literare și sociale prin gândurile sale, atunci ar fi nu mai rămâne nimic de făcut decât "întâlnește mâinile inutile pe un cufăr gol" și și da-i loc lui y g Struve și Prokopovici, care împing mișcarea clasei muncitoare "pe linia celei mai mici rezistențe", adică după lipinul sindicalismului burghez, sau G G Zubatov, care îl trag pe linia "ideologiei" preot-jandarmerie Luați în considerare exemplul Germaniei Care a fost serviciul istoric al lui Lassalle pentru mișcarea muncitorească germană? În faptul că a îndepărtat această mișcare de pe calea sindicalismului progresist și a cooperativismului, către care a fost îndreptată spontan (cu participarea binevoitoare a lui Schulze - Delirche) și a altora ca ei) Pentru a îndeplini această sarcină, era nevoie de ceva; nu seamănă deloc cu vorbăria despre subestimare și literatură mai generală Chiar mai corect ar fi să spunem că în loc să "închidă" au fost închise, pentru că muncitorii înșiși citesc și vor să citească tot ce scriu pentru intelectualitate, iar doar câțiva intelectuali (răi) cred că este suficient pentru " muncitori" să vorbească despre procedurile din fabrică şi mestecă bine-cunoscutul - a elementului elementar, a tacticii-proces, a interacțiunii elementelor și a mediului, etc Pentru aceasta a fost nevoie de o luptă disperată împotriva Berlinului, dintr-un pilon al Partidului Progresist, a devenit una dintre cele mai bune cetăți ale Socialului Democraţie Și această luptă nu s-a încheiat nici acum (cum ar părea oamenilor care studiază istoria mișcării germane după Prokopovici și filozofia ei după Struve) Și acum, clasa muncitoare germană, ca să spunem așa, este fragmentată între mai multe ideologii: o parte dintre muncitori sunt uniți în sindicate muncitorești catolice și monarhice, alta în sindicate Hirsch-Duncker fondate de admiratorii burghezi ai sindicalismului englez și o a treia în sindicatele social-democrate Ultima parte este nemăsurat mai mare decât toate celelalte, dar ideologia social-democrată ar putea atinge această dominație și va putea menține această dominație doar printr-o luptă constantă împotriva tuturor celorlalte ideologii Dar de ce, se va întreba cititorul, este mișcarea spontană, mișcarea pe linia celei mai mici rezistențe, conducând tocmai la dominația ideologiei burgheze? Din simplul motiv că ideologia burgheză este mult mai veche la origine decât ideologia socialistă, că este dezvoltată mai cuprinzător, că are mijloace de răspândire nemăsurat mai mari*) Și cu cât mișcarea socialistă din orice țară este mai tânără, cu atât mai energică trebuie să fie, așadar, lupta împotriva oricăror încercări de a consolida o ideologie non-socialistă, cu atât mai hotărât trebuie avertizați muncitorii împotriva acelor consilieri răi care strigă împotriva "exagerării conștientului" element", etc Autorii scrisorii economice zdrobesc, la unison cu "Rab Fapta", intoleranță, caracteristică perioadei infantile a mișcării Vom răspunde la asta: da, mișcarea noastră este dey, - *) Se spune adesea: clasa muncitoare este atrasă spontan de socialism Acest lucru este

perfect adevărat în sensul că teoria socialistă determină mai profund și mai exact cauzele nenorocirilor clasei muncitoare și de aceea muncitorii o asimilează atât de ușor, dacă numai această teorie nu cedează ea însăși spontaneității, dacă numai că ea subordonează spontaneitatea în sine Acest lucru este de obicei implicat de la sine, potrivit lui Rab Delo" uită și distorsionează acest implicat Clasa muncitoare este atrasă spontan de socialism, deși cea mai răspândită (și reînviată constant în cele mai diverse forme) ideologie burgheză este totuși spontan mai impusă muncitorului - - într-adevăr, este în fază incipientă și pentru a se maturiza mai repede, trebuie să fie infectat cu intoleranță față de oamenii care îi întârzie creșterea cu adorarea spontaneității Nu este nimic mai amuzant și nimic mai dăunător decât să te prefaci a fi bătrâni care au trecut de mult prin toate episoadele decisive ale luptei În al treilea rând, primul număr al "Rab Gânduri" ne arată că denumirea de "economism" (pe care, desigur, nu ne gândim să-l abandonăm, pentru că într-un fel sau altul, iar această poreclă a fost deja stabilită) nu transmite cu exactitate esența noii tendințe "Sclav Gândul" nu neagă complet Lupta politică: în statutul fondului, care este publicat în nr "Rab Gânduri", se spune despre lupta împotriva guvernului Rabochaya Mysl crede doar că "politica urmează întotdeauna cu supunere economia" (iar Rabocheye Dyelo variază această teză, asigurând în programul său că "în Rusia, mai mult decât în orice altă țară, lupta economică este inseparabilă de lupta politică") Aceste propuneri ale lui Rabocheya Mysl și Rabocheye Dyelo sunt complet greșite, dacă înțelegem politica social-democrată prin politică De foarte multe ori lupta economică a muncitorilor este legată (deși nu inseparabil) de politici burgheze, clericale și de altă natură, așa cum am văzut deja Dispozițiii "Sclav faptele" sunt corecte, dacă prin politică înțelegem politică sindicalistă, adică efortul general al tuturor lucrătorilor de a căuta de la stat anumite măsuri îndreptate împotriva calamităților inerente situației lor, dar neeliminând încă această situație, i e nedistrugând subordonarea muncii faţă de capital Acest efort este într-adevăr comun atât sindicaliştilor britanici, care sunt ostili socialismului, cât şi muncitorilor catolici, muncitorilor "Zubatov" şi aşa mai departe Există politică și politică Astfel, vedem că în raport cu lupta politică "Rab Gândul" își arată nu atât negarea, cât admirația pentru spontaneitatea ei, înaintea inconștienței sale Deși recunoaște pe deplin lupta politică (sau mai bine zis, dorințele și revendicările politice ale muncitorilor) care ia naștere spontan din însăși mișcarea muncitorească, ea renunță complet la elaborarea independentă a unei politici social-democratice specifice care să corespundă sarcinilor generale ale socialismul si conditiile rusesti contemporane Mai jos vom arăta că aceasta este aceeași eroare și "Sclav Afaceri", - - c> "Grupul de autoeliberare" și "Lelo de lucru" Am analizat atât de amănunțit prima pagină puțin cunoscută și acum aproape uitată a primului număr al "Rab Gânduri", pentru că ea a exprimat mai devreme și mai viu acel curent general, care apoi a plutit în lumina zilei în nenumărate pâraie mici V Aveam perfectă dreptate când, lăudând primul număr și editorialul "Rab Gânduri", a spus că a fost scrisă "ascuțit, cu entuziasm" ("List Rab " Nr - , p) Fiecare persoană convinsă de părerea sa, care crede că va oferi ceva nou, scrie "cu entuziasm" și scrie într-un mod care își exprimă părerile cu ușurință Numai oamenii care sunt obișnuiți să stea între două scaune nu au "entuziasm", doar astfel de oameni sunt capabili, după ce au lăudat entuziasmul lui "Sclav Gânduri", pentru a-și ataca astăzi adversarii pentru "entuziasm polemic" Fără a ne opri la "Apendicele separat la

Sclav Gânduri" ((va trebui să ne referim mai jos cu diverse ocazii la această lucrare, care exprimă cel mai consistent ideile economiștilor), notăm doar pe scurt "Apelul Grupului de Autoemancipare a Muncitorilor" (martie , retipărit în Londra "On the Eve", nr , iunie Autorii acestui apel spun pe bună dreptate că "Rusia muncitorilor abia se trezește, doar se uită în jur și și și pute și în poh în a-taetsya pentru primele mijloace de luptă care vin peste" , dar ei trag din aceasta aceeași concluzie incorectă ca și Rab Mysl, uitând că instinctivitatea este tocmai inconștiența (spontaneitatea), căreia socialiștii trebuie să vină în ajutor, că "primul mijloc disponibil" de luptă va fi întotdeauna în societatea modernă mijloace de luptă sindicaliste, iar "prima" ideologie care se întâlnește este ideologia burgheză (sindicalistă) '' În același mod, acești autori și politicieni nu fac politica este o suprastructură, şi de aceea "agitaţia politică trebuie să fie o suprastructură asupra agitaţiei în favoarea luptei economice, trebuie să crească pe pământul acestei lupte şi să o urmeze" Cât despre "Rab Afaceri", apoi și-a început direct activitățile cu "apărarea" economiștilor După ce a spus o minciună directă chiar în primul său număr (nr , pp -), de parcă oho¡ "nu știe despre ce tinerii tovarăși vorbea Axelrod", care i-a avertizat pe economiști în binecunoscutul său pamflet*) , Rab *) "Cu privire la chestiunea sarcinilor și tacticii moderne ale social-democraților ruși"· Geneva Două scrisori către Rabochaya Gazeta scrise în - - Dyelo" în polemica cu Axelrod și Plehanov care a izbucnit asupra acestui neadevăr a trebuit să admită că "sub formă de nedumerire a vrut să-i apere pe toți social-democrații mai tineri din străinătate de această acuzație nedreaptă" (acuzația lui Axelrod de îngustimea economiștilor) De fapt, această acuzație a fost destul de corectă și "Sclav Deloi" a fost excelent, știa că a căzut, printre altele, asupra unui membru al redacției sale, V I-on Apropo, remarc că în polemica de mai sus Axelrod avea perfectă dreptate și "Sclav Delo" este complet greșit în interpretarea pamfletului meu: "Sarcinile social-democraților ruși" Acest pamflet a fost scris în , chiar înainte de apariția lui Rab Gânduri", când am considerat și am avut dreptul să consider direcția dominantă a Sankt-Petersburgului Uniunea de lupte, descrisă de mine mai sus Și cel puțin până la mijlocul anului , această tendință a fost într-adevăr dominantă Prin urmare, pentru a respinge existența și pericolul economismului, pentru a face referire la un pamflet care expune opiniile care au fost forțate la Sankt Petersburg în - vederi "economice", "Rab Caz" nu avea nici cel mai mic drept *) Dar "Rab Cauza nu numai că i-a "apărat" pe economiști, ci și ea însăși s-a rătăcit constant în erorile lor fundamentale Sursa acestei inconsecvențe a stat într-o înțelegere ambiguă a următoarei teze a programului "Sclav Afaceri": "Cel mai important fenomen din viața rusă, care va determina în principal sarcinile (desigur, ale noastre) și natura activității literare a Uniunii, considerăm mișcarea muncitorească de masă care a apărut în ultimii ani în aceeași și şi cu" (curent "Rab Dela") Că există o mișcare de masă, un fenomen cel mai important, nu poate exista nicio dispută în acest sens Dar întreaga întrebare este cum să înțelegem "definiția sarcinilor" de către această mișcare de masă Acest lucru poate fi înțeles în două moduri: fie în sensul admirației pentru '") Rab Dyelo, apărându-se, și-a completat primul neadevăr ("nu știm despre ce vorbește tinerii tovarăși II B Axelrod"), când a scris în "Răspuns": "De vreme ce recenzia a fost scrisă pe Sarcini, tendințe de unilateralitate economică au apărut sau au devenit mai mult sau mai puțin clar definite în rândul unor social-democrați ruși, ceea ce reprezintă un pas înapoi în comparație cu

starea mișcării noastre, care este descrisă în Sarcini (p) ", publicat în Á primul număr al Rab Dyelo (cu o recenzie) a apărut în aprilie Economismul a apărut abia în ? Nu, în s-a auzit primul protest al social-democraților ruși împotriva economismului (proi -Gest împotriva " Credo"), Economismul a apărut în , așa cum Rab Delo știe perfect, pentru V I - și deja? în noiembrie ("List Rab ") a lăudat "Rab Gând", - - spontaneitatea acestei mișcări, t -s reducerea rolului social-democrației la simplă supunere față de mișcarea muncitorească ca atare (înțelegerea lui Rabocheye Mysl, "grupul de autoeliberare" și a altor economiști); sau în sensul că mișcarea de masă ne confruntă cu noi sarcini teoretice, politice, organizatorice, mult mai complexe decât cele care puteau fi satisfăcute în perioada anterioară apariției mișcării de masă "Sclav "Delo" s-a înclinat și înclină tocmai spre prima înțelegere, pentru că nu spunea nimic cert despre nicio sarcină nouă, dar tot timpul a raționat exact ca și cum această "mișcare în masă" ne scutește de nevoia de a înțelege și rezolva clar sarcinile propus de ea Este suficient să ne referim la faptul că "Rab Delo a considerat imposibil să stabilească mișcarea de masă a clasei muncitoare ca prima sarcină a răsturnării autocrației, reducând această sarcină (în numele mișcării de masă) la sarcina de a lupta pentru revendicări politice imediate (Răspuns, p) Ocolind articolul editorului "Rab Dela", B Krichevsky în nr - "Lupta economică și politică în mișcarea rusă", articol care repetă aceleași greșeli *), vom trece direct la *) "Teoria etapelor" sau teoria "zig-zagului timid" în lupta politică este exprimată, de exemplu, în acest articol astfel; "Revendicările politice, prin natura lor comună întregii Rusii, trebuie, însă, la început" (asta s-a scris; în august !) "să corespundă experienței acumulate de această secțiune (sici) a muncitorilor din lupta economică Numai (i) pe baza acestei experiențe se poate și ar trebui să înceapă agitația politică", etc (p) La pagina , autorul, răzvrătindu-se împotriva a ceea ce considera a fi acuzații complet nefondate de erezie economică, exclamă patetic: "Ce social-democrat nu știe că, după învățăturile lui Marx și Engels, interesele economice ale claselor individuale joacă un rol important în special, lupta proletariatului pentru interesele sale economice ar trebui să fie de o importanță capitală pentru dezvoltarea lui de clasă și lupta de eliberare? (cursul nostru) Acest "deci" este perfect; nepotrivit Din faptul că interesele economice joacă un rol decisiv, nu decurge deloc o concluzie despre importanța primordială a luptei economice (=profesionale), pentru cel mai esențial, "interesele decisive ale claselor nu pot fi satisfăcute decât prin transformări politice fundamentale în general; în special, interesul economic de bază al proletariatului nu poate fi satisfăcut decât printr-o revoluție politică care înlocuiește dictatura burgheziei cu dictatura proletariatului B Krichevsky repetă raționamentul lui "V V Social-democrația rusă" (politica urmează economiei etc) și bernsteinienii germani (de exemplu, Woltmann a susținut tocmai în acest fel că muncitorii trebuie să dobândească mai întâi "forța economică" înainte de a se gândi la o revoluție politică) - - Nr "Lucrător Afaceri" Desigur, nu vom intra în balanța obiecțiilor individuale ale lui B Krichevsky și Martynov împotriva Zaria și Iskra Pe noi ne interesează aici doar poziția de principiu luată în Rabocheye Dyelo, nr Nu vom analiza, de exemplu, acea curiozitate pe care "Rab Case" a văzut o "contradicție diametrală" între poziție: "Social-democrația nu își leagă mâinile, nu își limitează activitatea la un plan sau o metodă preconcepută de luptă politică - ea recunoaște toate mijloacele de

luptă, cu condiția ca acestea să corespundă forțelor disponibile ale partidului" etc din Iskra "") și poziție: "Dacă cel al unei organizații puternice este experimentat în lupta politică în orice situație și în toate perioadele, atunci nu poate fi vorba despre acel plan sistematic de activitate, luminat de principii ferme și urmărit constant, care singur merită numele de tactică" (Nr din Iskra) A încurca recunoașterea principială a tuturor mijloacelor de luptă, a tuturor planurilor și metodelor, atâta timp cât sunt oportune - despre cererea la un moment politic dat de a fi ghidat de un plan urmărit neabătut, dacă vrei să vorbim despre tactică, asta însemna totuși pentru a confunda recunoașterea de către medicină a tuturor sistemelor de tratament cu cerința de a adera la un anumit sistem în tratamentul unei anumite boli Dar adevărul este că "Rab Delo, care suferă de sine de boala pe care am numit-o admirație pentru spontaneitate, nu vrea să recunoască niciun "sisteme de vindecare" pentru această boală Prin urmare, a făcut descoperirea remarcabilă că "planul tactic contrazice spiritul de bază al marxismului" (nr , p), că tactica este "un proces de creștere a sarcinilor de partid, crescând împreună cu partidul" (p) , desigur "Sclav Afaceri") Această ultimă zicală are toate șansele să devină o zicală celebră, un monument indestructibil al "direcției" "Rab Afaceri" La întrebarea: "unde să mergi?" organul de conducere dă răspunsul: mișcarea este procesul de modificare a distanței dintre punctele inițiale și cele ulterioare de mișcare Această profunzime incomparabilă, însă, nu este doar o curiozitate (atunci n-ar merita să ne oprim asupra ei), ci și programul unei întregi direcții, și anume: chiar programul pe care R M (în "Anexa separată la Gândul Sclav") exprimat Cu alte cuvinte: lupta care este posibilă este de dorit, dar cea care se desfășoară la momentul dat este posibilă Aceasta este tocmai direcția oportunismului fără margini, adaptându-se pasiv la spontaneitate - - "Planul tactic contrazice spiritul de bază al marxismului!" Da, aceasta este o calomnie împotriva marxismului, transformându-l în însăși caricatura căreia ni s-au opus populiștii în războiul împotriva noastră Tocmai aceasta este slăbirea inițiativei și energiei lucrătorilor conștienți, în timp ce marxismul, dimpotrivă, dă un impuls gigantic inițiativei și energiei social-democratului, deschizându-i cele mai largi perspective, plasând (dacă pot să-l spun) în felul acesta) la dispoziţia lui forţele puternice de milioane şi milioane care se ridică "spontan" la lupta clasei muncitoare! Întreaga istorie a social-democrației internaționale este plină de planuri înaintate mai întâi de un lider politic, apoi de altul, care justifică preaviziunea și fidelitatea opiniilor politice, organizaționale ale unuia, expunând în același timp mioparea și greșelile politice ale celălalt Când Germania a cunoscut unul dintre cele mai mari momente de cotitură istorice - formarea unui imperiu, deschiderea Reichstag-ului, acordarea votului universal - Liebknecht avea un plan de politică social-democrată și de muncă în general, iar Schweitzer avea altul Când legea excepțională a căzut asupra socialiștilor germani, un plan era cu Most și Gasselmann, care erau gata pur și simplu să ceară violență și teroare, celălalt cu Höchberg, Schramm și (parțial) Bernstein, care au început să predice social-democraților că ei, cu asprimea lor nerezonabilă, și au revoluționat legea și acum trebuie să câștige iertare de comportament exemplar; al treilea plan apartine celor care au pregatit si realizat publicarea organului ilegal Privind în urmă la mulți ani după ce lupta pentru problema alegerii căii s-a încheiat și istoria a luat ultima decizie cu privire la adecvarea căii alese, nu este greu, desigur, să arăți profunzime spunând despre creșterea

sarcinilor de partid, creșterea cu petrecerea Dar într-un moment de frământare*), când "criticii" și economiștii ruși degradează social-democrația la nivelul sindicalismului, iar teroriștii propovăduiesc cu stăruință adoptarea unui "plan-tactic" care repetă vechile greșeli, la un asemenea nivel momentul de a te limita la o asemenea profunzime înseamnă a-ți da "dovezi despre sărăcie" Într-o perioadă în care mulți social-democrați ruși suferă tocmai din cauza lipsei de inițiativă și energie, lipsa "sferei de aplicare a propagandei politice, a agitației și *) En Jahr der Verwirrung (anul tulburărilor) este modul în care Mehring a intitulat paragraful din Istoria social-democrației germane în care descrie șovăiala și indecizia manifestate la început de socialiști în alegerea "planului-tactic" corespunzător condiţii noi - organizare" *), lipsa "planurilor" pentru o formulare mai amplă a muncii revoluţionare - a spune într-un asemenea moment: "planul tactic contrazice spiritul de bază al marxismului" înseamnă nu numai vulgarizarea teoretică a marxismului, ci şi târarea practic a partidului înapoi "Social-democratul revoluționar are o sarcină", Rab Ideea este doar de a accelera dezvoltarea obiectivă prin munca lor conștientă și nu de a o desființa sau de a o înlocui cu planuri subiective Iskra știe toate acestea în teorie Dar importanța enormă pe care marxismul o acordă pe bună dreptate muncii revoluționare conștiente îl conduce în practică, grație viziunii sale doctrinare asupra tacticii, la subjugarea semnificației elementului obiectiv sau spontan al dezvoltării" (p) Din nou, cea mai mare confuzie teoretică, demnă de domnul VV cu fratele său L-am întreba pe filosoful nostru: cum se poate exprima "subestimarea" dezvoltării obiective din partea compilatorului de planuri subiective? Este evident că el pierde din vedere faptul că această dezvoltare obiectivă creează sau întărește, distruge sau slăbește așa și așa clase, pături, grupuri, așa și așa națiuni, grupuri de națiuni etc forţelor, poziţia partidelor revoluţionare şi aşa mai departe Vina unui astfel de compilator ar consta atunci nu în subestimarea elementului elementar, ci, dimpotrivă, în subestimarea elementului conștient, căci nu ar avea suficientă "conștiință" pentru o înțelegere corectă a dezvoltării obiective Prin urmare, o singură conversație despre "aprecierea semnificației comparative (curs Rabocheye Dyelo)" a spontaneității și conștiinței relevă o absență completă a "conștiinței" Dacă anumite "elemente spontane ale dezvoltării" sunt accesibile conștiinței umane în general, atunci o evaluare incorectă a acestora va echivala cu "subestimarea elementului conștient" Și dacă sunt inaccesibile conștiinței, atunci nu le cunoaștem și nu putem vorbi despre ele Despre ce vorbește B Krichevsky? Dacă el consideră că "planurile subiective" ale lui Iskra sunt eronate (și le declară ca fiind eronate), atunci ar trebui să arate exact ce fapte obiective sunt ignorate de aceste planuri și să o acuze pe Iskra pentru această ignoranță a lipsei de conștiință, a "subestimarii" a elementului conștient", să-și folosească limbajul Dacă el, nemulțumit de planurile subiective, nu are alte argumente decât referirea la "subestimarea elementului elementar" (II), atunci demonstrează prin aceasta ■*) Din articolul principal nr al Iskra - I& - doar că el ( ) înțelege teoretic marxismul à la Kareevs) și Mikhailovsky, suficient de ridiculizat de Beltov), ( ) practic - destul de mulțumit de acele "elemente spontane de dezvoltare" care i-au atras pe marxistii noștri legali la Bernsteinism și social-democrații noștri în economism și că este "furios" pe oameni care au decis cu orice preț să deturneze social-democrația rusă de pe calea dezvoltării "spontane" Și apoi sunt câteva lucruri cu adevărat amuzante "Așa cum

oamenii, în ciuda oricăror succese în științele naturii, se vor înmulți în mod antic, tot așa apariția unei noi ordini sociale, în ciuda oricăror succese în științele sociale și a creșterii luptătorilor conștienți, va continua să să fie rezultatul exploziilor predominant spontane" ( ) Așa cum spune înțelepciunea străveche: pentru a avea copii, cui îi lipsea inteligența? - așa spune înțelepciunea "ultimilor socialiști" (à Ia Nartsis Tuporylov): pentru a participa la apariția spontană a unei noi ordini sociale, toată lumea are suficientă minte Gândim același lucru că toată lumea are suficient Pentru o astfel de participare, este suficient să cedeți - la economism, când domnește economismul, - la terorism, când a apărut terorismul Deci, "Sclav Delo", în primăvara acestui an, când era atât de important să avertizeze să nu se lase dus de teroare, s-a confruntat cu nedumerire la o "nouă" întrebare pentru el Și acum, șase luni mai târziu, când întrebarea a încetat să mai fie un astfel de subiect al zilei, ne prezintă simultan afirmația: "Noi credem că sarcina social-democrației nu poate și nu trebuie să fie să contracareze creșterea sentimentului terorist " ("Rab Case, nr , p) și rezoluția congresului: "Congresul recunoaște teroarea ofensivă sistematică ca intempestivă" ("Două Congrese", p) Cât de minunat de clar și conectat! Nu ne "opunem" - acționăm, dar o declarăm intempestiv, mai mult, o declarăm în așa fel încât teroarea nesistematică și defensivă să nu fie cuprinsă de o "rezoluție" Trebuie să recunoaștem că o astfel de rezoluție este foarte sigură și complet garantată împotriva erorii, la fel cum o persoană care a vorbit pentru a nu spune nimic este garantată împotriva erorii! Și pentru a întocmi o astfel de rezoluție, este nevoie de un singur lucru: să te poți ține de coada mișcării Când Iskra a râs de faptul că Rab Delo" a declarat întrebarea terorii o întrebare nouă, apoi "Sclav Dyelo a acuzat-o furios pe Iskra de "o pretenție de-a dreptul improbabilă de a impune organizației de partid soluția întrebărilor tactice date de un grup de scriitori emigrați cu mai bine de ani în urmă" (p) Într-adevăr, ka - Ô - Câtă pretenție și ce exagerare a elementului conștient: a rezolva problemele în avans teoretic pentru a convinge organizația, partidul și masele de corectitudinea acestei decizii! *) Fie că este vorba doar de a repeta dosul și, fără a "impune" nimic nimănui, de a asculta fiecare "întorsătură" atât spre economism, cât și spre terorism "Sclav Delo chiar generalizează acest mare testament al înțelepciunii lumești, acuzând pe Iskra și Zorya că "își opune programul mișcării ca un spirit care plutește deasupra haosului fără formă" (p) Care este rolul social-democrației dacă nu să fie un "spirit" nu doar care planează asupra mișcării spontane, ci și să le poată oferi pe aceasta din urmă înaintea "propriului lor program"? Nu este același lucru cu a te târâi în acele mișcări: în cel mai bun caz, este inutil pentru mișcare, în cel mai rău caz, foarte, foarte dăunător Dyelo "funcționar" nu numai că urmează acest "proces-tactic", dar îl ridică și la un principiu, astfel încât ar fi mai corect să numim direcția ei nu oportunism, ci (din cuvântul: coadă) tailism Și este imposibil să nu admitem că oamenii care s-au hotărât ferm să urmeze întotdeauna mișcarea ca coadă sunt pentru totdeauna și absolut garantați împotriva "subestimării elementului spontan al dezvoltării" * * * Și așa, ne-am convins că eroarea de bază a "noii tendințe" în social-democrația rusă constă în venerarea spontaneității, în neînțelegerea faptului că spontaneitatea maselor cere de la noi, social-democrații, masa- constiinta Cu cât ascensiunea spontană a maselor este mai mare, cu atât mișcarea devine mai largă, cu atât cererea de conștiință de masă crește încă incomparabil mai rapid în

activitatea teoretică, politică și organizatorică a social-democrației Apariția spontană a maselor din Rusia a avut loc (și continuă să aibă loc) cu atât de rapidă, încât tinerii social-democrați s-au dovedit a fi nepregătiți pentru îndeplinirea acestor sarcini gigantice Această nepregătire este ghinionul nostru comun, ghinionul tuturor social-democraților ruși Ascensiunea maselor a continuat și s-a extins continuu și succesiv, nu numai că nu s-a oprit de unde a început, ci și a capturat noi zone și noi pături ale populației (sub *) De asemenea, nu este necesar să uităm că, "teoretic" rezolvând problema terorii, grupul "Eliberarea" Muncii" a rezumat experiența mișcării revoluționare anterioare - - Influența mișcării muncitorești a reînviat fermentul tineretului studențesc, al inteligenței în general și chiar al țărănimii) Revoluționarii au rămas însă în urma acestui avânt, iar în "teoriile" lor și în activitatea lor nu au reușit să creeze o organizare continuă și succesivă capabilă să conducă întreaga mișcare În primul capitol, am afirmat slăbirea lui "Sclav Fapta" sarcinilor noastre teoretice și repetarea lui "spontană" a strigătului la modă "libertatea criticii": cei care repetau nu aveau suficientă "conștiință" pentru a înțelege opoziția diametrală a pozițiilor "critic-o'portunist" și revoluționari in Germania si Rusia În capitolele următoare vom examina modul în care această reverență pentru spontaneitate a fost exprimată în domeniul sarcinilor politice și în activitatea organizatorică a social-democrației IH Politică sindicalistă și social-democrată Să începem din nou cu Tiokhvala "Rab Cauză " "Revelarea literaturii și a luptei proletare" așa și-a intitulat Martynov articolul din Rabocei Dielo, nr , despre dezacordurile cu Iskra "Nu ne putem limita la o singură denunțare a condițiilor care stau în calea dezvoltării acestuia (partidul muncitoresc) Trebuie să răspundem și intereselor imediate și actuale ale proletariatului" (p) - așa a formulat el esența acestor neînțelegeri " "Iskra" este de fapt un organ al opoziției revoluționare, care denunță sistemul nostru, și în primul rând sistemul politic Lucrăm și vom continua să lucrăm pentru cauza muncitorilor în strânsă legătură organică cu lupta proletariană" (ibid) Nu putem decât să-i fii recunoscător lui Martynov pentru această formulare Ea dobândește un interes general remarcabil, pentru că acoperă, în esență, nu numai dezacordurile noastre cu Rab faptă", dar și toate neînțelegerile în general dintre noi și "economiștii" pe problema luptei politice Am arătat deja că "economiștii" nu resping necondiționat "politica", ci doar se îndepărtează constant de la înțelegerea social-democrată la cea sindicalistă a politicii Martynov rătăcește exact în același mod și, prin urmare, suntem de acord să-l luăm drept model de iluzii economice în această problemă Pentru o astfel de alegere, vom încerca să arătăm stadiul nostru, nici autorii "Anexei separate" la "Rab Gânduri", nici autorii proclamației Grupului de Autoeliberare, nici autorii scrisorii economice din nr a Iskra a) Agitația politică și îngustarea ei de către economiști Toată lumea știe că răspândirea largă și consolidarea luptei economice *) a muncitorilor ruși au mers mână în mână cu crearea *) De remarcat, pentru a evita neînțelegerile, că în cele ce urmează înțelegem pretutindeni prin lupta economică (după Leni consacrat p Sobr op TV) - - Bem "literatura" denunțurilor economice (de fabrică și profesionale) Conținutul principal al "pliantelor" erau denunțurile practicilor din fabrică, iar o adevărată pasiune pentru denunțuri a izbucnit în curând în rândul muncitorilor De îndată ce muncitorii au văzut că cercurile social-democrate sunt dispuse și capabile să le livreze un nou tip de pliant

care spunea întregul adevăr despre viața lor mizerabilă, munca lor exorbitantă și lipsa de drepturi, au început, s-ar putea spune , să-i bombardeze cu corespondență din fabrici și fabrici Această "literatură acuzatoare" a produs o senzație enormă nu numai în fabrica ale cărei practici le-a biciuit acest pliant, ci și în toate fabricile în care s-a auzit ceva despre faptele expuse Și întrucât nevoile și nenorocirile lucrătorilor din diferite instituții și diferite profesii au multe în comun, "adevărul despre viața profesională" a încântat pe toată lumea Printre cei mai înapoiați muncitori s-a dezvoltat o adevărată pasiune pentru "tipărit" - o pasiune nobilă pentru această formă rudimentară de război cu întreaga ordine socială modernă bazată pe jaf și oprimare Iar pliantele în marea majoritate a cazurilor au fost într-adevăr o declarație de război, pentru că expunerea a avut un efect teribil de incitant, a trezit din partea muncitorilor o cerere generală de eliminare a celor mai flagrante ultraj și o disponibilitate de a susține aceste revendicări prin greve În cele din urmă, producătorii înșiși au trebuit să recunoască semnificația acestor pliante ca declarație de război într-o asemenea măsură încât de multe ori nu au vrut să aștepte războiul în sine Reproșurile, ca întotdeauna, au devenit puternice prin simplul fapt al apariției lor, au căpătat sensul unei puternice presiuni morale S-a întâmplat de mai multe ori ca o singură apariție a unei frunze să fie suficientă pentru a satisface toate sau o parte din cerințe Într-un cuvânt, denunțurile economice (de fabrică) au fost și sunt încă o pârghie importantă a luptei economice Și această semnificație va rămâne cu ei atâta timp cât va exista capitalismul, care dă naștere autoapărării necesare a muncitorilor În cele mai avansate țări europene, se poate observa și acum cum denunțarea ultrajelor unui "comerț" provincial sau a unei ramuri uitate a muncii casnice servește drept punct de plecare pentru trezirea conștiinței de clasă, folosim cuvântul) acea "luptă economică practică" pe care Engels a numit-o, în citatul de mai sus, "rezistență față de capitaliști" și care în țările libere se numește de multă vreme lupta sindicală profesională - - până la începutul luptei profesionale şi răspândirea socialismului*) Majoritatea covârșitoare a social-democraților ruși din ultima vreme au fost aproape în întregime absorbiți de această muncă de organizare a denunțurilor fabricilor Este suficient să ne amintim "Rab Gând", pentru a vedea în ce măsură a ajuns această absorbție, întrucât s-a uitat că în sine aceasta, în esență, nu era încă activitate social-democrată, ci doar activitate sindicalistă Denunțurile, în esență, au surprins doar relația lucrătorilor unei anumite profesii cu stăpânii lor și au realizat doar ca vânzătorii de forță de muncă să învețe să vândă mai profitabil această "marfă" și să lupte cu cumpărătorul pe baza unei tranzacții pur comerciale Aceste denunțuri puteau deveni (cu condiția să fie folosite într-o anumită măsură de organizația revoluționarilor) începutul și parte integrantă a activității social-democrate, dar puteau și (și, cu condiția să se încline în fața spontaneității, ar trebui) să conducă la "numai lupta profesională π la mișcarea muncitorească non-social-democrată Social-democrația conduce lupta clasei muncitoare nu numai pentru condiții favorabile pentru vânzarea forței de muncă, ci și pentru distrugerea sistemului social care îi obligă pe săraci să se vândă bogaților Social-democrația reprezintă clasa muncitoare nu în relația sa cu acest grup particular de antreprenori, ci în relația sa cu toate clasele societății moderne, cu statul ca forță politică organizată Din aceasta rezultă că social-democrații nu numai că nu se pot limita la lupta economică, dar nici nu pot permite ca organizarea denunțurilor

economice să fie activitatea lor predominantă Trebuie să participăm activ la educația politică a clasei muncitoare *) În acest capitol, vorbim doar despre lupta politică, despre înțelegerea ei mai largă sau mai restrânsă Prin urmare, doar în treacăt, notăm, pur și simplu ca o curiozitate, acuzația "Sclav "Fapta" lui Iskra în "abstinență excesivă" în raport cu lupta economică ("Două Congrese", p , mestecat de Martynov în pamfletul său "Social-democrația și clasa muncitoare") Dacă y g acuzatorii au exprimat cel puțin în puds sau coli tipărite (cum le place lor să facă) departamentul de luptă economică din Iskra timp de un an și l-au comparat cu departamentul corespunzător din Rab Afaceri" și "Sclav Gânduri", luate împreună, ar vedea cu ușurință că rămân în urmă și în acest sens Evident, conștiința acestui adevăr simplu îi determină să recurgă la argumente care arată clar confuzia lor "Iskra", scriu ei, "nu se poate împiedica (eu) trebuie (!) să socotesc cu exigențele imperioase ale vieții și cel puțin (eu!) să public corespondență despre mișcarea muncitoarei" ("Două Congrese", p) Iată un argument care ne distruge cu adevărat! unsprezece* ca, pentru dezvoltarea conștiinței sale politice Cu asta, acum, după primul atac asupra economismului de la Zarya cu Iskra, "toată lumea este de acord" (deși unele sunt doar pe buze, după cum vom vedea în curând) Întrebarea este, în ce ar trebui să constea educația politică? Este posibil să ne limităm la propagarea ideii de ostilitate a clasei muncitoare față de autocrație? Desigur că nu Nu este suficient să explici opresiunea politică a muncitorilor (la fel cum nu a fost suficient să le explici opoziția intereselor lor față de interesele proprietarilor) Este necesar să ne frământăm despre fiecare manifestare specifică a acestei opresiuni (cum am început să ne agităm despre manifestările specifice ale opresiunii economice) Și întrucât această asuprire cade asupra celor mai diverse clase ale societății, întrucât se manifestă în cele mai diverse domenii ale vieții și activității, atât profesionale, cât și civile generale, și personale, și familiale, și religioase, și științifice etc și așa mai departe , atunci nu este evident că nu ne vom îndeplini misiunea de a dezvolta conștiința politică a muncitorilor dacă nu ne luăm asupra noastră organizarea unei denunțări amuzante și politice a autocrației? La urma urmei, pentru a ne agita despre manifestări concrete de oprimare, este necesar să denunțăm aceste manifestări (cum era necesar să denunțăm abuzurile din fabrică pentru a conduce agitație economică) S-ar părea că acest lucru este clar? Dar tocmai aici se dovedește că "toată lumea" este de acord doar în cuvinte cu necesitatea dezvoltării cuprinzătoare a conștiinței politice Aici se dovedește că "Rab Dyelo, de exemplu, nu numai că nu și-a asumat sarcina de a organiza (sau de a pune bazele organizării) denunțurilor politice cuprinzătoare, dar a început să o tragă înapoi pe Iskra, care și-a asumat această sarcină Ascultă: "Lupta politică a clasei muncitoare este doar" (mai exact nu numai) "cea mai dezvoltată, mai largă și mai reală formă de luptă economică" (programul "Rab Dyelo", Rab Dyelo, nr , p) "Acum, social-democrații se confruntă cu sarcina de a da, pe cât posibil, luptei economice însăși un caracter politic" (Martynov, nr , p) "Lupta economică este mijlocul cel mai larg aplicabil de atragere a maselor într-o luptă politică activă" (rezoluția Congresului Uniunii și "amendamente": "Două Congrese", pp și) Toate aceste prevederi pătrund în "Sclavul Fapta", așa cum o vede cititorul, de la începuturile sale până la cele mai recente "instrucțiuni editoriale" și toate exprimă în mod evident o singură viziune asupra agitației și luptei politice Aruncați o privire mai atentă asupra acestui punct de vedere din punctul de vedere al economiei care predomină între toți - de părere că

agitaţia politică ar trebui să urmeze agitaţiei economice Este adevărat că lupta economică este în general *) "mijlocul cel mai larg aplicabil" de atragere a maselor în lupta politică? Complet gresit Nu mai puțin "aplicabile pe scară largă" pentru o astfel de "implicare" sunt toate și toate manifestările de oprimare a poliției și excesele autocratice și, în niciun caz, doar acele manifestări care sunt asociate cu lupta economică Șefii zemstvi și pedepsele corporale ale țăranilor, mituirea funcționarilor și tratamentul polițienesc al "oamenilor de rând" urban, lupta împotriva înfometării și persecutarea dorinței oamenilor de lumină și cunoaștere, extorcarea de taxe și persecuția sectanților, exercițiul soldaților și tratarea soldaților asupra oe de către studenți și inteligența liberală - de ce toate acestea și mii de alte manifestări similare de opresiune, care nu sunt direct legate de lupta "economică", sunt în general mai puțin "aplicabile pe scară largă" mijloace și motive pentru agitație politică, pentru atragerea maselor în lupta politică? Dimpotrivă: în suma totală a acelor cazuri de viață în care un lucrător suferă (pentru el sau pentru persoanele apropiate) de lipsă de drepturi, arbitrar și violență, doar o mică minoritate, fără îndoială, constituie cazuri de oprimare a poliției tocmai în lupta profesională De ce să restrângem dinainte sfera agitației politice, declarând doar unul dintre mijloacele "cel mai larg aplicabil", alături de care, pentru un social-democrat, trebuie să existe și altele, în general vorbind, nu mai puțin "aplicabile pe scară largă"? În vremuri de mult, de mult trecute (cu un an în urmă!) "Rab Case" a scris: "Revendicările politice imediate devin disponibile maselor după una sau, la în ultimă instanță, mai multe greve", "de îndată ce guvernul a pus în mișcare poliția și jandarmeria" (nr , p , august) Această teorie oportunistă a etapelor este deja datată *) Spunem "în general", pentru că vorbim de "Rab Dele, în special despre principiile generale și sarcinile generale ale întregului Partid Fără îndoială, există cazuri în practică când politica într-adevăr ar trebui să urmeze economia, dar numai economiștii pot vorbi despre asta într-o rezoluție destinată întregii Rusii Există, până la urmă, cazuri când "de la bun început" este posibil să se poarte agitație politică "doar pe motive economice" - și totuși Raboch S-a ajuns în cele din urmă la concluzia că "nu era nevoie" de acest lucru (Două Congrese, p I) În capitolul următor vom arăta că tactica "politicienilor" și revoluționarilor nu numai că nu ignoră sarcinile sindicaliste ale social-democrației, ci, dimpotrivă, singură asigură îndeplinirea lor consecventă - răsturnat de Uniune, care ne face o concesie, declarând: "Nu este nevoie de la bun început să conducem agitația politică doar pe motive economice" ("Două Congrese", p) el va vedea părți din vechiul său iluzii mai bine decât din orice raționament lung la ce umilință au redus economiștii noștri socialismul! Dar ce naivitate a fost din partea Uniunii să-și imagineze că, cu prețul acestei respingeri a unei forme de îngustare a politicii, am putea fi induși să fim de acord cu o altă formă de îngustare! Nu ar fi mai logic să spunem și aici că lupta economică trebuie dusă cât mai larg posibil, că trebuie folosită întotdeauna pentru agitație politică, dar "nu este nevoie" să privim lupta economică ca fiind cea mai mare? mijloace larg aplicabile pentru a atrage masele într-o luptă politică activă? Uniunea acordă importanță faptului că a înlocuit cu expresia "mijlocul cel mai larg aplicabil" expresia "cel mai bun mijloc" în rezoluția corespunzătoare a celui de-al IV-lea Congres al Uniunii Muncitorilor Evrei (Bund) Ne-ar fi foarte greu să spunem care dintre aceste rezoluții este mai bună: în opinia noastră, ambele sunt mai rele Aici atât Uniunea, cât și Bund-ul se rătăcesc (parțial, poate chiar

inconștient, sub influența tradiției) într-o interpretare economică, sindicalistă a politicii Problema nu se schimbă deloc, în esență, dacă aceasta se face prin intermediul cuvântului: "cel mai bun" sau prin intermediul cuvântului: "cel mai larg aplicabil" Dacă Uniunea ar spune că "agitația politică pe bază economică" este mijlocul cel mai utilizat (și nu "aplicabil"), atunci ar fi corect în raport cu o anumită perioadă de dezvoltare a mișcării noastre social-democrate El a fost cel care ar fi avut dreptate în raport cu economiștii, în raport cu multe practici (dacă nu majoritatea) din anii - , pentru că acești economiști, de fapt, au folosit agitația politică (de vreme ce o foloseau deloc!) aproape exclusiv din motive economice O astfel de agitație politică a fost recunoscută și chiar recomandată, după cum am văzut, de către Rab Gând" și "grup de autoeliberare"! "Sclav Cauza ar fi trebuit să condamne cu hotărâre faptul că cauza utilă a agitației economice a fost însoțită de o îngustare dăunătoare a luptei politice și, în schimb, a declarat că mijloacele cele mai utilizate (de economiști) sunt cele mai utilizate! Nu este de mirare că atunci când îi numim pe acești oameni economisire - sute, nu au de ales decât să ne certam din plin și "pacălitorii", și "dezorganizatorii", și "nunții papali", și "defăimați"*), cum să plângă, în fața tuturor și a tuturor că au fost rănit de sânge, cum să declari aproape cu jurământ: "Economismul nu este acum absolut o singură organizație social-democrată"!|!*) Ah, acei calomniatori, politicieni răi Nu au inventat ei în mod deliberat tot economismul pentru a provoca oamenilor, doar din cauza mizantropiei lor, nemulțumiri sângeroase? Ce sens concret, real, în cuvintele lui Martynov, are stabilirea de către social-democrația a sarcinii de "a da însăși luptei economice un caracter politic"? Lupta economică este o luptă colectivă între muncitori și angajatori pentru condiții favorabile de vânzare a forței de muncă, pentru îmbunătățirea condițiilor de muncă și de viață ale muncitorilor Această luptă este neapărat o luptă profesională, deoarece condițiile de muncă sunt extrem de variate în diferite profesii și, în consecință, lupta pentru îmbunătățirea acestor condiții nu poate decât să fie dusă de profesie (sindicate în Occident, asociații comerciale temporare și pliante în Rusia etc) P) A da "luptei economice însăși un caracter politic" înseamnă, în consecință, a depune eforturi pentru realizarea acelorași exigențe profesionale, aceeași îmbunătățire profesională a condițiilor de muncă prin "măsuri legislative și administrative" (cum spune Martynov în continuare,) , pagina articolului său) Tocmai asta fac și au făcut întotdeauna toate sindicatele muncitorilor Aruncați o privire la munca savanților întemeiați (și a oportuniștilor "întemeiați") din Webb și veți vedea că sindicatele muncitorilor britanici și-au dat seama de mult și își duc la îndeplinire sarcina de a "da luptei economice" în sine un caracter politic", luptă de multă vreme pentru libertatea de a grevă, pentru eliminarea tuturor și tot felul de obstacole legale în calea mișcării cooperatiste și profesionale, pentru emiterea de legi în apărarea femeilor și a copiilor, pentru îmbunătățirea muncii conditii prin legislatia sanitara si de fabrica etc Astfel, în spatele frazei pompoase: "a da însăși luptei economice un caracter politic", care sună "îngrozitor de" profund și revoluționar, se ascunde, în esență, strădania tradițională de a slăbi lupta social-democrată Expresiile originale ale pamfletului: "Două Congrese", p , , și **) "Două Congrese", p - politică la o politică sindicalistă!' Sub pretextul corectării unilateralității Iskra, care pune - vezi tu - "revoluționarea dogmei mai presus de revoluționarea vieții", ni se prezintă lupta pentru reforme economice

ca ceva nou De fapt, nu există absolut nimic altceva decât lupta pentru reforme economice cuprinsă în sintagma: "a da ca-, luptei mele economice un caracter politic" Și Martynov însuși ar fi putut ajunge la această concluzie simplă, dacă ar fi aprofundat cu atenție în sensul propriilor cuvinte "Partidul nostru", spune el, aducându-și cea mai grea armă împotriva Iskra, "ar putea și ar trebui să facă cereri concrete guvernului pentru măsuri legislative și administrative împotriva exploatării economice, împotriva șomajului, împotriva foametei etc " (p - în Nr "De lucru Afaceri") Cerințe specifice evenimentelor nu este o cerință necesitatea reformelor sociale? ¡ Întrebăm încă o dată cititorii imparțiali dacă îi defăimăm pe Rabocheedelep (iertați-mă acest cuvânt stângaci curent!), Numindu-i bernsteinieni ascunși, când au prezentat ca proprii rdz dar gl a s and s cu Iskra, teza despre necesitatea a lupta pentru reforme economice? Social-democrația revoluționară a inclus întotdeauna și include în activitățile sale lupta pentru reforme Dar se folosește de agitația "economică" pentru a prezenta guvernului nu numai cereri pentru tot felul de măsuri, ci și (și mai presus de toate) cereri de a înceta a fi un guvern autocratic În plus, consideră că este de datoria să prezinte guvernului această cerere, nu numai pe baza luptei economice, ci și pe baza tuturor manifestărilor vieții sociale și politice în general Într-un cuvânt, ea subordonează lupta pentru reforme, ca parte a întregului, luptei revoluţionare pentru libertate şi pentru socialism Martynov, în schimb, reînvie teoria etapelor într-o formă diferită, încercând să prescrie fără greș o cale economică, ca să spunem așa, pentru dezvoltarea luptei politice Ieșind într-un moment de ascensiune revoluționară cu presupusa "sarcină" specială de a lupta pentru reforme, el trage astfel partidul înapoi și joacă atât în mâinile oportunismului "economic", cât și a celui liberal *) "Sclav Delo, nr , p Aceasta este versiunea lui Martynov a aplicației la starea modernă, haotică a mișcării noastre a tezei: "fiecare pas al unei mișcări reale este mai important decât o duzină de programe", pe care le avem deja caracterizat mai sus În esență, aceasta este doar o traducere în rusă a celebrei fraze bernsteiniene: "mișcarea este totul, scopul final este nimic" - Mai departe Ascunzând rușinos lupta pentru reforme sub o teză pompoasă: "pentru a da luptei economice însăși un caracter politic", Martynov a prezentat ca ceva deosebit doar reformele economice (și chiar doar fabricile) De ce a făcut asta, nu știm Poate printr-o neglijare? Dar dacă ar avea în vedere nu numai reformele "fabricii", atunci întreaga sa teză, pe care tocmai am citat-o, și-ar pierde orice sens Poate pentru că consideră posibile și probabile "concesiuni" din partea guvernului doar în sfera economică? *) Dacă da, atunci aceasta este o amăgire ciudată: concesii sunt posibile și există și în domeniul legislației pe vergea, pe pașapoarte, pe plăți de răscumpărare, pe sectarism, pe cenzură și așa mai departe Concesiile "economice" (sau concesiile false) sunt, desigur, cele mai ieftine și mai profitabile pentru guvern, pentru că speră să inspire încredere în sine în rândul maselor muncitoare Dar tocmai din acest motiv noi social-democrații nu trebuie în nici un fel și absolut nimic să dăm loc părerii (sau neînțelegerii) că reformele economice ne sunt mai dragi, că le considerăm deosebit de importante etc - spune Martynov despre cereri specifice de măsuri legislative și administrative prezentate de el mai sus, "nu ar fi o frază goală, pentru că, promițând anumite rezultate palpabile, ar putea fi susținute activ de masele muncitoare" Nu suntem economiști, ah nu! Ne coborîm doar la fel de servil în fața "tangibilității" rezultatelor concrete, ca și Bernstein, Prokopoviches,

Struve, R M și tutti quanti! Facem doar clar (împreună cu Iarcisoch Tuporylov)) că tot ceea ce nu "promite rezultate palpabile" este un "sunet gol"! Ne exprimăm doar ca și cum masele muncitoare sunt incapabile (și nu și-ar fi arătat deja, în ciuda celor care își acuză filistinismul, capacitatea) să susțină activ orice protest împotriva autocrației, chiar și absolut niciun rezultat tangibil Să luăm, de exemplu, aceleași exemple citate de însuși Martynov despre "măsurile" împotriva șomajului și a foametei În timp ce "Cazul de lucru" este angajat, judecând după promisiunea sa, *) Pagina : "Desigur, dacă recomandăm muncitorilor să prezinte guvernului anumite pretenții economice, facem asta pentru că în sfera economică guvernul autocrat este gata, dacă este cazul, să facă anumite concesii" - elaborarea și dezvoltarea "cerințelor concrete (sub formă de proiecte de lege?) pentru măsurile legislative și administrative" "promițătoare de rezultate tangibile" - la vremea aceea Iskra, "punând invariabil revoluționarea dogmei deasupra revoluționării vieții", a încercat să explice legătură inextricabilă între șomaj și tot ceea ce este sistemul capitalist, a avertizat că "va veni foamea", a denunțat poliția "luptă împotriva celor care mor de foame" și revoltătoare "reguli temporare de muncă grea", în acest moment "Zarya" a emis un tipărit separat, ca o broșură de propagandă , parte din "evaluarea internă" dedicată foametei Dar, Doamne, cât de "unilaterale" erau ortodoxiile incorigibil de înguste, surde la dictaturile dogmaticii "viață însăși"! Niciunul dintre articolele lor nu conținea - groază! - nici măcar un singur, ei bine, vă puteți imagina: absolut nicio "cerere concretă" "promițătoare de rezultate tangibile"! Bietii dogmatisti! Dă-i științei de către Krichevsky și Martynov pentru a-i convinge că tactica este un proces de creștere, creștere etc , și că luptei economice în sine trebuie să primească un caracter politic! "Lupta economică a muncitorilor împotriva patronilor și împotriva guvernului ("lupta economică împotriva guvernului"!!), pe lângă semnificația ei revoluționară directă, este semnificativă și prin aceea că împinge muncitorii neîncetat în război O cerere pentru lipsa lor politică de drepturi" (Martynov, p) Am scris acest citat pentru a nu repeta pentru a suta și a mia oară ceea ce s-a spus deja mai sus, ci pentru a-i mulțumi mai ales lui Martynov pentru această nouă și excelentă formulare: "Lupta economică a muncitorilor împotriva patronilor și împotriva guvernului " Ce dragut! Cu ce talent inimitabil, cu ce abil de eliminare a tuturor dezacordurilor particulare și a diferențelor de nuanțe dintre economiști, întreaga esență a economismului este exprimată aici într-o poziție scurtă și clară, începând cu chemarea muncitorilor la "lupta politică pe care o duc" în interesul comunului, în scopul ameliorării situaţiei tuturor lucrătorilor" *), continuând cu teoria etapelor şi terminând cu rezoluţia congresului privind "cea mai largă aplicabilitate" şi aşa mai departe "Lupta economică împotriva guvernului" este tocmai politica sindicalistă, de care este încă foarte, foarte departe de politica social-democrată *) "Sclav Gând", "Plecă Aplicație", pagina · - - b) Povestea modului în care Martynov l-a adâncit pe Plehanov "Câți Lomonosov social-democrați au apărut în țara noastră în ultima vreme!" a remarcat odată un tovarăș, referindu-se la uimitoarea tendință a multor oameni înclinați către economism de a ajunge fără greș la mari adevăruri "cu propria lor minte" (cum ar fi cel că lupta economică îi îndeamnă pe muncitori la problema lipsei drepturilor) și ignoră în același timp, cu dispreț magnific, pepița de geniu, tot ce a dat deja dezvoltarea anterioară a gândirii revoluționare și a mișcării revoluționare Tocmai o astfel de pepită

este Lomonosov-Martynov Aruncă o privire la articolul său: "Urmtoarele întrebări" și vei vedea cum abordează "cu propria sa minte" ceea ce Axelrod a spus de mult (despre care Lomonosov-ul nostru, desigur, păstrează tăcerea totală), cum începe, de exemplu , pentru a înțelege că nu putem ignora opoziția anumitor secțiuni ale burgheziei (Rabocheye Dyelo, nr , p , , - compară cu Răspunsul la Akselrod al redactorilor din Rabochey Dyelo, p , -)), etc Dar - vai! - doar "se apropie" și doar "începe", și nimic mai mult, pentru că încă nu înțelege gândurile lui Axelrod în așa măsură încât vorbește despre o "luptă economică împotriva proprietarilor și a guvernului" " Timp de trei ani (-) Rabocheye Dyelo și-a adunat putere să înțeleagă Axelrod, și totuși nu a fost înțeles! Poate că acest lucru vine și din faptul că social-democrația, "precum omenirea", își propune întotdeauna doar sarcini realizabile? Dar Lomonosovii se deosebesc nu numai prin faptul că nu știu multe (ar fi jumătate din necaz!), ci și prin faptul că nu sunt conștienți de ignoranța lor Aceasta este deja o adevărată nenorocire, iar această nenorocire îi îndeamnă să se apuce imediat de "aprofundarea" lui Plehanov "De când Plehanov a scris cartea menționată mai sus ("Despre sarcinile socialiștilor în lupta împotriva foametei în Rusia"), pe sub pod a trecut multă apă", spune Lomonosov-Martynov "Social-democrații, care de ani a condus lupta economică a clasei muncitoare, nu au avut încă timp să ofere o fundamentare teoretică largă a tacticii de partid Acum această întrebare este copt, și dacă am dori să dăm o astfel de justificare teoretică, ar trebui, fără îndoială, să aprofundăm semnificativ principiile tacticii pe care Plehanov le-a dezvoltat cândva Ar trebui să definim diferența dintre propagandă și agitație diferit decât a făcut-o el Plehanov (Martynov tocmai a citat cuvintele lui Plehanov: "Propagandistul dă multe idei unei persoane sau mai multor persoane, dar agitatorul dă doar una sau doar câteva idei - - pe de altă parte, le dă unei întregi mase de chipuri " "Prin propagandă am înțelege iluminarea revoluționară a întregului sistem real sau a manifestărilor sale parțiale, nu contează dacă aceasta este făcută într-o formă accesibilă unui puţine sau la masele largi Prin agitație, în sensul strict al cuvântului (sic!), am înțelege chemarea maselor la anumite acțiuni concrete, promovarea intervenției revoluționare directe a proletariatului în viața publică Felicităm rusă - și într-adevăr social-democrația internațională - pentru noua terminologie, a lui Martynov, mai riguroasă și mai profundă Până acum ne-am gândit (împreună cu Plehanov, și într-adevăr cu toți liderii mișcării internaționale a clasei muncitoare) că propagandistul, dacă ia, de exemplu, aceeași chestiune a șomajului, ar trebui să explice natura capitalistă a crizelor, să arate motivul inevitabilității lor în societatea modernă, conturează necesitatea transformării ei într-o societate socialistă etc Într-un cuvânt, trebuie să dea "multe idei", atât de multe încât toate aceste idei deodată, în totalitatea lor, să fie asimilate de doar câteva (comparativ) persoane Agitatorul, vorbind despre aceeași întrebare, va lua exemplul cel mai faimos și mai remarcabil cunoscut de toți ascultătorii săi, să zicem, moartea de foame a unei familii de șomeri, creșterea cerșetoriei etc , și își va îndrepta toate eforturile pentru a asigura că, profitând de acest lucru, fiecare fapt familiar, pentru a da "masei" o idee: ideea lipsei de sens a contradicției dintre creșterea bogăției și creșterea sărăciei, va încerca să trezească în masă nemulțumirea și indignarea față de această nedreptate flagrantă, oferind o explicație completă a acestei contradicții propagandistului Propagandistul acționează, așadar, în principal cu cuvântul tipărit,

agitatorul cu același cuvânt Un propagandist trebuie să aibă aceleași calități ca un agitator Îi vom numi pe Kautsky și Lafargue, de exemplu, propagandiști, Bebel și Gaid, agitatori A evidenția o a treia zonă sau o a treia funcție a activității practice, referindu-se la această funcție "chemarea maselor la anumite acțiuni concrete", este cea mai mare absurditate, deoarece "chemarea", ca act unic, fie firesc, fie inevitabil completează atât un tratat teoretic, cât și un pamflet de propagandă și un discurs de agitație sau constituie o funcție pur executivă Într-adevăr, luăm, de exemplu, lupta actuală a social-democraților germani împotriva taxelor pe cereale Teoreticienii scriu studii despre politica vamală, "chemând", să zicem, să lupte pentru acorduri comerciale și pentru comerț liber; propagandistul face la fel într-o revistă, propagandistul în discursurile publice - - "Acțiunile concrete" ale maselor în acest moment sunt semnătura petițiilor către Reichstag pentru necreșterea taxelor la cereale Apelul la aceste acțiuni vine indirect de la teoreticieni, propagandiști și agitatori, direct de la acei muncitori care livrează liste de semnături la fabrici și tot felul de apartamente private Conform Terminologiei lui Martynov, se dovedește că Kautsky și Bebel sunt amândoi propagandiști, iar vânzătorii ambulanți de liste de abonament sunt agitatori, nu-i așa? Exemplul germanilor mi-a adus aminte de cuvântul german Verbailhornung, literal în rusă: opărire Ivan Balgorn a fost un editor din Leipzig în secolul al XVI-lea; a publicat un grund, la care a așezat, după obicei, un desen înfățișând un cocoș; dar în loc de imaginea obișnuită a unui cocoș cu pinteni pe picioare, a înfățișat un cocoș fără pinteni, dar cu o pereche de ouă lângă el, iar pe coperta grundului a adăugat: "și o ediție corectată a lui Ivan Balgoria " De atunci, germanii vorbesc Verbailhornung despre o astfel de "corecție", care de fapt este o deteriorare Și îți amintești involuntar de Balgoria când vezi cum martinovii "îl adâncesc" pe Plehanov De ce a "inventat" Lomonosovul nostru această confuzie? Pentru a ilustra faptul că Iskra "atrage atenția doar asupra unei singure părți a problemei, așa cum a făcut Plehanov acum un deceniu și jumătate" ( ) "La Iskra, cel puțin în prezent, sarcinile de propagandă împing sarcinile de agitație în plan secund" ( ) Dacă traducem această ultimă propoziție din limbajul lui Martynov într-un limbaj universal (căci omenirea nu a avut încă timp să accepte terminologia nou descoperită), obținem următoarele: pentru Iskra, sarcinile de propagandă politică și agitație politică împing în plan secund sarcina "de a stabili guvernului măsuri legislative și administrative specifice", "promiterea anumitor rezultate tangibile" (sau cereri de reforme sociale, dacă este permisă folosirea terminologiei veche a vechii umanități, care nu a ajuns încă până la Martynov) Invităm cititorul să compare următoarea tiradă cu această teză: "Ceea ce ne frapează în aceste programe" (programele social-democraților revoluționari) "este accentul lor etern asupra avantajelor activităților muncitorilor din parlamentul (inexistent la noi), în timp ce ei ignoră complet (mulțumită nihilismul revoluționar) importanța participării muncitorilor în adunările legislative existente ale producătorilor pe problemele fabricii sau cel puțin participarea muncitorilor la autoguvernarea orașului " - - Autorul acestei tirade exprimă puțin mai direct, mai clar și sincer chiar gândul la care a ajuns Lomonosov-Martynov cu mintea Acest autor este P M, într-un "apendice separat" ■ la "Rab Gânduri" (p) c) Denunţuri politice şi educare a activităţii revoluţionare Propunând "teoria" sa "creșterii activității maselor muncitoare" împotriva Iskra, Martynov și-a manifestat de fapt dorința de a subjuga această activitate, pentru că

el a declarat mijloacele preferate, deosebit de importante, "cele mai aplicabile" de trezire și de câmp a acestei activități să fie aceeași luptă economică, în fața căreia toți economiștii s-au închinat De aceea, această amăgire este caracteristică, pentru că nu este în niciun caz specific doar lui Martynov De fapt, "creșterea activității maselor muncitoare" se poate realiza doar cu condiția să nu ne limităm la "agitația politică pe bază economică" Iar una dintre principalele condiții pentru expansiunea necesară a agitației politice este organizarea unor denunțuri politice cuprinzătoare Cum altfel pot fi hrănite conștiința politică și activitatea revoluționară a maselor din aceste denunțuri Prin urmare, activitatea de acest fel constituie una dintre cele mai importante funcții ale întregii social-democrații internaționale, căci chiar și libertatea politică nu elimină câtuși de puțin, ci schimbă doar puțin, sfera de direcție a acestor denunțuri De exemplu, partidul german își întărește în special poziția și își extinde influența tocmai datorită energiei neclintite a campaniei sale politice de denunțare Conștiința clasei muncitoare nu poate fi o adevărată conștiință politică dacă muncitorii nu sunt obișnuiți să răspundă tuturor și fiecărei instanțe de arbitrar și opresiune, violență și abuz, indiferent de clasa căreia îi aparțin aceste cazuri - și, mai mult, să răspundă tocmai din social-democrat, și nu din orice alt punct de vedere Conștiința maselor muncitoare nu poate fi o adevărată conștiință de clasă dacă muncitorii nu învață să observe fiecare dintre celelalte clase sociale în toate manifestările vieții mentale, morale și politice a acestor clase pe teme concrete și, în plus, cu siguranță actuale (actuale)) fapte si evenimente politice nu vor invata sa puna in practica analiza materialista si evaluarea materialista a tuturor aspectelor activitatii si vietii tuturor claselor, straturilor si grupurilor populatiei Cine este atent, observă - activitatea și conștiința clasei muncitoare exclusiv, sau cel puțin predominant asupra acesteia, nu este un social-democrat, pentru că autocunoașterea clasei muncitoare este indisolubil legată de distincția completă nu numai teoretică sau mai degrabă, chiar mai mult tocmai: nu atât teoretic, ci dezvoltat din experiența vieții politice idei despre relația tuturor claselor societății moderne De aceea predicarea economiștilor noștri este atât de profund dăunătoare și atât de profund reacționară în semnificația sa practică, încât lupta economică este mijlocul cel mai larg aplicabil de a atrage masele în mișcarea politică Pentru a deveni social-democrat, un muncitor trebuie să aibă o idee clară despre natura economică și imaginea socio-politică a unui proprietar de pământ și a unui preot, a unui demnitar și a unui țăran, a unui student și a unui vagabond, să-și cunoască punctele forte și punctele slabe , să poată înțelege acele fraze actuale și tot felul de sofisme cu care toată lumea acoperă clasa și fiecare strat are propriile înclinații egoiste și propriul său "interior", să poată da seama ce instituții și legi reflectă și cum anume reflectă aceste interese sau alte interese Iar această "idee clară" nu poate fi desprinsă din nicio carte: ea poate fi dată doar de imagini vii și, în urmărire fierbinte, denunțări compilate a ceea ce se întâmplă în momentul de față în jurul nostru, despre care fiecare vorbește în felul său, sau la cel puțin este șoptit de toată lumea, ceea ce se exprimă în așa și așa evenimente, în așa și așa cifre, în așa și așa judecăți și așa mai departe și așa mai departe Aceste denunțuri politice complete sunt o condiție necesară și de bază pentru educarea activității revoluționare a maselor De ce muncitorul rus încă arată puțină activitate revoluționară despre tratamentul brutal al oamenilor de

către poliție, despre persecuția sectanților, bătaia țăranilor, despre cenzura scandaloasă, torturarea soldaților, persecuția celor mai nevinovate întreprinderi culturale , etc ? Oare pentru că "lupta economică" nu îl "împinge" în asta, pentru că aceasta "promite" mici "rezultate tangibile" pentru el, îi dă puțin "pozitiv"? Nu, există o astfel de opinie, repetăm, nimic altceva decât o încercare de a trece de la un cap bolnav la unul sănătos, de a-și arunca propriul filistinism (și bernsteinismul) asupra maselor muncitoare Trebuie să ne învinovățim pe noi înșine, înapoierea noastră față de mișcarea maselor, că nu am reușit încă să organizăm denunțări suficient de ample, clare și rapide ale tuturor acestor lucruri josnice O facem (și trebuie să o facem și o putem face), și cel mai gri muncitor - G - va înțelege sau va simți că aceeași forță întunecată care îl asuprește și zdrobește la fiecare pas al vieții sale și, simțind acest lucru, va dori, va dori irezistibil să-și răspundă el însuși, o ch atunci, astăzi, va putea aranja un concert de pisica pentru cenzori, maine va manifesta in fata casei guvernatorului care a linistit rascoala taraneasca, poimâine va invata pe acei jandarmi in sutana care fac treaba Sfintei Inchizitii etc s-a făcut încă foarte puțin, aproape nimic pentru a se asigura că pentru a arunca denunțuri cuprinzătoare și proaspete asupra maselor muncitoare Mulți dintre ei nu sunt încă conștienți de această datorie a lor, dar se târăsc spontan în spatele "luptei cenușii în curs" în limitele înguste ale "vieții de fabrică" În această stare de lucruri, a spune: "Iskra" tinde să slăbească importanța mersului progresiv al luptei cenușii actuale în comparație cu propaganda ideilor strălucitoare și complete" (Martynov, p), înseamnă a târî partidul înapoi, înseamnă a apăra și a glorifica nepregătirea noastră, înapoierea Cât despre chemarea maselor la acțiune, ea va ieși de la sine, de îndată ce va apărea agitație politică viguroasă, denunțuri vii și vii Pentru a prinde pe cineva la locul unei crime și a-l marca în fața tuturor și oriunde deodată - acest lucru funcționează în sine mai bine decât orice "chemare", funcționează adesea în așa fel încât mai târziu să fie imposibil să se determine cine de fapt " a chemat" mulțimea și cine a prezentat de fapt cutare sau cutare plan de demonstrație etc Apelarea - nu în general, ci în sensul specific al cuvântului - este posibilă doar la locul acțiunii, doar unul care el însuși se plimbă chiar acum pot suna Este treaba noastră, treaba publiciștilor social-democrați, să adâncim, să lărgim și să intensificăm denunțurile politice și agitația politică Apropo de "apeluri" Singurul organ care, înainte de evenimentele primăverii, chemase muncitorii să intervină activ într-o astfel de chestiune, care nu promitea absolut niciun rezultat tangibil muncitorului, ca transferul studenților la soldați, a fost Iskra Imediat după publicarea ordinului din ianuarie privind "transferul a de studenți în soldați", Iskra a publicat un articol despre aceasta (nr , februarie) *) și, înainte de începerea oricărei demonstrații, a numit direct "muncitorul să ajute" studentului", a cerut "poporului" să răspundă deschis provocării îndrăznețe a guvernului Îi întrebăm pe toți și pe toți: cum și *) Vezi pp - din Volumul IV Adunat op N Lenin Ed - cum să explic circumstanța extraordinară că, vorbind atât de mult despre "apeluri", evidențiind "apeluri" chiar și ca tip special de activitate, Martynov nu a menționat acest apel într-un cuvânt? Și după aceasta, nu este filistinism că declarația lui Martynov despre Iskra ca fiind unilaterală, pentru că nu "cheamă" suficient la o luptă pentru cereri care "promit rezultate tangibile"? Economiștii noștri, inclusiv Rabocheye Dyelo, au avut succes imitând muncitorii nedezvoltați Dar

muncitorul social-democrat, muncitorul revoluționar (și numărul acestor muncitori este în continuă creștere) va respinge cu indignare toate aceste argumente despre lupta pentru revendicări "promițătoare de rezultate palpabile" etc , căci va înțelege că acestea sunt doar versiuni a vechiului cântec despre un ban pe rublă Un astfel de muncitor le va spune consilierilor săi din Rab Gânduri" și din "Rab Afaceri": degeaba vă agitați, domnilor, intervenind cu prea râvnă în afacerile cu care ne descurcăm noi înșine și sustrăgându-vă de la îndeplinirea îndatoririlor dumneavoastră reale Nu este deloc deștept când spui că sarcina social-democraților este să dea luptei economice însăși un caracter politic; acesta este doar începutul și nu aceasta este sarcina principală a social-democraților, pentru că peste tot în lume, inclusiv în Rusia, politicienii și eu începem adesea să dăm luptei economice un caracter politic, lucrătorii înșiși învață să înțeleagă cine reprezintă guvernul, *) Până la urmă, acea "luptă economică a muncitorilor împotriva patronilor și a guvernului", cu care *) Cererea "de a da însăși luptei economice un caracter politic" exprimă, în cel mai izbitor mod, admirația pentru spontaneitate în domeniul activității politice Lupta economică capătă deseori un caracter politic în mod spontan, adică fără intervenția "bacilului revoluționar - inteligența", fără intervenția social-democraților conștienți de clasă De exemplu, lupta economică a muncitorilor din Anglia a căpătat și un caracter politic fără nicio participare a socialiștilor Sarcina social-democraților, însă, nu este epuizată de agitația politică pe bază economică, sarcina lor este de a transforma această politică sindicală într-o luptă politică social-democrată, pentru a profita de acele licăriri de conștiință politică pe care economicul s-a sădit în muncitori lupta pentru ridicarea muncitorilor la conștiința politică social-democrată Iar martinovii, în loc să ridice și să împingă înainte conștiința politică care se trezește spontan, cad cu fața cu fața în fața spontaneității și repetă, repetă adesea ad nauseam, că lupta economică "îi îndeamnă" pe muncitori la problema lipsei lor politice de drepturi Lucrul rău, domnilor, este că voi trezirea spontană a conștiinței politice sindicaliste nu "promite" întrebarea sarcinilor tale social-democrate! Lenin, Sobr ench G V - - grăbiți-vă, de parcă cu America pe care ați descoperit-o - este desfășurată în masa de bătrâni ruși de către muncitorii înșiși, care au auzit de greve, dar nu au auzit aproape nimic despre socialism La urma urmei, acea "activitate" a noastră, lucrătorii, pe care cu toții vreți să o susțineți prin înaintarea unor cereri concrete care promiță rezultate tangibile, este deja în noi, iar noi înșine, în munca noastră de zi cu zi, profesională, meschină, propunem adesea aceste cerințe concrete fără nici un ajutor din partea intelectualilor Dar nu este suficient să avem o asemenea activitate; nu suntem copii care să fie hrăniți cu praful unei politici "economice"; vrem să știm tot ce știu alții, vrem să facem cunoștință în detaliu cu toate aspectele vieții politice și să participăm activ la orice eveniment politic Pentru aceasta, este necesar ca intelectualii să repete mai puțin ceea ce noi înșine știm *), și să ne dea mai mult ceea ce nu știm încă, ceea ce noi înșine nu putem învăța niciodată din experiența noastră fabrică și "economică", și anume: cunoștințe politice Voi, intelectualii, puteți dobândi singuri aceste cunoștințe și sunteți obligați să ni le transmiteți de o sută mii de ori mai mult decât ați făcut până acum și, mai mult, să le livrați nu numai sub formă de argumente, pamflete și articole (care sunt adesea-iartă-mă) pentru sinceritate! - plictisitor), dar cu siguranță sub formă de înfățișare vie *) În

confirmarea faptului că nu am inventat în zadar acest discurs al muncitorilor către economiști, ne vom referi la doi martori care, fără îndoială, sunt familiarizați direct cu mișcarea muncitorească și care sunt mai puțin înclinați să fie parțial pentru noi "dogmaștii", căci un martor este un economist (care chiar îl consideră pe Rabocheye Dyelo un organ politic!), celălalt este un terorist Primul martor, autorul unui articol remarcabil prin veridicitatea și vivacitatea sa; "Mișcarea muncitorească din Petersburg și sarcini practice ale social-democrației" în nr "Rab Afaceri" El împarte muncitorii în) revoluționari conștienți,) un strat intermediar și) restul maselor Și astfel stratul intermediar "este adesea mai interesat de chestiunile vieții politice decât de interesele sale economice imediate, a căror legătură cu condițiile sociale generale a fost de mult înțeleasă" "Sclav Gândul" este "criticat aspru": "totul este la fel, se știe de mult, se citește de mult", "nu mai e nimic în recenzia politică" (p -) Dar chiar și al treilea strat: "mai sensibil, mai mult: tinerii, mai puțin corupti de cârciumă și biserică, masele muncitoare, aproape niciodată neavând ocazia să obțină o carte cu conținut politic, interpretează la întâmplare fenomenele vieții politice, a medita asupra unor informații fragmentare despre revolta studențească" și așa mai departe înseamnă a privi muncitorul ca și când ar fi un copil mic Un muncitor și un copil" (Freedom, a VI-a), ed grupul socialist revoluționar, p și) - - a ceea ce fac guvernul nostru și clasele noastre comandante în toate sferele vieții în prezent Îndeplinește-ți această datorie cu mai multă sârguință și vorbește mai puțin despre "creșterea activității maselor muncitoare" Avem mult mai multă activitate decât credeți și suntem capabili să susținem chiar și cereri prin luptă deschisă, de stradă, care nu promit niciun "rezultat tangibil"! Și nu ține de tine să ne "crești" activitatea, pentru că doar îți lipsește activitatea Înclinați-vă mai puțin în fața spontaneității și gândiți-vă mai mult la creșterea activității dumneavoastră, domnilor! d) Ce este comun între economism și terorism? Mai sus, în nota de subsol, am comparat economistul și non-social-democrat-teroristul, care s-a întâmplat să fie solidari Dar, în general, între cele două nu există o legătură internă întâmplătoare, ci necesară, despre care va trebui să vorbim mai jos pe care este necesar să se atingă tocmai în chestiunea insuflării activităţii revoluţionare Economiștii și teroriștii moderni au o rădăcină comună: tocmai această admirație pentru spontaneitate, despre care am vorbit în capitolul precedent ca fiind un fenomen comun, și pe care o considerăm acum în influența ei în domeniul activității politice și al luptei politice La prima vedere, afirmația noastră poate părea un paradox: într-o asemenea măsură, aparent, este diferența dintre oamenii care subliniază "lupta gri în curs de desfășurare" și oamenii care solicită cea mai altruistă luptă a indivizilor Dar acesta nu este un paradox Economiștii și teroriștii se înclină în fața diferiților poli ai curentului spontan: economiștii, în fața spontaneității "mișcării pur muncitorești", teroriștii, în fața spontaneității celei mai arzătoare indignări a intelectualilor, care nu pot sau nu pot lega revoluționari lucrează într-un întreg cu mișcarea muncitorească Celor care și-au pierdut încrederea sau nu au crezut niciodată în această posibilitate, le este cu adevărat greu să găsească o altă cale pentru sentimentele lor indignate și pentru energia lor revoluționară decât teroarea Astfel, venerarea spontaneității în ambele direcții pe care le-am indicat nu este altceva decât începutul implementării celebrului program "Credo": muncitorii își duc "lupta economică împotriva proprietarilor și a

guvernului" (iertați-ne autorul cărții "Credo") Credo" că îi exprimăm gândurile în cuvintele lui Martynov! Constatăm că avem dreptul - pentru a face acest lucru, căci Credo vorbește și despre modul în care muncitorii din lupta economică "dau în regimul politic") - iar intelectualii își duc propria luptă politică, firesc, cu ajutorul terorii! Aceasta este o concluzie complet logică și inevitabilă, asupra căreia nu se poate decât să insiste, chiar dacă cei care încep să implementeze acest program nu își dau seama ei înșiși de inevitabilitatea lui Activitatea politică are propria ei logică, care nu depinde de conștiința celor care, în cea mai bună intenție, apelează fie la teroare, fie la politică; a caracterului economic al luptei economice în sine Iadul este pavat cu bune intenții și, în acest caz, bunele intenții nu-l salvează încă de atracția spontană pe "linia celei mai mici rezistențe", pe linia programului pur burghez "Credo" De asemenea, nu este o coincidență că mulți liberali ruși - atât în mod deschis liberali, cât și purtând o mască marxistă - sunt din toată inima simpatizanți cu teroarea și încearcă să susțină creșterea sentimentului terorist în acest moment Așadar, când a apărut "grupul revoluționar-socialist Svoboda", care și-a pus sarcina de a asiste tocmai în întregime mișcarea muncitoare, dar cu includerea în programul terorii și cu emanciparea, ca să spunem așa, a însuși din social-democrația, acest fapt a confirmat din ce în ce mai multă perspicacitatea remarcabilă a lui P B Axelrod, care a prezis literalmente aceste rezultate ale oscilațiilor social-democrate încă de la sfârșitul anului ("On the Question of Modern Tasks and Tactics") și a schițat celebrele sale "Două perspective" Toate disputele și dezacordurile ulterioare dintre social-democrații ruși sunt deja, ca o plantă într-o sământă, în aceste două perspective *)· *) Martynov "își imaginează o altă dilemă, mai reală (?)" ("Sots -Demo i Raboch Klass",): "Fie social-democrația preia conducerea directă a luptei economice a proletariatului și aceasta" (I) o transformă într-o luptă de clasă revoluționară " "Prin aceasta", adică, evident, conducerea directă a luptei economice Să ne arate Martynov unde s-a văzut că prin simpla conducere a luptei profesionale s-a putut transforma mișcarea sindicală într-o mișcare de clasă revoluționară? Nu va realiza el că pentru această "transformare" trebuie să ne asumăm în mod activ "conducerea directă" a agitației politice integrale? "Sau o altă perspectivă: social-democrația se retrage din conducerea luptei economice a muncitorilor și prin aceasta își taie propriile aripi " "Eliminat", după opinia de mai sus "Sclav Dela, Iskra Dar am văzut că face mult mai mult pentru a conduce lupta economică decât Rab Matter", și nu se limitează la asta și nu o restrânge în numele acestei sarcini politice, - - Din acest punct de vedere, devine clar că "Rab Cauza, care nu a putut rezista spontaneității economismului, nu a putut rezista nici spontaneității terorismului Este foarte interesant de remarcat aici argumentația specială în apărarea terorii, care a fost prezentată de Svoboda Opa "neagă complet" rolul intimidant al terorii (Renașterea revoluționismului, p), dar, pe de altă parte, își propune "sensul excitant (incitant)" Acest lucru este caracteristic, în primul rând, ca una dintre etapele dezintegrarii și declinului acelui cerc tradițional (pre-social-democrat) de idei care au forțat să se țină de teroare A admite că guvernul nu poate fi acum "intimidat" - și, în consecință, dezorganizat - de teroare înseamnă, în esență, a condamna teroarea complet ca sistem de luptă, ca sferă de activitate consacrata de program În al doilea rând, aceasta este și mai caracteristică, ca exemplu de neînțelegere a sarcinilor noastre vitale în materie de

"educare a activității revoluționare a maselor" Svoboda promovează teroarea ca mijloc de "aprindere" mișcării muncitorești, de a-i da "un impuls puternic" Este greu de imaginat o argumentare care s-ar respinge mai clar pe ea însăși? Într-adevăr, se întreabă cineva, în viața rusă există încă puține astfel de ultraje, încât să fie necesar să se inventeze mijloace speciale "incitante"? Și, pe de altă parte, dacă cineva nu este entuziasmat și nu este entuziasmat nici măcar de arbitrariul rusesc, atunci nu este evident că se va uita și la lupta unică a guvernului cu o mână de teroriști "strângând din nas"? Adevărul este că masele muncitoare sunt foarte încântate de ticăloșia vieții rusești, dar noi nu știm cum să colectăm, ca să spunem așa, și să concentrăm toate acele picături și picături de entuziasm popular care se scurg din viața rusă în o cantitate nemăsurat mai mare decât ne imaginăm cu toții, ne imaginăm și gândim, dar pe care trebuie să o combinăm exact într-un flux gigantic Că aceasta este o sarcină fezabilă este dovedit de necontestat de creșterea enormă a mișcării muncitorești și de lăcomia muncitorilor pentru literatura politică, deja menționată mai sus Îndemnurile la teroare, precum și îndemnurile pentru a conferi luptei economice în sine un caracter politic, sunt diverse forme de sustragere de la cea mai urgentă îndatorire a revoluționarilor ruși: de a organiza conducerea unei agitații politice integrale Svoboda vrea să înlocuiască agitația cu teroarea, admițând răspicat că "odată intensificată, agitația energică în rândul maselor începe, rolul ei excitant (incitant) a fost jucat" (p din "Rise of the Roar") Acest lucru arată doar că teroriștii și economiștii nu-l subestimează pe revoluționar - - activitatea maselor, în ciuda dovezilor clare ale evenimentelor din primăvară, prin care unii se grăbesc să caute "activatori" artificiali, în timp ce alții vorbesc despre "cerințe specifice" Ambii acordă o atenţie insuficientă dezvoltării propriei activităţi în materia agitaţiei politice şi organizării denunţurilor politice Și este imposibil să înlocuiești această lucrare cu altceva, fie acum, fie oricând e) Clasa muncitoare ca cel mai important luptător pentru democrație Am văzut că desfășurarea celei mai extinse agitații politice și, în consecință, organizarea de denunțuri politice cuprinzătoare, este o sarcină de activitate absolut necesară și imperativă, dacă această activitate este cu adevărat social-democrată Dar am tras această concluzie pornind doar din nevoia cea mai urgentă a clasei muncitoare de cunoaștere politică și educație politică Cu toate acestea, doar o astfel de formulare a întrebării ar fi prea îngustă, ar ignora sarcinile democratice generale ale fiecărei social-democrații în general și ale social-democrației ruse moderne în special Pentru a explica cât mai concret această situație, să încercăm să abordăm problema din cel mai apropiat punct de vedere pentru un economist, și anume din partea practică "Toată lumea este de acord" că este necesară dezvoltarea conștiinței politice a clasei muncitoare Întrebarea este cum să o faci și de ce este nevoie pentru a o face? Lupta economică "i conduce" pe muncitori doar la întrebări despre relația guvernului cu clasa muncitoare și, prin urmare, oricât de mult am lucra la sarcina de a "a da caracter politic însăși luptei economice", nu vom fi niciodată capabil să dezvolte conștiința politică a muncitorilor (până la nivelul conștiinței politice social-democrate)) în cadrul acestei sarcini, deoarece chiar aceste cadre sunt înguste Formula lui Martynov este valoroasă pentru noi nu pentru că ilustrează capacitatea lui Martynov de a deruta, ci pentru că exprimă în mod viu greșeala de bază a tuturor economiștilor, și anume convingerea că este posibilă dezvoltarea conștiinței politice de clasă a muncitorilor din interior, astfel încât

să vorbesc, din lupta economică, adică - e pornind numai (sau cel puțin în principal) din această luptă, bazată numai (sau cel puțin în principal) pe această luptă O astfel de viziune este fundamental eronată și tocmai pentru că economiștii, supărați pe noi pentru polemicile împotriva lor, nu vor să se gândească cu atenție la sursa dezacordului și se dovedește că literalmente nu ne înțelegem, vorbim limbi diferite - da - Conștiința politică de clasă nu poate fi adusă muncitorului decât din afară, adică din afara luptei economice, din afara sferei relațiilor dintre muncitori și patroni Domeniul din care numai aceste cunoștințe pot fi extrase este domeniul relațiilor tuturor claselor și straturilor cu statul și guvernare, domeniul relațiilor reciproce dintre toate clasele Așadar, la întrebarea: ce este de făcut pentru a aduce cunoștințe politice muncitorilor? nu se poate da un singur răspuns, care în cele mai multe cazuri este mulțumit de lucrătorii practicieni, ca să nu mai vorbim de cei înclinați spre economism, și anume răspuns: "du-te la muncitori" Pentru a aduce muncitorilor cunoștințe politice, social-democrații trebuie să meargă în toate clasele populației, să trimită detașamente ale armatei lor în toate direcțiile Alegem în mod deliberat o astfel de formulare unghiulară, ne exprimăm intenționat într-un mod simplist și ascuțit, deloc din dorința de a vorbi paradoxuri, ci pentru a-i "împinge" bine pe economiști la acele sarcini pe care ei le neglijează fără scuză, de exemplu, diferența dintre politica sindicalistă și cea social-democrată pe care nu vor să o înțeleagă Și, prin urmare, cerem cititorului să nu se entuziasmeze, ci să ne asculte cu atenție până la sfârșit Luați tipul de cerc al social-democraților care a fost cel mai răspândit în ultimii ani și aruncați o privire mai atentă asupra activității acestuia El are "legături cu muncitorii" și se mulțumește prin emiterea de pliante care contestă abuzurile din fabrici, comportamentul capitalist al guvernului și brutalitatea poliției; la întâlnirile cu lucrătorii conversația de obicei nu depășește sau aproape nu depășește limitele acelorași subiecte; rezumate și discuții despre istoria mișcării revoluționare, despre problemele politicii interne și externe a guvernului nostru, despre chestiunile despre evoluția economică a Rusiei și Europei și situația din societatea modernă a diferitelor clase etc , sunt cea mai mare raritate , despre dobândirea și extinderea sistematică a legăturilor în alte clase ale societății, nimeni nu se gândește nici măcar În esență, în cele mai multe cazuri, idealul liderului este înfățișat pentru membrii unui astfel de cerc ca ceva mai mult ca un secretar al unui sindicat decât un lider socialist-politic Pentru secretarul oricărui; de exemplu, sindicatul englez îi ajută întotdeauna pe muncitori să ducă mai departe lupta economică, organizează denunțuri de fabrici, explică nedreptatea legilor și măsurilor care îngrădesc libertatea grevelor, libertatea de a înființa posturi de pază (pentru a avertiza pe toată lumea că există o grevă la o anumită fabrică), " explică parțialitatea arbitrului, care aparține claselor burgheze ale poporului etc , etc Într-un cuvânt, fiecare secretar de sindicat conduce și ajută la conducerea "luptei economice; cu proprietarii şi cu guvernul Și nu se poate insista suficient că acesta nu este încă social-democrat, că idealul unui social-democrat nu ar trebui să fie secretarul de sindicat, ci un tribun autohton care știe să răspundă oricăror și tuturor manifestărilor de arbitrar și oprimare , oriunde s-ar afla, indiferent de stratul sau de clasă, cine știe să generalizeze toate aceste manifestări într-o singură imagine a violenței polițienești și a exploatării capitaliste, cine știe să folosească fiecare lucru mic pentru a expune în fața tuturor

convingerile sale socialiste și revendicările sale democratice, pentru a explica tuturor și tuturor lumii- semnificația istorică a luptei de eliberare a proletariatului Comparați, de exemplu, figuri precum Robert Knight (cunoscutul secretar și lider al Boiler Society, unul dintre cele mai puternice sindicate engleze) și Wilhelm Liebknecht și încercați să le aplicați acele opoziții în care Martynov își pune dezacordurile cu Iskra Veți vedea - încep să răsfoiesc articolul lui Martynov - că R Knight mult mai mult "a chemat masele la anumite acțiuni concrete" ( ), în timp ce W Liebknecht era mai preocupat de "iluminarea revoluționară a întregului sistem real sau a acestuia manifestări parțiale" (-); că R Knight "a formulat cererile imediate ale proletariatului și a indicat mijloacele de implementare a acestora" ( ), iar W Liebknecht, făcând aceasta, nu a refuzat nici să "direcționeze simultan activitatea viguroasă a diferitelor pături de opoziție", " dicta un program pozitiv pentru acțiunile lor" *) ( ); că R Knight a încercat tocmai "să dea luptei economice în sine, pe cât posibil, un caracter politic" ( ) și a fost perfect capabil "să pună guvernului cereri concrete, dând anumite rezultate palpabile" ( ), în timp ce W Liebknecht era mult mai implicat în "denunțuri" "unilaterale" ( ); că R Knight a acordat mai multă importanță "cursului progresiv al luptei cenușii actuale" ( ), iar W Liebknecht "propagandei ideilor strălucitoare și complete" ( ); pe care W Liebknecht l-a creat din ziarul pe care a condus-o tocmai "un organ al opoziției revoluționare, dezvăluind ordinea noastră, și în principal politica *) De exemplu, în timpul războiului franco-prusac, Liebknecht a dictat programul de acțiune pentru întregul democrat și - și cu atât mai mult au făcut-o Marx și Engels în - - ordinea politică, în măsura în care se ciocnesc de interesele celor mai diverse secțiuni ale populației" ( ), în timp ce R Knight "a lucrat pentru cauza muncitorilor în strânsă legătură organică cu lupta proletariană" ( ) - dacă se înțelege "conexiune strânsă și organică" în sensul acelei admirații pentru spontaneitate, pe care am studiat-o mai sus folosind exemplele lui Krichevsky și Martynov, și "a restrâns sfera influenței sale", încrezător, desigur, ca și Martynov, că el "complică astfel foarte impact" ( ) Într-un cuvânt, veți vedea că de facto Martynov reduce social-democrația la sindicalism, deși face asta, desigur, în niciun caz pentru că nu-și dorește binele social-democrației, ci pur și simplu pentru că s-a grăbit puțin să-l aprofundeze pe Plehanov de a-şi lua osteneala să-l înţeleagă pe Plehanov Dar să revenim la prezentarea noastră Spuneam că un social-democrat, dacă susține necesitatea dezvoltării integrale a conștiinței politice a proletariatului, nu numai în cuvinte, trebuie "să meargă la toate clasele populației" Întrebările sunt: cum se face? avem puterea să facem asta? există o bază pentru o astfel de muncă în toate celelalte clase? Nu ar însemna asta o retragere sau nu ar duce la o retragere din punct de vedere al clasei? Să ne oprim asupra acestor întrebări Trebuie să "mergem la toate clasele populației" atât ca teoreticieni, cât și ca propagandiști, și ca agitatori, și ca organizatori Că munca teoretică a social-democraților ar trebui să fie îndreptată spre studiul tuturor particularităților poziției sociale și politice ale claselor individuale - de aceasta nimeni nu se îndoiește Dar se face foarte, foarte puțin în acest sens, disproporționat de puțin în comparație cu munca care vizează studierea particularităților vieții din fabrică În comitete și cercuri veți întâlni oameni care chiar pătrund într-o cunoștință specială cu un fel de producție de fier, dar cu greu veți găsi exemple de membri ai organizațiilor (forțați, așa cum se întâmplă adesea, să se îndepărteze de munca

practică) dintr-un motiv sau altul) angajați în mod special în culegerea de materiale pe o problemă de actualitate a vieții noastre sociale și politice, care poate da naștere unei lucrări social-democrate în alte secțiuni ale populației Vorbind despre pregătirea scăzută a majorității liderilor contemporani ai mișcării muncitorești, nu se poate decât să menționăm pregătirea în acest sens, căci aceasta este legată și de înțelegerea "economică" a "legăturii organice strânse cu lupta proletariană" Dar cel mai important, desigur, - - propaganda si agitatia in toate paturile poporului Această sarcină este ușurată social-democratului vest-european de adunările și adunările populare, la care vine oricine dorește, este ușurată de parlament, în care vorbește în fața deputaților din toate clasele Nu avem parlament, libertate de ședințe, dar știm să organizăm întâlniri cu muncitorii care vor să-l asculte pe social-democrat De asemenea, trebuie să putem aranja întâlniri cu reprezentanții tuturor și ai fiecărei clase a populației care nu vrea decât să asculte un democrat Căci nu este un social-democrat care uită în practică că "comuniștii susțin orice mișcare revoluționară", că suntem deci obligați să expunem și să subliniem în fața întregului popor sarcinile democratice generale h și fără să-și ascundă măcar un minut convingerile socialiste Nu este un "social-democrat" care uită de fapt de datoria lui de a fi înaintea tuturor în ridicarea, ascuțirea și rezolvarea oricărei chestiuni general-democrate "Toată lumea este de acord cu asta!" - o întrerupe un cititor nerăbdător - și o nouă instrucțiune pentru redactorii "Rab Afaceri", adoptată la ultimul congres sindical, spune direct: "Motive; propaganda și agitația politică ar trebui să fie servite de toate fenomenele și evenimentele din viața socială și politică care afectează proletariatul fie direct ca clasă specială, fie ca avangarda tuturor forțelor revoluționare în lupta pentru libertate" ("Două Congrese", p) , cursive ale noastre) Da, acestea sunt cuvinte foarte adevărate și foarte bune și am fi foarte încântați dacă "Rab Fapta i-ar fi avut dacă nu ar fi spus, alături de aceste cuvinte, ceva care le-a fost împotriva lor Până la urmă, nu este suficient să ne numim "avangarda", detașamentul de avangardă - trebuie să acționăm și în așa fel încât toate celelalte detașamente să vadă și să fie forțate să admită că mergem înainte Și întrebăm cititorul: reprezentanții celorlalte "detașamente" sunt așa de proști încât să ne creadă pe cuvânt despre "avangarda"? Imaginează-ți o astfel de imagine pentru tine Un social-democrat apare în "detașamentele" radicalilor educați ruși sau constituționaliștilor liberali și spune: noi suntem avangarda; "Acum ne confruntăm cu sarcina de a da, pe cât posibil, un caracter politic luptei economice în sine" Orice radical sau constituționalist inteligent (și există mulți oameni inteligenți printre radicalii și constituționaliștii ruși) va chicoti doar când va auzi un astfel de discurs și va spune (pentru sine, desigur, pentru că în majoritatea cazurilor este un diplomat cu experiență) - - "Ei bine, și acesta este simplu - "avangardă"! El nici măcar nu înțelege că este sarcina noastră, sarcina celor mai de seamă reprezentanți ai democrației burgheze, să dăm însăși luptei economice a muncitorilor un caracter politic Până la urmă, și noi, ca toți burghezii vest-europeni, vrem să-i atragem pe muncitori în politică, dar tocmai în sindicate și în treburile curente, și nu în politica social-democrată Politica sindicalistă a clasei muncitoare este tocmai politica burgheză a clasei muncitoare Iar formularea sarcinii sale de către această "avangardă" este tocmai formularea politicii sindicaliste I De aceea, să se numească social-democrați, cât le place Nu sunt copil, de fapt, ca să

mă entuziasmez din cauza etichetelor! Numai să nu cedeze acești dogmatici ortodocși pernicioși, să lase "libertatea criticii" celor care trag inconștient social-democrația într-un canal sindicalist! Iar zâmbetul ușor al constituționalistului nostru se va transforma în râs homeric când va afla că social-democrații care vorbesc despre avangarda social-democrației în momentul actual de dominație aproape completă a spontaneității în mișcarea noastră se tem mai mult decât orice în lume de "subestimarea elementului elementar", ei se tem de "diminuarea importanței cursului progresiv al luptei cenușii actuale în comparație cu propaganda ideilor strălucitoare și complete" și așa mai departe, și ¡etc ! Detașamentul "avangarda", căruia îi este teamă că conștiința va depăși spontaneitatea, care se teme să propună un "plan" îndrăzneț care să forțeze recunoașterea generală chiar și în rândul celor care gândesc diferit! De ce, nu confundă cuvântul avangardă cu cuvântul ariergarda? Gândiți-vă, într-adevăr, la următorul raționament al lui Martynov El spune la pagina că tactica acuzatoare a lui Iskra este o idioție, că "oricât de mult am semăna neîncredere și ură față de guvern, nu ne vom atinge scopul până nu vom reuși să dezvoltăm suficientă energie socială activă pentru a-l răsturna" Aceasta este, între paranteze, preocuparea pe care o știm deja cu privire la creșterea masei active în timp ce ne străduim să-și reducem activitatea Dar nu asta este ideea acum Martynov vorbește aici, în consecință, despre energia revoluționară ("a răsturna") Și la ce concluzie ajunge? Întrucât în vremuri obișnuite diferitele pături sociale se rătăcesc inevitabil, "în acest sens, este clar că noi, social-democrații, nu putem conduce simultan munca activă a diferitelor pături de opoziție, nu le putem dicta un program pozitiv de acțiune, nu putem indica pentru ei ce căi urmează de la o zi la alta - lupta pentru interesele lor Straturile liberale vor avea grija de sine! despre acea luptă activă pentru interesele lor imediate, care îi va aduce față în față: cu regimul nostru politic" ( ) Astfel, după ce a început să vorbească despre energia revoluționară, despre o luptă activă pentru răsturnarea autocrației, Martynov s-a rătăcit imediat în energia profesională, într-o luptă activă pentru interese imediate! Este de la sine înțeles că nu putem conduce lupta studenților, liberalilor etc , pentru "interesele lor imediate", dar nu despre asta vorbeam, cel mai respectat economist! și această "activitate activă a diverselor pături de opoziție" nu numai că putem, dar trebuie neapărat să conducem dacă vrem să fim "avangarda" Că studenții noștri, liberalii noștri etc , "să vină față în față cu regimul nostru politic" vor fi îngrijiți nu numai de ei înșiși, ci în primul rând și mai ales de poliția înșiși și de oficialii guvernului autocrat înșiși Dar "noi", dacă vrem să fim democrați progresiști, trebuie să avem grijă să sugerăm oamenilor nemulțumiți de universitatea sau de sistemul Zemstvo etc , de fapt, că întregul sistem politic este inutil Trebuie să ne luăm asupra noastră sarcina de a organiza o astfel de luptă politică universală sub conducerea partidului nostru, astfel încât toată asistența posibilă acestei lupte și acestui partid să poată fi acordată și într-adevăr să înceapă să fie acordată de toate straturile de opoziție Trebuie să dezvoltăm din practicieni social-democrați astfel de lideri politici care să fie capabili să dirijeze toate manifestările acestei lupte universale, care să fie capabili la momentul potrivit să "dicteze un program pozitiv de acțiune" studenților agitați și nemulțumiți Locuitorii din Zemstvo, sectanții indignați și profesorii poporului ofensați etc , etc Prin urmare, afirmația lui Martynov că "în raport cu ei nu putem acționa decât în rolul negativ al unui exponator al ordinii Nu putem decât să le risipim speranțele pentru diferite

comisii guvernamentale" (italicele noastre) este complet greșită că înțelege absolut nimic despre rolul real al "avangardei" revoluţionare Și dacă cititorul ține cont de acest lucru, atunci va înțelege adevăratul sens al următoarelor cuvinte de încheiere ale lui Martynov: Iskra este un organ al opoziției revoluționare, care denunță motivele noastre și în principal pe cele politice - rânduri, deoarece se ciocnesc de interesele celor mai diverse segmente ale populației Dar lucrăm și vom continua să lucrăm pentru cauza muncitorilor în strânsă legătură organică cu lupta proletariană Îngustând sfera noastră de influență, complicăm astfel însăși influența" ( ) Adevăratul sens al acestei concluzii este următorul: Iskra dorește să ridice politica sindicalistă a clasei muncitoare (care, din cauza neînțelegerii, nepregătirii sau din convingere, practicile sunt atât de des limitate în țara noastră) la o social-democrată politică Un "Rab Delo vrea să degradeze politica social-democrată la politică sindicalistă Și, în același timp, îi asigură pe toți și pe toți că acestea sunt "poziții pe deplin compatibile în cauza comună" ( ) O sancta simplicitas! Să mergem mai departe Avem puterea de a ne îndrepta propaganda și agitația către toate clasele populației? Desigur ca da Economiștii noștri, care sunt adesea înclinați să nege acest lucru, pierd din vedere pasul gigantic înainte pe care mișcarea noastră l-a făcut din (aproximativ) până în Adevărații "coași", ei trăiesc adesea în noțiunile unei perioade demult apuse a începutului a mișcării Pe vremea aceea aveam într-adevăr uimitor de puține puncte forte, în acel moment era firesc și legitim să ne angajăm în întregime să lucrăm în rândul muncitorilor și să condamnăm cu severitate toate abaterile de la ea, atunci toată sarcina era să ne stabilim în clasa muncitoare Acum o masă gigantică de forțe a fost atrasă în mișcare, toți cei mai buni reprezentanți ai tinerei generații a claselor educate vin la noi, pretutindeni și în toate provinciile oameni care au luat deja parte sau doresc să ia parte la mișcare , oameni care gravitează spre social-democrația (pe când în se putea număra pe social-democrații ruși pe de o parte) Unul dintre principalele neajunsuri politice și organizatorice ale mișcării noastre este că nu știm să angajăm toate aceste forțe, să le oferim o muncă adecvată (vom vorbi despre asta mai detaliat în capitolul următor) ", astfel încât pericolul de a deturna forțele de la afacerea noastră principală este exclusă Iar pentru a le oferi muncitorilor cunoștințe politice reale, cuprinzătoare și vii, este nevoie de "propriul nostru popor", social-democrați, pretutindeni și pretutindeni, în toate păturile sociale, în toate pozițiile care fac posibilă cunoașterea izvoarelor interioare a mecanismului nostru statal Iar astfel de oameni sunt necesari nu doar din punct de vedere al propagandei si agitatiei, ci cu atat mai mult din punct de vedere organizatoric - - Există teren pentru activitate în toate clasele de populație? Cine nu vede acest lucru, rămâne din nou în urmă în conștiința sa de la ascensiunea spontană a maselor Mișcarea muncitoare a provocat și continuă să provoace nemulțumiri în unii, speranțe pentru sprijinul opoziției în alții, realizarea imposibilității autocrației și inevitabilitatea prăbușirii acesteia în alții Am fi doar în cuvinte "politicieni" și social-democrați (cum se întâmplă foarte, foarte des în realitate), dacă nu am fi conștienți de sarcina noastră de a exploata orice și toate manifestările de nemulțumire, de colectare! și procesează fiecare bob de protest cel puțin germinal Ca să nu mai vorbim de faptul că întreaga masă multimilionară a țărănimii muncitoare, a meșteșugarilor, a micilor artizani și așa mai departe, ar asculta mereu cu nerăbdare predica oricărui social-democrat capabil Dar este posibil să arătăm cel

puțin o clasă a populației în care nu ar exista oameni, grupuri și cercuri nemulțumiți de lipsa de drepturi și arbitrar, și, prin urmare, accesibile predicării unui social-democrat ca purtător de cuvânt al celor mai presante? nevoi democratice generale? Și cine dorește să-și imagineze concret această agitație politică a social-democratului în toate clasele și păturile populației, vom indica denunțurile politice în sensul larg al cuvântului, ca principal (dar, desigur, nu singurul) mijloc a acestei agitatii "Trebuie", am scris în articolul "De unde să începem?" (Iskra, nr , mai) *), despre care va trebui să-l discutăm în detaliu mai jos, este de a trezi în toate secțiunile mai mult sau mai puțin conștiente ale poporului pasiunea pentru denunțurile politice Nu ar trebui* să fie jenat de faptul că vocile acuzatoare din punct de vedere politic sunt atât de slabe, rare și timide în prezent Motivul pentru aceasta nu este nicidecum o reconciliere endemică cu brutalitatea poliției Motivul este că oamenii care sunt capabili și gata să mustre nu au nicio tribună de la care să poată vorbi, nici un public care să asculte cu pasiune și să încurajeze vorbitorii, că nu văd nicăieri în popor o asemenea forță pentru care ar merita osteneala adresa cu o plângere împotriva guvernului "atotputernic" rus Suntem acum într-o poziție și trebuie să creăm o platformă pentru denunțarea la nivel național a guvernului țarist; o astfel de tribună ar trebui să fie un ziar social-democrat Un astfel de public ideal pentru denunțurile politice este clasa muncitoare, care are nevoie în primul rând de cunoștințe politice cuprinzătoare și vii - și mai ales; cine este cel mai capabil să traducă aceste cunoștințe într-o luptă activă, chiar dacă nu promite niciun "rezultat tangibil" Și trei *) Vezi pp - , Volumul IV, Sobr op N Lenin Roșu - - doar un ziar integral rusesc poate fi un avantaj pentru denunțurile la nivel național "Fără un corp politic, o mișcare în Europa modernă care merită denumirea de politică este de neconceput" și, în acest sens, Rusia aparține, fără îndoială, și Europei moderne Presa a devenit cu mult timp în urmă o forță în țara noastră - altfel guvernul nu ar fi cheltuit zeci de mii de ruble ca să o mituiască și să-i subvenționeze pe egalii Katkov și Meshchersky Și nu este o știre în Rusia autocratică că presa ilegală a spart încuietorile cenzurii și a forțat organele legale și conservatoare să vorbească deschis despre ei înșiși Așa a fost în anii și chiar în anii Și cu cât mai largi și mai adânci sunt acum acele secțiuni ale oamenilor care sunt gata să citească presa ilegală și să învețe din ea, "cum să trăiești și cum să mori", pentru a folosi expresia unui muncitor care s-a convertit; cu o scrisoare către Iskra (nr) Denunțurile politice sunt doar o astfel de declarație de război la adresa guvernului, așa cum denunțurile economice declară război producătorului Și această declarație de război are o semnificație morală mai mare, cu cât această campanie acuzatoare este mai largă și mai puternică, cu atât este mai numeroasă și hotărâtă clasa socială care declară război pentru a începe războiul Denunțurile politice sunt, așadar, în sine unul dintre cele mai puternice mijloace de dezintegrare a unui sistem ostil, un mijloc de a distrage atenția aliaților săi ocazionali sau temporari de la inamic, un mijloc de a semăna dușmănie și neîncredere în rândul participanților permanenți la puterea autocratică În timpul nostru, doar un partid care organizează denunțuri cu adevărat populare poate deveni avangarda forțelor revoluționare Și acest cuvânt: "la nivel național" are un conținut foarte mare Marea majoritate a acuzatorilor sunt din clasa nemuncitoare (iar pentru a deveni avangarda trebuie, mai exact, să atragă alte clase) sunt politicieni treji și oameni de afaceri cu sânge rece Ei știu foarte bine cât de nesigur este să "te

plângi" chiar și împotriva unui oficial de rang inferior, și nu doar despre "atotputernicul" guvern rus Și vor apela la noi cu o plângere doar când vor vedea că această plângere este într-adevăr capabilă să aibă efect, că suntem o forță politică Pentru a deveni astfel în ochii străinilor, trebuie să muncim din greu și din greu pentru a ne crește conștiința, inițiativa și energia; pentru aceasta nu este suficient să punem eticheta de "avangardă" teoriei şi practicii ariergardei Dar dacă trebuie să ne luăm asupra noastră organizarea unor denunțări cu adevărat naționale ale guvernului, atunci ce se va exprima atunci? - - Care este caracterul de clasă al mișcării noastre?" ne va întreba și ne întreabă deja fanul zelos al "strânsei legături organice cu lupta proletarului" toate întrebările ridicate de agitație vor fi tratate într-un spirit neabătut social-democrat, fără nicio îngăduință față de distorsiunile deliberate și neintenționate ale marxismului, prin aceea că această agitație politică de ansamblu va fi dusă de Partid, care combină într-un întreg inseparabil atacul asupra guvernului în numele întregului popor și educația revoluționară a proletariatul, împreună cu protecția independenței sale politice și "conducerea luptei economice a clasei muncitoare, utilizarea acelor ciocniri spontane dintre el și exploatatorii săi, care ridică și atrag din ce în ce mai multe straturi ale proletariatului în tabăra noastră! Dar una dintre trăsăturile cele mai caracteristice ale economismului este tocmai neînțelegerea acestei legături - mai mult, această coincidență a nevoii celei mai urgente a proletariatului (educație politică cuprinzătoare prin agitație politică și denunțuri politice) și nevoia mișcării democratice generale Neînțelegerea este exprimată nu numai în frazele lui "Martynov", ci și în referințe identice ca înțeles cu aceste fraze la un presupus punct de vedere al clasei Iată, de exemplu, cum o exprimă autorii scrisorii "economice" din Iskra, nr *: cursuri și direcții Rezolvând prin calcule teoretice" (și nu prin "creșterea sarcinilor de partid crescând împreună cu partidul") "problema trecerii imediate la lupta împotriva absolutismului și probabil simțind toate dificultatea acestei sarcini pentru muncitorii în situația actuală treburile" (și nu numai simțind, ci știind foarte bine că această sarcină este mai puțin grea pentru muncitori decât pentru intelectualii "economici" care îngrijesc copiii mici, pt muncitorii sunt gata să lupte chiar și pentru revendicări *) Lipsa spațiului ne-a împiedicat în Iskra să răspundem la această scrisoare, extrem de caracteristică economiștilor, în detaliu Ne-am bucurat foarte mult să vedem că apare, pentru că zvonurile despre inconsecvența punctului de vedere al clasei în Iskra ne ajungeau de mult timp și din cele mai variate părți și nu căutam decât o ocazie convenabilă sau o expresie formalizată a unei acuzaţii curente pentru a-i răspunde Și suntem obișnuiți să răspundem la atacuri nu cu apărare, ci cu contraatac - - promițând, în limbajul neuitatului Martynov, nici un "rezultat tangibil" "dar neavând răbdarea să aștepte acumularea lor ulterioară de forțe pentru această luptă, Iskra începe să caute aliați în rândurile liberalilor și ale intelectualitate " Da, da, într-adevăr ne-am pierdut deja toată "răbdarea" de "a aștepta" acea binecuvântată, cu mult, mult timp în urmă cu tot felul de "conciliatori" despre încă o altă dată, când economiștii noștri vor înceta să dea vina pe înapoierea lor asupra muncitorilor , pentru a justifica lipsa energiei lor cu o lipsă de presupus · ar avea forțe muncitori Îi întrebăm pe economiștii noștri: care ar trebui să fie "acumularea de forță de muncă pentru această luptă"? Nu este evident că în educația politică a muncitorilor, în expunerea în fața lor toate aspectele autocrației noastre ticăloase? Și nu este clar că tocmai pentru această lucrare avem nevoie de "aliați

din rândurile liberalilor și ale inteligenței" care sunt gata să împărtășească cu noi denunțurile campaniei politice împotriva zemstvei, profesori, statisticieni, studenți și curând ? Este chiar atât de greu de înțeles această "mecanică vicleană" uimitoare? P B Axelrod nu vă repetă oare din : "Sarcina de a dobândi adepți și aliați direcți sau indirecti în rândul claselor neproletare de către social-democrații ruși este decisă în primul rând și în principal de natura activității propagandistice a sovieticului? Uniune printre proletariat însuși"? Dar Martynov și alți economiști continuă să-și imagineze problema în așa fel încât muncitorii trebuie mai întâi "prin lupta economică împotriva proprietarilor și împotriva guvernului" să-și acumuleze forțele (pentru politica sindicală), apoi deja " treci peste"- trebuie să fie de la "educația de activitate" sindicalistă la activitatea social-democrată! " În căutarea sa", continuă economiștii, "Iskra se îndepărtează adesea din punctul de vedere al clasei, ascunzând contradicțiile de clasă și aducând în prim-plan nemulțumirea generală față de guvern, deși cauzele și gradul acestei nemulțumiri în rândul celor" aliați" sunt foarte diferiți Așa este, de exemplu, relația dintre Iskra și zemstvo Iskra se presupune că "promite ajutor clasei muncitoare nobililor nemulțumiți de alocațiile guvernamentale, fără să spună un cuvânt despre lupta de clasă a acestor secțiuni ale populației" Dacă cititorul se întoarce la articolele "Autocrația și Zemstvo" (nr și din "Iskra" tí), despre care probabil vorbesc autorii scrisorii, va vedea că aceste articole *) sunt dedicate *) Între aceste articole (nr din Iskra) a fost plasat un articol specific despre antagonismele de clasă în terenul arabil al satului c:i) Leni şi Sobr op TELEVIZOR' ale lui - ducând guvernul la "agitarea blândă a zemstvo-ului birocratic de clasă", la "activitatea de amatori chiar și a claselor proprietare" În articol se spune că muncitorul nu trebuie să privească cu indiferență lupta guvernului împotriva zemstvos, iar zemstvos sunt invitați să țină discursuri blânde și să rostească un cuvânt ferm și dur atunci când social-democrația revoluționară se ridică la maxim în fața sa guvern Cu ce nu sunt de acord autorii scrisorii aici? - necunoscut Cred ei că muncitorul "nu va înțelege" cuvintele: "deținând clase" și "zemstvo-birocratice de stat"? - că îndemnul zemstvos-ilor să treacă de la cuvinte blânde la cuvinte dure este "o supraestimare a ideologiei"? Își închipuie că muncitorii pot "acumula în ei înșiși puterea" pentru lupta împotriva absolutismului dacă nu știu despre atitudinea absolutismului față de Zemstvo? Toate acestea rămân din nou necunoscute Un singur lucru este clar: că autorii au o idee foarte vagă despre sarcinile politice ale social-democrației Acest lucru este și mai clar din fraza lor: "Atitudinea Iskra față de mișcarea studențească este aceeași" (adică, de asemenea, "ascunderea antagonismelor de clasă") În loc să le chemam muncitorilor printr-o demonstrație publică să declare că adevăratul sediu al violenței, indignării și nestăpânirii nu sunt studenții, ci guvernul rus (Iskra nr) - probabil că ar fi trebuit să punem un argument în sensul lui Rab Gânduri"! Și gânduri similare sunt exprimate de social-democrați în toamna anului , după evenimentele din februarie și martie, în ajunul unui nou avânt studențesc, ceea ce relevă că și în acest domeniu "spontaneitatea" protestului împotriva autocrației depăşeşte conducerea conştientă a mişcării de către social-democraţi Efortul spontan al muncitorilor de a mijloci pentru studenții hărțuiți de poliție și cazaci depășește activitatea conștientă a organizației social-democrate! "Între timp, în alte articole", continuă autorii scrisorii, "Iskra condamnă aspru toate compromisurile și iese, de exemplu, în apărarea comportamentului intolerant al guediștilor" Îi

sfătuim pe cei care declară de obicei atât de încrezători și atât de frivol despre dezacordurile dintre social-democrații contemporani că aceste dezacorduri nu sunt esențiale și nu justifică o scindare - gândiți-vă cu atenție la aceste cuvinte Este posibilă munca de succes într-o organizație de oameni care spun că în chestiunea clarificării ostilității autocrației față de cele mai diverse clase, în problema familiarizării muncitorilor cu opoziția față de autocrație, am făcut uimitor de puțin - și oamenii care văd asta - De fapt, "compromis", evident, un compromis cu teoria "luptei economice cu proprietarii și cu guvernul"? Am vorbit despre necesitatea aducerii luptei de clasă în mediul rural cu ocazia împlinirii a patruzeci de ani de la emanciparea țăranilor (nr); am atacat iobăgia proprietarilor de pământ și guvernul care le slujește în legătură cu noua lege (nr)**) și am salutat congresul ilegal zemstvo, încurajând zemstvo să treacă la lupta din petițiile umilite (nr) i-am încurajat pe studenții care începeau să înțeleagă necesitatea luptei politice și pe cei care au trecut la ea (nr) și, în același timp, am criticat "neînțelegerea sălbatică" dezvăluită de susținătorii mișcării "doar studenților", care i-au invitat pe studenți să nu participe la demonstrații de stradă (nr , referitor la apelul Comitetului Executiv al studenților moscoviți din februarie); - am expus "visele fără sens" și "falsa ipocrizie" ale ziarului liberal și viclean Rossiya (nr)) și, în același timp, a remarcat furia temniței guvernamentale, care "a făcut represalii împotriva scriitorilor pașnici, reptile vechi prfss berbeci și uchzi ymi, reptilă cunoscută: stng și liberal zemstvo" (nr : "Raid poliției asupra literaturii") ; am expus semnificația reală a programului de "grijire de stat pentru îmbunătățirea vieții muncitorilor" și am salutat "recunoașterea valoroasă" că> "este mai bine să prevenim cererile de jos prin reforme de jos decât să așteptăm pe acestea din urmă " (Nr) ***);- i-am încurajat pe statisticienii protestanți (Nr) și i-am denunțat pe statisticienii grevitori (Nr) c,+) Cine vede în această tactică întunecarea conștiinței de clasă a proletariatului și un compromis cu liberalismul, descoperă astfel că nu înțelege pe deplin adevăratul sens al programului Credo, iar de írtelo va promova tocmai acest program, oricât de mult ar fi el renunta la ea! Pentru că astfel trage social-democrația într-o "luptă economică împotriva proprietarilor și a guvernului" și cedează în fața liberalismului, refuzând să intervină activ în orice problemă "liberală" și să-și determine propria atitudine, social-democrată, față de aceasta intrebare *) Vezi p , Volumul IV, Sobr op N Lenin Ed **) Vezi pp - , Volumul IV, Sobr op N Lenin Ed Vezi p IV volumul Sobr op II Lenin Ed " - - e) Încă o dată "calomieri", din nou "păcălitori" Aceste cuvinte amabile aparțin, după cum își amintește cititorul, lui "Rab Cauza", care răspunde astfel acuzației noastre că el "pregătește indirect terenul pentru transformarea mișcării muncitorești într-un instrument al democrației burgheze" În simplitatea sufletului "Rab Delo a hotărât că această acuzație nu era altceva decât o șmecherie polemică: au decis, spun ei, acești dogmatici răi să ne spună tot felul de lucruri neplăcute: ei bine, ce poate fi mai neplăcut decât să fii un instrument al democrației burgheze? Iar acum "refuzarea" este tipărită cu caractere aldine: "defăimarea neîmpodobită" ("Două Congrese", p), "farsă" ( ), "mascaradă" ( ) La fel ca Jupiter, "Rab Delo (deși seamănă puțin cu Jupiter) se înfurie tocmai pentru că greșește, dovedind prin blestemele sale grăbite incapacitatea de a medita asupra trenului de gândire al adversarilor săi Totuși, ar trebui să se gândească puțin pentru a înțelege de ce orice reverență față de spontaneitatea mișcării

de masă, fiecare degradare a politicii social-democrate la nivelul de "unionist roșu" este tocmai pregătirea terenului pentru transformarea muncitorilor- mișcarea de clasă într-un instrument al democrației burgheze Mișcarea muncitorească spontană în sine este capabilă să creeze (și inevitabil creează) numai sindicalism, iar politica sindicalistă a clasei muncitoare este tocmai politica burgheză a clasei muncitoare Participarea clasei muncitoare la lupta politică și chiar la revoluția politică nu face deloc politica sa într-o politică social-democrată Nu i-ar fi luat în cap să nege această "cauză de lucru"? Nu își va lua în sfârșit în cap să prezinte tuturor în mod direct și fără evaziuni înțelegerea sa asupra problemelor dure ale social-democrației internaționale și ruse? acea metodă care poate fi numită metoda "a fi exprimat în netyah" Nu sunt eu, calul meu nu este al meu, nu sunt șofer Nu suntem economiști, Rabochaya Mysl nu este economism, nu există deloc economism în Rusia Acesta este un dispozitiv remarcabil de dexter și "politic", având doar acel mic inconvenient că organele care îl practică sunt de obicei numite cu porecla: "ce ți-ar plăcea?" "Sclav· Cauzei i se pare că, în general, democrația burgheză din Rusia este o "fantomă" (Două Congrese, p) oameni fericiți i *) Există aici și o referire la "condițiile concrete rusești, împingând fatal mișcarea clasei muncitoare pe calea revoluționară" Oamenii nu vor să înțeleagă că calea revoluționară a mișcării muncitorești încă nu poate fi - Ca un struț, își ascund capetele sub aripi și își imaginează că tot ceea ce înconjoară dispare din asta O serie de publiciști liberali care informează lunar pe toată lumea despre triumful lor asupra dezintegrarii și chiar dispariției marxismului; o serie de ziare liberale (Sf "Credo" și mărfurile literare ale căror singure cutreieră Rusia fără taxe, a dezvăluit bine; - renașterea "tendințelor social-democratice" revoluționare, mai ales după evenimentele din februarie și martie;" toate acestea trebuie fii o fantomă! Toate acestea nu au absolut nimic de-a face cu democrația burgheză! "Sclav Cauza", precum și autorii scrisorii economice din Iskra nr , ar trebui să "se gândească la motivul pentru care evenimentele din această primăvară au provocat o astfel de renaștere a "tendințelor esocio-democratice" revoluționare, în loc să provoace o creștere a autorității și a prestigiului al social-democrațiilor"? "Pentru că nu eram la înălțime, activitatea maselor muncitorilor s-a dovedit a fi mai mare decât activitatea noastră, nu am avut destui lideri și organizatori revoluționari pregătiți, care să cunoască perfect starea de spirit în toate straturile de opoziție și să putem sta în fruntea mișcării , să transforme o demonstrație spontană într-una politică, să-i extindă caracterul politic etc În astfel de condiții, înapoierea noastră va fi inevitabil profitată de revoluționari mai mobili și mai energici , social-democrații și muncitorii, oricât de dezinteresat și de energic luptă cu poliția și armata, oricât de revoluționari ar fi, ei se vor dovedi a fi doar o forță care sprijină acești revoluționari, se vor dovedi ariergarda democrației burgheze , și nu avangarda social-democrată Să luăm social-democrația germană, din care economiștii noștri vor doar să-și adopte punctele slabe De ce nu are loc un singur eveniment politic în Germania fără a influența întărirea din ce în ce mai mare a autorității și prestigiului social-democrației? Pentru că social-democrația a făcut-o întotdeauna într-un mod social-democrat! Până la urmă, întreaga burghezie vest-europeană, sub absolutism, a "împins", i-a împins conștient pe muncitori pe calea revoluționară Dar noi, social-democrații, nu ne putem mulțumi cu asta Și dacă prin orice mijloace reducem politica social-democrată la o politică spontană,

sindicalistă, atunci tocmai ne jucăm în mâinile democrației burgheze - se dovedește a fi înaintea tuturor în cea mai revoluționară evaluare a acestui eveniment, în apărarea oricărui protest împotriva arbitrarului Ea nu se liniștește să creadă că lupta economică îi va împinge pe muncitori la problema lipsei lor de drepturi și că condițiile concrete împing fatal mișcarea clasei muncitoare pe calea revoluționară Intervine în toate domeniile și în toate problemele vieții publice și politice: în problema eșecului lui Wilhelm de a-l aproba pe primarul progresiștilor burghezi (nemții nu au fost încă lămuriți de economiștii noștri că acesta este, în esență, un compromis cu liberalismul) !), și în chestiunea emiterii unui zakop împotriva scrierilor și imaginilor "imorale" și în problema influenței guvernului asupra alegerii profesorilor și așa mai departe și așa mai departe Pretutindeni ei se găsesc înaintea tuturor, stârnind nemulțumiri politice în toate clasele, împingând deoparte pe cei adormiți, stârnind pe înapoiați, oferind material complet pentru dezvoltarea conștiinței politice și a activității politice a proletariatului Și rezultatul este că până și inamicii conștienți ai socialismului sunt pătrunși de respect pentru luptatorul politic avansat și, deseori, un document important nu numai din partea burghezei, ci chiar și din sfera birocratică și a curții își găsește cumva în mod miraculos drum în redacția lui Vorwarts Aici se află cheia acelei aparente "contradicții" care depășește măsura înțelegerii lui Raboceye Dielo într-o măsură atât de mare, încât nu ridică decât de durere mâinile și strigă: "Mascarada"! Imaginează-ți cu adevărat: noi, Rabocheye Dyelo, punem mișcarea de masă a clasei muncitoare în prim-plan (și tipărim-o cu caractere aldine!), avertizăm pe toată lumea și pe toată lumea împotriva subestimării importanței elementului elementar, vrem să dăm cel mai mult, cel mai mult, cea mai economică luptă de natură politică, vrem să rămânem în legătură strânsă și organică cu lupta proletariană! Și ni se spune că pregătim terenul pentru transformarea mișcării muncitorești în opiu al democrației burgheze Și cine o spune? Oameni care intră într-un "compromis" cu liberalismul, amestecându-se în orice întrebare "liberală" (ce neînțelegere a "legăturii organice cu lupta proletariană"!), acordând atâta atenție studenților și chiar (groază!) Oameni zemstvi! Oameni care în general vor să-și dedice un procent mai mare din forțele lor (comparativ cu economiștii) activităților în rândul claselor neproletare ale populației! Nu este asta o mascarada? Săraca "afacere de lucru"! Va veni vreodată cu un indiciu despre această mecanică vicleană? IV Industria de cabană a economiștilor și organizarea revoluționarilor Afirmațiile pe care le-am analizat mai sus "Rab Faptele conform cărora lupta economică este mijlocul cel mai larg aplicabil de agitație politică, că sarcina noastră acum este de a da luptei economice însăși un caracter politic etc , exprimă o înțelegere îngustă nu numai a sarcinilor noastre politice, ci și organizaționale Pentru "lupta economică împotriva proprietarilor și a guvernului" este absolut inutilă - și, prin urmare, o astfel de luptă nu se poate dezvolta - o organizație centralizată integral rusească care să reunească într-un atac comun toate și toate manifestările de opoziție politică, protest și indignare, un organizatie formata din revolutionari de profesie si condusa de adevarati lideri politici ai intregului popor Da, acest lucru este de înțeles Natura organizării oricărei instituții este determinată în mod firesc și inevitabil de conținutul activităților acestei instituții Prin urmare, "Rab Delo" cu afirmațiile sale discutate mai sus sfințește și legitimează nu numai îngustimea activității politice, ci și îngustimea muncii

organizaționale Și în acest caz, ca întotdeauna, este un organ a cărui conștiință cedează spontaneității Între timp, admirația pentru formele de organizare operațională care apar spontan, lipsa de conștientizare a cât de îngustă și primitivă este munca noastră organizațională, ce fel de "meșteșugari" suntem în acest domeniu important, absența acestei conștiințe, spun eu, este o adevărata boală a mișcării noastre Aceasta nu este o boală a declinului, ci o boală a creșterii, desigur Dar tocmai acum, când un val de indignare spontană se cufundă, s-ar putea spune, noi, ca lideri și organizatori ai mișcării, cea mai ireconciliabilă luptă a pro- - - Împotriva oricărei apărări a înapoierii, împotriva oricărei legitimări a îngustimei în această chestiune, este mai ales necesar să trezim în toți cei care participă la munca practică sau sunt pe cale să o întreprindă, nemulțumirea față de artizanalismul care predomină printre noi și hotărârea fermă de a scăpa de ea a) Ce este meșteșugul? Să încercăm să răspundem la această întrebare cu o mică imagine a activităților unui cerc tipic social-democrat în anii - Am subliniat deja entuziasmul general pentru marxism în rândul tinerilor studenți din această perioadă Această fascinație, desigur, ținea nu numai și nici măcar atât de marxism, cât și de teorie, ci ca răspuns la întrebarea: "ce să faci?", ca un apel la o campanie împotriva inamicului Și noi războinici au plecat într-o campanie cu echipamente și antrenament surprinzător de primitive În cele mai multe cazuri, chiar nu a existat aproape niciun echipament și absolut nici un antrenament S-au dus la războinic, ca niște bărbați dintr-un plug, capturând o singură bâtă Un cerc de studenți, fără nicio legătură cu vechii lideri ai mișcării, fără nicio legătură cu cercurile din alte localități sau chiar din alte părți ale orașului (sau din alte instituții de învățământ), fără nicio organizare a părților individuale ale muncii revoluționare, fără niciun plan sistematic de activitate pentru o perioadă semnificativă, face legături cu muncitorii și se pune la treabă Cercul dezvoltă treptat o propagandă și agitație din ce în ce mai extinsă, atrăgând simpatia unor secțiuni destul de largi ale muncitorilor, simpatia unei anumite părți a societății educate, care livrează bani și pune tot mai multe grupuri de tineri la dispoziția "Comitet" prin faptul discursului său Farmecul comitetului (sau al uniunii de luptă) crește, sfera activităților sale crește și extinde această activitate destul de spontan: aceiași oameni care acum un an sau câteva luni au vorbit în cercurile studențești și au decis întrebarea : "Unde să meargă?" menține relațiile cu muncitorii, pregătește și publică pliante, stabilește contacte cu alte grupuri de revoluționari, obții literatură, participă la editarea unui ziar local, încep să vorbească despre organizarea unei demonstrații, treci în cele din urmă la ostilități deschise (totuși, această acțiune militară deschisă poate fi, în funcție de circumstanțe, și chiar primul pliant de propagandă, și primul număr al ziarului și prima demonstrație) Și, de obicei, primul început al acestor acțiuni conduce Lenpo eșec complet Imediat și complet tocmai pentru că aceste acțiuni militare nu au fost rezultatul unui plan sistematic, premeditat și pregătit treptat pentru o luptă îndelungată și încăpățânată, ci pur și simplu creșterea spontană a muncii cerc conduse în mod tradițional; pentru că poliția, bineînțeles, a cunoscut aproape întotdeauna toate figurile principale ale mișcării locale, care s-au "dovedit" de pe banca studenților și nu a așteptat decât momentul cel mai convenabil pentru a face raid, lăsând deliberat cana să crească și să se întoarcă suficient pentru a avea un corpus delicii palpabil *), și lăsând în mod deliberat mereu câteva persoane cunoscute ei "pentru cablaj" (după cum expresia tehnică

folosită, din câte știu, atât fratele nostru, cât și jandarmii) Un asemenea război nu poate fi comparat cu Campania bandelor de țărani înarmați cu bâte împotriva trupelor moderne Și nu trebuie decât să fii surprins de vitalitatea mișcării, care s-a extins, a crescut și a câștigat victorii, în ciuda acestei lipse totale de pregătire a luptătorilor Adevărat, din punct de vedere istoric, primitivitatea echipamentului nu a fost doar inevitabilă la început, ci chiar legală, ca una dintre condițiile implicării pe scară largă a războinicilor Dar de îndată ce au început ostilitățile serioase (și au început, de fapt, cu grevele de vară din), neajunsurile organizației noastre militare au început să se facă simțite din ce în ce mai puternic Surprins la început și făcând o serie de greșeli (cum ar fi adresarea societății cu o descriere a atrocităților socialiștilor sau exilarea muncitorilor din capitale în centrele industriale ale provinciilor), guvernul s-a adaptat curând la noile condiții ale luptei și au reușit să pună la locul lor, înarmați cu toate îmbunătățirile, detașamente de provocatori, spioni și jandarmi Pogromurile au început să se repete atât de des, să pună mâna pe o astfel de masă de oameni, să măture cercurile locale într-o asemenea măsură, încât masele muncitoare și-au pierdut literalmente toți liderii, mișcarea a căpătat un caracter incredibil de spasmodic și absolut nicio continuitate și ar putea fi stabilită coerența muncii Fragmentarea izbitoare a figurilor locale, alcătuirea aleatorie a cercurilor, nepregătirea și viziunea îngustă în domeniul problemelor teoretice, politice și organizaționale au fost rezultatul inevitabil al condițiilor descrise Lucrurile au ajuns la punctul în care în unele locuri muncitorii, din cauza lipsei noastre de reținere și de secret, sunt pătrunși de neîncredere în intelectuali *) Corpus delicti Ed - - afirmă și evită-l: intelectualii, spun ei, duc la eșecuri prea necugetat! Că acest artizanalism a început în sfârșit să fie simțit de toți social-democrații care gândesc ca o boală, este cunoscut de toți cei care sunt familiarizați cu mișcarea Și pentru ca cititorul, care nu-l cunoaște, să nu creadă că "construim" artificial o etapă specială sau un rău de mișcare special, ne vom referi la martorul deja menționat Să nu se plângă de noi pentru o descărcare lungă "Dacă o tranziție treptată la o activitate practică mai largă", scrie B, în) în nr "Rab Dela", tranziția, care depinde direct de perioada generală de tranziție pe care o trăiește mișcarea muncitorească rusă, este o trăsătură caracteristică adică există o altă trăsătură nu mai puțin interesantă în mecanismul general al muncitorilor ruși revoluţie Vorbim despre lipsa generală de forțe capabile de acțiune de către revoluție *), care se resimte nu numai la Sankt Petersburg, ci în toată Rusia Odată cu renașterea generală a mișcării muncitorești, cu dezvoltarea generală a maselor muncitoare, cu frecvența tot mai mare a grevelor, cu lupta de masă tot mai deschisă a muncitorilor, care intensifică persecuția guvernamentală, arestările, exilul și deportarea , această lipsă de forțe revoluționare calitativ înalte devine din ce în ce mai vizibilă și, fără îndoială, rămâne nu lipsită de influență asupra profunzimii și caracterului general al mișcării Multe greve au loc fără influența puternică și directă a organizațiilor revoluționare lipsește pliante de propagandă și literatură ilegală cercurile muncitorești rămân fără agitatori Alături de aceasta se poate observa o constantă nevoie de fonduri Într-un cuvânt, creșterea mișcării clasei muncitoare depășește creșterea și dezvoltarea organizațiilor revoluționare Compoziția efectivă a revoluționarilor activi se dovedește a fi prea neînsemnată pentru a concentra în mâinile lor influența asupra întregii mase muncitoare agitate, pentru a da tuturor tulburărilor chiar și o

nuanță de armonie și organizare Cercuri separate, revoluționari individuali nu sunt adunați, neuniți, nu constituie o organizație unică, puternică și disciplinată, cu unități dezvoltate sistematic " Și, după ce a stipulat că apariția imediată a unor noi cercuri în locul celor sparte, "dovedește doar vitalitatea mișcării, dar nu arată încă prezența unui număr suficient de figuri revoluționare destul de potrivite", concluzionează autorul: Nepregătirea revoluționarilor din Sankt Petersburg se reflectă și în rezultatele muncii lor Procesele recente, în special cele ale Autoeliberarii și Lupta Muncii împotriva grupărilor Capitalului, au arătat clar că tânărul agitator, care nu cunoaște condițiile de muncă în detaliu și, în consecință, agitația Cursivele sunt ale noastre peste tot, - la o anumită fabrică, ignorant de principii, conspirație, și asimilat (a asimilat?) "doar concepțiile generale ale social-democrației, pot funcționa vreo , , luni Apoi urmează arestarea, care deseori atrage după sine înfrângerea întregii organizații, sau măcar a unei părți a acesteia Întrebarea este, este posibilă activitatea de succes și fructuoasă a unui grup dacă timpul de existență a acestui grup este determinat de luni? Evident, neajunsurile organizațiilor existente nu pot fi atribuite în întregime perioadei de tranziție evident, compoziția cantitativă și, cel mai important, calitativă a organizațiilor existente joacă aici un rol important și prima sarcină a social-democraților noștri ar trebui să fie o adevărată unificare a organizaţiilor cu o alegere strictă a membrilor V" b) Meșteșuguri și economism Acum trebuie să ne oprim asupra unei întrebări care, probabil, apare deja în fiecare cititor Este posibil să legăm acest amatorism, ca o durere crescândă inerentă întregii mișcări, cu economismul, ca și cu unul dintre curentele social-democrației ruse? Noi credem că da Nepregătirea practică, incompetența în munca organizatorică este într-adevăr comună tuturor, inclusiv celor care de la bun început au aderat neclintit la punctul de vedere al marxismului revoluționar Și pentru nepregătirea în sine, nimeni nu i-ar putea învinovăți, desigur, pe practicanți Dar, pe lângă nepregătire, în conceptul de "meșteșuguri" intră și altceva: sfera restrânsă a oricărei lucrări revoluționare în general, eșecul de a înțelege că o bună organizare a revoluționarilor nu poate lua contur în această lucrare restrânsă și, în sfârșit, și aceasta este principalul lucru - încercările de a justifica această îngustime și de a o ridica la o "teorie" specială, adică admiraţie pentru spontaneitate şi în acest domeniu De îndată ce au fost descoperite astfel de încercări, a devenit fără îndoială că amatorismul este legat de economism și că nu vom scăpa de îngustimea activității noastre organizaționale fără a scăpa de economismul în general (adică, o înțelegere restrânsă a atât a teoriei) al marxismului și rolul social-democrației și sarcinile sale politice) Și aceste încercări au fost găsite în două direcții Unii au început să spună că masele muncitoare nu și-au pus încă sarcini politice atât de largi și militante pe care revoluționarii le-au "impus" în sarcina lor, că au încă să lupte pentru revendicări politice imediate, să ducă o "luptă economică împotriva patronilor și împotriva [guvernul"*) (dar "accesibil" mișcării de masă a luptei corespunde firesc "accesibilului" chiar și celor mai nepregătiți tineri ai organizației *) "Sclav Gând" și "Sclav Caz, mai ales "Răspuns" lui Plehanov - - naţiune) Alții, departe de orice fel de "gradualism", au început să spună: se poate și trebuie "să se facă o revoluție politică", pentru aceasta "nu este nevoie să se creeze o organizare puternică a revoluționarilor, educând proletariatul printr-o luptă hotărâtă și încăpățânată" ; pentru aceasta este suficient să luăm cu toții "disponibil" și deja familiar Vorbind

fără "alegorii - că am făcut grevă generală*); sau că stârnim cursul "leneş" al mişcării muncitoreşti prin "teroarea excitativă"**) Ambele tendințe, atât oportuniștii, cât și "revoluționiștii", cedează în fața meșteșugurilor dominante, nu cred în posibilitatea de a scăpa de ea, nu înțeleg prima și cea mai urgentă sarcină practică a noastră: a crea un organ și și pentru- tsiyurev o lyutsionerov, capabil să ofere energie, stabilitate și continuitate luptei politice Tocmai am citat cuvintele lui B-va: "Creșterea mișcării muncitorești depășește creșterea și dezvoltarea organizațiilor revoluționare" Acest "raport valoros de la un observator apropiat" (recenzia redactorilor Rabochey Dyelo despre articolul lui B-va) are o dublă valoare pentru noi Arată că am avut dreptate când vedem cauza principală a actualei crize a social-democrației ruse ca fiind pierderea unor lideri ("ideologi", revoluționari, social-democrați) din ascensiunea spontană a maselor Arată că toate aceste argumente ale autorilor scrisorii economice (în Iskra nr), B Krichevsky și Martynov despre pericol (și subminând importanța elementului elementar, lupta curentă gri, despre tactică-proces, etc) Acești oameni, care nu pot pronunța cuvântul "teoretician" fără o grimasă disprețuitoare, care își numesc îngenuncherea în fața nepregătirii și înapoierii lumești "un simț al vieții", dezvăluie de fapt o lipsă de înțelegere a sarcinilor noastre practice cele mai presante " Nu treceți înaintea curbei! Oamenii care suferă de lipsă de energie și inițiativă în munca organizatorică, de lipsa "planurilor" pentru o declarație largă și îndrăzneață a problemei, strigă despre "tactică-proces"! Păcatul nostru principal este să ne reducem sarcinile politice și organizaționale la cele mai apropiate, "tangibile", "concrete" interese ale luptei economice actuale - și continuăm să *) Pamfletul: "Cine va face o revoluție politică?" - în colecția publicată în Rusia: "Lupta proletariană" De asemenea, a fost republicat de Comitetul de la Kiev **) Renașterea revoluționismului și Svoboda - - a cânta: luptei economice în sine trebuie să i se dea un caracter politic Încă o dată: acesta este literalmente același "flar pentru viață" pe care l-a dat dovadă eroul epopeei populare, strigând: "nu-l poți târî!" la vederea unui cortegiu funerar Amintește-ți cu ce aroganță incomparabilă, cu adevărat "narcisiană", acești înțelepți ai lui Plehanov au învățat: în sensul unei lupte practice oportune şi reuşite pentru revendicările politice" (Răspuns redactorului Rab Dela, p) Sunt căni și căni, domnilor! Un cerc de "meșteșugari" este, desigur, inaccesibil sarcinilor politice atâta timp cât acești meșteri nu își recunosc meșteșugul și scapă de el Dacă, de altfel, acești meșteri sunt îndrăgostiți de meșteșugurile lor, dacă scriu fără greș cuvântul "practic" cu caractere cursive și își imaginează că practicitatea presupune coborârea sarcinilor lor la nivelul de înțelegere a celor mai înapoiate pături, masele, atunci, de desigur, acești meșteri sunt fără speranță și, într-adevăr, sarcinile politice le sunt în general inaccesibile Dar un cerc de luminatori, precum Alekseev și / Myshkin, Khalturin și Zhelyabov, sunt accesibile sarcinilor politice În sensul foarte real, în sensul cel mai practic al cuvântului, sunt accesibile tocmai pentru că și în măsura în care predicarea lor arzătoare întâmpină un răspuns în masa care se trezește spontan, deoarece exuberanta lor energia este preluată și susținută de energia clasei revoluționare Plehanov a avut de o mie de ori dreptate când nu numai că a subliniat această clasă revoluționară, nu numai că a dovedit inevitabilitatea și inevitabilitatea trezirii ei spontane, ci chiar a pus în fața "cercurilor muncitorești" o înaltă și mare sarcină politică Și vă referiți la mișcarea de masă care a apărut de atunci

pentru a slăbi această sarcină, pentru a restrânge energia și sfera activităților "cercurilor muncitorești" Ce este aceasta dacă nu dragostea unui meșter în meșteșugul său? Te lauzi cu caracterul tău practic, dar nu vezi faptul, familiar oricărui practicant rus, ce miracole este capabilă să facă nu numai energia unui cerc, ci chiar și a unei persoane în muncă revoluționară Sau credeți că în mișcarea noastră nu pot exista asemenea lumini ca în anii ? De ce ar fi? Pentru că suntem puțin pregătiți, nu-i așa? Dar ne pregătim, ne pregătim și ne pregătim! Adevărat, pe apa stătătoare a "luptei economice cu proprietarii și cu guvernul" s-a format din păcate mucegai la noi, au apărut oameni care îngenunchează și se roagă mai departe - spontaneitatea, contemplând cu evlavie* (pentru a folosi expresia lui Plehanov) "spatele" proletariatului rus Dar putem scăpa de acest mucegai Tocmai acum revoluționarul rus, condus de o teorie cu adevărat revoluționară, bazându-se pe o clasă cu adevărat revoluționară și care se trezește spontan, poate în sfârșit - în cele din urmă eu - să se îndrepte la înălțimea sa și să-și desfășoare toate forțele eroice Pentru a face acest lucru, este necesar doar ca în masa lucrătorilor practicieni, într-o masă și mai mare de oameni care visează la lucrări practice deja de la școală, orice înclinație de a ne minimaliza sarcinile politice și sfera activității noastre organizaționale să fie întâmpinată cu ridicol și disprețul Și vom reuși asta, fiți liniștiți, domnilor! În articolul "De unde să încep?" Am scris împotriva lui Rabochy Dyelo: "În de ore poți schimba tactica agitației pe o problemă specială, tactica realizării unor detalii de organizare a partidului și să schimbi nu numai, în de ore, ci chiar și în de luni, vede dacă organizarea militantă și agitația politică în mase este deloc necesară, întotdeauna și necondiționat, poate fi făcută numai de oameni fără nicio fundație"*) Rabocheye Dyelo răspunde: "Aceasta este singura acuzație împotriva Iskra care pretinde a fi faptică, care nu se bazează pe nimic Cititorii lui Rabochy Dyelo sunt bine conștienți că de la bun început am cerut nu numai agitație politică, fără a aștepta să apară Iskra răsturnarea absolutismului", ci doar lupta pentru revendicările politice imediate și că " revendicările politice imediate devin disponibile maselor după una sau, în cazuri extreme, mai multe greve") "și publicațiile lor livrate din străinătate camarazilor care activează în Rusia, singurul material politico-agitațional social-democrat" (totuși, în acest singur material, nu numai că ați folosit cel mai mult agitația politică doar pe baza luptei economice, dar în cele din urmă ați considerat-o că această agitație restrânsă este "cea mai larg aplicabilă " Și nu observați , domnilor, că argumentarea dumneavoastră demonstrează tocmai necesitatea apariției Iskra - cu un material atât de unic - și necesitatea luptei Iskra împotriva lui Rabochaye Dyelo?") "Pe de altă parte, activitatea noastră editorială a pregătit de fapt unitatea tactică a partidul" (unitatea convingerilor că așa se face *) Vezi p , Volumul IV, Sobr op N Lenin, Ed - Este un proces de creștere a sarcinilor de Partid, de creștere împreună cu Partidul? Unitate valoroasă!), "și astfel posibilitatea unei "organizații militante", pentru crearea căreia Uniunea a făcut tot ce stătea în general la dispoziție unei organizații străine" ("Rabocheye Dyelo", Nb , p) O încercare zadarnică de a eschiva! Că ai făcut tot posibilul pentru tine, nu m-am gândit niciodată să-l neg Am argumentat și continu să susțin că "limitele "accesibil" pentru dvs sunt restrânse de miopia înțelegerii noastre Este ridicol chiar să vorbim despre o "organizație militantă" pentru lupta pentru "cereri politice imediate" sau pentru "lupta economică împotriva șefilor și a guvernului" Dar dacă cititorul

dorește să vadă perle de dragoste "economică" pentru meșteșuguri, atunci, desigur, trebuie să se întoarcă de la "Sclavul" eclectic și instabil Afaceri" către consecventul și hotărâtul "Sclav Gânduri" "Acum, un cuvânt sau două despre așa-numita inteligență revoluționară propriu-zisă", a scris R M în "Separate Supplement", p , "este adevărat că de mai multe ori și-a arătat în practică disponibilitatea deplină de a "angaja într-o decizie decisivă" lupta cu țarismul " Singura problemă este că, urmărită fără milă de poliția politică, inteligența noastră revoluționară a confundat lupta împotriva acestei poliții politice cu o luptă politică împotriva autocrației De aceea, întrebarea rămâne fără răspuns pentru ea: "De unde vor veni forțele pentru a lupta cu autocrația?" Nu este adevărat cât de incomparabilă este această magnifică desconsiderare față de lupta împotriva poliției din partea unui admirator (în cel mai rău sens al admiratorului) al mișcării versurilor? El este gata să justifice incompetența noastră conspirativă spunând că, în contextul unei mișcări spontane de masă, nu este, în esență, important să luptăm cu poliția politică!! Foarte, foarte puțini vor subscrie la această concluzie monstruoasă: problema deficiențelor organizațiilor noastre revoluționare a devenit atât de dureroasă pentru toată lumea Dar dacă, de exemplu, Martynov nu subscrie la ea, este doar pentru că nu știe cum sau nu are curajul să se gândească la dispozițiile sale până la capăt Într-adevăr, o astfel de "sarcină" precum prezentarea unor cereri concrete care promițează rezultate tangibile de către o masă, necesită o atenție deosebită în crearea unei organizații stabile, centralizate, militante a revoluționarilor? Nu cumva această "sarcină" este îndeplinită și de o astfel de masă care nu "luptă deloc cu poliția politică"? Mai mult, această sarcină ar fi fezabilă dacă, pe lângă câțiva lideri, nu ar fi întreprinsă (în marea majoritate) și de asemenea lucrători care - - complet incapabil să "lupte cu poliția politică"? Astfel de muncitori, oameni obișnuiți ai maselor, sunt capabili să manifeste o energie gigantică și sacrificiu de sine într-o grevă, într-o luptă de stradă împotriva poliției și armatei, ei sunt capabili (și singuri pot) decide rezultatul întregii noastre mișcări - dar tocmai lupta împotriva poliţiei politice este cea care cere calităţi deosebite, cere revoluţionari de profesie Și trebuie să ne asigurăm nu numai ca masele să "propună" revendicări specifice, ci și ca masa muncitorilor să "propună" în număr tot mai mare astfel de revoluționari profesioniști Am abordat astfel problema relației dintre organizarea revoluționarilor profesioniști și mișcarea pur muncitorească Puțin reflectată în literatură, această întrebare a ocupat o mare parte din "politicienii" noștri în conversații și dispute cu tovarăși mai mult sau mai puțin înclinați spre economism Merită o atenție specială Dar mai întâi să încheiem cu încă un citat pentru a ilustra teza noastră despre legătura dintre meșteșuguri și economism Grupul "Sv Muncii", a scris domnul N NüG) în răspunsul său, "cere o luptă directă împotriva guvernului, fără a cântări unde este forța materială pentru această luptă, fără a indica unde nu este calea și pentru mine" Și, subliniind ultimele cuvinte, autorul face următoarea notă la cuvântul "căi": "Această împrejurare nu poate fi explicată prin scopuri conspiraționale, întrucât programul nu vorbește despre o conspirație, ci despre o mișcare de masă Masa nu poate urma căi secrete Este posibilă o lovitură secretă? Este posibilă o manifestare și o petiție secretă?" ("Vademecum", p) Autorul s-a apropiat de această "forță materială" (organizatori de greve și demonstrații) și de "căile" de luptă, dar s-a dovedit totuși derutat, căci se "înclină" în fața mișcării de masă, adică se uită la el ca ceva care ne eliberează de

activitatea noastră revoluționară, și nu ca ceva care ar trebui să încurajeze și să împingă activitatea noastră revoluționară O grevă secretă este imposibilă pentru participanții săi și pentru persoanele direct în contact cu aceasta Dar pentru masa muncitorilor ruși această grevă poate rămâne (și în cea mai mare parte rămâne) un "secret", deoarece guvernul va avea grijă să întrerupă orice contact cu greviștii, va avea grijă să facă imposibilă orice difuzare de informații despre a cincea grevă Aici este nevoie de o "luptă specială împotriva poliției politice", o luptă care nu poate fi niciodată dusă activ de o masă atât de largă precum participă la greve Această luptă trebuie organizată "după toate regulile artei" de către oameni care - angajat profesional în activități revoluționare Organizarea acestei lupte nu a devenit mai puțin necesară deoarece masele sunt atrase spontan în mișcare Dimpotrivă, aceasta face organizarea mai necesară, pentru că noi, socialiștii, nu ne-am îndeplini îndatoririle directe față de mase dacă nu am fi capabili să împiedicăm poliția să ascundă (și uneori noi înșine nu am pregătit în secret) fiecare grevă și fiecare manifestare Suntem în situația de a putea face acest lucru tocmai pentru că masele care se trezesc spontan vor scoate și din mijlocul lor un număr tot mai mare de "revoluționari de profesie" (dacă nu ne luăm în cap să invităm muncitorii să stagneze în un loc în toate modurile posibile) c) Organizarea muncitorilor și organizarea revoluționarilor Dacă conceptul de luptă politică pentru un social-democrat este acoperit de conceptul de "luptă economică împotriva patronilor și a guvernului", atunci este firesc să ne așteptăm ca conceptul de "organizare a revoluționarilor" să fie mai mult sau mai puțin acoperit de conceptul de "organizare a muncitorilor" pentru el Și se întâmplă, astfel încât atunci când vorbim despre organizație, vorbim literalmente diferite limbi După cum îmi amintesc acum, de exemplu, o conversație cu un economist destul de consecvent pe care nu-l cunoscusem până acum Era vorba despre pamfletul: "Cine va face o revoluție politică?" și am convenit rapid că principalul său neajuns era că ignora problema organizării Ne-am imaginat deja că suntem solidari unii cu alții - dar conversația continuă și se dovedește că vorbim despre lucruri diferite Interlocutorul meu îl acuză pe autor că ignoră fondurile de grevă, societățile de ajutor reciproc etc , dar mă refeream la organizarea revoluționarilor necesară "finalizării" revoluției politice Și de îndată ce acest dezacord a ieșit la iveală, nu-mi amintesc să fi fost vreodată de acord cu vreo problemă fundamentală acest economist Care a fost sursa dezacordurilor noastre? Da, tocmai în faptul că economiștii se îndepărtează constant de la social-democratism la sindicalism atât în sarcini organizaționale, cât și politice Lupta politică a social-democrației este mult mai largă și mai complexă decât lupta economică a muncitorilor împotriva angajatorilor și a guvernului În același mod (și din această cauză) organizarea Partidului Social-Democrat revoluționar trebuie inevitabil Lenin Sobr op TELEVIZOR* - - fie de alt fel decât organizarea muncitorilor pentru o asemenea luptă Organizarea lucrătorilor trebuie să fie, în primul rând, profesională; în al doilea rând, ar trebui să fie cât mai larg posibil; în al treilea rând, ar trebui să fie cât mai puțin conspirativ (bineînțeles, spun aici și mai jos, adică doar Rusia autocratică) Dimpotrivă, organizarea revoluționarilor trebuie să cuprindă în primul rând oameni a căror profesie constă în activitate revoluționară (de aceea vorbesc de organizarea revoluționarilor, având în vedere social-democrații revoluționari) Înainte de această trăsătură comună a membrilor unei astfel de organizații, orice diferență dintre

muncitori și intelectuali, ca să nu mai vorbim de diferența dintre profesiile individuale ale ambilor, trebuie să fie complet ștearsă Această organizație trebuie să fie neapărat nu foarte largă și poate mai secretă Să ne oprim asupra acestei trei diferențe În țările cu libertate politică, diferența dintre organizarea profesională și cea politică este destul de clară, la fel și diferența dintre sindicate și social-democrație Relațiile dintre acesta din urmă și primul se schimbă inevitabil, desigur, în funcție de condițiile istorice, juridice și de altă natură din diferite țări - pot fi mai mult sau mai puțin apropiate, complexe etc (ar trebui să fie, din punctul nostru de vedere, ca cât mai apropiată și posibil mai puțin complexă), dar coincidența organizării sindicatelor cu organizarea Partidului Social Democrat în țările libere este exclusă În Rusia însă, asuprirea autocrației șterge, la prima vedere, orice distincție între o organizație social-democrată și un sindicat muncitoresc, pentru că toate sindicatele muncitorești și tot felul de cercuri sunt interzise, pentru principala manifestare și instrument al lupta economică a muncitorilor - greva - este în general o abatere criminală (și uneori chiar politică) !) abatere Astfel, condițiile noastre, pe de o parte, îi "împing" puternic pe muncitorii care sunt angajați în lupta economică la chestiuni politice și, pe de altă parte, îi "împing" pe social-democrați într-un amestec de sindicalism și social-democrație Democratismul (și Krichevskii noștri, Martynov și Co , vorbind cu sârguință despre "împingerea" de primul fel, nu observă "împingerea" de al doilea fel) De fapt, imaginați-vă oameni de sutimi absorbiți în "lupta economică cu proprietarii și guvernul" Unii dintre ei pe toată perioada de activitate (- luni) nu vor da o dată peste problema necesității unei organizări mai complexe a revoluționarilor; alții vor "dai probabil peste" literatura Bernsteiniană relativ răspândită, din care - - care va atrage convingerea importanței extreme a "cursului progresiv al luptei cenușii actuale" Încă alții vor fi în cele din urmă duși de ideea poate tentantă de a prezenta lumii un nou exemplu de "legătură strânsă și organică cu lupta proletariană", legătura dintre mișcarea sindicală și mișcarea social-democrată Cu cât țara intră mai târziu în arena capitalismului și, în consecință, a mișcării muncitorești, astfel de oameni pot raționa, cu atât socialiștii pot participa mai mult la mișcarea sindicală și îi pot sprijini, cu atât mai puține sindicate democratice nesocialiste pot și ar trebui să existe Până acum, acest raționament este destul de corect, dar necazul este că merg și mai departe și visează la o fuziune completă a social-democrației și sindicalismului Vom vedea acum exemplul chartei SPB Union of Struggle, cât de nociv se reflectă aceste vise în planurile noastre organizaționale Organizațiile muncitorești pentru lupta economică trebuie să fie organizații profesionale Fiecare lucrător social-democrat ar trebui, pe cât posibil, să asiste și să lucreze activ în aceste organizații Asta este adevărat Dar nu este deloc în interesul nostru să cerem ca doar social-democrații să fie membri ai sindicatelor "breaslei": acest lucru ar restrânge amploarea influenței noastre asupra maselor Fiecare muncitor care înțelege necesitatea să se unească pentru a lupta împotriva angajatorilor și a guvernului să ia parte la sindicatul de magazin Însuși scopul sindicatelor de meșteșuguri ar fi de neatins dacă nu ar uni pe toți cei care ar putea accesa cel puțin acest nivel elementar de înțelegere, dacă aceste sindicate meșteșugărești nu ar fi organizații foarte largi Și cu cât aceste organizații sunt mai largi, cu atât va fi mai largă influența noastră asupra lor, influența exercitată nu numai de desfășurarea

"spontană" a luptei economice, ci și de influența directă, conștientă, asupra camarazilor membrilor socialiști ai sindicatului Dar cu o organizație largă, secretul strict este imposibil (necesită mult mai multă pregătire decât este necesar pentru participarea la lupta economică) Cum să reconciliăm această contradicție între necesitatea unei membri largi și secretul strict? Cum este posibil ca organizațiile magazinelor să fie cât mai puțin secrete? În general, pot exista doar două moduri pentru aceasta: fie legalizarea sindicatelor meșteșugărești (în unele țări a precedat legalizarea sindicatelor socialiste și politice), fie păstrarea organizației ca secretă, dar atât de "liberă", prost formalizat, pierde, după cum se spune - - nemti, ca aproape sa fie redusa conspiratia pentru masa de membri! la zero Legalizarea sindicatelor muncitorilor non-oocialiste și non-socialiste din Rusia a început deja și nu poate exista nicio îndoială că fiecare pas al mișcării noastre social-democrații în creștere rapidă se va multiplica și va încuraja încercările de legalizare, încercări în principal din partea susținători ai sistemului existent, parțial din partea muncitorilor înșiși și a inteligenței liberale Steagul legalizării a fost deja aruncat de către Vasilyev și Zubatov, asistență pentru aceasta a fost deja promisă și acordată dlui Ozerovs și Worms), există deja adepți ai noii tendințe printre muncitori Și de acum înainte, nu putem ignora această tendință În rândul social-democraților, cu greu pot fi două păreri despre asta Trebuie să expunem neclintit orice implicare a Zubatovilor și Vasilievilor, a jandarmilor și a preoților în această tendință și să explicăm muncitorilor adevăratele intenții ale acestor participanți De asemenea, suntem obligați să expunem tot felul de note conciliante, "armonioase", care se vor strecura printre discursurile liderilor liberali la întâlnirile deschise ale muncitorilor - nu contează dacă aceștia iau aceste note din cauza convingerii lor sincere că cooperarea pașnică între clase este de dorit, sau din cauza dorinței de a-și servi superiorii, sau în cele din urmă doar din jenă În fine, trebuie să-i avertizăm pe muncitori împotriva capcanelor pe care polițiștii le întinde adesea, căutând "oameni cu scânteie" la aceste întâlniri deschise și în societățile permise, încercând, prin organizații legale, să introducă provocatorii în cele ilegale Dar a face toate acestea nu înseamnă deloc să uităm că în cele din urmă legalizarea mișcării muncitorești ne va fi de folos și nicidecum pe Zubatovi Dimpotrivă, tocmai prin campania noastră acuzatoare separăm neghina de grâu Am subliniat deja buruienile Grâul atrage atenția unor secțiuni încă mai largi și mai întârziate ale muncitorilor asupra chestiunilor sociale și politice, este eliberarea noastră, revoluționarii, de funcțiile care sunt în esență legale (distribuirea cărților juridice, asistență reciprocă etc) și dezvoltarea din care inevitabil ne va asigura tot mai mult material pentru agitare În acest sens, putem și trebuie să le spunem Zubatovilor și Ozerovilor: încercați, domnilor, încercați! Întrucât le întindeți o capcană muncitorilor (fie în sensul de provocatorism direct, fie în sensul de a corupe "cinstit" pe muncitori prin "stru-vismO'M"), noi ne vom ocupa deja să vă expunem De cand - - Când faci un adevărat pas înainte - dacă doar sub forma celui mai "timid zig-zag", dar un pas înainte - noi spunem: fă-mi o favoare! Un adevărat pas înainte nu poate fi decât o extindere reală, chiar în miniatură, a spațiului pentru muncitori Și orice astfel de expansiune ne va servi bine și va grăbi apariția unor astfel de societăți juridice în care nu provocatorii vor prinde socialiști, ci socialiștii vor prinde ei înșiși adepți Într-un cuvânt, afacerea noastră acum este să luptăm cu neghina Nu este treaba

noastră să cultivăm grâu în ghivece de interior Prin smulgerea neghinei, curățăm astfel solul pentru posibila germinare a semințelor de grâu Și în timp ce Afanasia Ivanovichi și Pulcheria Ivanovna se ocupă de cultivarea plantelor de interior, trebuie să pregătim secerători care ar putea atât să cosi neghina de astăzi, cât și să culeagă grâul de mâine *) Deci, prin intermediul legalizării, nu putem rezolva problema creării unei eventual mai puțin dinamice și posibile: organizare profesională mai jucăușă (dar am fi foarte fericiți; dacă Zubatovii și Ozerovii ne-ar deschide măcar o posibilitate parțială a unei astfel de soluții) , pentru ce Ar trebui să le luptăm cât mai energic!) Rămâne calea organizațiilor sindicale secrete și trebuie să acordăm toată asistența posibilă lucrătorilor care se angajează deja (după cum știm cu siguranță) pe această cale Organizațiile sindicale nu numai că pot aduce un beneficiu enorm în dezvoltarea și întărirea luptei economice, ci pot deveni și un complice foarte important în agitația politică și organizarea revoluționară Pentru a atinge acest rezultat, pentru a îndrepta mișcarea sindicală în curs de dezvoltare în direcția dorită de social-democrație, este necesar în primul rând să ne dăm seama de absurditatea planului de organizare cu care economiștii din Sankt Petersburg au avut m-am jucat de aproape cinci ani Acest plan este, de asemenea, stabilit în "Carta casierului de lucru" din iulie ("List Work ", ") Lupta lui Iskra împotriva neghinei a provocat o explozie atât de furioasă din partea lui Rabocheye Dyelo: "Pentru Iskra, aceste evenimente majore (primăvara) sunt nu atât un semn al vremurilor, cât încercările mizerabile ale agenților lui Zubatov de a "legaliza" mișcarea muncitorilor Opa nu vede că aceste fapte vorbesc împotriva ei; ei mărturisesc faptul că mișcarea muncitorească a căpătat proporții foarte amenințătoare în ochii guvernului" ("Două Congrese", p) Învinovățiți totul pe "dogmatismul" acestor "surzi la cei puternici" dictate ale vieții" oamenilor ortodocși Ei refuză cu încăpățânare să vadă grâu lung și sunt în război cu neghina! Nu este acesta "un simț pervertit al perspectivei în raport cu mișcarea muncitorească rusă" (ibid , p)? - - Nr - , p , de la Nr "Rab Gânduri") și în "Carta Organizației Muncitorilor Aliați" din octombrie (un pliant special tipărit la Sankt Petersburg și menționat în Iskra nr) Principalul dezavantaj al ambelor statute este proiectarea detaliată a unei organizații largi a muncitorilor și amestecarea revoluționarilor cu această din urmă organizație Să considerăm a doua carte ca fiind mai dezvoltată Corpus ero este alcătuit din cincizeci și două de paragrafe: §§ stabilește structura, procedura de desfășurare a afacerilor și limitele departamentului "cercurilor muncitorilor" dispuse în fiecare fabrică ("nu mai mult de persoane") și alegând "grupuri centrale (de fabrică) "Grupul central", spune § , "veghează tot ce se întâmplă în fabrica sau în fabrica sa și ține o cronică a evenimentelor acolo " "Grupul central dă rapoarte lunare tuturor plătitorilor cu privire la starea fondului" (§), etc §§ sunt dedicate "organizației raionale" și împletiturilor extrem de complexe a "Comitetului Muncitorilor" Organizație" și "Comitetul Uniunii din Sankt Petersburg Uniunea de Luptă" (aleși din fiecare raion și din "grupuri executive" - "grupuri de propagandiști, pentru relațiile cu provinciile, pentru relațiile cu țările străine, pentru gestionarea depozitelor, edituri, numerar") Social Democrație="grupuri executive" în raport cu lupta economică a muncitorilor! Ar fi greu să arătăm mai clar cum gândirea economistului se abate de la social-democrație la sindicalism, cât de străină îi este orice idee că un social-democrat ar trebui să se gândească în primul rând la organizarea revoluționarilor capabili să conducă întreaga luptă

de eliberare a proletariatului A vorbi despre "emanciparea politică a clasei muncitoare", despre lupta împotriva "arbitrariului țarist" și a scrie astfel de carte de organizare înseamnă a nu avea absolut nicio concepție despre sarcinile politice reale ale social-democrației Nici unul dintre cele cincizeci de paragrafe nu dezvăluie măcar o licărire de înțelegere a necesității celei mai extinse agitații politice în rândul maselor, luminând toate aspectele absolutismului rus, întreaga față a diferitelor clase sociale din Rusia Și nu numai scopuri politice, ci chiar și sindicaliste sunt irealizabile sub un astfel de statut, pentru că necesită o organizare pe profesii, ceea ce nu este deloc menționat Dar poate cea mai caracteristică este greutatea uluitoare a întregului "sistem", care încearcă să lege fiecare fabrică individuală de un "comitet" printr-un fir constant de reguli uniforme și ridicol de meschine, cu un sistem de alegeri în trei etape Strânsă de perspectiva îngustă a economismului, gândul aici lovește detaliile, din care miroase a birocrație și poate- - - intenționat În realitate, desigur, trei sferturi din toate aceste paragrafe nu sunt niciodată aplicate, dar, pe de altă parte, o astfel de organizare "secretă" cu un grup central în fiecare fabrică face mai ușor ca jandarmii să facă lacune incredibil de mari Tovarășii polonezi trecuseră deja printr-o astfel de perioadă de mișcare când toată lumea era dusă de fundația largă a fondurilor muncitorilor, dar foarte curând au abandonat această idee, convinși că nu fac decât să livreze o recoltă abundentă jandarmilor Dacă vrem organizații largi ale muncitorilor și nu vrem eșecuri largi, nu vrem să facem pe plac jandarmilor, atunci trebuie să ne străduim să ne asigurăm că aceste organizații sunt complet neformate - Va fi atunci posibil să funcționeze? - Dar uitați-vă la aceste funcții: " să țină evidența a tot ceea ce se întâmplă în fabrică și să țină în ea o cronică a evenimentelor" (§ din cartă) Chiar trebuie făcut acest lucru? Nu se putea realiza acest lucru și mai bine prin corespondență în ziare ilegale, fără să se constituie grupuri speciale pentru asta? " Conduce lupta muncitorilor pentru a-și îmbunătăți poziția la fabrică" (§ din cartă) Din nou, nimic de scris Ce pretenții vor muncitorii să propună, fiecare și cel mai mic agitator inteligent va deduce în detaliu dintr-o simplă conversație și, după ce a aflat, va putea trece la o organizare restrânsă, mai degrabă decât largă, a revoluționarilor, pentru să livreze prospectul corespunzător " Organizați o casierie cu o contribuție de copeici de la rublă" (§) - și apoi dați lunar tuturor un raport la casierie (§), excludeți membrii neplătitori (§), etc Acesta este un adevărat paradis pentru poliție, pentru că nimic nu este mai ușor să pătrundă confisca această conspirație a "casierului central al fabricii" și confisca banii și înlătură toți cei mai buni oameni Nu ar fi mai ușor să eliberezi ștampile penny sau doi bănuți cu ștampila unei organizații cunoscute (foarte înguste și foarte secrete), sau fără ștampile pentru a face colecții, rapoarte pe care sunt tipărite, cu o parolă condiționată cunoscută , de un ziar ilegal? Același scop va fi atins, dar jandarmii vor fi de o sută de ori mai dificili, apoi vor ajunge la fire Aș putea continua cu analiza mea exemplară a cărtei, dar cred că s-a spus destul Un nucleu mic, strâns unit de muncitori cei mai de încredere, experimentați și întăriți, având oameni de încredere în regiunile principale și conectați, conform tuturor regulilor celui mai strict secret, cu organizarea revoluționarilor, va fi pe deplin capabil să efectueze, cu cea mai largă asistență a maselor și fără nicio formalizare, toate funcțiile care revin unei organizații profesionale și, în plus, să îndeplinească exact ca - - acest lucru este de dorit

pentru social-democrația Numai așa se poate realiza consolidarea și dezvoltarea, în ciuda tuturor jandarmilor, a mișcării sindicale social-democrate Mi se va obiecta: o organizație care pierde în așa măsură încât nu se formalizează deloc, încât nici măcar nu are membri, cunoscuți și înregistrați și nici măcar nu poate fi numită organizație -Poate Nu sunt după titlu Dar orice ar fi nevoie, această "organizație fără membri" va face și va asigura de la început o legătură puternică între viitoarele noastre sindicate și socialism Și cine dorește o organizare largă a muncitorilor cu alegeri, rapoarte, vot universal etc , sub absolutism, este pur și simplu un utopic incorigibil Morala este simplă: dacă începem cu o înființare fermă a unei organizații puternice a revoluționarilor, atunci vom putea asigura stabilitatea mișcării în ansamblu, pentru a realiza atât scopuri social-democrate, cât și propriu-zise sindicaliste Dacă, totuși, începem cu cea mai presupusă masă "accesabilă" (dar de fapt cu cea mai accesibilă jandarmilor și făcându-i pe revoluționari cei mai accesibili poliției) o organizație largă a muncitorilor, atunci nu vom realiza niciuna dintre acestea obiective, nu vom scăpa de amatorism și de fragmentarea noastră, cu înfrângerea noastră veșnică, vom face doar ca sindicatele de tip Zubatov sau Ozerov să fie cele mai accesibile maselor Care ar trebui să fie exact funcțiile acestei organizații a revoluționarilor? - Vom discuta acum acest lucru în detaliu Dar mai întâi să analizăm încă un raționament foarte tipic al teroristului nostru, care se regăsește din nou (soarta lui tristă!) în imediata apropiere a economistului În revista muncitorească Svoboda (nr) există un articol: "Organizația", al cărui autor dorește să-și apere cunoștințele, muncitorii-economiști Ivanovo-Voznesensk "Este rău", scrie el, "când mulțimea tace, inconștientă, când mișcarea nu vine de jos Uite: studenții din orașul universitar pleacă acasă de vacanță sau de vară, iar mișcarea muncitorească se oprește O astfel de mișcare muncitorească, împinsă din afară, poate fi o adevărată forță? Unde este Încă nu a învățat să meargă cu propriile picioare și este condus pe ham Și așa este în toate: studenții s-au despărțit - opriți; au apucat cel mai capabil din smântână - laptele s-a acru; "comitetul" a fost arestat-până se înființează unul nou, iarăși este o pauză; Da, încă nu se știe care va fi aranjat - poate fi complet diferit de precedentul: acela a spus un lucru și acesta - va spune contrariul Legătura dintre ieri și mâine este pierdută, experiența trecutului nu este o lecție pentru viitor Și totul pentru că nu există rădăcini în adâncuri, în mulțime, nu lucrează o sută de proști, ci o duzină de înțelepți O duzină poate fi prinsă oricând cu o grindina de știucă, dar din moment ce organizația îmbrățișează mulțimea, totul vine din mulțime - zelul nimănui nu este capabil să strice lucrurile" (p) Faptele sunt corecte Poza cu obiectele noastre de artizanat nu este rea Dar concluziile sunt demne de Rabochaya Mysl atât prin nerezonabilitate, cât și prin lipsa de tact politic Acesta este culmea nerațiunii, căci autorul confundă întrebarea filozofică și socio-istorică a "rădăcinilor" mișcării în "profund" cu problema tehnico-organizatorică a unei mai bune lupte împotriva jandarmilor Acesta este culmea lipsei de tact politic, căci în loc să facă apel de la lideri răi la lideri buni, autorul apelează de la lideri în general la "mulțime" Aceasta este aceeași încercare de a ne trage înapoi din punct de vedere organizațional, deoarece ideea de a înlocui agitația politică cu teroarea excitantă ne trage înapoi din punct de vedere politic Într-adevăr, mă confrunt cu un adevărat embarras de richesses *), neștiind de unde să încep analiza confuziei pe care ni-o prezintă Svoboda Voi încerca să încep, pentru claritate,

cu un exemplu Luați nemții ■ Sper că nu veți nega că organizația lor îmbrățișează mulțimea, totul vine din mulțime, mișcarea muncitorească a învățat să meargă singură? Și, între timp, cum știe această mulțime de milioane de oameni să aprecieze "o duzină" dintre liderii săi politici încercați și testați, cât de ferm ține pentru ei! S-a întâmplat de mai multe ori în parlament ca deputații partidelor ostile să-i tachineze pe socialiști: "Bun democrați! doar în cuvinte ai o mișcare a clasei muncitoare, dar în realitate este aceeași companie de lideri Același Bebel, același Liebknecht de la an la an, de la deceniu la deceniu Da, presupușii voștri delegați aleși dintre muncitori sunt mai inamovibili decât funcționarii numiți de împărat Nemţii au întâmpinat însă doar cu un zâmbet dispreţuitor, vizual, aceste încercări demagogice de a opune "liderilor" "mulţimii", de a inflama instinctele proaste şi îngâmfate ale acesteia din urmă, de a priva mişcarea de puterea ei şi sustenabilitatea sa prin subminarea încrederii maselor în Top Ten ' Germanii și-au dezvoltat deja suficient gândirea politică, au acumulat suficientă experiență politică pentru a înțelege că fără un "zece" de talentați (și talentele nu se nasc în sute), testați, pregătiți profesional și moderni *) Dificultate din exces Roșu - - Într-o societate în schimbare, nu există o luptă persistentă a nicio clasă Germanii au văzut și în mijlocul lor demagogi care lingușau "sute de proști", lăudându-i peste "zeci de înțelepți", flatau "pumnul musculos" al maselor, îndemnându-i (precum Most sau Gasselmann) la acțiuni "revoluționare" necugetate și insuflând neîncredere liderilor experimentați și statornici Și numai datorită luptei neabătute și ireconciliabile împotriva tot felul de elemente demagogice din interiorul socialismului socialismul german a crescut și a câștigat putere Și înțelepții noștri, într-un moment în care întreaga criză a social-democrației ruse se explică prin faptul că printre masele trezite spontan nu există lideri suficient de pregătiți, dezvoltați și experimentați, ei proclamă cu profunzimea lui Ivanușka: "Este rău când miscarea nu vine de jos " ! "Un comitet de studenți nu este bun, este instabil " - Pe bună dreptate Dar de aici concluzia este că este nevoie de un comitet de revoluționari profesioniști, indiferent dacă un student sau un muncitor reușește să dezvolte din el însuși un revoluționar profesionist Și trageți concluzia că nu există niciun motiv să împingeți mișcarea muncitoare din afară! În naivitatea ta politică, nici nu observi că te joci în mâinile economiștilor noștri și a meșteșugurilor noastre Care a fost expresia, dați-mi voie să întreb, a "împingerii" muncitorilor noștri de către studenții noștri? Singurul lucru este că studentul îi dă muncitorului acele rămășițe de cunoștințe politice pe care le avea, acele firimituri de idei socialiste pe care le-a primit (căci principala hrană mentală a studentului modern, marxismul legal, nu putea să dea altceva decât ABC-ul, cu excepția firimituri) Această "împingere din afară" nu era prea multă, ci, dimpotrivă, prea puțină, fără evlavie și nerușinare puțin era în mișcarea noastră, pentru că ne-am înăbușit prea tare în propriul suc, prea slujitori ne-am înclinat în fața elementarei "lupte economice a muncitorii împotriva proprietarilor și cu guvernul" Noi, revoluționarii de profesie, ar trebui și vom fi angajați într-un fel de "împingere" de o sută de ori mai mult Dar tocmai pentru că alegi un cuvânt atât de josnic precum "împingerea din afară ", ceea ce provoacă inevitabil în muncitor (cel puțin în muncitor, care este la fel de nedezvoltat ca tine) neîncredere în toți cei care îl poartă din exteriorul cunoștințelor politice și revoluționare experiența trezește o dorință instinctivă de a-i respinge pe toți astfel de oameni - te dovedește a

fi un demagog, iar demagogii sunt cei mai mari dușmani ai clasei muncitoare Da Da! Nu vă grăbiți să ridicați un strigăt despre "metodele fără tovărășie" ale polemicii mele! Nu cred să bănuiesc - - A suta dintre intențiile tale, am spus deja că cineva poate deveni demagog numai în virtutea naivității politice Dar am arătat că te-ai aplecat la demagogie Și nu mă voi plictisi să repet că demagogii sunt cei mai mari dușmani ai clasei muncitoare Sunt mai răi tocmai pentru că aprind instinctele proaste ale gloatei, pentru că este imposibil pentru muncitorii nedezvoltați să recunoască acești dușmani care acționează și uneori acționează sincer ca prietenii lor Mai rău, pentru că într-o perioadă de confuzie și șovăieli, într-o perioadă în care fizionomia mișcării noastre încă se conturează, nimic nu este mai ușor decât să captivezi demagogic mulțimea, pe care doar cele mai amare încercări o pot convinge atunci de eroarea ei De aceea sloganul momentului pentru social-democratul rus contemporan trebuie să fie o luptă hotărâtă atât împotriva lui Svoboda, care coboară la demagogie, cât și împotriva lui Raboceye Dyelo, care coboară la demagogie (despre care vom discuta mai pe larg* mai jos)) "O duzină de înțelepți sunt mai ușor de prins decât o sută de proști" Acest adevăr glorios (pentru prezentare pe care veți fi mereu aplaudat de o sută de proști) pare de la sine înțeles doar pentru că ați sărit de la o întrebare la alta în cursul raționamentului Ați început să vorbiți și tot vorbiți despre prinderea "comitetului", despre prinderea "organizației", iar acum ați sărit la întrebarea prinderii "rădăcinilor" mișcării "în profunzime" Desigur, mișcarea noastră este evazivă doar pentru că are sute și sute de mii de rădăcini în profunzime, dar nu despre asta vorbim deloc În sensul de "rădăcini în adâncuri" nu putem fi "pescuiți" nici acum, în ciuda tuturor meșteșugurilor noastre, și totuși toți ne plângem și nu putem decât să ne plângem de pescuitul din "organizații", care distruge orice continuitate a miscarea Și din moment ce ridicați problema prinderii organizațiilor și nu vă veți îndepărta de ea, atunci vă voi spune că este mult mai greu să prinzi o duzină de înțelepți decât o sută de proști Și voi apăra această propunere, oricât de mult ați incita mulțimea împotriva mea pentru "antidemocratismul" meu, etc Prin "înțelepți" în legătură cu problemele organizatorice trebuie să înțelegeți doar, așa cum am subliniat de mai multe ori , revoluționari profesioniști, toți fie că sunt studenți sau muncitori *) Aici observăm doar că tot ceea ce am spus despre "împingerea din afară" și toate argumentele ulterioare ale lui "Svoboda" despre organizare se aplică în întregime tuturor economiștilor și "diviziilor muncitorești", inclusiv, pentru că au susținut și apărat parțial activ aceleași opinii asupra chestiunilor de organizare, parțial rătăcite către ele - - va fi elaborat Și așa afirm:) că nici o singură mișcare revoluționară nu poate fi stabilă fără o organizare a liderilor stabilă și care să păstreze continuitatea;) că, cu cât masa este mai largă atrasă spontan în luptă, constituind baza mișcării și participând la ea, cu atât mai urgentă este nevoia unei astfel de organizații și cu atât această organizare ar trebui să fie mai puternică (pentru că este mai ușor pentru toți demagogii) a captiva straturile nedezvoltate ale maselor);) că o astfel de organizație ar trebui să fie formată în principal din oameni care sunt angajați profesional în activități revoluționare;) că într-o țară autocrată, cu cât restrângem mai mult componența membrilor unei astfel de organizații la doar membrii care sunt angajați profesional în activități revoluționare și au primit pregătire profesională în arta luptei cu poliția politică, cu atât este mai dificil va fi "prinderea" unei astfel de organizații și-) cu atât

mai largă va fi componența persoanelor atât din clasa muncitoare, cât și din restul claselor societății, care vor avea posibilitatea de a participa la mișcare și de a lucra activ în aceasta Îi invit pe economiștii noștri, teroriștii și "economiștii teroriști" *) să respingă aceste propuneri, dintre care acum mă voi concentra asupra ultimelor două Întrebarea cât de ușor este să prinzi "o duzină de înțelepți" și "o sută de proști" se reduce la întrebarea discutată mai sus, dacă organizarea de masă este posibilă atunci când este necesar cel mai strict secret Nu vom putea niciodată să ridicăm o organizație largă la acea înălțime conspirativă, fără de care nu poate fi vorba de o luptă stabilă și continuă împotriva guvernului Iar concentrarea tuturor funcțiilor secrete în mâinile poate unui număr mic de revoluționari profesioniști nu înseamnă deloc că aceștia din urmă vor "gândi pentru toată lumea", că mulțimea nu va lua parte activ la mișcare Dimpotrivă, acești revoluționari profesioniști vor fi aduși de mulțime în număr tot mai mare *) Acest termen, poate, este mai corect în raport cu Svoboda decât precedentul, pentru că în The Rebirth of Revolutionism este apărat terorismul, iar în articolul analizat, Economism Vânătoarea este muritoare, dar soarta este amară!Poți spune în general despre "Libertate" Cele mai bune înclinații și cele mai bune intenții - și confuzie ca urmare, confuzie în principal din cauza faptului că, deși apără continuitatea organizației, Svoboda nu vrea să cunoască continuitatea gândirii revoluționare și a teoriei social-democrate Pentru a încerca din nou să chem la viață un revoluționar profesionist ("Rev Roar") și pentru a face acest lucru, oferiți, în primul rând, teroare excitantă și, în al doilea rând, "o organizație de țărani de mijloc" ("Freedom", nr , p ț >G și urm), mai puțin "împins din afară", asta înseamnă, într-adevăr, să-ți încălzești locuința, dărâma chiar această casă pentru lemne de foc - - pentru că mulțimea va ști atunci că nu este suficient să adune câțiva studenți și muncitori care conduc o luptă economică pentru a forma un "comitet", ci că este necesar ani de zile să se dezvolte un revoluționar profesionist din sine, iar mulțimea se va "gândi" nu numai la artizanat, ci și la o astfel de producție Centralizarea funcţiilor secrete ale organizaţiei nu înseamnă deloc centralizarea tuturor funcţiilor mişcării Participarea activă a celor mai largi mase la literatura ilegală nu va scădea, ci va crește de zece ori, deoarece "o duzină" de revoluționari profesioniști centralizează funcțiile conspirative ale acestei afaceri Astfel, și numai așa, ne vom asigura că citirea literaturii ilegale, colaborarea la ea și, într-o oarecare măsură, chiar distribuirea ei, aproape că va înceta să fie o afacere secretă, pentru că poliția își va da seama în curând de absurditatea și imposibilitatea birocrație administrativă peste fiecare exemplar al miilor de publicații împrăștiate în jur Și asta se aplică nu numai tipăririi, ci și tuturor funcțiilor de mișcare, până la demonstrație Cea mai activă și mai largă participare a maselor la ea nu numai că nu va avea de suferit, ci, dimpotrivă, va câștiga foarte mult din faptul că un "zece" experimentat, pregătit profesional nu mai puțin decât poliția noastră, revoluționarii centralizează toate secretele aspecte ale materiei, întocmirea pliantelor, elaborarea unui plan aproximativ, numirea unui detașament de conducători pentru fiecare cartier al orașului, pentru fiecare cartier de fabrică, pentru fiecare instituție de învățământ etc obiecție în detaliu mai jos) Centralizarea celor mai conspirative funcții de către o organizație a revoluționarilor nu va slăbi, ci va îmbogăți amploarea și conținutul activităților unei întregi mase de alte organizații destinate publicului larg și, prin urmare, poate mai

puțin formalizate și posibil mai puțin conspirative: atât muncitorilor sindicatele și cercurile muncitorilor pentru auto-educare și citirea literaturii ilegale și cercurile socialiste și democratice din toate celelalte secțiuni ale populației și așa mai departe și așa mai departe Astfel de cercuri, sindicate și organizații sunt necesare pretutindeni în număr cât mai mare cu funcții cât mai variate, dar este absurd și dăunător să le confundăm cu organizarea revoluționarilor, să estompeze linia dintre ele, să stingem în rândul maselor deja incredibil de conștiința estompată că, pentru a "sluji" masa, mișcarea are nevoie de oameni care să se dedice în mod special în totalitate activității social-democrate și că astfel de oameni trebuie, cu răbdare și perseverență, să dezvolte din ei înșiși revoluționari profesioniști - - Da, această conștiință este incredibil de estompată Păcatul nostru principal din punct de vedere organizatoric este că prin meșteșugurile noastre am coborât prestigiul revoluționarilor din Rus' Flasc și șubredă în chestiuni teoretice, cu o perspectivă îngustă, referindu-se la spontaneitatea maselor pentru a-și justifica letargia, mai degrabă ca un secretar de sindicat decât un tribun al poporului, incapabil să propună un plan larg și îndrăzneț care să inspire respect și adversari , neexperimentat și neîndemânatic în arta sa profesională - luptă cu poliția politică - scuză-mă! acesta nu este un revoluționar, ci un meșter mizerabil! Niciun practicant să nu fie jignit pe mine pentru acest cuvânt dur, căci, din moment ce este o chestiune de nepregătire, îmi atribui în primul rând mie însumi Am lucrat într-un cerc care și-a propus sarcini foarte largi, cuprinzătoare, iar noi toți, membrii acestui cerc, a trebuit să suferim dureros, dureros din cauza conștientizării că eram meșteșugari într-un moment atât de istoric în care ar fi posibil, modificând zicală binecunoscută care spune: dă-ne o organizație de revoluționari - și vom întoarce Rusia! Și cu cât de atunci am fost nevoit să-mi amintesc mai des acel sentiment arzător de rușine pe care l-am experimentat atunci, cu atât mai multă amărăciune s-a acumulat în mine împotriva acelor falși social-democrați care, cu predicile lor, "dehrănesc demnitatea revoluționară", care nu înțeleg că că sarcina noastră nu este să apărăm reducerea revoluționarului la nivelul de meșter, ci să ridicăm meșteșugarii la nivelul de revoluționari d) Sfera muncii organizatorice Am auzit mai sus de la B-va "despre lipsa forțelor revoluționare apte pentru acțiune, care se simte nu numai la Sankt Petersburg, ci în toată Rusia" Și aproape nimeni nu va contesta acest fapt Dar întrebarea este cum să explic? B-v scrie: "Nu vom intra în stabilirea cauzelor istorice ale acestui fenomen; să spunem doar că o societate demoralizată de o reacție politică prelungită și fragmentată de schimbările economice care au avut loc și au loc, evidențiază din mijlocul ei un număr extrem de mic de persoane apte pentru munca revoluționară; că clasa muncitoare, prin desemnarea muncitorilor revoluționari, umple parțial rândurile organizațiilor ilegale, dar că numărul acestor revoluționari nu răspunde nevoilor vremii Mai mult, muncitorul - - luat la fabrica / ore) dupa functia sa, poate indeplini in principal functiile de agitator; propaganda și organizarea, livrarea și reproducerea literaturii ilegale, emiterea de proclamații etc , în mod involuntar, poartă povara principală asupra zeloților intelectuali extrem de nesemnificativi" (Rabochiye Delo, nr , pp -) IVIVY, în multe privințe, nu sunt de acord cu această părere despre B-v, și mai ales nu sunt de acord cu cuvintele pe care le-am subliniat, care arată cu o ușurare deosebită că, după ce a suferit (ca orice practicant care are vreo idee) din cauza meșteșugurilor noastre, B-v nu poate, datorită

asupririi sale de către economism găsi o cale de ieșire dintr-o situație insuportabilă Nu, societatea evidențiază un număr extrem de mare de persoane potrivite pentru "muncă", dar nu știm să le folosim pe toate Starea critică, de tranziție a mișcării noastre în ceea ce privește respectul luat în considerare poate fi formulată în cuvintele: nu există oameni și sunt mulți oameni Sunt foarte mulți oameni, pentru că atât clasa muncitoare, cât și secțiunile ei din ce în ce mai diverse ale societății produc în fiecare an tot mai mulți oameni nemulțumiți care vor să protesteze, care sunt gata să acorde toată asistența posibilă în lupta împotriva absolutismului, a intoleranței dintre care nu este încă recunoscut de toată lumea, ci de o masă din ce în ce mai mare și din ce în ce mai simțită Și, în același timp, nu există oameni, pentru că nu există lideri, lideri politici, talente organizatorice capabile să desfășoare o muncă atât de largă și în același timp uniformă și armonioasă care să folosească fiecare, chiar și cel mai mult forță nesemnificativă "Creșterea și dezvoltarea organizațiilor revoluționare" rămâne nu numai în urma creșterii mișcării muncitorești, ceea ce admite B-V, ci și în urma creșterii mișcării democratice generale în toate secțiunile poporului (Totuși, în prezent, B-v ar recunoaște probabil acest lucru ca pe o completare la concluzia sa) Sfera muncii revoluționare este prea îngustă în comparație cu baza largă și spontană a mișcării, este prea zdrobită de mizerabila teorie a "luptă economică) cu proprietarii și cu guvernul " Între timp, în prezent, nu numai agitatorii politici, ci și organizatorii social-democrați trebuie să "meargă la toate clasele populației" *) Și este puțin probabil ca chiar și un singur practicant să se îndoiască de faptul că social-democrații ar putea distribui mii de funcții fracționale ale organizației lor *) De exemplu, în mediul militar s-a remarcat recent o neîndoielnic renaștere a spiritului democratic, parțial datorită frecvenței tot mai mari a luptelor de stradă împotriva unor astfel de "dușmani" precum muncitorii și studenții Și, de îndată ce forțele clubului o permit, trebuie să ne îndreptăm cu siguranță cea mai serioasă atenție către propaganda și agitația dintre soldați și ofițeri, spre crearea de "organizații militare" care fac parte din Partidul nostru - - munca rațională între reprezentanții individuali ai celor mai diverse clase Lipsa specializării este unul dintre cele mai mari neajunsuri ale tehnologiei noastre, de care B-V se plânge atât de amar și atât de drept Cu cât "operațiunile" individuale ale unei cauze comune sunt mai mici, cu atât mai mulți oameni pot fi găsiți capabili să efectueze astfel de operațiuni (și complet incapabili în majoritatea cazurilor de a deveni revoluționari profesioniști) și cu atât este mai dificil pentru poliție să "prindă" pe toate acestor "lucitori detaliați", cu atât mai greu îi este să facă de la capturarea unei persoane până la vreun fleac un "caz" care plătește cheltuielile trezoreriei pentru "protecție" În ceea ce privește numărul de persoane gata să ne asiste, am subliniat deja în capitolul precedent schimbarea gigantică care a avut loc în acest sens în doar cinci ani Dar, pe de altă parte, pentru a reuni toate aceste mici fracții și pentru a nu împărți mișcarea însăși împreună cu funcțiile de mișcare și pentru a inspira pe executantul de mici funcții acea credință în necesitatea și semnificația lui opera, fără de care nu va lucra niciodată *),-pentru toate acestea, tocmai o organizare puternică a revoluționarilor cu experiență este necesară Cu o astfel de organizație, încrederea în puterea partidului va fi întărită cu atât mai mult și va fi răspândită cu cât mai larg, cu atât această organizație este mai secretă - și în război, desigur, cel mai important lucru este să inspire încredere în

forța cuiva nu numai în propria armată, dar și în inamic și în toate elementele neutre; neutralitatea prietenoasă poate rezolva uneori lucrurile *) Îmi amintesc că un tovarăș mi-a spus cu câtă amărăciune un inspector de fabrică care era gata să ajute și să ajute Social-democrația s-a plâns că nu știe dacă "informațiile" lui au ajuns în adevăratul centru revoluționar, cât de mult este nevoie de ajutorul lui și cât de mult a fost posibil să dispună de serviciile mici și mici Fiecare lucrător în practică știe, desigur, mai multe astfel de cazuri, când meșteșugurile noastre ne-au jefuit aliații Iar serviciile "mici" individual și neprețuite ca sumă ne-ar putea și ne vor fi prestate de către angajați și funcționari nu numai din fabrică, ci și din cele poștale, feroviare, vamale, nobiliare, preoțești și orice altă parte, chiar și până la poliție si curte! Dacă am avea deja un partid adevărat, o organizație cu adevărat militantă a revoluționarilor, nu am pune un avantaj pe toți astfel de "complici", nu i-am atrage întotdeauna și necondiționat în chiar miezul "ilegalismului", ci, dimpotrivă , i-am proteja mai ales, ba chiar i-ar pregăti special pe oameni pentru astfel de funcții, ținând cont că mulți studenți ar putea fi mai folositori partidului ca "complici"-funcționari decât ca revoluționari "pe termen scurt" Dar - repet încă o dată - doar o organizație care este deja destul de solidă și nu duce lipsă de forțe active are dreptul să folosească această tactică - - Cu o astfel de organizare, având o bază teoretică solidă și având la dispoziție un organ social-democrat, nu va fi nimic de speriat că mișcarea va fi zădărnicită! Numeroase elemente "din afară" atrase de ea (dimpotrivă, tocmai acum, sub meșteșugurile predominante, vedem câți social-democrați se târăsc pe linia Credo, imaginându-se doar social-democrați) Pe scurt, specializarea presupune în mod necesar centralizarea și, la rândul său, o cere necondiționat Dar însuși B-v, care a conturat atât de frumos întreaga necesitate a specializării, nu o evaluează suficient, în opinia noastră, în a doua parte a discuției de mai sus Numărul muncitorilor revoluționari nu este suficient, spune el Acest lucru este absolut adevărat și subliniem din nou că "raportul valoros al unui observator apropiat" confirmă pe deplin punctul nostru de vedere asupra cauzelor crizei actuale a social-democrației și, în consecință, asupra mijloacelor de vindecare de ea Nu numai că revoluționarii în general rămân în urma ascensiunii spontane a maselor, dar chiar și muncitorii revoluționari rămân în urma ascensiunii spontane a maselor muncitoare Iar acest fapt confirmă clar, chiar și din punct de vedere "practic", nu numai absurditatea, ci și caracterul reacționar politic al "pedagogiei" cu care suntem atât de des tratați atunci când discutăm problema îndatoririlor noastre față de muncitori Acest fapt mărturisește că prima noastră, cea mai imperativă datorie este de a asista la dezvoltarea muncitorilor revoluționari care stau la același nivel în ceea ce privește activitatea de partid ca și intelectualii revoluționari (subliniem cuvintele: în raport cu activitatea de partid, deoarece în alte privințe, atingerea aceluiași nivel de muncitori, deși necesar, dar nu atât de ușor și nu atât de urgent) Prin urmare, atenția principală trebuie îndreptată spre ridicarea muncitorilor la nivelul revoluționarilor, și nicidecum spre coborârea neapărat la "masele muncitoare", așa cum doresc economiștii, cu toate acestea către "muncitorii țărani de mijloc", ca Svoboda dorește (ascensiunea în acest sens, la a doua treaptă a "pedagogiei") economice, sunt departe de a mă gândi să nege necesitatea literaturii populare pentru muncitori și mai ales a literaturii populare (numai, bineînțeles, nu farsa) pentru mai ales muncitori înapoiaţi Dar sunt

revoltat de această încurcătură constantă a pedagogiei cu întrebările de politică, cu întrebările de organizare La urma urmei, voi, domnilor, gardieni ai "țăranului muncitor-mijlociu", în esență, sunteți mai predispuși să insultați muncitorii Leni şi Co' op, T V " - - dorinta lor de a se apleca fara gres inainte de a vorbi despre politica muncitorilor sau organizatia muncitorilor Hai că vorbești despre lucruri serioase, stai drept, și lași pedagogia profesorilor, nu politicienilor și organizatorilor Nu mai sunt printre intelectuali și muncitori avansați, "țărani de mijloc" și "mase"? Nevoia de literatură populară nu este recunoscută de toți și pentru intelectualitate și nu se scrie această literatură? Dar imaginați-vă că într-un articol despre organizarea studenților sau a studenților de la gimnaziu, autorul, ca un fel de descoperire, mestecă nevoia, în primul rând, a unei organizații a "țăranilor de mijloc" Un astfel de autor va fi probabil ridiculizat - și pe bună dreptate Da, ne dați, îi vor spune ei, idei organizatorice, dacă le aveți, și atunci ne vom da seama noi înșine care dintre noi este "țăranul de mijloc", cine este mai sus și cine este mai jos Iar dacă nu ai propriile tale idei organizatorice, toate eforturile tale despre "masele" și "țăranii mijlocii" se vor dovedi a fi pur și simplu plictisitoare Înțelegeți, deci, că însăși întrebările de "politică" și "organizare" sunt atât de grave, încât este imposibil să vorbim despre ele altfel decât destul de serios: se poate și trebuie să pregătească muncitorii (atât elevii, cât și liceenii) să! a fost posibil să vorbiți despre aceste întrebări cu ei, dar din moment ce ați început deja să vorbiți despre ele, dați răspunsuri reale, nu dați înapoi, "țăranilor de mijloc" sau "masei", nu scăpați de glume sau fraze *) Muncitorul revoluționar, pentru a fi pe deplin pregătit pentru munca sa, trebuie să devină și un revoluționar profesionist De aceea B-v se înșală când spune că, întrucât muncitorul este angajat la fabrică / oră, restul funcțiilor revoluționare (cu excepția agitației) "vrând-nevrând cad sarcina principală asupra unor forțe intelectuale extrem de nesemnificative" Acest lucru nu se face deloc "involuntar", ci din înapoierea noastră, pentru că nu suntem conștienți de obligația noastră de a ajuta fiecare muncitor care se remarcă prin abilitățile sale să se transforme într-un agitator, organizator, propagandist, transportator profesionist , etc, etc În acest sens, ne risipim direct rușinos forțele, neștiind să protejăm ceea ce trebuie să fie îngrijit și cultivat cu grijă *) Svoboda, nr , articol "Organizatsiya", p : "Cu o treaptă grea, masele muncitoare vor întări toate revendicările care vor fi înaintate în numele Muncii rusești" - cu siguranță cu majusculă! Și același autor exclamă: "Nu sunt deloc ostil inteligenței, dar" (acesta este același lucru pe care Șchedrin l-a tradus cu cuvintele: urechile nu cresc deasupra frunții!) "dar eu sunt întotdeauna teribil de supărat când o persoană va veni și va spune lucruri foarte frumoase și frumoase și va cere să fie acceptate pentru frumusețea lor (a lui?) și alte virtuți "( ) Da, și eu acest "mereu teribil de supărat" - wat Uită-te la nemți: ei au de o sută de ori mai multă putere decât noi, dar înțeleg perfect că agitatorii cu adevărat capabili etc , nu sunt deloc foarte des evidențiați de "țăranii de mijloc" Prin urmare, ei încearcă imediat să pună fiecare muncitor capabil în astfel de condiții în care abilitățile sale ar putea fi pe deplin dezvoltate și utilizate pe deplin: este făcut agitator profesionist, este încurajat să-și extindă domeniul de activitate, extinzându-l de la o fabrică la toate mestesuguri, dintr-o localitate pentru toata tara Dobândește experiență și dexteritate în profesie, își lărgește orizonturile și cunoștințele, observă cot la cot lideri politici de seamă din alte localități și alte

partide, încearcă să se ridice el însuși la aceeași înălțime și să îmbine cunoștințele despre mediul de lucru și prospeţime convingeri socialiste cu acea pregătire profesională fără de care proletariatul nu poate duce o luptă încăpăţânată împotriva rândurilor superb pregătite ale duşmanilor săi Astfel, și numai așa, Bebels și Auera ies din masele muncitoare Dar ceea ce într-o țară liberă politic se face în mare măsură de la sine, la noi organizațiile noastre trebuie să o desfășoare sistematic Orice agitator talentat și "promițător" dintre muncitori nu ar trebui să lucreze la fabrică timp de ore Trebuie să avem grijă ca el să trăiască din mijloacele Partidului, să știe să intre în clandestinitate în timp , să-și schimbe locurile activității, pentru că altfel nu își va dezvolta mare experiență, nu își va lărgi orizonturile, nu va fi capabil să reziste câțiva ani măcar în lupta împotriva jandarmilor Cu cât ascensiunea spontană a maselor muncitoare devine mai largă și mai profundă, cu atât ei nominalizează nu numai agitatori talentați, ci și organizatori și propagandiști talentați și "practicanți" în sensul bun (care sunt atât de puțini printre intelectualii noastre, în cea mai mare parte puțin) neglijent și stângaci în stil rusesc) Când avem detașamente de muncitori revoluționari special pregătiți care au trecut printr-o școală lungă (și, bineînțeles, revoluționari de "toate tipurile de arme"), atunci nicio poliție politică din lume nu va putea face față acestor detașamente, pentru acestea detașamentele de oameni care sunt devotați dezinteresat revoluției, se vor bucura, de asemenea, de încrederea din toată inima a celor mai largi mase muncitoare Și este vina noastră directă că prea puțin "împingem" muncitorii pe această cale, comună lor și "intelectualilor", a revoluționarului sindical * - - școlarizarea, trăgându-i prea des înapoi cu discursurile noastre stupide despre ceea ce este "accesibil" maselor muncitoare, "muncitori țărani de mijloc!" etc În acestea, ca și în alte privințe, domeniul îngust al muncii organizaționale se află într-o legătură incontestabilă și inseparabilă (deși inconștient de marea majoritate a "economiștilor" și practicienilor începători) cu restrângerea teoriei noastre și a sarcinilor noastre politice Admirația pentru spontaneitate evocă un fel de teamă de a te îndepărta de masa "accesabilă", chiar un pas, o teamă de a te ridica prea sus peste simpla supunere față de cerințele imediate și imediate ale maselor Nu vă temeți, domnilor! Amintiți-vă că suntem atât de slabi din punct de vedere organizațional încât chiar și ideea că ne-am putea ridica prea sus este absurdă! e) Organizarea "conspiratorie" și "democratismul" Și printre noi sunt foarte mulți oameni care sunt atât de sensibili la "vocea vieții" încât se tem cel mai mult de asta, acuzându-i pe cei care susțin opiniile expuse aici de "voința oamenilor", că nu înțeleg "democratismul" și curând Trebuie să ne oprim asupra acestor acuzații, pe care, desigur, le-a preluat și Raboceye Dielo Scriitorul acestor rânduri știe foarte bine că economiștii din Sankt Petersburg au acuzat chiar și Rabochaya Gazeta de Narodnaya Volya (ceea ce este de înțeles dacă o comparăm cu Rabochaya Mysl) Prin urmare, nu am fost deloc surprinși când, la scurt timp după apariția Iskra, un tovarăș ne-a spus că social-democrații orașului X au numit-o pe Iskra organ "Narodnaya Volya" Această acuzație, desigur, a fost doar măgulitoare pentru noi, căci ce social-democrat decent nu a fost acuzat de economiști că este Narodnaya Volya? Aceste acuzații sunt cauzate de neînțelegeri de două feluri În primul rând, știm atât de puțin despre istoria mișcării revoluționare, încât ei numesc "Narodnaya Volya" orice idee despre o organizație centralizată militantă care declară război decisiv țarismului Dar acea organizație excelentă pe

care o aveau revoluționarii din anii și care ar fi trebuit să ne servească tuturor drept model, nu a fost creată deloc de Narodnaya Volya, ci de Zemlya Volya, care s-a împărțit în Peredelistii Negri și Narodnaya Volya Astfel, a vedea ceva anume din Voința Poporului într-o organizație revoluționară militantă este absurd atât din punct de vedere istoric, cât și din punct de vedere logic, pentru că orice tendință revoluționară, dacă se gândește cu adevărat la o luptă serioasă, nu poate atât - - ty fără o astfel de organizație Greșeala Narodnaya Volya nu a fost că au încercat să-i atragă pe toți nemulțumiți în organizația lor și să îndrepte această organizație către o luptă decisivă împotriva autocrației Dimpotrivă, acesta este marele lor merit istoric Greșeala lor a fost că s-au bazat pe o teorie care, în esență, nu era deloc o teorie revoluționară și nu știau sau nu puteau lega inseparabil mișcarea lor de lupta de clasă din cadrul societății capitaliste în curs de dezvoltare Și numai cea mai grosolană neînțelegere a marxismului (sau "înțelegerea" lui în spiritul "struvismului") ar putea da naștere la părerea că apariția unei mișcări muncitorești de masă, spontane, ne scutește de obligația de a crea o organizație cât mai bună ca cel al Landsvolelor, pentru a crea o organizare chiar incomparabil mai bună a revoluționarilor Dimpotrivă, această mișcare ne pune această datorie, căci lupta spontană a proletariatului nu va deveni adevărata ei "luptă de clasă" atâta timp cât această luptă nu va fi condusă de o organizare puternică a revoluționarilor În al doilea rând, mulți - inclusiv, aparent, B Krichevsky (Rabochaya Dyelo, nr , p) - înțeleg greșit polemicile împotriva viziunii "conspirative" asupra luptei politice pe care social-democrații au purtat-o întotdeauna Ne-am răzvrătit și ne vom răzvrăti întotdeauna, desigur, împotriva îngustării luptei politice la o conspirație*), dar acest lucru, desigur, nu a însemnat deloc o negare a necesității unei organizații revoluționare puternice Și, bineînțeles, în pamfletul menționat în nota de subsol, împreună cu polemica împotriva reducerii luptei politice la o conspirație, conturează (ca ideal social-democrat) o organizație atât de puternică încât ar putea "a recurge să dea o lovitură decisivă absolutism" și la "răzvrătire", și la orice "altă metodă de atac" **) Atât de puternic în formă *) Mier "Sarcinile social-democraților ruși", p , polemică împotriva lui P L Lavrov (Vezi Volumul I din Operele colectate ale lui N Lenin Ed) **) "Sarcini de rusă social-dem ", p Apropo, iată o altă ilustrare a faptului că "Rab Delo" fie nu înțelege ce spune, fie își schimbă părerile "conform vet ru" În nr "Rab Dela" este tipărită cu caractere italice: "Esența conturată a pamfletului coincide în întregime cu programul editorial al lui Rabochy Dyelo" (p) Într-adevăr? Coincide oare punctul de vedere cu "Sarcinile" conform căreia răsturnarea autocrației nu ar trebui pusă ca prima sarcină a unei mișcări de masă? coincide teoria "luptei economice cu proprietarii și cu guvernul"? se potrivește teoria scenei? Invităm cititorul să judece dacă putem vorbi despre stabilitatea fundamentală a unui organ care înțelege "coincidența" într-un mod atât de original - O organizație revoluționară într-o țară autocrată poate fi numită și organizație "conspirativă", deoarece cuvântul francez "conspirație" este echivalent cu "conspirația" rusă, iar secretul este necesar pentru o astfel de organizație în măsura maximă Secretul este o condiție atât de necesară pentru o astfel de organizație încât toate celelalte condiții (numărul de membri, selecția acestora, funcțiile etc) trebuie să fie în concordanță cu aceasta Ar fi așadar cea mai mare naivitate să ne temem de acuzația că noi, social-democrații, vrem să creăm o organizație

conspirativă Aceste acuzații ar trebui să fie la fel de măgulitoare pentru fiecare inamic al economismului ca acuzațiile lui "Narodnaya Volya" Ni se va obiecta: o organizație atât de puternică și strict secretă, care concentrează în mâinile sale toate firele activității conspiraționale, o organizație de necesitate centralistă, se poate grăbi prea ușor într-un atac prematur, poate ascuți fără gândire mișcarea mai devreme decât este posibil și necesar datorită creșterii nemulțumirii politice, a forței fermentului și a amărăciunii din clasa muncitoare și așa mai departe Răspundem la aceasta: vorbind abstract, nu se poate nega, desigur, că o organizație militantă poate duce la o bătălie nechibzuită, care se poate solda cu o înfrângere deloc necesară în alte condiții Dar este imposibil să ne limităm la considerații abstracte într-o astfel de întrebare, deoarece fiecare bătălie include posibilitatea abstractă a înfrângerii și nu există altă modalitate de a reduce această posibilitate, cum ar fi pregătirea organizată pentru luptă Dacă însă punem întrebarea pe terenul concret al condițiilor actuale din Rusia, va trebui să tragem concluzia pozitivă că o organizare revoluționară puternică este absolut necesară tocmai pentru a da stabilitate mișcării și pentru a o proteja de posibilitatea unor atacuri cutanate Tocmai acum, în lipsa unei astfel de organizații și odată cu creșterea rapidă spontană a mișcării revoluționare, se observă deja două extreme opuse (care, așa cum se presupune că ar "converge"): acum economismul complet insuportabil și (predica moderația, acum "teroarea excitativă" la fel de insustenabilă, străduindu-se "în mișcarea de dezvoltare și de întărire, care este încă mai aproape de început decât de sfârșit, să evoce artificial simptomele sfârșitului ei" (V Zasulich) în Zarya, nr - , p) Și exemplul "Sclav Dela arată că există deja social-democrați care cedează ambelor extreme Un astfel de fenomen nu este surprinzător, printre alte motive, și pentru că "lupta economică cu proprietarii și cu guvernul" niciodată - nu-i va satisface pe revoluționar, iar extreme opuse vor apărea mereu ici și colo Doar o organizație militantă centralizată, care urmărește cu fermitate o politică social-democrată și satisface, ca să spunem așa, toate instinctele și aspirațiile revoluționare, este în măsură să protejeze mișcarea de un atac neplăcut și să pregătească un atac care promite succes Se va obiecta în continuare că viziunea declarată a organizației este contrară "principiului democratic" În măsura în care acuzația anterioară este de origine specific rusă, până acum are un caracter specific străin Și doar o organizație din străinătate ("uniunea" social-democraților ruși) și-ar putea oferi redacției, printre alte instrucțiuni, următoarele: "Principiul Org și i z a t și o și y În interesul dezvoltării și unificării cu succes a social-democrației, trebuie să subliniem, să dezvoltăm, să luptăm pentru principiul larg democratic al organizării sale de partid, care este necesar mai ales în contextul tendințelor antidemocratice care s-au dezvăluit în rânduri al partidului nostru" ("Două Congrese", p) Cum face exact "Rab Faceți față" cu "tendințele antidemocratice" ale Iskra, vom vedea acest lucru în capitolul următor Acum să aruncăm o privire mai atentă la acest "principiu" propus de economiști Probabil că toată lumea va fi de acord că "principiul democratic larg" include următoarele două condiții necesare: în primul rând, publicitatea deplină și, în al doilea rând, alegerea tuturor funcțiilor Fără glasnost, ar fi ridicol să vorbim despre democrație și, în plus, despre un astfel de glasnost, care nu s-ar limita la membrii organizației Vom numi democratică organizarea Partidului Socialist German, pentru că în ea totul se face deschis, până la ședințele Congresului Partidului; dar nimeni nu va numi o

organizație democratică una care este ascunsă tuturor nemembrilor printr-o mantie de secret Întrebarea este, care este sensul propunerii unui "principiu democratic larg" atunci când condiția de bază a acestui principiu nu este fezabilă pentru o organizație secretă? "Principiul larg" se dovedește a fi doar o frază sunet, dar goală Puțin din Această frază mărturisește o neînțelegere completă a sarcinilor urgente ale momentului în termeni organizatorici Toată lumea știe cât de mare este caracterul neconspirativ al revoluționarilor "largi" care predomină la noi Am văzut cât de amar se plânge B-v de acest lucru, cerând, pe bună dreptate, "o selecție strictă a membrilor" (Rabochiye Dyelo, nr , p) Și acum există oameni care se laudă cu "simțul vieții", care - - într-o asemenea stare de fapt, ei subliniază nu necesitatea celui mai strict secret și a selecției celei mai stricte (și, în consecință, mai atentă) a membrilor, ci "principiul democratic larg"! Se numește lovirea cerului cu degetul Situația nu este mai bună în ceea ce privește cel de-al doilea semn al democrației - alegerile În țările cu libertate politică, această condiție este implicată de la sine "Membru al Partidului este orice persoană care recunoaște principiile programului Partidului și sprijină Partidul cât mai bine", se arată în primul paragraf din regulile de organizare ale Partidului Social Democrat German Și întrucât întreaga arena politică este deschisă tuturor, ca o scenă în fața unui public de teatru, această recunoaștere sau nerecunoaștere, sprijin sau opoziție este cunoscută tuturor și tuturor, atât din ziare, cât și din adunările populare Toată lumea știe că așa și cutare personalitate politică a început cu așa și cutare, a trecut printr-o astfel de evoluție, s-a arătat într-un moment dificil al vieții într-un fel, se distinge în general prin astfel de calități și, prin urmare, în mod firesc, o astfel de figură poate fi să aleagă sau să nu aleagă toți membrii partidului într-un anumit post de partid Controlul universal (în sensul literal al cuvântului) asupra fiecărui pas al omului de partid în domeniul său politic creează un mecanism de funcționare automată care dă ceea ce se numește în biologie "supraviețuirea celui mai apt" "Selecția naturală" de publicitate deplină, alegere și control universal asigură că fiecare lider ajunge "pe raftul lui", preia pe cel mai potrivit pentru punctele sale forte și abilitățile sale, experimentează toate consecințele greșelilor sale și dovedește în fața ochilor tuturor capacitatea de a recunoaște greșelile* și de a le evita Încercați să introduceți această imagine în cadrul autocrației noastre! Este de imaginat în țara noastră ca oricine "care recunoaște principiile programului partidului și sprijină partidul cât mai bine" să controleze fiecare pas al unui revoluționar conspirator? Pentru ca toți să aleagă unul sau altul dintre cei din urmă, când un revoluționar este obligat, în interesul muncii, să ascundă de nouă zecimi din acești "toți" cine este? Gândește-te măcar puțin la semnificația reală a acelor cuvinte mari cu care "Sclav Matter", și veți vedea că "democratismul larg" al organizației de partid în întunericul autocrației, sub conducerea selecției jandarmeriei, este doar o jucărie goală și dăunătoare Aceasta este o jucărie goală, căci, în realitate, nicio organizație revoluționară nu a promovat vreodată democratismul larg și poate - - desfășoară chiar și cu toată dorința ta Acesta este o jucărie dăunătoare, căci încercările de a pune în practică "principiul larg democratic" nu fac decât să le faciliteze poliției să facă eșecuri largi și să perpetueze amatorismul predominant, abate gândul practicienilor de la sarcina urgentă serioasă de a se transforma în profesioniști revoluționarilor să întocmească statute detaliate "de hârtie" privind sistemele electorale Doar în

străinătate, unde se adună adesea oameni care nu își pot găsi o afacere reală și vie pentru ei înșiși, acest "joc al democrației" s-ar putea dezvolta ici și colo, mai ales în diferite grupuri mici Pentru a arăta cititorului toată nepotrivirea tehnicii preferate "Sclav fapte" pentru a înainta un "principiu" atât de plauzibil precum democrația în fapte revoluționare, ne vom referi din nou la martor Acest martor, E Serebryakov, redactor al revistei londoneze Nakanune, are o mare slăbiciune pentru Rab Cauză" și ură mare față de Plehanov și "plekhanovizi"; în articole despre scindare, străină "Uniunea Social-Democraților Rusi" "În ajun" a luat hotărâre de partea lui "Rab Fapte" și a coborât cu un nor întreg de cuvinte jalnice asupra lui Plehanov Cu atât mai valoros pentru noi este acest martor pe această problemă În nr "În ajun" (iulie), în articolul: "Cu privire la apelul Grupului de autoemancipare a muncitorilor", E Serebryakov a subliniat "improprietatea" de a ridica întrebări "despre auto-amăgire, despre primatul, despre așa-zisul Areopag într-o mișcare revoluționară serioasă" și a scris, printre altele: "Myshkin, Rogachev, Zhelyabov, Mihailov, Perovskaya, Figners), etc , nu s-au considerat niciodată lideri și nimeni nu i-a ales sau nu i-a numit, deși în realitate erau așa, pentru că atât în perioada propagandei, cât și în perioada luptei guvernului, ei au preluat cea mai mare povară a muncii, au mers în locurile cele mai periculoase, iar activitățile lor erau cele mai productive Iar conducerea nu a fost rezultatul dorințelor lor, ci încrederea în mintea lor, în energia și devotamentul lor din partea camarazilor din jur Să-ți fie frică de un fel de Areopag (și dacă nu să-ți fie frică, atunci de ce să scrii despre el?), Cine poate controla autocratic mișcarea, este deja prea naiv Cine îl va asculta? Întrebăm cititorul în ce se deosebește Areopagul de tendințele antidemocratice? Și nu este evident că principiul organizațional "plauzibil" "Sclav Dela" este la fel de naivă și "indecentă" - naiv, pentru că "Areopagul" sau oamenii cu "tendințe antidemocratice" nimeni nu se va supune pur și simplu, deoarece nu va exista "încredere în mintea lor, energia și devotamentul lor din partea camarazi din jur Este indecentă, ca șmecherie demagogică, speculând asupra vanității unora, asupra necunoașterii stării reale a mișcării noastre a altora, asupra nepregătirii și necunoașterii istoriei mișcării revoluționare a altora Singurul principiu serios de organizare pentru liderii mișcării noastre ar trebui să fie: cel mai strict secret, cea mai strictă selecție a membrilor, pregătirea revoluționarilor profesioniști Odată prezente aceste calități, se asigură ceva mai mult decât "democratism" și anume încrederea tovărășească deplină între revoluționari Și acest lucru mai mult este fără îndoială (necesar pentru noi, pentru că nu se pune problema înlocuirii lui cu controlul universal democratic în Rusia Și ar fi o mare greșeală să credem că imposibilitatea unui control cu adevărat "democratic" face pe membrii unei organizații revoluționare nu există timp să se gândească la formele jucărie ale democrației (democratismul într-un nucleu apropiat de camarazi care se bucură de încredere reciprocă deplină), dar ei își simt responsabilitatea foarte viu, știind din experiență că o organizație de adevărați revoluționari nu se va opri în niciun caz pentru a scăpa de membru rău și avem o opinie publică destul de dezvoltată despre mediul revoluționar rusesc (și internațional), care are în spate o întreagă istorie, pedepsind cu o severitate nemiloasă orice abatere de la îndatoririle de camaraderie (și, la urma urmei, "democratismul" ," democrația reală, nu de jucărie, este inclusă ca parte a - în ansamblu, în această noțiune de camaraderie!) Țineți cont de toate acestea și veți înțelege ce miros

învechit de a juca generalism în străinătate se ridică din aceste conversații și rezoluții despre "tendințe antidemocratice"! De asemenea, trebuie remarcat faptul că o altă sursă a unor astfel de conversații, adică naivitatea este alimentată și de neclaritatea ideilor despre ce este democrația Există un capitol interesant în cartea lui Webb despre sindicatele engleze: "Primitive Democracy" Autorii povestesc cum muncitorii englezi din prima perioadă a existenței sindicatelor au considerat că este un semn necesar al democrației ca toată lumea să facă totul în ceea ce privește gestionarea sindicatelor: nu numai toate întrebările erau decise prin voturile tuturor membrilor, ci posturile au fost ocupate de toți membrii din primul rând A fost nevoie de o lungă experiență istorică pentru ca muncitorii să înțeleagă absurditatea unei astfel de noțiuni de democrație și nevoia de instituții reprezentative pe de o parte, funcționari profesioniști pe de altă parte A fost nevoie de câteva cazuri, fi- - - prăbușirea nanoeconomică a fondurilor sindicale, astfel încât lucrătorii să înțeleagă că problema raportului proporțional dintre contribuțiile plătite și prestațiile primite nu poate fi decisă doar prin vot democratic, ci necesită și votul unui specialist în asigurări Luați, mai departe, cartea lui Kautsky despre parlamentarism și legislația populară și veți vedea că concluziile teoreticianului marxist coincid cu lecția multor ani de practică a muncitorilor "spontan" uniți Kautsky se revoltă hotărât împotriva înțelegerii primitive a democrației de către Rittengghausen, ridiculizează oamenii care sunt gata în numele ei să ceară ca "ziarele populare să fie editate direct de popor", demonstrează nevoia de jurnalişti profesioniști, parlamentari etc pentru social-democraţii conducerea luptei de clasă a proletariatului, atacă "socialismul anarhiștilor și al scriitorilor" care, în "căutarea efectelor", exaltă legislația populară directă și nu înțeleg aplicabilitatea ei însăși condiționată în societatea modernă Oricine a lucrat practic în mișcarea noastră știe cât de răspândită în masele de tineri studenți și muncitori este viziunea "primitivă" a democrației Nu este de mirare că această viziune pătrunde atât în statute, cât și în literatură Economiștii de tip Bsrnshtinian scriau în statutul lor: "§ Toate problemele referitoare la interesele întregii organizații sindicale se hotărăsc cu votul majorității tuturor membrilor săi" Economiștii de natură teroristă le fac ecou: "Este necesar ca deciziile comitetelor să se învârtă în toate cercurile și abia atunci devin decizii reale" (Freedom, nr , p) Rețineți că această cerere este largă, folosirea unui referendum este propusă în plus față de cerința de a construi o întreagă organizație pe bază de alegere Suntem departe de a ne gândi, desigur, să condamnăm practicanții pentru asta, care au avut prea puține șanse să se familiarizeze cu teoria și practica organizațiilor cu adevărat democratice Dar când "Rab Cauza, care se pretinde a fi lider, se limitează în asemenea condiții la o rezoluție pe un principiu democratic larg, cum să nu fie numită o simplă "goană pentru efect"? f) Muncă locală și integrală rusească Dacă obiecțiile la planul de organizare prezentate aici din punctul de vedere al naturii sale nedemocratice și conspirative sunt complet nefondate, atunci rămâne o întrebare, de foarte multe ori - - o sută înaintate și care merită o atenție amănunțită Aceasta este o întrebare despre corelația dintre munca locală și cea integrală rusească Se teme că formarea unei organizații centraliste nu va duce la o deplasare a centrului de greutate de la primul la al doilea? Nu va afecta acest lucru mișcarea prin slăbirea forței legăturilor noastre cu masele muncitoare și, în

general, a stabilității agitației locale? Răspundem la aceasta că mișcarea noastră din ultimii ani a suferit tocmai din cauza faptului că liderii locali sunt prea "angajați în munca locală"; că, prin urmare, este absolut necesar să se schimbe ușor centrul de greutate către munca integrală rusească; că o astfel de mișcare nu ar slăbi, ci ar întări atât puterea legăturilor noastre, cât și stabilitatea agitației noastre locale Să luăm întrebarea organelor centrale și locale și să cerem cititorului să nu uite că afacerea cu ziare nu este pentru noi altceva decât un exemplu care ilustrează o cauză revoluționară nemăsurat mai largă și mai versatilă în general În prima perioadă a mișcării de masă (-) liderii locali au încercat să înființeze un organ integral rusesc, Rabochaya Gazeta; în perioada următoare (-) mişcarea a făcut un pas enorm înainte, dar atenţia conducătorilor a fost absorbită în totalitate de organele locale Dacă toate aceste organe locale sunt numărate împreună, то se dovedește a fi *), ceea ce reprezintă o notă rotundă de un număr al ziarului pe lună Nu este aceasta o ilustrare clară a meșteșugurilor noastre? Nu arată acest lucru în mod clar înapoierea organizației noastre revoluționare de la ascensiunea spontană a mișcării? Dacă tot atâtea numere ale ziarelor ar fi publicate nu de grupuri locale fragmentate, ci de o singură organizație, nu numai că am economisi mult efort, dar am asigura și o stabilitate și o continuitate nemăsurat mai mari a muncii noastre Această simplă considerație este prea des trecută cu vederea atât de acei practicieni care lucrează activ aproape exclusiv asupra organelor locale (din păcate, în marea majoritate a cazurilor, acesta este încă cazul), cât și de acei publiciști care dau dovadă de un chijotism uimitor în această chestiune Practicianul este de obicei mulțumit de faptul că este "dificil" pentru activiștii locali să pună în scenă *) Vezi "Raport la Congresul de la Paris", p : "Din acel moment ( ) până în primăvara anului au apărut în diferite locuri de numere ale diferitelor ziare În medie, au apărut mai mult de un număr pe lună " **) Această dificultate este doar aparentă De fapt, nu există un astfel de "cerc local" care să nu aibă ocazia să preia în mod activ cutare sau cutare funcție a cauzei întregi rusești "Nu spune că nu pot, dar spune că nu vreau" - un ziar integral rusesc și că ziarele locale sunt mai bune decât nicio ziare Aceasta din urmă, desigur, este destul de justă și nu vom ceda vreunei practici în a recunoaște importanța enormă și utilitatea enormă a ziarelor locale în general Dar întrebarea nu este despre acest lucru, ci despre dacă este posibil să scăpăm de fragmentarea și industria de cabană, care sunt atât de clar exprimate în cele de numere ale ziarelor locale din toată Rusia în F dar au și curajul să-și recunoască deschis laturi negative, care au fost descoperite prin experiența de doi ani și jumătate Această experiență arată că, în condițiile noastre, ziarele locale se dovedesc, în cele mai multe cazuri, a fi fundamental instabile, lipsite de semnificație din punct de vedere politic, exorbitant de scumpe în ceea ce privește cheltuielile forțelor revoluționare și complet nesatisfăcătoare din punct de vedere tehnici (mă refer, desigur, nu tehnica de imprimare și frecvența și regularitatea rezultatelor) Și toate aceste neajunsuri nu sunt întâmplătoare, ci rezultatul inevitabil al acelei fragmentări, care, pe de o parte, explică predominanța ziarelor locale în perioada luată în considerare și, pe de altă parte, este susținută de această predominanță Este pur și simplu dincolo de puterea unei organizații locale individuale de a asigura stabilitatea fundamentală a ziarului său și de a-l plasa la înălțimea unui organ politic, este dincolo de puterea ei de a colecta și folosi material suficient pentru a acoperi

întreaga noastră viață politică Iar argumentul apărat de obicei de necesitatea a numeroase ziare locale în țările libere - ieftinitatea lor atunci când sunt tipărite de muncitorii locali și marea completitudine și viteza de informare pentru populația locală - acest argument, după cum arată experiența, se întoarce împotriva ziarelor locale Par a fi prohibitiv de scumpe, în ceea ce privește cheltuielile forțelor revoluționare, și mai ales rar publicate din simplul motiv că pentru un ziar ilegal, oricât de mic ar fi, este nevoie de un aparat conspirativ atât de enorm, care necesită o industrie de fabrică pe scară largă , deoarece într-un atelier de artizanat nu se fabrică acest aparat Primitivitatea aparatului conspirator duce de foarte multe ori la faptul (fiecare practicant cunoaste o multime de exemple de acest gen) ca politia profita de eliberarea si distribuirea a unul sau doua numere pentru un esec masiv, maturand totul atat de curat incat trebuie să începem din nou de la început Un bun aparat conspirator necesită o bună pregătire profesională a revoluționarilor și a - - forța de muncă, iar ambele cereri sunt complet peste puterea unei singure organizații locale, indiferent cât de puternică ar fi aceasta la un moment dat Ca să nu mai vorbim de interesele comune ale întregii noastre mișcări (în principal educația socialistă și politică susținută a muncitorilor), dar mai ales interesele locale sunt mai bine deservite nu de organele locale: acesta pare un paradox doar la prima vedere, dar de fapt experiența a doi ani și jumătate am indicat demonstrează irefutabil Acest lucru Toată lumea va fi de acord că, dacă toate acele forțe locale care au publicat de numere de ziare ar lucra la un singur ziar, atunci acesta din urmă ar da cu ușurință , dacă nu o sută, de numere și, prin urmare, ar reflecta mai pe deplin toate trăsăturile unei mișcări pur și simplu caracter local Fără îndoială, o astfel de organizare nu este ușoară, dar este necesar să recunoaștem necesitatea ei, ca fiecare cerc local să se gândească și să lucreze la ea, fără să aștepte un imbold din afară, fără a se lăsa înșelați de acea accesibilitate, acea apropiere a localului organ, care - pe baza datelor experienței noastre revoluționare, se dovedește a fi în mare măsură iluzoriu Iar un deserviciu este adus muncii practice de către acei publiciști care se imaginează deosebit de apropiați de lucrătorii practicieni, care nu văd această natură iluzorie și ies cu argumente surprinzător de ieftine și surprinzător de goale: avem nevoie de ziare locale, avem nevoie de ziare regionale, avem nevoie de ziare ziare întregi rusești Desigur, toate acestea, în general, sunt necesare, dar trebuie să vă gândiți și la condițiile de mediu și de moment, deoarece vă ocupați de o anumită problemă organizațională Nu-i oare cu adevărat chijotean când Svoboda (nr , p), anume "stăruind pe problema ziarului", scrie: -trebuie să aibă propriul ziar muncitoresc Nu importate de nicăieri, ci ale noastre " Dacă acest publicist nu vrea să se gândească la sensul cuvintelor sale, atunci cel puțin tu, cititorule, gândește-te pentru el: câte zeci, dacă nu sute, de "locuri mai mult sau mai puțin semnificative în care se adună muncitorii" în Rusia și ce Un fel de perpetuare a meșteșugului nostru ar fi dacă într-adevăr, fiecare organizație locală și-ar începe propriul ziar! Cum ar facilita această fragmentare sarcina jandarmilor noștri de a prinde - și, mai mult, fără muncă "cel mai puțin semnificativă" - figuri locale chiar la începutul activității lor, împiedicându-i să se dezvolte în adevărați revoluționari! trucurile producătorilor și " fleacuri viață de fabrică, în diferite orașe, nu ale lor", ci "Orlovets despre - treburile lor Oryol nu sunt deloc plictisitoare de citit De fiecare dată el știe cine a fost "capturat", cine a fost "tuns", iar spiritul

lui se joacă" (p) Da, da, spiritul orloviților joacă, dar și gândul publicistului nostru "joacă" prea mult Apărarea meschinei este plină de tact? La asta ar fi trebuit să se gândească Nu vom ceda nimănui recunoașterea necesității și importanței denunțurilor din fabrici, dar trebuie să ne amintim că am ajuns deja în punctul în care a devenit plictisitor pentru Petersburgi să citească corespondența din Sankt Petersburg a ziarului Rabochaya Mysl Mereu am avut și vom avea mereu pliante pentru denunțuri de fabrică în localități, dar trebuie să înălțăm tipul de ziar, și să nu-l micșorăm la un pliant de fabrică Pentru "ziar" avem nevoie de denunțuri, nu atât de "lucruri mărunte", cât de neajunsuri majore, tipice ale vieții de fabrică, denunțuri făcute pe exemple deosebit de proeminente și capabile deci să intereseze toți muncitorii și toți liderii mișcării, capabili să îmbogățindu-le cu adevărat cunoștințele, lărgindu-le orizonturile, inițiază trezirea unui nou cartier, a unei noi pături profesionale de muncitori "Apoi, în ziarul local, toate trucurile autorităților fabricii, dacă alte autorități pot fi prinse imediat într-un punct fierbinte Vestea va ajunge în ziarul unui gyuk obișnuit, îndepărtat - la fața locului au reușit deja să uite de ceea ce s-a întâmplat: "Când, vreau să spun, asta Doamne ferește!" (ibid) Așa este: Dumnezeu să binecuvânteze! Publicat în ~ÿ-/ ani, de numere cad, după cum aflăm din aceeași sursă, pe erozi Aceasta oferă o medie per oraș pe numărul ziarului da! Și chiar dacă publicistul nostru frivol triplează productivitatea muncii locale în presupunerea sa (ceea ce cu siguranță ar fi greșit în raport cu orașul obișnuit, pentru că în cadrul meșteșugurilor este imposibilă o extindere semnificativă a productivității), atunci obținem totuși doar două -numărul lunii, acelea ceva complet diferit de "a apuca într-un loc fierbinte" Între timp, este suficient ca zece organizații locale să se unească și să-și trimită delegații la funcții active în echiparea unui ziar comun, iar apoi în toată Rusia ar fi posibil să se surprindă nu fleacuri, ci scandaluri cu adevărat remarcabile și tipice o dată la două săptămâni Nimeni care este familiarizat cu starea de lucruri din organizațiile noastre nu se va îndoi de acest lucru Pe de altă parte, capturarea unui inamic la locul crimei, dacă acest lucru este înțeles serios, și nu în sensul unui cuvânt roșu, nu este deloc să gândească un ziar ilegal: acest lucru este accesibil doar pentru o foaie anonimă, deoarece termenul limită pentru o astfel de captură nu depășește în cea mai mare parte o două zile (luați, de exemplu, scurtul obișnuit - - o grevă temporară, sau un masacru în fabrică, sau o demonstrație etc) "Muncitorul trăiește nu numai în fabrică, ci și în oraș", continuă autorul nostru, ridicându-se de la particular la general într-o secvență atât de strictă, care l-ar onora însuși Boris Krichevsky Și el arată întrebări despre doula-urile orașului, spitalele orașului, școlile orașului, cerând ca ziarul muncitorilor să nu treacă în tăcere treburile orașului în general Pretenția în sine este frumoasă, dar ilustrează mai ales clar această abstracție fără sens, care este prea mult deseori limitat în raţionament despre ziarele locale În primul rând, dacă ziarele cu o secțiune atât de detaliată a orașului precum Svoboda vor să apară efectiv "în fiecare loc mic sau puțin semnificativ în care se adună muncitorii", atunci acest lucru, în condițiile noastre rusești, ar degenera inevitabil într-o adevărată meschinărie, ar duce la slăbirea conștiinței importanței atacului revoluționar întreg rusesc asupra autocrației țariste, ar întări mugurii foarte tenace și mai degrabă pândiți sau zdrobiți decât dezrădăcinați ai acelei tendințe, care a devenit deja celebră pentru celebra zicală despre revoluționarii

care vorbesc prea mult despre un parlament inexistent și prea puțin despre cele existente gânduri de oraș Spunem: inevitabil, subliniind astfel că "Svoboda" evident că nu vrea acest lucru, ci vrea contrariul Dar numai bunele intenții nu sunt suficiente!Pentru a: pentru a: pune acoperirea treburilor orașului în perspectiva potrivită pentru toată munca noastră, este mai întâi necesar ca această perspectivă să fie pe deplin elaborată, ferm stabilită nu numai prin raționament, ci și printr-o masă de exemple, astfel încât a căpătat deja puterea tradiției Încă nu avem acest lucru, dar avem nevoie de el chiar de la început, înainte de a fi permis să gândim și să vorbim despre presa locală largă În al doilea rând, pentru a scrie cu adevărat bine și interesant despre treburile orașului, trebuie să cunoști bine aceste chestiuni și nu doar dintr-o carte Și aproape că nu există social-democrați care să posede aceste cunoștințe în toată Rusia Pentru a scrie într-un ziar (și nu într-un pamflet popular) despre treburile orașului și ale statului, trebuie să aveți material proaspăt, versatil, colectat și prelucrat de o persoană pricepută Iar pentru a strânge și prelucra astfel de material, nu este suficientă "democrația primitivă" a unui cerc primitiv, în care toată lumea face de toate și se amuză cu jocul referendumurilor Pentru aceasta este nevoie de un colectiv de scriitori de specialitate, corespondenți de specialitate, o armată de reporteri - - social-democrații, care stabilesc legături peste tot și pretutindeni, care sunt capabili să pătrundă în toate "secretele de stat" (de care un oficial rus este atât de mândru și pe care le blamează atât de ușor), să intre în tot felul de "în culise" ", o armată de oameni care sunt obligați "prin poziție" să fie omniprezent și omniscient Iar noi, partidul luptei împotriva oricărui fel de opresiune economică, politică, socială, națională, putem și trebuie să găsim, să adunăm, să antrenăm, să mobilizăm și să trimitem în campanie o astfel de armată de oameni atotștiitori - dar acest lucru mai trebuie făcut! Iar la noi nu numai că nu s-a făcut un singur pas în această direcție în marea majoritate a localităților, dar destul de des nu există nici măcar conștiința necesității de a face acest lucru Căutați în presa noastră social-democrată articole vii și interesante, corespondență și denunțuri ale noastre diplomatice, militare, ecleziastice, orășenești, financiare etc și alte afaceri și fapte: aproape nimic sau foarte puțin nu veți găsi *) De aceea "mă înfurie mereu teribil când cineva vine și spune lucruri foarte frumoase și frumoase" despre nevoia "în fiecare loc semnificativ pentru o adunare a muncitorilor" ziare care să denunțe scandalurile din fabrică, oraș și stat! Predominanța presei locale asupra celei centrale este un semn fie al sărăciei, fie al luxului Sărăcia - când mișcarea nu și-a dat încă puterea pentru producția pe scară largă, când încă vegeta somnoroasă în meșteșuguri și aproape se îneacă în "minuțialele vieții din fabrică" Luxul - când mișcarea și-a stăpânit deja pe deplin sarcinile denunțurilor și agitației globale, astfel încât, pe lângă organul central, devin necesare și numeroase locale Fiecare să decidă singur, dovadă fiind predominanța ziarelor locale în țara noastră la ora actuală Mă voi limita la o formulare precisă a concluziei mele, pentru a nu da naștere la neînțelegeri Până acum avem majoritatea *) De aceea, chiar și exemplul autorităților locale excepțional de bune confirmă pe deplin punctul nostru de vedere De exemplu, Yuzhny Rabochiy [ ] este un ziar excelent, complet nevinovat de instabilitatea fundamentală Dar ceea ce a vrut să dea mișcării locale nu a fost realizat din cauza ieșirii rare și a eșecurilor largi Ceea ce este cel mai presant pentru Partid în momentul de față - formularea principială a problemelor fundamentale ale

mișcării și agitația politică generală - sa dovedit dincolo de puterea organului local Și ceea ce ea a dat deosebit de bun, cum ar fi articole despre congresul minerilor, despre șomaj etc , nu era material strict local și era necesar pentru toată Rusia și nu pentru un sud Nu existau astfel de articole în toată presa noastră social-democrată Lenin Sobr op televizor - organizațiile locale se gândesc aproape exclusiv la organismele locale și lucrează doar asupra acestora în mod activ Nu este normal Ar trebui să fie invers: ca majoritatea organizațiilor locale să se gândească în principal la organul integral rusesc și să lucreze în principal la el Până atunci, pop - nu va fi, nu vom face nu vom putea pune un singur ziar capabil să slujească cu adevărat mișcarea cu agitație de toată presă Și atunci când se întâmplă acest lucru, atunci relația normală dintre organele centrale necesare și cele locale necesare se va stabili de la sine La prima vedere, poate părea că concluzia despre necesitatea de a muta centrul de greutate de la munca locală la munca integrală este inaplicabilă în domeniul luptei economice speciale: inamicul direct al muncitorilor de aici sunt antreprenorii individuali sau grupurile acestora care nu sunt legați de o organizație care seamănă nici pe departe cu o organizație pur militară, strict centralistă, condusă la cel mai mic detaliu printr-o singură voință, organizarea guvernului rus, inamicul nostru direct în lupta politică Dar nu este Lupta economică - am subliniat deja acest lucru de multe ori - este o luptă sindicală și, prin urmare, cere muncitorilor să se unească în funcție de profesiile lor, și nu numai după locul lor de muncă Și această asociație profesională devine cu atât mai urgentă cu cât progresează mai repede asocierea antreprenorilor noștri din tot felul de societăți și sindicate Fragmentarea noastră și amatorismul nostru interferează direct cu această unificare, pentru care este nevoie de o organizație unică a revoluționarilor, integral rusă, capabilă să preia conducerea sindicatelor muncitorilor din întreaga Rusie Am vorbit deja mai sus despre tipul de organizare dorit / în acest scop și acum vom adăuga doar câteva cuvinte în legătură cu întrebarea presei noastre, Că în fiecare ziar social-democrat să existe un reportaj despre lupta sindicală (economică), acest lucru nu este pus sub semnul întrebării de nimeni Dar creșterea mișcării profesionale face să ne gândim și la presa profesională Ni se pare, însă, că ziarele profesionale din Rusia, cu rare excepții, sunt încă excluse: acesta este un lux și nu avem foarte des pâinea noastră zilnică Sub - - abordând condițiile muncii ilegale și forma acum indispensabilă a presei profesionale, ar trebui să avem pamflete profesionale Ei ar trebui să colecteze și să grupeze sistematic materiale juridice *) și ilegale cu privire la problema condițiilor de muncă într-o anumită industrie, la diferența în acest sens între diferitele localități din Rusia, la cerințele principale ale lucrătorilor dintr-o anumită profesie, la deficiențele legislația referitoare la aceasta, cu privire la cazurile remarcabile ale luptei economice a lucrătorilor acestui magazin, despre începuturile, starea actuală și nevoile organizației lor sindicale etc Astfel de pamflete, în primul rând, ar salva presa noastră social-democrată de o masă de astfel de detalii profesionale care prezintă un interes deosebit numai pentru lucrătorii acestei meserii în al doilea rând, ar înregistra rezultatele experienței noastre în luptele profesionale, ar păstra materialul colectat, care acum este literalmente pierdut în masa de pliante și corespondență fragmentară și ar generaliza acest material; în al treilea rând, ele ar putea servi ca un fel de ghid pentru agitatori, deoarece condițiile de muncă se schimbă relativ lent,

cerințele de bază ale muncitorilor din acest meșteșug sunt extrem de stabile (comparați cerințele țesătorilor din regiunea Moscovei în și St *) Materialul juridic este deosebit de important în acest sens și suntem în mod deosebit în urmă în ceea ce privește capacitatea noastră de a le colecta și elimina în mod sistematic Nu ar fi exagerat să spunem că se poate scrie cumva un pamflet profesional bazat pe material juridic, dar este imposibil să scrie un material ilegal Colectarea de materiale ilegale de la muncitori pe probleme precum cele publicate de Rab Gând", irosim mult din forța unui revoluționar (care ar putea fi ușor înlocuit de o persoană juridică în asta) și totuși nu obținem niciodată material bun, pentru că muncitorii, care de foarte multe ori cunosc doar un singur departament al unei fabrici mari și cunoașteți aproape întotdeauna rezultatele economice, și nu condițiile și normele generale ale muncii cuiva, este imposibil să dobândiți cunoștințele care se găsesc la angajații fabricii, inspectorii, medicii etc , și care sunt împrăștiate în masă în corespondența micilor ziare și în publicații speciale industriale, sanitare, zemstvo etc Îmi amintesc și acum "prima mea experiență", pe care nu aș mai repeta-o niciodată M-am jucat multe săptămâni, interogând "cu predilecție" un muncitor care a venit la mine despre tot felul de proceduri la uriașa fabrică în care lucra Adevărat, descrierea (o singură plantă!) Eu, deși cu enormă dificultate, totuși am compilat cumva, dar apoi muncitorul, s-a întâmplat, ' ștergându-se transpirația, a spus la sfârșitul orelor zâmbind: "mi-e mai ușor să lucrez în plus decât pentru a răspunde la întrebări! Cu cât ducem mai energic lupta revoluționară, cu atât guvernul va fi nevoit să legalizeze o parte din munca "profesională", ușurând astfel o parte din povara noastră * -), iar o compilare a acestor cereri și nevoi ar putea servi ani de zile ca un ghid excelent pentru agitația economică în zonele întârziate sau în rândul straturilor înapoiate de muncitori; exemple de greve reușite într-o zonă, date despre un nivel de trai mai ridicat, despre condiții de muncă mai bune într-o zonă, ar încuraja muncitorii din alte zone la lupte noi și noi; în al patrulea rând, luând asupra sa inițiativa generalizării luptei sindicale și asigurând astfel legătura dintre mișcarea sindicală rusă și socialism, social-democrația ar avea grijă, în același timp, ca comerțul nostru să ocupe o mare parte din suma totală a munca noastră social-democrată Este foarte greu, uneori chiar aproape imposibil, pentru o organizație locală, dacă este izolată de organizațiile din alte orașe, să mențină proporția corectă în aceasta (și exemplul lui Rabochaya Mysl arată cât de monstruoasă exagerare în direcția sindicalism se poate ajunge în acest caz) Dar organizația revoluționară a întregii ruse, care aderă la punctul de vedere neabătut al marxismului, conduce întreaga luptă politică și are un grup de agitatori profesioniști, nu va fi niciodată dificil să determine această proporție corectă "Planul" ziarului politic integral rusesc "Cea mai mare greșeală a lui Iskra în acest sens", scrie B Krichevsky (Rabochiye Dyelo, nr , p), acuzându-ne de tendința "de a transforma teoria, izolând-o de practică, într-o doctrină moartă" - "planul" său pentru o organizație formată din toate partidele" (adică, articolul "De unde să începem?") Și Martynov îi face ecou, declarând că "tendința Iskra de a subjuga importanța cursului progresiv al luptei curente gri în comparație cu propaganda ideilor strălucitoare și complete a culminat cu planul de organizare a partidului, pe care îl propune în Nr în articolul "De unde să încep? " (ibid , p) În cele din urmă, foarte recent, L Nadejdin s-a alăturat și oamenilor care erau revoltați de acest "plan" (ghilimelele ar trebui să exprime o atitudine ironică față

de el) în pamfletul "Ajunul revoluției" pe care tocmai l-am primit (publicarea "socialistului revoluționar" grup" deja familiar pentru noi Svoboda), unde se afirmă că "a vorbi acum despre o organizație care se întinde în fire dintr-un ziar integral rus înseamnă a produce gânduri de fotoliu și muncă de fotoliu" (p), aceasta este o manifestare a "literarismul" etc Că teroristul nostru s-a dovedit a fi solidar cu apărătorii "cursului progresiv al luptei curente gri" nu ne poate surprinde după ce am trasat rădăcinile acestei apropieri în capitolele pr politică și organizare Dar trebuie să remarcăm acum că L Nadezhdin, și singurul, a încercat cu bună-credință să se adâncească în trenul de gândire al articolului care nu i-a plăcut, a încercat să-i răspundă în esență, în timp ce "Sclav Delo" nu a spus absolut nimic pe fond, ci a încercat doar să încurce problema printr-o grămadă de trucuri demagogice obscene Și, oricât de neplăcut ar fi, trebuie să petreci mai întâi timp curățând grajdurile Augean - - a) Cine a fost jignit de articolul "De unde să încep"? Să cităm un buchet din acele expresii și exclamații cu care Raboceye Dielo a căzut asupra noastră "Nu este un ziar care poate crea o organizație de partid, ci invers" "Un ziar care stă deasupra partidului, în afara controlului său și independent de acesta datorită propriei rețele de agenți" "Ce miracol" Iskra a uitat de organizațiile social-democrate existente efectiv, partidul căruia îi aparține?" "Deținători de principii ferme iar ai planului corespunzător sunt și regulatorii supremi ai luptei reale a partidului, dictându-i acestuia îndeplinirea planului său "Planul exilează organizațiile noastre vii și vitale în tărâmul umbrelor și vrea să aducă la viață o fantastică rețea de agenți" "Dacă s-ar fi realizat doar planul "Sparks", ar fi dus la eradicarea completă a urmelor Partidului Muncitoresc Social-Democrat Rus care se contura în țara noastră " Organul de propagandă devine un legiuitor necontrolat, autocrat al oricărei lupte revoluționare practice" "Cum ar trebui să reacționeze partidul nostru la subordonarea sa deplină față de redacția autonomă" etc , etc După cum cititorul poate vedea din conținutul și tonul acestor citate, Rabocheye Dyelo a fost ofensat Dar s-a jignit nu pentru sine, ci pentru organizațiile și comitetele partidului nostru, pe care Iskra ar vrea să le alunge în tărâmul umbrelor și chiar să le elimine urmele Ce orori, crezi! Un singur lucru este ciudat Articolul "De unde să începi?" au apărut în mai ; articolele din Rabocheye Dyelo în septembrie ; acum este deja jumătatea lunii ianuarie În toate aceste luni (înainte de septembrie și după septembrie) nici un singur comitet sau organizație a partidului nu a făcut un protest oficial împotriva acestui monstru, pe care comitetele și organizațiile vor să-l alunge în tărâmul umbrelor! Dar în acest timp, în Iskra și într-o mulțime de alte publicații, locale și non-locale, au apărut zeci și sute de mesaje din toată Rusia Cum s-a întâmplat ca cei care vor să fie alungați pe tărâmul umbrelor să nu fi observat acest lucru și să nu fi fost jigniți de acest lucru, dar o a treia persoană a fost jignită? Acest lucru s-a întâmplat pentru că comitetele și alte organizații erau ocupate cu lucrul real, și nu cu jocul "democratismului" Comitetele au citit articolul "De unde să încep?" Ei au văzut că această încercare "a elaborat un anumit plan de organizare, astfel încât înainte de construirea lui să poată fi incriminat din toate părțile " Și, întrucât știau și vedeau foarte bine că niciunul dintre aceste "toate părțile" - - nu se gândește la "începe construcția" până nu se convinge de necesitatea acesteia și de corectitudinea planului arhitectural, atunci ei, firește, nici măcar nu s-au gândit să "se jignească" de obrăznicia oamenilor care au spus în Iskra: "În Având în vedere importanța urgentă

a problemei, noi La noi hotărâm să aducem în atenția tovarășilor o schiță a planului, pe care o dezvoltăm mai detaliat într-un pamflet în curs de pregătire pentru publicare A fost cu adevărat posibil, cu o atitudine conștiincioasă; față de această chestiune, este imposibil de înțeles că, dacă tovarășii acceptă planul adus la cunoștință, atunci îl vor îndeplini nu din "supunere", ci din convingerea că este necesar pentru cauza noastră comună și dacă nu o acceptă, - atunci "schiță" (ce cuvânt pretențios, nu-i așa?) va rămâne doar o schiță? Chiar nu este demagogie atunci când oamenii luptă împotriva proiectului de plan nu doar "răspândindu-l" și sfătuind tovarășii să respingă acest plan, ci prin incitarea persoanelor fără experiență în treburile revoluționare împotriva autorilor proiectului pentru simplul fapt că ei îndrăznesc să "legisleze", acționează ca "regulatori supremi", adică indraznesti sa oferi un proiect de plan?? Poate partidul nostru să se dezvolte și să avanseze dacă este pentru o încercare de a ridica liderii locali la opinii, sarcini, planuri, etc mai largi π vor obiecta nu numai din punctul de vedere al inexactității acestor puncte de vedere, ci din punctul de vedere al "infracțiunilor", pentru că "vreau" să ne "crească"? La urma urmei, L Nadejdin ne-a "distrus" planul, dar nu s-a aplecat la o asemenea demagogie, care nu se mai poate explica prin naivitatea sau primitivitatea opiniilor politice, a respins hotărât acuzația de "inspectorat asupra partidului" din partea chiar începutul Și de aceea Nadejdin poate și trebuie să răspundă criticilor sale asupra planului pe fond, în timp ce lui Rabocheye Dielo i se poate răspunde doar cu dispreț Dar disprețul pentru un scriitor care se umilește până la strigăte de "autocrație" și "subordonare" nu ne scutește încă de obligația de a dezlega confuzia pe care astfel de oameni o prezintă cititorului Și aici putem arăta clar tuturor cât de rele sunt aceste fraze actuale despre "democratismul larg" Suntem acuzați că am uitat comitetele, că dorim sau că încercăm să le expulzăm în tărâmul umbrelor etc Cum putem răspunde acestor acuzații când nu putem spune cititorului aproape nimic concret despre relațiile noastre reale cu comitetele, nu putem, în baza termenii secretului? Oamenii care aruncă o acuzație usturătoare și iritante sunt în fața noastră datorită stăpânirii lor, datorită disprețului lor față de îndatoririle unui revoluționar, care este ascuns cu grijă - - vede din ochii luminii acele relații și conexiuni pe care le are, pe care le stabilește sau încearcă să le stabilească Este clar că refuzăm odată pentru totdeauna să concuram în domeniul "democratismului" cu astfel de oameni În ceea ce privește cititorul neinițiat în toate treburile de partid, singura modalitate de a-și îndeplini datoria față de el este să spună nu despre ce este și ce este im Werden, ci despre o părticică din ceea ce a fost și despre ce este permis să se vorbească, cum este trecutul Bundul face aluzie la "impostura" noastră*), Soyuzul de peste hotare ne acuză că încercăm să stârpim urmele partidului Scuzați-mă, domnilor Veți fi complet mulțumit când vom spune publicului patru fapte din trecut Primul **) fapt Membrii uneia dintre Uniunile de Luptă, care au participat direct la formarea partidului nostru și la trimiterea unui delegat la congresul partidului care l-a fondat, ajung la o înțelegere cu unul dintre membrii grupului Iskra cu privire la înființarea o bibliotecă specială de lucru pentru a servi nevoile întregii mișcări Nu este posibil să se înființeze o bibliotecă a muncitorilor, iar pamfletele scrise pentru aceasta, "Sarcinile social-democraților ruși" și "Noua lege a fabricii" ***, ajung în străinătate într-un mod giratoriu și prin terți, unde sunt tipărite Al doilea fapt: Membrii Comitetului Central al Bund-ului se apropie de unul dintre membrii

grupului Iskra cu o propunere de a înființa, așa cum îl numea atunci Bund, un "laborator literar" Mai mult, ei subliniază că, dacă acest lucru nu se realizează, atunci mișcarea noastră poate reveni puternic Rezultatul negocierilor este pamfletul "Afacerea de lucru în Rusia" ****) Al treilea fapt Comitetul Central al Bund-ului, prin medierea unui oraș de provincie, se adresează unuia dintre membrii Iskra cu o propunere de a prelua conducerea revistei Rabochaya Gazeta și, desigur, primește consimțământul *) Iskra, nr , răspuns al Comitetului Central al Uniunii Evreiești din Rusia și Polonia la articolul nostru despre problema națională **) Am plasat în mod deliberat aceste fapte în ordinea greșită în care s-au produs ***) Vezi Volumul I al Colecției op N Lenin Ed ****) Apropo, autorul acestui pamflet îmi cere să declar că, la fel ca pamfletele sale anterioare, a fost trimis la Soyuz sub ipoteza că grupul Emanciparea Muncii era redactorul publicațiilor sale (din cauza anumitor condițiile, timpul, adică în februarie , nu putea ști despre schimbarea redacției) Acest pamflet va fi republicat în curând de către Ligă - acord Sunt trimise articole (care au fost păstrate) - "Programul nostru" - cu un protest direct împotriva bernsteinismului, a întoarcerii către literatura juridică și Rabochaya Mysl; "Sarcina noastră imediată" ("organizarea unui organ de partid care este publicat în mod corespunzător și strâns legat de toate grupurile locale"; deficiențele "meșteșugului" de guvernământ); "O problemă presantă" (analiza obiecției că este necesar să se dezvolte mai întâi activitățile grupurilor locale, înainte de a se lansa în înființarea unui organ comun; insistarea asupra importanței primordiale a unei "organizații revoluționare" - asupra necesității de "aducere organizare, disciplină și tehnică conspirativă la cel mai înalt grad de perfecțiune") Propunerea de reînnoire a Rabochaya Gazeta nu este realizată, iar articolele rămân nepublicate Al patrulea fapt Membrul comisiei care organizează cel de-al doilea congres ordinar al partidului nostru informează membrul grupului Iskra despre programul congresului și numește acest grup pentru funcția de editare a Rabochaya Gazeta reînnoită Pasul său preliminar, ca să spunem așa, este apoi sancționat atât de comitetul din care a aparținut, cât și de Comitetul Central al Bund-ului; Grupul Iskra primește o indicație cu privire la locul și ora congresului, dar (nu sunt sigur dacă va fi posibil, din anumite motive, (să trimită un delegat la acest congres) întocmește și un raport scris la congres Acest raport promovează ideea că, prin alegerea Comitetului Central, nu numai că nu vom reuși să rezolvăm chestiunea unificării într-un moment de dezordine totală pe care îl trăim, dar și riscăm să compromitem marea idee de crearea unui partid în cazul unui nou eșec rapid și complet, ceea ce este mai mult decât probabil cu inconsecvența predominantă; că Prin urmare, trebuie să începem prin a invita toate comitetele și toate celelalte organizații să susțină organul comun reînnoit, care va lega de fapt toate comitetele prin comunicare reală, va pregăti cu adevărat un grup de lideri pentru întreaga mișcare - iar comitetele și partidul vor putea cu ușurință să transforme un astfel de grup creat de comitete într-un Comitet Central Odată ce un astfel de grup va crește și devine mai puternică, Congresul însă nu se desfășoară din cauza unui număr de eșecuri, iar raportul este distrus din motive secrete, fiind citit doar de câțiva camarazi, inclusiv reprezentanți ai unui comitet Lăsați cititorul să judece el însuși natura unor astfel de metode, fie ca o aluzie la impostura din partea Bund-ului sau - - care e problema", că vrem să conducem comitetele pe tărâmul umbrei, să "înlocuim" organizarea partidului cu organizarea difuzării ideilor unui singur

ziar Da, tocmai comisiilor, la invitațiile lor repetate, am raportat despre necesitatea adoptării unui plan definit de lucru comun Pentru organizația de partid am elaborat acest plan în articole pentru Rabochaya Gazeta și într-un raport către Congresul Partidului, din nou la invitația celor care dețineau o poziție atât de influentă în Partid, încât au luat inițiativa în) restaurare Și numai după ce cele două încercări ale organizației de partid împreună cu noi de a reînnoi oficial organul central al partidului s-au încheiat cu un eșec, am considerat de datoria noastră directă să prezentăm un organ neoficial pentru ca la a treia încercare tovarășii să fie deja au în fața lor rezultatele cunoscute ale experimentului și nu doar presupuneri În prezent, unele rezultate ale acestui experiment sunt deja sub ochii tuturor și toți camarazii pot judeca dacă ne-am înțeles corect datoria și ce ar trebui să credem despre oamenii care încearcă să inducă în eroare străinii; cu trecutul imediat, din supărare de faptul că unora le-am dovedit - inconsecvența lor în problema "națională" - altora - inadmisibilitatea oscilațiilor fără principii b) Un ziar poate fi un organizator colectiv? Întreaga unghie a articolului "De unde să încep?" constă în formularea şi me lino acestei întrebări şi în decizia ei afirmativă Singura încercare cunoscută de noi de a analiza în esență această întrebare și de a demonstra necesitatea unei soluții negative a acesteia este făcută de L Nadezhdin, ale cărui argumente le vom reproduce integral: " Ne place foarte mult punerea în Iskra (nr) a întrebării privind necesitatea unui ziar integral rusesc, dar nu putem în niciun fel să fim de acord că această pozare ar trebui să se potrivească titlului articolului: "Unde să înceapă?" Acesta este unul dintre cazurile fără îndoială extrem de importante, dar nu de ele, nu de o serie întreagă de pliante populare, nu de un munte de proclamații, se poate pune începutul unei organizații militante pentru un moment revoluționar Este necesar să se înființeze organizații politice puternice în localități Avem ele nu există, la noi munca se desfăşura mai ales în rândul muncitorilor inteligenţi, în timp ce masele duceau o luptă aproape exclusiv economică Dacă în localități nu se formează organizații politice puternice, ce înseamnă chiar și un ziar integral rusesc excelent organizat? Un tufiș aprins care se arde singur, nu arde și nu dă foc pe nimeni! In jurul ei,, - în acțiune, oamenii se vor aduna pentru asta, se vor organiza, crede Iskra Da, și este mult mai aproape de el să se adune și să se organizeze în jurul unei chestiuni mai concrete! Aceasta poate și ar trebui să fie publicarea pe scară largă a ziarelor locale, pregătirea forțelor de muncă pentru demonstrații, munca constantă a organizațiilor locale în rândul șomerilor (distribuirea necruțătoare de pliante și pliante între ei, chemarea acestora la ședințe, respingerea guvernului etc) Este necesar să se inițieze o muncă politică vie în localități, iar atunci când va deveni necesară unirea pe această bază reală, nu va fi artificială, nici de hârtie, o astfel de unificare a lucrărilor locale într-o cauză integral rusească se va realiza nu prin ziare "(Kanun rev , p) Am subliniat acele pasaje din această tiradă elocventă care arată cel mai clar atât incorectitudinea evaluării autorului asupra planului nostru, cât și incorectitudinea punctului său de vedere în general, care este contrastat aici cu Iskra Dacă în localităţi nu se formează organizaţii politice puternice, cel mai excelent ziar integral rusesc nu va însemna nimic Dar ideea este că nu există altă modalitate de a cultiva organizații politice puternice decât prin intermediul unui ziar integral rusesc Autorul a trecut peste cea mai esențială afirmație a Iskra, făcută de aceasta înainte de a trece la expunerea "planului"

său: "este nevoie de un apel pentru dezvoltarea unei organizații revoluționare capabile să unească toate forțele și să conducă mișcarea nu numai în nume , dar de fapt, acelea să fie mereu gata să susțină orice lovitură și orice izbucnire, folosindu-le pentru multiplicarea și întărirea forțelor militare potrivite pentru o luptă decisivă Dar (pentru directori, toată lumea va fi de acord cu asta acum, după februarie și martie", continuă Iskra, "dar ceea ce avem nevoie nu este o soluție principială, ci practică a problemei, trebuie să propunem imediat un plan de construcție atât de precis că imediat, din diferite părți, toți Dar suntem din nou trași înapoi de la o decizie practică - la adevărul fundamental corect, incontestabil, măreț, dar complet insuficient, complet de neînțeles pentru marea masă a muncitorilor: "a educa organizații politice puternice "! , dar despre exact cum să educi și să educi! Nu este adevărat că "în țara noastră munca se desfășura în principal printre muncitorii inteligenți, în timp ce masele duceau o luptă aproape exclusiv economică" În această formă, această poziție se confundă cu cea obișnuită pentru Svoboda și opoziția fundamental eronată a muncitorilor inteligenți față de "masă" Avem și inteligență Bochie în ultimii ani "a dus aproape exclusiv o luptă economică" Aceasta este pe de o parte Și pe de altă parte, masele nu vor învăța niciodată să conducă o luptă politică până când nu ajutăm liderii acestei lupte să fie crescuți dintre muncitorii inteligenți și dintre intelectuali; astfel de lideri pot fi educați exclusiv pe baza unei evaluări sistematice, actuale, a tuturor aspectelor vieții noastre politice, a tuturor încercărilor de protest și de luptă ale diferitelor clase și cu diverse ocazii Așadar, a vorbi de "organizații politice educatoare" și, în același timp, a contrasta "munca de hârtie" a unui ziar politic cu "munca politică vie în localități" este pur și simplu ridicol! La urma urmei, Iskra rezumă "planul" ziarului său la "planul" de a elabora o astfel de "pregătire de luptă" încât să sprijine mișcarea șomerilor, revoltele țărănești și nemulțumirea Zemstvo-ului și "indignarea" al populației împotriva prezumtuosului țarist bashi-bazouk" și așa mai departe La urma urmei, oricine familiarizat cu mișcarea știe bine că marea majoritate a organizațiilor locale nici măcar nu se gândesc la asta, că multe dintre perspectivele de "muncă politică vie" prezentate aici nu au fost niciodată realizate în viață de nicio organizație, că o încercare, de exemplu, de a atrage atenția asupra creșterii nemulțumirii și a protestului în intelectualitatea zemstvo provoacă un sentiment de nedumerire uluită atât la Nadezhdin ("Doamne, nu este acest trup pentru zemstvo?", "Kalun", p), și printre economiști (nr din Iskra, scrisoare) și mulți practicanți În aceste condiții, nu se poate "începe" decât prin încurajarea oamenilor să se gândească la toate acestea, încurajându-i să rezuma și să generalizeze toate și diversele viziuni de fermentație și luptă activă "Operă politică vie" poate fi începută în vremea noastră de disprețuire a sarcinilor social-democrate cu o agitație politică vie excepțională, ceea ce este imposibil fără un ziar integral rusesc, frecvent publicat și corect distribuit Oamenii care văd în "planul" lui Iskra o manifestare a "literarismului" nu au înțeles pe deplin însăși esența planului, văzând finalul în ceea ce este propus ca fiind cel mai potrivit mijloc în momentul de față Acești oameni nu s-au obosit să se gândească la cele două comparații care ilustrau planul propus Producerea unui ziar politic integral rusesc, a spus Iskra, ar trebui să fie firul principal prin care am putea dezvolta, aprofunda și extinde constant această organizație (adică, o organizație revoluționară întotdeauna gata să sprijine orice protest și orice

izbucnire) - - Vă rog să-mi spuneți: atunci când zidarii așează pietre cu o structură uriașă și complet fără precedent în diferite locuri, nu este un lucru de "hârtie" să trageți un fir care ajută la găsirea locului potrivit pentru așezare, indicând scopul final al lucrării comune, care face posibilă punerea în joc nu numai a tuturor piatră, ci și a fiecărei piese de piatră, care, împletindu-se cu cele anterioare și ulterioare, ridică o linie completă și cuprinzătoare? Și nu trăim oare un astfel de moment din viața noastră de partid când avem și pietre și zidari, și cui îi lipsește un fir vizibil pentru toată lumea, pe care să-l poată prelua toată lumea? Să strige că întinzând firul vrem să poruncim: dacă am vrea să poruncim, domnilor, am scrie în loc de Iskra nr - Rabochaya Gazeta nr , precum ne-au sugerat unii camarazi și cum am avea tot dreptul a face după evenimentele descrise mai sus Dar nu am făcut asta: am vrut să ne ținem mâinile libere pentru o luptă ireconciliabilă împotriva oricărui fel de pseudo-social-democrați; am dorit ca firul nostru, dacă este realizat corect, să fie respectat pentru corectitudinea lui, și nu pentru faptul că a fost realizat de un organism oficial "Chestiunea unificării activității locale în organele centrale: se învârte într-un cerc vicios", ne învață L NaDezhdin, "unificarea necesită uniformitatea elementelor, iar această uniformitate în sine poate fi creată numai prin ceva unificator, dar această unificare poate "Fii produsul organizațiilor locale puternice, care acum nu se disting în niciun caz printr-un caracter omogen "Adevărul este la fel de respectabil și de incontestabil ca și că este necesar să se educă organizații politice puternice Adevărul este la fel de inutil ca acesta Orice întrebare " se învârte într-un cerc vicios ", căci toată viața politică este un lanț nesfârșit al unei serii nesfârșite de verigi Întreaga artă a politicii constă în găsirea și agățarea fermă de tocmai o astfel de verigă, care cel puțin poate fi bătută din mâini, care este singurul lucru cel mai important în acest moment, care dintre toate garantează proprietarului verigii posesia întregului lanț *) *) Tov Krichevsky n toz Martynov! Vă atrag atenția asupra acestei manifestări revoltătoare de "autocrație", "autoritate necontrolată", "reglementare supremă" etc Miluiește-te: vrea să dețină tot lanțul!! Scrie o plângere în curând Iată o temă gata făcută pentru două editoriale din nr din Rabochey Dyelo! - - bobinele ar putea așeza pietre exact acolo unde trebuie (acest lucru nu este deloc imposibil, vorbind abstract), apoi am putea, poate, să luăm o altă legătură Dar necazul constă în faptul că încă nu avem zidari experimentați și copți, că pietrele sunt așezate de foarte multe ori în zadar, nu sunt așezate de-a lungul unui fir comun, ci atât de fragmentate încât inamicul le aruncă în aer, ca și cum ar fi nu erau pietre, ci granule de nisip O altă comparație: "Ziarul nu este doar un propagandist colectiv și un agitator colectiv, ci și un organizator colectiv În această ultimă privință, poate fi comparată cu schela care se construiește în jurul clădirii care se ridică, conturează contururile clădirii, facilitează comunicarea între constructori individuali, îi ajută să distribuie munca și să revizuiască rezultatele generale obținute prin munca organizată Nu este adevărat cât de asemănător este cu o exagerare a rolului cuiva de către un scriitor, un om de birou? Schelele pentru locuința în sine nu sunt deloc necesare, schelele sunt construite din cel mai prost material, schelele sunt ridicate pentru scurt timp și aruncate în sobă, odată ce clădirea este cel puțin finisată În ceea ce privește clădirile organizațiilor revoluționare, experiența arată că acestea pot fi construite uneori chiar și fără schele - luăm anii șaptezeci Dar acum ne este imposibil să ne imaginăm nici măcar

posibilitatea de a ridica clădirea necesară nouă fără schele Nadejdin nu este de acord cu acest lucru și spune: "Oamenii se vor aduna în jurul ziarului, într-o cauză pentru el, se vor organiza", crede Iskra Da, este mult mai aproape pentru el să se adune și să se organizeze în jurul unei cauze mai concrete! Deci, așa: "mult mai aproape în jurul cu cât mai beton" Un proverb rusesc spune: nu scuipa în fântână - va trebui să bei apă Dar sunt oameni care nu sunt dezgustători să bea dintr-o astfel de fântână, în care nu le pasă Ce lucruri urâte nu au fost de acord cu splendidii noștri "critici ai marxismului" legali și admiratorii ilegali ai lui Rabocheya Mysl în numele acestei mai mari concretizări! Cum întreaga noastră mișcare este zdrobită de îngustimea, lipsa de inițiativă și timiditatea noastră, justificată de argumentele tradiționale "mult mai aproape în jurul cu atât mai beton"! Iar Nadejdin, care se consideră deosebit de sensibil la "viață", îi condamnă pe oamenii "cabinetului" cu o severitate deosebită, acuză (cu pretenții de inteligență) Iskra de slăbire *) Martynov, citându-l pe Rab Dele" prima frază a acestui citat (nr v, p), a omis a doua frază, subliniind parcă prin aceasta nedorința sa de a atinge esența problemei sau incapacitatea de a înțelege această esență - - vezi Economismul pretutindeni, închipuindu-și că stă mult mai sus decât această împărțire în ortodocși și critici, nu observă că joacă cu argumentele sale în mâinile îngustimei care-l revoltă, că bea din chiar-orice-este-scuipat bine ! Da, cea mai sinceră indignare față de îngustime, cea mai arzătoare dorință de a trezi oamenii care se înclină în fața ei, încă nu sunt de ajuns dacă cel indignat se năpustește fără cârmă și fără pânze și, la fel de "spontan" ca revoluționarii anilor ' , apucă pe "teroare excitativă", pe "teroare agrară", pentru "alarma", etc Dă din cap Uită-te la asta - "mai concret", în jurul căruia, crede el, "mult mai aproape" se vor aduna și organiza:) ziare locale;) pregătirea pentru demonstrații;) munca •dintre someri La prima vedere, este limpede că toate aceste cazuri sunt smulse destul de întâmplător, la întâmplare, pentru a spune ceva, pentru că, indiferent cum le-am privi, pentru a vedea în ele ceva special potrivit pentru "strângerea și organizarea" " La urma urmei, același Nadejdin, câteva pagini mai târziu, spune: "Este timpul să afirmăm pur și simplu faptul: se face o muncă extrem de mizerabilă pe teren, comitetele nu fac nici măcar o zecime din ceea ce ar putea face acele centre unificatoare ceea ce avem acum, aceasta este o ficțiune, aceasta este birocrație revoluționară, promovarea reciprocă a generalilor și asta va fi așa până când organizațiile locale puternice vor crește Alături de exagerări se află o mulțime de adevăr amar , și Nadejdin chiar nu vede legătura dintre munca jalnică din localități și îngustimea perspectivei liderilor, îngustimea domeniului de aplicare a activităților lor, care sunt inevitabile cu nepregătirea figurilor care se închid în cadru? a organizațiilor locale?Svoboda, a uitat cum trecerea la o presă locală largă (din) a fost însoțită de un efort deosebit de economism și "meșteșuguri"? Da, chiar dacă ar fi posibilă organizarea oarecum satisfăcătoare a "presei locale largi" (și am arătat mai sus că este imposibil, cu excepția unor cazuri foarte speciale), atunci nici atunci organele locale nu s-ar putea "strânge și organiza " toate forțele revoluționarilor pentru atacul general asupra autocrației, pentru conducerea luptei unite Nu uitați că aici vorbim doar de "adunare", semnificația organizatorică a ziarului și i-am putea oferi lui Nadejdin, care apără fragmentarea, întrebarea ironică pe care el însuși și-a pus-o: "oare nu am moștenit de undeva - - forțe organizatoare revoluționare? Mai mult, "pregătirea pentru demonstrații" nu poate fi

pusă în contrast cu planul Iskra, pur și simplu pentru că acest plan are în vedere cele mai ample demonstrații posibile ca unul dintre scopurile sale; este vorba de alegerea unui mijloc practic Nadejdin s-a încurcat din nou aici, pierzând din vedere faptul că demonstrațiile (care până acum în marea majoritate a cazurilor au avut loc complet spontan) nu pot fi "pregătite" decât pentru o armată care a fost deja "adunată și organizată" și tocmai nu știm să asamblam și să organizăm "Munca printre șomeri" Din nou, aceeași confuzie, pentru că aceasta este și una dintre acțiunile militare ale armatei mobilizate, și nu un plan de mobilizare a armatei În ce măsură Nadejdin subestimează daunele fragmentării noastre, lipsa noastră de " de forțe", este evident din cele ce urmează Iskra a fost reproșată de mulți (inclusiv Nadejdin) pentru lipsa de informații despre șomaj, pentru corespondența accidentală despre cele mai obișnuite fenomene ale vieții satelor Reproșul este justificat, dar Iskra este "vinovată fără vină" aici Încercăm să "tragem un fir" prin sat, dar aproape că nu există zidari acolo și trebuie să încurajăm pe oricine raportează chiar și un fapt obișnuit - în speranța că acest lucru va crește numărul de angajați în acest domeniu și ne va învăța toate să aleagă, în sfârșit, și cu adevărat 'fapte convexe Dar există atât de puțin material de studiu încât, fără a-l generaliza în toată Rusia, nu există absolut nimic din care să înveți Nu există nicio îndoială că o persoană care posedă cel puțin aproximativ aceleași abilități de agitație și aceleași cunoștințe despre viața unui vagabond, precum cele vizibile la Nadejdin, ar putea presta servicii neprețuite mișcării prin agitația în rândul șomerilor, dar o astfel de persoană ar îngropa talentul său în pământ dacă nu a avut grijă să înștiințeze toți tovarășii ruși despre fiecare pas al muncii lor ca o lecție și un exemplu pentru oamenii care, în cea mai mare parte, nu știu încă să-și asume o nouă afacere Toată lumea vorbește acum despre importanța unificării, despre necesitatea de a "aduna și organiza", dar în cele mai multe cazuri nu există o idee clară de unde să începem și cum să desfășurăm această lucrare de unificare Probabil că toată lumea va fi de acord că, dacă "unim" cercurile individuale - să zicem, district - dintr-un oraș, atunci sunt necesare instituții comune pentru aceasta, adică, nu numai titlul comun de "unire", ci munca cu adevărat comună, schimbul de materiale, experiență și forțe, repartizarea funcțiilor nu numai în raioane, ci în specialitățile tuturor activităților urbane Toată lumea va fi de acord cu asta - -, Un aparat conspirator de frunte nu va da roade (dacă se poate folosi o expresie comercială) cu "mijloacele" (atât materiale, cât și personale, desigur) ale unei singure regiuni, că talentul unui specialist nu se poate dezvolta în acest domeniu îngust Același lucru este valabil, însă, în cazul unificării diferitelor orașe, căci chiar și un astfel de domeniu ca localitate separată se dovedește a fi, și s-a dovedit deja a fi, în istoria mișcării noastre social-democrate, nerezonabil de îngust: avem arătat acest lucru în detaliu mai sus pe exemplul atât al agitației politice, cât și al muncii organizaționale Este necesar, necesar și, mai presus de toate, este necesar să se extindă acest domeniu, să se creeze o legătură reală între orașe în munca comună obișnuită, deoarece fragmentarea zdrobește oamenii care "stau ca într-o groapă" (ca autorul uneia scrisoare către Iskra a spus), neștiind că se face în această lume, de la cine pot învăța, cum să câștige experiență pentru ei înșiși, cum să satisfacă dorința de activitate largă Și continui să insist că această legătură de fapt poate fi creată doar într-un ziar general, ca singura întreprindere obișnuită, integral rusească, care rezumă rezultatele celor mai diverse

tipuri de activitate și, prin urmare, îi determină pe oameni să mărșăluiască necruțător înainte de-a lungul tuturor multele căi care duc la revoluție, așa cum toate drumurile duc la Roma Dacă vrem să ne unim nu numai în cuvinte, atunci este necesar ca fiecare cerc local să-și dedice imediat, să zicem, un sfert din puterea sa lucrului activ pentru o cauză comună, iar ziarul o arată imediat *) schița generală, dimensiunile și natura acestei cauze, arată care sunt tocmai decalajele care se simt cel mai puternic în toată activitatea rusească, unde nu există agitație, unde legăturile sunt slabe, care roți ale enormului mecanism general ar putea fi corectate sau înlocuite cu altele mai bune Un cerc care nu a funcționat încă, dar este doar în căutarea de muncă, nu a mai putut începe ca meșteșugar într-un mic atelier separat, fără a fi conștient de dezvoltarea "industriei" înaintea lui, nici de starea generală a acestor metode industriale de producție, ci ca participant la o întreprindere largă care reflectă întreaga revoluție generală -ny atacul asupra autocrației Și cu cât finisajul fiecărei roți este mai perfect, cu atât este mai mare numărul de lucrări detaliate *) Rezervă: dacă simpatizează cu direcția acestui ziar și consideră util ca cauza să devină colaboratorul ei, adică prin aceasta (nu numai literară, ci în general orice cooperare revoluționară Notă, pentru "Rab Fapte": între revoluționarii care prețuiesc faptele și nu jocul democrației, care nu separă "simpatia" de participarea cea mai activă și mai vie, această rezervă este implicată de la sine Levy n Sobr Op T V - - kov asupra unei cauze comune, cu atât rețeaua noastră ar deveni mai des și cu atât mai puțină confuzie în rândurile comune ar fi cauzată de eșecuri inevitabile Numai funcția de distribuire a ziarului ar începe să creeze legătura propriu-zisă (dacă ar fi demn de numele unui ziar, adică, publicat în mod regulat și nu o dată pe lună, așa cum fac revistele groase, ci de patru ori pe lună) Acum, comunicațiile între orașe pentru nevoile cauzei revoluționare sunt cea mai mare raritate și, în orice caz, o excepție; atunci aceste relații ar deveni regulă și ar asigura, desigur, nu numai distribuția ziarului, ci și (ceea ce este mult mai important) schimbul de experiență, materiale, forțe și mijloace Sfera muncii organizatorice ar deveni imediat de multe ori mai larg, iar succesul unei localități ar încuraja constant îmbunătățirea ulterioară, spre dorința de a folosi experiența gata făcută a unui tovarăș care operează la celălalt capăt al țării Munca locală ar deveni mult mai bogată și mai versatilă decât este acum: denunțurile politice și economice adunate în toată Rusia ar oferi hrană intelectuală lucrătorilor de toate profesiile și în toate etapele de dezvoltare, ar oferi material și prilej pentru conversații și lecturi pe cele mai diverse probleme crescut de aceiasi și indicii ale presei juridice, și conversații în societate și mesaje guvernamentale "rușinoase" Fiecare izbucnire, fiecare manifestație ar fi evaluată și discutată din toate părțile în toate părțile Rusiei, evocând dorința de a nu rămâne în urmă altora, de a face mai bine decât alții (noi socialiștii nu respingem deloc nici un fel de competiție, orice "concurență" !) care pentru prima dată a ieșit cumva spontan, pentru a profita de condițiile favorabile ale unei anumite zone sau de un moment dat pentru a modifica planul de atac și așa mai departe În același timp, această renaștere a muncii locale nu ar fi dus la acel efort disperat de "moarte" a tuturor forțelor și punerea în scenă a tuturor oamenilor, care este adesea acum fiecare demonstrație sau fiecare număr al unui ziar local: pe de o parte, este este mult mai dificil pentru poliție să ajungă la "rădăcinile", deoarece nu se știe în ce zonă este necesar să le caute; pe de altă parte, munca generală obișnuită i-ar învăța pe oameni să

ajusteze puterea unui atac tribut la starea dată a forțelor unui astfel de detașament al armatei generale (acum aproape nimeni nu se gândește vreodată la o astfel de corelație, deoarece atacurile au loc nouă zecimi în mod spontan) și ar facilita "transportul" din alt loc nu numai a literaturii, ci și a forțelor revoluționare - - Acum, în masa de cazuri, aceste forțe sângerează până la moarte în muncă locală îngustă și atunci ar fi posibil și ar exista întotdeauna ocazii de a transfera orice agitator sau organizator capabil de la un capăt la altul al țării Începând cu o scurtă călătorie în afacerile partidului în detrimentul partidului, oamenii s-ar obișnui să treacă în întregime la întreținerea partidului, să devină revoluționari profesioniști, să dezvolte adevărați lideri politici din ei înșiși Și dacă am reuși într-adevăr să facem ca toate sau marea majoritate a comitetelor locale, a grupurilor și cercurilor locale să preia în mod activ cauza comună, am putea în viitorul foarte apropiat să publicăm un ziar săptămânal distribuit în mod regulat în zeci de mii de exemplare peste tot Rusia Acest ziar avea să devină o bucată dintr-un burduf uriaș, avântând fiecare scânteie a luptei de clasă și a indignării populare într-un incendiu general În jurul acesteia, încă foarte inocentă în sine și încă foarte mică, dar regulată și în sensul deplin al cuvântului fapte comune, o armată permanentă de luptători cu experiență ar fi selectată și instruită în mod sistematic Prin schelele sau schelele acestei structuri organizatorice generale, Zhelyabov-ii social-democrați, ¡, din ^-lucrătorii noștri Bebels ruși, aveau să se ridice și să avanseze în curând de la revoluționarii noștri, care aveau să stea în fruntea ^jubileului^^^^ r^ armata si ridica tot poporul cu care sa se ocupe La asta trebuie să visăm! * * "Trebuie să visăm!" Am scris aceste cuvinte și m-am speriat Mi s-a părut că stăteam la un "congres de unificare", iar redactorii și angajații Rabochey Dyelo stăteau în fața mea Și acum tovarășul Martynov se ridică și mi se adresează amenințător: "Și să vă întreb, redacția autonomă mai are dreptul să viseze fără o interogare prealabilă a comitetelor de partid?" Iar în spatele lui stă tovarășul Kricevski și (aprofundând filozofic pe tovarășul Martynov, care demult l-a aprofundat pe tovarășul Plehanov) continuă și mai amenințător: "Merg mai departe Întreb dacă un marxist are vreun drept să viseze dacă nu uită că, potrivit lui Marx, omenirea își propune întotdeauna sarcini fezabile și că tactica este procesul de creștere a sarcinilor care cresc odată cu partidul? De la simplul gând la aceste întrebări formidabile am un ger- * o rușine pentru Rusia - rupe pielea și mă gândesc doar unde m-aș putea ascunde " Voi încerca să mă ascund în spatele lui Pisarev t "Discordia este diferită", a scris Pisarev despre problema discordiei dintre vis și realitate "Visul meu poate depăși cursul natural al evenimentelor sau poate să se apuce complet de o parte, unde nici un curs natural al evenimentelor nu poate veni vreodată În primul caz, visul nu face rău; poate chiar să susțină și să sporească energia omului muncitor Nu există nimic în astfel de vise care să pervertize sau să paralizeze forța de muncă Chiar dimpotrivă Dacă o persoană ar fi complet lipsită de capacitatea de a visa în acest fel, dacă nu ar putea ocazional să alerge înainte și să contemple cu imaginația sa într-o imagine întreagă și completă chiar acea creație care abia începe să prindă contur sub mâinile sale, atunci cu siguranță nu pot imagina ce motiv ar obliga o persoană să întreprindă și să finalizeze lucrări ample și plictisitoare în domeniul artei, științei și vieții practice Discordia dintre vis și realitate nu aduce niciun rău, dacă doar persoana care visează crede serios în visul său, cu atenție uitându-se în viață, își compară observațiile cu castelele din

aer și, în general, lucrează cu conștiință pentru a-și realiza fantezia Când există un contact între vis și viață, atunci totul este bine Astfel de vise, din păcate, sunt prea puține în mișcarea noastră Iar cei care se laudă cu sobrietatea lor, cu "apropierea" lor de reprezentanții "concreți" ai criticii juridice și ai "tailismului" ilegal sunt cei mai de vină pentru asta c) De ce tip de organizare avem nevoie? Din cele de mai sus, cititorul poate vedea că "planul-tactic" nostru constă în a refuza un apel imediat la un asalt, în a cere "asediul corect al unei cetăți inamice" sau, altfel, într-o cerere de a direcționa toate eforturile pentru a aduna, organiza și mobilizează o armată permanentă Când l-am ridiculizat pe Rabocheye Dyelo pentru saltul său de la economism la strigătele furtunii (care au răsunat în aprilie în nr *) Vezi articolul lui Pisarev: "Greșeli ale gândirii imature" Ed - cântând în "doctrinalism", neînțelegerea datoriei revoluționare, într-un apel la prudență etc Nu ne-au surprins deloc, bineînțeles, aceste acuzații venite de la oameni care nu au fundații și care scapă cu "tactic-proces" chibzuit ", la fel cum nu ne-a surprins faptul că astfel de acuzații au fost repetate de Nadejdin, care în general are cel mai maiestuos dispreț pentru bazele programatice și tactice solide Ei spun că istoria nu se repetă Dar Nadejdin încearcă din toate puterile să o repete și îl copiază cu sârguință pe Tkaciov (voi), răspândind "culturalismul revoluționar", strigând despre "tocsinul clopotului de seară", despre un "punct de vedere special în ajunul revoluției", etc Se pare că uită binecunoscuta zicală, că dacă originalul unui eveniment istoric este o tragedie, atunci o copie a acestuia este doar o farsă Încercarea de a prelua puterea, pregătită prin predicarea lui Tkaciov și realizată prin intermediul unei terori "terifiante" și cu adevărat înspăimântătoare, a fost maiestuoasă, iar teroarea "excitantă" a micuțului Tkaciov este pur și simplu ridicolă și mai ales ridicolă atunci când este completată de ideea de organizarea ţăranilor mijlocii "Dacă Iskra", scrie Nadejdin, "ar ieși din sfera ei literară, ar vedea că acestea (cum ar fi scrisoarea muncitorului din Iskra, nr etc) sunt simptome ale faptului că "furtuna" va începe foarte mult , foarte curând, și să vorbesc acum (sic!) despre o organizație care se întinde în fire dintr-un ziar integral rusesc înseamnă a produce gânduri de fotoliu și muncă de fotoliu Vedeți ce confuzie de neînchipuit este aceasta: pe de o parte, teroarea excitantă și "organizarea țăranilor de mijloc" împreună cu opinia că este "mult mai aproape" să se ralieze în jurul uneia "mai concrete", precum ziarele locale, și pe de altă parte, "acum A vorbi despre o organizație integrală rusească înseamnă a produce gânduri de fotoliu, adică, a spune mai direct și mai simplu, "acum" este prea târziu! Și "montarea largă a ziarelor locale" nu este prea târziu, cel mai respectat L Nadezhdin? Și comparați punctul de vedere și tactica lui Iskra cu aceasta: teroarea excitantă este fleacuri, a vorbi despre organizarea tocmai a țăranilor de mijloc și despre distribuția largă a ziarelor locale înseamnă a deschide larg ușa către economism Trebuie să vorbim despre o singură organizație a revoluționarilor, integral rusă, și nu este prea târziu să vorbim despre asta până în momentul în care începe un atac real și nu de hârtie "Da, în ceea ce privește organizarea, lucrurile nu sunt extrem de strălucitoare", continuă Nadejdin, "da, Iskra are perfectă dreptate când spune că cea mai mare parte a forțelor noastre militare sunt voluntari și insurgenți E bine că aveți o idee sobră despre situația forțele noastre, dar de ce să uităm că mulțimea nu este deloc a noastră și asta - - prin urmare, ei nu ne vor întreba când să deschidem ostilitățile și vor merge la "răzvrătire" Când

mulțimea însăși iese cu puterea ei distructivă elementară, pentru că poate zdrobi, șterge "armata permanentă", în care toți s-au adunat, dar nu au avut timp să introducă o organizare extrem de sistematică (Italicile sunt ale noastre) O logica uimitoare! Și doar pentru a spune că "mulțimea nu este a noastră", este nerezonabil și indecent să strigi despre "furtună" în acest moment, pentru că asaltul este un atac al unei armate permanente și nu o explozie spontană a mulțimii Tocmai pentru că mulțimea poate zdrobi și șterge armata permanentă, este absolut necesar ca noi să "ținem pasul" cu ascensiunea spontană cu munca noastră de "aducere a unei organizații extrem de sistematice" în armata permanentă, cu cât "țim mai mult" la timp" pentru a introduce o astfel de organizare, cu atât este mai probabil ca armata permanentă să nu fie zdrobită de mulțime, ci să stea în fața și în fruntea mulțimii Nadejdin este confuz pentru că își imaginează că această armată organizată sistematic este angajată în ceva care o separă de mulțime, în timp ce, în realitate, este angajată exclusiv într-o agitație politică globală și atotcuprinzătoare, adică tocmai lucrarea care reunește și contopește forța spontan distructivă a mulțimii și forța conștient distructivă a organizării revoluționarilor La urma urmei, voi, domnilor, aruncați vina pe un cap sănătos, pentru că grupul Svoboda, prin introducerea terorii în program, face apel la o organizare a teroriștilor, iar o astfel de organizație chiar ar abate armata noastră de la atrage este mai aproape de mulțime, care este încă, din păcate, nu Pașa, care, din păcate, încă nu ne întreabă sau întreabă puțin despre când și cum să deschidem ostilitățile "Vom trece cu vederea revoluția în sine", continuă Nadejdin să o sperie pe Iskra, "pentru că am trecut cu vederea evenimentele actuale care ne-au căzut ca zăpada pe cap" Această frază, în legătură cu cele de mai sus, ne arată limpede absurditatea "punctului de vedere în ajunul revoluţiei" special compus de Svoboda*) "Punctul de vedere" special se rezumă, ca să o spunem, la faptul că "acum" e prea târziu să raționăm și să ne pregătim Dacă da, o, cel mai venerabil dușman al "literarismului", atunci ce rost avea să scrii pe de pagini tipărite "despre chestiuni de teorie***) și tactică"? Nu găsești *') Pagina "Capuis ai Revoluției" **) Totuși, la întrebarea? ! teorie în "Review of theory of theory" L Nadejdin nu a dat aproape nimic, în afară de următorul pasaj, foarte curios din "punctul de vedere al ajunul revoluției": cum va dovedi domnul Adamovici) că dl Struve a câștigat deja catarama sau, dimpotrivă, domnul Struve îl va respinge pe domnul Adamovich și va refuza să accepte o ieșire - că "punctul de vedere în ajunul revoluției" ar fi mai potrivit pentru a publica de pliante cu un scurt apel "învinge-i"? Cel mai mic risc de a trece cu vederea revoluția îl reprezintă tocmai cei care pun agitația politică națională în fruntea întregului lor program, tactici și activități organizaționale, așa cum face Iskra Oamenii din toată Rusia, care sunt angajați în țeserea firelor organizației care se întind din ziarul integral rusesc, nu numai că nu au trecut cu vederea evenimentele de primăvară, dar ne-au oferit, dimpotrivă, posibilitatea de a le prezice Nici nu au trecut cu vederea demonstrațiile descrise în nr și din Iskra); dimpotrivă, ei au participat la ele, foarte conștienți de datoria lor de a merge în ajutorul ascensiunii spontane a mulțimii; și, în același timp, ajutând, prin intermediul ziarului, să se familiarizeze cu aceste demonstrații și să-și folosească experiența tuturor tovarășilor ruși Dacă sunt în viață, nu vor trece cu vederea o revoluție care va cere de la noi, în primul rând și mai presus de toate, experiență în agitație, capacitatea de a susține (susține în mod social-democrat) orice protest,

capacitatea de a dirija un spontan mișcare, protejându-l de greșelile prietenilor și de capcanele inamicului! Albi a abordat astfel ultima considerație, ceea ce ne face să insistăm în mod deosebit asupra unui plan de organizare în jurul unui ziar integral rusesc, prin lucrul în comun asupra unui ziar comun Doar o astfel de organizație va asigura flexibilitatea necesară unei organizații militante social-democrate, adică capacitatea de a se adapta imediat la cele mai diverse și în schimbare rapidă a condițiilor de luptă, abilitatea, "pe de o parte, de a se sustrage de la o luptă în câmp deschis cu un inamic copleșitor de forțele sale, când și-a adunat toate forțele la un loc punct, iar pe de altă parte, să profite de leneșa acestui inamic și să-l atace acolo și apoi, acolo unde atacul este cel mai puțin așteptat" *) Ar fi cea mai mare greșeală să construiești un partid resemnare - nu are absolut nicio diferență, căci vine ceasul ascultător al revoluției" (p NU) Ar fi dificil să înfățișăm într-o mai bună reliefare nepăsarea infinită a lui L Nadejdin cu privire la teorie Noi am proclamat "ajunul revoluției" - prin urmare, este "hotărât la fel" dacă ortodocșii reușesc în sfârșit să-i scoată pe critici din poziție! Și înțeleptul nostru nu observă că tocmai în timpul revoluției vom avea nevoie de rezultatele unei lupte teoretice împotriva criticilor pentru a lupta decisiv cu aceste poziții practice *) "Iskra", nr : "De unde să încep?" (Vezi pp - din volumul IV Lucrări colectate ale lui N Lenin Ed) - "Lucrătorii culturali revoluționari care nu stau în punctul de vedere al ajunul revoluției nu sunt deloc stânjeniți de lungimea de muncă", scrie Nadejdin (p) Vom nota despre asta: dacă nu reușim să elaborăm o astfel de tactică politică, un astfel de plan organizatoric, care - organizaţie mizând doar pe o explozie şi luptă de stradă, sau doar pe "cursul progresiv al luptei curente gri" Trebuie să ne desfășurăm mereu în munca de zi cu zi și să fim mereu pregătiți pentru orice, pentru că de foarte multe ori este aproape imposibil să previzi în avans succesiunea perioadelor de explozie pe perioade de calm, iar în cazurile în care este posibil, nu ar fi posibil pentru a folosi această previziune pentru a restructura organizația, deoarece Această schimbare într-o țară autocratică are loc uimitor de rapid, fiind uneori asociată cu raidul de o noapte al ienicerilor regali Iar revoluția în sine nu trebuie în niciun caz imaginată sub forma unui singur act (cum se pare că își imaginează Nadejdin), ci sub forma mai multor succesiuni rapide ale unei explozii mai mult sau mai puțin puternice și a unei acalmie mai mult sau mai puțin puternice Prin urmare, conținutul principal al activității organizației noastre de Partid, punctul central al acestei activități, ar trebui să fie astfel de muncă posibilă și necesară atât în perioada celei mai puternice explozii, cât și în perioada de calm deplin, și anume: munca de politică agitație, unită în toată Rusia, luminând viața din toate părțile și îndreptată către cele mai largi mase Și această lucrare este de neconceput în Rusia contemporană fără ziarul all-rus publicat foarte frecvent Organizația care se conturează în jurul acestui ziar, organizarea colaboratorilor săi (în sensul larg al cuvântului, i "și se încheie cu pregătirea, numirea și desfășurarea unui război armat la nivel național De fapt, imaginați-vă un caz foarte frecvent de eșec complet în una sau mai multe localități În absența unei singure afaceri obișnuite pentru toate organizațiile locale, astfel de eșecuri sunt adesea însoțite de o pauză în muncă de mai multe luni Dacă toată lumea ar avea o cauză comună, ar fi de ajuns, în cazul celui mai puternic eșec, câteva săptămâni pe care cu siguranță s-ar conta pentru o muncă foarte îndelungată și, în același timp, s-ar asigura, prin însuși procesul acestei lucrări, că partidul nostru este

gata să-și preia postul și să-și îndeplinească datoria în caz de surpriză, în caz de accelerare de cursul evenimentelor, atunci ne vom dovedi a fi pur și simplu niște aventurieri politici mizerabili Numai Nadejdin, care de ieri a început să se autointituleze social-democrat, poate uita că scopul social-democrației este transformarea radicală a condițiilor de viață ale întregii omeniri și că, prin urmare, nu este permis ca un social-democrat să fie "stânjenit" prin problema duratei muncii - â - munca a doi sau trei oameni energici pentru a conecta noile cercuri de tineret cu un centru comun, care, după cum știți, apar foarte repede chiar și acum; - și când această cauză comună, care suferă de eșec, este la vedere, atunci pot apărea noi cercuri și pot intra în contact cu el și mai repede Pe de altă parte, imaginați-vă o revoltă populară În acest moment, probabil că toată lumea va fi de acord că ar trebui să ne gândim la asta și să ne pregătim pentru asta Dar cum te pregatesti? Nu desemnați agenți în Comitetul Central în toate locurile pentru pregătirea unei revolte! Chiar dacă am avea un Comitet Central, el nu ar realiza absolut nimic printr-o astfel de numire în condițiile actuale ale Rusiei Pe de altă parte, rețeaua de agenți *) care se conturează de la sine în munca de înființare și difuzare a unui ziar generalizat, nu ar fi trebuit să "stea și să aștepte" lozinca pentru o insurecție, ci ar fi făcut-o asa de tocmai o astfel de afacere obișnuită care i-ar garanta cea mai mare probabilitate de succes în cazul unei revolte Tocmai așa ceva ar întări legăturile atât cu cele mai largi mase de muncitori, cât și cu toate secțiile nemulțumite de autocrația, care este atât de importantă pentru o revoltă Tocmai într-un astfel de caz s-ar dezvolta capacitatea de a aprecia corect situația politică generală și, în consecință, capacitatea de a alege momentul potrivit pentru o revoltă Tocmai așa ceva ar învăța toate organizațiile locale să răspundă simultan la aceleași întrebări, cazuri și incidente politice care preocupă toată Rusia, să răspundă la aceste "incidente" cât mai energic, cât mai uniform și cât mai rapid posibil - dar există o răscoală , în esență, cea mai energică, mai uniformă și mai oportună "răspunsă" a întregului popor la guvernare Este exact un lucru care, în cele din urmă, ar învăța toate organizațiile revoluționare din toate părțile Rusiei să conducă cele mai constante și, în același timp, cele mai conspirative relații, creând unitatea reală a partidului și fără astfel de relații *) Vai, vai! Din nou acel cuvânt groaznic "agent" a scăpat din mine, tăind astfel urechea democratică a martinovilor! Mi-e ciudat de ce acest cuvânt nu i-a jignit pe luminarii anilor și îi jignește pe meșterii anilor ? Îmi place acest cuvânt, deoarece indică clar și clar cauza comună căreia toți agenții își subordonează gândurile și acțiunile, iar dacă ar fi să înlocuiesc acest cuvânt cu altul, atunci m-aș putea opri doar cu cuvântul "angajat" dacă nu ar fi făcut-o răspunde ceva literar și ceva vag Și avem nevoie de o organizație militară de agenți Cu toate acestea, acei numeroși (mai ales în străinătate) Martynov cărora le place să se angajeze în "acordarea reciprocă a generalilor" ar putea spune în schimb "agent pentru departamentul de pașapoarte" - "șeful unui departament separat pentru furnizarea de pașapoarte revoluționarilor" , etc - - este imposibil să discutăm colectiv planul revoltei și să luăm acele măsuri pregătitoare necesare în ajunul acesteia, care trebuie păstrate în cel mai strict secret Într-un cuvânt, "planul unui ziar politic integral rusesc" nu numai că nu reprezintă rodul muncii de fotoliu a unor persoane infectate cu doctrinarism și literarism (cum li se părea celor care gândeau prost la asta), dar, pe dimpotrivă, este cel mai practic plan

să pornești din toate părțile și să te pregătești imediat pentru răscoală, fără a uita în același timp nici măcar un minut munca lor cotidiană, vitală Concluzie Istoria social-democrației ruse este clar împărțită în dr și perioade Prima perioadă se întinde pe aproximativ zece ani, aproximativ - Aceasta a fost perioada de ascensiune și consolidare a teoriei și programului social-democrației Numărul de susținători ai noii direcții din Rusia a fost măsurat în unități Social-democrația a existat fără o mișcare muncitorească, experimentând, ca partid politic, procesul dezvoltării uterine A doua perioadă se întinde pe trei sau patru ani, - Social-democrația ia ființă ca mișcare socială, ca ascensiune a maselor populare, ca partid politic Aceasta este perioada copilăriei și adolescenței Odată cu rapiditatea epidemiei, intelectualitatea răspândește un entuziasm general pentru lupta împotriva populismului și se îndreaptă către muncitori, un entuziasm general pentru greve în rândul muncitorilor Mișcarea face pași mari Majoritatea conducătorilor sunt oameni destul de tineri, departe de a fi atins acea "vârsta de treizeci și cinci de ani" care i se părea domnului N Mikhailovsky) a fi un fel de limită firească Datorită tinereții lor, nu sunt pregătiți pentru lucrări practice și părăsesc uimitor de repede scena Dar sfera muncii lor în cea mai mare parte a fost foarte largă Mulți dintre ei au început să gândească într-un mod revoluționar ca membri ai Voinței Poporului Aproape toți cei din prima tinerețe s-au închinat cu entuziasm în fața eroilor terorii Respingerea fermecătoarei impresii a acestei tradiții eroice a meritat lupta, însoțită de o rupere cu oameni care cu orice preț doreau să-i rămână loiali Narodnaya Volya și pe care tinerii social-democrați i-au respectat foarte mult Lupta i-a obligat să studieze, să citească lucrări ilegale de tot felul și să se ocupe intens de problemele de populism legal Crescuți în această luptă, social-democrații au intrat în mișcarea muncitoare, "nici o clipă" uitând de teoria marxismului, care i-a luminat cu strălucire - - lumină, nici despre sarcina de a răsturna autocrația Formarea partidului în primăvara anului a fost cea mai frapantă și, în același timp, bunicul social-democraților din această fâșie A treia perioadă se pregătește, după cum am văzut, în și înlocuiește în cele din urmă perioada a doua în (-?) Aceasta este o perioadă de confuzie, dezintegrare, șovăieli În adolescență, se întâmplă ca vocea unei persoane să se rupă Și aici vocea social-democrației ruse din această perioadă a început să se spargă, a început să sune fals; pe de o parte, în lucrările anilor Struve și Prokopovici, Bulgakov și Berdyaev, pe de altă parte, V I -on și R M , B Krichevsky și Martynov Dar numai liderii s-au rătăcit și s-au întors: mișcarea însăși a continuat să crească și să facă pași uriași înainte Lupta proletariană a pus mâna pe noi secțiuni ale muncitorilor și s-a răspândit în toată Rusia, influențând în același timp indirect renașterea spiritului democratic în rândul studenților și a altor secțiuni ale populației Conștiința conducătorilor a cedat înaintea lărgimii și puterii ascensiunii spontane; în rândul social-democraților a predominat o altă strigă - o serie de figuri care fuseseră crescute aproape exclusiv în literatura marxistă "legală", și aceasta a fost cu atât mai insuficientă, cu atât mai mare era masa de conștiință cerută de spontaneitatea maselor Liderii nu numai că s-au aflat în urmă atât în termeni teoretici ("libertatea criticii"), cât și în termeni practici ("meșteșuguri"), dar au încercat să-și apere înapoierea cu tot felul de argumente înalte Social-democratismul a fost degradat la sindicalism de către brentaniştii literaturii juridice şi de către tailiştii literaturii

ilegale Programul Credo a început să fie implementat, mai ales când "meșteșugul" social-democraților a provocat o renaștere a tendințelor revoluționare non-social-democrate Și așa, dacă cititorul îmi reproșează faptul că am fost prea detaliat într-un fel de "Sclav Fapta", voi raspunde la aceasta: "R Cazul" a căpătat o semnificație "istoric", deoarece s-a reflectat cel mai clar în "spiritul" acestei a treia perioade*) Nu R M consecvent, ci tocmai Krichevskys și Martynovs ar putea exprima cu adevărat confuzie și șovăieli, ♦) Aș putea răspunde și cu un proverb german: Den Saek celuleagl man, den Esel meint man, sau in ruseste: bat pisica, ii dau norei o scrisoare Nici un lucru - "Sclav Delo", în timp ce o masă largă de practicieni și teoreticieni au fost duși de "critica" la modă, s-au încurcat în chestiunea spontaneității și s-au abătut de la pasul social-democrat al înțelegerii sindicaliste a sarcinilor noastre politice și organizaționale - - disponibilitatea de a face concesii "criticii" și "economismului" și terorismului Nu disprețul maiestuos față de practică din partea vreunui admirator al "absolutului" este caracteristică acestei perioade, ci combinația dintre practicism mărunt cu cea mai completă neglijență teoretică Eroii acestei perioade nu erau atât de angajați într-o negare directă a "cuvintelor mari", cât în vulgarizarea lor: socialismul științific a încetat să mai fie o teorie revoluționară integrală, ci s-a transformat într-un amestec în care fluidele din fiecare nou manual german erau "în mod liber" " adăugat; sloganul "lupta de clasă" nu a împins înainte către o activitate din ce în ce mai amplă, din ce în ce mai viguroasă, ci a servit ca mijloc de calmare, întrucât "lupta economică este indisolubil legată de politica"; ideea unui partid nu a servit ca un apel la crearea unei organizații militante a revoluționarilor, ci a justificat un fel de "birocratie revoluționară" și un joc copilăresc al formelor "democratice" Când se încheie a treia perioadă și începe a patra perioadă (în orice caz, deja prefigurată de multe semne), nu știm Din tărâmul istoriei ne mutăm aici în tărâmul prezentului, parțial al viitorului Dar credem ferm că a patra perioadă va duce la întărirea marxismului militant, că social-democrația rusă va ieși din criză mai puternică și mai matură, că un detașament real, de avangardă a clasei revoluționare însăși va "înlocui" ariergarda oportunistilor În sensul de a chema la o astfel de "schimbare" și de a reuni toate cele de mai sus, putem da un răspuns scurt la întrebarea: ce să facem? Eliminați a treia perioadă APLICARE Încercarea de a uni Iskra cu Rabochy Dyelo* Rămâne să subliniem tacticile pe care Iskra a adoptat-o și a urmat-o constant în relațiile organizaționale cu Rabocheye Dyelo Această tactică este pe deplin exprimată deja în Iskra nr , în articolul despre "Diviziunea în Uniunea Rusă în străinătate social-dem ") Am luat imediat punctul de vedere că adevărata Uniune a social-democraților ruși din străinătate, care a fost recunoscută la primul congres al partidului nostru ca reprezentant în străinătate, s-a împărțit în două organizații; că problema reprezentării partidului rămâne deschisă, fiind doar temporar și rezolvat condiționat de faptul că la Congresul Internațional de la Paris doi membri din Rusia au fost aleși în Biroul Socialist Internațional permanent, câte unul din fiecare parte a Uniunii scindate Am declarat că, în esență, Rabocheye Dyelo a greșit, am luat hotărâre de partea grupului Emanciparea Muncii în principiu, dar în același timp am refuzat să intrăm în detaliile divizării și am remarcat meritul Uniunii în domeniul muncii pur practice *) Astfel, poziția noastră a fost într-o oarecare măsură în așteptare: am făcut o concesie față de opinia predominantă în rândul majorității social-

democraților ruși că până și cei mai hotărâți dușmani ai economismului puteau lucra mână în mână cu Uniunea, căci Uniunea avea mai mult de odată și-a declarat acordul de principiu cu grupul Emanciparea Muncii, fără a pretinde, așa cum ar fi, la o fizionomie independentă în chestiuni fundamentale de teorie și tactică Corectitudinea poziției noastre a fost confirmată indirect de faptul că aproape simultan cu publicarea primului număr al Iskra (decembrie), trei membri s-au despărțit de Uniune, au format așa-numitul "grup de inițiatori" și s-au întors:) la departamentul de externe al organizației Iskra",) la organizația revoluționară "Social Democrat" și) la "Unire" cu oferta de mediere în negocierea reconcilierii Primele două organizații au răspuns imediat cu acordul lor, a treia - din refuz Adevărat, când un vorbitor a prezentat aceste fapte la un congres "unit" *) O astfel de evaluare a diviziunii s-a bazat nu numai pe familiarizarea cu literatura de specialitate, ci și pe datele culese în străinătate de unii membri ai organizației noastre care au fost acolo,) - anul trecut, un membru al administrației "Unirii" spunea că refuzul lor se datorează exclusiv faptului că Uniunea este nemulțumită de componența grupului de inițiatori Considerând că este de datoria mea să dau această explicație, nu pot decât să observ din partea mea că o consider nesatisfăcătoare: știind că cele două organizații au fost de acord cu negocieri, Soyuz-ul i-ar fi putut aborda fie prin alt intermediar, fie direct În primăvara anului , atât Zarya (nr , aprilie) cât și Iskra (nr , mai) au ieșit cu polemici directe împotriva lui Rabocheye Dyelo Acesta din urmă a atacat în mod special "Turnitura istorică" a Raboceie Dielo, care în pliantul său din aprilie, în consecință, deja după evenimentele primăverii, a arătat instabilitate în raport cu pasiunea de teroare și apeluri "sângeroase" În ciuda acestei controverse, Soyuz a răspuns acceptând reluarea discuțiilor de reconciliere printr-un nou grup de "conciliatori" ÏG) În luna iunie a avut loc o conferință preliminară a reprezentanților celor trei organizații sus-menționate și a elaborat un proiect de tratat pe baza celui mai detaliat "acord de principiu" publicat de "Unire" în broșura "Două Congrese" și de către Liga în pamfletul "Documentele Congresului Unităţii" O) Conținutul acestui acord de principiu (sau rezoluțiile Conferinței din iunie, așa cum este numită mai des) arată cu cea mai mare claritate că am respins cu cea mai hotărâtă toate și fiecare manifestare a oportunismului în general și a oportunismului rus în special condiție indispensabilă pentru unificare "Respingem", spune punctul , "orice încercare de a introduce oportunismul în lupta de clasă a proletariatului - încercări exprimate în așa-numitul economism, bernsteinianism, mileranism etc " "Cercul de activitate al social-democrației include o luptă ideologică împotriva tuturor oponenților marxismului revoluționar (, p) "În toate sferele de activitate organizațională și agitațională, social-democrația nu trebuie să piardă nicio clipă din vedere sarcina imediată a proletariatului rus - răsturnarea autocrației" (, a) "agitația nu numai pe baza lupta zilnică a muncii salariate împotriva capitalului" (, b) îngustimea formelor inferioare de mișcare" (, cl) Chiar și un străin complet care a citit aceste rezoluții cu oarecare atenție va vedea chiar din formularea lor că sunt îndreptate împotriva unor oameni care au fost oportuniști și "economiști", care au uitat chiar și pentru un minut sarcina de a răsturna autocrația, care au recunoscut teoria etape, îngustime ridicată în principiu etc Și oricine este deloc familiarizat cu polemica împotriva Rabocheye Dyelo, grupul Emanciparea Muncii, Zarya și Iskra, nu se va îndoi pentru o clipă că aceste rezoluții resping punct cu punct tocmai acele iluzii în pe care a căzut

Rabocheye Dyelo Prin urmare, când la congresul "unificării" unul dintre membrii "Unirii" a declarat că articolele din Rabochey Dyelo nr - - prin "abstractitatea" Unirii, dar prin "abstractitatea" excesivă *) a rezoluțiilor, un vorbitor avea tot dreptul să râdă de asta Nu numai că rezoluțiile nu sunt abstracte, a răspuns el, dar sunt incredibil de concrete: o privire asupra lor este suficientă pentru a vedea că aici "a fost prins cineva" Această ultimă expresie a dat naștere unui episod caracteristic la congres Pe de o parte, B Krichevsky a apucat de cuvântul "prins", hotărând că acesta era o rătăcire a limbii care a trădat o intenție rea din partea noastră ("trageți capcana") și a exclamat jalnic: "Cine anume, cine sunt au prins aici?" - "Aici, de fapt, cine? întrebă ironic Plehanov: "Voi ajuta ingeniozitatea tovarășului Plehanov", a răspuns B Krichevski, "o să-i explic că aici a fost prins redacția lui Rabochego Dela (râsete generale) Dar nu ne-am lăsat prinși!" (remarci la stânga: cu atât mai rău pentru tine!) - Pe de altă parte, un membru al grupului Luptă (un grup de conciliatori), vorbind împotriva amendamentelor Uniunii la rezoluții și dorind să-l apere pe vorbitorul nostru, a declarat că expresia "prins" a fost evident ruptă din neatenție în focul controverselor În ceea ce mă priveşte, cred că vorbitorul care foloseşte expresia în cauză va fi întâmpinat cu o asemenea "apărare" Cred că cuvintele "cineva a fost prins", "spus în glumă, dar serios conceput": l-am acuzat mereu pe Rabocheye Dyelo de instabilitate, de șovăieli și, de aceea, firește, a trebuit să încercăm să-l prindem pentru a face oscilări în viitorul imposibil Aici nu putea fi vorba de o intenție rea, pentru că era o chestiune de instabilitate fundamentală Și am reușit să-l "prindem" pe Soyuz într-o manieră atât de camaradeșească **), încât însuși B Krichevsky și un alt membru al administrației Soyuz au semnat rezoluțiile din iunie Articolele din nr din Rabochey Dyelo (tovarășii noștri au văzut această moarte doar când au ajuns la congres, cu câteva zile înainte de începerea ședințelor) arătau limpede că din vară până în toamnă a avut loc o nouă întorsătură în Uniune: economiștii a căpătat din nou avantajul , iar redacția, ascultătoare de orice "la modă", a început din nou să-i apere pe "cele mai notorii bernsteinieni" și "libertatea criticii", să apere "spontaneitatea" și să predice prin gura lui Martynov " teoria îngustării" sferei influenței noastre politice (sub forma, parcă, complicând însăși *) Această afirmație se repetă în "Două Congrese", p **) Tocmai: am spus în introducerea la rezoluțiile din iunie că Social Democrația Rusă c În ansamblu, a stat întotdeauna pe baza principiilor grupului Emancipare a Muncii și că meritul Uniunii a fost, în special, activitățile sale editoriale și organizatorice Cu alte cuvinte, ne-am exprimat deplina disponibilitate de a lăsa în uitare întregul trecut și de a recunoaște utilitatea (pentru cauza) muncii camarazilor noștri din Soyuz, sub condiția acelei încetări complete a oscilării, pe care am urmărit-o prin " capcană" Orice persoană imparțială, după ce a citit rezoluțiile din iunie, le va înțelege tocmai în acest fel Dacă, însă, Uniunea de acum, după ce a provocat o ruptură cu noua sa întorsătură spre economism (în articolele nr și în amendamente), ne acuză solemn că am mințit (Două Congrese, p) pentru acestea cuvinte despre meritele sale, atunci o astfel de acuzație poate, desigur, să provoace doar un zâmbet - - acțiuni) Remarca potrivită a lui Parvus că este dificil să prinzi un oportunist cu orice formulă, orice a fost confirmat încă o dată: el va semna cu ușurință o formulă și va îndepărta cu ușurință de la ea, deoarece oportunismul constă tocmai în absența oricăror principii definite și ferme Astăzi oportuniștii au respins toate încercările de a demola

oportunismul, au respins orice îngustime, au promis solemn "nu uita nicio clipă răsturnarea autocrației", că vor conduce "agitația nu numai pe baza luptei zilnice a salariului" muncă contra capitalului", etc , etc Și mâine vor schimba metoda de exprimare și sunt luați pentru vechi sub pretextul apărării spontaneității, a cursului progresiv al gri, a luptei actuale, a exigențelor exaltatoare care promit rezultate tangibile etc Continuând să afirme că în articolele nr proiect de conferință" ("Două Congrese", p) prin aceasta, "Unirea" dezvăluie doar o totală incapacitate sau lipsă de dorință de a înțelege esența diferențelor După Rabochey Dyelo nr , ne-a mai rămas o singură încercare de făcut: să începem o discuție generală pentru a vedea dacă întreaga Uniune este solidară cu aceste articole și cu redactorii săi Soyuz-ul este deosebit de nemulțumit de noi pentru asta, acuzându-ne că încercăm să semănăm discordie în Soyuz, că ne amestecăm în afacerile altora și așa mai departe Acuzațiile sunt vădit nefondate, pentru că cu o redacție aleasă care "se întoarce" în cea mai ușoară adiere, totul depinde tocmai de direcția vântului, iar această direcție am stabilit-o în ședințe închise, la care, cu excepția membrilor organizațiilor care s-au adunat să se unească, nu era nimeni Introducerea amendamentelor la rezoluțiile din iunie în numele "Unirii" ne-a răpit ultima umbră de speranță pentru un acord Amendamentele au documentat o nouă întorsătură către economism și solidaritatea majorității Uniunii cu nr din Rabochy Dyelo Din gama de manifestări ale oportunismului, "așa-numitul economism" a fost șters (având în vedere presupusa "incertitudine a sensului" acestor trei cuvinte, deși o astfel de motivație implică doar necesitatea de a determina cu mai multă acuratețe esența unei larg răspândite) amăgire), a fost șters și "mileranismul" (deși B Krichevsky l-a apărat în Rabochy Dyelo, nr - , pp - , și chiar mai direct în Vorwarts) *) În ciuda faptului că rezoluțiile din iunie indicau în mod clar sarcina social-democrației - "de a conduce toate manifestările de luptă a proletariatului împotriva tuturor formelor de opresiune politică, economică și socială", cerând astfel introducerea planificării și unității în toate acestea manifestări ale luptei - Uniunea a adăugat că este încă complet de prisos să spunem că "lupta economică este un puternic stimulent al mișcării de masă" (în sine aceste cuvinte sunt incontestabile, dar având în vedere existența unei "economii" înguste) În Vorwiirls, o polemică pe acest subiect a început între actualul său comitet editorial, Kautsky, și Zorya Nu vom lipsi de a aduce la cunoștință cititorii ruși cu această controversă Len și n Sobr op vol V - - mysma", nu au putut să nu dea motiv pentru interpretări false) Mai mult, chiar și o îngustare directă a "politicii" a fost introdusă în rezoluțiile din iunie, atât prin eliminarea cuvintelor "nici un minut" (să nu uităm de scopul răsturnării autocrației), cât și prin adăugarea cuvintelor "lupta economică" este mijlocul cel mai larg aplicabil pentru a atrage masele într-o luptă politică activă Este de înțeles că după introducerea unor astfel de amendamente, rând pe rând, toți vorbitorii din partea noastră au început să refuze să vorbească, considerând că este complet inutil să continue negocierile cu oameni care se îndreaptă din nou către economism și își asigură libertatea de oscilare "Tocmai ceea ce Uniunea a considerat condiția sine qua non a stabilității viitorului acord, adică păstrarea fizionomiei independente a lui Rabocheye Dyelo și a autonomiei sale - tocmai aceasta este ceea ce Iskra considera o piatră de poticnire în calea acordului" ("Două Congrese", p) Acest lucru este foarte inexact Nu am încălcat niciodată autonomia lui Rabocheye Dyelo*) Într-adevăr, am respins necondiționat independența fizionomiei sale,

dacă înțelegem prin această "fizionomie independentă" în chestiunile fundamentale de teorie și tactică: rezoluțiile din iunie conțin o negare necondiționată a unei astfel de independențe a fizionomiei, căci această "independență a fizionomiei" în practică a întotdeauna a însemnat, repetăm, tot felul de șovăieli și susținere prin aceste șovăieli pentru dezordinea care predomină printre noi și este insuportabilă din punct de vedere al Partidului Cu articolele din nr și "amendamentele" Rabocheye Dyelo și-a arătat clar dorința de a păstra tocmai această independență a fizionomiei, iar o asemenea dorință a dus în mod firesc și inevitabil la o ruptură și o declarație de război Dar eram cu toții gata să recunoaștem "fizionomia independentă" a lui "R D " în sensul concentrării lui asupra anumitor funcţii literare Distribuirea corectă a acestor funcții s-a sugerat:) o revistă științifică,) un ziar politic și) colecții populare și broșuri populare Numai acordul lui R D " o asemenea repartizare ar fi dovedită de dorința sa sinceră de a stabili în cele din urmă punctele cu erorile împotriva cărora sunt îndreptate rezoluțiile din iunie, doar că o astfel de repartizare ar elimina orice posibilitate de fricțiune și ar asigura de fapt stabilitatea acordului, în timp ce în același timp servind drept bază pentru o nouă ascensiune a mișcării noastre și a noilor sale succese Acum, un social-democrat rus nu se mai poate îndoi că ruptura finală a direcției revoluționare, cu o cauză oportunistă, nu se datorează vreunei circumstanțe "organizaționale", ci tocmai dorinței oportuniștilor de a consolida fizionomia independentă a oportunismului și a oportunismului continuă să introducă în minți confuzia prin raționamentul lui Krichevsky și Martynov **) ·*) Cu excepția ca o constrângere a autonomiei acelor conferințe editoriale în legătură cu înființarea unui consiliu suprem comun al organizațiilor unite, la care și Raboceye Dielo a fost de acord în iunie Raportul redactorilor YaIskra la o reuniune (conferință) a comitetelor Ross S -D R Partidul j martie Tovarăși! Abia în a treia zi am primit înștiințarea convocării unei conferințe pentru martie, împreună cu un mesaj complet neașteptat că planul inițial de a ține o conferință a fost înlocuit cu un plan de a organiza un congres de partid Cine a făcut această înlocuire bruscă și nemotivată, nu știm Din partea noastră, ni se pare extrem de regretabil, protestăm împotriva unei reconsiderări atât de rapide a pașilor extraordinar de complexi și importanți în sensul Partidului și recomandăm cu insistență revenirea la planul inițial de organizare a conferinței Pentru a ne convinge de necesitatea acestui lucru, este suficient, după părerea noastră, să privim mai atent lista de întrebări (Fages-ordnung) a congresului, care ne-a fost comunicată și nouă abia în a treia zi, și nu știm dacă acesta este doar un proiect Tagesordnung propus de o organizație sau mai multe Lista conturează nouă chestiuni care urmează să fie discutate de congres, în următoarea ordine (prezent conținutul problemelor în formă prescurtată): A) lupta economică; B) lupta politică; C) agitaţie politică; D) mai; E) atitudinea faţă de elementele de opoziţie; F) atitudinea faţă de grupurile revoluţionare din afara partidului; G) organizarea partidului; H) organul central și I) reprezentarea străină și organizațiile de partid străine În primul rând, această listă, prin arhitectura sa și formularea întrebărilor individuale, dă irezistibil impresia de "economism" Nu credem, desigur, că organizația care prezintă această listă va adera în continuare la "viziuni economice" (deși într-o oarecare măsură acest lucru nu este cu totul imposibil), dar le rugăm tovarășilor să nu uite că și opinia publică trebuie să fie luată în considerare social revoluționar internațional- * - - democraţia şi cu rămăşiţele "economismului" încă

răspândite printre noi Gândiți-vă doar: partidul de conducere al luptei politice convoacă un congres într-un moment de cea mai mare tensiune a tuturor forțelor revoluționare și de opoziție ale țării, care au lansat un atac direct asupra autocrației și, brusc, plasăm "lupta economică" " în frunte, urmat doar de "politică*: ! ! Oare aceasta nu copiază tradiționala iluzie a economiștilor noștri că agitația politică (ge&r : lupta) trebuie să urmeze agitației economice? Este posibil să ne imaginăm că orice Partid Social-Democrat European într-un moment revoluționar și-ar lua în cap să pună problema mișcării sindicale pe primul loc între toate întrebările? Sau luați această separare a întrebării O' a agitației politice de problema luptei politice! Oare nu trece prin aici amăgirea obișnuită, care opune agitația politică luptei politice, ca ceva fundamental diferit, ceva aparținând unei alte etape? Sau, în sfârșit, cum se poate explica că demonstrațiile figurează în primul rând în lista de întrebări ca mijloc de luptă economică!?? Nu trebuie uitat, într-adevăr, că în prezent o serie de elemente străine social-democrației acuză întreaga social-democrație de "economism": ei îl acuză pe Nakanune, Vestnik Russkoi Revolyutsii și Svoboda, acuză chiar (chiar!) Averea Rusiei Nu trebuie uitat că, oricare ar fi rezoluțiile conferinței, chiar lista de întrebări va rămâne un document istoric, pe baza căruia se va judeca nivelul de dezvoltare politică a întregului nostru Partid În al doilea rând, lista este izbitoare prin faptul că prezintă (cu câteva zile înainte de congres!) întrebări care trebuie discutate doar cu pregătire completă și, dacă este posibil să se ia decizii cu adevărat clare, cu adevărat de înțeles, altfel ar fi mai bine să nu fie luate să le discutăm deocamdată Nair , punctele E și F: atitudini față de opoziție și alte tendințe revoluționare Este necesar să se discute în prealabil aceste întrebări în mod cuprinzător, să se întocmească rapoarte asupra lor, să se clarifice diferența dintre nuanțe existente - și abia apoi să se adopte rezoluții care să ofere de fapt ceva nou, care ar putea servi drept un adevărat ghid pentru întregul Partid , și nu doar să repeți niște "loc comun" mai tradițional Gândește-te cu adevărat: putem găsi în câteva zile o soluție temeinică, motivată, care să țină cont de toate nevoile practice ale mișcării, de întrebări despre atitudinea lor față de "revoluționari? - - grupului socialist "Svoboda" sau nou-apărutului "partid al revoluționarilor socialiști"? Nu mai vorbim despre ce impresie, cel puțin, ciudată va avea asupra tuturor menționării grupurilor revoluționare care nu sunt membre ale Partidului, alături de tăcerea despre o problemă atât de importantă precum atitudinea față de Bund }' şi revizuirea tratatelor referitoare la acesta paragrafe din hotărârile Congresului I al Partidului? În al treilea rând - și acesta este principalul - lista de întrebări suferă de un decalaj de neiertat: poziția de principiu a social-democrației revoluționare ruse contemporane și programul său de partid au fost trecute complet în tăcere Într-un moment în care întreaga lume țipă despre "criza marxismului", și toată jurnalismul liberal rus este chiar despre dezintegrarea și dispariția ei, când întrebarea "două curente în social-democrația rusă" nu se pune doar agenda, dar chiar a reușit să intre în tot felul de programe de lectură sistematică, în programele de prelegeri ale propagandiștilor și orele de cercuri de autoeducație - într-un asemenea moment este absolut imposibil să treci peste aceste întrebări în tăcere Deasupra noastră, tovarăși, oponenții noștri își bat deja joc de presă (vezi "Ajunul Revoluției") a lui Nadejdin pe care suntem obișnuiți să "raportăm prin raport: totul merge bine"! Toate aceste neajunsuri ale listei de întrebări dovedesc în mod convingător,

în opinia noastră, iraționalitatea planului de a transforma conferința deja convocată într-un congres Înțelegem, desigur, cât de puternic a fost resimțită de toată lumea absența congreselor de partid din , cât de tentant este să folosim eforturile depuse în organizarea conferinței pentru a pune capăt acestei existențe a unui "partid fără instituții de partid" Dar ar fi cea mai mare greșeală, de dragul acestor considerații excelente, să uităm asta de la Congresul Ross S -D R Partidele așteaptă acum toate soluții care să stea în culmea tuturor sarcinilor revoluționare ale timpului nostru, pe care dacă le salvăm acum, într-un moment atât de critic, atunci putem îngropa toate speranțele social-democrației pentru hegemonie în lupta politică, ceea ce este mai bine să nu regretăm cheltuirea a câteva mii de ruble de bani și câteva luni de muncă organizatorică pregătitoare și să folosim această conferință pentru a pregăti pentru vară un congres cu adevărat al tuturor partidelor, capabil să rezolve în sfârșit toate problemele întrebări imediate atât în domeniul teoriei (un program de principiu), cât și în domeniul luptei politice Uită-te la socialişti-revoluţionari care sunt din ce în ce mai mult - - și mai priceput să profităm de neajunsurile noastre și să mergem înainte în detrimentul Social-democrației Tocmai formaseră un "partid", înființaseră un organism teoretic, deciseseră să creeze un ziar politic lunar Ce vor spune despre social-democrați dacă, după un astfel de eveniment, nu vor reuși la congresul lor să obțină nici măcar astfel de rezultate? Nu riscăm să creăm impresia că, în ceea ce privește definiția figramatică și organizarea revoluționară, social-democrații nu au trecut înaintea acestui "partid", care grupează în mod deliberat în jurul său tot felul de nedefinite, nedefinite și chiar și elemente indefinibile? Având în vedere toate acestea, credem că actualul congres al reprezentanților din comitete nu trebuie declarat al doilea congres ordinar al lui Ross S t D R P , dar o conferință privată și de a stabili sarcina principală și imediată a acestei conferințe este de a organiza și pregăti pentru vară un adevărat congres general de partid, care să fie în măsură să aprobe programul partidului și, în final, să înființeze un săptămânal organul politic al partidului și "realizează, în general, unificarea completă și efectivă a tuturor comitetelor și chiar a tuturor grupurilor (tipărituri etc) ale social-democraților pe baza consecvenței principiale, a fidelității față de principiile social-democrației revoluționare și a realității pregătirii pentru luptă pentru acţiune politică ofensivă Pornind de la această idee de bază, ne luăm libertatea de a sugera, la discreția camarazilor, următorul Tagesordnüng al conferinței noastre: Rezoluție fundamentală În această rezoluție, este necesar să vorbim cu deplină certitudine împotriva acelor încercări deplorabile de a restrânge teoria și problemele noastre, care au fost destul de răspândite în trecutul apropiat Respingând totul în termeni decisivi! o astfel de restrângere, conferința de partid va face o treabă importantă pentru unificarea principială a tuturor social-democraților și va ridica prestigiul sfărâmat al marxismului revoluționar Poate că unii tovarăși își vor exprima teama că discutarea unei rezoluții în principiu va dura mult timp și va prejudicia urmărirea unor întrebări practice? Nu împărtășim deloc aceste temeri, crezând că dezbaterile prelungite din presa ilegală au clarificat problema într-o asemenea măsură încât ne vom pune foarte repede și ușor de acord asupra principiilor social-democrației revoluționare Nu este în niciun caz posibil să se facă fără o rezoluție bazată pe principii - - În plus, eliminarea acestei întrebări din Tagesordnung-ul conferinței nu și-ar fi atins încă scopul, deoarece atunci când se discuta rezoluția privind lupta

economică, lupta politică etc , inevitabil s-ar ridica aceeași întrebare, dar într-o formă mai fragmentară Prin urmare, ar fi mult mai oportun să punem capăt mai întâi la aceasta și să nu ne împărțim rezoluțiile*, ci să prezentăm într-o formă coerentă o viziune asupra principalelor noastre sarcini La noi, vom încerca să redactăm o astfel de rezoluție și să o plasăm într-o anexă la acest raport (dacă avem timp să facem acest lucru) **) Al Doilea Congres ordinar din R os S - D R P Avem în vedere aici o hotărâre preliminară (și, bineînțeles , într-o oarecare măsură, într-o anumită măsură conjecturală) cu privire la ora congresului (vara sau, cel târziu, toamna, căci este de dorit să se încheie până la începutul lui) următorul "sezon"), despre locul său (cu care este necesar să cântăriți cu atenție condițiile conspirative), despre fondurile necesare pentru organizarea sa (Iskra, la rândul său, ar fi gata să aloce imediat de ruble în acest scop de la o donație specială primită de ea; este posibil ca în curând să fi găsit aceeași sumă sau chiar mai mult Trebuie să discutăm câte mii de ruble va costa aproximativ acest lucru și cum exact să colectăm cele dispărute), în sfârșit, despre motivele generale și posibila completitudine a reprezentării (adică -adică, pentru a reprezenta comitetele și grupurile cunoscute cu siguranță planificate din timp, poate cercurile social-democraților ruși, ca să nu mai vorbim de sarcina relativ ușoară de a reprezenta cele două social-democrații) -Organizaţiile democratice din străinătate; convocarea la congres a organizaţiilor apărute în intervalul dintre conferinţă şi congres etc , etc) Alegerea Corpului și a Comitetului Național Sarcina acestui O K ar fi, în general, să ducă la îndeplinire hotărârile conferinței, să pregătească și să organizeze congresul, să-i determine în final timpul și locul, organizarea practică, să pregătească funcții precum transportul, înființarea unui partid tipografii din Rusia (org Iskra are tp- *) În original, acesta este urmat de cuvintele tăiate după creion: "despre agitație politică, greve etc" Notă ed (Aceasta este următoarea, notele care stabilesc starea manuscrisului tovarășului Lenin au fost făcute de redactorul revistei "Cronica Revoluției", care are la dispoziție manuscrisul original al tovarășului Lenin; sunt marcate cu semnătura : "Prim, ed " Ed) **) V I a reușit să schițeze un proiect de rezoluție Este tipărită mai jos - vezi pp - Ed - - jograifia in Rusia *) În trei-patru luni, acest OKC, susținut de toate organizațiile, ar putea bine pregătit calea formării unui adevărat Comitet Central, capabil de facto să conducă întreaga luptă politică a partidului nostru Având în vedere complexitatea și versatilitatea sarcinilor O K , acesta ar trebui, în opinia noastră, să fie format dintr-un număr nu foarte mic de persoane (- persoane), sugerând ca acestea să aleagă un birou, să distribuie funcțiile și reuniți de mai multe ori înaintea congresului Alegerea unei comisii pentru elaborarea unui proiect de program de partid Întrucât redactorii Iskra (inclusiv grupul Osvob Truda) lucrează de mult timp la această sarcină dificilă, ne-am lua libertatea de a propune camarazilor un astfel de plan Am finalizat deja întregul proiect al părții practice a programului, c inclusiv proiectul de program agrar și, în plus, au fost elaborate două versiuni ale părții principale a programului Reprezentantul nostru va aduce la cunoștință conferinței aceste proiecte, dacă se va considera necesar și dacă, la rândul său, nu va întâmpina obstacole în acest sens Din aceste două variante alcătuim acum un proiect general și, desigur, nu am dori să-l publicăm în formă neagră, adică înainte de finalizarea acestei lucrări Dacă conferința ar alege câteva persoane care să se alăture redacției noastre pentru a dezvolta un program, atunci aceasta ar fi probabil cea

mai practică soluție la problemă În orice caz, din partea noastră, ne putem asuma acum obligația formală față de tovarăși de a prezenta în câteva săptămâni proiectul final al programului de partid, pe care am vrut să-l publicăm în prealabil în Iskra pentru familiarizarea tuturor tovarășilor și pentru comentariile lor**) *) Ultima frază (în paranteză) a fost scrisă cu creionul în manuscris în loc de următorul paragraf mare tăiat: "(cu asistența Iskra, au apărut în Rusia două grupuri de tipografii locale simpatice pentru publicațiile noastre, care au reușit să publice Nos și ale Iskra în cele două tipografii ale lor ", broșuri:" Ce urmează? grupurile locale vor putea participa la conferință și că vor acorda toată asistența posibilă în implementarea sarcinilor generale ale Partidului) - apoi asistență tuturor tipuri de organizații locale, profesionale (lucrători), studențești etc , etc , etc Întregul paragraf este tăiat cu creionul și peste el este scris: "schimbat" Notă ed **) Ultimele două paragrafe! în manuscris sunt tăiate iar deasupra lor este scris cu creionul: "reduce" Deoarece nu am putut găsi textul prescurtat, lăsăm versiunea originală în text Notă ed - - C e n τ p a l n y o· 'p g a n Având în vedere dificultățile enorme în organizarea unui organ periodic editat și dotat corespunzător din punct de vedere literar și tehnic, conferința, după exemplul primului Congres al Partidului, s-ar fi așezat probabil pe una dintre cele existente organ Dacă această chestiune va fi hotărâtă în acest fel, sau dacă se va înființa un organ cu totul nou, în orice caz, va trebui să i se încredințeze o comisie specială, sau și mai bine, aceeași Org Comitetul, pregătirea acestui caz și o discuție cuprinzătoare a acestuia împreună cu cel existent sau cu noua ediție selectată Ar fi necesar, în opinia noastră, să se implice în aceste discuții și pe Osvob Trud", fără participarea și îndrumarea căreia nu ne putem imagina formularea corectă a unui jurnal politic care să fie susținut în principiu și să satisfacă în general toate nevoile mișcării Întrucât încă înainte de conferință s-a încercat înființarea unui organ de două săptămâni, partidul ar fi trebuit să-și stabilească ca sarcină imediată înființarea unui ziar săptămânal: acest lucru ar fi foarte posibil, cu condiția ca toți social-democrații ruși să lucreze cu adevărat împreună pe un astfel de organ Întocmirea unei liste de întrebări pentru congresul partidului și a rapoartelor asupra acestora Conferința ar trebui să se contureze parțial, parțial să încredințeze Org comisie să întocmească această listă și fără a desemna (respectiv: căutați) raportori pentru fiecare problemă Doar cu condiția desemnării prealabile a vorbitorilor poate fi asigurată o discuție cu adevărat cuprinzătoare a problemelor (unele rapoarte, integral sau parțial, ar putea fi tipărite în prealabil și discutate în presă: de exemplu, sperăm să publicăm în curând un eseu completat de unul dintre membrii redacţiei privind programul agrar Social Democraţia Rusă) etc) - şi decizia lor corectă la congres Întrebări practice curente ale mișcării - de exemplu, a) discutarea și adoptarea pliantului din mai (respectiv: discuție, discuție despre proiectele pliantelor prezentate de Iskra și alte organizații); b) demonstrația de mai - timpul și modalitățile de organizare a acesteia; c) comanda Org Comitetul de asistență la organizarea de boicote, demonstrații etc , precum și la pregătirea treptată a minții membrilor Partidului și a forțelor și mijloacelor Partidului pentru o revoltă populară *); *) Cuvintele care încep cu: "precum și" și se termină cu: "o revoltă la nivel național" sunt tăiate cu creion, este înscris mai sus: "a menționa ad § " P i m r e d - - d) diverse întrebări financiare despre costurile Org comitet etc În încheierea raportului nostru cu privire la sarcinile și Tages-ordnung-

ul congresului nostru, vom observa doar că ne este absolut imposibil să întocmim un raport detaliat despre activitățile Iskra, din cauza lipsei extreme de timp Prin urmare, trebuie să ne limităm la următoarea scurtă schiță Rezoluția Chernyak *) Conferința respinge cu hotărâre orice și toate încercările de a introduce oportunismul în mișcarea revoluționară de clasă a proletariatului - încercări exprimate în așa-numita "critică a marxismului", bernsteinism și economism În timp ce burghezia tuturor țărilor se bucură de notoria "criză a socialismului", conferința din partea lui Ross S -D R P își declară solidaritatea cu social-democrația internațională revoluționară și convingerea fermă că Social-democrația va ieși din această criză și mai puternică și mai pregătită pentru o luptă fără milă pentru realizarea marilor sale idealuri Conferința își declară solidaritatea cu Manifestul Ross S -D R P confirmă că ea consideră că răsturnarea autocrației este sarcina politică imediată a partidului Conferința declară că în centrul activității sale îndreptate spre realizarea acestei sarcini imediate, precum și a scopului său final, Social-democrația plasează agitația politică generală și națională, chemând proletariatul să lupte împotriva tuturor manifestărilor economice, politice, opresiune naţională şi socială indiferent de ce parte a populaţiei este îndreptată această opresiune Conferința declară că partidul va sprijini orice mișcare revoluționară progresistă de opoziție împotriva ordinii politice și sociale existente Ca mijloc practic de luptă, conferința recomandă în special organizarea de boicoturi, demonstrații în teatre etc , precum și demonstrații de masă organizate Conferința sfătuiește toate comitetele și grupurile Partidului să acorde atenție necesității măsurilor pregătitoare pentru *) Ciorna a fost scrisa cu creionul (referatul de mai sus a fost scris cu cerneala), extrem de grabit, cu abrevieri frecvente Cuvântul "negru" este subliniat de trei ori Notă ed - - răscoală armată publică împotriva autocrației țariste Conferința declară că social-democrația rusă, ca și până acum, va conduce lupta economică a proletariatului, va avea grijă să o extindă și să o dezvolte în profunzime, să-și întărească legăturile ideologice și organizatorice cu clasa muncitoare social-democrată mișcare și se va strădui să folosească fiecare manifestare a acestei lupte, să dezvolte conștiința politică a proletariatului și să-l atragă în lupta politică Conferința declară că nu este nevoie la început de a conduce agitația doar pe motive economice sau de a considera agitația economică în general ca mijlocul cel mai larg aplicabil pentru a atrage masele în lupta politică (NB: este foarte important să prinzi din nou "Rab Delo" aici!*) (M -b despre țărănime în spiritul programului nostru agrar? Voi încerca să compilez și să trimit la următorul) Nu a fost tipărit Manuscris autentic al lui Lenin situat în arhiva jurnal: ILeshopis Revolution* *) Cursive pe tot autorul raportului; în original, cuvintele ultimei fraze pe care am tastat-o cu caractere cursive sunt subliniate de două ori Notă ed Scrisoarea NN către S S (Observații asupra "programului" S S) a) În primul rând, trebuie să remarcăm principalul neajuns al "programului" în sens formal, și anume, confuzia principiilor de bază ale socialismului științific cu sarcini concrete înguste nu doar de un moment, ci și de o localitate Acest neajuns va deveni clar imediat dacă numai conținutul tuturor celor §§ ale programului este revizuit Hai să o facem § Scopul mişcării muncitoreşti în general § este condiţia principală pentru atingerea acestui scop § Sarcina politică imediată a social-democraţiei ruse § - atitudinea social-democraţilor ruşi faţă de liberali etc § -la fel § -conceptele de "clasă" și "partid" (dezacord privat cu economiștii) § -sarcini practice de agitatie § -sens de

propagandă § -despre demonstraţii şi demonstraţii § -la serbarea zilei de mai § Pliante despre manifestația din februarie § -luptă economică şi reforme sociale § - nevoia nu numai de luptă defensivă, ci și ofensivă a muncitorilor § -rol activ, nu numai pasiv, în raport cu greve *) T -s spre Uniunea de Nord Acesta este sensul inițialelor "S CU " peste tot mai jos V I Lenin s-a ascuns sub inițialele NN Literele cursive pe tot cuprinsul textului aparțin autorului R&M ed (Aceasta este amprenta, notele care stabilesc starea manuscrisului tovarășului Lenin aparțin redactorilor revistei : "Cronica Revoluției", de la care le împrumutăm de la Nr Sunt marcate cu semnătura: "Ed Notă " Ed) - δδ - § , grevele ca cel mai bun mijloc de luptă Este ușor de observat că paragrafele atât de diverse ca conținut ar fi trebuit împărțite în diferite secțiuni (altfel, sunt posibile neînțelegeri semnificative din partea publicului, neputând distinge principiile de bază de problemele practice ale momentului) Nu este doar ciudat, ci chiar greșit și ambiguu să punem unul lângă celălalt un indiciu al scopului final al socialismului și o explicație cu economiștii sau o definiție a semnificației grevelor Ar fi necesar să se separe clar declarația de principiu a convingerilor cuiva în general - apoi indicarea sarcinilor politice ale Partidului, așa cum le înțelege S S - și, în al treilea rând, de acestea programatice în sensul propriu al cuvântului, prevederi separă rezoluția organizației (S S) asupra problemelor de mișcare practică (§§ - și -) § ar trebui; a fost să se deosebească ca o definiție a atitudinii S S față de dezacordurile dintre social-democrații ruși Iar § ar fi trebuit inclus într-o declarație de principiu (căci relația dintre actuala luptă pentru îmbunătățiri și reforme minore cu lupta pentru scopul final este o întrebare generală, și nu specială a rusești) După această remarcă generală, voi trece la analiza §-urilor individuale § evidenţiază scopurile generale ale social-democraţilor în general Indicarea acestor obiective este extrem de scurtă și fragmentară Adevărat, a fost imposibil să intri în detalii în programul organizației locale și a fost necesar pentru programul Partidului Recunoscând pe deplin acest lucru, și considerând că decizia S S de a nu tace cu privire la principiile de bază ale social-democraților chiar și în programul organizației locale este foarte utilă și importantă, aș considera că este necesar doar să adaug în acest caz un indicarea unei expuneri mai detaliate a principiilor de bază To-is: era necesar să se indice, de exemplu, că S S stă pe baza socialismului științific internațional (caracterul internațional al mișcării nu este indicat nicăieri în program) și împărtășește teoria "marxismului revoluționar" Alături de o astfel de indicație generală a principiilor sale, ar fi posibil să se pună o propoziție ca § , dar, luată separat, aceasta (§) nu este suficientă Ca organizație aparținând Partidului Muncii Social-Democrat Rus, S S ar fi trebuit să-și manifeste solidaritatea cu Manifestul și ar fi util să indice solidaritatea S S cel puțin cu proiectul de program al social-democraților ruși întocmit în anii de grupul Emanciparea Muncii*) *) Retipărit în Volumul II, Colectat op G V Plehanov, ed D Ryazanova Roșu - - O asemenea indicație, fără a prejudeca chestiunea modificărilor necesare în acest proiect, ar defini mai exact poziția de principiu a părții S S din programul social-democrat), sau trebuie afirmat cu siguranță că S S acceptă mai mult sau mai puțin bine -principii stabilite cunoscute A treia cale aleasă de program - o indicație, destul de fragmentară, a scopului final - nu este bună § începe cu o afirmație extrem de inexactă, ambiguă și periculoasă: "Considerând socialismul ca fiind interesul de clasă al proletariatului" Aceste

cuvinte par să identifice socialismul cu "interesul de clasă al proletariatului" Iar identificarea ego-ului este total greșită Tocmai în prezent, când o înțelegere extrem de îngustă a "intereselor de clasă ale proletariatului" a devenit extraordinar de răspândită, este direct inadmisibil să se propună o formulă care, dacă se poate, cu păcatul la jumătate, să fie recunoscută, atunci numai cu condiția ca expresia "interes de clasă" să fie înțeleasă extrem de larg " "Interesul de clasă" îi obligă pe proletari să se unească, să lupte cu capitaliştii, să se gândească la condiţiile emancipării lor "Interesul de clasă" îi face receptivi la socialism Dar socialismul, fiind ideologia luptei de clasă a proletariatului, este supus condițiilor generale pentru apariția, dezvoltarea și consolidarea ideologiei, adică se bazează pe tot materialul cunoașterii umane, presupune o înaltă dezvoltare a științei, necesită muncă științifică etc , etc În lupta de clasă a proletariatului, care se dezvoltă spontan pe baza relațiilor capitaliste, socialismul este introdus de ideologi Pe de altă parte, formularea lui -r ' § este complet incorectă' pune în lumină atitudinea reală a socialismului faţă de lupta de clasă Da, iar § nu vorbește despre lupta de clasă, acesta este al doilea neajuns al lui § caracterizează insuficient absolutismul (de exemplu, nu indică legătura acestuia cu rămășițele iobăgiei), parțial formularea ("fără limite") și vag ("ignorând" personalitatea) Mai mult, cucerirea libertății politice (de menționat că S S stabilește această sarcină întregului Partid) este necesară nu numai pentru dezvoltarea deplină a luptei de clasă a muncitorilor; a fost necesar să subliniem într-o formă sau alta că era necesar în interesul întregii dezvoltări sociale "Autocrația reprezintă exclusiv interesele claselor conducătoare" Acest lucru este inexact sau incorect Autocrația satisface anumite interese ale claselor conducătoare, - - parțial prin imobilitatea maselor țărănimii și a micilor producători în general, parțial prin echilibrarea intereselor opuse, reprezentând, într-o anumită măsură, o forță politică organizată independentă Formularea § este mai ales inadmisibilă având în vedere faptul că la noi este foarte comună identificarea absurdă a autocrației ruse cu stăpânirea burgheziei "Incompatibil" cu principiul democrației De ce este asta, din moment ce încă nu s-a spus nimic despre democrație? Și cererea pentru răsturnarea autocrației și cucerirea libertății politice nu exprimă tocmai "principiul" democrației? Această frază nu funcționează În schimb, ar trebui să se indice mai precis consistența și determinarea noastră (în comparație cu democrația burgheză) în înțelegerea "principiului democrației", de exemplu, de a descrie într-un fel sau altul conceptul și conținutul *) al unei "constituții democratice" sau să ne declarăm cererea noastră "principială" pentru o republică democratică § este deosebit de nesatisfăcător În loc de **) să vorbim despre folosirea "deplină" a libertății "large" (acestea sunt, de fapt, fraze vagi care sunt destul de interschimbabile și ar trebui înlocuite cu o referire precisă la republici democratice și o constituție democratică, pentru "completitudine" în democraţie consecventă şi constă) - în loc de acest ***) era necesar să spunem că nu numai clasa muncitoare este interesată de libertatea politică A tace despre acest lucru înseamnă a deschide larg porțile către cele mai rele forme de "economism" și a uita sarcinile noastre democratice generale Este absolut neadevărat că realizarea (?? realizarea, cucerirea) libertății politice este "la fel de mult" o necesitate pentru proletariat ca și creșterea salariilor și scurtarea zilei de muncă Tocmai, nu așa: este o necesitate de altă ordine, o ordine mult mai complexă **** *****)) decât nevoia de a

crește salariile etc Diferența de "necesitate" una și alta ordinea se vede clar, de exemplu, din faptul că autocrația este gata să dea (și chiar dă uneori) secțiunilor sau grupurilor individuale ale clasei muncitoare o îmbunătățire a poziției, dacă doar aceste secțiuni se împacă cu absolutismul ** ***) Expresia analizată este complet inacceptabilă, exprimând incredibil *) Cuvintele "și conținut" sunt introduse în creion La m r e d **) Inițial era: "înainte" Notă ed ***) Stătea inițial: "înainte să o spui" Notă ed ****) Stătea inițial: "un ordin mult mai înalt" P r i m r e d *****) Ultima frază a fost scrisă cu creionul Notă ed - - o nouă vulgarizare a materialismului "economic" şi retrogradarea înţelegerii social-democrate la una sindicalistă Mai departe "În această privință" trebuie eliminată prin prisma celor de mai sus "în lupta viitoare" (adică lupta împotriva țarismului, evident?) "S -D a venit cu un program de clasă și revendicări definite" Caracterul de clasă al programului nostru politic și al revendicărilor politice se exprimă tocmai în "completitudinea și consistența" democrației Dar dacă vorbim nu numai despre revendicările politice, ci despre întregul nostru program în general, atunci caracterul său de clasă trebuie să curgă de la sine din conținutul programului nostru Nu este nevoie să vorbim despre un program de clasă "definit", dar noi înșine trebuie să definim, să expunem, să exprimăm și să formulăm în mod direct și precis acest program de clasă "Nesubordonarea programului celui liberal" Acest lucru este chiar ridicol Acționăm ca un partid democratic avansat și deodată ne facem rezerva că "nu ne subordonăm" !! Exact , copii care tocmai au ieșit din "subordonare"! "Insubordonarea" noastră față de liberali trebuie exprimată nu în fraze despre insubordonare, ci în întregul caracter al programului nostru (și, bineînțeles, al activității noastre) Tocmai acea înțelegere a sarcinilor politice care identifică (sau cel puțin echivalează) nevoia de libertate cu nevoia de creștere a salariilor și exprimă subordonarea social-democrației față de liberali Sfârșitul celui de-al -lea § nu este de asemenea bun; critica ei este dată tuturor celor anterioare § reduce atitudinea noastră generală față de toată democrația în general la cooperarea cu alte partide în chestiuni practice Este prea îngust Dacă ar fi prezente astfel de partide, ar fi necesar (nu în program, ci într-o rezoluție specială a congresului) să le denumim cu precizie și să se definească cu precizie atitudinea lor față de socialiști-revoluționari, Svoboda etc partidelor, ci în general despre atitudinile față de alte tendințe revoluționare (și de opoziție), atunci a fost necesar să formulăm acest lucru mai larg, repetând într-o formă sau alta prevederea Manifestului Comunist despre sprijinul nostru pentru orice mișcare revoluționară împotriva sistem existent § din program este deplasat Ar fi trebuit inclusă într-o rezoluție specială și ar fi trebuit să se spună răspicat că vorbim de dezacorduri (sau două direcții) în social-democrația rusă *) Inițial s-a scris: "și opoziția", dar apoi acest cuvânt a fost atent înnegrit Notă ed - Aceasta este mai mult decât "multe neînțelegeri" Formularea diferențelor este prea restrânsă, deoarece diferențele sunt departe de a se reduce la o confuzie de clasă și partid A fost necesar să vorbim mai hotărât și mai hotărât în propoziția corespunzătoare împotriva "criticii marxismului", "economismului" și îngustării sarcinilor noastre politice În ceea ce privește partea a doua a § al șaselea, întrucât este explicată prin alte paragrafe (, etc), critica ei este dată de critica acestor paragrafe § , precum și toate ulterioare (cu excepția §), ar trebui să intre într-o rezoluție specială și să nu intre direct în program § formulează în mod restrâns "sarcina"

activității sale Nu trebuie doar să "dezvoltăm conștiința de sine a proletariatului", ci și să-l organizăm într-un partid politic și apoi să-i conducem lupta (atât economică, cât și politică) Indicația că proletariatul este plasat în "condiții anume, concrete" este de prisos Fie omiteți acest lucru, fie definiți singuri aceste condiții (dar acest lucru trebuie făcut în altă parte a programului) Nu este adevărat că agitația este "singurul" mijloc de a ne îndeplini sarcinile Departe de singurul Nu este suficient să definim agitația ca "influențând secțiuni largi ale muncitorilor" Este necesar să spunem despre natura acestei influențe Este necesar să vorbim despre agitația politică mai direct, mai hotărât, mai hotărât și mai detaliat: în rest, programul, care tace despre agitația politică propriu-zisă și vorbește în două paragrafe întregi (și) despre agitația economică, rătăciți (împotriva voinţei sale) în economism A fost necesar să se sublinieze în mod special necesitatea agitației cu privire la toate manifestările de opresiune politică și economică, internă și națională, indiferent de clasele sau secțiunile populației asupra cărora s-ar încadra această opresiune - nevoia (pentru social-democrați) de a fi înainte a tuturor în fiecare ciocnire cu guvernul etc , și apoi indicați mijloacele de agitație (orale, ziare, pliante, demonstrații etc , etc) § Început - repetare excesivă "Recunoaște propaganda doar până în prezent", etc Acest lucru nu este adevărat Propaganda nu are doar acest sens, nu doar "antrenarea agitatorilor", ci și diseminarea conștiinței în general Programul îndoaie prea mult arcul în cealaltă direcție Dacă ar fi trebuit să vorbim împotriva propagandei, pe care cineva este prea detașat de sarcinile de agitație, atunci ar fi mai bine să spunem: "în propagandă, mai ales nu trebuie să pierdem din vedere sarcina de a forma agitatori" sau Leni și Sobr soia, v V - în acest fel Dar nu se poate reduce toată propaganda *) la pregătirea "agitatorilor cu experiență și pricepere", nu se poate "nega" pur și simplu "formarea doar a câtorva muncitori conștienți de clasă" Ni se pare că acest lucru este insuficient, dar nu îl "negam" Prin urmare, a doua parte a § (cu cuvintele: "cu o atitudine negativă") ar trebui eliminată complet § În esență, sunt complet de acord Poate s-ar putea adăuga: "cu privire la cele mai diverse fapte ale vieții sociale și măsurile guvernamentale" În loc de "cele mai bune mijloace", ar fi mai precis: "unul dintre cele mai bune mijloace" Numai sfârșitul lui § este nesatisfăcător Manifestările și manifestările sunt unite și trebuie să fie unite nu numai de muncitori (și "unificarea" prin demonstrații nu este suficientă, întrucât vrem să ne unim organizatoric, direct și pentru totdeauna, și nu pentru un singur eveniment) "Dezvoltarea în ele prin aceasta foarte" Acest lucru fie nu este exact: nu puteți dezvolta conștiința numai prin manifestări, fie este de prisos (s-a spus deja că unul dintre cele mai bune mijloace) Ar fi util să adăugăm despre necesitatea organizării manifestărilor, pregătirii lor, conducerii lor etc În general, absența în program a oricărui indiciu al necesității de a acorda o mare atenție cauzei organizației revoluționare și, în plus, a organizației militante integral rusești, constituie un decalaj major Întrucât vorbim de agitație, propagandă, greve etc , este de-a dreptul de neiertat să tăcem despre organizația revoluționară § De adăugat că la noi Mai ar trebui să devină și o demonstrație împotriva autocrației, o cerere de libertate politică Nu este suficient să subliniem semnificația internațională a sărbătorii Trebuie să îmbinăm cu ea lupta pentru cele mai urgente revendicări naționale și politice § I Ideea este foarte buna Dar este exprimat prea restrâns Ar fi frumos să spun, "apropo", pentru că și despre aniversarea Comunei și multe altele alții

trebuie să organizeze demonstrații Sau spuneți "în special", altfel se dovedește că nu este necesar din alte motive Mai departe Pe februarie nu se poate adresa (în pliante) doar muncitorilor Ca să nu mai vorbim de faptul că în general adresăm mereu demonstrații și pliante despre ele "întregului popor și chiar întregii lumi", februarie trebuie adresată *) Inițial era: "propaganda în general" Drept ed **) Inițial era: "ca să nu mai zic deloc ce" Notă ed - de asemenea ţărănimii Iar a apela la țărănime înseamnă a elabora o politică social-democrată în chestiunea agrară Programul nu abordează această problemă și înțelegem pe deplin că organizația locală s-ar putea să nu aibă timp sau energie să se ocupe de aceasta Dar ar urma, cel puțin, sub trei sau altă formă, în legătură cu cutare sau cutare "încercare de a-l promova" în literatura social-democrată rusă" și în "practica mișcării noastre*", cu siguranță Sfârșitul § este nepotrivit ("numai forța clasei"-de ce? numai a muncitorului?) Ar fi trebuit eliminat § "În orice fel posibil" nu putem și nu vom contribui! îmbunătățirea situației lucrătorilor în condițiile existente De exemplu, nu putem contribui în modul Zubatov**) și nici în condiția corupției lui Zubatov nu vom contribui Luptăm doar pentru o astfel de îmbunătățire a condiției muncitorilor care să le sporească capacitatea de a continua lupta de clasă, adică în care îmbunătățirea condițiilor nu se îmbină cu corupția conștiinței politice, cu tutela poliției, cu atașamentul față de loc, cu înrobirea "binefăcătorului", cu umilirea demnității umane etc etc devine din ce în ce mai înclinat să escrocheze revoluția cu tot felul de fișe și pseudo-reforme, trebuie să ne deosebim brusc de tot felul de "reformatori" Și noi luptăm pentru reforme, dar tocmai, nu "în toate felurile posibile", ci doar social-democrat, doar revoluționar, luptăm pentru reforme § , omis prin hotărâre a congresului Ar fi trebuit scăpat § Conţinutul şi sarcinile agitaţiei economice sunt formulate prea restrâns Nu se limitează la greve Avem nevoie de "condiții mai bune" nu numai pentru cel cultural, ci tocmai pentru dezvoltarea revoluționară a proletariatului ***) "Rolul activ" al social-democraților în timpul grevelor nu este epuizată de entuziasmul pentru lupta pentru ameliorarea situaţiei economice Grevele (precum și agitația economică în general) trebuie întotdeauna folosite pentru a excita lupta revoluționară pentru libertate și socialism Grevele trebuie folosite și pentru agitație politică *)' De exemplu, încercările de demonstraţii muncitoreşti despre biciuirea ţăranilor etc (Notă, autorul "Scrisorii") **) "Nu putem" - introdus în creion R&M ed ***) "Proletariat" este scris cu creion Inițial, în acest loc a existat o remarcă tăiată ulterior cu creionul: "(Aș elibera asta)" P, Roma ed ' - § este, de asemenea, foarte nesatisfăcător Grevele nu sunt "cel mai bun" mijloc de luptă, ele sunt doar unul dintre mijloace, nu întotdeauna neapărat cel mai bun mijloc Este necesar să recunoaștem semnificația grevelor și să le folosim mereu și să le dirijam, dar este cu atât mai periculos să le exagerăm cu cât economismul a făcut acest lucru mai puternic Ceea ce se spune în continuare despre greve este redundant: s-a spus deja în § O referire la conducerea luptei economice în general ar fi suficientă Uneori, această conducere se exprimă și în prevenirea grevelor Programul este exprimat prea absolut și tocmai din această cauză, prea restrâns A fost necesar să vorbim în general despre sarcina de a conduce lupta economică a proletariatului, făcând-o mai organizată și conștientă, creând sindicate ale muncitorilor și încercând să le extindă în sindicate întregi rusești, folosind fiecare grevă, fiecare manifestare a asuprirea economică etc , pentru cea mai largă propagandă socialistă și revoluționară și campanie Sfârşitul

Secţiunii restrânge sarcinile acestei agitaţii, parcă condiţionate de aplicabilitatea agitaţiei politice prin acţiunea poliţiei etc " şi nez şi in iisi mo din efectuarea lor Aș vrea să spun în general: "a folosi toate pretextele pentru agitația politică" etc Sfârșitul § este, de asemenea, incorect Cu atât mai puțin se cuvine să vorbim despre "greve generale" cu cât avem mai puține oportunități în Rusia de a le pregăti Și, în general, nu este rezonabil să vorbim despre greve "generale" în programe (amintiți-vă de absurdul "grevă generală" din pamfletul "Cine va face o revoluție politică?" La urma urmei, astfel de neînțelegeri sunt posibile) De asemenea, este absolut greșit să declarăm grevele drept cel mai bun mijloc de dezvoltare a conștiinței În general, o revizuire serioasă a programului ar fi foarte de dorit Ar fi de dorit, în general, ca S S să participe activ atât la cauza unificării de partid a social-democrației revoluționare, cât și la elaborarea unui program de partid La rândul lor, editorii Zarya și Iskra speră în curând să-l informeze pe S S despre prefectul lor (în mare măsură deja finalizat) și speră în participarea lui S S la corectarea, diseminarea și pregătirea pentru acceptarea de către întreaga parte "Cronica Revoluției" L? pentru PARTEA U DUPĂ CONGRESUL II R S -D R P CUVÂNT ÎNAINTE la publicaţia tipărită "Scrisori către un tovarăş despre sarcinile noastre organizaţionale",) "Scrisoarea către un tovarăș" pe care o retipăr a fost scrisă cu mai bine de un an în urmă - dacă nu-mi place memoria, în septembrie La început a mers din mână în mână în copii și s-a răspândit în toată Rusia ca o expunere a opiniilor organizaționale ale Iskra Apoi, în iunie anul trecut, Uniunea Siberiană a retipărit această scrisoare și a distribuit-o într-un număr foarte important de exemplare Astfel, scrisoarea a devenit deja complet publică, iar acum nu există niciun motiv să amânăm publicarea ei Motivul pentru care nu am publicat această scrisoare mai devreme - și anume cruditatea ei literară extremă, caracterul ei complet "aspru" - dispare, pentru că tocmai în această formă de schiță s-au familiarizat deja mulți practicanți ruși cu scrisoarea În plus, un motiv și mai important pentru retipărirea acestei scrisori în formă de schiță (am făcut doar cele mai necesare corecții stilistice! este acum * sensul ei ca "document" *) Noul comitet editorial al Iskra , după cum se știe deja, a prezentat dezacorduri cu privire la chestiuni organizaționale în nr Din păcate, editorii nu se grăbesc să precizeze exact în ce constau aceste dezacorduri, limitându-se în cea mai mare parte la aluzii la ceea ce picto nu știe Trebuie să încercăm să facem mai ușor pentru noua ediție a sarcinii sale dificile Lasă vechile opinii organizaționale ale Iskra să devină *) După ce adversarii mei și-au exprimat în mod repetat dorința de a folosi această scrisoare ca document, aș lua în considerare, din partea mea, introducerea oricăror modificări atunci când retipăresc direct chiar și cum să o spun ușor? , incomod - cunoscuți în fiecare detaliu, chiar și până la proiectele brute - poate atunci noii editori se vor reuni în sfârșit pentru a dezvălui noile lor opinii organizaționale partidului "condus ideologic" de acesta Poate atunci noii redactori ne vor împărtăși în sfârșit formularea precisă a acelor schimbări fundamentale pe care le-ar proiecta în regulile de organizare a partidului nostru Căci cine nu înțelege, de fapt, că tocmai această carte organizatorică a luat în sine planurile noastre organizaționale veșnice? Comparând "Ce să faci?" și articole din Iskra despre chestiuni organizatorice cu propunerea de Scrisoare către un tovarăș, iar aceasta din urmă cu Regulile adoptate la cel de-al doilea Congres, cititorii își pot face o idee clară despre cât de consecvent a fost realizată de noi, de majoritatea iskra-iștilor

și de către majoritatea Congresului Partidului, linia noastră organizatorică De la noul comitet editorial al Iskra vom aștepta, și cu mare nerăbdare, o expunere a noilor sale puncte de vedere organizaționale, așteptăm o indicație despre exact ce și din ce moment a fost dezamăgit și de ce a început să "ardă ceea ce venera " ianuarie POSTFAŢĂ la ediţia tipărită "Scrisori către un tovarăş" În nr , redactorii Iskra dezonorează că între Comitetul Central și opoziție "s-a ajuns la un acord pentru a lăsa în uitare" faptele menționate în "scrisoarea mea către redactorii Iskra" ("De ce am părăsit redacția Iskra) ") Această afirmație a redactorilor este o "replică" cu adevărat formalistă, birocratică și clericală (pentru a folosi stilul frumos al tovarășului Axelrod) De fapt, nu a existat un astfel de acord, după cum afirmă deschis reprezentantul străin al Comitetului Central într-un pliant special emis imediat după publicarea Iskra nr Nu putea exista un asemenea acord, așa cum ar trebui să fie clar pentru orice cititor atent al scrisorii mele, pentru că opoziția a respins "pacea bună" propusă de Comitetul Central și care, probabil, ar include și condiția de a lăsa în uitare tot ceea ce este demn de uitare S-ar putea cu adevărat că editorii au fost atât de naivi încât, după ce au respins pacea și au început un război la nr împotriva birocrației notorii, - - spera ea că cealaltă parte va păstra tăcerea despre adevărata sursă a acestor povești despre birocrație? Editorii au fost foarte, foarte nemulțumiți că am numit adevărata sursă a acestor povești dispute (Litteratengezãnk - dispute de scriitori) Încă ar fi! Dar la urma urmei, a rosti cuvinte mizerabile despre acest fapt cu adevărat neplăcut nu înseamnă a respinge faptul Ne luăm libertatea de a pune două întrebări celor mai stimați editori Prima întrebare De ce doar cele mai furioase acuzații de autocrație, de regimul Robes-Pierre, de săvârșire a unei lovituri de stat etc , par amuzante pentru o persoană, în timp ce alții sunt profund jigniți de o poveste calmă despre fapte și despre generalul cerut de fapt? pozitii? Îi jignește atât de tare încât vorbesc discursuri complet "fără valoare" despre "personalități", "umbre morale" și chiar "motive de bază (de unde vine asta??)"? De ce o asemenea diferență - ah, prietenii mei? Oare pentru că "locul" unui general este "mai jos" decât cel al unui autocrat? A doua întrebare De ce nu explică redacția cititorilor de ce (în acele vremuri îndepărtate, când aparținea opoziției și de fapt era "în minoritate") și-a exprimat dorința de a lăsa anumite fapte în uitare? Nu găsesc editorii că simpla idee a dorinței de a "consemna la uitare" diferențele fundamentale este absurdă și nu i-ar fi putut veni în minte vreunei persoane sănătoase? Vedeți cât de stângaci sunteți, genii mei "politici contra pică"! Ai vrut să mă distrugi cu acuzația că releg o dispută fundamentală pe tărâmul certurilor și în loc de asta mi-ai confirmat afirmația despre sursa reală a unora dintre "dezacordurile" tale Mai departe Admițând, din stinghereala lor, că au fost bătăi de cap, editorii nu s-au obosit să explice cititorilor unde se termină, după părerea lor, dezacordul de principiu și unde încep certuri Redactorii trec în tăcere că în scrisoarea mea încerc să delimitez zona ambelor Arăt acolo că un dezacord fundamental (departe de a fi atât de profund încât să dea naștere la o adevărată divergență) a ieșit la lumină în chestiunea § din Reguli și a fost lărgit de apropierea dintre minoritatea Iskra și elementele non-Iskra până la sfârșitul congresului Mai arăt că discursurile despre birocrație, formalism și așa mai departe, sunt în primul rând un simplu ecou al certurilor care au avut loc după congres Probabil că editorii nu sunt de acord cu o astfel de restricție "lrin - - cipial" și "a fi uitat"? De ce nu s-a obosit să-și comunice părerea

despre delimitarea "corectă" a acestor zone? Oare pentru că aceste zone nu au fost încă delimitate (și nu pot fi delimitate) în conștiința ei? Din folitonul respectatului tovarăș Axelrod din același nr din Iskra, cititorii pot judeca la ce duce această promiscuitate și în ce se transformă organul nostru central al Partidului Despre disputele noastre cu privire la chestiunea § din statutul tovarășului Axelrod nu spune nici măcar un cuvânt pe fond, limitându-se la aluzii la "societăți periferice" absolut de neînțeles pentru o persoană care nu a fost la congres Tov Probabil că Axelrod a uitat cât timp și în detaliu ne-am certat despre § II, dar tovarăș Axelrod creează pentru tine o "teorie" conform căreia "majoritatea iskra-iștilor care au venit la congres au fost pătrunși de convingerea că sarcina lor principală era de a lupta cu dușmanii interni" "Înainte de această misiune" pentru majoritatea "sarcina pozitivă viitoare a fost ascunsă (conform convingerii ferme a tovarășului Axelrod)" "Perspectiva muncii pozitive se retrage în distanța neclară a unui viitor nedefinit"; partidul se confruntă cu "sarcina militară mai urgentă de a supune dușmanii interni" si tov Axelrod nu găsește cuvinte pentru a stigmatiza acest "centralism birocrat și-Chesky*) (sau mecanic)", aceste planuri "iacobine" (II?), acești "dezorganizatori" care "presează și tratează pe cineva ca pe un sedițios Pentru a arăta care este adevărata valoare a acestei teorii - sau mai bine zis, aceste acuzații ale majorității congresului de tendințe dezorganizatoare de a respinge revolta (poate imaginară) și de a ignora munca pozitivă, îmi va fi suficient să-i amintesc pe cea uitucoasă Akselrod unul (pentru început, un) fapt mic La octombrie , după îndemnurile repetate din partea membrilor minorității despre absurditatea și caracterul dezorganizator al boicotului lor, Plehanov și cu mine i-am invitat oficial pe scriitorii "sedițioși" (inclusiv tovarășul Axelrod) să se ocupe de o activitate pozitivă, le-am declarat oficial că refuzul acestei lucrări este la fel de nerezonabil atât din punct de vedere al iritației personale, cât și din punctul de vedere al diverselor neînțelegeri (pentru prezentarea cărora deschidem paginile publicațiilor noastre) *) Apropo Atrag atenția editorilor că pamfletul meu iese cu "titlu fix" Ca centralist convins, mă supun instrucțiunilor "principiale" ale O -ului nostru Central, care în nr a deschis un departament de revizuire a publicațiilor de partid din punct de vedere al "titlurilor" (în numele combaterii formalismului) - - Tov Axelrod a uitat de asta A uitat că a răspuns atunci cu un refuz hotărât fără nicio explicație a motivelor A uitat că pentru el atunci, în acele vremuri trecute, "munca pozitivă era retrogradată la distanța ceață a unui viitor nedefinit", viitor care abia la noiembrie a devenit prezentul dorit Tov Axelrod nu numai că a "uitat" acest lucru, dar și-ar fi dorit "să treacă la uitare" astfel de "personalități" în general, nu-i așa? A sublinia minorității că luni întregi dezorganizează Partidul, neglijează munca pozitivă, abate întunericul forțelor de la Comitetul Central cu disputele sale, acestea sunt "personalități", înseamnă a arunca o umbră morală, înseamnă a reduce lupta tendintelor la nivelul disputelor Acest lucru nu are loc pe paginile C O Și să acuzi majoritatea Congresului Partidului că a pierdut cu îndrăzneală timpul cu avertismentele "sedițioșilor", că a dezorganizat Partidul luptând cu dezorganizatorii (imaginari) - acestea sunt diferențe de principiu, pentru care coloanele Iskra ar trebui "salvate" Nu-i așa, dragă tovarășă Axelrod? Poate, privind în jurul lui, tovarășe Va mai găsi Axelrod multe exemple astăzi despre modul în care "munca pozitivă" pentru practicanții minorităților este retrogradată la distanța ceață a unui viitor care

este, de asemenea, dezirabil, dar încă incert? Nu, știi, ar fi mai avantajos pentru tine să nu atingi deloc problema atitudinii majorității și a minorității față de munca pozitivă! "Dragă tovarăș! Recent, i e după cel de-al doilea congres al partidului, ni s-a spus că Comitetul Central nu a fost ales în unanimitate de congres, că congresul s-a împărțit în două părți în problema relației organului central cu Comitetul central și o așa-zisa majoritate iar minoritatea se formase Toate acestea, ca o piatră grea, ne-au căzut pe cap și ne-au zdrobit cu toată greutatea în ce cercuri și întâlniri, dar, din câte îmi amintesc, a fost trecut în tăcere și în literatură Nu înțeleg această tăcere din partea lui înaintea congresului Dacă presupunem că nu a existat deloc, atunci trebuie să admitem că tovarășii care și-au pus toată puterea în unirea partidului nu au - grădina Zoologică - avea o idee clară despre organizarea sa, adică dispozitivele ei Dar aceasta din urmă este absolut imposibilă, deoarece întrebarea care a divizat acum Partidul a arătat clar că viziunea asupra structurii Partidului a fost și nu a fost aceeași pentru toată lumea Și dacă da, de ce a fost ascuns? Acesta este primul Iar al doilea lucru este chiar această întrebare, când trebuie să o rezolv, îmi pun următoarea întrebare: ce fel de organizare a partidului îi va asigura direcția ortodoxă și chiar lângă ea am și gândul că pe lângă organizarea partidului compoziția liderilor săi este importantă, adică dacă sunt ortodocși, atunci direcția partidului este ortodoxă; dacă sunt oportuniști, atunci partidul este același Acum, având astfel de presupuneri și cunoscând componența liderilor Partidului, vorbesc necondiționat în favoarea predominării O Centrală asupra Comitetului Central în conducerea ideologică a Partidului Realitatea rusă ne obligă să ne pronunțăm în favoarea acestui lucru și mai mult: oricât de ortodocși Ts -то corespund celor pe care îi înlocuiesc Care dintre tovarășii care lucrează măcar puțin în comisii nu este familiarizat cu astfel de fenomene încât cea mai bună comisie, din cauza unuia dintre multele accidente, să fie înlocuită cu altele rele și invers Nu este deloc la fel cu O Centrală: el se află în condiții diferite (ținând cont că O Centrală va fi în străinătate), care îi asigură o existență mai îndelungată, și, în consecință, posibilitatea de a pregăti succesori demni pentru el Dar nu știu, tovarășe, dacă se poate rezolva odată pentru totdeauna această întrebare, adică sau că C O prevalează întotdeauna asupra C C sau-C K peste Ts O Cred că este imposibil Să luăm următoarea situație: dintr-o dată, componența Organului Central s-a schimbat și a devenit oportunist de la ortodocși, ca, de exemplu, Vperyod în Germania; Ei bine, este posibil atunci să-i acordăm predominanța în conducerea ideologică? ce am face noi, crescuți într-un spirit ortodox, să fim cu adevărat de acord cu el? Nu, datoria noastră ar fi să-l privăm de dreptul său de a predomina și să-l transferăm în mâinile unei alte instituții, iar dacă acest lucru: o nu s-a făcut dintr-un motiv oarecare, fie că este vorba de disciplina de partid sau de altceva, atunci noi toți numele de trădători ai mişcării social-democrate muncitoare ar fi demne Așa văd eu și nu pot fi de acord cu soluția o dată pentru totdeauna, așa cum fac unii camarazi Acum nu înțeleg deloc lupta care se poartă acum între majoritate și minoritate, iar pentru mulți dintre noi li se pare greșită Ei bine, spune-mi, tovarăşe! Este firesc -BOI- o situație în care toată energia este dedicată călătoriei în jurul comitetelor doar pentru a vorbi despre majoritate și minoritate chiar nu stiu Este această întrebare într-adevăr atât de importantă încât să-i dai toată puterea și din cauza ei să te uiți unul la altul, aproape ca un dușman? Și, de fapt, se

dovedește că, dacă un comitet este selectat, să spunem, dintr-o tabără, atunci nimeni din cealaltă nu va ajunge acolo, în ciuda tuturor aptitudinilor sale pentru muncă, chiar dacă doriți, nu va ajunge acolo nici măcar atunci când este necesar pentru muncă, când acesta din urmă pierde mult din absența sa Prin aceasta, desigur, nu vreau să spun că lupta este complet abandonată din cauza acestei întrebări: deloc, doar după părerea mea ar trebui să aibă un alt caracter și din cauza ei nu ar trebui să uităm sarcina noastră principală , anume propaganda in masă de idei social-democrate, pentru că uitând acest lucru, ne slăbim astfel partidul Nu știu dacă acest lucru este corect, dar când s-a întâmplat să văd că interesele cauzei au fost călcate în noroi și complet uitate, atunci îi numesc pe toți intrigători politici Cumva a durut și speriat pentru cauza în sine, când vezi că oamenii care stau în fruntea ei sunt ocupați cu altceva Privind acest lucru, vă gândiți: este partidul nostru sortit dezbinărilor eterne din cauza unor astfel de fleacuri, oare suntem cu adevărat incapabili să ducem o luptă interioară împreună cu una externă în același timp? De ce, atunci, se organizează congrese când deciziile lor nu sunt luate în considerare, iar fiecare face ce vrea, justificându-se spunând că se presupune că congresul a decis incorect, că Comitetul Central este incompetent etc Și asta o fac cei care , înainte La congres, strigau tot timpul despre centralizare, despre disciplina de partid etc , dar acum par să vrea să arate că de disciplină au nevoie doar simplii muritori, și nu ei, oamenii de la vârf Trebuie să fi uitat că exemplul lor îi corupe îngrozitor pe tovarășii fără experiență, deja acum se aude din nou printre muncitori nemulțumirea față de intelectualitate, care, din cauza certurilor dintre ei, îi uită, și acum renunță cu mai multă ardoare, neștiind ce să facă Până acum, toată formularea centralizată a cazului este acum o frază goală Nu putem decât să sperăm că lucrurile se vor schimba în bine în viitor " PAS INAINTE, DOI PAȘI ÎNAPOI (criză în partidul nostru) Scrisă în primele luni ale anului Tipărit în pamflet Geneva, mai PREFAŢĂ Când are loc o luptă lungă, încăpățânată, aprinsă, atunci, după un anumit timp, încep de obicei să apară puncte centrale, de bază, de disputa, de soluția cărora depinde rezultatul final al campaniei și în comparație cu care tot felul de lucrurile mărunte și mărunte sunt din ce în ce mai relegate pe plan secund episoade de lupte Este și cazul "luptei noastre intra-partid, care de o jumătate de an captează atenția tuturor membrilor partidului Și tocmai pentru că, în schița întregii lupte care este oferită cititorului, am fost nevoit să ating multe fleacuri de interes neglijabil, multe dispute care, în esență, nu au niciun interes, de aceea aș dori chiar de la început început să atragă atenția cititorului asupra a două puncte cu adevărat centrale, de bază, care prezintă un interes extraordinar, care au o semnificație istorică incontestabilă și sunt cele mai urgente chestiuni politice de pe agenda zilei în partidul nostru Prima astfel de întrebare este întrebarea semnificației politice a împărțirii partidului nostru în "majoritate" și "minoritate" care a luat contur la cel de-al doilea Congres al partidului și a împins cu mult înapoi toate fostele diviziuni ale social-democraților ruși A doua întrebare este întrebarea semnificației fundamentale a poziției noii Iskra asupra problemelor organizaționale, în măsura în care această poziție este cu adevărat principială Prima întrebare este problema punctului de plecare al luptei noastre de partid, sursa, cauzele, caracterul său politic fundamental A doua întrebare este întrebarea rezultatelor finale ale acestei lupte, a finalului ei, a acelui rezultat fundamental care se obține prin adăugarea a tot ceea ce ține

de tărâmul principiilor și prin scăderea a tot ceea ce OTHOCifrca ține de tărâmul certurilor Prima întrebare se rezolvă prin analiza luptei de la congresul partidului, a doua prin analiza noului ¿ienin Sibr op v - apel - a conţinutului fundamental al noii Iskra Ambele analize, care alcătuiesc nouă zecimi din pamfletul meu, conduc la concluzia că "majoritatea" este aripa revoluționară, iar "minoritatea" aripa oportunistă a partidului nostru; dezacordurile care împart ambele aripi în prezent se reduc în principal nu la probleme programatice și nu la tactice, ci doar la chestiuni organizaționale; acel nou sistem de vederi, care apare cu atât mai clar în noua Iskra, cu atât mai mult încearcă să-și adâncească poziția și cu cât această poziție devine mai pură din certurile din cauza cooptației, este oportunismul chestiuni organizatorice Principalul neajuns al literaturii disponibile despre criza partidului nostru este, în domeniul studierii și elucidării faptelor, absența aproape completă a unei analize a procesului-verbal al Congresului partidului, mai ales în domeniul clarificării principiilor de bază ale organizației întrebare, lipsa de analiză a legăturii care, fără îndoială, există între greșeala fundamentală a Tovarășului Martov și tov Axelrod în formularea primului paragraf din Reguli și în apărarea acestei formulări, pe de o parte, și a întregului "sistem" (în măsura în care poate fi vorba de un sistem) a concepțiilor fundamentale actuale ale Iskra asupra chestiunii organizaționale Se pare că actualii editori ai Iskra nici măcar nu observă această legătură, deși semnificația disputelor despre primul paragraful a fost deja remarcată de multe ori și de multe ori în literatura "majorității" În esență, tovarăș Akselrod și tovarăș Martov nu face decât să adâncească, să dezvolte și să-și extindă greșeala inițială la primul paragraf În esență, deja în disputele legate de paragraful unu a început să se contureze întreaga poziție a oportuniștilor în chestiunea organizațională: atât apărarea lor a unei organizații de partid vagi, nu ferm unite, cât și ostilitatea lor față de idee ("birocrația" ideea) de a construi partidul de sus în jos, pornind de la un congres de partid și de la instituțiile pe care le-a creat, și dorința lor de a merge de jos în sus, permițând fiecărui profesor, fiecărui licean și "fiecărui grevist" să se înscrie ca membri ai Partidului și ostilitatea lor față de "formalism", care impune ca un membru al Partidului să aparțină uneia dintre organizațiile recunoscute de Partid, și înclinația lor către psihologia intelectualului burghez, care este gata doar să "platonic" recunoaște relațiile organizaționale", și susceptibilitatea lor la profunzimea oportunistă și frazele anarhiste, și tendința lor spre autonomism împotriva centralismului, într-un cuvânt, tot ceea ce înflorește acum în noua Iskra, contribuind din ce în ce mai mult la clarificarea deplină și clară a inițialei greseala facuta - - În ceea ce privește protocoalele Congresului de Partid, neatenția cu adevărat nemeritată față de ele nu poate fi explicată decât prin împrăștierea disputelor noastre cu certuri și chiar, poate, prea mult prea amar adevăr în aceste protocoale Procesul-verbal al Congresului Partidului oferă o imagine unică a stării actuale a lucrurilor din partidul nostru, o imagine a opiniilor, stărilor de spirit și planurilor desenate de participanții înșiși la mișcare, o imagine a nuanțelor politice existente în cadrul Partidului, care le arată puterea comparativă, relația lor și lupta lor Protocoalele Congresului Partidului și numai aceste protocoale ne sunt arătate cât de departe am reușit efectiv să ștergem toate rămășițele vechilor legături pur circulare și să le înlocuim cu o singură cravată grozavă de petrecere Fiecare membru al Partidului, dacă dorește să participe în

mod conștient la treburile partidului său, trebuie să studieze cu atenție Congresul nostru de Partid - și anume, să-l studieze, deoarece o citire a mormanului de materie primă care compune procesul-verbal nu oferă încă o imagine a Congresului Numai printr-un studiu atent și independent se poate realiza (și trebuie să se realizeze) ca scurte rezumate ale discursurilor, extrase uscate din dezbateri, bătăi mărunte pe probleme mărunte (aparent mărunte) să se îmbine în ceva întreg, astfel încât o figură vie să apară în fața membrilor grupului Partidul fiecare vorbitor remarcabil, întreaga fizionomie politică a fiecărui grup de delegați la congresul partidului a devenit clară Scriitorul acestor rânduri va considera opera sa nu în zadar dacă reușește să dea măcar un impuls unui studiu larg și independent al procesului-verbal al Congresului Partidului Încă un cuvânt pentru oponenții social-democrației Se bucură și se strâmbă, urmărind disputele noastre; ei vor încerca, desigur, să extragă pentru propriile lor scopuri pasaje individuale din pamfletul meu, care este dedicat deficiențelor și neajunsurilor partidului nostru Social-democrații ruși au fost deja suficient de atrași în lupte pentru a nu fi stânjeniți de aceste ajustări, pentru a-și continua, în ciuda lor, munca lor de autocritică și expunerea fără milă a propriilor neajunsuri, care cu siguranță și inevitabil vor fi depăşită de creşterea mişcării muncitoreşti Și domnilor, să încerce adversarii să ne prezinte o imagine a acțiunii; starea pozitivă a lucrurilor în "partidele" lor, chiar și de departe apropiindu-se) de cea dată de procesul-verbal al Congresului nostru al Doilea! mai " a) Pregătirea congresului Se spune că fiecare are dreptul să-și blesteme judecătorii timp de de ore Congresul nostru de partid, ca orice congres al fiecărei partide, a fost și judecătorul unor persoane care aspirau la funcția de lideri și erau ruinate Acum, acești reprezentanți ai "minorității", cu o naivitate care ajunge la tandrețe, "își blestemă judecătorii" și încearcă în toate modurile să discrediteze congresul, să-i slăbească semnificația și autoritatea Acest efort a fost poate cel mai clar exprimat în articolul lui Praktik din Iskra, nr , care este indignat de ideea "divinității" suverane a congresului Aceasta este o trăsătură atât de caracteristică a noii Iskra încât nu poate fi trecut în tăcere Colegiul de redacție, format în cea mai mare parte din persoane respinse de congres, continuă, pe de o parte, să se autointituleze redacție "de partid" și, pe de altă parte, își deschide brațele către persoanele care susțin că congres - nu o zeitate E drăguț, nu-i așa? Da, domnilor, congresul, desigur, nu este un zeu, dar ce ar trebui să credem despre oamenii care încep să "distrugă" congresul după ce au suferit o înfrângere la el? Reamintim, de fapt, principalele fapte despre istoria pregătirilor pentru congres "Scânteie!" încă de la început, în anunţul său din , care a precedat publicarea ziarului, a anunţat că înainte de a ne uni, trebuie să ne dezlegam Iskra a încercat să transforme conferința din într-o întâlnire privată, și nu într-un congres de partid*) Iskra a acționat cu extremă prudență în vara și toamna anului , reluând Comitetul de Organizare ales la această conferință În cele din urmă, afacerea de dezangajare s-a încheiat - așa cum recunoaștem cu toții, s-a terminat Comitetul de organizare a fost constituit chiar la sfârșitul anului "Scânteie" *) Vezi procesul-verbal al celui de-al doilea congres, p - - salută consolidarea acesteia și declară - în editorialul nr - că convocarea unui Congres de Partid este o problemă de cea mai stringentă și urgentă nevoie Astfel, cu greu ni se poate reproșa graba cu privire la convocarea unui al doilea congres Am procedat exact conform regulii; măsurați de șapte ori, tăiați o dată; aveam tot dreptul moral să ne

bazăm pe camarazii noștri că, după ce au fost tăiați, nu vor începe să plângă și să măsoare Comitetul de Organizare a elaborat un regulament extrem de amănunțit (formalist și birocratic, oameni care acum își acoperă neclintița politică cu aceste cuvinte) al celui de-al doilea congres, a trecut acest regulament prin toate comitetele și, în final, l-a aprobat, hotărând printre altele în § : "Toate deciziile Congresul și toate alegerile organizate de acesta sunt hotărârea partidului, obligatorii pentru toate organizațiile partidului Ele nu pot fi protestate de nimeni și sub niciun pretext și pot fi anulate sau modificate doar de următorul Congres al Partidului Nu este adevărat cât de nevinovate sunt aceste cuvinte în sine, acceptate la vremea lor în tăcere, ca pe ceva de la sine înțeles, și cât de ciudat sună acum, ca o propoziție pronunțată pe o "minoritate"! Care a fost scopul acestui paragraf? Pentru a respecta o singură formalitate? Desigur că nu Această rezoluție părea necesară, și era într-adevăr necesară, pentru că partidul era format dintr-un număr de grupuri fragmentate și independente, de la care se putea aștepta nerecunoașterea congresului Acest decret exprima tocmai bunăvoința tuturor revoluționarilor (ceea ce este atât de des și atât de nepotrivit, spun ei acum, caracterizând eufemistic cu termenul de bine ceea ce merită mai mult epitetul capricios) A fost egal cu cuvântul de onoare reciproc dat de toți social-democrații ruși Trebuia să garanteze că eforturile, pericolele și cheltuielile enorme legate de congres nu vor fi irosite, că congresul nu se va transforma într-o comedie A calificat în prealabil orice nerecunoaștere a deciziilor și alegerilor congresului drept o încălcare a încrederii De cine râde noua Iskra, care a făcut o nouă descoperire că congresul nu este divin, iar deciziile sale nu sunt sacre? Descoperirea ei conține "noi viziuni organizaționale" sau doar noi încercări de a acoperi vechile piste? *) A se vedea procesul-verbal al celui de-al doilea Congres, pp - și - - b) Semnificaţia grupărilor la congres Așadar, congresul a fost convocat după cea mai atentă pregătire, pe baza celui mai înalt grad de reprezentare depline Q in ee recunoașterea componenței corecte a congresului și caracterul obligatoriu necondiționat al hotărârilor acestuia s-au exprimat în declarația președintelui (p din procesul-verbal') după constituirea congresului Care a fost sarcina principală a congresului? În crearea unui adevărat partid pe acele principii de principiu și organizare care au fost înaintate și elaborate de Iskra Că tocmai în această direcție trebuia să funcționeze congresul a fost predeterminat de cei trei ani de activitate ai Iskra și de recunoașterea sa de către majoritatea comitetelor Programul și direcția Iskra urmau să devină programul și direcția Partidului, iar planurile organizaționale Iskra urmau să fie consacrate în Carta organizatorică a Partidului Dar este de la sine înțeles că un astfel de rezultat nu ar putea fi atins fără luptă: plenitudinea reprezentării la congres a asigurat prezența la acesta a organizațiilor care au purtat o luptă hotărâtă împotriva Iskra (Bund și Rabocheye Dyelo) și a celor care, în timp ce recunosc Iskra drept organul conducător în cuvinte, și-au urmat de fapt propriile planuri speciale și s-au remarcat prin instabilitatea lor c atitudine principială (grupul Yuzhny Rabochy și delegații anumitor comitete adiacente acestuia) În asemenea condiții, congresul nu a putut decât să se transforme într-o luptă pentru victoria tendinței Iskra Că congresul a fost, de fapt, o astfel de luptă, va deveni imediat clar oricui îi citește procesul verbal cu cea mai mică atenție Sarcina noastră este acum să urmărim în detaliu principalele grupări care au ieșit la iveală pe diverse probleme la congres și să reconstruim, după datele exacte

ale procesului-verbal, fizionomia politică a fiecăreia dintre principalele grupări ale congresului Ce anume erau acele grupuri, acele tendințe și acele nuanțe care urmau să fuzioneze la congres, sub conducerea Iskra; într-un singur partid? - asta trebuie să arătăm printr-o analiză a dezbaterilor și a voturilor Elucidarea acestei circumstanțe este de o importanță capitală atât pentru studierea a ceea ce sunt cu adevărat social-democrații noștri, cât și pentru înțelegerea motivelor divergenței De aceea sunt în discursul meu la Congresul Ligii iar în scrisoarea sa către redactorii noii Iskra, a adus în prim-plan tocmai analiza diferitelor grupări Oponenții mei sunt reprezentanți - U - "Minoritățile" (și Martov în fruntea lor) nu au înțeles deloc esența întrebării La Congresul Ligii s-au limitat la amendamente parțiale, "justificându-se" din acuzația de a se îndrepta către oportunism care le-a fost adusă și nici măcar nu încearcă să facă, spre deosebire de mine, cel puțin o altă imagine a grupărilor de la Congres Acum, în Iskra (nr), Martov încearcă să prezinte toate încercările de a delimita cu precizie diferitele grupuri politice de la congres ca o simplă "politicizare de cerc" Tare spus, tovarăşe Martov! Dar cuvintele puternice ale noii Iskra au o singură calitate originală: nu trebuie decât să reproduce cu acuratețe toate vicisitudinile divergenței*, începând cu congresul, și toate aceste cuvinte puternice se întorc în întregime, și mai presus de toate, împotriva actualului comitet editorial Uită-te la tine, dle așa-zișii redactori de partid care pun problema politicii cercurilor! Faptele luptei noastre la congres sunt acum atât de neplăcute pentru Martov, încât încearcă să le treacă cu totul peste cap "Un iskrovit", spune el, "este unul care, la Congresul Partidului și înaintea acestuia, și-a exprimat deplina solidaritate cu Iskra, și-a apărat programul și opiniile sale organizaționale și i-a susținut politica organizațională Au fost peste patruzeci de astfel de iskraiști la congres - au fost exprimate atât de multe voturi pentru programul Iskra și pentru rezoluția prin care Iskra o recunoaște ca organ central al partidului Deschide procesul verbal al congresului și vei vedea că programul a fost adoptat de toată lumea (p), cu excepția lui Akimov, care s-a abținut Tov Prin urmare, Martov dorește să ne asigure că bundiștii, Bruker și Martynov și-au dovedit "solidaritatea deplină" cu Iskra și că opiniile sale organizaționale sunt excluse! E amuzant Transformarea, după congres, a tuturor participanților săi în membri egali ai Partidului (și chiar și atunci nu toți, căci bundiștii au plecat) se confundă aici cu gruparea care a provocat lupta la congres Studiul ce elemente au alcătuit "majoritatea" și "minoritatea" după congres este înlocuit cu sintagma oficială: au recunoscut programul! Votați recunoașterea Iskra ca organ central Vei vedea că este Martynov, căruia tovarășul Martov, cu o îndrăzneală demnă de o faptă mai bună, atribuie acum susținerea viziunilor organizaționale și a politicii organizaționale a Iskra, insistă să separă două părți ale rezoluției: recunoașterea nemijlocită a Iskra de către Centru Autoritatea și recunoașterea meritelor sale La votarea primei părți a rezoluției (recunoașterea meritelor Iskra, exprimarea solidarității față de aceasta), numai - - de voturi, două împotrivă (Akimov și Brucker)) și unsprezece abțineri (Martynov, cinci bundiști și cinci voturi editoriale: câte două pentru mine și Martov și unul pentru Plehanov) Grupul de anti-iskraiști (cinci bundiști și trei Rabocheye Dielo) este, în consecință, dezvăluit cu deplină claritate și aici, în acest exemplu, cel mai avantajos opiniilor actuale ale lui Martov și ales de el însuși Votați a doua parte a rezoluției - recunoașterea Iskra ca organ central fără nicio motivație - și fără o expresie de

solidaritate (pagina a procesului-verbal): au fost exprimate de voturi pentru, dintre care actualii Martov se numără printre iskra-istii Au fost de voturi în total; minus cinci voturi ale editorilor care se abțin, rămân de voturi; doi au votat împotrivă (Akimov și Brucher); restul de îi includ prin urmare pe toți cei cinci bundiști Și astfel, bundiștii de la congres "și-au exprimat deplina solidaritate cu Iskra" - așa este scrisă istoria oficială a Iskra-ului oficial! Privind în perspectivă, să explicăm cititorului motivele reale din spatele acestui adevăr oficial: actuala redacție a Iskra ar putea și ar fi de fapt o redacție de partid (și nu una cvasi-partid, așa cum este acum), dacă Bundiștii și membrii Rabocheye Dyelo nu părăsiseră congresul; de aceea acești cei mai fideli gardieni ai actualului așa-zis comitet de redacție de partid ar fi trebuit ridicați la rangurile de "iskra-iști" Dar mai multe despre asta mai târziu Întrebarea este mai departe: dacă congresul a fost o luptă între Iskra și elemente anti-Iskra, nu au existat elemente intermediare, instabile, care oscilau între una și alta? Oricine este familiarizat cu partidul nostru și cu fizionomia obișnuită a tuturor congreselor va fi deja a priori înclinat să răspundă afirmativ la această întrebare Tov Martov este acum foarte reticent să-și amintească aceste elemente instabile și înfățișează grupul Yuzhny Rabochy cu delegații gravitând spre el ca pe niște iskra-iști tipici, iar diferențele dintre noi cu ei sunt nesemnificative și neimportante Din fericire, acum avem în față textul integral al protocoalelor și putem decide această întrebare - o chestiune de fapt, desigur - pe baza datelor documentare Ceea ce am spus mai sus despre gruparea generală la congres, desigur, nu pretinde să rezolve această întrebare, ci doar să o pună corect Fără o analiză a grupărilor politice, fără o imagine a congresului ca o luptă a unora și atare nuanțe, este imposibil să înțelegem ceva în divergența noastră Încercarea lui Martov de a estompa diferența de nuanțe clasificând chiar și pe bundiști ca iskra-iști este o părtinire simplă - - întrebare A priori deja, pe baza istoriei social-democrației ruse dinaintea Congresului, sunt conturate trei grupuri principale (pentru verificare ulterioară și studiu detaliat): iskra-iștii, anti-iskra-iștii și elementele instabile, vacilante, șocante c) Începutul convenției -Incident cu Comitetul de Organizare Cel mai convenabil este să analizăm dezbaterile și disputele de la congres în ordinea ședințelor congresului, pentru a observa în mod consecvent nuanțele politice din ce în ce mai apărute Numai atunci când este absolut necesar se vor face digresiuni de la ordinea cronologică pentru luarea în comun a problemelor conexe sau a grupărilor omogene de către soc În interesul imparțialității, vom încerca să notăm toate liniile principale, omițând, desigur, o mulțime de motivații pe fleacuri care au ocupat o perioadă nerezonabilă de timp de la primul nostru Congres (parțial din cauza lipsei noastre de experiență și a incapacității noastre de a distribui materiale) între comisii și ședințele plenare, parțial din cauza întârzierilor care s-au apropiat de obstrucție) Prima întrebare care a stârnit dezbateri, care începeau să dezvăluie o diferență de nuanțe, a fost problema punerii pe primul loc (în "ordinea zilei" a congresului) a punctului "poziția Bund-ului în partid" (procese verbale, pp -) Din punctul de vedere al Iskra, care a fost apărat de Plehanov, Martov, Troțki și de mine, nu putea exista nicio îndoială în acest sens Ieșirea Bund-ului din Partid a arătat cu ochii săi corectitudinea considerațiilor noastre: dacă Bund-ul nu a vrut să fie alături de noi și să recunoască principiile organizatorice pe care le împărtășeau majoritatea partidului, împreună cu Iskra, atunci a fost

inutil și fără sens să "prefăcăm" că* mărșăluim împreună și doar să tragă congresul (cum l-au târât bundiștii) Întrebarea fusese deja pe deplin elucidată în literatura de specialitate și era evident pentru orice membru gânditor al Partidului că nu mai rămânea decât să ridice problema deschis și să facă o alegere sinceră, sinceră: autonomie (marșăm împreună) sau federație (noi) dispersa) Evazivi în toată politica lor, bundiștii au dorit să se sustragă și aici, amânând întrebarea Li se alătură tovarășul Akimov, care a prezentat imediat, se pare, în numele tuturor susținătorilor lui Raboceye Dielo, neînțelegeri organizatorice cu Iskra (pag a procesului-verbal) Pe partea Bund-ului și Rabocheye Dyelo, tovarășul devine Makhov) (două voturi ale Comitetului Nikolaev, care nu cu mult timp înainte și-a exprimat solidaritatea cu Iskra!) Pentru tovarăș Makhova - întrebarea este complet neclară, iar el consideră și "chestiunea unui sistem democratic sau, dimpotrivă (rețineți asta!), despre centralism" ca fiind și un "punct dureros" la fel ca majoritatea redacției noastre actuale "Partidul", care la congres nu a observat încă acest "punct dureros"! Și așa, Bund, Rabocheye Delo și tovarășul V Makhov, având împreună exact acele zece voturi care au fost exprimate împotriva noastră (p) S-au exprimat de voturi pentru - cifră în jurul căreia, după cum vom vedea mai jos, voturile iskra-iștilor fluctuează adesea Se pare că voturi s-au abținut - aparent, nefiind de partea nici uneia sau celeilalte dintre "partidele" aflate în competiție Este interesant de observat că atunci când am votat § din Regulile Bund (respingerea acestui § a făcut ca Bund-ul să părăsească partidul), au existat și zece voturi care au votat pentru § și s-au abținut (p , Martynov și Akimov) și tovarăș Makhov Evident, votul asupra locului întrebării Bund-ului nu a dus la o grupare aleatorie Este evident că toți acești camarazi nu au fost de acord cu Iskra nu numai în chestiunea tehnică a procedurii de discuție, ci și în fond De partea lui Rabocheye Dyelo, această discrepanță este în esență clară pentru toată lumea, dar tovarășul Makhov și-a descris incomparabil atitudinea în discursul său despre plecarea Bund-ului (pp - etc) Acest discurs merită oprit Tov Makhov spune că, după rezoluția care a respins federația, "s-a pus problema poziției Bund-ului în R S -D R P pentru el, dintr-o chestiune de principiu, a devenit o chestiune de politică reală în raport cu o organizație națională stabilită istoric; aici, continuă vorbitorul, nu am putut ține cont de toate consecințele care pot rezulta din votul nostru și, prin urmare, aș vota pentru punctul doi în ansamblu Toz Makhov a stăpânit perfect spiritul "Realpolitik": în principiu el respinsese deja federația și, prin urmare, în practică ar fi votat o astfel de clauză a Regulamentului care să ducă la îndeplinire această federație! Și acest tovarăș "practic" își explică poziția profund principială cu următoarele cuvinte: votul aproape unanim al tuturor celorlalți participanți la congres, apoi am preferat să mă abțin de la vot pentru a fundamental (Doamne să ne ferească de o asemenea principii!) nuanță diferența dintre poziția mea în acest caz și poziția susținută de - - Tami Bund, care a votat pentru articol Dimpotrivă, aș vota pentru acest punct, dacă delegații Bund-ului s-ar fi abținut de la votarea acestuia, asupra căruia au insistat anterior Poyyi, cine poate! Un om cu principii se abține să spună da cu voce tare, căci este practic inutil când toată lumea spune nu În urma votului cu privire la întrebarea locului întrebării Bund-ului, la congres a apărut întrebarea grupului "Luptă" , care a dus și la o grupare extrem de interesantă și este strâns legată de cea mai "dureroasă" întrebare a congresului, problema personalului centrelor

Comisia PO care stabilește componența congresului se pronunță împotriva invitației grupului "Luptă", în conformitate cu decizia în două rânduri a Comitetului de Organizare (vezi p și minute) Și raportul reprezentanților săi în comisia (p) Tov Egorov ő), membru al Comitetului de Organizare, afirmă că "întrebarea "Luptei" (notă: despre "Luptă", și nu despre unul sau altul dintre membrii săi) este nouă pentru el "și cere o pauză Cum ar putea fi un membru al Comitetului de Organizare o întrebare nouă, decisă de două ori de Comitetul de Organizare, rămâne învăluită în obscuritate În pauză are loc o ședință a Comitetului de Organizare (p din Proceedings) în componența care s-a întâmplat să fie la congres (mai mulți membri ai Comitetului de Organizare dintre vechii membri ai organizației Iskra au lipsit la congres) *) Începe dezbaterea despre "Luptă" Muncitorii-comercianți sunt în favoarea (Martynov, Akimov și Brucker, pp -) iskra-iști (Pavlovici, Sorokin, Lange), Troțki, Martov și; altele) - împotriva Congresul este din nou împărțit într-o grupare deja familiară nouă Urmează o luptă încăpățânată din cauza "Luptei", și tovarășului Martov ține un discurs deosebit de amănunțit (p) și "militant", în care subliniază pe bună dreptate "reprezentarea inegală" a grupurilor ruse și străine, că nu ar fi "bine" să acordăm un "privilegiu" unui străin (Cuvinte de aur, mai ales instructive acum, din punctul de vedere al evenimentelor care au avut loc după congres!), că "haosul organizatoric în Partid, care s-a caracterizat prin fragmentare, nemotivată de nicio considerație de principiu" ar trebui nu te încuraja (nu la sprânceană, ci la ochi la "minoritatea" Congresului nostru de Partid!) În afară de susținătorii lui Rabocheye Dyelo, nimeni nu este deschis și motivat *) Despre această întâlnire, vezi "Scrisoarea" lui Pavlovich, membru al Comitetului de Organizare și ales în unanimitate înaintea congresului ca reprezentant autorizat al redacției, al șaptelea membru al acesteia (Protocolul Ligii, p) - - vinirovannoe înseamnă "Lupta" până la închiderea listei vorbitorilor (p): trebuie făcută dreptate tovarășului Akimov și prietenii săi că ei, cel puțin, nu s-au clătinat și nu s-au ascuns, ci și-au urmărit deschis linia, au vorbit deschis despre ceea ce își doreau După ce s-a închis lista vorbitorilor, când nu s-a mai putut vorbi pe fond, tovarăşe Egorov "cere urgent ca decizia Comitetului de Organizare, adoptată tocmai acum, să fie ascultată" Nu este de mirare că membrii congresului sunt indignați de o astfel de primire, și tovarăș Plehanov, în calitate de președinte, își exprimă "perplexitatea, cum poate tovarășul Egorov să insiste asupra cererii sale S-ar părea unul din două lucruri: fie să vorbești deschis și hotărât asupra fondului întrebării înaintea întregului congres, fie să nu vorbești deloc Dar pentru a permite închiderea listei vorbitorilor și apoi , sub pretextul unui "cuvânt de închidere", a prezenta congresului o nouă rezoluție a Comitetului de Organizare tocmai asupra chestiunii în discuție, aceasta echivalează cu o lovitură din jur coltul! Întâlnirea este reluată după masă, iar biroul, care continuă să rămână perplex, decide să se retragă de la "formalitate" și să recurgă la aceasta din urmă, la congrese doar în cazuri extreme, un mijloc comun de explicație tovarășească Reprezentantul Comitetului de Organizare, Popov, raportează decizia Org Kom , adoptată de toți membrii săi împotriva unuia, Pavlovici (p), și propunând congresului să-l invite pe Riazanov Pavlovici declară că a negat și continuă să nege legitimitatea ședinței Comitetului de Organizare, că noua rezoluție a Org Comitetul "contrazice decizia sa anterioară" Afirmația creează o furtună Tov Egorov, de asemenea membru al Comitetului de organizare și membru al grupului Yuzhny Rabochy, evită să răspundă la

merite și vrea să mute centrul de greutate la problema disciplinei Tov Pavlovich ar fi încălcat disciplina de partid (!), deoarece Org Comitetul, după ce a discutat despre protestul lui Pavlovici, a decis "să aducă opinia separată a lui Pavlovici în atenția congresului" Dezbaterea este transferată la problema disciplinei de partid, iar Plehanov explică edificator tovarășul Egorov, cu aplauze zgomotoase din partea congresului, că "nu avem mandate imperative" (p , compara p , carta congresului, § : "Deputații nu trebuie: să fie limitați în puterile lor prin mandate imperative liberi și independent"), "Congresul este cea mai înaltă autoritate de partid", și, în consecință, tocmai cel care încalcă disciplina de partid și carta congresului este cel care împiedică orice ordine - - orice delegat direct la congres pentru toate, fără excepție sau excepție, problemele vieții de partid Întrebarea controversată se rezumă astfel la o dilemă: cercism sau partizanism? Restricționarea drepturilor delegaților la Congres în numele drepturilor imaginare sau statutelor diferitelor colegii și cercuri, sau completează, nu numai în cuvinte, ci și în fapte, dizolvarea tuturor nivelurilor inferioare și a grupurilor vechi dinaintea congresului, în așteptarea crearea unor instituţii cu adevărat oficiale de partid Cititorul poate vedea deja ce importanță fundamentală extraordinară a avut această dispută chiar la începutul congresului (a treia sesiune), care și-a propus ca obiectiv restabilirea efectivă a partidului Conflictul dintre vechile cercuri și grupuri mici (cum ar fi Yuzhny Rabochy) și partidul renascent sa concentrat pe această dispută, ca să spunem așa Iar grupările anti-Iskra se dezvăluie imediat: atât bundistul Abramson, cât și tovarășul Martynov, un aliat înflăcărat al actualei redacție a Iskra și prietenul nostru tovarăș Makhov - toți vorbesc pentru Egorov și grupul Yuzhny Rabochy împotriva lui Pavlovici Tov Martynov, care se etalează acum cu "democratismul" organizațional în competiție cu Martov și Axelrod, își amintește chiar o armată în care se poate apela la o autoritate superioară doar prin intermediul uneia inferioare! ! Adevăratul sens al acestei opoziții "compacte" anti-Iskra era perfect clar pentru oricine a fost la congres sau care a urmărit îndeaproape istoria internă a partidului nostru înainte de congres Sarcina opoziției (poate nici măcar nu întotdeauna recunoscută de toți reprezentanții săi și uneori apărat prin inerție) era să protejeze independența, individualitatea, interesele parohiale ale grupurilor mici de a fi înghițite de un partid larg construit pe principiile Iskra Din acest punct de vedere Tovarăşe Martov, care nu reușise încă să se unească cu Martynov Tov Martov ia cu hotărâre armele și, pe bună dreptate, ia armele împotriva celor care "în concepția lor despre disciplina de partid nu depășesc îndatoririle de revoluționar față de acel grup de ordin inferior căruia îi aparține" "Nici o grupare forțată (cursul lui Martov) în cadrul unui singur partid nu este inadmisibilă", le explică Martov campionilor mișcării cercului, fără a prevedea cum cu aceste cuvinte își critică propriul comportament politic la sfârșitul congresului și după acesta Gruparea forțată este inadmisibilă pentru Comitetul de Organizare, dar este destul de acceptabilă pentru editare Gruparea forțată este condamnată de Martov, care privește din centru, și apărat de Martov chiar din momentul în care s-a dovedit a fi nemulțumit de componența centrului - Este interesant de remarcat faptul că Com Martov, în discursul său, a subliniat în mod deosebit, pe lângă "uriașa greșeală" a Tovarășului Egorov, instabilitate politică descoperită de Comitetul de Organizare "În numele Comitetului de organizare", s-a indignat pe bună dreptate Martov, s-a făcut o propunere care contravine raportului comisiei (pe

baza, să adăugăm în numele nostru, pe raportul membrilor Comitetului de organizare: p , cuvintele lui Koltsov) si cu propunerile anterioare ale Comitetului de Organizare" (cursul meu) După cum puteți vedea, Martov a înțeles clar atunci, înainte de "rândul său", că înlocuirea lui Borba de către Riazanov nu elimină în niciun fel inconsecvența totală și precaritatea acțiunilor Comitetului de Organizare (din procesul-verbal al Congresului Ligii, p , membrii partidului pot afla cum a fost prezentată chestiunea AIartov după rândul său) Martov nu s-a limitat atunci la o analiză a problemei disciplinei; de asemenea, el a întrebat direct Comitetului de Organizare: "ce s-a întâmplat nou pentru a face modificarea necesară?" (desigur al meu) Într-adevăr, Comitetul de Organizare, atunci când și-a înaintat propunerea, nici măcar nu a avut curajul să-și apere în mod deschis opinia, întrucât Akimov și alții au apărat-o Martov respinge acest lucru (prog că Martov se înșală Popov, care face propunerea în numele Comitetului de organizare, nu spune o vorbă despre motive (p prog Congresului partidului) Egorov mută întrebarea la subiectul disciplinei, dar în esență spune doar: "Comitetul de organizare ar fi putut avea idei noi" (dar dacă și de ce fel? - nu se știe) "ar putea uita să aduce pe cineva, etc etc " (Acest "și așa mai departe" este singurul refugiu al vorbitorului, căci Comitetul de Organizare nu a putut uita problema "Luptei" discutată de el de două ori înaintea congresului și o dată în fața comisiei) "Comitetul de Organizare nu a luat această decizie pentru că îi schimbase atitudinea față de grupul Borba, ci pentru că vrea să îndepărteze pietrele de prisos în calea viitoarei organizări centrale a partidului în primele etape ale activității sale Aceasta nu este motivație, ci tocmai evaziunea motivației Fiecare social-democrat sincer (și nu admitem nicio îndoială cu privire la sinceritatea vreunuia dintre participanții la Congres) are grijă să elimine ceea ce el consideră o capcană, să-l elimine prin orice mijloace pe care le consideră oportune A motiva înseamnă a-ți explica și exact pe tine - a-ți exprima punctul de vedere asupra lucrurilor și nu a scăpa de truism Și ar fi imposibil de motivat fără "schimbarea atitudinii față de "Luptă", deoarece deciziile anterioare, opuse ale Organizației - - Comitetul de Internaționalizare a avut grijă și el să elimine capcanele, dar au văzut aceste "pietre" exact invers Tov Martov a atacat acest argument extrem de ascuțit și extrem de temeinic, numindu-l "mesun" și provocat de dorința de "descurajare" și sfătuind Comitetul de Organizare "să nu se teamă de ceea ce spun oamenii" Cu aceste cuvinte tovarăşe Martov a descris excelent esența și sensul acelei nuanțe politice care a jucat un rol enorm la congres și care se remarcă tocmai prin lipsa ei de independență, meschinărie, absența unei linii proprii, teama de ceea ce vor spune oamenii, eterna șovăială între cele două laturi definite, teama de o prezentare deschisă a propriului credo, - într-un cuvânt "mlaștină" *) Această lipsă de spinare politică a grupului instabil a dus, printre altele, la faptul că nimeni, cu excepția bundistului Yudin ( ) (p), nu a prezentat vreodată congresului o rezoluție de invitare a unuia dintre membrii grupului Borba Pentru rezoluția lui Yudin s-au votat cinci voturi - evident, toți bundiștii: elementele vacilante au dezertat din nou! Cât de mare a fost numărul aproximativ de voturi ale grupului de mijloc a arătat votul asupra rezoluțiilor lui Koltsov și Yudin cu privire la această întrebare: de voturi au urmat iskra-istului (p), voturi au urmat bundistului, adică în afară din cele opt voturi anti-Iskra, două voturi tovarăș Makhov (p), patru voturi ale membrilor grupului Yuzhny Rabochy și încă două voturi Vom arăta acum că o astfel de distribuție nu poate

fi în niciun caz considerată întâmplătoare, dar mai întâi notăm pe scurt opinia actuală a lui Martov despre acest incident cu Comitetul de Organizare Martov a susținut în Liga că "Pavlovici și alții au alimentat pasiunile" Este suficient să ne uităm la procesele verbale ale congresului pentru a vedea că cele mai detaliate, aprinse și dure discursuri împotriva "Bombei" și a Comitetului de Organizare nu au fost suveran al lui Samsma Martov Încercând să transfere "vina" asupra lui Pavlovici, el își demonstrează doar instabilitatea: înainte de congres, l-a ales pe Pavlovici ca al șaptelea în comitetul editorial, la congres s-a alăturat complet lui Pavlovici *) Acum avem oameni în Partid care, auzind acest cuvânt, sunt îngroziți și strigă despre polemici fără tovarăș O ciudată perversiune a intuiției sub influența oficialității , neaplicată locului! Cu greu un singur partid politic care să cunoască lupta internă s-a descurcat fără acest termen, care este întotdeauna folosit pentru a desemna elementele instabile care oscilează între luptători Iar nemții, care știu să împingă lupta internă într-un cadru excelent reținut, nu sunt jigniți de cuvântul "versuinpft" și, neîngroziți, nu arată o penderie oficială ridicolă - (p) împotriva lui Egorov, iar apoi, după ce a fost învins de Pavlovici, începe să-l acuze că "umfla pasiunile" E doar amuzant În Iskra (nr) Martov este ironic cu privire la importanța acordată întrebării de a invita X sau Y Această ironie se întoarce din nou împotriva lui Martov, căci tocmai incidentul cu Comitetul de organizare a servit drept început al disputelor cu privire la o chestiune atât de "importantă" precum invitarea lui X sau Y la Comitetul Central și la O Centrală Nu e bine să măsori de două arshine diferite, în funcție de dacă "grupul inferior" al cuiva (în raport cu partea) este afectat de cauză sau al altcuiva Acesta este tocmai filistin și cercul, și nu o atitudine de partid față de afaceri O simplă comparație a discursului lui Martov de la Ligă (p) cu discursul de la Congres (p) dovedește suficient acest lucru "Îmi este de neînțeles", a spus Martov, de altfel, în Ligă, "cum reușesc în același timp oamenii să se numească iskra-iști cu orice preț și le este rușine să fie iskra-iști" O ciudată neînțelegere a diferenței dintre "a se numi" și "a fi", dintre cuvânt și faptă Martov însuși la congres s-a numit un oponent al grupărilor coercitive, iar după congres a fost susținătorul lor d) Dizolvarea grupului "Lucrător din Sud" Distribuirea delegaților pe chestiunea Comitetului de Organizare ar putea părea, probabil, întâmplătoare Dar un astfel de memoriu ar fi eronat, iar pentru a o elimina, ne vom abate de la ordinea cronologică și ne vom gândi acum la incidentul care a avut loc la finalul congresului, dar este cel mai strâns legat de cel precedent Acest incident este dizolvarea grupului Yuzhny Rabochy Aici interesele unuia dintre grupuri, care a făcut o treabă utilă în absența unui partid real și care a devenit de prisos în cazul unei organizări centraliste a muncii, s-au opus tendințelor organizatorice strălucitoare - consolidarea completă a forțelor de partid și eliminarea forțelor zdrobitoare ale haosului În numele intereselor cercului, grupul Yuzhny Rabochy, cu nu mai puțin drept decât vechiul redacție Iskra, ar putea pretinde că menține "continuitatea" și că este inviolabil În numele intereselor Partidului, acest grup a trebuit să se supună transferului forțelor sale către "organizațiile corespunzătoare de Partid" (p , sfârșitul rezoluției adoptate de congres) Din punctul de vedere al intereselor cercului și "filistinului" nu puteau să nu pară "delicate" (expresia tovarășului Rusov) și tovarăș Deutsch) dizolvare - - grup util, care, de asemenea, nu dorea acest lucru, la fel cum vechea redacție a Iskra nu dorea Din punctul de vedere al

intereselor partidului, a fost necesară dizolvarea, "dizolvarea" (expresia lui Gusev) în partid Gruparea Yuzhny Rabochy a afirmat răspicat că "nu consideră necesar" să se declare dizolvată și a cerut "congresului să-și declare hotărât avizul" și, în plus, "imediat: da sau nu" Grupul Yuzhny Rabochy s-a referit direct la aceeași "continuitate" la care vechiul comitet editorial al Iskra a început să facă apel după ce a fost dizolvat! "Deși toți în mod individual constituim un singur partid", a spus tovarășul Yegorov, "dar totuși constă dintr-o serie întreagă de organizații care trebuie luate în considerare ca valori istorice și istorice Dacă o astfel de organizație nu dăunează partidului, atunci este inutil să se împrăștie pe pantă Astfel, o chestiune de principiu importantă a fost pusă cu siguranță și toți iskra-iștii, atâta timp cât interesele propriilor lor cercuri nu au ieșit încă în prim-plan, s-au ridicat hotărât împotriva elementelor instabile (bundiștii și doi dintre Rabocheye Dyesters nu mai erau la congres la acea vreme; fără îndoială, ei s-ar ridica ca un munte pentru nevoia de a "socoti cu valorile istorice" Votul a fost de pentru, cinci împotrivă și cinci abțineri (patru voturi de la membrii grupului Yuzhny Rabochy și încă unul, probabil de la Belov), judecând după declarațiile sale anterioare Pagină) Grupul celor zece voturi, care se opune ferm planului organizatoric consistent al Iskra și care apără cercul împotriva spiritului de partid, este conturat cu deplină certitudine În dezbateri, iskra-iștii ridică această întrebare tocmai pe bază de principiu (vezi discursul lui Lange, p), vorbind împotriva amatorismului și a dezordinei, refuzând să țină seama de "simpatiile" organizațiilor individuale, spunând răspicat că "dacă camarazii de la Yuzhny Rabochy" au fost mai devreme un punct de vedere principial, chiar acum un an sau doi, cauza unirii partidului și triumful acelor principii ale programului pe care le-am sancționat aici ar fi fost atinsă mai devreme Orlov, și Gusev, și Lyadov, și Muravyov, și Rusov, și Pavlovici, și Glebov și Gorin vorbesc în acest spirit Iskra-iștii din "minoritate" nu numai că nu se răzvrătesc împotriva acestor anumite indicii, ridicate în repetate rânduri la congres, ale politicii și "liniei" insuficient de principii ale "Rabohiului de Sud", Makhov și alții, nu numai că nu fac niciun fel rezerve pe acest punct de vedere, ci dimpotrivă', în persoana lui Deutsch, se alătură cu hotărâre LOR, PREMIIND "CHAO" ȘI BURTIND "Ajutorul direct Len intră, Sobr cit , vol V - - punând întrebarea" (p) aceluiași tovarăș Rusov, care la aceeași ședință a avut - o groază - îndrăzneala de a "pune răspicat" întrebarea vechiului comitet editorial pe motive pur de partid (p) Din partea grupului Yuzhny Rabochy, problema dizolvării sale a provocat o indignare teribilă, ale căror urme sunt și în protocoale (nu trebuie să uităm că protocoalele oferă doar o imagine palidă a dezbaterii, deoarece în loc de discursuri complete, ele oferiți cele mai concise rezumate și extrase) Tov Egorov a numit chiar "o minciună" simpla mențiune a numelui grupului Rabochaya Mysl împreună cu Yuzhny Rabochiy - un exemplu caracteristic al atitudinii față de economismul consistent care a predominat la congres Egorov chiar mult mai târziu, la cea de-a -a ședință, vorbește cu cea mai mare iritare despre dizolvarea lui Yuzhny Rabochy (p), cerând să se înscrie în procesul-verbal că, atunci când discută chestiunea lui Yuzhny Rabochy, membrii acestui grup nu au fost întrebați despre fondurile pentru ediție și nici despre controlul Ts O și Ts K Camrade Popov și) fac aluzie în timpul dezbaterii despre Yuzhny Rabochy la majoritatea compactă, care, parcă, a predeterminat întrebarea acestui grup "Acum", spune el (p), "totul, după discursurile Tovarășului Gusev și Orlov, evident Sensul acestor cuvinte

este dincolo de orice îndoială; Acum că iskra-iștii au vorbit și au propus o rezoluție, totul este clar; este clar că "Muncitorul din Sud" va fi dizolvat, împotriva voinței sale Reprezentantul lui Yuzhny Rabochy îi separă aici pe iskra-iști (și, mai mult, precum Gusev și Orlov) de susținătorii săi, ca reprezentanți ai diferitelor "linii" de politică organizațională Și când Iskra de astăzi prezintă grupul Yuzhny Rabochy (și probabil și Makhov?) ca "iskra-iști tipici", aceasta arată doar grafic uitarea celor mai importante (din punctul de vedere al acestui grup) evenimente ale congres și dorința noului comitet editorial de a-și acoperi urmele, indicând din ce elemente a fost creat eticheta, numită "minoritate" Din păcate, problema unui organ popular nu a fost pusă la congres Toți iskra-iștii au discutat această problemă extrem de animat, atât înaintea congresului, cât și în timpul congresului, în afara ședințelor, fiind de acord că în momentul actual al vieții de partid ar fi extrem de irațional să se întreprindă publicarea unui astfel de organ sau să se convertească unul dintre cele existente în ea Anti-iskristii s-au exprimat la congres în sens opus, grupul Yuzhny Rabochy tot în raportul său și se poate explica doar întâmplător sau nedorința de a ridica întrebarea "fără speranță" că nu a fost introdusă nicio rezoluție corespunzătoare cu semnăturile lui zece persoane - - e) Incident cu egalitatea limbilor Să revenim la ordinea sesiunilor congresului Ne-am convins acum că, chiar înainte de a trece la discutarea întrebărilor pe fond, congresul a scos la iveală clar nu doar un grup complet definit de anti-iskraiști (voturi), ci și un grup de elemente intermediare, instabile, gata să susțină acest lucru opt și crește-l la aproximativ - voturi Problema locului Bund-ului în Partid, discutată la congres în termeni extrem de prea detaliați, s-a redus la rezolvarea unei teze de principiu, în timp ce soluția practică a fost amânată până la o discuție a relațiilor organizaționale Având în vedere faptul că s-a acordat destul de mult spațiu în literatura de specialitate înainte de congres pentru elucidarea subiectelor legate de aceasta, discuția de la congres a produs puține informații comparativ noi Nu se poate să nu observăm doar că susținătorii lui Rabochy Dyelo (Martynov, Akimov și Brucker), fiind de acord cu rezoluția lui Martov, au stipulat că îi recunosc insuficiența și nu au fost de acord în concluziile din aceasta (pp , , ,) Din intrebare;! despre locul Bund-ului, congresul a trecut la program Dezbaterea s-a învârtit aici, în cea mai mare parte, în jurul unor amendamente specifice de puțin interes În principiu, opoziția Antschsch-Krovtsy s-a exprimat doar în campania Tovarășului Martynov este împotriva punerii notorii a chestiunii spontaneității și conștiinței Martynov a fost susținut, desigur, de bundiști și de toți rabochedeliștii Nefondanța obiecțiilor sale a fost arătată, printre altele, de Martov și Plehanov Trebuie remarcat ca o curiozitate că acum redactorii Iskra (fără îndoială, reflectând) au trecut de partea lui Martynov și spun contrariul celor spuse la congres! Acest lucru trebuie să fie în concordanță cu celebrul principiu al "continuității" Rămâne să așteptăm până când redacția rezolvă lucrurile complet și ne clarifică întrebarea exact în ce măsură au fost de acord cu Martynov, în ce anume și din ce anume timp În așteptarea acestui lucru, vom întreba doar dacă un astfel de organ de Partid a fost văzut pe undeva, ai cărui redactori au vorbit după congres exact opusul a ceea ce au spus la congres? Ocolind disputele despre recunoașterea Iskra ca organ central (le-am atins deja mai sus) și începutul dezbaterii asupra regulilor (va fi mai convenabil să le luăm în considerare în legătură cu întreaga discuție a regulilor), să trecem mai departe la nuanţele

fundamentale apărute în timpul discuţiei programului În primul rând, notăm extrem de un detaliu G - caracteristica ¡proprietate: dezbaterea pe tema reprezentării proporţionale Tov Egorov din Yuzhn Sclav " a apărat includerea sa în program și a apărat-o în așa fel încât a provocat remarca justă a lui Posadovsky) (un iskraist din minoritate) despre un "dezacord grav" - Fără îndoială, spuse Com Posadovsky, că nu suntem de acord cu următoarea întrebare de bază: ar trebui politica noastră viitoare să fie subordonată unuia sau altuia principiu democratic de bază, recunoscând valoarea lor absolută, sau toate principiile democratice ar trebui să fie subordonate exclusiv intereselor partidului nostru? Sunt ferm în favoarea acestuia din urmă" Plehanov "se alătură complet" lui Posadovsky în a se răzvrăti în termeni și mai definitori și mai hotărâți împotriva "valorii absolute a principiilor democratice", împotriva unei examinări "abstracte" a acestora "Ne gândim ipotetic la un caz", spune el, "în care noi, social-democrații, am vorbi împotriva votului universal Burghezia republicilor italiene a lipsit cândva de drepturi politice persoanele aparținând nobilimii "Proletariatul revoluționar ar putea restrânge drepturile politice ale claselor superioare, așa cum clasele superioare și-au restrâns cândva drepturile politice" Discursul lui Plehanov a fost întâmpinat cu aplauze și șuierat, iar când Plehanov protestează Zwischenruf "nu trebuie să șuierați" și le cere camarazilor să nu fie timizi, tovarășe Egorov se ridică și spune: "deoarece astfel de discursuri provoacă aplauze, atunci sunt obligat să șuier" Împreună cu Com Goldblatom H) (delegat al Bundului) tovarăș Egorov se pronunță împotriva opiniilor lui Posadovsky și Plehanov Din păcate, dezbaterea a fost închisă, iar întrebarea care a apărut despre aceasta a părăsit imediat scena Dar tovarășul încearcă acum în zadar Martov să-și slăbească și chiar să-și reducă sensul la Congresul Ligii: "Aceste cuvinte (Plehanov) au stârnit indignare din partea delegaților, care ar fi putut fi ușor evitată dacă tovarășul Plehanov a adăugat că, desigur, nu se poate imagina o stare de fapt atât de tragică în care proletariatul, pentru a-și consolida victoria, ar trebui să calce în picioare drepturi politice precum libertatea presei (Plehanov: merci)" (p Prot Ligi) Această interpretare contrazice direct afirmația complet categorică a Tovarășului Posadovsky la congres despre un "dezacord serios" și o divergență pe "problema principală" Cu privire la această întrebare fundamentală, toți iskra-iștii s-au pronunțat la congres împotriva reprezentanților "dreaptei" anti-Iskra (Goldblat) și ai "centrului" congresului (Egorov) Acesta este un fapt și putem garanta în siguranță că - - dacă "centrul" (sper că acest cuvânt îi va șoca pe susținătorii "oficiali" ai moliciunei mai puțin decât oricare altul), dacă "centrul" ar trebui (în persoana tovarășului Egorov sau Makhov) să vorbească "în largul lui" " pe aceasta sau alte chestiuni similare, atunci ar ieși la iveală imediat un dezacord serios A ieșit și mai clar cu privire la problema "drepturilor egale pentru limbi" (p și urm) În acest punct, nu atât * dezbaterile, cât * voturile sunt elocvente: numărând suma lor, obținem un număr incredibil - șaisprezece! Din cauza careia? Pentru că este suficient să se stipuleze în program egalitatea tuturor cetățenilor, indiferent de sex etc și limbă, sau dacă este necesar să se spună: "libertatea limbii" sau "egalitatea limbilor" Tov Martov, la Ligă, a caracterizat destul de* corect acest episod, spunând că "o dispută neînsemnată cu privire la formularea unui punct al programului și-a luat o semnificație fundamentală, pentru că jumătate din congres era gata* să răstoarne comisia de program" Exact *) Motivul ciocnirii a fost tocmai nesemnificativ, și totuși ciocnirea a căpătat

un caracter cu adevărat fundamental, și deci forme teribil de acerbe, până la o încercare de "răsturnare" a comisiei de program, până la suspiciunile unei dorințe de "eșuare a congresului" (a bănuit de acest Egorov Martova!), până la schimbul de replici personale de cel mai caracter abuziv (p) Chiar și tovarăș Popov "și-a exprimat regretul că se creează o astfel de atmosferă din pricina fleacurilor" (italice ale mele, p*), care s-au impus pe parcursul a trei ședințe (, și) Toate aceste expresii sunt eminamente definite și indică categoric faptul expresiv că atmosfera *) Martov adaugă: "În acest caz, duhul lui Plehanov despre măgari ne-a rănit foarte mult" (când vorbea despre libertatea limbii, un bunist, se pare, a menționat instituția creșterii cailor în rândul instituțiilor, iar Plehanov și-a remarcat: "caii nu vorbi, dar măgarii uneori vorbesc"), eu, desigur, nu văd în această duhă o moliciune, flexibilitate, discreţie şi flexibilitate deosebite Dar îmi este totuși ciudat că Martov, după ce a recunoscut importanța fundamentală a disputei, nu se oprește deloc cu o analiză a principiului aici și ce nuanțe sunt afectate aici, ci se limitează la a sublinia "răul" a vrajilor Acesta este cu adevărat un punct de vedere birocratic și formalist! Vrăjitoriile ascuțite au făcut într-adevăr "mare pagubă la congres" și nu numai duhovnicii în detrimentul bundiștilor, ci și pe cheltuiala celor care uneori au fost susținuți și chiar salvați de la înfrângere de către bundiști Totuși, odată recunoscută semnificația fundamentală a incidentului, nu se poate scăpa de sintagma despre "impermisibilitatea" (p din Prot Liga) a anumitor vorbe - S - "bănuielile" și cele mai acerbe forme de luptă ("răsturnarea") - dintre care mai târziu, la Congresul Ligii, majoritatea iskra-iștilor au fost acuzați că le-au creat - au fost create de fapt mult mai devreme decât ne-am împărțit în majoritate a lumii și Repet, acesta este un fapt de o importanță extraordinară, un fapt fundamental, a cărui neînțelegere îi conduce pe foarte, foarte mulți la cele mai frivole opinii despre artificialitatea majorității la finalul congresului Din punctul de vedere prezent, Martov, care susține că la congres au fost iskra-iști / , este absolut inexplicabil și absurd că din "fleecuri", din motive "nesemnificative" să fi avut loc o ciocnire care a căpătat un "caracter de principii" și aproape a dus la răsturnarea comitetului congresului Ar fi ridicol să scăpăm de acest fapt cu lamentări și regrete despre duhurile "vătămatoare" Ciocnirea nu ar fi putut dobândi nicio semnificație fundamentală din cauza unor vorbe ascuțite; o asemenea semnificație ar fi putut fi obținută numai în virtutea naturii grupărilor politice de la congres Nu ascuțimea sau ascuțimea a creat conflictul - au fost doar un simptom al faptului că în însăși gruparea politică a congresului există o "contradicție", că există toate garanțiile conflictului, că există o interdicție internă eterogenitate care sparge cu forță imanentă la orice pretext, chiar nesemnificativ Dimpotrivă, din punctul de vedere din care privesc congresul și pe care consider că este de datoria mea să-l apăr ca o cunoscută înțelegere politică a evenimentelor, chiar dacă această înțelegere poate părea jignitoare pentru cineva, din acest punct de vedere , un conflict disperat de ascuțit de principiu și p și al-lea caracter cu o ocazie "nesemnificativă" Întrucât la congresul nostru a fost o luptă constantă între iskra-iști și anti-iskra-iști, întrucât între ei s-au aflat elemente instabile, întrucât aceștia din urmă, împreună cu anti-iskra-iștii, au constituit de voturi (+ = din , conform punctajului meu, desigur, aproximativ), atunci este destul de înțeles și firesc că orice depărtare de iskra-iști, chiar dacă doar o mică minoritate dintre ei, a creat posibilitatea victoriei pentru

tendința anti-Iskra și, prin urmare, a provocat o luptă "frenetică" Acesta nu este rezultatul unor bufnii și atacuri nepotrivit de dure, ci rezultatul unei combinații politice Nu duritatea a creat conflictul politic, ci existența unui conflict politic în cadrul grupării congresului însuși care a creat asprime și atacuri - această opoziție constă în principala noastră diferență fundamentală față de Martov în aprecierea semnificației politice a congresului și a rezultatele congresului - - Pe parcursul întregului congres au existat trei cazuri majore în care un număr nesemnificativ de iskraiști s-au îndepărtat de majoritate - egalitatea limbilor, § din Reguli și alegeri - și în toate aceste trei cazuri a rezultat o luptă acerbă, care a dus în cele din urmă până la actuala criză gravă a Partidului Pentru a înțelege din punct de vedere politic această criză și această luptă, nu trebuie să ne rezumați la fraze despre vorbe inacceptabile, ci să luați în considerare grupările politice de nuanțe care s-au ciocnit la congres Incidentul cu "egalitatea limbilor" este deci de dublu interes din punctul de vedere al clarificării cauzei divergenței, căci aici Martov era (încă era!) iskraist și lupta cu greu mai mult decât oricine altcineva împotriva anti -Iskraiștii și "Centrul" Războiul a început cu o dispută între tovarăș Martov cu liderul bundiștilor, tovarăș Lieber (p -) Martov dovedește suficiența cererii de "egalitate în drepturi pentru cetățeni" "Libertatea limbii" este respinsă, dar "egalitatea limbilor" este imediat prezentată și împreună cu Lieber ia armele împotriva tovarășului Egorov Martov declară că acesta este fetișism, "când oratorii insistă pe egalitatea naționalităților și transferă inegalitatea pe tărâmul limbajului Între timp, întrebarea ar trebui analizată doar din cealaltă parte: există o inegalitate a naționalităților, care se exprimă, printre altele, prin faptul că persoanele aparținând unei națiuni cunoscute sunt private de dreptul de a-și folosi limba maternă " (p) Martov avea perfectă dreptate atunci Într-adevăr, încercarea absolut insuportabilă a lui Lieber și Egorov de a apăra corectitudinea formulării lor și de a găsi în noi nedorința sau incapacitatea de a implementa principiul egalității naționalităților a fost un fel de fetișism De fapt, ca "fetiștii", au apărat cuvântul, nu principiul, au acționat nu de frica vreunei greșeli fundamentale, ci de frica de ceea ce vor spune oamenii Tocmai această psihologie a instabilității (și dacă "alții" ne învinuiesc pentru asta?), remarcată de noi în incidentul cu Comitetul de Organizare, s-a manifestat aici cu deplină claritate de întregul nostru "centru" Un alt reprezentant al acesteia, delegatul minier Lvov, care este apropiat de Yuzhny Rabochy, "consideră foarte gravă problema opresiunii limbilor ridicate de raioanele periferice Este important ca noi, după ce am inclus o clauză privind limbajul în programul nostru, să eliminăm orice sugestie de rusificare, în care ar putea fi suspectați social-democrații Iată o motivație minunată pentru "seriozitatea" problemei Întrebarea este foarte serioasă pentru că este necesar să se înlăture eventualele suspiciuni ale periferiei! Vorbitorul nu dă exact nimic pe fond, nu - - el răspunde acuzaţiilor de fetişism, dar le confirmă complet, arătând absenţa completă a argumentelor sale, scăpând cu referire la ceea ce vor spune raioanele periferice Tot ce ar putea spune este greșit, îi spun ei În loc să analizeze dacă acest lucru este adevărat sau fals, el răspunde: "poate fi bănuit" O astfel de formulare a întrebării, cu pretenția de seriozitate și importanță, capătă într-adevăr deja un caracter fundamental, numai că deloc cel pe care Lieber, Egorov, Lvov au vrut să-l găsească aici Întrebarea fundamentală devine: ar trebui să lăsăm organizațiile și membrii partidului să aplice prevederile

generale și fundamentale ale programului, aplicându-le unor condiții specifice și dezvoltându-le în direcția unei astfel de aplicări, sau ar trebui, din simpla teamă de a suspiciune, umple programul cu mici detalii, instrucțiuni particulare, repetări, cazuistică Problema de principiu devine modul în care social-democrații, în lupta împotriva cazuisticii, pot percepe ("suspecte") încercările de a restrânge drepturile și libertățile democratice elementare Dar când, în sfârşit, ne vom îndepărta de această admiraţie fetişistă pentru incidente? - acesta este gândul care ne-a trecut prin minte la vederea luptei pentru "limbi" Gruparea delegaților în această luptă este deosebit de clară, datorită abundenței voturilor nominale Erau trei Toți anti-iskraiștii (voturi) și, cu cea mai mică ezitare, întregul centru (Mahov, Lvov, Egorov, Popov, Medvedev, Ivanov, Țarev, Belov) stau mereu ca un munte împotriva nucleului Iskra ultimii doi au ezitat la început, uneori abținându-se, alteori votând cu noi și hotărât complet doar prin al treilea vot) Unii dintre iskra-iști se îndepărtează - mai ales caucazienii (trei cu șase voturi) - și datorită acestui lucru, în cele din urmă, direcția "fetișismului" capătă o preponderență La al treilea scrutin, când susținătorii ambelor tendințe și-au clarificat pozițiile cel mai mult, trei caucazieni cu șase voturi s-au despărțit de iskra-iștii majoritari de partea opusă; doi cu două voturi separate de iskraiștii minorității - Posadovsky și Kostich); în primele două scrutine, Lenski, Stepanov și Gorski ( ) din partea majorității iskra-iștilor, Deitch din minoritate, au trecut de partea opusă sau s-au abținut Separarea a opt voturi Iskra (din numărul total de) a dat o preponderență coaliției de susținători anti-Iskra și elemente instabile Acesta este tocmai faptul de bază al grupării congresului, care s-a repetat (în timpul despărțirii celorlalți numai iskra-iști) atât la votul § din Regulament, cât și la alegeri Nu - - Este surprinzător că cei care au suferit înfrângerea la alegeri închid acum ochii cu sârguință asupra cauzelor politice ale acestei înfrângeri, asupra punctelor de plecare ale acelei lupte a nuanțelor, pe care din ce în ce mai dezvăluie și expuse din ce în ce mai fără milă partidului elemente instabile și fără spinare politic Incidentul cu egalitatea limbilor ne arată această luptă cu atât mai viu, de când tovarășul Martov nu a avut timp să câștige laudele și aprobarea lui Akimov și Makhov f) Programul agricol Inconsecvența fundamentală a anti-iskra-iștilor și a "Centrului" a avut un efect clar asupra dezbaterii privind programul agrar, care a ocupat un timp considerabil la congres (vezi pp - op) și a ridicat multe extrem de interesante întrebări După cum era de așteptat, campania împotriva programului ridică tovarăș Martynov (după remarci minore ale tovarășului Lieber și Egorov) El aduce vechiul argument despre corectare - "tocmai această Nedreptate istorică", prin care, parcă indirect, "sfințim alte nedreptăți istorice", etc Îi vine și tovarășul Egorov, care chiar "nu este clar care este semnificația acestui program Există un program pentru noi, de ex definește cerințele pe care le facem sau vrem să o facem populară" (!?!?) Tov Lieber "ar dori să facă aceleași instrucțiuni ca tovarășul Egorov Tov Makhov vorbește cu hotărârea sa caracteristică, afirmând că "majoritatea (?) celor care au vorbit hotărât nu înțeleg care este programul propus și ce scopuri urmărește" Programul propus, vedeți, "este greu de considerat drept social-democrație programul agrar"; ea "miroase oarecum a joc de corectare a nedreptăților istorice", are "o tentă de demagogie și aventurism" Confirmarea teoretică a acestei gândiri este exagerarea și simplificarea obișnuită a marxismului vulgar: iskra-iștii se presupune că "vreau să opereze cu țăranii ca cu ceva unit în

compoziție; iar din moment ce țărănimea a fost de mult (?) stratificată în clase, prezentarea unui singur program duce inevitabil la faptul că programul devine în ansamblu demagogic și, pus în practică, devine o aventură" ( ) Tov Makhov "răspunde" aici adevăratul motiv al atitudinii negative față de programul nostru agrar din partea multor social-democrați care sunt gata să recunoască Iskra (ca - - Makhov), și care nu s-a gândit complet la direcția sa, la poziția sa teoretică și practică Tocmai vulgarizarea marxismului în aplicarea sa la un fenomen atât de complex și cu mai multe laturi precum modul modern al economiei țărănești rusești a provocat și continuă să provoace o neînțelegere a acestui program și deloc o divergență individuală detalii Și dintr-un punct de vedere marxist atât de vulgar, liderii elementelor anti-Iskra (Liber și Martynov) și "centrul" Egorov și Makhov au fost rapid de acord Tov De asemenea, Egorov a exprimat sincer una dintre trăsăturile caracteristice ale lui Yuzhny Rabochy și ale grupurilor și cercurilor care gravitează spre ea, și anume, o înțelegere greșită a semnificației mișcării țărănești, o neînțelegere că nu este o supraestimare, ci, dimpotrivă, mai degrabă o subestimarea acestei semnificații (și lipsa puterii de utilizare a mișcării) a fost partea slabă a social-democraților noștri în timpul primelor revolte țărănești celebre "Sunt departe de a fi purtat de redacția cu mișcarea țărănească", a spus tovarășul Egorov, "un hobby care, după revoltele țărănești, a cuprins mulți social-democrați" T Egorov nu s-a deranjat, doar, din păcate, să aducă la cunoştinţă congresului vreo informaţie exactă despre ceea ce a exprimat această pasiune a redactorilor, nu s-a obosit să dea indicații specifice asupra materialului literar dat de Iskra Mai mult, a uitat că toate punctele principale ale programului nostru agrar au fost dezvoltate de Iskra în al treilea număr, adică cu mult înainte de tulburările ţărăneşti) Cine l-a "recunoscut" pe Iskra nu numai în cuvinte, nu ar fi păcat să arate puțin mai multă atenție principiilor teoretice și tactice ale acesteia! "Nu, nu putem face mare lucru printre țărănimii!" exclamă tovarășul Egorov explică în continuare această exclamație nu în sensul unui protest împotriva unui anumit "hobby", ci în sensul unei negare a întregii noastre poziții: "Aceasta înseamnă că sloganul nostru nu poate concura cu sloganul aventurier" O formulare pre-caracteristică a unei atitudini neprincipiale față de afaceri, care reduce totul la "concurență" a lozincilor diferitelor partide! Și acest lucru se spune după ce vorbitorul se declară "mulțumit" de explicațiile teoretice, care indicau că ne străduim pentru un succes de durată în agitație, nu stânjeniți de eșecuri temporare, și acel succes de durată (în ciuda strigătelor zgomotoase ale "concurenților" pentru o clipă) este imposibil fără o bază teoretică stabilă pentru program (p) Ce confuzie se dezvăluie prin această asigurare a "satisfacției" și prin repetarea imediată a propozițiilor vulgare moștenite din vechiul economism, pentru care "concurența de lozinci" a rezolvat toate problemele - - nu doar agrar, ci întregul program și toate tacticile luptei economice și politice "Nu poți forța un mânar", a spus tovarășul Egorov, să lupte cot la cot cu țăranul bogat pentru tăierile care sunt deja în mare parte în mâinile acestui țăran bogat Din nou, aceeași simplificare, asemănătoare, fără îndoială, cu economismul nostru oportunist, care insista că era imposibil să "forțezi" proletarul să lupte pentru ceea ce în mare parte este în mâinile burgheziei și într-o și mai mare parte va cădea în mâinile sale în viitor Din nou, aceeași vulgarizare, uitând de particularitățile rusești ale relației capitaliste generale dintre un muncitor și un țăran bogat Se apasă acum tăieturile, de fapt se apasă

și pe muncitorul de la fermă, care nu are ce să "forțeze" să lupte pentru eliberarea din robie Să-i "forțeze" pe unii intelectuali să vină, să-i obligă să aibă o viziune mai largă asupra sarcinilor lor, să-i obligă să abandoneze stereotipurile atunci când discută probleme specifice, să-i obligă să țină cont de conjunctura istorică, care ne complică și modifică scopurile Este doar prejudecata că țăranul este prost - o prejudecată care, după cum remarcă pe bună dreptate tovarășul Martov (p), a strecurat prin discursurile tovarășului Martov Liahov și alți oponenți ai programului agrar - doar prejudecățile explică uitarea acestor oponenți a condițiilor reale de viață ale muncitorului nostru fermier După ce au simplificat întrebarea la o simplă opoziție: muncitor și capitalist, reprezentanții "centrului" nostru au încercat, ca de obicei, să dea vina pe mujik pentru îngustimea lor "Tocmai pentru că", a spus tovarășul Makhov, "că eu îl consider pe mujic inteligent în măsura în care punctul său de vedere îngust de clasă, cred că el va reprezenta idealul mic-burghez de capturare și divizare" Aici, evident, se amestecă două lucruri: o caracterizare a punctului de vedere de clasă al mujicului ca mic burghez și îngustarea acestui punct de vedere, reducerea lui la o "măsură restrânsă" Tocmai în această reducere se află eroarea lui Egorovi și Makhovi (exact în același mod în care eroarea lui Martynov și Akimov a constat în reducerea la "măsura restrânsă" a punctului de vedere al proletarului) Între timp, atât logica, cât și istoria învață că punctul de vedere de clasă mic-burghez poate fi mai mult sau mai puțin îngust, mai mult sau mai puțin progresist, tocmai din cauza dualității poziției mic-burghezului Iar sarcina noastră nu poate fi în niciun caz să renunțăm la îngustimea ("prostia") țăranului sau la dominația "prejudecății" asupra lui, ci, dimpotrivă, la extinderea neobosită a punctului său de vedere, în a contribui la victoria rațiunii sale asupra prejudecății sale - - Punctul de vedere vulgar-marxist asupra chestiunii agrare rusești și-a găsit expresia culminantă în cuvintele finale ale tovarășului V Makhov, un apărător loial al vechiului comitet editorial al Iskra Nu degeaba aceste cuvinte au fost întâmpinate cu aplauze, deși ironice "Nu știu, desigur, cum să numesc necaz", spune tovarășul Makhov, indignat de indicația lui Plehanov că mișcarea în favoarea unei redistribuiri negre nu ne sperie deloc, că nu am reține această mișcare progresistă (burghez-progresistă): "Dar această revoluție, dacă se poate numi așa, nu va fi revoluționar Aș spune mai corect că nu va mai fi o revoluție, ci o reacție Și acum avem mult mai mult decât în timpul Revoluției Franceze (aplauze ironice), avem un Partid Social Democrat (râsete) Da, așa ceva Partidul Social Democrat care ar raționa conform lui Machovsky, sau ar avea instituții centrale, bazându-se pe Makhovi, ar merita cu adevărat doar râsete Vedem, așadar, că și asupra întrebărilor pur fundamentale ridicate de programul agrar, gruparea deja cunoscută nouă a avut imediat efect Anti-iskra-iștii (voturi) merg într-o campanie în numele marxismului vulgar; în urma lor, conducătorii "Centrului", Yegorovii și Makhovii, se încurcă constant și se rătăcesc în același punct de vedere restrâns Este destul de firesc, așadar, ca votul asupra anumitor puncte ale programului agrar să dea cifrele de și de voturi pentru (p și), adică, exact numărul aproximativ pe care l-am văzut în disputa privind locul pentru discutarea chestiunii Bund-ului și în incidentul cu Comitetul de organizare și în problema închiderii lui Yuzhny Rabochy De îndată ce se ridică o întrebare care depășește cumva cadrul modelului obișnuit și deja stabilit, care necesită cumva o aplicare independentă a teoriei lui Marx la relații socio-economice unice și noi (pentru germani noi) și imediat iskra- știi, care sunt

capabili să se ridice la înălțimea sarcinii, se dovedește a fi doar / din voturi, imediat întregul "centru" se întoarce în spatele lui Lieber și Martynov Și tov Martov face tot posibilul pentru a ascunde acest fapt evident, sustrăgând timid acele voturi în care nuanțe se dezvăluie clar! Din dezbaterea programului agrar se vede clar lupta iskra-iștilor împotriva a două cincimi bune din Congres Delegații caucazieni ocupați - - iată o poziție absolut corectă - în mare parte, probabil datorită faptului că cunoașterea strânsă a formelor locale ale numeroaselor rămășițe de iobăgie i-a avertizat împotriva opozițiilor goale abstracte, asemănătoare școlilor, care i-au mulțumit pe Makhovi Atât Plehanov, cât și Gusev s-au luat armele împotriva lui Martynov și Lieber, Makhov și Egorov (care confirmă că "o viziune atât de pesimistă asupra muncii noastre în mediul rural" ca opinia tovarășului Egorov, el "se întâlnise adesea printre camarazi care acționează în Rusia "), și Kostrov, și Karsky"), și Troțki Acesta din urmă subliniază în mod corect că "sfatul binevoitor" al criticilor programului agrar "miroase prea mult a filistinism " (p) Tovarășe Lange nu este corect plasat lângă Egorov și * Makhov Cine citește cu atenție protocoalele va vedea că Lange și Gorin iau o poziție complet diferită de cea luată de Egorov și Makhov Lange și Gorin nu le place formularea paragrafului despre reduceri, ei înțelege pe deplin ideea programului nostru agrar, încercând să o punem în practică într-un mod diferit, lucrând pozitiv la găsirea unei formulări mai impecabile, din punctul lor de vedere, introducând proiecte de hotărâri pentru a convinge autorii programului sau să stea de partea lor, împotriva tuturor ne-iskraiștilor Este suficient să comparăm, de exemplu, propunerea lui Makhov împotriva respingerii întregului program agrar (p , pentru nouă, împotriva) și punctele sale individuale (p etc) cu poziția lui Lange, care a introdus o revizuire independentă a punctului despre tăieturi (p) pentru a vedea diferența fundamentală dintre ele *) Vorbind mai departe despre argumentele care miroase a "filistinism", tovarășe Troțki a subliniat că "în următoarea perioadă revoluționară, trebuie să ne asociem cu țărănimea" "În fața acestei sarcini, scepticismul și "vederea" politică a lui Makhov și Egorov sunt mai dăunătoare decât orice scurtă durată vedenie" Tov Kostich, un alt membru al minorității Iskra, a subliniat foarte bine "incertitudinea în sine, în stabilitatea sa fundamentală" din partea tovarășului Liakhova - o caracteristică care nu se încadrează în sprânceană, ci în ochiul "centrului" nostru "În pesimismul Tovarășului Makhov a fost de acord cu tovarășul Egorov, deși între ei sunt umbre", a continuat tovarășul Kostich ") Comparați discursul lui Gorin, p - - administrație, își direcționează deja mișcarea în măsura în care este posibil Și cu acest pesimism ei îngustează sfera lucrării noastre" (p) Pentru a pune capăt problemei dezbaterii programatice la congres, merită remarcată o altă scurtă dezbatere despre susținerea mișcărilor de opoziție Programul nostru afirmă clar că Partidul Social Democrat sprijină "orice mișcare de opoziție și revoluționară îndreptată împotriva ordinii sociale și politice existente în Rusia" S-ar părea că această ultimă rezervă arată destul de precis pe care dintre curentele de opoziție susținem Cu toate acestea, diferența de nuanțe care s-a stabilit de mult în Partidul nostru s-a dezvăluit imediat chiar și aici, oricât de greu ar fi să ne imaginăm că mai pot exista "nedumeriri și neînțelegeri" cu privire la o întrebare care fusese mestecată într-o asemenea măsură! Ideea era, evident, tocmai nu în neînțelegeri, ci în nuanțe Makhov, Lieber și Martynov au tras imediat un semnal de alarmă și s-au trezit din nou într-o minoritate atât de "compactă", încât tovarășul Martov, poate, ar

trebui să explice acest lucru și aici prin intrigi, trucuri, diplomație și alte lucruri drăguțe (vezi discursul său la Congresul Ligii), la care apelează oameni care sunt incapabili să se gândească la motivele politice ale formarea unor grupuri "compacte" și a unei minorități și a unei majorități Makhov începe din nou cu o simplificare vulgară a marxismului "Singura noastră clasă revoluționară este proletariatul", declară el, iar din această justă situație trage imediat concluzia nedreaptă: "restul sunt așa-așa, de partea nenorocitului (râsetul general) Da, pe partea ticălosului și vreau doar să profit Sunt împotriva sprijinirii lor" (p) Formularea incomparabilă a poziţiei sale, tovarăşe Makhov i-a derutat pe mulți (dintre susținătorii săi), dar pe merit atât Lieber, cât și Martynov au fost de acord cu el, propunând eliminarea cuvântului "opoziție" sau limitarea acestuia la adăugarea "democratic-opoziție" Plehanov s-a răzvrătit pe bună dreptate împotriva acestui amendament al lui Martynov "Trebuie să-i criticăm pe liberali", a spus el, "să le expunem lipsa de inimă Este adevărat Dar expunând îngustimea și limitările tuturor mișcărilor, altele decât social-democrația, suntem obligați să explicăm proletariatului că, în comparație cu absolutismul, chiar și o constituție care nu acordă votul universal este un pas înainte și că, prin urmare, nu trebuie să prefere ordinea existentă unei astfel de constituții" Tovarășii Martynov, Lieber și Makhov nu sunt de acord cu acest lucru și își apără - - o poziţie atacată de Axelrod, Starover, Troţki şi din nou Plehanov Tov Makhov a reușit să se bată încă o dată La început el a spus că restul claselor (cu excepția proletariatului) erau "așa așa" și el era "împotrivă susținerii lor" Apoi a cedat și a recunoscut că "fiind în esență reacționară, burghezia este adesea revoluționară - când, de exemplu, este vorba de combaterea feudalismului și a rămășițelor acestuia" "Dar există grupuri", continuă el, corectându-se încă o dată de la geantă la preș, "care întotdeauna (?) reacționari, așa sunt meșterii " Acestea sunt perlele la care au fost de acord în principiu înșuși liderii "centrului" nostru, care au apărat ulterior vechea redacție cu spumă la gură! Erau artizanii, chiar și în Europa de Vest, unde sistemul breslelor era atât de puternic, care, ca și alți mici burghezi din orașe, au dat dovadă de un spirit revoluționar deosebit în epoca căderii absolutismului Este mai ales absurd ca un social-democrat rus să repete, fără să stea pe gânduri, ceea ce spun tovarășii occidentali ai artizanilor de azi într-o epocă care este la un secol și jumătate de la căderea absolutismului În Rusia, caracterul reacţionar al meşteşugarilor în comparaţie cu burghezia în domeniul întrebărilor politice nu este altceva decât o frază stereotipată învăţată pe de rost Din păcate, protocoalele nu conțin nicio indicație asupra numărului de voturi pe care le-au adunat amendamentele respinse ale lui Martynov, Makhov și Lieber pe această temă Putem spune doar că liderii elementelor anti-Iskra și unul (din liderii "Centrului"*) s-au adunat și aici, într-o grupare împotriva iskra-iștilor, deja cunoscută nouă Rezumând toate discuțiile despre program, nu se poate să nu tragem concluzia că nu a existat niciodată vreo dezbatere aprinsă care să trezească interes general care să nu dezvăluie diferența de nuanțe acum tăcută de tovarășul Margsvym și de noii redactori ai Iskra *) Un alt lider al aceluiași grup, tovarăș Egorov, și-a exprimat opinia cu privire la problema susținerii curentelor de opoziție din alte părți, în legătură cu rezoluția lui Axelrod despre socialiști-revoluționari (p) Tov Egorov a văzut o "contradicție" între cerința programului de a sprijini orice opoziție și mișcare revoluționară și o atitudine negativă atât față de socialiști-revoluționari, cât și față de liberali

Într-un alt f-er-me și abordând întrebarea dintr-un unghi puțin diferit, tovarășe Egorov a dezvăluit aici aceeași înțelegere restrânsă a marxismului și aceeași atitudine instabilă, semi-ostilă față de poziția Iskra (pe care a recunoscut-o) ca și tovarășii Makhov, Lpbsr și Martynov - β - g) Regulile partidului Tovarăș de proiect Martov Congresul a trecut de la program la Regulamentul de partid (sărim peste chestiunea sus-menționată a Organului central și rapoartele delegaților, care, din păcate, nu au putut fi prezentate într-o formă satisfăcătoare de către majoritatea delegaților) Inutil să spun că problema regulilor a fost de o importanță extraordinară pentru noi toți Într-adevăr, Iskra a acționat de la bun început nu doar ca un organ literar, ci și ca o unitate organizatorică În editorialul celui de-al patrulea număr ("De unde să încep?") Iskra a prezentat un întreg plan organizatoric*) și a realizat acest plan sistematic și neclintit timp de trei ani Când Congresul al II-lea al Partidului a recunoscut-o pe Iskra ca Organ Central, dintre cele trei puncte din motivarea rezoluției corespunzătoare (p), două puncte au fost consacrate tocmai acestui plan organizatoric și ideilor organizatorice ale Iskra: rolul său în dirijarea practicii Munca de partid și rolul de conducere în munca unificatoare Este, prin urmare, destul de firesc ca munca Iskra și întreaga chestiune a organizării partidului, întreaga chestiune a restabilirii efective a partidului, să nu poată fi considerată finalizată fără recunoașterea de către întregul partid și consolidarea formală a anumitor idei organizatorice Pentru a îndeplini această sarcină era carta organizatorică a partidului Principalele idei pe care Iskra a căutat să le pună la baza organizării partidului s-au rezumat în esență la următoarele două Prima, ideea de centralism, a determinat în mod fundamental metoda de rezolvare a întregii mase de probleme organizaționale private și detaliate Al doilea, rolul special al organului de îndrumare ideologic, ziarul, a ținut cont de nevoile temporare și speciale ale mișcării muncitorești social-democrate ruse într-o atmosferă de sclavie politică, cu condiția ca inițial o bază operațională pentru atacul revoluționar în străinătate a fost creat Primul *) În discursul său despre recunoașterea Iskra ca organ central, tovarășe Popov, printre altele, a spus: "Îmi amintesc un articol din numărul sau al Iskra - - doi membri ai Consiliului*) Hertz), Rusov susțin modalități diferite de alcătuire a Consiliului pe lângă cele trei modalități propuse de cei cinci membri ai comisiei statutare Întrebările în litigiu s-au rezumat în primul rând la definirea sarcinilor sovieticului: o instanță de arbitraj sau cea mai înaltă instituție a partidului? Consecvent pentru primul a stat, după cum am spus, tovarășul Panin Dar era singur Tov Martov s-a exprimat hotărât împotriva: "Propunerea de a înlătura cuvintele: "Sovietul este cea mai înaltă instituție" îmi propun să resping: "formularea noastră" (adică formularea sarcinilor Sovietului, asupra căreia am convenit în comisie statutară) "lasă în mod deliberat posibilitatea de dezvoltare a Consiliului în cea mai înaltă instituție a partidului Pentru noi, Consiliul nu este doar o instituție de conciliere " Între timp, componența Consiliului, după proiectul Tovarășului Martov, corespundea în întregime și exclusiv naturii de "instituții conciliante" sau instanțe de arbitraj: doi membri din ambele centre și un al cincilea, invitați de acești patru Nu numai această componență a Consiliului, ci și cea adoptată de congres, la propunerea tovarășilor Rusov și Hertz (al cincilea membru este numit de congres), corespunde exclusiv scopurilor reconcilierii sau medierii Există o contradicţie ireconciliabilă între această componenţă a Sovietului şi numirea sa

pentru a deveni cea mai înaltă instituţie a partidului Cea mai înaltă instituție a partidului trebuie să fie constant în componență și să nu depindă de modificări accidentale (uneori din cauza eșecurilor) în componența centrelor Cea mai înaltă instituție trebuie să fie în legătură directă cu Congresul Partidului, primindu-și puterile de la acesta, și nu de la celelalte două instituții de Partid subordonate Congresului Cea mai înaltă instituție trebuie să fie formată din persoane cunoscute de Congresul Partidului În fine, o instituție superioară nu poate fi organizată în așa fel încât însăși existența ei să depindă de întâmplare: două colegii nu reușesc să se pună de acord asupra alegerii unei cincimi, iar partidul rămâne fără o instituție superioară! Împotriva acesteia s-a obiectat:) că dacă unul dintre cei cinci s-ar abține, iar restul de patru au fost împărțiți în două perechi, situația s-ar putea dovedi și ea fără speranță (Egorov) Această obiecție este insuportabilă, pentru că imposibilitatea de a lua o decizie este uneori inevitabilă pentru orice colegiu și nu este deloc ceva imposibil *) Tov Bătrânul Credincios, se pare, a înclinat și el spre părerile Tovarășului Panin, cu singura diferență că acesta din urmă știa ce vrea, și a introdus destul de consecvent rezoluții care au transformat Sovietul într-o instituție pur de arbitraj, de conciliere, în timp ce tovarăș Bătrânul Credincios nu știa ce vrea, spunând că Consiliul se întrunește, conform proiectului, "doar la cererea părților" (p) Acest lucru este de-a dreptul "greșit" / - posibilitatea de a forma un consiliu A doua obiecție: "dacă o instituție precum Consiliul nu reușește să aleagă un al cincilea membru, atunci aceasta înseamnă că instituția este în general incompetentă" (Zasulich) Dar aici nu e vorba de incapacitate, ci de inexistența unei instituții superioare: fără un al cincilea membru nu va exista Consiliu, nu va exista "instituție" și va fi imposibil să vorbim de capacitate În fine, ar fi un rău reparabil dacă ar exista cazuri în care nu s-a constituit unul dintre aceste colegii de partid, deasupra căruia să stea un alt colegiu, superior, pentru că atunci acest colegiu superior ar putea oricând să umple golul într-un fel sau altul în cazuri de urgență Dar nu există colegiu asupra sovieticului, cu excepția Congresului și, prin urmare, lăsarea în Reguli posibilitatea ca nici măcar să nu se poată forma un Soviet este o ilogicitate evidentă Ambele mele discursuri scurte la congres pe această chestiune au fost dedicate unei analize (p și) numai a acestor două obiecţii incorecte cu care proiectul lui Martov a fost apărat de el însuși și de alți camarazi Problema predominanței O Central sau Comitetului Central în Soviet nici măcar nu a fost pusă de mine Această întrebare a fost pusă, pentru prima dată, în sensul de a sublinia pericolul predominării O Centrală, tovarăș Akimov încă din a -a sesiune a congresului (p), și abia după congres, tovarășii Martov, Axelrod și alții l-au urmat pe Akimov creând o poveste absurdă și demagogică despre dorința "majorității" de a transforma instrumentul editorial Atingând această întrebare în starea sa de asediu, tovarășe Martov și-a ocolit cu modestie adevăratul său inițiator! Oricine dorește să se familiarizeze cu întreaga formulare a chestiunii predominării O Centrală asupra Comitetului Central la Congresul Partidului și să nu se limiteze la citate individuale rupte de legătură, va vedea cu ușurință pervertirea cazului de tovarăș Martov Încă din a -a întâlnire, nimeni altul decât tovarășul Popov, începe cu o polemică împotriva părerilor tovarășului Akimov, care dorește "în fruntea partidului să apere "cea mai strictă centralizare" pentru a slăbi influența C T" (p , cursive ale mele), "care este de fapt rostul unui astfel de sistem (a lui Akimov)" "O astfel de centralizare",

adaugă tovarășul Popov, nu numai că nu apăr, dar sunt gata să-l combat în orice fel, pentru că opa este steagul oportunismului Aceasta este rădăcina notoriei întrebări despre predominanța O Centrală asupra Comitetului Central și nu este de mirare că tovarășul Martov trebuie acum să tacă adevărata origine a întrebării Chiar și tovarăș Popov nu vede natura oportunistă - - aceste vorbe lui Akimov despre predominanţa O Centrală *) şi, pentru a se despărţi în mod corespunzător de Tovarăş Akimov, tovarășul Popov a declarat categoric: "Să aibă acest centru (sovietic) trei membri din redacția și doi membri din Comitetul Central sursă" (p) Tov Akimov a obiectat: "conform proiectului, predominanța O Centrală în Consiliu este asigurată pur și simplu pentru că componența redacției este permanentă, în timp ce cea a Comitetului Central este variabilă" (p) - argument care se referă doar la "permanenta" in principiu!' despre leadership (fenomen normal și dezirabil), nicidecum la "prevalență" în sensul de interferență sau încălcare a independenței Și tov Popov, care la acea vreme nu aparținea "minorității", care a acoperit nemulțumirea față de componența centrelor cu bârfe despre lipsa de independență a Comitetului Central, îi răspunde destul de rezonabil tovarășului Akimov: "Îmi propun să o luăm în considerare (Consiliul) centrul conducător al partidului, iar atunci se va pune întrebarea dacă Consiliul are un număr mai mare de reprezentanţi din O Centrală sau din Comitetul Central (p Cursivele mele) Când discuția despre componența Consiliului s-a reluat la a -a ședință, tovarășe Pavlovici, continuând vechea dezbatere, vorbește în favoarea predominanței O Centrală asupra K Centrală "în vederea stabilității celui dintâi" ( ), având în vedere tocmai stabilitatea principială, ca tovarăș Martov, care a vorbit imediat după Tovarăș Pavlovich, a considerat inutil să "fixeze superioritatea unei instituții față de alta" și a subliniat posibilitatea ca unul dintre membrii Comitetului Central să se afle în străinătate: "acest lucru va păstra într-o anumită măsură stabilitatea fundamentală a Comitetului Central" ( ) Nu există nici măcar un indiciu de confuzie demagogică a chestiunii stabilității de principiu și a protecției acesteia cu protecția independenței și independenței Comitetului Central Martov, despre congres *) Tov Akimova nici tovarăș Ioanov, nici tovarăș Martov nu s-a stânjenit să-l numească oportunist, au început să fie jigniți și indignați abia atunci când li s-a aplicat acest nume și le-a fost aplicat pe bună dreptate pentru "egalitatea limbilor" sau pentru § Tov Akimov, pe urmele căruia a mers tovarășul Martov, însă, a știut să se poarte cu mai multă demnitate și curaj la un congres de partid decât tovarășul Martov şi Co la Congresul Ligii "Sunt aici", a spus tovarășul Akimov la congresul partidului îl numesc oportunist; Eu personal consider acest cuvânt abuziv, insultător și cred că nu l-am folosit deloc; cu toate acestea, nu protestez împotriva acestui lucru" (p) Poate, t t Martov și Starover i-au oferit tovarăș Akimov să-și semneze protestul împotriva falsei acuzații de oportunism, io tovarăș Akimov a refuzat? - - de se încăpăţâna să urmărească numai Tovarăşe Akimov, care la acea vreme încă vorbea despre "spiritul Arakcheev al statutului" ( ), despre faptul că "dacă trei membri ai O Central vor vorbi în Consiliul de Partid, atunci K se va transforma într-un simplu executor de vointa redactorilor (sublinierea mea) Trei persoane care locuiesc în străinătate vor avea dreptul de a avea control nelimitat (!!) asupra muncii întregului (!!) Partid Ele sunt asigurate în sensul securității și de aceea puterea lor este pe viață" ( ) Împotriva acestor fraze cu totul absurde și demagogice, care înlocuiesc conducerea ideologică prin amestecul în activitatea întregului Partid (și care, după congres, i-au

rostit tovarășului Axelrod o lozincă ieftină cu discursurile sale despre "teocrație"), acesta le-a opus din nou , tovarășul Pavlovici, care a subliniat că el reprezintă "pentru puterea și puritatea acelor principii, a căror reprezentantă Iskra este Prin acordarea preponderenței redactorilor Organului Central, întăresc astfel aceste principii" Așa stă cu adevărat problema notoriei predominanțe a Organului Central asupra Comitetului Central rtunistic și demagog și aceste fraze ale tovarășului Akimov, fraze, a căror adevărată natură chiar și tovarășul Popov a văzut-o clar, a văzut-o atunci, când încă neînvins pe problema componenţei centrelor! *# * Rezultatul întrebării privind componența Consiliului: contrar încercărilor tovarășului Martov pentru a dovedi în "Starea de asediu" inconsecvența și incorectitudinea prezentării mele în "Scrisoarea către redactor", procesul-verbal al ședinței arată clar că această întrebare, în comparație cu § , este într-adevăr doar un detaliu, care este o fiară completă O altă declarație a fost afirmația din articolul Congresul nostru (nr din Iskra)* că am argumentat "aproape exclusiv" despre organizarea instituțiilor centrale ale partidului Această perversiune este cu atât mai flagrantă cu cât autorul articolului a evitat complet controversa cu privire la § În plus, faptul că nu a existat o grupare definită de iskra-iști cu privire la problema componenței Sovietului, acest lucru este confirmat și de protocoale a voturilor personale; nu, Martov nu este de acord cu Panin, mă înțeleg cu Popov, Egorov și Gusev stau deoparte și și așa mai departe Akimov și în această chestiune *) Acest articol îi aparține lui L Martov Roșu - - k) Sfârșitul dezbaterii privind cartea Cooptarea la centre Plecarea delegaților "Afaceri de lucru" Dintre premiile ulterioare privind Regulamentul (a -a sesiune a Congresului), merită remarcată doar problema limitării puterii Comitetului Central, care pune în lumină natura atacurilor actuale ale martoviților asupra hipercentralismului T t Egorov și Popov s-au străduit să limiteze centralismul cu ceva mai multă convingere, indiferent de candidatura lor sau de candidatura pe care o promovau Încă în cadrul Comisiei Statutare, ei au propus ca dreptul Comitetului Central de a dizolva comitetele locale să fie limitat prin acordul Sovietului și, în plus, prin cazurile special enumerate (p , nota) Trei membri ai comisiei statutare (Glebov, Martov și eu) s-au pronunțat împotriva acesteia, iar la congres tovarășul Martov ne-a apărat părerea (p), obiectând la adresa lui Egorov și Popov că "Ts K va discuta deja înainte de a decide să facă un pas atât de serios încât să dizolve organizația După cum vezi, atunci tovarășe Martov a rămas surd la toate intruderile anticentraliste, iar congresul a respins propunerea lui Egorov și Popov - din păcate, nu învățăm doar din procesul verbal cu câte voturi La congresul partidului tovarăşe Martov a fost, de asemenea, "împotrivă înlocuirii cuvântului organizează (Comitetul Central organizează comitete etc în § din Regulamentul Partidului) cu cuvântul aprobă Este necesar să dăm dreptul și să ne organizăm", a spus apoi tovarășul Martov, care nu se gândise încă la ideea remarcabilă, a descoperit abia la Congresul Ligii, că afirmația nu intră în conceptul de "organizare" Pe lângă aceste două puncte, restul, dezbateri deja complet mărunte cu privire la detaliile §§ - din statut (p din protocoale), nu prezintă interes Alineatul - problema cooptarii tuturor colegiilor de partid in general si centrelor in special Comisia propune majorarea majorității calificate necesare pentru cooptare de la / la /th Vorbitorul (Glebov) propune cooptarea în unanimitate Comitetului Central al Tov Egorov, recunoscând asperitatea ca fiind nedorită, reprezintă o majoritate simplă în absența unui drept de veto motivat

Tov Popov nu este de acord nici cu comisia, nici cu tiov Egorov și necesită fie majoritate simplă (fără drept de veto), fie unanimitate Tov Martov nu este de acord cu comisia, sau cu Glebov, sau cu Egorov, sau cu Popov, vorbind împotriva unanimității, împotriva / (pentru ■%), împotriva "cooptației reciproce", adică drepturi re da k- - ID țiune O să protesteze împotriva cooptării în fața Comitetului Central și invers ("drepturile de control reciproc asupra cooptării") După cum vede cititorul, gruparea se dovedește a fi cea mai variată, iar dezacordurile sunt împărțite în trăsături aproape "unanime" în opiniile fiecărui delegat Tov Martov spune: "Recunosc imposibilitatea psihologică de a lucra cu fețe neplăcute Dar, este important și pentru noi ca organizația noastră să fie viabilă și eficientă Dreptul de a exercita controlul asupra Comitetului Central și a redacției O Centrală nu este necesar în timpul cooptației Nu sunt împotriva acestui lucru pentru că cred că nu sunt competenți unul în domeniul celuilalt Nu! Redactorii O Centrală, de exemplu, i-ar putea oferi lui Ts K sfaturi bune dacă domnul Nadejdin, de exemplu, ar trebui să fie admis în Comitetul Central Mă răzvrătesc pentru că nu vreau să creez birocrație deranjantă reciproc Îmi opun: "Sunt două întrebări aici Prima este despre o majoritate calificată, iar eu sunt împotriva propunerii de a scădea c la / Nu este prudent să introduci un protest motivat și sunt împotriva lui Nemăsurat mai importantă este a doua întrebare despre dreptul de control reciproc al C C și C O asupra cooptației Consimțământul reciproc al celor două centre este o condiție necesară pentru armonie Aici întrebarea este despre ruptura celor două centre Oricine nu vrea o scindare trebuie să aibă grijă să existe armonie Din viața partidului se știe că au fost oameni care au introdus o scindare Aceasta este o chestiune de principiu, una importantă, de ea poate depinde întreaga soartă viitoare a Partidului" ( ) Acesta este textul integral al rezumatului discursului meu scris la congres, la care tovarășul V V Martov Din păcate, deși i-a acordat o importanță serioasă, nu s-a obosit să-l conecteze cu toate dezbaterile și cu întregul moment politic al congresului când a fost rostit acest discurs În primul rând, întrebarea este de ce în proiectul meu inițial (vezi p , §) m-am limitat la / și nu am avut nevoie de control reciproc cooptarea în centre? Tov Troţki, care a vorbit după mine (p), a pus imediat această întrebare Răspunsul este nu, dar această întrebare este dată de discursul meu la Congresul Ligii și de o scrisoare a Tovarășului Pavlovici despre al II-lea Congres Secțiunea din Reguli "a spart vasul" și a fost necesar să-l prindă cu un "nod dublu", am spus la Congresul Ligii Aceasta însemna, în primul rând, că, într-o chestiune pur teoretică, Martov s-a dovedit a fi un oportunist, iar Lieber și Akimov și-au apărat greșeala o minoritate nesemnificativă, iskra-iștii) cu anti-iskra-iștii le-a dat majoritate la congres în - - centre Și vorbeam aici despre componența personală a centrelor, subliniind nevoia de armonie și avertizând împotriva "oamenilor care au introdus o scindare" Acest avertisment a căpătat o semnificație fundamentală cu adevărat importantă, deoarece organizația Iskra (fără îndoială mai competentă în problema personalului centrelor, deoarece este cel mai bine familiarizată cu toate problemele în practică și cu toți candidații), organizația Iskra și-a susținut deja vot deliberativ pe această temă, a adoptat decizia pe care o știm despre candidaturile care i-au stârnit temeri Atât din punct de vedere moral, cât și pe fond (adică, competența decidentului), organizarea Iskra trebuie să fi fost de o importanță decisivă în această problemă delicată Dar formal Tovarăşe Martov, desigur, avea cel mai deplin drept de a face apel

împotriva majorității organizației Iskra la Lieber și Akimov Și tov Akimov, în discursul său strălucit despre § , a spus în mod remarcabil de clar și inteligent că, atunci când vede un dezacord între iskra-iști cu privire la mijloacele de atingere a scopului lor comun Iskra, el votează în mod conștient și deliberat pentru cea mai proastă metodă, adică a lui, a lui Akimov , gol diametral opus Iskra Nu putea fi supus, așadar, nici unei îndoieli că, indiferent chiar de voința și conștiința Tovarășului Martov, este cea mai proastă formație de centre care va primi sprijinul Lieberilor și Akimovilor Ei pot vota, trebuie să voteze (judecând nu după cuvintele lor, ci după faptele lor, ci votul lor din §) tocmai pentru acea listă, care poate promite prezența unor "oameni care au provocat o scindare", votează tocmai pentru a "Faceți o despărțire" Este surprinzător că într-o astfel de situație am vorbit despre o importantă problemă de principiu (armonia dintre cele două centre), de care ar putea depinde întreaga soartă viitoare a partidului? Nici un social-democrat care să fi fost deloc familiarizat cu ideile, planurile și istoria mișcării lui Iskra, care să împărtășească aceste idei cu vreo sinceritate, nu s-a putut îndoi pentru o clipă că decizia a fost luată de Lieber; și Akimov, disputa din cadrul organizației Iskra cu privire la componența centrelor a fost formal corectă, dar a asigurat cele mai proaste rezultate posibile Aceste cele mai proaste rezultate posibile trebuiau luptate Întrebarea este: cum să lupți? Am luptat nu cu isterie și nu cu scandal, desigur, ci cu astfel de mijloace care sunt destul de loiale și în ii ol h e sunt legale: simțind că suntem în minoritate (ca la §), am devenit să mijlocim înainte - Congresul pentru protecția drepturilor minorității Și calificări mai stricte pentru admiterea membrilor (/ în loc de /:;) și unanimitatea în cooptare și controlul reciproc asupra cooptării în centre - toate acestea am început să le apărăm când - Ne-am regăsit în minoritate pe problema personalului centrelor Acest fapt este ignorat constant de Ivans și Petras, care sunt dornici să judece și să judece despre congresul de la kondachka, după câteva discuții amicale, fără un studiu serios al tuturor protocoalelor și al tuturor "mărturiilor" părților interesate Și oricine dorește să studieze cu conștiință aceste protocoale și aceste mărturii va ajunge inevitabil la faptul pe care l-am indicat: rădăcina disputei în acest moment al congresului stă tocmai în problema personalului din centre, iar noi am căutat condiții mai stricte pentru control tocmai pentru că eram în minoritate, că voiau "să lege un vas cu un nod dublu", rupt de Martov cu jubilație și cu participarea jubilatoare a Lieberilor și Akimovilor "Dacă lucrurile nu ar fi așa", spune tovarășul Pavlovici, rămâne de presupus că, propunând punctul cu privire la unanimitate în timpul cooptației, am avut grijă de oponenții noștri, pentru că unanimitatea nu numai că nu este necesară pentru partidul predominant în cutare sau cutare instituție, ci chiar și pentru neprofitabilă "(p " Scrisoarea ' dar despre al II-lea Congres") Dar la ora actuală cronologia evenimentelor este prea și prea des uitată, se uită că pe toată perioada congresului actuala minoritate a fost majoritară (mulțumită participării Lieberilor și Akimovilor) și că controversa despre co- optiunea în centre aparține tocmai acestei perioade, al cărei fundal a fost organizarea Iskra din cauza personalului centrelor Cine înțelege această împrejurare va înțelege pasiunea dezbaterilor noastre, nu va fi surprins de aparenta contradicție că unele mici neînțelegeri detaliate ridică întrebări cu adevărat importante, fundamentale Tov Deutsch, vorbind în aceeași ședință (p), a fost în mare măsură corect când a afirmat: "Este sigur că această propunere este calculată pentru moment" Într-adevăr, doar

înțelegând momentul în toată complexitatea lui se poate înțelege adevăratul sens al disputei Și este de maximă importanță să reținem că atunci când eram în minoritate, am apărat drepturile minorității prin metode pe care orice social-democrat european le-ar recunoaște drept legitime și permise: și anume, prin petiția congresului pentru un control mai strict a personalului centrelor În mod similar, în mare măsură drept și - - camarad Egorov, când a vorbit la același congres, dar la o altă întâlnire: "Sunt extrem de surprins că aud din nou în dezbateri o referire la Principii" (Asta se spune despre alegerile pentru Comitetul Central, în a -a ședință congres, adică, dacă nu mă înșel, joi dimineață, iar cea de-a -a ședință, care este acum în discuție, a fost luni seara) "Se pare clar tuturor că în ultimele zile toate dezbaterile nu s-au învârtit în jurul uneia sau alteia declarații de principiu a problemei, dar exclusiv în jurul modului de a asigura sau împiedica accesul la instituțiile centrale pentru cutare sau cutare persoană Recunoaștem că principiile au fost de mult confundate la acest congres și vom numi lucrurile pe numele lor adevărat (Râsete generale) Furnici: "Vă rog să-l aduceți protocol că tovarăşe Martov a zâmbit" (p) Nu este de mirare că tovarăşe Martov și noi toți am râs de plângerile tovarășului Egorov, care sunt chiar amuzante Da, "în ultimele zile", s-a învârtit foarte, foarte mult în jurul problemei personalului centrelor Asta este adevărat Acest lucru a fost într-adevăr clar pentru toată lumea la congres (și doar acum o minoritate încearcă să ascundă această circumstanță clară) În sfârșit, este și adevărat că lucrurile ar trebui numite pe numele lor adevărat Dar, pentru numele lui Dumnezeu, ce legătură are "confuzia de principii" cu asta? La urma urmei, ne-am adunat la congres în ordine (vezi p , ordinea zilei congresului) pentru a vorbi pentru prima dată despre program, tactici, reguli și rezolva întrebările relevante și astfel încât în ultimele zile (paragrafele - ordinea zilei) pentru a vorbi despre personalul centrelor și a rezolva aceste probleme Când oamenii folosesc ultimele zile de congres pentru a lupta din cauza baghetei dirijorului, acesta este un fenomen firesc și destul de, destul de legitim (De exemplu, când oamenii se luptă pentru ștafeta dirijorului după congrese, atunci acestea sunt certuri) Dacă cineva de la congres a fost învins în chestiunea personalului din centre (cum ar fi tovarășul Egorov), atunci este pur și simplu ridicol să vorbesc despre "confuzia de principii" Este clar, așadar, că peste Tovarăș Toată lumea râdea de Egorov De asemenea, este clar de ce Com Muravyov a cerut ca participarea la acest râs să fie înregistrată în protocol Martova: com Martov, râzând de tovarăș Egorov, a râs de el însuși Pe lângă ironia Tovarăşe Muravyov, nu este de prisos, poate, să raportezi un astfel de fapt După congres, tovarăşe Martov, după cum se știe, a asigurat bine și greșit că tocmai problema cooptarii în centre a jucat un rol cardinal în divergența noastră, că "majoritatea vechiului comitet editorial" era pur împotriva controlului reciproc asupra colectivului - optarea în centre Înainte de plecare, la- - luând proiectul meu alegere a doua triple, cu cooptare reciproca in / , com Martov mi-a scris despre asta: "Luând această formă în cooptare, trebuie subliniat că după congres, completarea fiecărui colegiu se va face pe mai multe principii diferite (aș sfătui acest lucru: fiecare colegiu cooptă noi membri, declarându-și intenția unui alt colegiu: Ultimul poate face obiecție atunci când disputa este hotărâtă de Consiliu candidați, cel puțin pentru Comitetul Central, a căror completare se poate face deja într-un mod mai rapid) Pentru a sublinia că cooptarea ulterioară se realizează în modul care va fi prevăzut de statutul partidului, este

necesar să se adauge la § *): " care confirmă hotărârile care au fost luate" (cursive ale mele) Comentariile sunt de prisos După ce am explicat semnificația momentului în care se desfășura disputa privind cooptarea la centre, trebuie să ne oprim puțin asupra votărilor legate de aceasta; nu trebuie să ne oprim la dezbatere, pentru că după discursurile pe care le-am citat , Martov și al meu sunt urmați doar de scurte remarci la care participă un număr nesemnificativ de delegați (vezi pp - din procesul-verbal) Referitor la vot, tovarăşe Martov a afirmat la Congresul Ligii că am comis "cea mai mare denaturare" (p a procesului-verbal al Ligii) în expunerea mea " când am prezentat lupta în jurul Regulilor" ' lângă Reguli) "ca lupta lui Iskra cu martoviții, care au intrat în coaliție cu Bund" Să aruncăm o privire mai atentă la această întrebare interesantă despre "cea mai mare perversiune" Tov Martov combină voturile privind componența Sovietului cu voturile privind problema cooptației și citează opt voturi:) alegerea în Consiliu, câte două din O Centrală și Comitetul Central - pentru (M), (L) împotriva), aer - **) *) Acesta este despre proiectul meu inițial de Tagesordnung al congresului și comentariul despre acesta, cunoscut de toți delegații § din acest proiect a vorbit tocmai despre alegerea a două triple în O Centrală și O Centrală i și n Sobr cit , vol V - - Omit remarca "personală" a tovarășului Martov la întrebarea de la cine vine planul troicii și trec la caracterizarea ei "politică" a semnificației pe care o are dezaprobarea vechii formulări: "Ceea ce s-a întâmplat acum este ultimul act de luptă care a avut loc* în timpul celui de-al doilea jumătate a congresului" (Așa este! Și această a doua jumătate începe din momentul în care Martov, în chestiunea § din statut, a izbucnit în îmbrățișarea tenace a tovarășului Akimov) "Nu este un secret pentru a tuturor că această reformă nu este despre "eficiență" , ci despre lupta pentru influență asupra Comitetului Central (În primul rând, nu este un secret pentru toată lumea că problema aici era atât despre eficiență, cât și despre o divergență datorată componenței al Comitetului Central, căci planul de "reformă" a fost înaintat într-un moment în care nu putea fi vorba de o a doua divergență, când, împreună cu tovarășul Martov, l-am ales pe tovarășul Pavlovici al șaptelea membru al redacției! al Comitetului Central, că problema a fost redusă à la fin des fins *) la diferența dintre liste: Glebov-Travinsky-Popov și Glebov-Trotsky-Popov) în instrumentul editorial" (începe cântecul lui Akimov: problema influenței, pentru care fiecare majoritate la orice congres de partid luptă mereu și pretutindeni, pentru a consolida această influență de către o majoritate în instituțiile centrale, este transferată în domeniul despre "arma" redacției, despre "simplul anexă" al redacției, așa cum spunea puțin mai târziu același tovarăș Martov, p) "De aceea a fost necesar să se reducă numărul a membrilor redacției (!!) De aceea nu pot intra într-un astfel de comitet de redacție" (Uită-te mai atent la acest "pentru că": cum ar putea redacția să transforme Comitetul Central într-un anexă sau într-un instrument? numai așa și dacă ar face spa-ul? să ai trei voturi în Soviet și să abuzezi de această preponderență? Nu este clar? Și nu este clar și că tovarășul Martov, ales al treilea, ar putea oricând să prevină orice abuz și să distrugă cu un singur vot orice preponderență a redacției în Sovietic? , în special personalului Comitetului Central, iar discursurile despre o armă și un anexă se dovedesc imediat a fi neclare) "Împreună cu majoritatea vechiului comitet editorial, am crezut că congresul va pune capăt la "starea de asediu" din cadrul partidului și introducerea ordinii sale normale De fapt, starea de asediu cu legi exclusive

împotriva anumitor grupuri a fost continuată și chiar agravată Numai ca parte a întregului vechi re *) În cele din urmă Ed - - putem garanta că drepturile acordate redacției prin Regulament nu vor servi în detrimentul Partidului " Iată întreg pasajul din discursul Tovarășului Martov', în care a aruncat pentru prima dată faimosul slogan al "stării de asediu" Și acum uită-te la răspunsul meu la el: " În timp ce corectez afirmația lui Martov despre caracterul privat al celor două triple, nu cred, totuși, să ating afirmațiile aceluiași Martov despre "semnificația politică" a demersului pe care l-am făcut fără să aprobăm versiunea veche Dimpotrivă, sunt pe deplin și necondiționat de acord cu Com Martov că acest pas are o mare importanță politică, dar nu cel pe care Martov i-o atribuie El a spus că acesta a fost un act de luptă pentru influență asupra Comitetului Central in Rusia Voi merge mai departe decât Martov Până acum, întreaga activitate a Iskra ca grup privat a fost o luptă pentru influență, dar acum vorbim despre mai mult, despre consolidarea organizațională a influenței, și nu doar despre lupta pentru ea În ce măsură nu suntem de acord politic cu tovarășul Martov, reiese clar din faptul că mă învinovățește pentru această dorință de a influența Comitetul Central și îmi asum meritul pentru străduința și străduința mea de a consolida această influență prin mijloace organizatorice Se pare că vorbim chiar și limbi diferite Ce rost ar avea toată munca noastră, toate eforturile noastre, dacă culmea lor ar fi aceeași veche luptă pentru influență, și nu dobândirea și consolidarea completă a influenței? Da, tov Martov are perfectă dreptate: pasul făcut este, fără îndoială, un pas politic major, care demonstrează alegerea uneia dintre direcțiile care se conturează acum în activitatea ulterioară a partidului nostru Și nu ne sperie deloc cuvintele groaznice despre "o stare de asediu în Partid", despre "legi excepționale împotriva indivizilor și grupurilor" etc În raport cu elementele instabile și șubrede, nu numai că putem, suntem obligat să creeze o "stare de asediu și întregul nostru Regulament de partid, întregul nostru centralism aprobat de acum înainte de congres, nu este altceva decât o "stare de asediu" pentru atâtea surse de vag politic Tocmai împotriva vagului sunt necesare legi speciale, deși excepționale, iar pasul făcut de congres a conturat corect direcția politică, creând o bază solidă pentru astfel de legi și astfel de măsuri În acest rezumat al discursului meu de la congres, am subliniat frazele pe care tovarășul Martov, în "Starea de asediu" (p), a preferat să omite Nu este de mirare că nu i-a plăcut această frază și că nu a vrut să-i înțeleagă sensul clar Ce înseamnă expresia: "cuvinte groaznice", tovarăș Martov? Înseamnă o batjocură, o batjocură a celor care aplică nume mari lucrurilor mărunte, care confundă o întrebare simplă cu fraze pretențioase " - - Un fapt mărunt și simplu pe care doar unul l-a putut da și a dat naștere la "excitare nervoasă" tovarăș Martov, a constat doar în faptul că tovarășul Martov a fost învins la congres pe problema personalului centrelor Semnificația politică a acestui simplu fapt a fost că majoritatea congresului partidului, după ce a câștigat, a fost închisă și-a exercitat influența prin plasarea majorității în conducerea partidului, prin crearea unei baze organizatorice pentru lupta cu asistență și prin stabilirea unei reguli împotriva a ceea ce această majoritate considera a fi precar, instabil și vag*) Să vorbești cu această ocazie despre o "luptă pentru influență" cu un fel de groază în ochi și să te plângi de "starea de asediu" nu a fost altceva decât cuvinte pretențioase, frazetice, teribile Tov Martov nu este de acord cu asta? Nu va încerca el să ne arate că a existat un astfel de congres de partid în lume, că în

general ne putem gândi la un congres de partid în care majoritatea să nu consolideze influența pe care o câștigase:) conducând majoritatea către centre ,) prin dându-i puterea de a paraliza precaritatea, instabilitatea și vagul? Înainte de alegeri, congresul nostru trebuia să decidă întrebarea: dacă să acorde o treime din voturi; în O Centrală și în Comitetul Central către majoritatea de partid sau minoritatea de partid? Șase și o listă de tovarăș Martov a însemnat să ne dea o treime nouă, două treimi suporterilor săi O troică în O Centrală și lista noastră însemna să ne dăm două treimi nouă, o treime susținătorilor tovarășului Martov Tov Martov a refuzat să încheie o înțelegere cu noi sau să cedeze și ne-a provocat în scris la o luptă înaintea congresului; suferind o înfrângere înaintea congresului, a izbucnit în plâns și a început să se plângă de "starea de asediu"! Ei bine, nu este o ceartă? Nu este aceasta o nouă manifestare a fragilității intelectuale? Este imposibil să nu reamintim în această privință strălucita caracterizare socio-psihologică a acestei ultime calități, care a fost dată recent de K Kautsky Partidele social-democrate din diferite țări trebuie acum de multe ori să treacă prin aceleași boli și este foarte, foarte util pentru noi să învățăm calea corectă *) Cum s-au manifestat la congres instabilitatea, tremuratul și neclaritatea minorității Iskra? În primul rând, în fraze oportuniste despre § din statut; în al doilea rând, într-o coaliție cu tovarășul Akimov și Lieber, care au crescut rapid în a doua jumătate a congresului; în al treilea rând, în capacitatea de a slăbi problema alegerii funcționarilor din O Centrală la nivelul filistinismului, a cuvintelor patetice și chiar la urcarea în sufletul altcuiva După congres, toate aceste calități minunate s-au copt din muguri în flori și fructe de pădure - - diagnostic corect si tratament corect de catre camarazi mai experimentati Caracterizarea de către K Kautsky a anumitor intelectuali nu va fi deci decât o aparentă digresiune de la tema noastră " În prezent suntem din nou profund interesați de problema schimbului dintre intelectualitate *) și proletariat Colegii mei (Kautsky însuși este un intelectual, scriitor și editor) se vor indigna tot timpul că recunosc acest antagonism Dar de fapt există și ar fi cea mai nepotrivită tactică (aici, ca și în alte cazuri) să încercăm să scăpăm de ea negând faptul Acest antagonism este un antagonism social care se manifestă în clase, și nu la indivizi Atât capitalistul individual, cât și intelectualul individual pot intra cu totul în lupta de clasă a proletariatului În cazurile în care acest lucru are loc, intelectualul își schimbă și caracterul Și în cele ce urmează, nu va fi vorba în principal despre acest tip de intelectuali, care până astăzi sunt încă o excepție în clasa lor În cele ce urmează, dacă nu există rezerve speciale, prin intelectual înțeleg doar un intelectual obișnuit care stă pe terenul societății burgheze și este un reprezentant caracteristic al clasei intelectuale Această clasă este într-un anumit antagonism față de proletariat Acest antagonism este de alt fel decât antagonismul dintre muncă și capital Un intelectual nu este capitalist Adevărat, nivelul său de trai este burghez și este forțat să mențină acest nivel până se transformă într-un vagabond, dar în același timp este forțat să vândă produsul muncii sale, și de multe ori puterea de muncă, suferă adesea exploatare de către capitalist şi cunoscuta umilinţă socială Astfel, intelectualul nu este în niciun antagonism economic față de proletariat Însă poziţia lui în viaţă, condiţiile sale de muncă, nu sunt proletare, iar de aici rezultă un anumit antagonism de dispoziţie şi de gândire Proletarul nu este nimic atâta timp cât rămâne un individ izolat Toată puterea lui, toată capacitatea de a

progresa, toate speranțele și aspirațiile sale nçpnaer provine din organizare, din activitate comună sistematică cu camarazii Se simte grozav și puternic atunci când face parte dintr-un organism mare și puternic Acest organism este totul pentru el, dar individul separat înseamnă, în comparație cu el, foarte puțin Proletarul își duce lupta cu cel mai mare sacrificiu de sine, ca parte a unei mase anonime, fără
) Traduc expresiile germane Literat, Literatentum prin cuvântul intelectual, inteligență, îmbrățișând nu numai scriitori, ci toți oamenii educați, reprezentanți ai profesiilor libere în general, reprezentanți ai muncii mentale (brain worker, cum spun englezii) în contrast reprezentanţilor muncii fizice - - licitând pentru câștig personal, pentru glorie personală, îndeplinindu-și datoria în fiecare post unde este plasat, supunându-se voluntar unei discipline care îi pătrunde în toate sentimentele, în toată gândirea Situația este destul de diferită la intelectual Luptă nu cu cutare sau cutare folosire a forței, ci cu ajutorul argumentelor Arma lui sunt cunoștințele personale, capacitatea personală, convingerea lui personală El poate obține o anumită valoare doar datorită calităților sale personale Libertatea deplină de manifestare a personalității sale i se pare așadar prima condiție pentru o muncă de succes Doar cu greu se supune unui anumit întreg ca parte de serviciu a acestui întreg, se supune din necesitate și nu din propriul impuls El recunoaște necesitatea disciplinei doar pentru mase, și nu pentru sufletele alese El, desigur, se plasează printre sufletele alese " Filosofia lui Nietzsche, cu cultul ei al supraomului, pentru care scopul este de a asigura dezvoltarea deplină a propriei personalități, față de care orice subordonare a persoanei sale față de orice mare scop social pare vulgară și disprețuitoare, aceasta filosofia este viziunea reală asupra lumii a unui intelectual, ea îl face complet inapt să participe la lupta de clasă a proletariatului "Împreună cu Nietzsche, Ibsen este un reprezentant remarcabil al viziunii asupra lumii a intelectualității, corespunzătoare stării sale de spirit Doctorul său Shtokman (în drama Dușmanul poporului) nu este un socialist, așa cum credeau mulți, ci un tip de intelectual care trebuie inevitabil să intre în conflict cu mișcarea proletariană, în general cu orice mișcare populară, odată ce încearcă să acționeze în ea Asta pentru că la baza mișcării proletare, ca a oricărui democrat), este respectul față de majoritatea camarazilor Intelectualul tipic Ia Shtokman vede în "majoritatea compactă" un monstru care trebuie răsturnat " Un exemplu ideal de intelectual care a fost complet impregnat de o dispoziție proletără, care, fiind un scriitor genial, și-a pierdut trăsăturile specifice intelectuale ale psihicului, care a mers la rând și la rând fără să mormăie, a lucrat la orice post pentru a care a fost numit, s-a subordonat în întregime marelui nostru și a disprețuit acel scâncet flasc (weiches Oewiiisel) despre suprimarea personalității sale, pe care îl auzim adesea de la intelectualii educați despre Ibsen și Nietzsche când se întâmplă să fie în minoritate - Liebknecht era un exemplu ideal al unui intelectual de care are nevoie mișcarea socialistă Se poate numi și aici Precaracteristic pentru confuzia pe care martoviții noștri au introdus-o în toate chestiunile organizatorice, că, întorcându-se spre Akimov, și spre democratism, sunt în același timp amărâți de alegerea democratică a redactorilor, alegerea la congres, pregătită dinainte de toți! Și acesta este, poate, principiul dumneavoastră, domnilor? - - Marx, care nu s-a strecurat niciodată pe primul loc și s-a supus în mod exemplar disciplinei de partid în Internațională, unde a rămas de mai multe ori în minoritate A

fost doar un scâncet atât de moale al unui intelectual care a rămas în minoritate, și nimic mai mult - a fost refuzul lui Martov și colegilor din funcție după simpla neaprobare a vechiului cerc, au existat plângeri privind starea de asediu și legi excepționale "împotriva anumitor grupuri", care nu au fost scumpe Martov la dizolvarea "Murcitorului din Sud" și "Afacerilor de muncă", și au devenit scumpe la dizolvarea colegiului său A fost doar o plângere atât de flăcătoare a intelectualilor, care au rămas în minoritate, încât toate aceste nesfârșite plângeri, reproșuri, aluzii, reproșuri, bârfe și insinuări despre "majoritatea compactă" care curgea ca un râu la congresul partidului nostru rG*) (si mai mult dupa ea) au fost cu mana usoara a lui Martov Minoritatea s-a plâns amar de faptul că majoritatea compactă a avut propriile întâlniri private: era într-adevăr necesar ca minoritatea să acopere cu ceva faptul neplăcut pentru ea că acei delegați pe care i-a invitat la ședințele sale private au refuzat să meargă la ei, iar cei care ar merge de bunăvoie (Egorovii, Laakhovii, Bruckerii) nu au putut fi invitați de minoritate, după toate luptele congresului dintre unul și celălalt S-au plâns cu amărăciune de "falsa acuzație de oportunism": era cu adevărat necesar să se acopere cu ceva faptul neplăcut că tocmai ortuniștii π·π erau cei care i-au urmat mult mai des pe anti-iskra-iști și, parțial, aceștia anti -Iskra-iștii înșiși, constituiau o minoritate compactă, s-au agățat cu ambele mâini de susținerea cerculismului în instituții, oportunismului în raționament, filistinismului în treburile de partid, șocuri intelectuale și fragilitate Vom arăta în paragraful următor care este explicația pentru cel mai interesant fapt politic că la sfârșitul congresului s-a format o "majoritate compactă" și de ce minoritatea cu atâta grijă, cu grijă, în ciuda tuturor provocărilor, evită problema cauzele și istoria formării sale Dar mai întâi să terminăm analiza dezbaterii de la congres În timpul alegerilor pentru Comitetul Central al Tovarăşului Martov a introdus o rezoluție extrem de caracteristică (p), ale cărei trei caracteristici principale obișnuiam să le numesc "șah-mat în trei mișcări" Aceste caracteristici sunt:) puncte, - *) Karl Kautsky: "Franz Mehring", "Nene Zeit", XXII, I, S - ,- , nr ♦*) Vezi p > , , , și alte protocoale ale congresului - - se întocmesc liste de candidați pentru Comitetul Central, nu candidați individuali;) după citirea listelor se omit două întâlniri (pentru discuție, evident);) în lipsa majorității absolute, al doilea tur de scrutin este considerat definitiv Această rezoluție este o strategie bine gândită (trebuie să facem dreptate și inamicului!), cu care tovarășul V Yegorov (p), dar care, cu siguranță, i-ar fi asigurat lui Martov o victorie completă dacă cei șapte bundiști și Raboceye Dealers nu ar fi părăsit congresul Strategia se explică tocmai prin faptul că minoritatea Iskra nu a avut și nu putea avea un "acord direct" (pe care majoritatea Iskra a avut) nu doar cu Bund și Brucker, ci și cu tovarășii Egorovs și Makhovs Amintiți-vă că articol Martov a deplâns la congresul Ligii că "falsa acuzație de oportunism" presupune acordul său direct cu Bund-ul Repet, acesta este tovarășul Lui Martov i s-a părut cu frică și tocmai nu a fost de acord cu tovarășul Egorov să voteze liste (tovarășul Egorov "nu și-a pierdut încă principiile", trebuie să fie acele principii care l-au forțat să fuzioneze cu Goldblat în aprecierea semnificației absolute a garanțiilor democratice)) demonstrează clar faptul de o importanță enormă că nici cu Egorov nu putea fi vorba de un "acord direct" Dar putea exista și a existat o coaliție atât cu Egorov, cât și cu Brucker, o coaliție în sensul că martoviților li se garanta sprijinul ori de câte ori martoviții intrau

în conflict serios cu noi și când Akimov și prietenii lui trebuiau să aleagă răul cel mai mic Nu a fost și nu este supus nici cea mai mică îndoială că, pe măsură ce relele mai mici , cu cât este cel care atinge obiectivele Iskra mai rău (a se vedea discursul lui Akimov despre § și "speranța" lui pentru Martov), tovarășii Akimov și Lieber vor fi cu siguranță ar fi ales atât cele șase din O Centrală, cât și lista de martie din Comitetul Central Votarea listelor, omiterea a două ședințe și cel de-al doilea scrutin au fost concepute tocmai pentru a obține acest rezultat cu o corectitudine aproape mecanică fără niciun acord direct Dar din moment ce majoritatea noastră compactă a rămas o majoritate compactă, tovarășe Martov a fost doar o întârziere și nu ne-am putut abține să-l respingem Minoritatea și-a revărsat în scris (într-o declarație, p) plângerile lor cu privire la ego, refuzând, după exemplul lui Martynov și Akimov, de la vot și alegeri în Comitetul Central "în condițiile în care se află - - pe care au fost produse După congres, aceste plângeri cu privire la anormalitatea condițiilor alegerilor (vezi Siege, Pole, p) s-au revărsat în dreapta și în stânga în fața sutelor de bârfe de partid Dar ce a fost în neregulă aici? În vot secret, care a fost prevăzut în prealabil de regulamentul de procedură al congresului (§ , p din proiect) și în care este ridicol era să vezi "fața-: măsurarea cu" sau "nedreptatea"? În formarea unei majorități compacte, acest "monstru" pentru intelectualii fragili? Sau în dorința anormală a acestor venerabili intelectuali de a încălca cuvântul pe care l-au dat înaintea congresului despre recunoașterea tuturor alegerilor acestuia (p , § din carta congresului)? Tovarășul Popov a sugerat subtil această dorință atunci când s-a adresat congresului în ziua alegerilor cu o întrebare directă: "Este biroul sigur că decizia congresului este valabilă și legală dacă jumătate dintre participanți au refuzat să voteze?" *) Biroul a răspuns, desigur, că este sigur și și-a amintit incidentul cu camarazii Akimov și Martynov Tov Martov s-a alăturat biroului și a declarat fără îndoială că tovarășe Popov se înșeală că "hotărârile congresului sunt legale" (p) Lăsați cititorul să judece el însuși această secvență politică - în mare măsură, trebuie să fie normală -, care se dezvăluie comparând această declarație în fața partidului cu comportamentul de după congres și cu sintagma "Starea de asediu", despre " răscoala a jumătate din părți" (p) Speranțele pe care le-a pus pe tovarăș Martova tov Akimov a depășit intențiile trecătoare bune ale lui Martov însuși "Ai câștigat", tovarășul Akimov * * * Pentru a caracteriza măsura în care "cuvântul îngrozitor" a fost expresia notorie despre "starea de asediu", căreia i s-a dat acum pentru totdeauna un sens tragicomic, poate fi servit de unii aparent mici, dar foarte importante în esență trăsături ale finalului congresului, sfârșitul care a avut loc după alegeri Tov Martov, se grăbește acum despre această tragicomică "stare de asediu", asigurându-se serios atât pe sine, cât și pe cititorii săi că această sperietoare pe care a inventat-o a însemnat un fel de persecuție anormală, momeală, împingere peste "minoritate" de către "majoritate" Vom arăta acum cum au decurs lucrurile după congres Dar chiar ia *) Pagina Vorbim despre alegerea celui de-al cincilea membru în Consiliu Au fost depuse de note (de voturi în total), două dintre ele au fost goale - - sfârșitul congresului, și veți vedea că după alegeri, "majoritatea compactă" nu numai că nu îi persecută pe martoviții nefericiți, vizitatori, jigniți și duși la executare, ci, dimpotrivă, le oferă ea însăși (prin Lyadov) două locuri din trei în comisia de protocol (p) Luați rezoluții cu privire la întrebări tactice și de altă natură (p și urm) și veți vedea o discuție pur de

afaceri pe fond, când semnăturile camarazilor care au adoptat rezoluții arată adesea intercalate reprezentanți ai monstruoasei "majorități" compacte și susținătorii "minorităților" "umilite și insultate" (p , , , , prot) Nu este adevărat cum arată "suspendarea de la serviciu" și orice alt "conducere"? Singura controversă interesantă, dar, din păcate, prea scurtă asupra meritelor a apărut în legătură cu rezoluția Vechilor Credincioși asupra liberalilor A fost adoptat de congres, după cum se poate judeca din; semnături sub ea (p și), deoarece trei susținători ai "majorității" (Brown, Orlov, Osipov) au votat pentru ea și pentru rezoluția lui Plehanov, nevăzând nimic ireconciliabil; contradicții între cele două La prima vedere, nu există o contradicție ireconciliabilă între ele, deoarece cel Plehanov stabilește un principiu general, exprimă o anumită atitudine principială și tactică față de liberalismul burghez din Rusia, în timp ce Starovskaya încearcă să determine condițiile specifice pentru admisibilitatea "acordurilor temporare" " cu "tendențe liberale sau liberal-democratice" Subiectele ambelor rezoluții sunt diferite Dar Vechii Credincioși suferă tocmai de vagitatea politică, fiind deci meschini și meschini Nu definește conținutul de clasă al liberalismului rus, nu indică curentele politice specifice care îl exprimă, nu explică proletariatului principalele sale sarcini de propagandă și agitație în raport cu aceste curente specifice, confundă (din cauza sa vag) lucruri atât de diferite precum mișcarea studențească și "eliberarea", este prea meschină, prescrie cazuistic trei condiții specifice în care "acordurile temporare" sunt permise Vagul politic în acest caz, ca și în multe altele, duce la cazuistică Absența unui principiu general și încercarea de a enumera "condiții" duce la o indicare meschină și, strict vorbind, necorectă a acestor condiții Într-adevăr, uitați-vă la aceste trei condiții ale vechiului credincios: I) "curențele liberale sau liberale democratice" trebuie "în mod clar și fără ambiguitate - declara; că în lupta lor împotriva guvernului autocrat sunt hotărâţi de partea social-democraţiei ruse Care este diferența dintre curentele liberale și liberal-democratice? Rezoluția nu oferă niciun material pentru a răspunde la această întrebare Nu cumva curentele liberale exprimă poziția celor mai puțin progresiste pături politice ale burgheziei, în timp ce cele liberal-democratice exprimă poziția celor mai progresiste pături ale burgheziei și a micii burghezii? Dacă da, tovarășul Starover chiar consideră posibil ca cele mai puțin progresiste (dar tot progresiste, pentru că altfel ar fi imposibil să vorbim de liberalism) ale burgheziei "să ia hotărât de partea social-democrației"? Acest lucru este absurd și chiar dacă reprezentanții unei astfel de tendințe ar "s-o afirma clar și fără ambiguitate" (o presupunere absolut imposibilă), atunci noi, partidul proletariatului, am fi obligați să nu credem afirmațiile lor A fi liberal și a lua decisiv partea social-democraților, un lucru îl exclude pe celălalt Mai departe Să presupunem că "tendințele liberale sau liberal-democratice" declară clar și fără echivoc că în lupta lor împotriva autocrației sunt hotărât de partea socialiștilor-revoluționari Această presupunere este mult mai puțin improbabilă (datorită naturii burghezo-democratice a direcției socialiștilor-revoluționari) decât asumarea Tovarășului Starover Conform sensului rezoluției sale, datorită vagului și cazuisticii sale, se dovedește că în acest caz acorduri temporare cu astfel de liberali și e-permis Între timp, această concluzie inevitabilă din rezoluția tovarășului Starover duce la o situație de-a dreptul greșită Acordurile temporare sunt permise și cu socialiștii-revoluționari (vezi rezoluția Congresului asupra lor) și, în

consecință, cu liberalii care ar lua partea socialiștilor-revoluționari A doua condiție: dacă aceste curente "nu propun în programele lor cereri care contravin intereselor clasei muncitoare și ale democrației în general sau le întunecă conștiința" Și iată aceeași greșeală: nu au existat și nu pot exista astfel de tendințe liberal-democratice care să nu prezinte în programele lor revendicări contrare intereselor clasei muncitoare și să nu întunece conștiința acesteia (proletariatului) Chiar și una dintre cele mai democratice facțiuni ale tendinței noastre liberal-democratice, fracțiunea socialist-revoluționară, o propune în programul său, care este confuz, ca toți liberalii - - programe, cereri care contravin intereselor clasei muncitoare și îi întunecă conștiința Din acest fapt trebuie dedusă necesitatea "demascării limitărilor și insuficienței mișcării de eliberare a burgheziei", dar în niciun caz inadmisibilitatea acordurilor temporare În fine, a treia "condiție" tovarășă Starover (pentru ca liberal-democrații să facă din votul universal, egal, secret și direct sloganul luptei lor) este greșit în formularea generală care i se dă: ar fi nerezonabil să se declare în orice caz acorduri temporare și private inadmisibile cu astfel de tendințe liberal-democratice, care ar pune în avans sloganul unei constituții calificate, o constituție "șpățuită" în general În esență, tocmai aici s-ar potrivi "tendința" "eliberaționiștilor", dar a-și lega mâinile, interzicând în prealabil "înțelegerile temporare", chiar și cu cei mai timizi liberali, ar fi o miopie politică, incompatibilă cu principiile marxismului Rezultat; rezoluție tovarăș Starover, semnat și vol Martov și Axelrod este eronat, iar cel de-al treilea Congres va acționa cu înțelepciune dacă va fi anulat Ea suferă de vagul politic al poziţiei teoretice şi tactice, de "condiţiile" cazuistice-practice pe care le cere Ea confundă două aspecte:) expunerea trăsăturilor "anti-revoluţionare şi anti-proletare" ale oricărei tendinţe liberal-democratice şi obligaţia de a combate aceste trăsături şi) furnizarea de acorduri temporare şi private cu oricare dintre aceste tendinţe Nu dă ceea ce este necesar (o analiză a conținutului de clasă al liberalismului) și dă ceea ce nu este iido (prescripția "condițiilor") La un congres de partid, este în general absurd să se stabilească "condiții" specifice pentru acorduri temporare atunci când nu există nici măcar o contraparte definită - subiectul unor astfel de posibile acorduri; și chiar dacă ar exista un astfel de "subiect" în persoană, ar fi fi de o sută de ori mai rațional pentru a oferi o definiție "condiții", un acord provizoriu cu instituțiile centrale ale partidului, la fel cum a făcut congresul în raport cu "tendința" orașului socialiștilor-revoluționari (vezi modificarea lui Plehanov a sfârșitul rezoluției tovarășului Axelrod, p și din proces-verbal) În ceea ce privește obiecțiile "minorității" împotriva rezoluției lui Plehanov, singurul argument al tovarășului Martov a fost că rezoluția lui Plehanov "se încheie cu o concluzie slabă: trebuie demascat un singur scriitor Nu ar fi -itt, și pe o "muscă cu fund"? (pag) Acest argument, în care absența gândirii este acoperită de un bici - - Acest cuvânt, "o concluzie mizerabilă", ne oferă un nou exemplu de frază pretențioasă În primul rând, rezoluția lui Plehanov vorbește despre "expunerea în fața proletariatului a limitărilor și insuficiențelor mișcării de eliberare a burgheziei oriunde se manifestă aceste limitări și insuficiențe" Prin urmare, declarația tovarășului Martov (la Congresul Ligii, p a procesului-verbal) că "toată atenția trebuie îndreptată către un singur Struve, un liberal" În al doilea rând, a-l compara pe domnul Struve cu o "muscă", când vine vorba de posibilitatea unor înțelegeri temporare cu liberalii ruși, înseamnă a sacrifica

evidența politică elementară pentru biciuire Nu, domnul Struve nu este o muscă, ci o figură politică și nu este așa pentru că personal a fost o figură foarte mare Importanța unei amplori politice îi dă poziția sa, poziția de unic reprezentant al liberalismului rus, cel puțin liberalismului oarecum capabil și organizat, în lumea ilegală De aceea, a vorbi despre liberalii ruși și despre atitudinea partidului nostru față de ei și a nu-l avea în vedere tocmai pe domnul Struve, adică Osvobozhdenie, înseamnă a vorbi pentru a nu spune nimic Sau poate tovarăș Martov va încerca să ne evidențieze cel puțin o singură "tendință liberală sau liberal-democratică" în Rusia, care în prezent s-ar putea compara chiar de departe cu tendința "Libertate-Zhdensky"? Ar fi interesant să vezi o astfel de încercare! *) *) La Congresul Tovarăşului Ligii Martov a adus și un alt argument împotriva rezoluției de vârf Plehanov: "Principalul argument împotriva ei, principalul neajuns al acestei rezoluții, este că ignoră cu desăvârșire faptul că este de datoria noastră să nu ocolim o alianță cu elementele liberal-democratice în lupta împotriva autocrației Tovarășul Lenin ar numi o astfel de tendință Martynovskaya În noua Iskra, această tendință se manifestă deja" (p) Această trecere este o colecție rară, în bogăția sa, de "perle") Pura confuzie sunt cuvintele despre alianța cu liberalii Nimeni nu a vorbit despre o alianță, tovarășe Martov, dar numai despre acorduri temporare sau private Aceasta este o mare diferență) Dacă Plehanov în rezoluția sa ignoră incredibila "alianță" și vorbește doar despre "sprijin" în general, atunci acesta nu este un neajuns, ci meritul rezoluției sale) Dar va tovarăşe Martov ne explică ce caracterizează "tendințele lui Martynov" în general? Ne va spune despre relația acestor tendințe cu oportunismul? Ar urma el relația acestor tendințe cu primul paragraful din statut? ■) Arde pozitiv de nerăbdare să aud de la tovarăș Martov, cum s-au manifestat "tendințele lui Martynov" în "noua" Iskra? Te rog, eliberează-mă de agonia așteptării, tovarășe Martov! - - "Numele lui Struve nu spune nimic muncitorilor", îl susține tovarășul Kostrov Martov Acesta este deja un argument, nu în mânie a fi spus tovarășului Kostrov și tovarășului Martov, Akimovsky Acesta este deja ca proletariatul în cazul genitiv Celor muncitori "nu spune nimic numele Struve" (și numele Osvobozhdenie, numit în rezoluția tovarășului Plehanov alături de numele domnului Struve)? Cei care, în ultimul grad, sunt puțin familiarizați, sau complet nefamiliarizați, cu "curentele liberale și liberal-democratice" c Rusia Întrebarea este, care ar trebui să fie atitudinea Congresului nostru de Partid față de astfel de muncitori: dacă să îi instruiască pe membrii Partidului să îi informeze pe acești muncitori cu singura tendință liberală clară din Rusia sau să păstreze tăcerea despre un nume puțin cunoscut muncitorilor cu ocazia propriei mici cunoștințe; cu politica? Dacă tovarășul Kostrov, după ce a făcut primul pas după tovarășul Akimov, nu vrea să facă al doilea pas după el, atunci probabil că va decide această întrebare în primul sens Și după ce a rezolvat-o în primul sens, va vedea cât de insuportabil a fost argumentul său În orice caz, cuvintele "Struve" și "Osvobozhdenie" din rezoluția lui Plehanov le pot oferi muncitorilor de multe ori mai mult decât cuvintele "tendință liberală și liberal-democratică" din rezoluția lui Starover Muncitorul rus nu poate în prezent să cunoască în practică nicio tendință politică evidentă a liberalismului nostru decât prin Osvobozhdenie Literatura juridică liberală este inutilă aici tocmai din cauza vagului ei Și trebuie să îndreptăm cât mai sârguincios (și în fața celor mai largi mase posibile de muncitori) arma criticii noastre împotriva Osvobozhdenie, astfel încât, în momentul viitoarei

revoluții, proletariatul rus să poată paraliza încercările inevitabile ale poporului Osvobozhdenie a restrânge caracterul democratic al revoluţiei printr-o critică reală a armei Pe lângă "nedumerirea" pe care am notat-o mai sus, tovarășe Egorov în problema "sprijinului" nostru pentru opoziție și mișcarea revoluționară, dezbaterea asupra rezoluțiilor nu a oferit niciun material interesant și aproape că nu au existat dezbateri Congresul s-a încheiat cu o scurtă reamintire din partea președintelui că deciziile congresului sunt obligatorii pentru toți membrii partidului - - m) Tabloul general al luptei de la congres Aripa revoluționară și oportunistă a partidului După ce am terminat analiza dezbaterilor și a voturilor de la congres, trebuie acum să însumăm rezultatele pentru a răspunde la întrebare pe baza întregului material al congresului: ce elemente, grupuri și nuanțe au format majoritatea și minoritatea finală pe care am văzut-o în alegeri și care era destinat de ceva vreme să devină principala noastră divizie de partid? Este necesar să rezumam tot materialul privind nuanțele fundamentale, teoretice și tactice, care este prezentat într-o asemenea bogăție în procesul-verbal al Congresului Fără un "rezumat" general, fără o imagine generală a întregului congres și a tuturor grupurilor principale în timpul votării, acest material rămâne prea fragmentat, împrăștiat, astfel încât la prima vedere una sau alta grupări individuale par aleatorii, mai ales celor care o fac să nu-și dea osteneala de a studia independent și cuprinzător procesul-verbal al congresului (și câți astfel de cititori și-au dat această lucrare?) În rapoartele parlamentare engleze, apare adesea diviziunea caracteristică a cuvintelor Camera a fost "împărțită" într-o astfel de majoritate și o minoritate - spun ei despre votarea unei anumite întrebări "Diviziunea" camerei noastre social-democrate după diversele întrebări discutate la congres oferă o imagine a luptei interne în partid, o imagine a nuanțelor și grupărilor sale, unice în felul lui, indispensabile în completitudinea și acuratețea ei Pentru a face această imagine vizuală, pentru a obține o imagine reală, și nu o grămadă de fapte și fapte incoerente, fracționate, izolate, pentru a pune capăt disputelor nesfârșite și stupide despre voturile individuale (cine a votat pentru cine și cine a susținut pe cine?), Am decis să încerc să înfățișez toate tipurile principale de "diviziuni" ale congresului nostru sub forma unei diagrame O astfel de tehnică va părea probabil ciudată pentru foarte, foarte mulți, dar mă îndoiesc că este posibilă pentru a găsi un alt mod de prezentare, cu adevărat generalizant și rezumativ, poate mai complet și mai precis Indiferent dacă acest sau acel delegat a votat pentru sau împotriva unei anumite propuneri, aceasta poate fi stabilită cu acuratețe absolută în voturi nominale și asta în unele voturi nenominale importante; poate fi determinat pe pe baza de protocoale, cu un imens - - ciot de probabilitate, cu un grad suficient de aproximare a adevărului Dacă, în același timp, luăm în considerare toate voturile nominale și toate acele nenumite în care au fost atinse întrebări de orice importanță (judecând, de exemplu, după minuțiozitatea și pasiunea dezbaterii), atunci obținem o imagine a lupta noastră interioară a partidului, care diferă în cea mai mare posibilitate, având în vedere obiectivitatea reală disponibilă În acest caz, în locul unei imagini fotografice, i e imagini ale fiecărui vot separat, vom încerca să dăm o poză, adică să dea toate tipurile principale de vot, ignorând digresiunile și variațiile relativ neimportante care nu puteau decât să încurce lucrurile În orice caz, pe baza protocoalelor, oricine va putea să verifice fiecare lovitură din poza noastră, să o completeze cu orice vot separat îi place, într-un

cuvânt, să o critice nu numai prin considerații, îndoieli și indicații individuale incidente, ci prin intocmirea unui tablou diferit pe baza aceluiasi material Reprezentând pe diagramă fiecare delegat care a luat parte la vot, vom marca cu nuanțe speciale acele patru grupuri principale pe care le-am trasat în detaliu pe parcursul dezbaterii de la congres, și anume:) iskra-iștii majoritari;) iskraiștii minoritari;) "centru" și) anti-iskraiști Am văzut diferența de nuanțe fundamentale dintre aceste grupuri într-o mulțime de exemple și, dacă cuiva nu-i plac numele grupurilor, care amintesc prea mult iubitorilor de zig-zag despre organizarea Iskra și direcția Iskra, atunci le vom observa că nu este În titlu Acum că am trasat nuanțele în toate dezbaterile congresului, este ușor să înlocuim poreclele de partid deja consacrate și obișnuite (a tăia urechea cuiva) cu o caracteristică a esenței nuanțelor dintre grupuri Cu o astfel de înlocuire, am fi primit următoarele nume pentru aceleași patru grupuri:) social-democrați revoluționari consecvenți;) mici oportuniști;) oportuniști medii și) oportuniști mari (mari după scara noastră rusă) Să sperăm că aceste nume vor fi mai puțin șocante pentru cei care de ceva vreme au început să se asigure și pe alții că "Iskraist" este un nume care cuprinde doar un "cerc" și nu o direcție Să trecem la detaliile despre ce tipuri de voturi sunt "capturate" în diagrama de mai jos: - - Imagine generală a luptei de la congres Numerele c - (- și c - gznyachchot reprezintă numărul total de voturi exprimate la este în deplină concordanță cu Ple- *) Desigur, las fără discernământ încurcătura pe care a amestecat-o Martov în "Starea de asediu" despre acest ultimatum lui Ts K Lenin Sobr somn, vol v - - Kh an-ov într-o scrisoare din octombrie către foștii editori: fie iritare personală (și apoi, în cel mai rău caz, poți "coopta"), fie o diferență fundamentală (și atunci trebuie mai întâi să convingi partidul , iar apoi începeți să vorbiți despre alterarea personalului din centre) Comitetul Central le-ar putea oferi martoviților înșiși soluția acestei delicate dileme, cu atât mai mult cu cât pe atunci era tovarășul Martov i-a scris lui lui profesie de foi ("Încă o dată în minoritate") următoarele rânduri: "Minoritatea revendică o singură onoare - să dăm primul exemplu din istoria partidului nostru că este posibil, fiind "învins", să nu se formeze un nou partid Această poziție a minorității provine din toate punctele de vedere ale sale asupra dezvoltării organizaționale a partidului, ea provine din conștiința legăturii sale puternice cu activitatea anterioară a partidului O minoritate nu crede în puterea mistică a "rezoluțiilor de hârtie" și vede în justificarea profundă a vieții π-nității aspirațiilor lor o garanție că pur cu mai multă propagandă în cadrul Partidului, va atinge triumful principiilor sale organizatorice " (Italicile ale mele) Ce cuvinte frumoase, mândre! Și cât de amar a fost să experimentezi că acestea sunt doar cuvinte Va trebui să mă scuzi, tovarășă Martov, dar acum fac o revendicare în numele majorității pentru această "onoare" pe care nu ai meritat-o Această onoare va fi cu adevărat grozavă, datorită lui Iko- pentru conversații private Aceasta este "a doua metodă de luptă" pe care am caracterizat-o în paragraful precedent și pe care doar un specialist în neuropatologie ar putea să o analizeze cu speranța de succes Este suficient să spunem că Com Martov insistă acolo asupra unui acord cu Comitetul Central privind nepublicarea negocierilor, acord care, în ciuda tuturor căutărilor, nu a fost încă găsit Tov Travinsky, care a negociat în numele lui Ts K , m-a informat în scris că mă considera îndreptățit să-mi public scrisoarea către redactorul din afara Iskra Un singur cuvânt tovarăș Mi-a plăcut mai ales Martov Acest cuvânt este "bonapartism de

cel mai rău fel" Îl găsesc pe tovarășul ăla Martov a avansat această categorie destul de adecvat Să aruncăm o privire cu sânge rece la ce înseamnă acest concept În opinia mea, înseamnă dobândirea puterii într-un mod formal legal, dar în esență contrar voinței poporului (sau a partidului) Nu-i așa, tovarășe Martov? Și dacă da, atunci cu calm las publicului să judece de partea cui a fost acest "bonapartism de cea mai proastă clasă", fie de partea lui Lenin și a lui Igrek, care și-ar putea folosi dreptul formal de a nu-i lăsa pe martoviți să intre, bazându-se în plus din voința celui de-al Doilea Congres, dar nu s-a folosit de acest drept; sau din partea celor care au ocupat în mod formal corect redacția ("cooptarea unanimă"), știind că aceasta nu corespunde, în esență, voinței celui de-al doilea Congres și de teamă că această voință va fi testată de cel de-al treilea Congres? - - pentru care merită să luptăm, pentru că tradițiile mișcării cercului ne-au lăsat ca moștenire despărțiri neobișnuit de ușoare și o aplicare neobișnuit de zeloasă a regulii: fie în dinți, fie în pix, vă rog Marea plăcere (de a avea un partid unit) trebuie să fi depășit, și a depășit, micile supărări (sub formă de dispute cu privire la cooptare) Am demisionat din O Centrală, tovarășul Ygrek (delegat de mine și Plehanov la Consiliul de Partid de la redactorii O Centrală) a demisionat din Consiliu Martoviții au răspuns la ultimul cuvânt al zicerii Ts K , să vorbească despre revizionism, să discute despre inconsecvență și individualism anarhist, despre înfrângerea diverșilor lideri, apoi haideți, domnilor, să spunem totul, fără ascundere, cum s-a întâmplat - acesta este conținutul acestei scrisori: glasnost Editorii îi răspund cu abuz mânios și edificare magnifică: să nu îndrăznești să aduci în discuție "fleecuri și ceartă ale vieții în cerc" (Iskra, nr) Ah, așa este este, mă gândesc în sinea mea: "fleecuri și dispute ale vieții în cerc" cs ist inir rechi, domnilor, "Sunt de acord cu asta Înseamnă că a zbuciuma q cu "cooptarea" este direct legată de voi de disputele în cerc Este adevărat Dar ce fel de disonanță este aceasta, dacă în articolul principal al aceluiași Na , aceeași (parcă ar fi la fel) redacția ridică discuții despre birocrație, formalism și așa mai departe *) Nu îndrăznești să ridici problema luptei pentru cooptare în O Centrală, pentru că asta e dispută Și vom pune problema cooptației în Comitetul Central și o vom numi nu o ceartă, ci un dezacord fundamental despre "formalism" Nu, cred, dragi camarazi, permiteți-vă să nu permiteți Vrei să tragi în fortul meu, dar îmi ceri să-ți dau artilerie Jokeri! Și scriu și imprimez, separat de Iskra, o Scrisoare către redactor (De ce am părăsit redacția Iskra?) **), spun acolo pe scurt cum s-a întâmplat și întreb din ce în ce mai mult dacă pacea este posibilă pe baza de repartizare: la tine Organul Central, la noi Comitetul Central Niciuna dintre părți nu se va simți "străină" în partidul lor și ne vom certa despre o întoarcere *) După cum s-a dovedit mai târziu, "disonanța" poate fi explicată foarte simplu prin disonanța din redacția centrală O Plehanov a scris despre "dispute" (vezi Mărturisirea sa în Trista neînțelegere nr), iar Martov a scris despre conducerea Congresului nostru ("Starea de asediu", p) Cine este în pădure, cine e pentru lemne de foc **) Vezi p - IV volume Adunate op N Lenin Ed * - - la oportunism, să argumentăm, mai întâi în literatură și apoi, poate, la Congresul al treilea partid Ca răspuns la mențiunea de pace a urmat deschiderea focului din toate bateriile inamice, până la și inclusiv Consiliu Acuzațiile au plouat Autocrat, Schweitzer, birocrat, formalist, super-centru, unilateral, direct, încăpățânat, îngust la minte, suspicios, certăreț Foarte bine, prieteni, ați terminat? Mai ai ceva in stoc? Îți plănuiește taxele Acum cuvântul este

al meu Să ne uităm la conținutul noilor concepții organizatorice ale noii Iskra și la relația acestor opinii cu acea împărțire a partidului nostru în "majoritate" și "minoritate", al cărui caracter adevărat l-am arătat analizând dezbaterile și (voturi) celui de-al Doilea Congres p) Noua Iskra Oportunism în chestiuni organizatorice Analiza poziției de principiu a noii Iskra ar trebui, fără îndoială, să se bazeze pe două foiletonuri ale tovarășului Axelrod Am arătat deja în detaliu mai sus semnificația specifică a unora dintre cuvintele sale preferate și trebuie să încercăm acum să ne abstragem de la acest sens specific, să ne adâncim în trenul de gândire care a forțat "minoritatea" (pentru unii meschini și meschini) motiv sau alta) pentru a ajunge tocmai la acestea, și nu la orice alte sloganuri, luați în considerare semnificația fundamentală a acestor sloganuri, indiferent de originea lor, indiferent de "cooptare" Trăim acum sub semnul conformității: să-i facem o concesie tovarășului Axelrod și să-i "luăm în serios" teoria Teza principală a tovarășului Axelrod (nr din Iskra) că "mișcarea noastră de la bun început a ascuns în sine două tendințe opuse, al căror antagonism reciproc nu a putut decât să se dezvolte și să nu se reflecte în ea în paralel cu propria sa dezvoltare" Și anume: "în principiu, scopul proletar al mișcării (în Rusia) este același cu cel al social- democrației occidentale" Însă la noi influența asupra maselor muncitoare vine "din partea unui element social străin lor" - inteligența radicală Deci, tov Axelrod afirmă antagonismul dintre tendințele intelectuale proletare și cele radicale din partidul nostru În acest tovarăș Axelrod are cu siguranță dreptate Existența acestui antagonism (și nu numai în Partidul Social-Democrat Rus) este fără îndoială Puțin din Unul și toți - Sunt conștient că tocmai acest antagonism explică în mare măsură împărțirea social-democrației moderne în revoluționară (de asemenea, ortodoxă) și oportunistă (revizionistă, ministerială, reformistă), care a fost dezvăluită pe deplin și în Rusia în ultimele zece ani ai mișcării noastre De asemenea, toată lumea știe că tocmai tendințele pro-Legar ale mișcării sunt exprimate de ortodocși, în timp ce tendințele democrat-intelectuale sunt exprimate de social-democrația oportunistă Dar tov Axelrod, apropiindu-se de acest fapt binecunoscut, începe să se retragă timid El nu face nici cea mai mică încercare de a analiza modul în care această diviziune s-a manifestat în istoria social-democrației ruse în general și la Congresul nostru de partid în special - deși scrie pe un ton Axelrod în special despre congres! Ca toată redacția noii Iskra, tovarășe Axelrod se teme de moarte de procesul-verbal al acestui congres Acest lucru nu ar trebui să ne surprindă, după tot ce s-a spus mai sus, ci din partea unui "teoretician" care investighează presupuse tendințe diferite în mișcarea noastră, acesta este un caz original de chiar înainte de bătălie Lăsând deoparte, în virtutea acestei proprietăți, cel mai nou și mai exact material despre tendințele mișcării noastre, tovarășe Axelrod caută mântuirea în tărâmul viselor plăcute "La urma urmei, legal sau semimarxismul le-a dat liberalilor noștri un lider literar", spune el Referitor la asta, plăcut pentru tovarăș Axelrod, visează, nu putem spune decât că dacă istoria se întâmplă să facă farse, atunci asta nu justifică răutatea gândirii la cineva care se angajează să analizeze această istorie Când un liberal s-a uitat la liderul semi-marxismului, oamenii care au dorit (și au putut) să-i urmărească "tendințele" nu s-au referit la posibilele farse ale istoriei, ci la zeci și sute de mostre din psihologia și logica acestui fenomen conducător, la acele trăsături ale întregii sale fizionomii literare, care au trădat reflectarea marxismului în literatura burgheză Dacă tov

Axelrod, care s-a angajat să analizeze "tendințele generale revoluționare și proletare din mișcarea noastră", a fost incapabil să demonstreze nimic, ei bine, deloc, și să arate anumite tendințe la cutare sau cutare reprezentanți ai aripii ortodoxe a Partidului, pe care îi ura , el prin aceasta și-a dat numai el însuși un certificat solemn de sărăcie Trebuie să fie că treburile tovarășului sunt deja destul de proaste Axelrod , dacă rămâne să ne referim doar la posibila lepră a istoriei! - - Un alt link tovarăș Axelrod - despre "iacobini" - este și mai instructiv Tov Axelrod nu este necunoscut, probabil, că împărțirea social-democrației moderne în revoluționară și oportunistă a dat naștere cu mult timp în urmă, și nu numai în Rusia, la "analogii istorice ale epocii marii revoluții franceze" Tov Axelrod este probabil conștient de faptul că girondinii social-democrației moderne sunt pretutindeni și întotdeauna; recurg la termenii "iacobinism", "blanquism" etc în scopul caracterizării adversarilor Să nu imităm adevărul; frica de tovarăș Axelrod și uită-te la procesele-verbale congresului nostru: "conțin materiale pentru analiza și verificarea tendințelor pe care le luăm în considerare și a analogiilor pe care le analizăm? Primul exemplu Disputa despre program la congresul partidului Tov Akimov ("pe deplin de acord" cu tovarășul Martynov) declară: "Paragraful despre cucerirea puterii politice (despre dictatura proletariatului) a primit, în comparație cu toate celelalte programe social-democrate, o astfel de ediție care poate fi interpretată și într-adevăr a fost interpretat de Plehanov în sensul , în care rolurile conducătorilor organizației vor trebui să împingă înapoi clasa condusă de aceasta și să o separe pe prima de a doua Iar formularea sarcinilor noastre politice este, așadar, exact aceeași cu cea a lui Narodnaya Volya (p , notă) Tov Akimov "se opune" tovarășului Plehanov și alți iskra-iști, reproșându-i oportunism Nu-l găsește pe tovarăș? Axelrod, ce ne arată această dispută (de fapt, și nu în ticăloșia imaginară a istoriei) a antagonismului dintre iacobinii moderni și social-democrații moderni și roii? Și de ce a vorbit tovarășul? Axelrod despre iacobini, că s-a trezit (din cauza greșelilor pe care le făcuse) în compania lui Zhi Ryu și Distist în Social Democracy? Al doilea exemplu Tov Posadovsky ridică un "dezacord serios" cu privire la "problema de bază" a "valorii absolute a principiilor democratice" (p) Împreună cu Plehanov, el neagă valoarea lor absolută Conducătorii "centrului" sau mlaștinilor (Iegorov) și anti-iskra-iștii (Goldblat) se revoltă hotărât împotriva acestui lucru, văzând în Plehanov "imitarea tacticii burgheze" (p) - aceasta este exact ideea de Camarad Axelrod despre legătura și ortodoxia cu tendința burgheză, cu singura diferență că la Axelrod această idee stă în aer, în timp ce la Goldblat este asociată cu anumite dezbateri Întrebăm din nou: o găsește tovarășul? Axelrod, că până și această dispută ne arată cu ochii noștri, la congresul partidului nostru, antagonismul iacobinilor și girondinii social-democrației moderne? Nu de asta? - strigă tovarăşe Axelrod împotriva iacobinilor, că a ajuns în compania girondinilor? Al treilea exemplu Litigii cu privire la § din statut Cine apără "tendințele proletare din mișcarea noastră", care subliniază că muncitorului nu se teme de organizare, că proletarul nu simpatizează cu anarhia, că prețuiește stimulentul "organizare!" Iacobinii social-democrației Și cine introduce intelectualitatea radicală în partid, cui îi pasă de profesori, de liceeni, de singuratici și de tinerii radicali? Girondinul Axelrod împreună cu Girondinul Lieber Îl apără stângaci pe tovarăș Axelrod din "falsa acuzație de oportunism" care a fost vehiculată deschis la congresul partidului nostru împotriva majorității

grupului Emancipare a Muncii! El se apără în așa fel încât să confirme acuzația prin reluarea unei melodii bernsteiniene hazlițe despre iacobinism, blanquism și așa mai departe ! El strigă despre pericolul intelectualității radicale pentru a-și îneca propriile discursuri la congresul partidului, respirând îngrijorare pentru această intelectualitate Aceste "cuvinte groaznice" nu exprimă absolut nimic altceva decât oportunism: iacobinismul și domnul Jacobin, care este indisolubil legat de organizarea proletariatului, care este conștient de interesele sale de clasă, acesta este social-democratul revoluționar Girondinul care tânjește după profesori și școlari, care se teme de dictatura proletariatului, care suspină de valoarea absolută a revendicărilor democratice, acesta este tocmai oportunistul conspirația a fost infirmată de mii de ori în literatură, infirmată și înlocuită de mult de viață , când importanța cardinală a agitației politice de masă a fost clarificată și mestecată până la greață Adevăratul motiv al fricii de conspirație, de blanquism, nu este cutare sau cutare trăsătură a mișcării practice care a ieșit la iveală (cum au încercat de mult și zadarnic să arate Bernstein și Co), ci timiditatea girondină a intelectualului burghez , a cărui psihologie străpunge atât de des printre social-democrații moderni Nu este nimic mai comic decât aceste încercări ale noii Iskra de a spune un cuvânt nou (spus de sute de ori la vremea sa) sub forma unui avertisment împotriva tacticilor conspiratorilor revoluționari francezi din anii patruzeci și șaizeci (nr , editorial) În numărul următor al revistei Iskra, Girondi - - o sută de ootsia-democraţie modernă probabil că ne vor arăta un grup de conspiratori francezi din anii patruzeci pentru care importanța agitației politice în rândul maselor muncitoare, importanța ziarelor muncitorești, ca bază pentru influențarea clasei din partea partidului, ar fi de lungă durată alfabet întârziat și neînvățat Efortul noii Iskra, LIZD, de a-și înghiți fundul și de a mesteca ABC-urile pe baza de cuvinte noi nu este, totuși, în nici un caz un accident, ci o consecință inevitabilă a situației în care s-au găsit Axelrod și Martov, căzut în aripa oportunistă a partidului nostru Poziția este obligatorie Trebuie să repeți fraze oportuniste, trebuie să dai înapoi pentru a face în trecutul îndepărtat să încerce să găsească măcar o justificare pentru poziţia sa, care este de neapărat din punctul de vedere al luptei congresului şi al nuanţelor şi diviziunilor partidului care s-au conturat la congres La gândirea lui Akimov cu privire la iacobinism și blanquism, tovarășul Axelrod adaugă lamentele lui Akimov despre faptul că nu numai "economiștii", ci și "politicienii" au fost "unilaterali", și "duși", etc , etc această temă în noua Iskra, care pretinde în mod snob că este mai presus de toate aceste ioduri și hobby-uri, te întrebi nedumerit: cui pictează ei portrete? unde aud aceste conversații? Dar cine nu știe că împărțirea social-democraților ruși în economiști și politicieni a supraviețuit de mult timp? Revizuiți Iskra în ultimii ani sau doi înaintea Congresului de Partid și veți vedea că lupta împotriva "economismului" se potolește și încetează complet încă din , veți vedea că, de exemplu, în iulie (nr) vremurile Economismului" se spune că sunt "în sfârșit supraviețuite", Economismul este considerat "în sfârșit îngropat", pasiunile politicienilor sunt considerate atavism evident De ce, atunci, noua ediție a Iskra se întoarce la această diviziune definitiv îngropată? Chiar ne-am luptat cu Akimov la congres pentru greșelile pe care le-au făcut acum doi ani la Rabochy Dyelo? Bely, dacă am face asta, atunci am fi niște idioți Dar toată lumea știe că ceea ce am făcut a fost greșit, că am luptat împotriva akimovilor la congres nu pentru greșelile lor

vechi, complet îngropate ale lui Rabocheye Dielo, ci pentru acele noi greșeli pe care le-au făcut în raționamentul lor și la votul lor la congres Nu după poziția lor în Rabochy Dyelo, ci după poziția lor la congres, am judecat prin ce greșeli au fost cu adevărat trăite și ce a mai trăit și a necesitat controverse Până la momentul congresului vechea împărţire în - - economiști și politicieni, dar au continuat să existe în continuare diverse tendințe oportuniste, care au luat forma unor dezbateri și lupte pe o serie de întrebări și care au condus în final la o nouă împărțire a partidului în "majoritate" și "minoritate" Ideea este că noul comitet editorial al Iskra se străduiește, din motive ușor de înțeles, să ascundă legătura dintre această nouă diviziune și oportunismul modern din partidul nostru și că, prin urmare, este obligat să se întoarcă de la noua diviziune la cel Bătrân Incapacitatea de a explica originea politică a noii diviziuni (sau dorința, în numele flexibilității, de a arunca un văl *) peste această origine) obligă pe cineva să rumeze în raport cu vechea împărțire care a devenit demult învechită Toată lumea și toată lumea știe că la baza noii diviziuni se află o divergență pe probleme organizatorice, care a început cu o dispută despre principiile de organizare (§ din statut) și s-a încheiat cu o "practică" demnă de anarhiști La baza vechii împărțiri în economiști și politicieni, a existat o divergență pe probleme, în principal, tak și chesk Această retragere față de cele mai complexe este cu adevărat modernă Noua Iskra încearcă să justifice unele dintre problemele vitale ale vieții de partid, chestiuni care au fost de mult rezolvate și dezgropate artificial, cu o profunzime amuzantă, care nu poate fi numită altceva decât tailism Cu mâna ușoară a tovarășului Scrierile lui Axelrod despre noua Iskra merg ca un "gând" profund că conținutul este mai important decât forma, programul și tactica sunt mai importante decât organizarea, că "viabilitatea unei organizații este direct proporțională cu volumul și semnificația conținutului pe care îl are va aduce în mișcare", că centralismul nu este "ceva autosuficient", nu este un "talisman atot-salvator", etc , etc Adânci, mari adevăruri! Programul este într-adevăr mai important decât tactica, tactica este mai importantă decât organizarea - Alfabetul este mai important decât etimologia, etimologia este mai importantă decât sintaxa, dar ce să zic despre oamenii care taie *) Vezi articolul lui Plehanov despre "economism" din Iskra, nr Aparent, o mică greșeală de tipar s-a strecurat în subtitlul acestui articol În loc să "gândim cu voce tare la cel de-al doilea congres al partidului" ar trebui să citim, evident: "despre congresul Ligii" sau, poate, "despre cooptare" Cât de adecvată, în anumite condiții, este respectarea pretențiilor personale, cât de inacceptabilă (din punct de vedere al Partidului, și nu din punct de vedere filistean) este confuzia întrebărilor care privesc Partidul, înlocuind problema unei noi ciocniri între Martov și Axelrod, care au început să se întoarcă de la ortodoxie la oportunism, cu o întrebare despre vechea (de nimeni în afară de noua Iskra, acum amintită) greșeală a Martynovilor și Akimovilor, care, poate, sunt acum gata să răspundă multe întrebări de program și tactici de la oportunism la ortodoxie - - au luat examenul de sintaxă și acum sunt pompoase și se laudă cu al doilea an în clasa inferioară? Tov Axelrod a vorbit despre problemele fundamentale ale organizării ca un oportunist (§), dar a acţionat în organizaţie ca un anarhist (congresul Ligii), iar acum aprofundează social-democraţia: strugurii sunt verzi! Ce este mai exact o organizație? pentru că nu este decât o formă; ce este centpalismul? la urma urmei, acesta nu este un talisman, ce este sintaxa? la urma urmei, aceasta este mai puțin

importantă decât etimologia, este doar o formă de combinare a elementelor etimologiei "Tovarășul va fi de acord cu noi Alexandrov, noul comitet editorial al Iskra, întreabă triumfător: "Dacă spunem că, prin elaborarea programului partidului, congresul a contribuit mult mai mult la centralizarea muncii partidului decât prin adoptarea Regulilor, oricât de perfect ar părea acesta din urmă?" (Nr , adj) Este de sperat că această zicală clasică va primi o faimă istorică nu mai puțin largă și nici mai puțin fermă decât celebra frază Tovarăș Krichevsky despre asta social-democrația, ca și umanitatea, își stabilește întotdeauna sarcini fezabile La urma urmei, aceasta este o gândire profundă Iskra este exact de același fel De ce a ridiculizat sintagma Tovarăș Krichevsky? Pentru faptul că a justificat greșeala unei anumite părți a social-democraților în chestiuni de tactică, incapacitatea de a stabili corect sarcinile politice, cu o vulgaritate mascarată în filozofie Exact la fel, noua Iskra justifică greșeala făcută de o anumită parte a social-democraților în chestiuni de opram, naționalitate, instabilitatea intelectualistă a unor camarazi cunoscuți, care i-a redus la fraze anarhiste, prin vulgaritatea care , se presupune că programul este mai important decât Regulile, că întrebările programului sunt mai importante decât cele organizaționale ! Ei bine, nu-i așa că nu este tailism? Nu este asta să te lăudești că oamenii sunt reținuți în clasa de jos? Adoptarea unui program este mai favorabilă centralizării muncii decât adoptarea unei carte Cum această vulgaritate, mascată în filozofie, miroase a spiritul unui intelectual radical, mult mai aproape de decadența burgheză decât de social-democrația! La urma urmei, cuvântul centralizare din această frază celebră este înțeles în sensul unuia complet deja simbolic Dacă autorii acestei fraze nu știu sau nu vor să gândească, atunci măcar să-și amintească de simplul fapt că adoptarea programului împreună cu bundiștii nu numai că nu a dus la centralizarea muncii noastre comune, dar nici nu ne-a protejat de o scindare Unitatea în probleme de program și de tactică este o condiție necesară, dar încă insuficientă pentru unificarea partidului - - piya, centralizarea muncii de partid (Doamne, ce alfabet trebuie să mesteci în vremurile moderne, când toate conceptele sunt confundate!) Pentru aceasta din urmă este necesară și unitatea de organizare, ceea ce este de neconceput într-un partid care a crescut în vreun fel în afara cadrului unui cerc familial, fără o carte oficială, fără subordonarea minorității față de majoritate, fără subordonarea minorității parte la întreg Deși nu aveam nicio unitate în chestiunile de bază ale programului și tacticii, am spus direct că trăim într-o eră a dezunității și a cercismului, am afirmat direct că înainte de a ne uni, trebuie să ne decuplăm, nici măcar nu am vorbit despre formele de articulare organizație, dar interpretată exclusiv cu privire la întrebări noi (cu adevărat noi la acea vreme) ale luptei programatice și tactice împotriva oportunismului Acum această luptă, prin recunoașterea noastră comună, a asigurat deja o unitate suficientă, formulată în programul partidului și în rezoluțiile partidului privind tactica; acum trebuie să facem următorul pas și noi, de comun acord, l-am făcut: am elaborat formele unei singure organizații care unește toate cercurile într-una singură Acum am fost târâți înapoi, după ce am distrus aceste forme în jumătate, târâți la comportament anarhist, la fraze anarhiste, la refacerea unui cerc în loc de redacție de partid, iar acum ei justifică acest pas înapoi spunând că alfabetul este mai mult favorabil vorbirii alfabetizate decât cunoașterea sintaxei! Filosofia tailismului, care a înflorit în urmă cu trei ani în chestiunile de tactică, reînvie acum în aplicarea

ei la problemele de organizare Luați acest raționament al noii ediții "Direcția militantă social-democrată", spune tovarășul Alexandrov - în partid ar trebui să se desfășoare nu numai prin luptă ideologică, ci și prin anumite forme de organizare Redactorii ne avertizează: "Această comparație între luptă ideologică și forme de organizare nu este rea Lupta ideologică este un proces, iar formele de organizare sunt doar forme "(de Dumnezeu, este tipărită în nr , anexă, p , coloana , mai jos!)," care ar trebui să îmbrace un fluid , dezvoltarea conținutului, - dezvoltarea activității practice a partidului Acest lucru este complet în spiritul glumei potrivit căreia o ghiulă de tun este o ghifă de tun și o bombă este o bombă Lupta ideologică este un proces, iar formele de organizare sunt doar forme care îmbracă conținutul! Întrebarea este dacă lupta noastră ideologică va lua forme mai înalte: în formele de organizare de partid obligatorie pentru toți, sau în formele vechii confuzii și vechii cercuri Am fost trași înapoi de la forme mai înalte la forme mai primitive și ei justifică acest lucru spunând că lupta ideologică este un proces, iar formele sunt - - numai forme Exact la fel ca tovarășul Krichevsky pe vremea onei ne-a târât înapoi de la tactic-plan la tactic-proces Luați aceste fraze pretențioase ale noii Iskra "despre autoeducația proletariatului", care se opun celor care, presupus din cauza formei, sunt capabili să treacă cu vederea conținutul (nr , editorial) Nu este Akimovismul numărul doi? Akimovismul nr a justificat întârzierea unei secțiuni a intelectualității social-democrate în stabilirea sarcinilor tactice prin referiri la conținutul "mai profund" al "luptei proletare", prin referiri la autoeducația proletariatului Akimovismul nr justifică întârzierea unei anumite părți a inteligenței social-democrate în teoria și practica sa de organizare, cu aceleași referiri profunde la faptul că organizarea este doar o formă și că întregul scop este în autoeducarea proletariatul Proletariatului nu se teme de organizații și disciplină, domnilor cărora le pasă de frățiorul lor! Proletariatul nu își va face griji că profesorii și liceenii care nu doresc să se alăture organizației sunt recunoscuți ca membri ai Partidului pentru munca lor sub controlul organizației Proletariatul este crescut să se organizeze de-a lungul vieții mult mai radical decât mulți intelectuali Proletariatul, având vreo idee despre programul și tactica noastră, nu va justifica înapoierea în organizare, referindu-se la faptul că forma este mai puțin importantă decât conținutul Nu proletariatului, ci unor intelectuali din partidul nostru le lipsește autoeducația în spiritul organizării și disciplinei, în spiritul ostilității și disprețului față de frazele anarhiste Numărul doi Akimov defăimează proletariatul în același mod cu privire la problema nepregătirii în organizație, la fel cum Akimov au murit primii pe problema nepregătirii pentru lupta politică Proletarul care a devenit un social-democrat conștient și se simte membru al Partidului va respinge tailismul în chestiuni de organizare cu același dispreț cu care a respins tailismul în chestiuni de tactică În cele din urmă, luați Praktik-ul atent al noii Iskra "Adevărat înțeleasă, ideea unei organizații centraliste "militante", spune el, "unificatoare și centralizare a activității" (în cursive aprofundate) a "revoluționarilor, este pusă în practică în mod firesc doar atunci când această activitate este prezentă" (ambele nou și inteligent); "organizația însăși, ca formă" (ascultați, ascultați!), "nu poate crește decât simultan" (italicele autorului, ca în altă parte a acestui citat) "cu creșterea operei revoluționare care constituie "conținutul" ei" (nr) Asta nu amintește - G - haite și haite ale acelui erou al epopeei populare, care, la vederea cortegiului funerar,

a strigat: "Nu poți să-l tragi"? Probabil că nu există un singur lucrător practic în partidul nostru (fără ghilimele) care să nu înțeleagă că tocmai forma activității noastre (adică, organizația) a rămas mult timp în urmă și a rămas cu disperare în urma conținutului că strigătele adresați-vă în urmă oamenilor: țineți pasul! nu trece înaintea ta!-demn de petrecere Ivanushki singur Încercați să comparați cel puțin, de exemplu, partidul nostru cu Bund Nu există nici cea mai mică îndoială că lucrarea partidului nostru, care conține -tí și e*), este nemăsurat mai bogată, mai versatilă, mai largă și mai profundă decât cea a Bund-ului Domeniu teoretic mai mare, program mai dezvoltat, influență mai largă și mai profundă asupra maselor muncitoare (și nu numai asupra artizanilor organizați), propagandă și agitație versatilă, pulsul muncii politice mai vioi în rândul muncitorilor de prim rang, mișcări populare mai maiestuoase în timpul demonstrații și greve generale, activitate mai energică în rândul straturilor neproletare Dar "formă"? "Forma" muncii noastre a rămas în urmă cu cea a Bund-ului, în mod nepermis, a rămas în urmă până în punctul în care înțepă ochii, provoacă un roș de rușine oricui nu se uită la treburile partidului său "strângându-se din nas" Întârzierea organizării muncii în comparație cu conținutul ei este punctul nostru dureros și a fost un punct dureros cu mult înainte de congres, cu mult înainte de formarea O K la jefuirea forțelor; la discrepanța dintre cuvânt și faptă Toată lumea a suferit din cauza acestei discrepanțe - și iată că vin Axelrozii și Practicienii noii Iskra cu o predică gânditoare: forma trebuie să crească natural, doar simultan cu conținutul! Aici duce o mică eroare la problema organizațională (§) dacă decideți să adânciți prostiile și să fundamentați filozofic o frază oportunistă Cu un pas lent, un zig-zag timid! - am auzit această melodie; în aplicare la *) Nu mă refer la faptul că conținutul lucrării noastre de partid este conturat (în program etc) la congres în spiritul social-democrației revoluționare doar cu prețul unei lupte, al unei lupte împotriva celor aceiași anti-iskra-iști și aceeași mlaștină, ai căror reprezentanți sunt numeric predominați în "minoritatea noastră" De asemenea, este interesant, în chestiunea "conținutului", să comparăm, de exemplu, șase numere ale vechii Iskra (nr -) și douăsprezece numere ale noii Iskra (nr -) Dar asta e cândva data viitoare - - întrebări de tactică; auzim că se aplică acum problemelor de organizare Tailismul în organizarea întrebărilor lui X este un produs natural și inevitabil al psihologiei individualistului anarhist, când acesta din urmă începe să-și ridice propriile dezacorduri fundamentale într-un sistem de vederi, în dezacorduri fundamentale speciale (la început poate prin accident) abateri anarhiste La Congresul Ligii am văzut începutul acestui anarhism; în noua Iskra vedem încercări de a-l ridica într-un sistem de vederi Aceste încercări confirmă în mod remarcabil considerația exprimată deja la Congresul Partidului cu privire la diferența dintre punctele de vedere ale unui intelectual burghez care se alătură social-democrației și a unui proletar care este conștient de interesele sale de clasă De exemplu, același Practicant al noii Iskra, a cărui profunzime am făcut-o deja cunoștință, mă expune la faptul că partidul îmi apare "ca o fabrică uriașă" cu director, sub forma unui Comitet Central la el cap (nr , anexa) "Practicanul" nici măcar nu bănuiește că cuvântul teribil pe care îl înaintă trădează imediat psihologia unui intelectual burghez care nu este familiarizat atât cu practica, cât și cu teoria organizării proletare Tocmai fabrica, care pare unora doar o sperietoare, reprezintă acea formă cea mai înaltă de cooperare capitalistă, care a unit și disciplinat proletariatul, l-a învățat să

se organizeze, l-a pus în fruntea tuturor celorlalte pături ale populaţia muncitoare şi exploatată Marxismul, ca ideologie a proletariatului antrenat de capitalism, a învățat și învață intelectualii instabili diferența dintre latura exploatatoare a fabricii (disciplina bazată pe frica de foame) și latura ei organizatorică (disciplina bazată pe munca comună unită) de condiţiile producţiei tehnice foarte dezvoltate) Disciplina și organizarea, care sunt date cu atâta greu intelectualului burghez, sunt deosebit de ușor asimilate de proletariat tocmai datorită acestei "școli" de fabrică O frică de moarte față de această școală, o neînțelegere completă a semnificației sale organizatorice, este caracteristică tocmai metodelor de gândire care reflectă condițiile mic-burgheze de existență și dau naștere acelui tip de anarhism pe care social-democrații germani îl numesc FZdelanarchismus, adică anarhism de domn "nobil", anarhism aristocratic, așa cum aș spune Acest anarhism domnesc este deosebit de caracteristic nihilistului rus Organizarea de partid i se pare o "fabrică" monstruoasă, subordonarea părții întregului și a minorității față de majoritate i se pare "înrobire" (vezi feuilletonele lui Axelrod), diviziunea muncii în temeiul - - conducerea centrului provoacă strigăte tragicomice din partea sa împotriva transformării oamenilor în "roți și roți dințate" (iar transformarea editorilor în angajați este considerată un tip deosebit de mortal al acestei transformări), menționarea cartei organizatorice a partidului provoacă o grimasă disprețuitoare și o remarcă disprețuitoare (la adresa "formaliștilor") , care s-ar putea face deloc fără o carte Acest lucru este de necrezut, dar este un fapt: tovarășul Martov îmi face această remarcă foarte instructivă în Iskra nr , referindu-se, pentru mai multă persuasiune, la propriile mele cuvinte din Scrisoarea unui tovarăș Ei bine, nu este "anarhism domnesc", nu este tailism, când exemple din epoca dezunității, epoca cercurilor justifică păstrarea și glorificarea cerculismului și anarhiei în epoca spiritului de partid? De ce nu aveam nevoie de statute înainte? Pentru că partidul era format din cercuri separate, care nu erau legate între ele prin nicio legătură organizatorică Trecerea de la cerc la cerc a fost doar o chestiune de "bună voință" a unuia sau aceluia individ, care nu avea în față nicio expresie formalizată a voinței întregului Problemele controversate din cadrul cercurilor au fost rezolvate nu conform regulilor, "ci prin luptă și amenințarea de a pleca": așa am spus în "Scrisoare către un tovarăș", pe baza experienței mai multor cercuri în general și , în special, propriul nostru editorial șase În epoca cercurilor, un astfel de fenomen era firesc și inevitabil, dar nimănui nu i-a trecut prin cap să-l laude, să-l considere un ideal; toată lumea s-a plâns de această dezordine, toată lumea a fost împovărată de ea și tânjea după fuziunea unor cercuri disparate într-o organizație de partid oficializată Și acum că această fuziune a avut loc, suntem târâți înapoi, suntem tratați - sub masca unor concepții organizaționale superioare - cu fraze anarhiste! Pentru oamenii obișnuiți cu halatul și pantofii largi ai cercului familiei Oblomov, regulile formale par atât înguste, și înghesuite, și împovărătoare, și josnice, și birocratice, și feudale și restrictive pentru "procesul" liber al luptei ideologice Anarhismul aristocratic nu înțelege că un statut formal este necesar tocmai pentru a înlocui legăturile de cerc îngust cu legăturile largi de partid Comunicarea în cadrul unui cerc sau între cercuri nu era necesară și nu putea fi formalizată, deoarece această legătură se baza pe prietenie sau pe o "încredere" neresponsabilă, nemotivată Legăturile de partid nu pot și nu trebuie să se bazeze nici pe unul, nici pe celălalt; ele

trebuie să se bazeze tocmai pe o carte formală, "birocratică" (din punctul de vedere al unui intelectual dizolvat) redistricționat, - - a cărei strictă respectare numai ne garantează împotriva tiraniei cercului, a capriciilor cercurilor, a metodelor cercului de bătaie numită "procesul" liber al luptei ideologice Redacția noii Iskra îl depășește pe Aleksandrov cu "o indicație instructivă că "încrederea este un lucru delicat care nu poate fi ciocănit în inimi și voci" (nr , ap) Editorii nu înțeleg că tocmai această propunere a categoriei încrederii, încrederea nudă, își trădează iar și iar anarhismul aristocratic și tailismul organizațional Când eram doar membru al unui cerc, fie el al grupului editorial al celor Șase, fie al organizației Iskra, aveam dreptul să-mi justific, să zicem, nedorința mea de a lucra cu X, pe simplă neîncredere, inexplicabilă și nemotivată Când am devenit membru al Partidului, nu am dreptul să mă refer doar la neîncrederea neformată, căci o asemenea referire a deschis larg ușile oricărui capriciu și oricărui fel de tiranie a vechii Krujkovshchina; Sunt obligat să-mi justific "încrederea" sau "neîncrederea" printr-un argument formal, adică o referire la una sau alta prevedere stabilită în mod oficial a programului nostru, tacticii noastre, carta noastră; Sunt obligat să nu mă rezum la nerăspunzător: "am încredere" sau "nu am încredere", ci să recunosc responsabilitatea deciziilor mele și a tuturor deciziilor în general ale oricărei părți a Partidului în fața întregului Partid; Sunt obligat să urmez calea prescrisă formal pentru a-mi exprima "neîncrederea", pentru a duce la îndeplinire acele opinii și acele dorințe care decurg din această neîncredere Ne-am ridicat deja din punctul de vedere al "încrederii" nerambursabile la punctul de vedere al partidului, necesitând respectarea modalităților responsabile și prescrise formal de exprimare și testare a încrederii, iar editorii ne trag înapoi și numesc tailismul lor nou organizațional vederi! Vedeți cum așa-zisul nostru comitet editorial de partid argumentează despre grupurile literare care ar putea cere reprezentare în redacția "Nu vom fi indignați, nu vom începe să strigăm despre disciplină", ne învață anarhiștii aristocrați, care întotdeauna și pretutindeni priveau cu dispreț un fel de disciplină de acolo Fie "bump" (sic!) cu grupul, dacă este sensibil, fie vom râde de solicitările lui Gândiți-vă doar ce nobilime sublimă se opune aici formalismului vulgar de fabrică! Dar, de fapt, avem în fața noastră o frazeologie reînnoită a cercului, prezentată partidului de către redactori, care consideră că nu este o instituție de partid, ci un fragment din vechiul cerc - - in absenta Falsitatea internă a acestei poziții duce inevitabil la profunzimea anarhistă, ridicând la principiul organizării social-democratice acea confuzie care, în cuvinte, în mod ipocrit, se spune că a fost deja trăită Nu este nevoie de nicio ierarhie a colegiilor și instanțelor de partid inferioare și superioare - pentru anarhismul aristocratic, o astfel de ierarhie pare a fi o fabricație clericală a agențiilor, departamentelor etc sfinţit prin fraze-mare despre metodele de organizare "cu adevărat social-democrate" Aici poate și trebuie să dea o lecție de individualism anarhist proletarul care a trecut prin școala "fabrică" Muncitorul conștient de clasă a părăsit de mult acele scutece când s-a ferit de intelectualul ca atare Muncitorul conștient de clasă știe să aprecieze acel stoc mai bogat de cunoștințe, acel orizont politic mai larg, pe care îl găsește printre intelectualii social-democrați Dar, pe măsură ce un adevărat partid se conturează în țara noastră, muncitorul conștient de clasă trebuie să învețe să deosebească psihologia unui soldat al armatei proletare de psihologia unui intelectual burghez care etalează fraze anarhiste, trebuie să învețe să

ceară îndeplinirea îndatoririlor al unui membru de partid nu numai din rândul ei, ci și din "oamenii de vârf" trebuie să învețe să întâmpine tailismul cu același dispreț în materie de organizare, cu care a răsplătit tailismul în materie de tactică pe vremea lui Ona Inextricabil legată de girondinismul și anarhismul aristocratic este ultima trăsătură caracteristică a poziției noii Iskra în problemele organizatorice: este apărarea autonomismului împotriva centralismului Acesta este sensul fundamental (dacă au) *) al strigătelor despre birocrație și autocrație, regrete despre "nemeritată neatenție față de non-iskra-iști" (care au apărat autonomismul la congres), strigăte comice despre cerința "supunere fără îndoială", amare plângeri despre "pompadour" etc , etc , etc Aripa oportunistă a fiecărui partid susține și justifică întotdeauna orice tip de înapoiere, fie că este programatică, tactică sau organizațională Apărarea înapoierii organizaționale (tailism) a noii Iskra este strâns legată de apărarea autonomismului Adevărat, autonomismul este deja așa *) Las deoparte aici, ca in general in aceasta paragraful, sensul "coopțiune" al acestor strigăte Lenin Sobr op , vol V treizeci - - În general, el a fost discreditat de predica de trei ani a vechii Iskra, că este încă rușinos pentru noua Iskra să vorbească deschis pentru el*; ea încă ne asigură de simpatiile ei pentru centralism, dar acest lucru este dovedit doar de faptul că cuvântul centralism este scris cu caractere cursive De fapt, cea mai mică atingere de critică asupra "principiilor" cvasicentralismului "cu adevărat social-democrat" (și nu anarhist?) al noii Iskra dezvăluie la fiecare pas punctul de vedere al autonomismului Nu este acum clar pentru toată lumea că Akselrod și Martov s-au adresat lui Akimov în chestiuni organizatorice? Nu au recunoscut ei înșiși în mod solemn acest lucru în cuvintele lor semnificative despre "nemeritată neatenție față de non-scântei"? Și Akimov și prietenii săi nu au apărat autonomismul la congresul partidului nostru? A fost autonomismul (dacă nu anarhism) pe care Martov și Axelrod l-au apărat la Congresul Ligii, când au susținut cu râvnă amuzantă că partea nu trebuie să fie subordonată întregului, că partea este autonomă în a-și determina relațiile cu întregul, că este valabil statutul Ligii străine, care formulează aceste relaţii, contrar voinţei majorităţii partidului, contrar voinţei centrului de partid Autonomismul îl apără acum pe tovarăș Martov deschis și în paginile noii Iskra (nr) cu privire la chestiunea introducerii membrilor în comitetele locale de către Comitetul Central Nu voi vorbi despre acele sofisme copilăreşti cu care tovarăşe Martov la Congresul Ligii și apărat în noua Iskra *), este important pentru mine să remarc aici tendința indubitabilă de a apăra autonomismul împotriva centralismului ca trăsătură fundamentală inerentă oportunismului în materie organizatorică Aproape singura încercare de a analiza conceptul de birocrație este contrastul în noua Iskra (nr) a "principiului formal-democratic" (sublinierea autorului) cu cel "formal-birocratic" Această opoziție (din păcate, la fel de nedezvoltată și de neexplicată ca referința la non-iskraiști) conține un sâmbure de adevăr Birocrație versus * **) democratism, acesta este centralismul versus autonomism, acesta este principiul organizator al societății revoluționare Trecand prin diverse §§ ale cartii, tovarase Martov a omis tocmai că § care vorbeşte despre relaţia întregului cu partea Comitetul Central "distribuie forțele partidului" (§) Este posibil să se distribuie forțele fără a transfera muncitorii de la un comitet la altul? Pe acest alfabet, corect, este jenant să te oprești cumva **) față de - în raport cu - - social-democraţia în raport cu organizaţional principiul oportuniştilor social-democraţiei Acesta din

urmă se străduiește să meargă de jos în sus și, prin urmare, apără oriunde este posibil, și pe cât posibil, autonomismul, "democratismul", ajungând (pentru cei zeloși dincolo de rațiune) până la anarhism Prima caută să vină de sus, apărând extinderea drepturilor și centrul pslno-iochian în raport cu partea Într-o epocă a dezbinării și a cercului, acest vârf, din care social-democrația revoluționară s-a străduit să iasă organizațional, a fost inevitabil unul dintre cercurile cele mai influente în virtutea activităților sale și a consistenței sale revoluționare (în cazul nostru, organizarea restabilirii unitatea reală a Partidului și dizolvarea cercurilor învechite în această unitate, Congresul Partidului, ca organ suprem al Partidului, este inevitabil un astfel de vârf; congresul reunește, pe cât posibil, toți reprezentanții organizațiilor active și, prin numirea unor instituții centrale (de multe ori într-o astfel de compoziție care îi satisface mai mult pe cei avansați decât pe cele înapoiate ale partidului, este mai plăcut revoluționarului decât aripii oportuniste) din ea), îi face să călătorească până la următorul congres Așa este, cel puțin la europenii social-democrației, deși încetul cu încetul, nu fără muncă, nu fără luptă și nu fără bătăi de cap, acest obicei, urât în principiu de anarhiști, începe să se răspândească și la asiaticii socialului Democraţie Este foarte interesant de observat că trăsăturile fundamentale ale oportunismului pe care le-am indicat în chestiuni organizaționale (autonomism, anarhism aristocratic sau intelectual, tailism și girondism) sunt observate mutatis mutandis (cu modificările corespunzătoare) în toate partidele social-democrate din lume, oriunde, există o împărțire într-o aripă revoluționară și una oportunistă (dar unde nu este?) Acest lucru a ieșit la lumină cu o ușurare deosebită tocmai recent în Partidul Social-Democrat German, când înfrângerea electorală din circumscripția a -a săsească (așa-numitul incident Goere) *) a pus principiile organizării partidelor la ordinea zilei *) Göre a fost ales în Reichstag la aprilie în districtul al -lea sas, dar după Congresul de la Dresda și-a demisionat din mandat; alegătorii circumscripției a -a, care devenise vacant după moartea lui Rozeiov, au vrut să-l nominalizeze din nou pe Göre Consiliul central al partidului și Comitetul central de propagandă săsesc s-au răzvrătit împotriva acestui lucru și, neavând dreptul de a interzice oficial candidatura lui Goere, au realizat totuși ceea ce a ordonat Goere de la candidatura Social-democrații au fost învinși la alegeri - - g - Zelul oportuniștilor germani a fost deosebit de util în ridicarea problemei de principiu în legătură cu acest incident Göre (fost pastor, autor al celebrei cărți Drei Monate Fabrikarbeiter și unul dintre "eroii" Congresului de la Dresda) este el însuși un oportunist înflăcărat, iar organul oportuniștilor consecvenți germani Sozialistische Monatsíefte (Lunarul Socialist Lunar) a "intercedat" imediat pentru el· Oportunismul într-un program este în mod natural legat de oportunismul în tactică și cu oportunismul în chestiuni organizaționale Pentru a exprima "noul" punct de vedere sa angajat tovarăș Wolfgang Heine Pentru a caracteriza fizionomia cititorului a acestui intelectual tipic, care s-a alăturat social-democrației și a adus cu el obiceiuri de gândire oportuniste, va fi suficient să spunem că tovarășul Wolfgang Heine este puțin mai puțin decât tovarășul german Akimov, și puțin mai mult decât tovarășul german Egorov Tovarășul Wolfgang Heine a plecat într-o campanie în Socialist Monthly cu nu mai puțină fanfară decât tovarășul Axelrod în noua Iskra Numai titlul articolului merită ceva: "Note democratice despre incidentul Göre" (nr , aprilie "Sozialistische Monatshefte") Și conținutul este mai puțin tuns Tov W Heine se revoltă

împotriva "încălcării autonomiei circumscripției", susține "principiul democratic", protestează împotriva amestecului "autorităților desemnate" (adică a consiliului central al partidului) în libera alegere a delegaților de către oamenii Ideea aici nu este un incident întâmplător, ne învață tovarășul W Heine, dar în general "tendința spre birocratism și centralism în partid", tendință care a fost remarcată mai devreme, devine acum deosebit de periculoasă Trebuie "să recunoaștem în principiu că instituțiile locale ale Partidului sunt purtătoarele vieții sale" (plagiat din pamfletul tovarășului Martov: "Încă o dată în minoritate") Nu trebuie "obișnuit ca toate deciziile politice importante să vină dintr-un singur centru", ar trebui să avertizezi Partidul împotriva "politicii doctrinare care pierde contactul cu viața" (împrumutat din discursul tovarășului Martov la Congresul Partidului că "viața își va lua tributul") " Dacă te uiți la rădăcina lucrurilor", tovarășe V Heine, dacă ignorăm ciocnirile personale, care, ca întotdeauna, au jucat un rol semnificativ, atunci vom vedea în această amărăciune împotriva revizioniștilor în principal neîncrederea în funcționarii din partid împotriva "elementelor străine" - - (În Heine, aparent, nu a citit încă pamfletul privind lupta împotriva stării de asediu și, prin urmare, recurge la anglicism: "Outsidertum), neîncrederea în tradiție în ceea ce este neobișnuit, o instituție impersonală în ceea ce este individual "(vezi rezoluția "Axelrod la Congresul Ligii privind suprimarea inițiativei individuale), "într-un cuvânt, aceeași tendință pe care am caracterizat-o deja mai sus ca tendință spre birocrație și centralism în partid" Conceptul de "disciplină" îl inspiră pe tovarăș W Heine nu este mai puțin nobil indignare decât tovarăşe Axelrod " Revizioniștilor", scrie el, " li s-a reproșat lipsa de disciplină pentru ceea ce au scris în Socialist au vrut chiar să-l recunoască drept social-democrat, pentru că nu stă sub controlul partidului Numai această încercare de a restrânge conceptul de "social-democrat", însăși această cerere de disciplină în domeniul producției ideologice, unde trebuie să prevaleze libertatea necondiționată" (rețineți: lupta ideologică este un proces, iar formele de organizare sunt doar forme)) "indică o tendință spre birocrație și suprimarea individualității Și pentru o lungă perioadă de timp, pentru o lungă perioadă de timp, W Heine zdrobește această tendință de ură în toate modurile posibile de a crea "o organizație mare atotcuprinzătoare, posibil mai centralizată, o tactică, o singură teorie", zdrobește cererea de "supunere necondiționată" ", "supunere oarbă", sparge "centralismul simplificat", etc , etc , literal "după Axelrod" Disputa ridicată de W Heine a izbucnit și, din moment ce în partidul german nu a cuprins-o dispute cu privire la cooptare, deoarece Akimov germani își dau seama fizionomia nu numai la congrese, ci constant într-un organ special, disputa s-a redus rapid la o analiză a tendinţelor fundamentale ale ortodoxiei şi revizionismului în problema organizaţională Unul dintre reprezentanții curentului revoluționar (acuzat, desigur, ca și al nostru, de "dictatură", "inchiziție" și alte lucruri groaznice) a fost K Kautsky ("Neue Zeit", , nr , articol "Wahlkreis und Partei" - "Circuție și Partid") "Articolul lui W Heine", declară el, "arată şirul de gândire al întregii tendinţe revizioniste" Nu numai în Germania, ci și în Franța și Italia, oportuniștii stau ca un munte pentru autonomism, pentru slăbirea disciplinei de partid, pentru reducerea ei la zero, peste tot tendințele lor duc la dezorganizare, la denaturarea "principiului democratic" în anarhism "Democrația nu este absența puterii", le instruiește K Kautsky oportuniștilor din cadrul

organizațional - Pe chestiunea politică, democrația nu este anarhie, este dominația maselor asupra reprezentanților lor, spre deosebire de alte forme de putere, când presupușii slujitori ai poporului sunt în realitate stăpânii acestuia K Kautsky urmărește în detaliu rolul dezorganizator al autonomismului oportunist în diferite țări, arată că tocmai alăturarea "maselor de elemente burgheze"* la social-democrația intensifică oportunismul, autonomismul și tendințele de încălcare a disciplinei, amintește de haite și pachete, care anume "Organizarea este arma cu care proletariatul se va elibera", și anume "Organizarea este arma luptei de clasă caracteristică proletariatului" În Germania, unde oportunismul este mai slab decât în Franța și Italia, "tendințele autonomiste au dus până acum doar la declamații mai mult sau mai puțin jalnice împotriva dictatorilor și a marilor inchizitori, împotriva excomunicațiilor **) și la căutarea ereziei, la nesfârșite cavile și dispute, a cărei analiză nu ar duce decât la o ceartă nesfârșită Nu este de mirare că în Rusia, unde oportunismul în partid este chiar mai slab decât în Germania, tendințele autonomiste au generat mai puține idei și mai multe "declamații patetice" și dispute Nu este de mirare că Kautsky ajunge la concluzia: "Poate că, în nicio altă problemă, revizionismul tuturor țărilor nu se distinge printr-o asemenea omogenitate, în ciuda tuturor varietăților sale, a întregii sale diversități, ca tocmai în problema organizațională" Tendințele de bază ale ortodoxiei și ale revizionismului în acest domeniu sunt formulate și de K Kautsky cu ajutorul "cuvântului îngrozitor": birocrație versus (împotriva) democrației "Ni se spune", scrie K Kautsky, "că a acorda conducerii partidului dreptul de a influența alegerea unui candidat (pentru deputat în parlament) de către circumscripțiile electorale locale înseamnă "este rușinos să încalci principiul democratic, care cere ca "toată activitatea politică să fie dezvoltată de jos în sus, prin autoactivitatea maselor, și nu de sus în jos, într-un mod birocratic Dar dacă există vreun principiu cu adevărat democratic, acesta este că majoritatea ar trebui prevalează asupra minorității, *) K Kautsky dă ca exemplu Jaurès Pe măsură ce au intrat în oportunism, pentru astfel de oameni "Disciplina de partid trebuie să apară inevitabil ca o constrângere inacceptabilă asupra personalității lor libere" **) V a n n st ha h este anatemă Acesta este echivalentul german al "stării de asediu" și "legilor excepționale" din Rusia Acesta este "cuvântul teribil" al oportuniștilor germani - și nu invers Alegerea deputaților în parlament din orice circumscripție este o problemă importantă pentru întregul partid în ansamblu, care ar trebui să influențeze numirea candidaților, chiar dacă doar prin intermediul unor oameni de încredere ai partidului (Vertrauensmânner)) "Cine consideră că acest lucru este prea birocratic sau centralist, să încerce să propună ca candidații să fie nominalizați prin voturile directe ale tuturor membrilor de partid în general (Sămmtliche Parteigenossen) Dacă acest lucru nu este fezabil, atunci nu este nimic de plâns de lipsa democrației atunci când funcția specificată, ca multe altele referitoare la întregul partid, este îndeplinită de una sau mai multe instanțe de partid Conform "legii cutumiare" a Partidului German, circumscripțiile electorale individuale au convenit anterior cu conducerea partidului să desemneze un candidat sau altul "Dar partidul a devenit prea mare pentru ca acest drept cutumiar tacit să fie suficient Dreptul cutumiar încetează să mai fie lege atunci când nu mai este considerat de la sine înțeles, când se derogă de la conținutul definițiilor sale și chiar de la însăși existența lui Atunci devine absolut necesar să se formuleze cu precizie acest drept, să-l

codifice", să se treacă la o "fixare statutară mai precisă *) (Statutarische Festlegung) și, în același timp, la întărirea rigoarei (grõssere Straffheit) a Organizatia" Astfel, într-o situație diferită, vedeți aceeași luptă a aripii oportuniste și revoluționare a partidului pe chestiunea organizatorică, același conflict de autonomism și centralism, democrație și "birocratie", tendințe de slăbire a rigurozității și de creștere a rigurozității organizației și disciplina, psihologia intelectualului instabil și proletarului experimentat, individualismul intelectual și solidaritatea proletarului Întrebarea este cum a reacționat democrația burgheză la acest conflict, nu cel pe care istoricul obraznic a promis doar să-l dezvăluie în secret într-o zi Tovarășe Axelrod, ci adevărata, adevărata democrație burgheză, care are în Germania reprezentanți nu mai puțin educați și observatori decât în Germania *) Este foarte instructiv să comparăm aceste remarci ale lui K Kautsky cu privire la înlocuirea dreptului cutumiar recunoscut tacit cu legea statutară stabilită în mod formal cu toate "schimbările" pe care partidul nostru în general și editorii în special le-au experimentat de la Congresul Partidului Cf Discursul lui V I Zasulich (la Congresul Ligii, p și urm), care nu realizează cu greu semnificația deplină a schimbării în curs - - shi domnilor liberi? Democrația burgheză germană a răspuns imediat la noua controversă și s-a ridicat ca rușii, ca întotdeauna, ca peste tot, imediat pentru aripa oportunistă a Partidului Social-Democrat Organul eminent al capitalului social german, Gazeta de la Frankfurt, a apărut cu un editorial fulminant ("Frankf Ztg ", , apr , nr , Abendblatt), care arată că plagiatele fără scrupule de la Axelrod devin direct atunci boala presei germane Redutabilii democrați ai bursei de la Frankfurt pedepsesc "autocrația" din Partidul Social Democrat, "dictatura de partid", "dominarea autocratică a șefilor de partid", aceste "excomunicații" cu care vor "parcă ar pedepsi orice revizionism" " (amintiți-vă de "acuzația falsă în "oportunism"), este cererea de "supunere oarbă", "disciplină moartă", cererea de "subordonare servilă", transformarea membrilor de partid în "cadavre politice" (aceasta va fi mult mai puternic decât roțile și roțile!) "Toată originalitatea personală", sunt indignați cavalerii schimbului la vederea practicilor antidemocratice din social-democrația, "fiecare individualitate trebuie, dacă vrei, să fie supusă persecuției, pentru că amenință să conducă la ordinea franceză, la Ioresism și Milleranism , așa cum a afirmat direct Sindermann arbitraj pe această chestiune" la congresul de partid al social-democraților sași Și așadar, în măsura în care există o semnificație fundamentală în noile sloganuri ale noii Iskra în chestiunea organizațională, nu poate exista nicio îndoială că acest sens este oportunist Această concluzie este susținută de întreaga analiză a Congresului nostru de Partid, care a fost împărțit într-o aripă revoluționară și oportunistă, și de exemplul tuturor partidelor social-democrate europene, în care oportunismul pe problema organizațională se exprimă în aceleași tendințe, în aceleași acuzații și destul de des în aceleași cuvinte Desigur, particularitățile naționale ale diferitelor partide și condițiile politice inegale din diferite țări își lasă amprenta, făcând oportunismul german destul de diferit de francez, francez ca italian, italian ca rus Dar omogenitatea diviziunii de bază a tuturor acestor partide într-o aripă revoluționară și una oportunistă, omogenitatea șirul de gândire și tendințele oportunismului în problema organizațională se remarcă, în ciuda tuturor - - diferența de condiții specificată *) Abundența de reprezentanți ai intelectualității radicale în rândurile marxiștilor și social-

democraților noștri a făcut și face inevitabilă existența oportunismului generat de psihologia sa în cele mai variate domenii și în cele mai variate forme Am luptat cu oportunismul pe problemele fundamentale ale perspectivei noastre asupra lumii, pe problemele programului, iar o divergență completă a scopurilor a condus inevitabil la o demarcație irevocabilă între liberali și social-democrați, care ne stricaseră marxismul legal Am luptat împotriva oportunismului în chestiuni de tactică, iar divergența cu tovarășii Krichevski și Akimov pe aceste chestiuni mai puțin importante a fost firesc doar temporară și nu a fost însoțită de vreo formare de partide diferite Trebuie să depășim acum oportunismul lui Martov și Axelrod în probleme de organizare, chiar mai puțin fundamentale, desigur, decât problemele de program și tactică, care au ajuns acum în prim-planul vieții noastre de partid Când se vorbește despre lupta împotriva oportunismului, nu ar trebui să uităm niciodată trăsătura caracteristică a oportunismului-tot-modern în toate și în fiecare sferă: indefinititatea, vagitatea, evazivitatea sa Oportunistul, prin însăși natura sa, se sustrage mereu de o punere definitivă și irevocabilă a întrebării, caută o rezultantă, șerpuiește ca un șarpe între puncte de vedere care se exclud reciproc, încercând să "fie de acord" cu ambele, reducându-și dezacordurile la amendamente, îndoieli, dorințe bune și nevinovate și așa mai departe Un oportunist în întrebările programului, tovarășe Ed Bernstein "este de acord" cu programul revoluționar al partidului și, deși probabil și-ar dori o "reformă radicală" a acestuia, îl consideră intempestiv, inoportun, nu la fel de important ca elucidarea "principiilor generale" ale "criticii" (constând în principal a principiilor necritice de împrumut şi fraze din democraţia burgheză) *) Nimeni nu se va îndoi în prezent că vechea împărțire a social-democraților ruși în economiști și politicieni pe probleme de tactică a fost omogenă cu împărțirea întregului social-democrat internațional în oportuniști și revoluționari, deși diferența dintre t Martynov și Akimov, pe de o parte, etc von Vollmar și von Elm sau Jaurès și Millerand, pe de altă parte, sunt foarte mari În același mod, omogenitatea principalelor diviziuni în problema organizării este de netăgăduit, în ciuda diferențelor enorme de condiții dintre țările lipsite de drepturi politic și țările libere din punct de vedere politic Este extrem de caracteristic faptul că redacția principială a noii Iskra, referindu-se pe scurt la disputa dintre Kautsky și Heine (nr), a evitat cu timiditate problema tendințelor fundamentale ale oricărui oportunism și ale ortodoxiei în chestiunea organizațională - - Un oportunist în chestiuni de tactică, apoi (c) von Vollmar este, de asemenea, de acord cu vechea tactică a social-democrației revoluționare și, de asemenea, se limitează mai mult la declamații, corecții, ridiculizări și în niciun caz nu iese cu vreo tactică "ministerialistă" definită Oportuniști în probleme organizaționale, vol Martov și Axelrod, de asemenea, în ciuda provocărilor directe, nu au venit încă cu vreo teză fundamentală definită care ar putea fi "întărită prin mijloace statutare"; și ei și-ar dori, fără îndoială, o "reformă fundamentală" a regulamentului nostru organizatoric (Iskra, nr , p , coloana), dar de preferință s-ar ocupa mai întâi în ciuda § , totuși, un statut centralist ar duce inevitabil, dacă ar fi produs în spiritul noii Iskra, la autonomie, iar tovarășul Martov nu vrea, desigur, să-și recunoască tendința fundamentală spre autonomism, nici măcar în fața ta) Poziția lor "principială" asupra problemei organizaționale se joacă, așadar, cu toate culorile curcubeului: declamații patetice inocente despre autocrație și birocrație, supunerea oarbă, predomină

roțile și roțile - declamații atât de inocente încât este încă foarte, foarte greu de separat principiul real din sensul cu adevărat xptațional Dar - Mai departe în pădure, mai multe lemne de foc: încercările de analiză și definiții precise ale "birocratiei" urate duc inevitabil la autonomism, încercările de "aprofundare" și fundamentare duc inevitabil la justificarea înapoierii, la tailism, la fraze girondini În cele din urmă, ca singurul principiu cu adevărat definit și, prin urmare, în practică, acționând deosebit de strălucitor (practica merge întotdeauna înaintea teoriei), apar principiul a și a p X și zma Ridicul disciplinei - autonomism - anarhism, adică scara pe care oportunismul nostru organizațional coboară acum, acum urcă, sărind din treaptă în treaptă și evitând cu pricepere orice formulare definită, toate principiile Se observă curgerea în exact aceeași gradație *) Cine își amintește dezbaterea despre § va vedea acum clar că greșeala Tovarășului Martov și tov Teoria lui Axelrod conform § duce inevitabil, odată cu dezvoltarea și aprofundarea ei, la oportunismul organizațional Ideea principală a tovarășului Martov - autoînscrierea în Partid - este tocmai "democratism" fals, ideea de a construi partidul de jos în sus Dimpotrivă, ideea mea este "birocratică" în sensul că partidul este construit de sus în jos, de la congresul partidului până la organizațiile individuale de partid Și psihologia intelectualului burghez, și frazele anarhiste, și oportunist, tailist adânc - - iar asupra oportunismului în program și tactici: ridicolizarea "ortodoxiei", ortodoxiei, îngustimei și imobilizării - "critică" revizionistă și ministerialism - democrația burgheză În strânsă legătură psihologică cu ura față de disciplină se află acea notă neîncetată și persistentă de resentimente care răsună în toate scrierile tuturor oportuniștilor contemporani în general și ale minorității noastre în special Sunt urmăriți, presați, dați afară, asediați, chemați Există mult mai mult adevăr psihologic și politic în aceste cuvinte mici decât a bănuit probabil autorul glumei dulce și pline de spirit despre vizitarea și vizitarea oamenilor Luați, într-adevăr, procesul-verbal al Congresului nostru de Partid - veți vedea că minoritatea sunt toți cei care au fost jigniți, toți cei care au fost vreodată jigniți de social-democrația revoluționară din orice motiv Iată bundiștii și dinastia Rabocheye, pe care i-am "opinsat" până la punctul în care au părăsit congresul; aici tov Makhov, care era jignit de fiecare dată când lua cuvântul (căci de fiecare dată se facea de rușine cu grijă), iată, în sfârșit, tovarăș Martov și tov Axelrod, care au fost jigniți de "falsa acuzație de oportunism" pentru § din cartă și de înfrângerea în alegeri Și toate aceste insulte amare nu au fost un rezultat întâmplător al unor duhuri nepermise, a zdrobirilor tăioase, a polemicii frenetice, a trântirii ușii și arătând pumnul, așa cum cred ei până astăzi, foarte, foarte mulți filisteni, dar rezultatul politic inevitabil al tuturor celor trei ani de muncă ideologică a lui Iskra Dacă în acești trei ani nu doar am desfrânat cu limbajul, ci am exprimat acele convingeri care trebuie să intre în acțiune, atunci nu ne-am putea abține să nu luptăm la congres anti-iskra-iștii și "mlaștina" Și când noi, împreună cu tovarășul Martov, care a luptat în primele rânduri, cu viziera deschisă, a ucis atât de mulți oameni gândit - toate acestea au fost deja conturate în dezbaterea despre § Tov Martov spune în Os podea " (p) despre "lucrarea de început a gândirii" în noua Iskra Acest lucru este adevărat în sensul că el și Axelrod mută de fapt gândul într-o nouă direcție, începând cu § Singura problemă este că această direcție este "oportunistă" Cu cât "lucrează" mai departe în această direcție, cu atât această lucrare va fi mai

curată de luptele coaptaționale, cu atât se vor bloca mai adânc în mlaștină Tov Plehanov a văzut deja clar ego-ul la Congresul Partidului și în articolul "Ce să nu faci?" I-am avertizat a doua oară: chiar o să vă cooptez, doar nu mergeți pe acest drum, care duce exclusiv la oportunism și anarhism Martov și Axelrod nu au dat seama de sfatul bun: cum? adică mergi? sunteți de acord cu Lenin că cooptarea nu este altceva decât ceartă? Niciodată I Noi îi vom arăta că suntem oameni cu principii! - Și i-au arătat Ei au arătat tuturor cu ochii lor că, din moment ce au principii noi, acestea sunt principiile oportunismului - G am avut destul de puțin, doar puțin să-l jignim pe tovarăș Axelrod și tovarăș Martov, încât cupa se revărsa Cantitatea transformată în calitate A existat o negare a negării Toți cei jigniți și-au uitat scorurile reciproce, s-au repezit unul în brațele celuilalt cu suspine și au ridicat steagul "răzvrătirii împotriva leninismului" *) O răscoală este un lucru minunat atunci când elemente progresiste se ridică împotriva celor reacţionare Când aripa revoluționară se ridică împotriva aripii oportuniste, este bine Când aripa oportunistă se revoltă împotriva revoluționarului, asta este rău Asta-înăuntru Plehanov trebuie să participe la această faptă rea în calitatea, ca să spunem așa, a lui Esenniunlenny Încearcă să-i "frângă inima" prinzând fraze incomode individuale de la autorii uneia sau aceleia rezoluții în favoarea "majorității", și în același timp exclamă: "Săracul tovarăș Lenin! Ce buni sunt susținătorii săi ortodocși!" ("Iskra", nr , anexă) Ei bine, știi, atunci-intră Plehanov, dacă sunt în sărăcie, atunci redactorii noii Iskra sunt deja în sărăcie Oricât de sărac aș fi, nu am ajuns încă la o sărăcire atât de absolută încât să fiu nevoit să închid ochii la Congresul Partidului și să caut material pentru a-mi exercita inteligența în rezoluțiile membrilor comisiei Oricât de sărac aș fi, sunt de o mie de ori mai bogat decât cei ai căror susținători nu rostesc accidental cutare sau cutare frază incomodă, dar în toate aspectele, organizaționale, tactice și programatice, aderă cu încăpățânare și fermitate la principii care sunt contrare principiile social-democraţiei revoluţionare Oricât de sărac sunt, nu am ajuns încă în punctul în care trebuie să ascund publicului laudele unor astfel de susținători care mi se prezintă Și editorii Jo-voi Iskra trebuie să facă asta Știi, cititor, ce este Comitetul Voronej al Partidului Muncitoresc Social-Democrat Rus? Dacă nu știți acest lucru, atunci citiți procesul-verbal al Congresului Partidului Veți afla de acolo că direcția acestui comitet este pe deplin exprimată de tovarăș Akimov etc Brucker, care a luptat pe toată linia împotriva aripii revoluționare a Partidului la congres și care de zeci de ori a fost catalogat oportuniști de toată lumea, de la tovarăș Plehanov și terminând cu asta Popov *) Această expresie uimitoare îi aparține tovarășului Martov ("Asediul, Paul ", p) Tov Martov a așteptat până când Ln va fi pe călcâie ca să declanșeze o "răscoală" numai împotriva mea Tovarășul argumentează fără pricepere Martov: vrea să-și distrugă adversarul spunându-i cele mai mari complimente - ? - Și astfel, acest Comitet Voronezh în prospectul său din ianuarie (nr , , ianuarie) declară: În Partidul nostru în continuă creștere, anul trecut a avut loc un eveniment major și important pentru Partid: Congresul II al R S -D R Reprezentanții de partid ai organizațiilor sale Convocarea unui congres (a unui partid este o chestiune foarte complexă și, în condiții monarhice, o chestiune foarte riscantă, dificilă și, prin urmare, nu este de mirare că problema convocării unui congres s-a desfășurat departe de a fi perfectă, iar congresul în sine, deși a mers perfect, nu a satisfăcut toate cerințele Tovarășii care au fost instruiți de

conferința (întâlnirea) din să convoace un congres au fost arestați și au organizat un congres de persoane evidențiate doar de conducerea socială rusă demo Multe organizații ale social-democraților, dar nu și cele Iskra, nu au fost implicate în lucrările congresului: parțial din această cauză sarcina congresului de a elabora un program și un regulament al partidului a fost îndeplinită extrem de imperfect, acolo sunt lacune majore în reguli, "care sunt "capabile (să conducă la neînțelegeri periculoase") sunt recunoscute chiar de participanții la congres din multe dintre opiniile ei, susținute în principal de Lenin și Plehanov Deși acesta din urmă a câștigat puterea la congres, forța vieții practice, cerințele muncii reale, sunt pe linie (pe care toți non-iskryenii o susțin, corectează rapid greșelile teoreticienilor și au introdus deja amendamente serioase după Iskra s-a schimbat foarte mult și promite să asculte cu atenție Astfel, deși lucrările congresului sunt supuse revizuirii de către următorul congres și, așa cum este evident pentru participanții înșiși la congres, nu sunt satisfăcătoare și prin urmare, nu poate intra în Partid ca decizii imuabile, dar congresul a clarificat starea de lucruri a partidului, a furnizat un material excelent pentru activitățile teoretice și organizatorice ulterioare ale partidului și a reprezentat o experiență instructivă enormă pentru munca generală a partidului iar regulile întocmite de acesta vor fi luate în considerare de toate organizațiile, dar multe (a se abține de la a se ghida exclusiv de acestea, în și din ele imperfecțiuni evidente; Comitetul Voronej, realizând importanța activității generale a partidului, a răspuns viu la toate întrebările (cu privire la organizarea congresului Recunoaște importanța a ceea ce s-a întâmplat la congres, salută turnarea care a avut loc la Iskra, care a devenit Organul central (organul principal) Deşi situaţia - - Nu suntem încă mulțumiți de treburile Partidului și ale Comitetului Central, dar credem că prin eforturi comune se va îmbunătăți munca grea de organizare a Partidului Având în vedere zvonurile false, Comitetul Voronej declară tovarășilor că nu poate fi vorba despre părăsirea partidului de către Comitetul Voronej Comitetul Voronej înțelege perfect ce precedent periculos (exemplu) ar fi retragerea unei organizații a muncitorilor, precum Comitetul Voronej, din R S -D R P , și cât de reproș ar fi acest lucru pentru Partid și cât de neprofitabil ar fi pentru organizațiile muncitorești care ar putea urma un asemenea exemplu Nu trebuie să creăm noi dezbinări, ci să ne străduim cu insistență să unim toți muncitorii și socialiștii conștienți de clasă într-un singur partid Mai mult, al doilea congres a fost un congres regulat, nu unul constitutiv Expulzarea din Partid poate avea loc numai de către o instanță de Partid și nicio organizație, nici măcar Comitetul Central, nu are dreptul de a expulza vreo organizație social-democrată din Partid Mai mult, la cel de-al doilea congres, a fost adoptat al optulea paragraf al statutului, conform căruia fiecare organizație este autonomă (independentă) în afacerile sale locale și, prin urmare, Comitetul Voronej are dreptul deplin de a-și îndeplini opiniile organizatorice în viață și în petrecerea Editorii noii Iskra, referindu-se la acest pliant din nr , au retipărit partea a doua a tiradei de mai sus, dactilografiată cu litere mari: editorii au preferat să omite prima parte, dactilografiată cu minuscul A devenit penibil c) Ceva despre dialectică Două lovituri de stat Aruncând o privire generală asupra evoluției crizei partidului nostru, vom vedea cu ușurință că componența de bază a ambelor părți în luptă a fost întotdeauna, cu puține excepții, una și aceeași A fost o luptă a aripii revoluționare și oportuniste a partidului nostru Dar această luptă a

trecut prin cele mai variate etape, iar oricine dorește să dea sens vastei literaturi deja acumulate, a masei de indicații fragmentare, a citatelor rupte din legătură, a acuzațiilor individuale etc , trebuie să aibă o cunoaștere exactă cu caracteristicile fiecăreia dintre aceste etape Enumerăm principalele etape, clar diferite una de cealaltă:) Disputa cu privire la § din cartă O luptă pur ideologică despre principiile de bază ale organizării Plehanov și cu mine suntem în minoritate - - Martov și Axelrod propun o formulare oportunistă și se trezesc în brațele oportuniștilor) O scindare în organizația Iskra în chestiunea listelor de candidați pentru Comitetul Central: Fomin sau Vasiliev în cei cinci, Troțki sau Travinsky în troica Plehanov și cu mine câștigăm o majoritate (nouă la șapte), parțial tocmai pentru că eram o minoritate conform § detaliile statutului Martov este din nou salvat de oportuniști Suntem din nou în minoritate și apărăm drepturile minorității în centre) Cei șapte oportuniști extremi părăsesc Congresul Ne regăsim în majoritate și învingem coaliția (a minorității Iskra, a "mlaștinilor" și a anti-Iskra-iștilor) la alegeri Martov și Popov refuză locuri în troicile noastre) Cearta post-Congres pentru cooptare Comportament anarhist rampant și fraze anarhiste Cele mai puțin reținute și stabile elemente din "minoritate" preiau controlul) Plehanov trece, pentru a evita o scindare, la o politică de "ucidere cu bunătate" "Minoritatea" ocupă redacția O Centrală și a Consiliului și atacă din toată puterea Comitetului Central Cârfa continuă să umple totul și totul) Primul atac asupra lui Ts K a fost respins Cerceta pare să înceapă să se liniștească puțin Acest lucru ne oferă posibilitatea de a discuta relativ calm două întrebări pur ideologice care agită profund Partidul: a) care este semnificația politică și explicația împărțirii partidului nostru în "majoritate" și "minoritate" care s-a conturat la cel de-al Doilea Congres și a înlocuit toate diviziile vechi? b) Care este semnificația fundamentală a noii poziții a noii Iskra asupra chestiunii organizaționale? Fiecare dintre aceste etape este caracterizată de o conjunctură semnificativ diferită de luptă și scopul imediat al atacului; fiecare etapă este, ca să spunem așa, o bătălie separată într-o campanie militară generală Nu pot înțelege nimic lupta noastră, dacă nu să studiem situația specifică a fiecărei bătălii După ce am studiat acest lucru, vom vedea clar că dezvoltarea merge într-adevăr pe o cale dialectică, pe calea contradicțiilor: minoritatea devine majoritate, majoritatea minoritatea; fiecare parte trece de la apărare la atac și de la atac la apărare; punctul de pornire al luptei ideologice (§) este "negat" - dând loc disputei atot-plinitoare*), dar apoi începe "negarea" ;Ί Problema dificilă de a distinge între certurile și diferențele fundamentale este acum rezolvată de la sine: tot ceea ce se referă la cooptare este "cerieli"; tot ce ţine de analiza luptei de la congres, de disputele despre § şi despre întoarcerea spre oportunism şi spre anarhism, este o divergenţă fundamentală - - negație" și, "înțelegându-se" cumva, cu păcatul în jumătate, cu soția dăruită de Dumnezeu în diverse centre, revenim la punctul de plecare al luptei pur ideologice, dar deja această "teză" este îmbogățită cu toate rezultatele a "antitezei" și s-a transformat într-o sinteză superioară atunci când o greșeală izolată, accidentală, conform § , s-a transformat într-un cvasisistem de opinii oportuniste asupra chestiunii organizaționale, când legătura acestui fenomen cu împărțirea de bază a partidului nostru în o aripă revoluționară și o aripă oportunistă devine din ce în ce mai evidentă pentru toată lumea Într-un cuvânt, nu numai că ovăzul crește după Hegel, ci și social-democrații ruși se luptă între ei după Hegel

Dar marea dialectică hegeliană, pe care marxismul a preluat-o și a pus-o pe picioare, nu trebuie niciodată confundată cu dispozitivul vulgar de a justifica zigzagurile politicienilor care trec de la aripa revoluționară la cea oportunistă a partidului, cu modul vulgar de a amesteca sus enunțuri separate, momente separate în desfășurarea diferitelor etape ale unui singur proces Adevărata dialectică nu justifică greșelile personale, ci studiază cotiturile inevitabile, dovedind inevitabilitatea lor pe baza celui mai detaliat studiu al dezvoltării în toată concretetatea ei Principiul principal al dialecticii: nu există adevăr abstract, adevărul este întotdeauna concret Și totuși nu trebuie să confundăm această mare dialectică hegeliană cu acea înțelepciune lumească vulgară care este exprimată de proverbul italian: mettere Ia coda dove non va il capo (pune coada acolo unde nu se potrivește capul) Rezultatul dezvoltării dialectice a luptei noastre de partid se rezumă la două revoluții Congresul Partidului a fost o adevărată revoluție, ca tovarăș Martov în "Încă o dată în minoritate" Au dreptate și acei inteligențe din minoritate care spun: lumea este condusă de revoluții, așa că am făcut o revoluție! Chiar au făcut o revoluție după congres; este de asemenea adevărat că lumea, în general vorbind, este mișcată de revoluții Dar sensul concret al fiecărei revoluții concrete nu este încă determinat de această zicală generală: există revoluții ca reacția, pentru a parafraza expresia de neuitat a tovarășului de neuitat Makhov Trebuie să știm dacă aripa revoluționară sau oportunistă a partidelor a fost adevărata forță din spatele revoluției; trebuie să știm dacă principiile revoluționare sau oportuniste i-au inspirat pe luptători pentru a determina dacă "lumea" (partidul nostru) era înaintată sau înapoi prin cutare sau cutare revoluție anume Congresul partidului nostru a fost singurul de acest fel, un fenomen fără precedent în întreaga istorie a revoluționarului rus - - circulaţie Pentru prima dată, un partid revoluționar conspirator a reușit să iasă din întunericul subteranului la lumina zilei, arătând tuturor și tuturor întregul curs și rezultatul luptei noastre interne de partid, întreaga față a partidului nostru și fiecăruia dintre este, în orice fel vizibil, parte în probleme de program, tactici și organizare Pentru prima dată, am reușit să ne eliberăm de tradiția cercurilor licențioase și a filistinismului revoluționar, adunând laolaltă zeci dintre cele mai diverse grupuri, adesea puternic dușmănite între ele, legate doar de forța unei idei și gata (în principiu) gata) să sacrificăm toate și orice fel de ocupare a grupului și independența grupului în beneficiul marelui întreg, pentru prima dată creat efectiv de noi, întregul: partidul Dar în politică sacrificiile nu se dau degeaba, ci se iau de pe câmpul de luptă Bătălia pentru uciderea organizațiilor s-a dovedit inevitabil a fi teribil de acerbă Vântul proaspăt al luptei libere deschise s-a transformat într-un vârtej Acest vârtej a măturat - și este minunat că a măturat! - fiecare rămășiță din toate, fără excepție, interesele, sentimentele și tradițiile din cerc, creând pentru prima dată consilii oficiale de partid cu adevărat Dar un lucru este să fii numit, altul să fii Una este să sacrifici cercul în principiu în favoarea Partidului, alta este să renunți la propriul cerc Vântul proaspăt era încă prea proaspăt pentru cei obișnuiți cu filistinul mucegăit "Partidul nu a putut suporta primul său Congres", așa cum a spus pe bună dreptate tovarășul Martov (în mod neintenționat a spus-o pe bună dreptate) în "Încă o dată în minoritate" Resentimentul pentru uciderea organizațiilor era prea puternic Un vârtej furios a ridicat toată turbiditatea din fundul pârâului nostru de petrecere, iar această turbiditate s-a răzbunat

Vechiul cerc întărit a stăpânit spiritul de partid încă tânăr Aripa oportunistă a partidului, complet învinsă, a căpătat mâna, temporar, bineînțeles, asupra aripii revoluționare, întărită de prada accidentală de la Akimov Rezultatul a fost o nouă Iskra, forțată să dezvolte și să aprofundeze greșeala făcută de redactorii săi la Congresul Partidului Vechiul Iskra a predat adevărurile luptei revoluţionare Noua Iskra învață înțelepciunea lumească: conformare și acomodare Vechea Iskra era organul ortodoxiei militante Noua Iskra ne prezintă un eruc de oportunism, în principal în chestiuni organizaționale Vechiul Iskra și-a câștigat antipatia onorabilă atât din partea oportuniștilor ruși, cât și a celui din Europa de Vest Noua Iskra a devenit mai înțeleaptă și în curând va înceta să se mai rușineze de laudele aduse de oportuniștii extremi;! A ajuns la nr Colectie op t, v - Paradisul "Iskra" se îndrepta constant spre scopul său, iar cuvântul nu s-a îndepărtat de faptele câinelui În noua Iskra, falsitatea internă a poziției sale dă naștere inevitabil - indiferent de voința și conștiința oricui - ipocrizie politică Se strigă împotriva mișcării cerc pentru a acoperi victoria mișcării cerc asupra spiritului de partid Sia condamnă ipocrit schisma, de parcă s-ar putea imagina orice alt remediu împotriva schismei! într-un partid organizat în orice mod, cu excepția subordonării minorității față de majoritatea Ea declară nevoia de a ține seama de opinia publică revoluționară și, ascunzând laudele Akimovilor, se complace la bârfe mărunte despre comitetele aripii revoluționare a partidului*) Ce păcat! Cât de dezonorat au dezonorat bătrâna noastră Iskra! Un pas înainte, doi pași înapoi Asta se întâmplă în viața indivizilor, în istoria națiunilor și în dezvoltarea partidelor Ar fi cea mai criminală lașitate să te îndoiești chiar și pentru o clipă de triumful inevitabil și complet al principiilor social-democrației revoluționare, organizării proletare și disciplinei de partid A -urile au câștigat deja foarte mult, trebuie să continuăm să luptăm, să nu ne pierdem inima în fața eșecurilor, să luptăm cu reținere, disprețuind metodele filistene de ceartă în cerc, păzind în cea mai mare măsură posibilă legăturile de partid unite create cu astfel de eforturi ale tuturor social-democraților din Rusia și realizarea printr-o muncă persistentă și sistematică completă și familiarizarea conștientă a tuturor membrilor Partidului, și a muncitorilor în special, cu îndatoririle Partidului, cu lupta la cel de-al Doilea Congres al Partidului, cu toate cauzele și vicisitudinile divergenței noastre, cu toată fatalitatea oportunismului, care în domeniul problemelor organizaționale cedează la fel de neputincios psihologiei burgheze, la fel de necritic adoptă punctul de vedere al democrației burgheze și tocește armele luptei de clasă a proletariatului la fel ca în domeniul programului şi tacticii noastre Proletariatul nu are altă armă în lupta pentru putere decât organizarea Dezbinat de dominația concurenței anarhiste în lumea burgheză, presat de munca forțată pentru capital, aruncat constant "în jos" în sărăcia deplină, sălbăticia și degenerarea, proletariatul poate deveni și va deveni inevitabil o forță invincibilă numai pentru că ideologic *) O formă stereotipă a fost deja dezvoltată pentru această îndeletnicire frumoasă: propriul nostru corespondent X relatează despre comitetul majoritar Y că a tratat rău un tovarăș din minoritatea Z - - Unificarea sa prin principiile marxismului este întărită de unitatea materială a organizației, care adună milioane de muncitori în armata clasei muncitoare Atât puterea decrepită a autocrației ruse, cât și puterea decrepită a capitalului internațional nu vor rezista acestei armate Această armată își va închide rândurile din ce în ce mai aproape, în

ciuda tuturor zigzagurilor și pașilor înapoi, în ciuda frazelor oportuniste ale girondinilor social-democrației moderne, în ciuda militarizării mulțumite de sine a cercurilor înapoiate, în ciuda fulgerelor și hype-ului anarhismului intelectual APLICARE Incident tovarăș Gusev și colab Deutsch Esența acestui incident, care este strâns legată de așa-numita listă "falsă" (în cuvintele tovarășului Martov) menționată în scrisoarea tovarășului tovarăș Martov și Starover, care este dat în textul § i, este după cum urmează Tov i-a spus Gusev tovarășului Pavlovich că această listă, care a constat din t t Stein, Egorov, Popov, Troţki şi Fomin), i-a fost predat lui, Guşev, tovarăş Deutsch (p "Scrisorile" tovarășului Pavlovici) Tov Deitch l-a învinuit pe tovarăș pentru acest mesaj Gusev în "calomnie deliberată", iar instanța de arbitraj a camarazilor a recunoscut "mesajul" tovarășului Gusev "greșit" (a se vedea rezoluția instanței nr din Iskra) După ce redactorii Iskra au tipărit rezoluția instanței, tovarășe Mar tovarăș (nu mai redacție) a emis un pliant separat sub titlul: "Rezoluția Curții de Arbitraj a Tovarășilor", unde a retipărit nu numai rezoluția instanței în întregime, ci și raportul integral asupra întregii analize a cazul și, de asemenea, postfața lui În această postfață, tovarășe Martov, printre altele, numește "rușinos" "faptul că lista a fost făcută în interesul luptei fracționale" Acest pliant a primit răspuns de către delegații celui de-al doilea Congres, vol Lyadov și Gorin cu un pliant intitulat: "A patra persoană de la Curtea de Arbitraj", unde "protestează energic împotriva faptului că tovarășul Martov își permite să treacă dincolo de hotărârile instanței, atribuindu-l pe Tovarăș Gusev motive rele, "în timp ce instanța nu a recunoscut prezența calomniei deliberate, dar a decis exclusiv că mesajul tovarășului Gusev greșește T t Gorin și Lyadov explică în detaliu că mesajul tovarășului Gusev ar fi putut fi cauzat de o greșeală complet firească, iar comportamentul tovarășului tovarăș este caracterizat drept "nedemn" Martov, care el însuși a făcut (și face în pliantul său) o serie de afirmații eronate, atribuindu-l în mod arbitrar pe Tovarăș Folosesc rea intenție Răutatea, spun ei, nu ar fi putut fi deloc acolo Iată, dacă nu mă înșel, toată "literatura" pe acest subiect, pe care o consider de datoria mea să contribui la elucidare În primul rând, este necesar ca cititorul să dea el însuși o relatare exactă a timpului și condițiilor pentru apariția acestei liste (lista candidaților pentru Comitetul Central) După cum am indicat deja în text, organizația Iskra a deliberat la congres cu privire la lista candidaților pentru Comitetul Central, care - - ea ar putea propune în comun o listă congresului Întâlnirea s-a încheiat într-un dezacord; majoritatea organizației Iskra a acceptat lista: Travinski, Glebov, Vasiliev, Popov și Troțki, dar minoritatea nu a vrut să cedeze, insistând asupra listei: Travinski, Glebov, Fomin, Popov, Troțki Cele două părți ale organizației Iskra nu s-au întâlnit împreună după întâlnirea la care au fost prezentate și provocate aceste liste Ambele secții s-au agitat liber la congres, dorind să rezolve problema controversată împărțindu-le la votul întregului congres al partidului și încercând să câștige cel mai mare număr posibil de delegați de partea lor Această agitație liberă la congres a scos imediat la lumină faptul politic pe care l-am analizat atât de detaliat în text, și anume necesitatea ca minoritatea iskra-iștilor (cu Martov în frunte) să se bazeze pe "centru" (mlaştina) şi asupra anti-iskra-iştilor pentru a ne învinge Acest lucru a fost necesar pentru că marea majoritate a delegaților, care apăraseră cu consecvență programul, tactica și planurile organizatorice ale Iskra împotriva asaltului antiiskra-

iștilor și a "Centrului", s-au alăturat foarte repede și foarte ferm Din de delegați (mai precis, voturi) care nu aparțin nici anti-iskraiștilor și nici "Centrului", noi am câștigat foarte repede pentru noi și am încheiat un "acord direct" cu aceștia, formând o "majoritate compactă" Tovarășul Martov a rămas cu doar nouă voturi; pentru a câștiga, avea nevoie de toate voturile anti-iskra-iștilor și de "Centrul" cu care grupurile putea să meargă (în conformitate cu § din Reguli), se putea "coaliza", adică putea avea sprijinul lor, dar nu putea încheia o înțelegere directă, nu putea, tocmai pentru că de-a lungul întregului congres a luptat cu aceste grupuri nu mai puțin aspru decât noi Acesta a fost tocmai tragicomismul poziției de tovarăș Martova! Tov Martov vrea să mă distrugă în "Starea de asediu" cu o întrebare mortală otrăvitoare: "Îl întrebăm cu respect pe tovarăș Lenin să răspundă direct la întrebarea: cui i s-a arătat Yuzhny Rabochy celor din afară la congres? (pag , notă) Răspund cu respect și direct: străini în raport cu tovarășul Martov Dovada: Am încheiat foarte repede o înțelegere directă cu iskra-iștii și tovarășul Martov nu a încheiat și nu a putut încheia un acord direct nici cu Yuzhny Rabochiy, nici cu tovarășul Makhov, nici cu tovarășul Brooker Numai clarificând pentru sine această situație politică, se poate înțelege care este "cuia" punctului dureros despre notoria listă "falsă" Imaginează-ți concret starea de fapt: organizația Iskra s-a despărțit, iar noi ne agităm liber la congres, ne apărăm listele Cu această apărare, într-o masă de conversații private separate, listele sunt combinate în sute de moduri, în loc de cinci, sunt conturate trei și sunt propuse toate înlocuirile posibile ale unui candidat cu altul De exemplu, îmi amintesc bine că în convorbirile private erau nominalizați majoritatea și apoi, după discutarea disputelor Jijului, candidații erau respinși etc Rusov, Osipov, Pavlovici, Dedov) S-ar putea foarte bine să fi fost propuși și alți candidați, neștiuți de mine Fiecare delegat la congres și-a exprimat părerea în conversații, a propus amendamente, a argumentat etc - - dar să presupunem că aceasta are loc exclusiv în rândul majorității Nici măcar nu există nicio îndoială că același lucru s-a întâmplat în rândul minorității, pentru că cei cinci inițiali dintre ei (Popov, Troțki, Fomin, Glebov, Travipski) au fost ulterior înlocuiți, după cum am văzut din scrisoarea Tovarășilor Martov și Starover, o troică · Glebov, Troțki, Polov, în plus, nu le-a plăcut Glebov și l-au înlocuit de bunăvoie cu Fomin (vezi pliantul camarazilor Liadov și Gorin) Nu trebuie uitat că grupurile în care împart delegații congresului în textul pamfletului sunt delimitate de mine pe baza unei analize post factum: în realitate, aceste grupuri au fost conturate doar în campania electorală, iar schimbul a opiniilor dintre delegați a procedat destul de liber; nu era niciun "zid" între noi și fiecare a vorbit cu orice delegat cu care dorea să vorbească în privat Nu este absolut nimic surprinzător în faptul că într-o astfel de situație, dintre toate combinațiile și listele posibile, alături de lista minorității organizației Iskra (Poloz, Troțki, Fomin, Glebov, Travinsky), o listă nu foarte diferită de a apărut: Popov, Troţki, Fomin, Stein şi Egorov Apariția unei astfel de combinații de candidați este foarte naturală, deoarece candidații noștri, Glebov și Travinsky, evident nu au fost de acord cu minoritatea organizației Iskra (a se vedea scrisoarea lor din textul § , unde îl îndepărtează pe Travinsky din troică) , iar despre Glebov spun direct că acesta este un compromis) Înlocuirea lui Glebov și Travinsky cu membri ai Org , Comitetului, Stein și Egorov, a fost complet firească și ar fi ciudat dacă niciunul dintre delegații minorității de partid nu ar fi venit cu ideea unei astfel de înlocuiri

Să luăm acum în considerare următoarele două întrebări:) de la cine a venit lista: Egorov, Stein, Popov, Troţki, Fomin? şi) de ce tovarăşe Martov era profund supărat că i se atribuia o astfel de listă? Pentru a da un răspuns exact la prima întrebare, ar fi necesar să se efectueze un sondaj al tuturor delegaților la congres Acum este imposibil Ar fi necesar, în special, să aflăm ce delegați ai minorității de partid (a nu se confunda cu minoritatea organizației Iskra) au auzit la congres despre listele care au provocat scindarea în organizația Iskra? Cum au reacționat ei la ambele liste ale majorității și minorității organizației Iskra? Au fost propuse sau auzite sugestii sau opinii despre modificarea dezirabilă a listei minorității organizației Iskra? Din păcate, aceste întrebări nu au fost propuse, se pare, nici la instanța de arbitraj, care (judecând după textul deciziei) nici nu știa ce "cinci" au determinat destrămarea organizației Iskra Tov Belov, de exemplu (pe care îl numesc "centrul"), "a arătat că era în relații bune de tovarăș cu Deutsch, care i-a împărtășit impresiile despre activitatea congresului, și dacă numai Deutsch a făcut orice fel de campanie pentru una sau alta listă, l-ar fi informat și pe Belov despre asta Este imposibil să nu regret că a rămas neclar dacă tovarășul a împărtășit Deutsch la congres cu tovarășul Impresiile lui Belov despre listele organizației Iskra? - - și dacă da, cum a făcut tovarășul Belov pe lista de cinci a minorității organizației Iskra? Ați sugerat sau ați auzit de vreo modificare de dorit în acesta? Din cauza lipsei de clarificare a acestei împrejurări, există o contradicție în mărturia Tovarășilor Belov și Deutsch, care a fost deja notat de vol Gorin și Lyadov, și anume acel tovarăș Deutsch, contrar afirmațiilor sale, "a făcut campanie în în favoarea unuia sau altui candidat al Comitetului Central desemnat de organizaţia Iskra Tov Belov mai arată că "a aflat în privat despre lista care circula la congres cu două zile înainte de încheierea congresului, întâlnindu-se cu tovarășul t Egorov, Popov și delegații comitetului Harkov În același timp, Egorov și -a exprimat surprinderea că numele său a fost trecut pe lista candidaților pentru Comitetul Central, întrucât, în opinia sa, Iegorov, candidatura sa nu a putut inspira simpatie în rândul delegaților la congres, atât în rândul majorității, cât și al minorităților " Este extrem de caracteristic faptul că aici se vorbește evident despre minoritatea organizației și a partidului politic Iskra, pentru că printre restul minorității congresului partidului sunt candidați Egorov, un membru al O K și un proeminent orator al "centrului", nu numai că ar fi putut, dar, după toate probabilitățile, ar fi trebuit să întâmpine simpatie Din păcate, nu aflăm nimic despre simpatia sau lipsa de simpatie a acelor membri ai minorității de Partid care nu aparțineau organizației Iskra de la Tovarăș Belova Între timp, această întrebare este importantă, pentru că tovarășe Deutsch s-a supărat de atribuirea acestei liste unei minorități a organizației Iskra, iar lista ar fi putut veni de la o minoritate care nu aparținea acestei organizații! Desigur, în prezent este foarte greu să ne amintim cine a fost primul care a sugerat o astfel de combinație de candidați și de la cine a auzit fiecare dintre noi despre ea De exemplu, nu pretind să amintesc nu numai acest lucru, ci și cine, din majoritate, a fost primul care a prezentat candidaturile lui Rusov, Dedov și alții pe care i-am menționat; din masa de conversații, speculații, zvonuri despre tot felul de combinații de candidați, mi-au întipărit în memorie doar acele "liste" care au fost puse direct aici în organizația Iskra sau la întâlnirile private ale majorității Aceste "liste" au fost în mare parte transmise oral (în "Scrisoarea mea către redactorul Iskra", p , rândul sgtszu, numesc

"listă" tocmai combinația de cinci candidați propusă verbal de mine la ședință)), dar destul de des erau înscrise și pe note care, în general, erau trimise de la delegat la delegat în timpul sesiunilor congresului și erau de obicei distruse după sesiune Deoarece nu există date exacte cu privire la originea listei notorii, rămâne de presupus că fie un delegat al partidului minoritar, necunoscut minorității organizației Iskra, s-a pronunțat în favoarea unei astfel de combinații de candidați pe care o avem pe această listă și această combinație, verbal și în scris, s-au plimbat în jurul congresului;-zìi'o, unul dintre membrii minorității organizației Iskra s-a pronunțat în favoarea acestei combinații la congres și, ulterior, a uitat despre A doua presupunere mi se pare mai probabilă și iată de ce: candidatura de tovarăș Stein, - - Fără îndoială, chiar și la congres, ea a întâlnit simpatia unei minorități a organizației Iskra (vezi textul pamfletului meu), dar față de ideea de candidaturi ale camarazilor Egorov, această minoritate a venit, fără îndoială, după Congres (atât la Congresul Ligii, cât și în Starea de asediu, se exprimă regretul neaprobării Comitetului de Organizare de către Comitetul Central, iar tovarășul Egorov a fost membru al Organizației Comitet) Nu este firesc să presupunem că această idee, aparent plutind în aer, despre încetarea membrilor OK-ului pentru a deveni membri ai Comitetului Central, a fost exprimată de unul dintre membrii minorității într-o conversație privată și la un congres de partid ? Dar tov Martov și tov Germanii sunt înclinați, în loc de o explicație firească, să vadă un fel de murdărie, un truc, ceva necinstit, răspândirea "zvonurilor false cu bună știință cu scopul de a discredita", "fals în interesul luptei fracționale" etc ii Această dorință morbidă nu poate fi explicată decât prin condițiile nesănătoase ale vieții de emigrat sau o stare anormală a nervilor și nici măcar nu m-aș opri asupra acestei întrebări dacă nu s-ar ajunge la o încălcare nedemnă a onoarei unui camarad Gândiți-vă doar: ce temei ar putea T T Deitch și Martov caută intenții murdare și rele în mesajul greșit, în zvonul greșit? Imaginația lor bolnavă se pare că le-a pictat un astfel de tablou încât majoritatea i-a "discreditat" nu subliniind greșeala politică a minorității (§ și coaliția cu oportuniștii), ci atribuind minorității "cu bună știință fals", "falsificat" " liste Minoritatea preferă să explice problema nu prin propria greșeală, ci prin metodele murdare, necinstite, rușinoase ale majorității! În ce măsură este nesăbuit să cauți rea intenție în "referatul greșit", am arătat deja acest lucru mai sus, după ce am conturat situația cazului; Acest lucru a fost văzut clar de tribunalul arbitral al camarazilor, care nu a găsit nicio calomnie, nimic răutăcios, nimic rușinos Acest lucru, în sfârșit, este cel mai clar demonstrat de faptul că deja la Congresul Partidului, chiar înainte de alegeri, minoritatea organizației Iskra a avut o explicație cu majoritatea despre zvonul greșit, și tovarăș Martov chiar s-a explicat într-o scrisoare care a fost citită la o întâlnire a tuturor celor de delegați majoritari! Majoritatea nici măcar nu s-a gândit să ascundă minorității organizația Iskra că la congres circula așa și o listă: tovarășe Lensky i-a spus asta tovarășului Deutsch (vezi hotărârea judecătorească), tovarăș Plehanov a vorbit despre acest tovarăș Zasulich ("este imposibil să vorbesc cu ea, hopa, se pare că mă ia pentru Trepov", mi-a spus tovarășul Plehanov, iar această glumă, repetată de multe ori, arată încă o dată entuziasmul anormal al minorității), am declarat tovarășul Martov că afirmația lui (că lista nu-i aparține lui, Martov) îmi este suficientă (Proces-verbal de ligă, p) Apoi tov Martov (împreună cu tovarășul Starover, îmi amintesc) ne-a trimis biroului o notă care

scria aproximativ după cum urmează: "Majoritatea redacției Iskra cere admiterea la o ședință privată a majorității pentru a respinge zvonurile rușinoase care sunt răspândit împotriva lui " Plehanov și cu mine am răspuns la aceeași notă: - - "Nu am auzit niciun zvon rușinos Dacă este necesară o ședință a comitetului editorial, atunci aceasta trebuie convenită în mod specific Lenin Plehanov Când am venit seara la ședința majorității, le-am spus despre asta tuturor celor de delegați Pentru a elimina posibilitatea oricăror neînțelegeri, s-a decis să se aleagă împreună delegați dintre noi toți și să se trimită pe acești delegați să se explice Tovarășilor Martov și Starover Delegații aleși, vol Sorokin și Sablina s-au dus și au explicat că nimeni nu atribuie o listă în mod specific lui Martov sau Starover, mai ales după anunțul lor, și că nu contează deloc dacă lista provine dintr-o minoritate a organizației Iskra sau dintr-o minoritate a congresului care nu aparține acestei organizații într-un fel sau altul La urma urmei, nu este chiar o anchetă care trebuie efectuată la un congres! să nu interogheze toți delegații despre o astfel de listă! Ns t t Martov și Starover ne-au scris și o scrisoare cu o respingere formală (vezi § i) Scrisoarea este reprezentanții noștri, adică Sorokin și Sablina, au citit la o ședință din S-ar părea că incidentul poate fi considerat deja încheiat, nu în sensul căutării originii listei (dacă este cineva interesat), ci în sensul eliminării complete a oricărui gând al oricărei intenții de "a deteriora minoritate" sau "discreditează" pe cineva sau folosește "fals în interesul luptei fracționale" Între timp, tovarăşe Martov în Liga (p -) scoate din nou această murdărie, chinuită de o imaginație bolnavă, și făcând astfel o serie întreagă de afirmații incorecte (evident din cauza stării sale de entuziasm) A spus că pe listă era un bundist Nu este adevarat Toți martorii la arbitraj etc Stein și Belov, printre altele, confirmă că lista era de la tovarăș Egorov Tov Martov a spus că lista înseamnă o coaliție în sensul unui acord direct Acest lucru nu este adevărat, așa cum am explicat deja Tov Martov spune că alte liste care provin din minoritatea organizației Iskra (și capabile să înstrăineze majoritatea congresului de această minoritate) "nici măcar nu au fost făcute" Acest lucru nu este adevărat, pentru că întreaga majoritate a Congresului Partidului cunoștea cel puțin trei liste venite de la Tovarăș Martov și Co și care nu s-au întâlnit cu aprobarea majorității (vezi prospectul lui Lyadov și Gorin) De ce a fost această listă a tovarășului atât de indignată? Martov? Pentru că lista însemna o întoarcere spre aripa dreaptă a partidului Apoi tov Martov a strigat împotriva "falsei acuzații de oportunism", s-a indignat de "caracterizarea incorectă a poziției sale politice", iar acum toată lumea vede că se pune problema apartenenței cunoscutei liste de tovarăși Martov şi tovarăş Deutsche nu putea juca nicio semnificație politică, că în esență, indiferent de aceasta sau de orice altă listă, acuzația nu era falsă, ci adevărată, caracterizarea poziției politice era absolut corectă Rezultatul acestui caz dificil și laborios despre faimoasa listă falsă este următorul:) Abaterea tovarășului Martov în cinstea tovarășului Gusev prin - - strigătele despre "faptul rușinos, falsificarea listei în interesul luptei împotriva poporului negru" nu pot fi ignorate, alături de t t Gorin și Lyadov, nedemni) În interesul îmbunătățirii atmosferei și al eliberării membrilor partidului de obligația de a lua în serios tot felul de șmecherii bolnave, poate că ar fi necesar ca la Congresul III să se stabilească o regulă care să fie în regulamentul de organizare al Germaniei social-democrați partidul muncitoresc § din acest statut prevede: "Oricine a fost găsit vinovat de o încălcare gravă a

principiilor programului partidului sau de un act dezonorant nu poate aparține Partidului Problema apartenenței ulterioare a părții este hotărâtă de o instanță de arbitraj convocată de consiliul partidului Jumătate dintre judecători sunt numiți de cel care propune excluderea, cealaltă jumătate de cel pe care doresc să-l exmatriculeze, iar președintele este numit de consiliul partidului Împotriva deciziei instanței de arbitraj se admite contestația la comisia de control sau la congresul partidului " O astfel de regulă poate servi ca o armă bună împotriva tuturor celor care aruncă în mod frivol o acuzație (sau răspândesc zvonuri) despre ceva dezonorant Odată cu existența unei astfel de reguli, toate astfel de acuzații ar fi o dată pentru totdeauna catalogate drept bârfe nedemne, până când cei care acuză au curajul moral să se prezinte în fața părții în rolul de acuzator și să solicite un verdict de la instituția corespunzătoare a partidului Pentru ce ne străduim (La petrecere) Recent, o întâlnire privată a membri ai Ross S -D R P (inclusiv delegați la Congresul II, membri ai comitetelor și ai altor organizații de partid și revoluționarii care nu sunt membri ai organizațiilor de partid) Această conferință de oameni care au aceleași concepții, care aderă la punctul de vedere al majorității celui de-al doilea Congres al Partidului, a discutat problema crizei partidului nostru și modalitățile de ieșire din ea și a decis să se adreseze tuturor social-democraților ruși cu urmatoarea contestatie (Procesul verbal al conferinței va fi prezentat la cel de-al III-lea Congres al partidului) :i:) Tovarăși Criza gravă a Partidului se prelungește la infinit Tulburările devin din ce în ce mai puternice, dând naștere la noi și noi conflicte, împiedicând activitatea pozitivă de-a lungul întregii linii și la scara cea mai amenințătoare, rupând din ce în ce mai mult legătura dintre Partid și organul său central, care în cele din urmă s-a transformat într-un organ [aproape exclusiv al unui cerc străin] *) **) şi în principal al cercului străin Căutarea dezacordurilor, lansarea unor întrebări vechi, rezolvate de mult timp și retrogradate, flirtarea cu oportuniștii pomenitori, confuzie incredibilă în raționament, ignorarea fără rușine a Congresului Partidului, a dezbaterilor și a deciziilor sale, batjocură de organizarea și disciplina partidului asupra majorității revoluționarii care au creat partidul și lucrează în localități, răuvoitori și captivi, pe baza [fapte] de nedemonstrat ***) și pe rapoarte anonime neverificate , râzând de neajunsurile muncii în comitetele aripii revoluționare a partidului - asta vedem în noua Iskra, *) Din cuvântul: "Protocoale", inclusiv cuvântul: "partide"-barit Ed **) În mp paranteze - tăiate Roșu ***) Cuvântul: "fapte" a fost tăiat Ed - - devenit focar de frământări, asta ne-a dat redacția, respinsă de congres, profitând de concesii personale pentru noi dispute de cooptare, pentru cauza distrugerii partidului Între timp, momentul istoric prin care trece Rusia cere partidului nostru efortul tuturor forțelor sale Excitare revoluționară în clasa muncitoare, fermentație în alte secțiuni ale populației (totul crește, războiul și criza, foamea și șomajul subminează fundamentele, autocrația devine din ce în ce mai adâncă, sfârșitul rușinos al războiului rușinos nu este atât de departe și acest scop va spori inevitabil entuziasmul revoluționar de zece ori, va pune clasa muncitoare față în față cu dușmanii săi, va cere cele mai hotărâte măsuri ofensive din partea social-democrației O organizare de partid coeziv, o tendință revoluționar-marxistă susținută, introducerea luptei interne și externe într-un cadru decent și demn, astfel încât această luptă să nu introducă dezorganizare și să nu interfereze cu munca pozitivă, - aceste solicitări insistente ale

întregii mișcări muncitorești din Rusia trebuie să fie îndeplinite imediat și cu orice preț, sub amenințarea unei pierderea prestigiului *) și bunul nume al lui Ross S -D R P și toate *) influența pe care a dobândit-o Considerăm că primul pas către atingerea acestui obiectiv este introducerea unei clarități, franchețe și franchețe deplină în relațiile dintre diferitele grupuri, tendințe și nuanțe ale partidului nostru Fără îndoială, sunt momente în care utilitatea cauzei necesită tăcere în privința diferențelor parțiale, dar ar fi cea mai tristă și mai de neiertat greșeala să considerăm fatal momentul prin care trece Partidul Pașen Concesiile personale față de minoritate nu au ținut frământările la distanță, problemele controversate au fost deja puse pe net, întregul partid a fost contestat în mod direct și doar flăcănia și ignoranța pot visa la întoarcerea trecutului iremediabil, la posibilitatea de a ascunde ceva , a lăsa ceva nespus, a trece peste ceva, a se ascunde de ceva Nu, politica spălării pe mâini, politica abstinenței pasive, politica **) și-au dovedit deja deplina inutilitate în lupta de partid Mai multă evaziune, viclenia și tăcerea ar fi nu numai lipsite de scop și disprețuitoare, ci chiar criminale Luăm inițiativa unei expuneri directe a întregului program al luptei noastre în cadrul Partidului, facem apel la o asemenea expunere a reprezentanților tuturor și tuturor nuanțelor social-democraților ruși, atât a celor membri ai Partidului, cât și a celor *) Cuvintele: "prestigiu și" sunt tăiate Cuvântul "total" este tăiat Deasupra este inscripționat: "total" Ed Există un gol în text R cu d - - condiții, introduceți-l Numai claritatea și sinceritatea deplină pot oferi tuturor lucrătorilor conștienți de clasă și tuturor membrilor Partidului material pentru o soluție rezonabilă și fermă a problemelor disputate ale Partidului Suntem din punctul de vedere al majorității Congresului al II-lea al Partidului În eroarea poziției minorității la congres, în strădania [dorința cu orice preț]*) de a apăra această poziție, indiferent de voința partidului, vedem cauza principală a tuturor greșelilor ulterioare și a tuturor confuziei Eroarea a fost dublă: în primul rând, vechiul cerc editorial al Iskra nu avea de la cine să caute sprijin, în afară de aripa oportunistă a Congresului nostru și a Partidului nostru Bo- -x, aceasta este o legătură cu oportuniști evidenti, în fruntea cărora a fost și continuă să fie tovarăș Akimov s-a adunat în cele din urmă și a devenit o divizie de partid doar pe o problemă precum alegerile pentru centre Toată acea confuzie de principiu și acele fraze oportuniste* pe care le vedem în argumentele noii Iskra au izvorât în mod inevitabil din prima incorectitudine, în măsura în care aceste argumente pot fi recunoscute ca fundamentale Din a doua incorectitudine a izvorât apărarea apărării vechiului (***) cerc editorial împotriva voinței partidului, apărarea și justificarea spiritului de cerc împotriva spiritului de partid, introducerea în disputele noastre a unor metode care sunt intenționate caracteristice filistinului dispute și certuri de cerc, și nu lupta membrilor de partid care știu să-și respecte propriul partid și pe ei înșiși Din prima incorectitudine rezultă logic că tot ceea ce gravitează spre oportunism s-a adunat în jurul minorității, tot ceea ce este înclinat să tragă Partidul înapoi și să se răzbune pentru insultele aduse de social-democrația revoluționară adversarilor săi, tot ceea ce exprimă tendințele intelectuale al mișcării noastre, totul predispus la o respingere intelectual-anarhistă a organizării și disciplinei Din a doua incorectitudine a izvorât dominația cercului străin asupra majorității muncitorilor ruși și scandaluri rampante, în special emigranții, care înlocuiesc pentru minoritate metodele de

persuasiune Toate îndoielile au dispărut acum Nicio ezitare nu este posibilă pentru cei care nu sunt doar membri ai Partidului în cuvinte, pentru cei care de fapt vor să apere interesele vitale ale mișcării noastre muncitorești Lupta este declarată, declarată și este purtată de *) Cuvintele: "dorință cu orice preț" au fost tăiate Deasupra lor este înscris cuvântul: "aspirație" Roșu **) Cuvântul "fraze" este barat, este inscripționat "reeling" Roșu ***) Cuvântul "vechi" este barat, înscris în loc de "par" Rulați-l - - Această linie este o minoritate și acceptăm provocarea, declarăm o luptă ireconciliabilă, o luptă până la capăt Luptăm împotriva cercismului în general, și împotriva vechiului cerc editorial în special, în numele spiritului de partid Luptăm în numele intereselor mișcării muncitorești ruse împotriva certurilor străine Luptăm în numele tendințelor proletare revoluționare ale mișcării noastre, împotriva tendințelor oportuniste intelectuale Luptăm pentru direcția susținută a social-democrației revoluționare, împotriva oscilațiilor, zigzagurilor și întoarcerilor la un trecut demult depășit Luptăm pentru o organizare solidă de partid a avangardei muncitorilor noștri, împotriva libertății intelectuale, a dezorganizării și a anarhiei Luptăm pentru respectul pentru congresele de partid, împotriva nesăbuinței slăbite, împotriva cuvintelor care sunt în contradicție cu faptele, împotriva batjocurii tratatelor și a deciziilor luate în comun Luptăm pentru Glasnost de Partid împotriva tacticii noii Iskra și a noului Consiliu al Partidului de a închide gura majorității și de a ne ascunde protocoalele în secret Din programul nostru de luptă decurg mijloacele și scopurile sale imediate Principalul mijloc *) este agitația generală și cea mai largă, orală și scrisă Nu ar merita să ne oprim asupra acestui punct dacă lupta minorității, plină de dispute, nu ar da naștere în partidul nostru la aceea (ironizată pe bună dreptate deja de Catherine, de comitet și de multe alte organizații) faimoasa "reconciliere", care își ascunde capul sub aripa sa și predică încetarea luptei majorității împotriva minorității Doar lașitatea, oboseala sau sălbăticia pot explica existența unor astfel de opinii copilărești, care sunt nedemne de orice membru adult al partidului Se poate și trebuie să se vorbească despre introducerea luptei de partid în cadrul partidului, se poate și trebuie să se realizeze acest lucru nu numai prin îmbunătățiri, ci [predica] **) propunerea de a nu mai apăra ceea ce a fost apărat în fața întregului Partid la Congresului și care se consideră necesară în interesul zilei , o astfel de propunere, dacă s-ar decide să o facă public, ar fi demnă doar de dispreț general Considerăm [partidele] ***) convocarea unui congres de partid ca mijloc sigur și decisiv de luptă Noi (sol) ****) sprijinim pe deplin acele comitete care au iesit cu tre- *) Cuvântul "Șef" este deasupra casetei în loc de "Primul" tăiat Ed **) Cuvântul "predică" este tăiat Ed ***) Cuvântul "partide" a fost tăiat Ed ****) În original, cuvântul dintre paranteze este lăsat neterminat Ed - - ideea convocării imediate a unui congres terț Considerăm de datoria noastră să ne oprim în special asupra acelor argumente ipocrite cu care redactorii noii Iskra și complicii ei fățiș și secreti argumentează împotriva congresului, ascunzând cu grijă acest argument (greu compatibil cu datoria partidului) de ochii sovieticilor (precum Liga Străină și redactorii Iskra", a căror agitație a fost doar parțial scoasă la iveală și scoasă la iveală de către comitete) Argumentul unu: congresul va duce la o scindare Simplul fapt că o minoritate vine cu un astfel de argument arată falsitatea poziției sale Până la urmă, ei spun așa: minoritatea recunoaște că partidul este împotriva lui, că cercul din străinătate s-a impus prin puterea partidului, că ține doar datorită îndepărtării

Rusiei și a dificultății condițiilor externe de muncă a adevăraţilor revoluţionari Cine are o atitudine sinceră față de Partid, care dorește sincer să lucreze împreună, nu se teme, ci dorește un congres care să elimine confuzia, să armonizeze Partidul și colegiile sale oficiale, să elimine ambiguitatea nedemnă A prezenta o schismă ca o sperietoare înseamnă doar a arăta vizual o conștiință necurată Fără subordonarea minorității față de majoritate, nu poate exista niciun partid demn de numele unui partid muncitoresc și dacă uneori sunt necesare concesii reciproce (și nu unilaterale), dacă uneori sunt necesare înțelegeri și înțelegeri între părți ale partidului , atunci numai (numai) **) la congres sunt posibile și sunt admisibile Niciun revoluționar care se respectă nu ar dori să rămână într-un partid care este ținut împreună doar de întârzierile artificiale ale unui congres de partid Argumentul doi: reconcilierea fără congres este încă posibilă Pe ce se bazează această opinie nu se știe Susținătorii săi ies în față și acționează doar în culise Nu este timpul să renunțăm la această intrigă din culise, care nu face decât să mărească neîncrederea reciprocă de zece ori, nu face decât să agraveze dușmănia și să întunece situația Nu pentru că nici o singură persoană nu are hotărârea de a prezenta public un plan de reconciliere că, dată fiind situația, este imposibil un astfel de plan care în cel mai bun caz nu ar stârni râsul Cine înţelege prin pace cooptarea minorităţilor favorizate}'· din c Comitetul Central nu dorește pace, ci o luptă intensificată a majorității; aceasta din urmă nu înțelege că lupta Partidului s-a născut irevocabil din dispute pur coopționale Cine înţelege prin pace încetarea *) Lucrurile dintre paranteze au fost tăiate Ed **) Cele din paranteze au fost tăiate Ed - trandafiri și lupte, se întoarce la psihologia vechiului cerc: vor exista întotdeauna dispute și lupte în Partid, trebuie doar introduse în cadrul Partidului, [cine] *), și numai congresul poate face acest lucru Într-un cuvânt, indiferent cum ai întoarce acest slogan al păcii fără congres, indiferent cum ai întors această idee de împăcare a luptătorilor fără a satisface nici una dintre părți, vei vedea că această idee genială exprimă doar confuzie și lipsă de gândire, doar ignorarea a ceea ce să vrei, la ce să te străduiești Chiar dacă planul unui om atât de influent (fost influent) precum Plehanov, de a stinge focul de la început prin concesii personale maxime, a fost un fiasco complet, este posibil să vorbim serios despre astfel de planuri acum? [Când] **) Argumentul trei: este posibilă o falsificare a congresului Comitetul din Petersburg a răspuns deja la acest argument, numindu-l o insinuare Și această declarație a comitetului local a fost o palmă pe față, meritată de cei care au aruncat acuzații de la colț, fără umbră de fapte, deși în mâinile minorității atât Consiliul suprem, cât și organul de presă al partidului, pentru ca minoritatea [nu atât] ***) să le țină în mâinile lor nu este doar un instrument de dezvăluire public a abuzurilor pe care le suspectează, Niz și (un instrument de corecție administrativă și influență Toată lumea și toată lumea înțelege că minoritatea ar avea mult timp în urmă a strigat despre fapte dacă au fost și acest [nou] ****) recent rezoluția Consiliului, dovedind absența faptelor din trecut, garantează imposibilitatea acestora în viitor Folosirea acestui argument de către Iskra arată încă o dată cum balbuirea a înlocuit acum politica cu ea și ne obligă să-i întrebăm pe toți membrii Partidului: avem într-adevăr un Partid? Vrem, după exemplul socialiştilor-revoluţionari, să ne mulţumim cu decoraţiuni şi (pancarte), sau suntem obligaţi să dărâmăm vreo minciună? Al patrulea argument: diferențele nu au fost încă clarificate Cel mai bun răspuns la acest argument îl va da noua Iskra, cunoașterea căreia îi arată

Partidului că diferențele sunt căutate, iar nu se află, că confuzia crește fără limită Doar un congres cu o prezentare deschisă și completă a dorințelor sale de către toți tovarășii poate aduce claritate întrebărilor incredibil de confuze și unei situații confuze Al cincilea argument: congresul va devia forțele și mijloacele de la munca pozitivă Și acest argument sună ca o batjocură tristă: nu vă puteți imagina *) Lucrurile dintre paranteze au fost tăiate Ed **) Cele din paranteze au fost tăiate Ed ***) Cele din paranteze au fost tăiate Roșu Cele din paranteze sunt tăiate Roșu - - imaginați-vă și mental o distragere a forțelor și mijloacelor mai mare decât aceea "CE" provoacă confuzie Nu, toate argumentele împotriva congresului mărturisesc doar ipocrizie sau ignoranță a problemei și îndoială slabă de inimă în puterea partidului Partidul nostru este din nou grav bolnav, dar are puterea să se ridice din nou și să devină demn de proletariatul rus Am considerat următoarele trei transformări drept măsuri de tratare a bolii, pe care le vom realiza cu toate mijloacele loiale În primul rând, transferul redacției în mâinile susținătorilor majorității celui de-al doilea Congres al Partidului A doua este subordonarea efectivă a organizației locale din străinătate (Liga) față de organizația centrală integral rusească (Comitetul Central) Al treilea este de a garanta, prin mijloace statutare, metodele de desfășurare a luptei de partid Mai este puțin de spus despre aceste trei puncte fundamentale ale programului nostru după cele spuse mai sus Că vechea redacție a Iskra a demonstrat acum în practică că nu are valoare, considerăm acest lucru de necontestat Nu este scânteia care a supraviețuit, ca tovarăș Martov, după înfrângerea sa la alegeri, și vechiul comitet editorial al Iskra a supraviețuit Acum ar fi o pură ipocrizie să nu spunem asta direct după apelurile făcute de cercul întregului Partid În ceea ce privește situația anormală a organizației din străinătate, care s-a transformat într-un al doilea (dacă nu al treilea) centru și ignoră complet Comitetul Central al Partidului, nu e nimic de spus În sfârșit, întreaga experiență a luptei post-Congres ne obligă să ne gândim la poziția juridică a minorității (orice minoritate) în partidul nostru Această experiență ne învață, în opinia noastră, necesitatea de a oferi c Carta de partid, dreptul fiecărei minorități de a deturna sursele constante și de neînlăturat de nemulțumire, iritare și luptă de la vicii, scandal și dispute filistee obișnuite către canalele încă neobișnuite ale unei lupte bine formate și demne pentru convingerile lor, includem printre astfel de necondiționate garantează furnizarea unuia (sau mai multor)) grup literar, cu drept de reprezentare la congrese și cu deplină "libertate a limbii" Este necesar să se acorde cele mai largi garanții în general în ceea ce privește publicarea literaturii de partid dedicată criticii activității instituțiilor centrale ale partidului Este necesar să se acorde comitetelor dreptul de a primi (în transportul general al Partidului) tocmai acele publicații ale Partidului pe care le plac Până la Congresul IV, dreptul de influență al Comitetului Central trebuie suspendat, altfel decât Solenie Sobr op, v v ¿ - - veto, asupra personalului comitetelor Nu elaborăm aici propunerile noastre în detaliu, pentru că nu scriem un proiect de regulă, ci doar un program general de luptă Considerăm foarte important ca măsurile de publicare a literaturii nemulțumiților, pe care Comitetul Central le-a propus minorității Congresului II, să fie fixate în Regulament, ca nemulțumirea să fie exprimată într-un mod decent, ca mirajul stupid al unui starea de asediu (creată de eroii cooptației) ar trebui să se risipească în cele din urmă, că inevitabilul intra-Partid - lupta nu a încetinit munca pozitivă Trebuie

să învățăm minoritatea noastră să lupte pentru personalul centrelor doar la congrese și să nu interferăm în munca noastră după congrese cu dispute; trebuie să reușim acest lucru cu riscul morții partidului nostru În sfârșit, în programul general vom aminti doar pe scurt modificările parțiale ale Regulamentului care ne sunt de dorit, precum: transformarea Consiliului dintr-un consiliu de arbitraj în instituții alese de congres, modificarea paragrafului al Regulamentului în spiritul majorității celui de-al doilea Congres, cu includerea în numărul organizațiilor de partid a tuturor organizațiilor muncitorești și a tuturor acelor grupuri de e -d-tov rusești care au dus o existență deosebită în perioada cercului și care ar dori a intra în petrecere etc , etc Nu avem o petrecere, s-au argumentat participanții la lovitura noastră editorială, speculând :|:) cu privire la îndepărtarea Rusiei, la schimbarea frecventă a muncitorilor locali și la indispensabilitatea lor La noi se naște un partid, spunem noi, văzând comitetele trezite la intervenție activă, văzând creșterea conștiinței politice a muncitorilor avansați La noi se naște un partid, se înmulțesc printre noi forțe tinere, capabile deopotrivă să reînvie și să înlocuiască colegiile literare decrepite, avem și devenim din ce în ce mai mulți revoluționari care prețuiesc direcția vechii Iskra care i-a educat mai mult decât oricare cercul editorial În țara noastră se naște un partid și nicio șmecherie și întârziere, nicio înjurătură senil amară a noii Iskra nu va putea ține un verdict decisiv și definitiv asupra acestui partid Din aceste noi forțe din partidul nostru tragem încredere în Victorie (Intenționăm să realizăm trei schimbări fundamentale la congres) *) **) *) Cuvintele: "participanți la lovitură de stat de la palatul nostru editorial, speculând" - voi tăia; inscripționat: "oponenții noștri au crezut" ■ R e d **) Cuvintele dintre paranteze sunt tăiate Ed - - În prezentarea acestui program al luptei noastre intrapartide, invităm toate organizațiile partidului și reprezentanții de toate nuanțele din cadrul acestuia să se pronunțe asupra problemei programului lor pentru a permite pregătirea treptată, serioasă, prudentă și rezonabilă pentru Congres Nu a fost tipărit Retipărit din Okopisi La petrecere O ședință privată a de membri ai R S -D P, II - oameni asemănători care stau din punctul de vedere al majorității Congresului II al Partidului; Această conferință a discutat problema crizei partidului nostru și a mijloacelor de ieșire din ea și a decis să se adreseze tuturor social-democraților ruși cu următorul apel: Tovarăși! Criza gravă a vieții de partid continuă și nu se vede un sfârșit Tulburările cresc, creând tot mai multe conflicte noi, munca pozitivă a Partidului de-a lungul întregii linii este constrânsă la extrem de aceasta Forțele partidului, tinere și încă insuficient de puternice, sunt irosite în zadar la o scară alarmantă Între timp, momentul istoric solicită partidului atât de enorm ca niciodată Excitarea revoluționară a clasei muncitoare crește, fermentația se intensifică și în alte pături ale societății, războiul și criza, foametea și șomajul, cu o inevitabilitate elementară, subminează rădăcinile autocrației Sfârșitul rușinos al războiului rușinos nu este atât de departe; dar va spori inevitabil entuziasmul revoluționar de zece ori, va aduce în mod inevitabil clasa muncitoare față în față cu dușmanii săi și va cere o muncă colosală din partea social-democrației, un efort teribil de forță, pentru a organiza o luptă finală decisivă împotriva autocrației Poate partidul nostru să răspundă acestor solicitări în statul în care se află acum? Fiecare persoană conștiincioasă trebuie să răspundă fără ezitare: nu! Unitatea partidului a fost profund subminată, lupta sa internă a depășit

limitele oricărui spirit de partid Disciplina organizațională a fost spulberată până la temelii, iar capacitatea partidului de acțiune armonioasă și unitară se transformă într-un vis Și totuși considerăm această boală a Partidului o durere din ce în ce mai mare Vedem baza crizei în tranziția de la forma circulară a social-democrației la formele de partid; esența interiorului ei - - lupta - în conflictul dintre cercism și spirit de partid Și, prin urmare, doar punând capăt acestei boli Partidul nostru poate deveni cu adevărat Partid Sub denumirea de "minoritate" s-au adunat diverse elemente în partid, legate printr-o dorință conștientă sau inconștientă de a menține relații de cerc, forme de organizare pre-partid Unii lideri proeminenți ai celor mai influente dintre fostele cercuri, care nu sunt obișnuiți cu autoconstrângerile organizaționale cerute de disciplina de partid, tind să confunde interesele cercului lor cu interesele generale ale partidului, care într-adevăr în perioada cercului ar putea coincide adesea cu acestea - un număr de astfel de lideri au devenit șefi ai luptei pentru cercism împotriva spiritului de partid (parte din fosta redacție a Iskra, parte din fostul Comitet de Organizare, membri ai fostului grup Yuzhny Rabochy etc) Toate acele elemente s-au dovedit a fi aliații lor care, în teorie sau în practică, s-au abătut de la principiile stricte a social-democrației, căci numai mișcarea cercului putea păstra individualitatea ideologică și influența acestor elemente, în timp ce spiritul de partid amenința să le dizolve și privați-i de orice influență (economiști, activiști muncitori etc) În sfârşit, principalele cadre ale opoziţiei au fost, în general, toate elementele partidului nostru, care erau preponderent intelectuali În comparație cu proletariatul, inteligența este întotdeauna mai individualistă deja în virtutea condițiilor de bază ale vieții și muncii sale, care nu îi conferă imediat o asociere largă de forțe, educație directă în muncă comună organizată Prin urmare, este mai greu pentru elementele intelectuale să se adapteze la disciplina vieții de partid, iar cei dintre ei care nu sunt capabili să facă față acestei sarcini ridică în mod firesc steagul revoltei împotriva restricțiilor organizaționale necesare și își ridică anarhismul spontan la nivelul principiul luptei, desemnând incorect acest anarhism ca luptă pentru "autonomie", ca cerință a "toleranței" etc Secțiunea străină a Partidului, unde cercurile se disting prin longevitate comparativă, unde teoreticienii de diferite nuanțe sunt grupați, unde predomină decisiv inteligența, această secțiune a Partidului trebuie să se fi dovedit a fi cea mai înclinată spre punctul de vedere al Partidului "minoritate" Prin urmare, acolo s-a dovedit curând a fi o majoritate reală Dimpotrivă, Rusia, unde vocea proletarilor organizați se aude mai tare, unde inteligența de partid, în contact mai viu și mai strâns cu ei, este crescută într-un spirit mai proletar, unde severitatea luptei imediate face să se simtă mai puternic nevoia de organizare - unitate de muncă în panică - Rusia a ieșit hotărât împotriva cerculismului, împotriva tendințelor anarhiste, dezorganizatoare Ea și-a exprimat cu siguranță această atitudine față de ei într-o serie întreagă de declarații ale comisiilor și ale altor organizații de partid Lupta s-a dezvoltat și s-a intensificat Și la ce a ajuns! Organul Partidului, pe care "minoritatea" a reușit să-l preia împotriva voinței congresului și datorită concesiunilor personale ale redactorilor aleși de congres, a devenit un organ de luptă împotriva partidului! Mai puțin de toate este acum liderul ideologic al partidului în lupta sa împotriva autocrației și burgheziei, mai ales este liderul cercului de opoziție în lupta împotriva spiritului de partid - Pe de o parte, simțind

inadmisibilitatea poziției sale principale din punctul de vedere al intereselor partidului, este intens ocupat să caute neînțelegeri reale și imaginare pentru a acoperi ideologic această poziție; iar în această căutare, strângându-se de un slogan azi, mâine după altul, scoate tot mai mult material din aripa dreaptă a partidului, foștii adversari ai Iskra, se apropie ideologic de ei, restabilindu-le teoriile respinse de partid, revenind Viața ideologică a partidului în trecut părea a fi o perioadă de incertitudine fundamentală, oscilare ideologică și ezitare Pe de altă parte, noua Iskra, în efortul de a submina influența morală a majorității de partid, este și mai intens angajată în găsirea și demascarea greșelilor lucrătorilor săi, umflând fiecare greșeală reală în proporții monstruoase și încercând să schimbe responsabilitatea pentru că asupra întregii majorități a Partidului, captând din toate bârfele din cerc, orice fel de insinuare care ar putea dăuna adversarilor, fără grija nu doar de verificare, ci de multe ori și de plauzibilitate Pe această cale, activiștii noii Iskra au mers până acolo încât au imputat membrilor majorității nu numai crime complet fără precedent, ci chiar imposibile, și nu numai în termeni politici (de exemplu: acuzarea Comitetului Central că încasează cu forța) persoane și organizații), dar și în morala generală (acuzarea unor personalități marcante din partid de fals și complicitate morală cu falsul) Niciodată până acum un partid nu a trebuit să înoate într-o mare de noroi așa cum a fost creată de minoritatea străină în această controversă Cum s-au putut întâmpla toate acestea? Modul de acțiune al fiecărei părți corespundea caracterului de bază al tendințelor sale Majoritatea partidului, străduindu-se cu orice preț să-și păstreze unitatea și legăturile organizaționale, - a luptat doar cu mijloace loiale partidului și de mai multe ori a făcut concesii de dragul reconcilierii Minorității, care urmărea un trend anarhist, nu-i pasă de pacea și unitatea partidului A făcut din fiecare concesiune un instrument de luptă ulterioară Dintre toate revendicările minorității, doar una nu a fost încă satisfăcută - introducerea discordiei în Comitetul Central al Partidului prin cooptarea membrilor minorității impuse cu forța acestuia - iar atacurile minorității au devenit mai acerbe decât oricând Odată cu stăpânirea Organului Central și a Consiliului de Partid, minoritatea nu ezită acum să exploateze în interesele cercului său însăși disciplina împotriva căreia luptă în esență Situația a devenit insuportabilă, imposibilă; a-l târî mai mult este de-a dreptul criminal Considerăm că claritatea deplină și sinceritatea în relațiile cu Partidul sunt primul mijloc de a ieși din ea Printre noroi și ceață nu se mai poate găsi calea cea bună Fiecare tendință de partid, fiecare grup trebuie să spună deschis și sigur ce cred despre starea actuală a partidului și ce ieșire își dorește Prin această propunere facem apel la toți tovarășii, la reprezentanții tuturor nuanțelor Partidului Vedem o cale practică de ieșire din criză în convocarea imediată a Congresului al treilea Numai el poate clarifica situația, soluționa conflictele, poate aduce lupta în limite, fără el nu se poate aștepta decât dezintegrarea progresivă a Partidului Considerăm insuportabile toate obiecțiile ridicate împotriva convocării congresului Ni se spune: congresul va duce la o scindare Dar de ce? Dacă minoritatea este ireconciliabilă în aspirațiile sale anarhiste, dacă este gata să se despartă mai degrabă decât să se supună Partidului, atunci ea s-a rupt deja de ea și atunci este mai mult decât nerezonabil să amânăm inevitabila scindare formală - înlănțuită de un lanț, ambele părți din ce în ce mai mult și-ar fi irosit forța în lupte mărunte și bătăi de cap, epuizate moral și meschine Dar nu admitem

posibilitatea unei scindari În fața puterii reale a partidului organizat, elementele anarhiste vor trebui și, credem noi, vor putea să se închine, pentru că prin însăși natura lor nu pot forma o forță independentă Ei indică posibilitatea reconcilierii fără congres Dar ce este reconcilierea? Capitularea finală în fața cercurilor, cooptarea minorității în Comitetul Central și, în consecință, finalizarea completă a dezorganizării instituțiilor centrale Atunci Partidul va deveni doar un cuvânt, majoritatea Partidului ar fi obligată să înceapă o nouă luptă Un bărbați - shinstvo? Până acum, fiecare concesiune câștigată a fost pentru el doar un sprijin pentru munca de dezorganizare; chiar și din punctul său de vedere, lupta depășise cu mult limitele disputelor de cooptare; cum poate opri lupta? Și cu atât mai mult, nu o va opri fără să primească toate concesiile Ni se spune că congresul nu își poate atinge scopul pentru că dezacordurile nu au fost încă clarificate Nu este chiar o chestiune de a le lămuri acum, confuzia nu crește din ce în ce mai repede? Dezacordurile nu se mai rezolvă, ci se caută și se creează, și numai un congres poate pune capăt acestui lucru Numai el, după ce a adus părțile opuse față în față, obligându-le să-și exprime clar și deschis aspirațiile, numai el este capabil să aducă o claritate deplină în relațiile reciproce, tendințele de partid și forțele de partid Dar congresul poate fi făcut prin dezmembrarea organizațiilor, declară o minoritate Aceasta este o insinuare falsă, notăm, o insinuare în favoarea căreia nu a fost invocat niciun fapt Dacă ar exista fapte, minoritatea, având la dispoziție un organ al Partidului, le-ar putea, bineînțeles, deja să le dea o mare publicitate și, ținând Consiliul de Partid în mâinile sale, ar avea toate oportunitățile să le corecteze În sfârșit, recenta rezoluție a Consiliului, fără a menționa astfel de fapte în trecut, garantează definitiv imposibilitatea acestora în viitor Cine va crede acum o insinuare improbabilă? Ei își exprimă teama că congresul va deturna prea multe forțe și mijloace de la munca pozitivă Râs amar! Este posibilă o mai mare distragere a forțelor și resurselor decât cea cauzată de tulburări? E nevoie de congres! Ar fi necesar chiar și în cursul normal al vieții de Partid, având în vedere momentul istoric excepțional, având în vedere posibilitatea unor noi sarcini impuse Partidului de evenimentele mondiale Este dublu necesar în actuala criză a Partidului pentru o cinste și o cale rezonabilă de ieșire din ea, pentru păstrarea puterii partidului, pentru păstrarea onoarei și demnității acestuia Ce ar trebui să facă Congresul al treilea pentru a pune capăt frământărilor, pentru a restabili viața normală a partidului? În acest sens, considerăm următoarele transformări ca fiind cele mai semnificative, pe care le vom apăra și le vom realiza cu toate mijloacele loiale I Trecerea redacției O Centrală către susținătorii majorității de partid Necesitatea acestei tranziții, din cauza imposibilității evidente a actualului redacție de a susține O Centrală la nivelul intereselor generale de partid, este suficient de motivată Un organ de cerc nu poate și nu trebuie să fie un organ de Partid II Reglementarea corectă a relațiilor dintre operațiunile străine locale - nizarea (a Ligii) la centrul integral rusesc, Comitetul Central Poziția actuală a Ligii, care s-a transformat în al doilea centru al partidului și controlează necontrolat grupurile alăturate, în același timp ignoră complet ID-ul K , această situație este clar anormală; trebuie să se termine, III Garantarea, prin statut, a metodelor de desfășurare a luptei de partid Necesitatea unei astfel de reforme devine clară din întreaga experiență a luptei post-Congres Cererea (obligatorie?) să se asigure în Regulile de partid dreptul fiecărei minorități de a deturna

sursele constante și inamovibile de dezacord, nemulțumire și iritare din vechiul cerc, canal filistin al scandalului și al certurilor în canalul încă neobișnuit al unui bine format şi demnă luptă pentru convingeri Includem următoarele ca condiții necesare pentru o astfel de viraj Oferirea unei minorități cu unul (sau mai multe) grupuri literare cu dreptul de a fi reprezentată la congrese; cele mai largi garanții formale privind publicarea literaturii de partid dedicată criticii activității instituțiilor centrale ale partidului Recunoașterea formală a dreptului comitetelor de a primi (în general transportul Partidului) acele publicații ale Partidului pe care le doresc Definirea precisă a limitelor dreptului Comitetului Central de a influența personalul comitetelor Considerăm foarte important ca măsurile de publicare a literaturii nemulțumiților, pe care Comitetul Central le-a propus minorității celui de-al Doilea Congres, să fie fixate în Regulament, astfel încât mirajul unei "stări de asediu" creată de minoritate este risipită, astfel încât inevitabila luptă interioară a Partidului se desfășoară în forme decente și nu împiedică munca pozitivă Nu elaborăm aici în detaliu propunerile noastre, pentru că nu propunem un proiect de statut, ci doar un program general de luptă pentru unitatea partidului Prin urmare, vom evidenția doar pe scurt direcția unor modificări deosebite, în opinia noastră, dezirabile aduse cartii, fără a ne lega măcar de mână în legătură cu dezvoltarea sa ulterioară, pe baza noilor indicii din experiență Este necesară, de exemplu, transformarea Consiliului de Partid, ca instituție care și-a arătat în practică inadecvarea în forma sa actuală pentru îndeplinirea sarcinii care i-a fost încredințată - unificarea activităților centrelor și controlul suprem asupra acestora Trebuie să devină un colegiu, ales în întregime de congres, și nu un tribunal arbitral ales de al cincilea congres peste centrele care se apără prin delegații lor De asemenea, este necesară, în conformitate cu indicațiile criticii de partid, revizuirea § din Regulament în sensul unei definiții mai precise a limitelor partidului etc - - În avansarea acestui program de luptă pentru unitatea partidului, invităm reprezentanții tuturor celorlalte nuanțe și toate organizațiile de partid să se pronunțe cu hotărâre asupra problemei programelor lor pentru a crea posibilitatea unei pregătiri serioase și consecvente, conștiente și planificate pentru Congres Pentru partid se decide problema vieții, a onoarei și a demnității: există oare ca o forță ideologică și reală capabilă să se organizeze în mod inteligent, astfel încât să acționeze ca adevărat lider al mișcării revoluționare a clasei muncitoare din cadrul nostru? țară? Cu toate acțiunile lor, minoritatea străină spune: nu! Și continuă să acționeze în acest sens cu încredere, hotărâre, mizând pe îndepărtarea Rusiei, pe schimbarea frecventă a muncitorilor de acolo, pe indispensabilitatea conducătorilor săi, a forțelor sale literare Avem o petrecere! spunem noi, văzând creșterea conștiinței politice a muncitorilor avansați, văzând comitetele participând activ la viața generală a partidului La noi se naște un partid, se înmulțesc printre noi forțe tinere, capabile să înlocuiască și să reînvie vechile colegii literare, care pierd încrederea partidului; sunt din ce în ce mai mulți revoluționari printre noi care prețuiesc direcția susținută a vieții de partid mai mult decât orice cerc de foști lideri La noi se naște un partid și niciun truc și întârziere nu va împiedica verdictul său decisiv și definitiv Din aceste forțe ale partidului nostru tragem încredere în victorie Tovarăși! tipăriți și distribuiți această proclamație iulie i Pentru Boris) Dragă tovarășă! Astăzi, la o întâlnire a unui cerc apropiat de bolșevici din străinătate,

chestiunea, de mult soluționată în principiu, s-a hotărât în cele din urmă cu privire la înființarea unui organ periodic de partid dedicat susținerii și dezvoltării principiilor majorității, în combaterea organizației și tulburări practice introduse în partid de către minoritate și deservirea situației activității organizațiilor ruse împotriva aproape peste tot în Rusia, o luptă atât de acerbă se poartă acum din partea agenților minorității, o luptă care dezorganizează teribil partidul într-un moment istoric atât de important, o luptă dusă în întregime prin cele mai nerușinate mijloace și metode de scindare, în timp ce deplângea ipocrit scindarea de către așa-numitul partid O Central) Mergem- Lap tot posibilul pentru a duce lupta pe calea Partidului, ne luptăm pentru Congres din ianuarie, ca singura cale de ieșire dintr-o situație imposibilă demnă de Partid Acum a devenit mai clar ca niciodată că aproape toată activitatea Comitetului Central, care a dezertat în minoritate, este dedicată unei lupte disperate împotriva congresului, că Sovietul merge la toate trucurile cele mai imposibile și inadmisibile pentru a întârzia congresul Sovietul a perturbat direct congresul: cine nu a fost încă convins de acest lucru din scrisorile ultimelor sale decizii din anexa la Iskra nr , va vedea acest lucru din broșura noastră Orlovsky: Sovietul împotriva partidului) Acum a devenit mai clar ca oricând că, fără a uni și a respinge așa-zisele noastre instituții centrale, majoritatea nu-și poate apăra partidul, nu poate susține spiritul de partid în lupta sa împotriva cercismului Unificarea bolșevicilor ruși a fost pusă de mult la ordinea zilei de către aceștia: amintiți-vă Proclamația - , transmisă tipărit Comitetului de la Moscova (octombrie) În cele din urmă, aproape toate comitetele Partidului sunt conștiente de faptul că au avut loc o serie de conferințe parțiale între comitetele majorității și, într-o oarecare măsură, încă au loc, se fac încercări energice și hotărâte de a uni ferm comitetele Partidului majoritate între ei pentru a-i respinge pe presumptuosii bonapartiști din Soviet, C, O p C K: Sperăm ca în viitorul foarte apropiat acești pași să fie anunțați publicului, când rezultatele lor ne vor permite să vorbim definitiv despre ceea ce a fost deja realizat Fără o editură specială, autoapărarea majorității era, desigur, cu totul imposibilă Dar Comitetul Central, după cum probabil știți deja din literatura noastră, a expulzat direct pamfletele noastre de la tipografia Partidului și a respins propunerile directe atât din partea majorității străine, cât și a comitetelor ruse (de exemplu, comitetul de la Riga) de a livra literatura de specialitate majoritar pentru Rusia Falsificarea opiniei publice a Partidului a fost clar vizibilă ca o tactică sistematică a noului Comitet Central Comisiile care au rupt relaţiile de tovarăş cu redactorii Centralei O nu se puteau şi nu se pot lipsi de un organ periodic Un partid fără organ, un organ fără partid Acest fapt trist, remarcat încă din august de către majoritate '), a condus inexorabil la singura cale de ieșire, la înființarea propriului organ Tinere forțe literare, care au venit în străinătate pentru a sprijini vital afacerile majorității muncitorilor ruși, cer cereri pentru ei înșiși, un număr de scriitori de partid ruși cer de asemenea urgent un organ Prin înființarea unui astfel de organism (sub numele "Forward" "), - - acționăm în deplin acord cu masa bolșevicilor ruși, în deplin acord cu tot comportamentul nostru în lupta de partid Am preluat această armă, după ce am testat în cursul anului totul, hotărât și din ce în ce mai simplu, mai economic pentru Partid și mai în concordanță cu interesele mișcării muncitorești Nu abandonăm în niciun caz lupta pentru congres, ci, dimpotrivă, dorim să extindem, să generalizăm și să susținem

această luptă, vrem să ajutăm comisiile să rezolve noua chestiune a congresului cu care se confruntă, pe lângă Soviet și Comitetul Central, împotriva voinței Sovietului și a Comitetului Central, este o problemă care necesită o discuție cuprinzătoare și serioasă Vorbim deschis în numele opiniilor și sarcinilor, cu mult timp în urmă, într-o serie de pamflete puse în fața Partidului Luptăm și vom continua să luptăm pentru o direcție revoluționară susținută împotriva tulburărilor și a oscilațiilor atât în chestiuni organizaționale, cât și tactice Anunțul lansării noii orgi a fost deja lansat, primul număr urmând să fie lansat în perioada - ianuarie a noului stil Toți scriitorii majorității care s-au prezentat până acum vor lua parte la redacția (Ryadovoy, Galerka), Lenin, Orlovsky) Un consiliu de îndrumare practică și organizare a afacerii complexe de distribuție, agenți etc , etc , va fi format (parțial a fost deja format) pe baza atribuirii directe a anumitor funcții unor camarazi cunoscuți de către un număr a comitetelor ruse Facem acum apel la toți tovarășii bolșevici cu o cerere pentru tot sprijinul posibil Vom conduce un organ numai cu condiția ca acesta să fie organul mișcării ruse și în niciun caz al unui cerc în străinătate Pentru aceasta, în primul rând și mai presus de toate, este necesar cel mai energic sprijin "literar", sau mai bine zis, participarea literară a Rusiei; Subliniez și pun între ghilimele cuvântul "literar" pentru a-i observa imediat sensul special și a avertiza împotriva neînțelegerii, care sunt foarte frecvente și teribil de dăunătoare cauzei Aceasta este o neînțelegere, ca și cum scriitorii și numai scriitorii (în sensul profesional al cuvântului) sunt capabili să participe cu succes la orgă; dimpotrivă, organul va fi viu și vital doar atunci când vor fi cinci sute cinci mii de muncitori care nu sunt scriitori pentru călcâiele scriitorilor de frunte și scriitori constant Unul dintre deficiențele vechii Iskra, de care am încercat mereu să o scap (și care a crescut la proporții monstruoase în noua Iskra), este munca slabă asupra ei din Rusia Obișnuiam să tipărim, aproape fără excepție, tot ce era trimis din Rusia Un organ cu adevărat viu ar trebui să imprime Vio a ceea ce este trimis, utilizând restul pentru informații și indicații dacă - - la iteratori Este esențial ca cât mai mulți lucrători de Partid să corespundă cu noi, și anume să "corespundă" în sensul obișnuit, în sensul non-literar al cuvântului Înstrăinarea Rusiei, atmosfera mucegăită a mlaștinii blestemate din străinătate, este atât de apăsătoare aici, încât singura mântuire este comunicarea în direct cu Rusia Să nu uite acest lucru cei care, nu numai în cuvinte, ci și în fapte, vor să facă din organul nostru organul întregii majorități, organul masei muncitorilor ruși Oricine consideră acest organ al său și care este conștient de îndatoririle unui membru social-democrat al Partidului, să renunțe odată pentru totdeauna la obiceiul burghez de a gândi și a acționa în felul în care ziarele liberale le citesc Toți social-democrații trebuie să lucreze la un ziar social-democrat Solicităm tuturor să corespundă, în special muncitorilor Oferiți-le muncitorilor mai multe oportunități de a scrie în ziarul nostru, de a scrie hotărâtor despre orice, de a scrie cât mai mult despre viața de zi cu zi, despre interesele și despre munca lor - fără acest material prețul social-democraților ar fi fără valoare organ şi nu va merita numele de social-democrat Va rugam sa scrieti in plus pentru corespondenta, evident nu corespondenta, i e nu pentru presă, ci pentru comunicarea mercenară cu editorii și informarea acestora, informarea nu numai despre fapte, despre evenimente, ci și despre dispoziții și, cel mai important, despre latura cotidiană, "neinteresantă", obișnuită, de rutină a mișcării Fără să fi fost în

străinătate, nu vă puteți imagina în ce măsură avem nevoie de astfel de scrisori (și nu există absolut nimic secret, de fapt, în ele, și să scrieți o astfel de scrisoare necriptată o dată pe săptămână, două pasa pe săptămână, este cu adevărat posibil pentru persoană ocupată) Scrie-ne despre convorbirile din cercurile muncitorești, despre natura acestor conversații, despre subiectele orelor de curs, despre întrebările și cererile muncitorilor, despre organizarea propagandei și agitației, despre legăturile din societate, armată , și tineretul Scrieți mai ales despre nemulțumirile (cu noi, social-democrații) dintre muncitori, nedumerirea lor, anchete, proteste etc Întrebările de prezentare practică a problemei sunt deosebit de interesante acum și nu există altă cale de a face cunoștință editorii cu aceste întrebări, cu excepția corespondenței pline de viață, nu corespondent, ci pur și simplu camaradeș Desigur, nu toată lumea are dorința și capacitatea de a scrie, dar "nu spune că nu pot, dar spune că nu vreau" Întotdeauna, dacă vrei, în orice cerc, în fiecare chiar și în cel mai mic, chiar și în cel mai minor grup (cele secundare sunt adesea deosebit de interesante, pentru că uneori fac cel mai mult - - mai important, deși nu este o parte vizibilă a chestiunii) se puteau găsi unul sau doi camarazi care să scrie Aici am plasat imediat secretariatul pe o bază largă (folosind experiența vechii Iskra) și vă rugăm să rețineți că oricine, fără excepție, care se apucă de lucru cu răbdare și energie, va realiza cu ușurință că toate scrisorile lui (sau i/) ajung Spun asta pe baza celor trei ani de experiență a vechii Iskra, care a avut mai mult de un astfel de prieten-corespondent (adesea necunoscut de nimeni din redacția), care a purtat corespondența cea mai exactă Poliția a fost de mult timp în stare absolută de a intercepta scrisori în străinătate (doar din întâmplare, sau prin neglijența extraordinară a expeditorului), iar o proporție gigantică din materialul vechii Iskra a trecut întotdeauna pe calea obișnuită în scrisori obișnuite către adresele noastre Am vrea mai ales să-i avertizăm pe prietenii noștri să nu accepte concentrarea corespondenței doar în comisie și numai în secretariat: nu este nimic mai dăunător decât un astfel de monopol Cât de necesară este unitatea în acțiune, în decizie, cât de absurdă este în informația generală, în corespondență Foarte, foarte des se întâmplă ca scrisorile unor persoane relativ "din afara" (la distanță de comitet) care percep mult mai proaspăt, ceea ce este prea familiar și trecut cu vederea de un muncitor cu experiență, bătrân, să fie deosebit de interesante Să ne dăm mai multe oportunități să ne scriem tinerilor muncitori, și tinerilor, și muncitorilor și "centraliștilor", și organizatorilor și membrii obișnuiți ai "letochki" și "extras" Numai atunci, și numai cu condiția unei corespondențe atât de ample, putem face împreună ziarul nostru un adevărat organ al mișcării muncitorești din Rusia Vă rugăm cu sinceritate să citiți această scrisoare în toate și tot felul de întâlniri, cercuri, subgrupuri și așa mai departe, cât mai larg posibil, și să ne scrieți cum lucrătorii au îndeplinit acest apel Suntem foarte sceptici cu privire la ideea separării unui organ muncitoresc ("popular") de unul intelectual general de conducere: ne-am dori ca ziarul social-democrat să devină organul întregii mișcări, astfel încât ziarul muncitoresc iar ziarul social-democrat fuzionează într-un singur organ de conducere Acest lucru poate fi realizat doar cu sprijinul cel mai activ al lucrătorilor Publicat pentru prima dată în revista: "Pro-'etarekaya Revolution" AS ( ) pentru ï decembrie APLICAȚII ȘI DOCUMENTE DESPRE GAP STABILE CENTRALE CU PETRECERE Scris e decaore i Publicat într-un pamflet în decembrie i Geneva) În Iskra nr , sunt trei membri ai Comitetului Central care vorbesc în numele

întregului ID K , sunt chemați la instanța de arbitraj, tovarășe N "pentru că a făcut o declarație falsă cu scopul de a dezorganiza partidul" Această afirmație presupusă falsă a fost făcută "prin intermediul unui membru al Comitetului Central, care nu a luat parte la redactarea declarației"), adică, prin mine Având în vedere relația mea strânsă cu chestiunea și, de asemenea, pe baza autorității primite de mine de la tovarăș N, | Mă consider îndreptățit și obligat să iau parte la procedura arbitrală, formulând următoarea acuzație împotriva membrilor Ts K Glebov, Valerian și Nikitich ü) Îi acuz de acțiuni ilegale, incorecte, nepermise din punct de vedere formal și moral în raport cu colegii lor membri ai Comitetului Central și în raport cu întregul Partid Întrucât aceste acțiuni incorecte prelungesc și agravează extrem de mult criza de partid, influențând astfel direct masa lucrătorilor de partid, consider că este absolut necesar ca procedurile să fie publice în tot ceea ce nu conține secrete conspiraționale și de aceea expun în detaliu conținutul de acuzația mea I Am acuzat membri ai Comitetului Central, Glebov, Valerian, Nikitich, că au înșelat sistematic partidul) Îi acuz că au folosit puterea pe care au primit-o la Congresul al V-lea al Partidului pentru a suprima opinia publică a Partidului, exprimată în agitația pentru Congresul al V-lea Ei nu aveau dreptul să suprime această agitație, care este dreptul inalienabil al fiecărui membru al Partidului În special, ei nu aveau dreptul să dizolve Biroul de Sud pentru agitație pentru Congresul) Nu aveau nici dreptul formal, nici moral să mă mustre, ca membru al Consiliului de Partid, pentru depunerea mea în Consiliu a unei benzi în favoarea congresului;) - prin faptul că au ascuns Partidului hotărârile comitetelor pentru congres și, speculând cu privire la credibilitatea lor ca membri ai celei mai înalte instituții a Partidului, au indus în eroare comitetele, descriindu-le starea de lucruri din Partid; cu bună știință și incorect Au ieșit în cale Lenin Sobr cit , vol V ' - - clarificarea adevărului, refuzul de a da curs cererii Comitetului de la Riga) pentru tipărirea și difuzarea Rezoluției *), precum și pentru livrarea literaturii majoritare Rusiei sub pretextul că este literatură nepartid;) - în faptul că în agitația lor împotriva congresului nu s-au oprit nici măcar la dezorganizarea muncii locale, făcând apel la periferie împotriva comitetelor care s-au pronunțat în favoarea congresului, discreditând aceste comitete în orice mod posibil în ochi a lucrătorilor locali și astfel distrugând încrederea dintre comitet și periferie, fără de care nu este posibilă munca;) - în faptul că, printr-un delegat al Comitetului Central în Soviet, au participat la întocmirea rezoluțiilor Sovietului privind condițiile de convocare a Congresului al III-lea, rezoluții care au făcut imposibil Congresul și au închis astfel posibilitatea pentru parte a unei soluții normale a conflictului din interiorul partidului;) - prin declararea comitetelor solidaritatea lor de principiu cu poziția majorității, declarând că un acord cu minoritatea poate avea loc numai cu condiția ca minoritatea să renunțe la organizarea sa secretă separată și să renunțe cooptați în Comitetul Central, ei au încheiat în același timp în secret o înțelegere cu minoritatea din partid și, cu bună știință, împotriva voinței acestuia condiţii:) menţinerea autonomiei întreprinderilor tehnice ale minorităţii;) cooptarea în Comitetul Central a celor mai înflăcărați trei reprezentanți ai minorității;) Îi acuz că își folosesc autoritatea, ca membri ai celei mai înalte instituții a partidului, pentru a arunca o umbră asupra adversarilor lor politici Aceștia au acționat dezonorant față de tovarăș P , când s-a decis în iulie să se

investigheze cazul discursului său presupus fraudulos din Comitetul de Nord și apoi până acum (decembrie) nici măcar nu l-au acuzat, deși Glebov îl văzuse în repetate rânduri pe P și deși același Glebov și-a permis, ca membru al Consiliului de Partid, să numească în Iskra "înșelăciune" fapta unui camarad care este lipsit de posibilitatea de a se apăra Au spus o minciună deliberată, declarând că Lidin) nu era un confident (Vertrauensmann) al ID K Ei i-au înșelat pe membrii de partid pentru a-l discredita în ochii lor pe tovarășul Bonch-Bruevich și pe colegii săi din expediție, publicând în Iskra (nr) o declarație care indică (și, mai mult, incorect) o singură răspundere a expediției - şi asta după ce ei, prin reprezentanţii lor, au emis scrisori tovarăşului Bonch-Bruevici *) Vezi mai sus pp - din acest volum Ed - - alta certificare ca cauza a fost derulata de acesta in mod corect si conturile sunt in perfecta ordine;) Îi acuz că au profitat de absența foștilor reprezentanți ai Comitetului Central din străinătate, tovarășul Vasiliev și tovarășul Zv-va) pentru a discredita instituția partidului (biblioteca și arhiva R S -D R P din Geneva)) Au plasat la Iskra, semnat de un "reprezentant" al Comitetului Central necunoscut mie, un raport în care au denaturat complet istoria și caracterul actual al acestei instituții II În plus, acuz membri ai Ts K , Glebov, Valerian și Nikitich de o serie de acțiuni inacceptabile din punct de vedere moral și formal în legătură cu colegii lor din partea consiliului) Ei au distrus fiecare fundație a organizării și disciplinei de partid, oferindu-mi (prin tovarășul Glebov) un ultimatum să mă retrag din Comitetul Central sau să încetez să mai agitam pentru un congres) Au "încălcat acordul" încheiat în numele lor de un membru al Comitetului Central Glebov, când, ca urmare a modificării componenței Comitetului Central, executarea acestui acord a devenit neprofitabilă pentru ei) Nu au avut dreptul la ședința din iulie să-l anunțe pe tovarăș N care a părăsit Comitetul Central, fără să-l asculte nici pe el, nici pe declarația mea, mai ales că acești trei membri ai Comitetului Central cunoșteau cererea noastră (membri ai Comitetului Central) de a analiza problema controversată în adunarea generală Ts K Anunțul tovarășului N nu este membru al Comitetului Central în mod incorect și în esență, deoarece trei membri ai Comitetului Central au abuzat de declarația condiționată (și nu a fost comunicată tuturor tovarășilor) a Tovarășului N) Cei trei membri ai Comitetului Central nu au avut de unde să-mi ascundă schimbarea de opinii și intenții Tov Glebov a susținut la sfârșitul lunii mai că punctul lor de vedere a fost exprimat într-o declarație pe care o întocmiseră în martie Astfel, declarația din iulie, care diferea radical de cea din martie, a fost primită în secret de la mine, iar declarațiile lui Glebov erau o păcăleală) Glebov a încălcat condiția, încheiată cu mine, că în raportul către Congresul de la Amsterdam, pe care Dan (delegat de la O Centrală) și el, Glebov (delegat de la Comitetul Central), s-au angajat să-l scrie, să nu existe vorbesc despre dezacorduri în partid Raportul, întocmit numai de Dan, s-a dovedit a fi plin de polemici ascunse și toate saturate de opiniile "minorității" Glebov nu a protestat împotriva raportului lui Dan și, astfel, a participat indirect la înșelăciunea social-democrației internaționale) Cei trei membri ai Comitetului Central nu aveau dreptul să mă refuze Z Z* - - declarația și publicarea opiniei mele divergente cu privire la o problemă importantă a vieții de partid Declarația de iulie a fost trimisă spre tipărire la O Centrală înainte de a avea ocazia să o comentez Pe septembrie am trimis un protest împotriva acestei declarații la O Centrală Ts O a declarat că va tipări doar atât! în cazul în care

membri ai Comitetului Central, care au scris declarația, o doresc Nu au vrut, iar protestul meu a fost ascuns de ei de la partid) Nu aveau dreptul să mă refuze să comunic procesul-verbal al Consiliului și să mă priveze, fără o excludere oficială din Comitetul Central, de toate și orice informații despre evoluția treburilor din Comitetul Central, despre * numirea noi agenți în Rusia și în străinătate, despre negocierile cu "minoritatea", despre treburile casieriei etc , etc) Nu aveau dreptul de a coopta în actul de identitate K a trei noi tovarăși (conciliatori), fără a coopta prin sovietic, conform regulilor de partid în lipsa unanimității, și nu a existat unanimitate, pentru că am protestat împotriva acestei cooptări Aplicație Având în vedere importanța poziției Comitetului Central în conflictul intrapartid, consider necesară publicarea următoarelor documente pentru informare generală: I Scrisori ale tovarăşului Glebov către membrii colegiului, a) septembrie "Relațiile cu O Centrală și Liga încă nu au fost stabilite După declarația noastră, ei, trebuie spus, au devenit insolenți și apetitul lor crește Poziția noastră aici este foarte dificilă: în străinătate în în mâna Ligii, izvoare private în mâna O Centrală și de aceea suntem datori ca în mătase Comprimat de nevoie (o datorie de până la în jurul gâtului meu), sunt forțat să mă gândesc la un rezultat Prin urmare, am apelat la minoritate cu o propunere de a-mi schița un proiect al reformelor dorite pentru ei b) septembrie "Aseară în prezența lui S) a avut o întâlnire de afaceri cu trei comisari din minoritate: Popov, Blumenfeld și Martov" Dintre problemele discutate la această întâlnire, care s-a transformat, potrivit lui Glebov, "într-o întâlnire preliminară pentru pregătirea păcii", problemele pe care le remarcăm sunt următoarele: - - / Relații organizaționale în străinătate "Grijirea pentru mișcarea rusă este preluată de Comitetul Central, O Centrală și Liga Pentru a elimina fricțiunile reciproce, un interes mai mare pentru muncă și o încredere deplină, conducerea generală a afacerilor este predată unei comisii de reprezentanți ai Comitetului Central, O Centrală și Ligii Comitetul Central are două voturi și dreptul de veto // Transport O Centrală este supusă controlului O Centrală cu oarecare autonomie Și anume, poate exista o singură expediție în străinătate, expediția Comitetului Central Lasă-mă să explic La ID A Există transport O Centrală se teme că, în cazul unei schimbări de guvern, drumul lor nu le va fi îndepărtat Prin urmare, O Centrală cere să le garanteze drumul pe cale organizatorică c) Până în septembrie "La contractul încheiat ieri pentru desfășurarea afacerii, Dan este teribil de supărat aici și pot fi și alții Iată un public lacom Ei ar dori să aranjeze aici un comitet străin din reprezentanți ai O Centrală, Ts K și League, toate peste hotare decisive; desigur, fiecare are un singur vot Nu-i rău, nu?" d) septembrie "Aș dori să vă atrag atenția asupra dorinței exprimate a Consiliului de completare (este vorba de completarea reprezentării Comitetului Central în Consiliu) ¡Va trebui să alegem pe cineva în locul lui Lenin, ■pe care îl va declara, desigur, ilegal Aș sugera să-l alegeți pe Dan sau pe Deutsch în Consiliu și să precizez că aceștia sunt autorizați doar pentru ședințele din Consiliu Mie mi se pare că nu mai are cine să aleagă P Scrisoare de la agentul lui Ts K septembrie "A fost o astfel de mizerie în legătură cu declarația, încât este greu să-ți dai seama Un lucru este clar: toate comitetele, cu excepția comitetelor Harkov, Crimeea, Gornozavodsk și Donskoi, sunt comitete majoritare Donskoy pare a fi neutru, dar acest lucru nu se știe cu siguranță Dintre comitetele "majoritare" - Riga, Moscova, St - , - serne *), așa cum v-am spus mai devreme Plin de încredere: Comitetul Central a primit de la un număr

foarte mic de comitete Ceilalți și-au exprimat încrederea în el prin împăcare, pentru ca în caz de eșec să convoace imediat un congres de urgență Dintre acestea din urmă, unii pun ca o condiție a reconcilierii ca minoritatea să refuze să se considere "partid" și cererea de cooptare ca "partid" (?) Iată poza În cazul eșecului reconcilierii, ID K pierde încrederea majorității comitetelor și, în consecință, va trebui să facă campanie el însuși pentru congres pentru a-și preda puterile Din starea de spirit a comisiilor reiese clar că rezoluțiile în spiritul zilei de , adică vor fi adoptate la congres înlăturarea redacției și trecerea în mâinile majorității, schimbarea Consiliului de Partid etc Dar pentru ca reconcilierea să satisfacă comitetele, condiția necesară, despre care v-am scris deja, este acceptarea de către minoritatea a declarației și refuzul lor de a vă considera (o parte) Dacă vor face acest lucru, cred că Lenin va pierde teren în Rusia și pacea va fi restabilită Fraza ta că lucrurile se îmbunătățesc "încet-încet" cu Martov m-a surprins Încăpățânarea membrilor redacției începe să se amărească, iar eu, în ciuda simpatiilor mele ideologice și de altă natură pentru ei , încep să-și piardă încrederea în ei ca politici Au clarificat complet problema organizațională, iar încăpățânarea lor suplimentară în absența sprijinului din partea Rusiei (aici minoritatea este neputincioasă) va arăta că vor lupta doar din cauza locurilor Acesta este începutul unei tranzacții comerciale și iată sfârșitul: Comitetul Central trimite o scrisoare comitetelor în care sesizează comitetele (Ce "Negocierile se vor încheia în viitorul foarte apropiat (maximum în două săptămâni), dar deocamdată putem raporta că) Comitetul Central al Comitetului nu a cooptat nicio minoritate în componența sa (există unele bârfe despre asta),) negocierile cu minoritatea se desfășoară în același spirit în care ne-a raportat Valerian, adică concesiile, dacă sunt dezonorate, nu pot veni decât de la minoritate și trebuie să constea în renunțarea la polemicile fracționale ale C O , în dizolvarea organizației secrete a minorității, în , transport, comunicații) C K-tu Numai în aceste condiții este posibilă restaurarea *) Vezi anexa la acest volum, Nr Ed - nouă pace în partid Există motive să sperăm că acest lucru se va întâmpla În orice caz, dacă minoritatea arată acum dorința de a-și continua vechea politică, atunci Comitetul Central va opri imediat negocierile și va începe să convoace un congres de urgență Așa liniștește Comitetul Central comitetele exprimându-și neîncrederea în el, dar iată scrisorile unor figuri "proeminente" din minoritate Scrisorile au fost primite la mijlocul lui decembrie , în stil vechi "În cele din urmă, ne-am întâlnit cu un cântec Răspunsul lor a fost următorul: suntem de acord cu autonomia instituțiilor noastre tehnice; În ceea ce privește comitetul de campanie, ei sunt împotrivă, constatând că aceasta este "o funcție directă a Comitetului Central (direcția agitației) și că preferă reforma Comitetului Central acestui plan, dar acum nu pot coopta oficial , dar oferă o cooptare reală (neoficială) pentru trei persoane din minoritate (Popov, Fomin, Fischer) (i) Bineînțeles, eu și X am fost imediat de acord și de acum înainte opoziția menșevică este desființată oficial Era ca și cum un munte mi-ar fi fost ridicat de pe umeri În câteva zile urmează ședința întregului Comitetul Central cu noi, iar apoi numim o conferință a celor mai apropiate comitete Desigur, suntem destul de siguri că vom prelua controlul asupra Comitetului Central și îl vom dirija după cum ne dorim Acest lucru este cu atât mai ușor cu cât mulți dintre ei recunosc deja că critica principială a minorității este corectă În toate comitetele constant încăpățânate (la Baku, Odesa, Nijni și Sankt

Petersburg) muncitorii cer un sistem elector Acesta este un simptom clar al agoniei celor cu pietre dure " În același timp, a fost primită o altă scrisoare: "S-a ajuns la o înțelegere între comisarii "minorității" și Comitetul Central Comisarii au emis chitanță Dar, având în vedere faptul că nu a existat un studiu preliminar al "minorității", este firesc, iar chitanța în sine nu este în întregime reușită, deoarece exprimă "încrederea" în Ts K , și nu în politica sa de unificare; vorbește atât despre dizolvarea Partidului, cât și despre încetarea existenței separate, dar între timp doar a doua este suficientă În sfârșit, din această chitanță lipsește "credoul" "minorității" Având în vedere acest lucru, s-a hotărât și trecerea prin toate organizațiile "minorității" a unei rezoluții cu "credo" și corecțiile indicate, bineînțeles, recunoscând ca valabil acordul dintre reprezentanții noștri și Comitetul Central - - Este foarte probabil ca persoanele surprinse în faptă expuse de aceste documente, cu "sensibilitatea morală" lor caracteristică, să depună toate eforturile pentru a abate atenția părții de la conținutul actelor către problematica morală a dreptului de a le publica Sunt sigur că partidul nu se va lăsa păcălit de această otivu'-casă a ochilor Declar că îmi asum întreaga responsabilitate morală pentru prezenta revelație și voi da toate explicațiile cuvenite în fața unui tribunal de arbitraj care va analiza întregul caz APLICARE MAI MULTE DOCUMENTE DIN ISTORIA LUI R S -D R p Numarul Scrisoare către tovarăși despre al doilea congres al R S -D R P Din motive independente de voința mea, nu v-am putut informa personal imediat după congres În vederea publicării protocoalelor, mă voi rezuma la evidențierea celor mai importante evenimente, atât la congresul propriu-zis, cât și în strânsă legătură cu acesta, pentru a vă clarifica poziția bolșevicilor de care am aparținut Acest lucru este foarte important, având în vedere numeroasele zvonuri și acoperirea falsă a faptelor răspândite de așa-zisa minoritate pentru a-și justifica tacticile de boicot și acea luptă acerbă care durează luni de zile, o luptă care nu are nimic de-a face în esență cu un lupta de principiu Congresul a condamnat în unanimitate aspirațiile federaliste ale bundiștilor, a adoptat programul și regulile de partid cu o majoritate covârșitoare; aproape toate rezoluțiile au fost adoptate în unanimitate sau cu majoritate covârșitoare Singura chestiune de principiu care i-a divizat pe iskra-iști a fost Secțiunea din Regulile Partidului Comisia pentru elaborarea statutelor a propus congresului două formulări despre apartenența la partid Formula tovarășului Martov: "Oricine recunoaște programul și îi acordă asistență sub controlul uneia dintre organizațiile Partidului este considerat membru al Partidului" Formula tovarășului Lenin: " recunoașterea programului și participarea personală la una din organizațiile de partid" Formula tovarășului Martov mi se pare că face un pas spre oportunism Pe de o parte, presupune recunoașterea programului social-democrat și, așa cum spune, exclude posibilitatea ca elemente nesocial-democrate să intre în rândurile partidului; liceeni etc , care nu doresc sau nu doresc le este frică să se alăture sau să formeze o organizație de partid, chiar să piardă Și mai insuportabilă mi se pare formula tovarășului Martov în raport cu organizații întregi Dacă vreo organizație a "independenților" "recunoaște" programul și controlul uneia dintre organizațiile de partid și, prin urmare, dă dreptul fiecărui "independent" să fie numit membru al Partidului Social Democrat, atunci este complet de neînțeles, cel puțin din punctul de vedere al curentului Cartei, cum nu va fi reprezentată o organizație formată în întregime din membri de partid - - atât pentru membrii înșiși, cât și pentru publicul extern, de către

organizația de partid Formula tovarășului Lenin distruge posibilitatea membrilor fictivi de partid și pune problema organizațiilor profesionale și de altă natură care nu urmăresc scopuri pur social-democrate, fără a distruge câtuși de puțin posibilitatea de a exercita influență asupra acestor organizații Mai mult, formula tovarășului Lenin oferă elementelor social-democrate un stimulent de organizare S-au exprimat de voturi în favoarea formulei tovarășului Lenin, au fost exprimate de voturi împotrivă, inclusiv cinci bundiști, doi Raboceye Dielo și un borbist Formula tovarășului Martov adoptată Dezbaterile și votarea la § din Regulament, unde tovarășul Martov, în opinia mea, a făcut un pas spre oportunism, au arătat că în cazul unui dezacord între "iskra-iști", majoritatea congresului se va forma tocmai pe linia care se apropie în vreun fel de cea oportunistă Aici s-a conturat deja o grupare, care a prins în cele din urmă contur în momentul alegerii instituțiilor centrale Plecarea "Bundului", care avea un mandat imperativ, și a delegaților în străinătate Unirea Rusiei c -d , jignit la desființarea ei, ne-a scăpat de multe surprize, dar pe de altă parte a adus față în față două grupuri de "iskra-iști" care luptau pentru a determina componența centrelor Cu mult înainte de congres, de Crăciunul anului , redactorii Iskra, reprezentați de tovarăși Martov și Lenin, unul dintre camarazii care au lucrat în Rusia (un membru al OK) au cerut să participe la elaborarea unei carte organizaționale Cu câteva zile înainte de congres, a devenit clar că tovarășul Martov, având un proiect al regulamentului său, dar, după ce a citit proiectul tovarășului Lenin cu câteva săptămâni înainte de congres, nu a considerat necesar să vorbească cu acesta, ca urmare a pe care proiectul leninist l-a figurat la conferințele preliminare ale delegaților veniți, ca singurul "Iskra", și a fost, ca atare, apărat de tovarășul Martov, dar și de tovarășul Troțki, după cum au exprimat mai târziu unii delegați cu spumă la gură Acest proiect, în general, a devenit acum Regulamentul de partid în vigoare Au fost aduse modificări: § (în spiritul lunii martie), paragraful despre Consiliu (în spiritul camarazilor ruși care au insistat asupra extinderii funcțiilor Consiliului) și paragraful privind cooptarea membrilor în Comitetul Central și O Centrală Conform originalului ideea proiectului Leninist , două centre de conducere, Ts O și D K , fiecare autonom în propria sa zonă, în cazul unui conflict între și și m și convoacă un Consiliu de Partid format din cinci persoane alese de congres Astfel, conform ideii originale a proiectului lui Lenin, Consiliul este doar cea mai înaltă instituție de arbitraj Eu și alți tovarăși, neconsiderând oportună înființarea unei astfel de instituții supreme, am insistat să extindem funcțiile sovieticului Am insistat că Consiliul se poate întruni nu numai în cazuri de conflicte, ci și în cazul unor chestiuni importante ale partidelor, unde nu există conflict, dar este necesar să se ia o decizie ca unul sau altul dintre centrele din - - separat Această modificare a fost acceptată de autorul proiectului și a fost înaintată comisiei statutare T Martov la Congres și-a recunoscut solidaritatea cu această idee a Sovietului Suprem și a formulat-o după cum urmează: "Îmi propun să respingem propunerea de eliminare a cuvintelor: "Consiliul este cea mai înaltă instituție " *) Pentru noi, Consiliul nu este doar o instituție de conciliere " Congresul a aprobat această formulare În ceea ce privește alegerea celui de-al cincilea membru, au apărut dezacorduri cu privire la modul de numire a acestuia: dacă să aleagă la congres, dacă să dea alegerea celor patru reprezentanți din Comitetul Central și O centrală S-a hotărât alegerea în congres T Martov a fost în favoarea acordării acestui drept la patru

reprezentanți ai Comitetului Central și O Centrală Pentru întreaga carte, pe care acum unii camarazi, împreună cu bundiștii, încearcă să o înfățișeze drept Arakcheevsky, au votat împotriva șase, cu o abtinere Astfel, vedeți că statutele chiar la congres au fost adoptate de toată lumea, cu excepția bundiștilor, în absența oricăror diferențe de principiu (în afară de §) între iskra-iști Între timp, în momentul în care au fost alese instituțiile centrale, la congres se crease deja o atmosferă care nu era de preacurat În zadar, cititorul procesului-verbal caută în cursul dezbaterii cauzele fundamentale ale acestei divergențe între "iskra-iști" În zadar va încerca să înțeleagă de ce, de exemplu, se dezbate cu atâta pasiune problema grupului mic "Yuzhny Rabochiy" Pentru a face lumină în această problemă, este necesar să lămurim incidentul cu Org Com la începutul congresului și indică întâlniri neoficiale ale organizației Iskra Știi că Org Com nu a reprezentat o organizație integrală, coaptă Include un bundist, un membru al organizației Iskra, muncitori Yuzhno și un membru aleatoriu Desigur, bundistul și-a urmat propria politică, care a fost determinată de întreaga poziție a Bund-ului Toată lumea își amintește de scandalul stârnit de el în "presa" lui despre, se presupune, neinvitarea sa la prima întâlnire a Org Comitet Tunetele sale erau îndreptate către "intrigile" Iskra Chiar după aderarea la Org Com Bund-ul s-a angajat în cele mai obscene polemici cu Iskra și "a disprețuit Org Kom , ca intriga Iskra Muncitorii din Sud (după lungi negocieri cu organizația Iskra, care și-au declarat solidaritatea cu aceasta) și-au urmat propria linie specială Această linie (indiferent de stabilitatea lor în materie de principiu) a constat în dorința de a-și consolida și extinde propria lor, înainte de formarea Org Kom , influență mică în sud Scopul lui Yuzhny Rabochy a fost să părăsească congresul ca redacție a unui organ popular din Rusia Această tendință a fost contrară planurilor "Iskra" Nu voi atinge aici alte dezacorduri dintre iskraiști și muncitorii din sud Este important pentru mine să remarc aici că Yuzhny Rabochy avea propriile sale planuri, separate de organizația Iskra, și propriile sale interese mai înguste, parohiale Pagină Protocoale - - La un congres format din șapte membri "Iskra" ai Org Kom , care au fost în ea de la temelie, doar eu puteam să apar Al doilea reprezentant al Iskra care a venit la Org Com a aparținut așa-numiților (în glumă) "iskra-iști cărora le este rușine că sunt iskra-iști" Pe lângă ei, mai existau un bundist, un muncitor sudic (al doilea a sosit la o zi după deschiderea congresului) și un membru aleatoriu O astfel de compoziție aleatorie a Org Com a arătat cu ochii săi ce tactici de mofturi pot rezulta dintr-o asemenea combinaţie de forţe Chiar înainte de congres, acest lucru a fost exprimat la o ședință a Org Com privind invitarea la voturi deliberative, la care, după cum se știe, Org Com înainte de deschiderea congresului avea dreptul În mod neașteptat pentru toți membrii organizației Iskra (inclusiv redacția), în ciuda celui mai energic protest al tovarășului Martov, unul dintre reprezentanții org Iskra și Org Kom , să-i spunem Z, face o propunere de a invita un anume K , cunoscut organizației doar pentru "depășirile" săptămânalului sclavului Există o luptă disperată în Org Com între doi reprezentanți ai Iskra, iar nevoia de a-l invita pe K este motivată, în primul rând, de faptul că el a scris un fel de critică a opiniilor lui Iskra (mai târziu s-a dovedit că această carte nu există) și, în al doilea rând, că el însuși Z este solidar cu K , în toate acele opinii în care K nu este de acord cu Iskra Această declarație a surprins și a revoltat toți membrii organizației Iskra Acest incident a fost rezolvat cu succes de data aceasta, doar pentru că născuții din Iskra au reușit cu mare

dificultate să cucerească un membru accidental al Org Com Al doilea incident a izbucnit deja în timpul ședinței congresului Punctul de plecare al incidentului a fost celebra "întâlnire pripită" a Org Com în timpul unei pauze de cinci minute "la fereastră" în sala de şedinţe Cazul s-a desfășurat după cum urmează După cum știți, grupul "Fighting Org Com nu a fost invitată la congres, nici nu a primit mandat de la niciunul dintre comitetele ruse Neinvitarea "Luptei" a fost motivată cu siguranță de Comitetul de Organizare atât în comentariile la cartă, cât și în comisia de verificare a mandatelor de către membrii Org Com (inclusiv Z) Comisia a fost pe deplin de acord cu opinia Org Kom , cu excepția bundistului care stătea în ea, care, desigur, a fost în favoarea invitației, deși a declarat că nu este cu totul familiarizat cu acest grup Dintr-o dată, un al doilea muncitor Yuzhno (un membru al Comitetului de Organizare), care tocmai se prezentase la congres (pentru a doua sesiune), a declarat că întrebarea despre Borba era presupus nouă pentru el și necesita o pauză de cinci minute pentru să vorbească cu camarazii lui Profitând de această pauză de cinci minute în sala de ședințe în sine, toți membrii disponibili ai Org sunt chemați "la fereastră" Com , iar noua întrebare pentru muncitorii din Sud este supusă imediat, fără nicio prefață, la vot: "Cine este în favoarea invitației?" - Toți, cu excepția unui reprezentant al Iskra, care protestează energic împotriva unui astfel de curs de acțiune, considerându-l absurd, ilegal Un alt reprezentant al Iskra, Z , care tocmai fusese în favoarea neinvitației în comisia de verificare a mandatului, recunoaște atât legitimitatea acțiunii, cât și necesitatea invitației Pauza s-a terminat; întâlnirea continuă Toată lumea, cu excepția lui Akimov, se pronunță cu putere împotriva invitației grupului Borba (Plekhanov, Martov și alții) După închiderea dezbaterii asupra chestiunii "Luptei", delegatul "Yuzhny Rabochy" a cerut cuvântul pentru a face o declarație în fața Org Com pentru a influența votul Biroul se întrunește Se anunta pauza de masa În această pauză, o întâlnire a Org Com (de cine? în ce scop? - nu se știe, deoarece membrul care le-a spus altora (Z) răspunde la această întrebare: "Nu știu: ei cer să vină și-totul") Are loc o întâlnire furtunoasă Un indiciu al falsului pas al intervenției Org Com în cursul dezbaterii, desființarea mandatelor imperative, precum și hotărârile anterioare ale Org Com pe această temă, să depună mărturie în fața comisiei de verificare a mandatelor, să protesteze împotriva legalității ședințelor în sine Org Com cu privire la astfel de întrebări și la plecarea unui iskraist din această întâlnire - nimic nu are vreun efect La a treia întâlnire a congresului, un muncitor din Rabohia de Sud, în numele Org Com propune să invite (deși nu mai grupul Borba) Riazanov cu drept de vot consultativ, sub pretextul îngrijorării pentru soarta viitorului Comitet Central T t Plehanov, Lenin, în special Martov și alții, s-au pronunțat în unanimitate împotriva cursului de acțiune al Org Com ; de voturi au fost împotriva invitației "Luptei" Acest incident a creat o atmosferă imposibilă în interiorul Org Kom , a subminat încrederea în Z a multor membri ai congresului, în special în rândul membrilor organizației Iskra, și a arătat clar ce zigzaguri și surprize pot fi aruncate de instituțiile cu predominanța muncitorilor din sud, care sunt mereu gata să se întoarcă piciorul la Bundi-stams, iar între ele elemente vibratoare inconsistente Muncitorii din Sud, dându-și seama că au mers prea departe, s-au grăbit să repare cu o explicație cu redactorii Iskra Fără explicații, într-o conversație privată cu tovarășul Martov, Z și-a anunțat retragerea din organizația Iskra Întâlnirile private ale organizației Iskra cu această ocazie au relevat

o lipsă totală de încredere în Z-ul publicat din partea multor membri ai organizației; chiar și printre cei mai "moale" a existat o întrebare despre credibilitatea politică a lui Z Organizația a decis să ceară o explicație de la Z Această explicație a avut loc, dar majoritatea membrilor au rămas nemulțumiți de ea În strânsă legătură cu acest incident, s-a ridicat o întrebare importantă cu privire la componența viitorului aparat central Niciunul dintre iskraiști nu a făcut nici măcar o dată aluzie la afirmarea lui Org Com - Centrală, dar în aprecierea personalităţilor care, într-un fel sau altul, s-au declarat atât în aceste incidente, cât şi în dezbaterile din timpul discuţiei asupra chestiunilor de program şi statutare, s-au scos la iveală diferenţe majore între iskra-işti Cu toate acestea, dezacordurile s-au scos la iveală nu atât în evaluarea personalităților individuale, cât în combinarea acestora pentru componența Comitetului Central, a fost necesar, în opinia noastră, să se țină seama, până la dizolvare - - Singura garanție a continuității în activitatea viitorului centru cu organizația Iskra, în principiu și stabilitate practică, nu putea fi decât o anumită componență a C K Prin urmare, am insistat asupra păstrării continuității Comitetului Central și a organizației ruse Iskra, propunând tovarăși experimentați ca candidați, ceea ce nu exclude câtuși de puțin admiterea în Comitetul Central a celor mai eficienți, revoluționari, fără deosebire de nuanțe Că aceasta a fost tactica iskra-iștilor o arată istoria Org Com Nu există unul! de fapt, oriunde iskra-iștii ar fi încuiat ușile Org Com în fața celor care vor să lucreze ca un revoluționar eficient Oricine este familiarizat cu cursul cooptarii în Org Kom , unde predominau iskraiștii, trebuie să fie de acord cu aceasta Și, după părerea mea, cea mai mare greșeală a tovarășului Martov constă în faptul că a considerat posibil să nu se respecte această continuitate, insistând să întocmească fundația Comitetului Central din elemente instabile care, după un calcul politic sau altul, s-au alăturat forță numită "Organizarea Iskra, dar fără a uita interesele lor speciale, mereu gata să întoarcă frontul Că majoritatea membrilor organizației Iskra au înțeles problema tocmai în acest fel este dovedit de ultima ședință decisivă a organizației Iskra, care a fost formată din persoane (care a inclus întreg grupul Emanciparea Muncii) În vederea desființării mandatelor imperative, deciziile și voturile acestei organizații nu aveau forță juridică formală, dar toată lumea a înțeles marea semnificație interioară a acestor voturi (au fost consemnate de către președinte) Era o chestiune de menținere a continuității Este important de remarcat că această întâlnire decisivă a avut loc în timpul discuției Regulamentelor, adică atunci când Bund și Rabocheye Dyelo nu părăsiseră încă congresul (a avut loc imediat după discutarea §) La început, iskra-iștii au încercat să ajungă la un acord în alegerile troicii inițiale, deoarece conform planului inițial prezentat în comentariile la Tugesordming, întocmit de tovarășul Lenin și completat de domnul Martov, acesta a fost: "Congresul alege trei în redacția și trei în Comitetul Central persoanele, cu o majoritate de două treimi din voturi, cooptează numărul necesar de membri în Comitetul Central și O Centrală, iar ulterior, cooptarea are loc separat Tov Martov a insistat să aleagă o troică unde predomină elementele instabile; noi am insistat asupra a doi (din trei) iskra-iști succesivi care au lucrat de la întemeierea Iskra până de curând, membri ai Org Com Toate eforturile de a converge spre troica nu au condus la un acord Ideea unei comisii *) a fost respinsă și de Martov Atunci tovarășul Lenin a propus să se înțeleagă asupra unui conciliant *) Comisia, în opinia noastră, urma să fie

formată din a pex sau cinci tovarăși autorizați și să efectueze un studiu amănunțit al persoanelor desemnate în Comitetul Central întocmește o listă a persoanelor capabile și capabile să lucreze într-o combinație sau alta , iar apoi prezenta rezultatul congresului - - o listă de cinci persoane: trei iskra-iști succesivi, dintre care doi membri ai Org Kom , iar al treilea, care a îndeplinit funcții foarte importante sub O K , un vechi membru al organizației Iskra; un lider al "minorității" (în momentul de față fiind descrisă nu era o minoritate, ci o majoritate) și un lucrător Yuzhno, de asemenea membru al Org Com Această listă a reunit majoritatea membrilor organizației Iskra și a dat speranță pentru un rezultat favorabil al dezacordurilor Pentru el au fost exprimate voturi; patru (în mare parte personalități străine și, în plus, aproape neparticipând la treburile organizatorice) s-au abținut, dar un vot a fost împotrivă Era vocea Tovarășului Martov Și acest singur vot a fost suficient pentru a preveni un acord între majoritatea membrilor organizației Iskra și minoritate, suficient pentru a risca să meargă la vot fără o listă definitivă a întregului Iskra *) și astfel să fie expus la toate șansele de rezolvare a problemei cu participarea Bund-ului, "Rabochego Dela" și a altor elemente, nu tocmai de caz Dezbaterile și voturile la § din Reguli arată că atunci când iskra-iștii sunt divizați, chestiunea este decisă de elemente instabile sau deschis ostile Rezultatul a fost, așadar, următoarea situație: tovarășul Martov și-a rupt legăturile interne cu organizația Iskra și a pornit pe calea "jocului de noroc pentru a vota" Fiind în minoritate în organizația Iskra, el a dictat totuși termenii acesteia Cu Martov au fost: Axelrod, Zasulich, Starover, Deutsch, Trotsky și Fomin (toți, cu excepția lui Martov, sunt oameni care sunt complet departe de activitățile organizaționale) Din partea majorității erau Plehanov, Lenin, Sablina și șase delegați**) ai comitetelor ruse care veniseră direct de la muncă, care cunoșteau foarte bine nu numai fizionomia politică a tuturor delegaților la congres, ci și a tuturor comitete și organizații care le-au trimis mai departe Același lucru trebuie spus și despre secretara redacției, Sablina, care timp de trei ani a purtat o cantitate enormă de relații organizatorice cu toată Rusia Astfel, pe de o parte, un grup de scriitori (deși majoritatea foarte respectabili) au vorbit, pe de altă parte, doi lideri de seamă ai Partidului Muncitoresc Social-Democrat Rus și un grup de muncitori ruși, vechi membri ai organizației Iskra Așadar, lui Martov i s-a dat sloganul: lupta pentru) Printre delegaţii la congres circula o listă, alcătuită din persoane favorite ale minorităţii: doi muncitori din Sud, Z, liderul minorităţii, şi un membru respins de marea majoritate a iskra-iştilor Tov Martov la acea vreme încă considera această listă "rușinoasă", iar la Congresul Ligii [a afirmat că această listă este falsă Cert este că tovarășul Deutsch este sursa principală în această listă L-a predat tovarășului Gusev, unul dintre delegații majoritari Lăsați Deutsch și Martov să decidă între ei întrebarea de ce s-a dovedit a fi fals Această listă includea: Stein, Egorov, Popov, Trotsky, Fomin ''·*) βοτ o listă a acestor șase: Hertz, Osipov, Dedov, Sorokin, Glebov, Pavlovich Opere colectate Lenin, vol V, - - compoziția centrului ar trebui să fie depus la congres Aceasta însemna că nouă din zece șanse erau pentru a obține un cabinet în zig-zag ca rezultat De aceea, cunoscând caracterul tovarășului Martov, instabilitatea liniei sale politice (eterna căutare a unei rezultante), incapacitatea de a distinge personalul de politic și susceptibilitatea la diverse influențe care nu au nimic în comun cu adevărata politică, văzând cum s-a reînviat opoziția elementelor instabile (vezi discursul lui Akimov,

Protok) și în așteptarea unei lupte între iskra-iști înșiși, am văzut un pericol real la rândul tovarășului Martov Pericolul, tocmai, constă în faptul că instabilitatea tovarășului Martov ar trebui să fie profitată de toate elementele instigatoare și să-l pună pe Martov drept conducător Pe spatele lui Martov, am deslușit clar câteva dintre fire, la care toți cei care constituiau până atunci opoziția inofensivă (borbiștii) sau stăteau modest și în tăcere pe băncile Congresului și nu aveau nicio dorință să cadă sub zerourile Iskra-ului iştii, care până atunci mărşăluiseră la unison, s-au unit pentru a trage Părerea că Lenin și tovarășii care au mărșăluit în solidaritate cu el prin aceste paragrafe au făcut un atac asupra "inconsecvenților" este complet greșită Situația era exact invers: erau nouă șanse ca "marhiștii" să-și ducă lista la congres, deschizând perspective cele mai neașteptate (nu plecaseră încă NT Bund și Rabocheye Dyelo) Nu era vorba de "knocking out", ci de menținerea unui fel de garanție de stabilitate și continuitate în timpul cooptarii de noi membri în Comitetul Central, pornind de la presupunerea că cei trei sau cinci inițiali vor fi formați cu predominanţa "marhiştilor" Dacă nu ar fi așa, atunci rămâne de presupus că, în introducerea clauzei unanimității în cooptare, ne-am ocupat de adversarii noștri, pentru că pentru partidul dominant din cutare sau cutare instituție unanimitatea nu numai că nu este necesară, dar chiar neprofitabil; Când punctul de unanimitate a fost trecut cu o majoritate slabă, Martov s-a străduit să-l anuleze și reușește acest lucru adoptând amendamentul său, dar cu prețul de a se implica în el problema cooptării Sovietului Suprem *), făcându-l un factor important care influenţează componenţa actuală a instituţiilor de partid În urma dezbaterilor și votării (cu Bund-ul și grupul Raboceye Dielo susținându-l în mai multe rânduri pe Martov), actualul statut a fost adoptat, în ansamblu, așa cum sa spus deja, cu o majoritate de de voturi Oricare ar fi neajunsurile pe care le-ar putea concluziona, cu toate acestea, în lucrările ulterioare, a fost necesar să se ia în considerare el ca fiind dat Vedeți că rolul redacției conform acestui statut nu este doar rolul unui colegiu literar, ci unul mult mai mare Redacția trimite două la Consiliul de Partid, iar dacă al cincilea aparține redacției, atunci trei Consiliul are o competență enormă, până în punctul de a influența personalul centrelor Redacția trecea dintr-un cerc familial-literar într-un fapt important de conducere politică în activitatea partidului și ne-a apărut întrebarea: sunt acei membri ai familiei mulțumiți de noul rol? *) Vezi pagina din Procesul-verbal al Congresului - - atitudinile patriarhale care predominau în vechea redacție de șase persoane? La această întrebare se poate răspunde în două moduri: fie de la membrii acestui consiliu înșiși, fie printr-o evaluare obiectivă a indivizilor, a activităților acestora și a formei acestei activități Cei doi redactori, Plehanov și Lenin, răspund: "Nu, ei nu mulțumesc" și doresc ca congresul să aleagă redacția, iar acest răspuns coincide cu opinia majorității iskra-iștilor, obținută mental în a doua cale Spun "în mintea mea", pentru că nimeni nu a intenționat să facă această evaluare la ședințele propriu-zise ale congresului Cea mai mare lipsă de tact a susținătorilor tovarășului Martov a fost să ridice problema, nu a alegerilor în redacția" (cum se spune în notele la Tagesordnung, cunoscute tuturor redactorilor cu mult înainte de congres, căci cu mult înainte de congres, tovarășul Lenin a declarat că ar insista asupra alegerii dacă congresul "iskra"), ci asupra aprobării vechiului *) Această lipsă de tact, fără îndoială, a fost comisă pentru a pune pe teren întreaga întrebare, "insulte" (toți vorbitorii care s-au pronunțat în favoarea afirmării au speculat asupra acestui lucru;

dezacorduri fundamentale nu fuseseră încă inventate la acea vreme) Deputații care s-au prezentat la alegeri au fost într-adevăr puși într-o poziție delicată Fără să aprobe vechea redacție, se presupune că au fost nevoiți să jignească pe cei care urmau să rămână în afara redacției după alegeri Și astfel, ambele acte, în mod inevitabil, datorită formulării filistene a întrebării, aveau să dobândească caracterul cel mai acut **) Majoritatea, acordând puțină valoare argumentelor filistene, precum și lacrimilor vărsate de luptătorii de ieri (chiar și un Raboche-delist s-a pronunțat în favoarea reafirmării vechii formulări) și muncitorii din sud, și cel mai important, văzând o politică foarte clară calcul sub aceste lacrimi de crocodil, a decis întrebarea pe fond Toți delegații știau perfect că scriitorii responsabili de toată munca editorială erau Martov, Lenin și Plekha *) Înaintea congresului, la ședințele preliminare, așa cum am mai spus, s-a discutat despre Tagcsordnung, unde comentariile spun: congresul alege trei în Comitetul Central și trei în O Central Nimeni nu se îndoia cine va fi ales în cadrul troica editorială Tov Martov și susținătorii săi au pus problema aprobării vechiului comitet editorial abia la congres, după ruptura organizației Iskra și plecarea Bund-ului și Rabocheye Dyelo, adică când au pierdut majoritatea Afirmația "delegației siberiei" conform căreia, se presupune că, "aprobarea redacției a fost implicată de la sine", precum și multe dintre declarațiile sale în general, bazate nu pe fapte, ci pe (ficțiuni adoptate ad-hoc pentru "propaganda scopuri", este complet contrar realității argumentele includ povestea economiștilor de ieri, pe care s-ar fi bazat Plehanov și Lenin **) Ca urmare a punerii în acest fel a întrebării, s-a produs o ruptură a tuturor relațiilor personale din partea "minorității" cu cei mai apropiați camarazi care au lucrat împreună de mulți ani Aici se vede clar că dezbinarea precede "principiilor", căci oamenii cu principii nu sunt jigniți dacă adversarii lor nu sunt aleși * - - nou Toate numerele Iskra au fost compuse fie de Lenin, fie de Martov Implicarea altora în această lucrare este aproape de zero Numărul de articole publicate în Iskra (pentru de numere ale Iskra) este distribuit (aproximativ) după cum urmează: Plehanov- , Lenin- , Martov - , Starover- , Zasulich- și P Axelrod- în timpul trei ani de existenţă a lui Iskra (Niciunul dintre aceste articole ale editorilor neselectați nu a fost în vreun fel de conducere) Consiliul în întregime niciodată în trei ani urma să A existat multă birocrație în rezolvarea problemelor care au provocat în special controverse Voturile au fost împărțite trei împotriva trei, iar situațiile au fost create destul de fără speranță După cum știți, înainte de congres am fost ales în unanimitate de redactori ca al șaptelea, dacă era necesar să rezolv o problemă controversată în cadrul colegiului în timpul congresului Ce surprize în sfera conducerii politice a Partidului ar putea rezulta, în funcție de ce elemente ale Colegiului au predominat accidental într-unul sau altul moment important din viața Partidului, arată "zig-zagul" spre teroare cunoscut de toți vechii membri ai Partidului organizația Iskra după împușcarea lui Lekkert -un zig-zag explicat prin natura expansivă a lui Martov și Zasulich, care îl majoritau pe Lenin Doar rezistența disperată a lui Plehanov, care a trimis o scrisoare de protest redactorului, a salvat partidul nostru de una dintre întorsăturile sale "istorice" (sau isterice) Veți găsi urme ale ei în nr din Iskra Cu toată admirația pentru talentul nostru literar, tovarășe Martov, noi, adică, majoritatea membrilor organizației Iskra nu îl consideră capabil de o conducere politică independentă Talentele sale în cel mai productiv mod pentru petrecere pot, prin; în opinia

noastră, să fie folosit doar în cooperare cu minți strict politice, "care sunt, fără îndoială, Plehanov și Lenin Comportamentul lui Martov la congres nu a făcut decât să întărească această convingere Nimeni nici măcar nu s-a gândit să prejudece întrebarea pe cine cooptă această troică Am presupus că tocmai aceasta era treaba acestui trio muncitor: să coopteze în modul în care au considerat de cuviință și convenabil, și nici o dată tovarășul Lenin sau tovarășul Plehanov nu au dat cel mai mic motiv să creadă că cooptarea nu ar are loc deloc Știam că P Axelrod, din cauza bolii, refuzase deja de mai multe ori scaunul de redacție; știam că sunt noi candidați pentru O Centrală Congresul nu a putut și nu a vrut să se ocupe de această întrebare Deci, în În chestiunea alegerii redacției, majoritatea a fost ghidată de:) dorința celor (doi) redactori înșiși;) o declarație a redactorilor cu privire la problema aprobării Iskra de către un organ de partid;) propria sa evaluare a persoanelor care au stat la congres mai mult de o lună (procesul verbal al congresului oferă un criteriu solid în acest sens) și) o evaluare a activităților anterioare nu numai ale scriitorilor, ci și ale revoluționarilor care editează treburile organizatorice (din întreaga redacție se ocupau doar de Lenin și Martov) Pornind de la toate acestea, congresul a fost obligat să pună liderii ideologici ai partidului în astfel de condiții încât fiecare dintre redactori să fie membru independent al colegiului - - nym, într-o singură formă, dacă îmi permit să spun așa Spre surprinderea noastră, înainte și după alegeri, tovarășul Martov declară că este cuaternar în personalități, că alegerea redactorilor este neîncrederea etc Și asta după ce redactorii, cu ajutorul lui, nu sunt doar un colegiu literar, ci o instituţie de partid foarte importantă Tovarășul Martov, simțind că această poziție, pe care o luau și muncitorii din Sud, poziție bazată pe un sentiment de resentimente, este slabă, a încercat să evoce un motiv politic El decretează următorul ultimatum către congres: din moment ce carta existentă acordă redacției dreptul de a influența Sovietul (după cum știți deja, tovarășul Martov a muncit din greu pentru a extinde drepturile Sovietului), iar Sovietul poate influența Centrala comitet, și întrucât numai eu, Martov, plus acei membri care nu vor fi aleși, singuri putem garanta, cei patru fiind împotriva lui Lenin și Plehanov, binefacerea acestei influențe - congresul trebuie, prin intermediul acestor patru, să majoreze pe Lenin și Plehanov în colegiu: altfel eu, Martov, nu vreau să intru în redacție Congresul, cu de voturi împotrivă, cu abțineri, a respins această prezentare a întrebării; prin aceasta am recunoscut imposibilitatea acceptării unor astfel de ultimatumuri, care sunt puse nu înainte de război, ci după anunțarea luptei dintre cele două secții a iskra-iștilor din cauza componenței centrelor, când lupta este adusă la congres și numai congresul ar putea rezolva această ceartă civilă În opinia tovarăşului Martov, congresul trebuia să se creadă pe cuvânt, neavând alte dovezi că influenţa unor persoane ar fi mai bună decât influenţa altora cunoscută Congresul a preferat să decidă această întrebare pe baza datelor pe care le avea A ales vol Plehanov, Lenin și Martov După cum știți, T Martov a refuzat din nou să se alăture redacției, unde se presupune că a fost stăpânit de Plehanov și Lenin Această declarație a convins puțini oameni, cu excepția celor cărora le-a fost în mână Să vorbim, după primele alegeri, că t t Starover, Zasulich și Axelrod, care nu au reușit să dea o dovadă obiectivă a tendinței lor speciale, care se compară favorabil cu cea a lui Plehanov și Lenin, pentru mai mult de o lună de întâlniri și dezbateri pe diverse probleme ale vieții de partid, trebuie cu orice preț să intre redacția , pentru a spune

acest lucru unei întâlniri de oameni care sunt personal familiarizați cu întrebarea cine a condus toată munca organizatorică (nu vorbesc aici despre munca literară), cine a fost angajat în selecția și distribuirea forțelor de partid, a spune asta, luându-i sub bănuială pe cei doi lideri ai partidului, Plehanov și Lenin, a spune asta, bazându-se pe strigătele de aprobare ale luptătorilor de ieri, economiștilor, muncitorilor din sud și candidaților jigniți din centru, însemna că a pierdut bătălia intestină (a anunțat el, Martov), să emită un slogan la porți, să cheme în ajutor o coaliție a întregii opoziții diverse În timpul alegerilor pentru Comitetul Central s-a format o opoziție foarte "compactă" Întreaga opa (inclusiv rabochedeliții) a refuzat să voteze și - Õ - redactorii neselectați și-au exprimat în scris solidaritatea față de ea Cu toate acestea, trei membri de încredere ai Comitetului Central (toți cei trei membri vechi ai organizației Iskra) au fost aleși de iskraiștii uniți, doi dintre ei din Org Com și un agent Org Kom , care a îndeplinit funcții de partid foarte importante Opoziția a încercat din toate puterile să discrediteze alegerile Izhno-rabochenets (care s-a declarat candidat pentru centru) *), a căutat pur și simplu să perturbe congresul și să declare alegerile ilegale (deși au trecut cu majoritate de voturi) Majoritatea delegaților ruși, primind această lecție în lupta "politică" din cadrul partidului asupra componenței centrelor, au fost surprinși, dezamăgiți și plini de indignare Într-adevăr, dacă t t Zasulich, Axelrod și Starover, și au existat neînțelegeri serioase cu tovarășul T T Lenin și Plehanov, despre care din anumite motive au considerat inutil să vorbească sau să scrie, atunci un simplu simț al tactului de partid, ni se părea, nu ar fi trebuit să ne permită să devenim atât de brusc, după ce nu am fost aleși, salvatorii partidul din influența dăunătoare a lui Plehanov și Lenin A făcut o impresie foarte proastă Absurditatea poziției lui Martov și Co era izbitoare Dacă ar exista diferențe de principiu, ar fi ridicol să se susțină că principiile ascunse nu au primit sancțiunea congresului Dacă nu existau astfel de dezacorduri, atunci revendicarea la scaunul de redactor era ciudată Numai Riazanov, ni s-a părut, ar putea face scandal din această cauză Nimeni nu s-a gândit încă că imediat după congres, fără nicio explicație de natură principială, s-ar anunța o grevă a scriitorilor, adică un boicot literar al organului partidului, în ciuda propunerii editorilor de a-și exprima diferențele fundamentale; că cea mai amplă agitație se va desfășura împotriva instituțiilor centrale ale partidului sub steagul luptei pentru cei presupus călcați în picioare pe independența Comitetului Central; că scriitorii, în fruntea celor nemulțumiți de alegerile în centrele "elementelor", vor încerca, prin intermediul unor cercuri de cerc în străinătate**), să schimbe hotărârile congresului, profitând de poziția slabă a Comitetul Central și chiar, tocmai, încercarea de a duce o adevărată lovitură de stat de palat înainte de a fi întărită Cine cunoaște condițiile rusești, theta, bineînțeles, știe și în ce măsură munca cu adevărat revoluționară poate fi dificilă atunci când sunt certuri în comitete, cât de ușor este pentru câțiva demagogi energici să creeze confuzie, profitând de ignoranța camarazilor lor , denaturarea, denaturarea și exagerarea faptelor, aprinzând o pândă , având în vedere lucrarea amicală anterioară a iskra-iștilor, opoziția elementelor inconștiente Nimeni nu și-a imaginat că este posibil să sfâșie partidul, să lipsească congresele de orice prestigiu moral (vezi pamfletul lui Martov: Din nou în minoritate, nota), să inventeze neînțelegeri inexistente, să conducă tactici de provocare a instituțiilor centrale cu scopul de a folosi orice respingere în forme

agitaționale, de *) Popov **) Cea mai înaltă manifestare a sa a fost Congresul Ligii - - favorizat de aceste instituții individualismului anarhist, totul pentru că câțiva scriitori nu vor fi redactori și membri ai Consiliului, ci colaboratori Nu este clar de ce majorizare se temea Martov, fiind într-o troică cu Plehanov și Lenin, căci nimeni nu l-a tratat până acum pe Plehanov în felul în care liderii "martoviților" îl tratează acum (tocmai pentru a dovedi că Martov are dreptate) , adică un pion în mâinile lui Lenin (vezi raportul lui Troţki la Uniunea Siberiană*) Experiența editorială nu a dovedit deloc acest lucru Personalitatea lui Plehanov nu a permis niciodată să fie privit în acest fel; dimpotrivă, la foarte multe întrebări importante, Martov a fost cu Lenin împotriva lui Plehanov, iar Plehanov cu Martov împotriva lui Lenin De ce nu a fost Martov dispus să-și apere tonul altfel decât înarmat "birocratic" cu majoritatea voturilor acordate lui de membrii nealeși ai redacției, salvați de el, și nu înarmați de forța de convingere, în timp ce se afla pe editorial consiliu, apelând mereu la opinia publică a partidului și pregătindu-și "revoluția" (făcând-o anterior în minte) pentru cel de-al treilea congres, înarmat cu materialul experienței editoriale, care oferă dovezi abundente ale "răutății" Lenin și Plehanov? Și aici s-a făcut simțită inconsecvența politică (isterica) a lui Martov: dorința lui de a susține libertatea ideilor, înarmată cu paragrafe și așa-zisele reglementări birocratice Întotdeauna a existat și va exista întotdeauna o minoritate de opoziție în fiecare partid Dar a fost absurd ca Laartov să iasă în apărarea opoziției împotriva asupritorilor fantastici, când Martov însuși nu împărtășește principiul acestei opoziții, aparent, și încă nu l-a asimilat complet Este și mai absurd să încercăm să instituționalizezi tot ceea ce poate întări opoziția în detrimentul organizării partidului Este absurd și pentru că, în cuvintele sale, Martov nu s-a bazat pe nicio experiență (vezi pamfletul: Din nou în minoritate, notă), ci "desenează pe tablă albă" "Desenul" este posibil, dar este extrem de dureros pentru cei care sunt ocupați să lucreze nu doar la masa de ceai Experiența a fost Care a fost munca pe care a desfășurat-o organizația Iskra timp de trei ani? Comitetul de Organizare nu a prezentat o anumită experiență? Oare membrii Org Com nu și-a dat seama că interesele separate afișate de unii membri *) În ce măsură acest argument al Tovarășului Martov a fost absurd și a inventat ad-hoc, arată cooptarea tovarășului Plehanov, pentru a evita o scindare, voi Starover, Zasulich și Axelrod, contrar părerii tovarășului Lenin, după care delegatul "dialectic" siberian, căruia dialectica nu-i permite să-l lase neschimbat (pentru că "totul curge") chiar și propriile sale scrieri, pe care le numește "documente umane", cu ajutorul misteriosului străin Joseph Gutenberg, și-a refăcut raport, astfel încât teza principală "documentul" său - "Plehanov este o jucărie în mâinile lui Lenin" - repetat în diverse moduri, a dispărut în sensul literal al cuvântului din raportul retipărit Ba mai mult, a ajuns la "antiteză", făcându-i o plecăciune în fața tovarășului Plșapnov, Aceasta este o dialectică convenabilă! - - noi, au fost o frână în munca prietenească într-un centru temporar numit Org Com ? Este debutul Org Com la congres, unde, din motive aleatorii, a apărut într-o compoziție, aleasă parcă în mod deliberat pentru a ilustra politica capriciilor, nu a fost un experiment foarte instructiv? Nu a fost oare congresul în sine, unde timp de o lună și jumătate fiecare deputat, fiecare vot consultativ a putut să pretindă atenția camarazilor și să-și dezvăluie propria linie, o experiență extraordinară? Experiența a fost Această experiență ne-a avertizat împotriva navigației cu cârmă

albă și fără pânze în direcția rezultantei tuturor vânturilor și tuturor curenților Am crezut că pentru a atinge obiectivele propuse, care sunt cel mai apropiate de ideal, este necesar să țineți ferm volanul și să ne conformăm busolei Numai atunci nu ne este frică de vântul lateral; abia atunci vom putea să-l folosim și să atingem faptul că până și ea ne umflă vela, apropiindu-ne de scopul dorit În opinia noastră, experiența arată tocmai că este nevoie de statornicie, autocontrol și organizare puternică a centrelor Partidul nu este un cal, așa cum a spus cu inteligență unul dintre delegații congresului; principii care trebuie justificate, dar necunoscute oricui Pavlovici [P A Krasikov) Retipărit în Jurnalul "Revoluţia Proletariană" - - Herzen de la / la /V , mai întâi la Londra, apoi la Geneva N G Chernyshevsky (-), un materialist rus și socialist utopic remarcabil A acționat ca critic și publicist în Otechestvennye Zapiski și Sovremennik La iunie , Ch a fost arestat și închis în Cetatea Petru și Pavel, de unde a fost trimis în Siberia pentru muncă silnică; a fost returnat Rusiei abia în Ch a dat o justificare filosofică mișcării populiste ulterioare, considerând comunitatea țărănească ca fiind nucleul viitoarei societăți socialiste (vezi Critica sa avertismentelor filozofice împotriva proprietății comunale a pământului etc) În anii a acționat ca un susținător al lui Feuerbach și, în cuvintele lui V I , "a reușit până în să rămână la nivelul materialismului filozofic integral și să respingă prostiile jalnice ale neokantienilor, pozitiviștilor, machiștilor și altor nebunești Dar Ch nu a putut, sau mai bine zis, nu a putut, din cauza întârzierii vieții rusești, să se ridice la materialismul dialectic al lui Marx și Engels" (pentru mai multe detalii, vezi paginile - din volumul X din Operele colectate ale lui N Lenin) N A Serno-Solov'evitch - organizator șef al Societății Pământului și Libertății la începutul anilor ' A fost arestat și exilat împreună cu Cernîșevski Cazul lui N Serno-Solovievici este descris de M K Lemke în nr - din Trecut pentru și în cartea sa: Eseuri despre mișcarea de eliberare a anilor , Sankt Petersburg A N Radishchev (-) În celebra Călătorie de la Sankt Petersburg la Moscova, chiar și sub Ecaterina a II-a, el s-a opus iobăgiei, a subliniat arbitrariul administrației, instanțelor și proprietarilor de pământ El a fost condamnat la moarte pentru acest eseu, înlocuit de un exil de ani în regiunea Yakutsk În Siberia, R s-a angajat în medicină și pedagogie, a introdus vaccinarea împotriva variolei Sub Alexandru I, întors din exil, a fost numit în comisia de redactare a legilor; acolo a propus desființarea imediată a iobăgiei, egalitatea tuturor moșiilor în fața legii etc , fapt pentru care a fost amenințat cu un nou exil; s-a sinucis Vorbim despre celebrul muncitor temporar Arakcheev, "fără lingușiri devotat" lui Alexandru I, care a transformat câteva zeci de mii de țărani de stat în soldați veșnici și a adăugat astfel fructele cazărmii acelei epoci la florile vieții iobagilor decembrie la Sankt Petersburg, în Piața Senatului, un grup de ofițeri au ridicat o revoltă armată împotriva tronului Nicolae I Reprezentanți ai nobilimii mijlocii în interesele lor de clasă, decembriștii au dezvoltat programe politice în spiritul raționalismului și al ideile Marii Revoluții Franceze De aici atracția lor involuntară către privilegii nobiliare, calificări înalte de proprietate, emanciparea fără pământ a țăranilor și, în același timp, ~ - radicalismul politic de timp (republica centralizată pentru Pestel și monarhie constituțională federală pentru N Muravyov) Guvernul rus în - a acționat ca lider al reacției care a suprimat mișcarea revoluționară din A I Koshelev (-) - publicist-slavofil în epoca celor de ani a apărat eliberarea țăranilor cu pământ; a

reprezentat conservarea comunității și a "puterii pământului" Reviste publicate: "Conversație", "Zemstvo", etc K D Kavelin (-) - prof Petersburg Univ , avocat, etnograf, publicist moderat-liberal în anii : a recomandat nobilimii liberale să nu se gândească la "încoronarea clădirii" reformelor cu o constituție, ci să se dedice activităților zemstvo din provincii A Leroy-Beaulieu (-) - publicist și istoric francez; opera sa principală este dedicată Rusiei: Imperiul Țarilor și al rușilor Lanskoy - ministru de interne sub Alexandru al II-lea (-), un birocrat liberal moderat și indecis în reforma din februarie ; s-a retras în , când au predominat curentele reacţionar-serviste Valuev - Ministrul de Interne, adjunct la Lansky (vezi prev , nota), răsturnat de feudalii; autorul unui număr de proiecte "fiurocratico-constituționale"; Este cunoscut "Jurnalul" lui Valuev, care înfățișează, deși cu mare predilecție, toate petrecerile din culise și principalele figuri ale epocii lui Alexandru al II-lea și Alexandru al III-lea Legea din iunie privind lungimea zilei de lucru a fost cauzată de greve mari la Sankt Petersburg muncitori textile in si , a redus durata zilei de munca la / ore pe zi in timpul zilei obisnuite, la ore sambata si in ajunul sarbatorilor, la ore noaptea În practică, legea a fost redusă aproape la nimic, datorită folosirii pe scară largă a orelor suplimentare L Tikhomirov, un Voluntar al Poporului care s-a pocăit și s-a transformat în monarhic și colaborator, iar apoi redactor la Moskovskie Vedomosti Loris-Melikov - șeful "comisiei administrative supreme" de luptă împotriva sediției din , a încercat să cocheteze cu liberalii pentru a le distrage atenția de la mișcarea revoluționară în creștere "Constituția" lui Loris-Melikov, care se rezuma la organizarea unor comisii consultative ale localnicilor la cele mai înalte organe birocratice, părea atât de periculoasă pentru stâlpii reacției care s-a desfășurat după martie, încât L -Melikov a fost nevoit să demisioneze Estatele Generale este o adunare a reprezentanților celor trei state: privilegiați, clerul și nobilimea, și cei neprivilegiati, burghezia, cu vot consultativ în Franța până la Marele Franz Revoluții Ultimele State Generale, reunite la / , s-au declarat Adunare Constituantă și au început Revoluția Notabili - o adunare de reprezentanți ai moșiei, nu prin alegere, ca și Estatele Generale, ci la discreția regelui A D Gradovsky (-) - prof state, drept la Sankt Petersburg, publicist moderat-liberal B N Chicherin-Prof Moscova Univ , filozof și avocat, publicist-liberal V elepolsky (-) - un participant la revolta poloneză din , după ce pacificarea revoltei a fost expulzată, în - ca șef al unității civile din Polonia, a încercat să medieze între autoritățile ruse și liberalii polonezi Politica sa s-a încheiat cu un eșec total, făcând loc terorii lui Berg și Muravyov I S Aksakov (-), un proeminent publicist-slavofil; monarhist și patriot, Aksakov a denunțat constant abuzurile administrației sub Alexandru al II-lea, pentru care a fost supus constant represiunii Ziarele pe care le-a publicat: Parus, Den, Moskva au fost închise în ordine administrativă A câștigat o mare faimă la sfârșitul anilor ca membru al Comitetului Slavic din Moscova, cu care a vorbit discursuri din timpul războaielor sârbe și ruso-turce O descriere subtilă a politicii lui Loris-Melikov (vezi nota de mai sus), care, prin flirturi și mici concesii către liberali, visa să pacifice "răzbunația" teroriștilor Narodnaya Volya Jurământul lui Annibal este o ironie pentru liberali Annibal (secolul al III-lea î Hr) a fost un celebru comandant cartaginez (acum Tunisia), în copilărie a jurat că va fi un dușman implacabil al principalului dușman al poporului său, Roma, și a îndeplinit acest jurământ: a luptat cu Roma toată viața și s-a sinucis când s-a pierdut

cauza cartaginezilor Narodnaya Volya - partidul populismului revoluționar, s-a remarcat în după congresele Lipetsk-Voronezh din măruntaiele organizației "Țara și Libertatea" Fosta rebeliune apolitică a populiștilor a fost înlocuită de realismul politic în rândul Narodnaya Volya: să lupte cu autocrația și agenții ei cu ajutorul terorii Comitetul executiv al Narodnaya Volya - un centru revoluționar strict conspirativ - a pregătit acte teroriste și a făcut propagandă în rândul muncitorilor, tinerilor studenți și în rândul trupelor Potrivit verdictului lui I K , Alexandru al II-lea a fost ucis la / IП După aceea, I K s-a adresat lui Alexandru al III-lea cu o scrisoare, unde a cerut amnistie, libertăți politice și o Adunare Constituantă Pe la mijlocul anilor guvernul, cu ajutorul provocatorilor, a învins "Narodnaya Volya" ca revoluționari activi, dar organizația Narodnaya Volya a supraviețuit creatorilor săi și a servit drept model pentru crearea de noi alianțe revoluționare la începutul secolului al XX-lea R M -probabil Prokopovici Rabochaya Mysl-S -D ziar originar din Sankt Petersburg în (primul - nr), - și (ultimul - în decembrie) au plecat în străinătate, cei mai importanți muncitori ai săi: K Takhtarev-Petersburg, - - N Lohov-Olkhin P M " este cel mai strălucit exponent al Economismului Programul ziarului: "Lupta pentru poziţia economică, lupta împotriva capitalului pe baza intereselor vitale cotidiene şi greva ca mijloc al acestei lupte - acesta este motto-ul mişcării muncitoreşti Această luptă este de înțeles pentru toți, tempereazã puterea și unește muncitorii, în ea fiecare pas înainte este o îmbunătățire a vieții, există un mijloc de a continua victorii Lăsați muncitorii să lupte, știind că luptă nu pentru unele generații viitoare , ci pentru ei înșiși și pentru copiii lor " "P M " nu doar că a apărat necesitatea concentrării tuturor forțelor asupra luptei profesionale și economice, ci a pus în contrast această luptă cu una politică, direct îndreptată împotriva autocrației, ca mișcare "pur muncitorească", mișcare de clasă, împotriva unui revoluționar-democrat mişcare care nu făcea parte din sarcinile partidului muncitoresc Odată cu creșterea agitației pur economice, a existat un dezgust combinat față de organizarea centralistă a partidului, care este necesară pentru sarcini politice largi, admirația pentru natura spontană a mișcării muncitorești, adaptarea la sindicate neformate, neîncrederea în inteligenți, lideri conștienți și a teoriei social-democrate O luptă fierbinte cu "P M " condus de Iskra, apărând pe deplin sarcinile și tactica social-democrației revoluționare P V Dolgorukov (-) - prinț și paj, emigrant, reprezentant al frontului nobiliar rus, a publicat revista "Viitorul" în străinătate în , a scris cartea: "Adevărul despre Rusia" Vezi articolele despre el de M K Lemke din cărțile din februarie și martie ale trecutului pentru Vorbim despre farmecele vieții de iobag, descrise în povestea "Birmaster" din Însemnările unui vânător de Turgheniev Sipyagin - Ministru de Interne (-) fără "rege în cap", după spusele prietenului său Witte A dus o luptă fără milă împotriva muncitorilor (celebrul caz Obukhov), cu țăranii înfometați, cu studenții (câte sute de soldați au fost trimiși în armată) și cu Zemstvo (legea privind limitarea impozitării Zemstvo, retragerea afacerii alimentare din mâinile Zemstvo etc) Ucis la /IV s -r Balmaşev A P Engelhardt - una dintre cele mai strălucite figuri guvernamentale din epoca Sipyagin și Plehve; să nu-l confundăm cu cunoscutul publicist și fermier populist, A N Engelhardt (vezi despre el în "Dezvoltarea capitalismului în Rusia" în volumul din Operele colectate ale lui N Lenin) "Delo de lucru"-S -D organ (au fost publicate doar numere din IV / până la III /), publicată de Uniunea Social-Democraților Rusi

(editorii B Krichevsky și Martynov), purtător de cuvânt al tendințelor oportuniste în rândurile social-democraților ruși -ty "R D " încearcă să facă un pas înainte în comparație cu Rabochaya Mysl, dar cade treptat în planul "Economismului" Teza "R D ":) propaganda "economiştilor" şi "politicienilor" sunt etape diferite, dar necesare ale unuia şi aceluiaşi proces;) cel mai important lucru este mișcarea spontană a maselor muncitoare, cea ideologică - - Jurnalele social-democrate trebuie să țină cont de particularitățile mișcării muncitorești din Rusia în stadiul dat al dezvoltării sale;) trecerea la "politică" este condiționată doar de imposibilitatea directă, în condițiile unui regim polițienesc autocrat, de a conduce o luptă grevă etc Dietele sunt susținători ai lui Guesde, liderul socialiștilor francezi din aripa revoluționară La începutul secolului XX, Guesde a purtat o luptă acerbă împotriva concilierii cu burghezia, împotriva încercărilor individualiștilor de a prelua portofoliul ministerial ("Incidentul Millerand") Războiul imperialist l-a aruncat pe ireconciliabilul Ged în tabăra social-patrioților, predicatori ai "unității sacre" cu burghezia pentru "apărarea patriei" Jauréștii, socialiștii francezi, susținători ai lui Jaurès, spre deosebire de "Guediștii", au apărat la începutul anului atât reformismul, cât și intrarea socialiștilor în ministerul burghez A Milleran, președintele Republicii Franceze, lider al burgheziei imperialiste reacționare; odată membru al partidului "socialiștilor uniți", în , primul dintre socialiști s-a alăturat ministerului burghez de la Waldeck-Rousseau ("Incidentul Millerand" a fost aprig dezbătut la Congresul de la Paris din al Internaționalei a II-a), a fost expulzat în din partid și a devenit "socialist independent" De atunci, o figură majoră în diferite combinații guvernamentale burgheze, un oponent al mișcării muncitorești În timpul războiului imperialist, a fost ministru de război, organizatorul "luptei până la victoria completă" Gironda - aripa dreaptă a Convenției în epoca Marii Revoluții Franceze; și-au primit numele ca reprezentanți ai departamentului râului Gironde (Garonne) din sudul Franței; s-a pronunțat împotriva dictaturii centraliste și a terorii aripii stângi a Convenției, așezându-se pe băncile de sus ("Munte") - iacobinii Bezzaglavtsy - personal al revistei Bez Zaglaviya, publicată în - Prokopovici, Kuskova și alții, care oscilau între social-democrații oportuniști și cadeții de stânga Socialistii Kateders, i e socialiști de la catedra universitară; așa au numit ironic liberalii de la Manchester un grup de profesori germani (printre ei cei mai cunoscuți sunt Wagner, Schmoller și alții), care, la congresul de la Eisenach din , au chemat statului, în numele unor scopuri morale înalte, să intervină în relaţia dintre muncă şi capital Statul este "o mare instituție morală pentru educația omenirii", care ar trebui să "introducă o parte din ce în ce mai numeroasă a poporului la toate binecuvântările înalte ale civilizației" Membrii Congresului au fondat "Societatea de Politică Socială" cu scopul de a colecta materiale necesare noii politici socialist-morale a statului În , a fost publicată o colecție marxistă: "Materiale pentru a caracteriza dezvoltarea noastră economică" sat articole SPb Tipografia lui Soikin - - Conţinut PARTEA I Skvortsov P Rezultatele economiei țărănești conform datelor statistice Zemstvo - V I (onov) Lupta comunității cu ferma - Potresov A Criză în industria cheie a districtului Pavlovsky din Nijegorsk buze - Aplicație Al treilea volum al Capitalului - (traducerea lui Klasson a eseului lui Bernstein despre volumul III al Capitalului) PARTEA II Tulin K (N Lenin) Conținutul economic al populismului și critica lui în cartea domnului Struve (Retipărit în

Volumul II al Op Colectat) Struve P Criticilor mei - Kuznetsov D (Plehanov) Pesimismul ca reflectare a economicului realitatea - Afară cu (Plehanov) Câteva cuvinte către oponenții noștri (Materiale pentru istoria civilizației în literatura rusă) - Zubatov-Șeful Departamentului de Securitate din Moscova Un executant sârguincios al politicii provocatoare a lui Plehve este acela de a îndrepta mișcarea proletariană în creștere pe un canal dezirabil pentru sferele superioare, fie și numai cu ajutorul organizării sindicatelor în rândul muncitorilor sub supravegherea directă a jandarmilor Sub conducerea lui Zubatov, la Moscova, în , a luat naștere "Societatea de Asistență Reciprocă a Muncitorilor Atelierului Mecanic" În fruntea societății erau muncitori care erau în același timp agenți ai Okhranei Societatea a dezvoltat activitate energică, a organizat mai multe greve - dintre care fabrica Goujon a fost deosebit de notorie - și ca urmare a dus doar la o adâncire a ostilității de clasă împotriva burgheziei și la dezvoltarea abilităților organizatorice în rândul maselor proletare "Zubatovshchina" a devenit un nume cunoscut pentru manevrele provocatoare ale poliției împotriva clasei muncitoare Prokopovici - economist și persoană publică Odată membru al Uniunii Social-Democraților Rusi, apărător al Economismului, de aici face următorul pas, trece la liberali, aderă la Uniunea de Eliberare; în octombrie , membru al Comitetului Central al organizaţiei de doctorat partid, pe care îl abandonează curând, după ce a luat o poziție specială "la stânga к -D" Oportunismul liberal a fost, de asemenea, caracteristic lui Prokopovici în a -a Revoluție Rusă, când a ocupat un post ministerial în guvernul Kerensky; organizator al Institutului Cooperativ din Moscova, autor al unor lucrări pe tema muncii din punct de vedere burghezo-democratic o Vademecum ("Ghid") pentru ed "Sclav Afaceri" Conţinut: Cuvânt înainte de Plehanov Protestul unui grup de camarazi despre "Credo" (Retipărit în volumul I al lucrărilor colectate ale lui N Lenin) Scrisoare către P Axelrod de la unul dintre autorii pamfletului împotriva grupului Emanciparea Muncii Ca răspuns la ed "Sclav Cases" a publicat o broșură: "Răspuns ed "Sclav? Cazuri" la scrisoarea lui P Axelrod și "Vademecum" G Plekhanov Pe pagina "Munca Afaceri", au obiectat Krichevsky și Martynov V I-n, pseudonim Ivanyshsha, unul dintre redactorii și colaboratorii activi ai Rabocheye Dyelo (vezi nota), un reprezentant de seamă al Economismului V V , pseudonim V P Vorontsov, un teoretician proeminent al populismului în C În lucrarea sa principală, Soarta capitalismului în Rusia, el dezvoltă ideea impotenței creatoare a capitalismului rus, imposibilitatea Rusiei de a ajunge la cel mai înalt stadiu al dezvoltării industriale prin capitalism Nu se poate susține că "dezvoltarea economică după tipul indicat de Europa de Vest este un proces general și monoton, conducător! la aceleași rezultate în fiecare țară Natura tardivă a capitalismului nostru duce la faptul că industria nu se poate dezvolta din cauza absenței piețelor externe deja rupte și din cauza slăbiciunii pieței interne Trebuie să existe o eliminare completă a pieței și o organizare planificată a producției în legătură directă cu consumul Teoria "anticapitalistă" a lui V V a provocat critici ascuțite din partea marxiştilor, în special a lui N Lenin Schulze-Delitzsch, membru al Adunării Naționale a Prusiei în timpul revoluției din , președinte al comisiei de investigare a cauzelor sărăciei clasei muncitoare și artizanale Ideolog al maselor mic-burgheze, organizator al cooperativelor de credit ca instrument de auto-apărare a acestor mase împotriva jugului în creștere al capitalismului Istoricul Karey v Petersburg, susținător al sociologiei subiective a lui Lavrov și

Mihailovski, a luptat împotriva materialismului economic, к -D , membru al Primei Dume de Stat din Sankt Petersburg Beltov este pseudonimul lui Plehanov în cartea: "Despre dezvoltarea concepției moniste asupra istoriei" Narciss Tuporylo v este un pseudonim pentru L Martov în Zarya (vezi nota de mai sus), inventat pentru el de Plehanov "Svoboda" - un grup al lui Nadejdin-Zelensky (a se vedea despre el nota la volumul IV al lucrărilor colectate), care a publicat revista revoluționară socialistă "Libertatea", combinând asistența acordată mișcării muncitorești cu predicarea necesar pentru a ridica mișcarea muncitorească, nu intimidantă, în "teroare excitantă (incitantă)" Svoboda a vrut să înlocuiască agitația cu teroarea, admițând însă că "odată intensificată, începe agitația energică în rândul maselor, rolul excitator - - teroarea a fost jucată" Pamfletul Renașterea revoluționismului exprimă aceste puncte de vedere foarte precis Vorbim despre articolele lui P Struve din nr și din Iskra: "Autocrația și Zemstvo" Vorbim despre articolul lui N Lenin: "Partidul muncitoresc și țărănimea", retipărit la paginile - din volumul IX Sobr op Vorbim despre:) articolul lui N Lenin, indicat în prev aproximativ ("Scânteie" nr);) P Struve: "Autocrația și Zemstvo" ("Iskra" nr);) "Proprietari de iobagi la muncă" a lui N Lenin ("Iskra" nr , - - pagini din volumul IV de Lucrări colectate);) articolul "Congresul Zemsky" în secțiunea: "Din mișcarea noastră socială" ("Iskra" Ns);) articol: "Mișcarea studențească" în secțiunea: "Din viața noastră socială" ("Iskra" nr);) Potresov, "Despre vise fără sens" ("Iskra" nr);) "Recunoașterea valoroasă" a lui N Lenin ("Iskra" nr , - pp - din volumul IV (Coll Lucrări);) articol: "Incident în Yekaterinoslav Zemstvo" ("Iskra" nr) și) articol: "Vyatka strikebreakers" ("Iskra" nr) B-v este pseudonimul lui BV Savinkov, pe atunci marxist și membru al "Unirii de luptă din Petersburg pentru emanciparea clasei muncitoare" În timpul șederii sale în exil, S s-a transformat într-un populist și s-a alăturat Socialiștilor Revoluționari, aderând la "Organizația de luptă" organizată în de Azef Aproape toate cele mai importante acte teroriste ale S -R cea mai apropiată oră a fost organizată de Savinkov În anii de reacție, sub pseudonimul Ropshina, a scris două romane din viața revoluționarilor: "Calul palid" și "Ceea ce nu a fost", avântat cu o dispoziție reacționar-mistică (vezi articolul lui L B Kamenev: "Despre romanul lui Ropșin-Savinkov" în colecția: "Între două revoluții"), În , cel mai apropiat asistent al lui Kerensky, a jucat un rol proeminent în timpul "putsch-ului" Kornilov, asistându-l pe Kornilov După Revoluția din octombrie, el a fost un inamic activ al puterii sovietice NN este pseudonimul lui S Prokopovich (vezi nota de mai sus despre el) Ozerov și Worms, profesori la Universitatea din Moscova, care au susținut tactica lui Zubatov și au predicat necesitatea autocrației pentru o soluție corectă a problemei muncii V asulich, membru al grupului Emanciparea Muncii, unul dintre redactorii vechii Iskra, a cooptat în redacția noii Iskra de către Plehanov după plecarea lui N Lenin la /XI Despre Narodnaya Volya, vezi nota de mai sus "Yuzhny Rabochiy"-S -D o orgă creată de ekaterinoslavi (G Naumov, I Lalayants, S K Kharchenko) până la sfârșitul anului ; spre deosebire de Spb "Gândirea de lucru" și Kiev "Înainte", "Yu Sclav " și-a concentrat agitația pe lupta nu numai cu antreprenorii, ci și cu autocrația La vremea aceea , Southern Sclav " nu s-a opus puternic cu "economismul", ci a subliniat mai clar motivele politice, a reprezentat un ton mai revoluționar în agitație După vpe- - - a unei mici înfrângeri, grupul "Yu R " (G Naumov, S K Kharchenko, V N Rozanov) și-a reluat activitățile, dar acum s-a alăturat Iskra în chestiuni esențiale

de organizare și tactică "IO R " a participat activ la crearea OK prin convocarea celui de-al doilea Congres al partidului; Grupul a încetat să mai existe după congres Adamovich este un pseudonim pentru VV Vorovsky în revista Life, publicată în în străinătate de Bonch-Bruevich și V Posse Vorbim despre descrierea demonstrațiilor din secțiunea "Din viața noastră publică" din nr și din Iskra Demonstrațiile fac obiectul articolelor din aceleași numere ale Iskra:) "Începutul unei demonstrații" de L Martov (?) (nr) și) "Despre demonstrații" de Plehanov (nr) N K Mikhailovsky, un teoretician proeminent al populismului, "conducător al gândurilor" în a doua jumătate a anilor ' El a prezentat în lucrările sale ideea de "datorie față de popor", pe care "nobilii pocăiți" trebuie să o plătească Idealizează economia "muncă" țărănească, ca fiind complet opusul burghezului El oscilează multă vreme între vechiul apolitism populist - poporul nu are nevoie de constituție, ci de pământ, doar nobilimea va folosi constituție - și cererea de instituții reprezentative Adiacentă "Narodnaya Volya", fără a se rupe de mediul legal, se află celebra scrisoare către Executiv Comitetul Voinței Populare către Alexandru al III-lea după /II cu cererea Adunării Constituante și a guvernului poporului În anii : lupta cu reacția nobilimii Odată cu apariția anilor "marxismul legal" duce cu el o acerbă polemică Multe n -s (membri ai redacției Russian Wealth) și s -r (V; Cernov și alții) Vorbim despre articolul lui N Lenin: "Diviziunea în Uniunea străină a social-democraților ruși", care nu a fost inclus în volumul IV al Sobr op întâmplător, întrucât la momentul tipăririi lui nu s-a stabilit cu precizie că acest articol aparținea Tovarășului Lenin Iată articolul: "În primăvara acestui an, a avut loc în Elveția un congres al membrilor Uniunii Social-Democraților Ruși, care a dus la o scindare a Uniunii O minoritate de membri, condusă de grupul Emanciparea Muncii, care a fondat Uniunea și până în toamna anului a fost redactorul publicațiilor Uniunii, a format o organizație specială numită: Organizația Revoluționară Rusă "Social-Democrată" Majoritatea, inclusiv redactorii organului Rabocheye Dyelo, continuă să se autointituleze Uniunea Congresul social-democraților ruși, care a avut loc în primăvara anului și a format "Partidul Muncitoresc Social Democrat Rus", a recunoscut Uniunea ca reprezentant străin al partidului nostru Cum ar trebui să privim problema reprezentării acum când Uniunea din străinătate s-a divizat? Nu vom intra în detaliile întrebării cu privire la motivele divizării Să remarcăm doar inexactitatea unei acuzații atât de răspândite și atât de grave, încât Plehanov a pus mâna pe tipografia Uniunii De altfel, managerul tipografiei a refuzat doar să o elibereze în întregime - - una dintre părțile Uniunii divizate și ambele părți au împărțit în curând tipografia între ele Cel mai semnificativ, din punctul nostru de vedere, este faptul că Rabocheye Dyelo s-a înșelat în esența polemicii: a negat în mod eronat existența unei tendințe "economice", a adoptat tactica eronată de a taci extremele acestei tendințe și abţinându-se să se lupte deschis cu ei Având în vedere acest lucru, fără a nega meritele lui Rabochy Dielo, care a muncit din greu la editarea literaturii și la organizarea livrării acesteia, refuzăm să recunoaștem una dintre părțile organizației divizate ca reprezentant al partidului nostru în străinătate Până la decizia următorului Congres de Partid, această întrebare trebuie să rămână deschisă Reprezentanții străini oficiali ai social-democrației ruse în prezent sunt membrii ruși ai Comitetului Internațional Permanent înființat de Congresul Internațional Socialist de la Paris în toamna CE d În comitet au fost aleși doi membri din Rusia: G V Plehanov și B Krichevsky (unul dintre

redactorii Rab Dyelo) Până la reconcilierea sau acordul între cele două fracțiuni ale social-democraților ruși, noi la reprezentanță al Rusiei, relațiile cu GV Plehanov În cele din urmă, trebuie să ne votăm cu privire la întrebarea pe cine am dori să vedem ca secretar al Rusiei în comitetul internațional permanent În prezent, când se încearcă, sub steagul "criticii marxismului", să corupeze ideologia burgheză și politica de blândețe și umilință în raport cu dușmanii înarmați din cap până în picioare (guvernele burgheze), acest post important este mai ales are nevoie de o persoană care este capabilă să reziste curentilor și să spună un cuvânt influent împotriva oscilării gândirii Din acest motiv, precum și din motivele indicate mai sus, am votat pentru G V Plekhanov "(Iskra, nr , decembrie) Vorbim despre Lenin și Potresov Vorbim despre D B Ryazanov, Iu Steklov și E Gurevici (Danevici)) Declarație la Conferința din iunie "Conferința reprezentanților Uniunii R 'S -D , organizația străină Iskra și Zarya, și Rev Organizația "social-democrată", afirmând că între organizațiile reprezentative nu există astfel de neînțelegeri pe probleme de principiu și tactici care să servească drept obstacol în calea lucrului comun în cadrul unei singure organizații; că social-democrația rusă în ansamblu, în ciuda diferențelor parțiale, a stat și continuă să stea pe terenul comun al principiilor de bază formulate mai întâi de grupul Emancipare a Muncii și, în special, organizațiile social-democrate din străinătate - o unitate pentru care Uniunea - - P S -D prin activitățile sale editoriale și organizatorice, care constituie meritul său față de mișcarea muncitorească social-democrată rusă, declară că organizațiile numite sunt unite în "Comitetul de Externe al Partidului Muncitoresc Social-Democrat Rus" și își bazează acordul pe următoarele puncte: Acord fundamental) Recunoscând principiile de bază ale socialismului științific și acționând în solidaritate cu social-democrația revoluționară internațională, respingem toate încercările de a introduce oportunismul în lupta de clasă a proletariatului - încercări exprimate în așa-zisul economism, bernsteinism, mileranism etc) Declarandu-si solidaritatea cu manifestul ( ) R S -D R P și cu tradițiile de bază ale social-democrației ruse, recunoaștem răsturnarea autocrației ca sarcină politică imediată a clasei muncitoare din Rusia, ca o condiție preliminară necesară pentru emanciparea sa socială completă) Condițiile dezvoltării istorice a Rusiei sunt prezentate înaintea R S -D R P , stând pe baza mișcării de clasă a proletariatului, are sarcina de a duce o luptă împotriva absolutismului în fruntea tuturor secțiunilor asuprite ale națiunii) Cercul de activitate al social-democraţiei cuprinde: a) Conducerea tuturor manifestărilor de luptă a proletariatului împotriva tuturor formelor de opresiune politică, economică și socială pentru a transforma nemulțumirea și indignarea clasei muncitoare într-o luptă conștientă pentru o republică democratică și un sistem socialist; b) sprijinirea mişcărilor progresiste îndreptate împotriva sistemului existent în interesul dezvoltării conştiinţei politice şi de clasă a proletariatului şi a luptei pentru democraţie; c) diseminarea ideilor socialismului științific, fundamentarea și dezvoltarea teoriei socialiste și lupta ideologică împotriva tuturor oponenților marxismului revoluționar) Recunoaștem că în activitățile sale practice R S -D R P trebuie să se ghideze după următoarele prevederi tactice: a) în sferele activității organizatorice și agitaționale, social-democrația nu trebuie să piardă nicio clipă din vedere sarcina politică imediată a proletariatului rus - răsturnarea autocrației;) dezvoltarea conștiinței politice și socialiste a clasei muncitoare trebuie urmărită

prin agitație nu numai pe - - pe baza muncii zilnice a muncii salariate cu capitalul, dar pe baza poziției generale a proletariatului și a maselor muncitoare în general în stat și societate; ' c) nerecunoscând că în agitația sa social-democrații ar putea începe să formuleze sarcini politice generale - numai după ce proletariatul a trecut anterior prin stadiul unei lupte pur economice și al luptei pentru revendicările politice private, constatăm că conținutul general al Agitația social-democrată trebuie să fie întotdeauna determinată de situația social-politică generală a clasei muncitoare și de prevederile de bază ale programului social-democrat; d) recunoscând că, în atitudinea sa față de formele elementare de manifestare a mișcării de clasă a proletariatului, social-democrația trebuie să fie o forță mișcătoare, considerăm deci important ca mișcarea să critice tendințele care ridică elementaritatea și îngustimea care rezultă din formele noastre de mişcare la principiul activităţii socialiste; e) în alegerea mijloacelor de combatere a regimului modern, social-democrația trebuie să fie ghidată de considerente de oportunitate politică și de conformitatea metodelor de luptă cu necesitatea păstrării caracterului de clasă al mișcării) al -lea la departamentul de externe al organizaţiei social-democraţilor (la congresul unității din octombrie), Fi atent la:) Că organizațiile Sotsial-Demokrat și Iskra-Zarya, încă de la înființare, au stabilit ca sarcină principală a social-democrației ruse organizarea clasei muncitoare într-un partid politic independent a cărui tactică să-i asigure hegemonie în luptă împotriva țarismului) Că activitatea Uniunii Social-Democraților Ruși, așa cum a fost exprimată în organul său Raboceye Dielo, în puncte foarte semnificative, a contrazis brusc această sarcină și, prin urmare, a pregătit indirect terenul pentru transformarea mișcării muncitorești într-un instrument de democrația burgheză) Că în acest sens, organizațiile numite au început de la bun început să aibă o atitudine negativă față de direcția care se exprima pentru ele în organul Uniunii) Că acordul de principiu adoptat la conferința preliminară, afirmând categoric solidaritatea deplină a organizațiilor care participă la ea cu privire la problema bernsteinismului, economismului, milerandismului, precum și într-o atitudine critică acută față de venerarea formelor elementare, spontane de mișcarea muncitorească, a însemnat respingerea de către Uniune a erorilor sale și aderarea la revoluție - - Social Democrația Luciopică reprezentată de Iskra-Zarya și Sotsial-Demokrat Luând în considerare în continuare:) Că articolele din nr "R D , dezbaterea de la congres, sensul amendamentelor propuse de Uniune la rezoluțiile din iunie și motivarea acestora în numele Uniunii în discursul redactorului Krichevsky se abat fundamental de la punctele fundamentale ale acordului și arată clar că Uniunea revine la erorile sale anterioare) Că aceste iluzii, răspândite sub steagul social-democrației, pot duce la faptul că toate dificultățile luptei împotriva țarismului vor cădea asupra clasei muncitoare, iar toate roadele victoriei asupra acesteia vor ajunge claselor exploatatoare Ținând cont de toate acestea, organizația Sotsial-Demokrat și departamentul de externe al organizației Zarya-Iskra, recunoscând posibilitatea unor acorduri parțiale cu Uniunea în domeniile practice ale activității revoluționare, afirmă, în același timp, că asocierea mai strânsă cu organizația , incapabil să asigure stabilitatea politică a organismului său, este, din păcate, de neconceput în prezent și, prin urmare, considerând inutilă continuarea dezbaterii, părăsesc congresul Conferința de la Belostok a avut loc la sfârșitul lunii martie La

începutul anului , la inițiativa Comitetului Central al Bund-ului și a Uniunii Social-Democraților Ruși din străinătate, Pet Comitetul a încercat să convoace un congres pentru a restabili unitatea partidului Organizațiile Iskra la acea vreme erau zdrobite în Lituania, Kiev, Moscova și Chișinău și nu au putut participa activ la pregătiri, considerând momentul nefavorabil convocării sale Redactorii Iskra l-au delegat pe Dan la Bialystok cu un mandat:) să apere transformarea congresului într-o conferință și) să limiteze sarcinile acestuia din urmă prin lansarea unui apel general de partid până la mai și luarea măsurilor necesare pentru convocare un adevărat congres O încercare de a constitui un congres nu a primit majoritatea Întâlnirea a fost recunoscută doar ca o conferință la care participau delegații:) Comitetului Central al Bund-ului,) Kom Bund,) Uniunea Social-Democraților Ruși din străinătate,) redactorii Iskra,) Pet Com și) grupul Yuzhny Rabochiy Conferința a adoptat proiectul de proclamare a Iskra de Ziua Mai cu amendamente minore și a ales o comisie de organizare pentru a convoca un congres cu adevărat al tuturor partidelor în străinătate Toți participanții la conferință, cu excepția delegatului de la Sankt Petersburg, au fost arestați fie în drum de la conferință, fie la sosirea la fața locului Pentru detalii, vezi articolul lui O A Varentsova: "Sindicatul Muncitorilor din Nord" din nr din "Revoluția Proletariană" pentru Vorbim despre articolul lui N Lenin: "Programul agrar al social-democrației ruse" (Zori, nr), retipărit la paginile - din volumul IX Sobr eseuri, - - a Programul Uniunii de Nord R S -D R P Acceptând opoziția completă și ireconciliabilitatea intereselor burgheziei și ale proletariatului*), consideră că scopul ultim al mișcării muncitorești este distrugerea actualului sistem capitalist și transferul tuturor mijloacelor de producție și pământului în posesiunea intregii societati Considerând socialismul ca fiind interesul de clasă al proletariatului, el recunoaşte că realizarea acestui scop este posibilă numai printr-o luptă îndelungată şi sistematică a proletariatului însuşi, că emanciparea muncitorilor de sub jugul capitalului trebuie să fie " munca muncitorilor înșiși" Acționând într-o țară în care jugul absolutismului fără margini se manifestă în desconsiderarea completă a persoanei umane, a drepturilor sale legale și în arbitrariul administrației, consideră sarcina imediată și cea mai importantă de a clarifica muncitorilor ceea ce este necesar pentru o luptă corectă, organizată pentru emanciparea lor finală - cucerirea libertății politice și, ca condiție necesară pentru implementarea acesteia, răsturnarea autocrației, care reprezintă exclusiv interesele claselor conducătoare și, din această cauză, este incompatibilă cu principiul democraţiei O singură clasă muncitoare este interesată de libertatea politică largă și de utilizarea deplină a acesteia în Rusia Implementarea lui este pentru el o necesitate la fel de mult ca si cresterea salariilor si scurtarea zilei de munca Având în vedere acest lucru, el consideră necesar ca în lupta viitoare social-democrații a venit cu un program și revendicări de clasă definite, nesubordonându-le programelor liberalelor și ale altor partide revoluționare (nu social-democrate) și nicidecum acționând ca un instrument în mâinile acestora din urmă, chiar dacă într-un moment critic trebuia să meargă alături de ei În activitatea sa directă, recunoaște posibilitatea acțiunii în comun cu alte partide revoluționare, de exemplu, în organizarea de demonstrații, manifestări, depunerea petițiilor, dacă scopul și natura acestora nu contravin programului Având în vedere numeroasele neînțelegeri recente, consideră necesar să declare că distinge clar

între conceptele: o clasă, ca agregat de oameni care se află în aceeași poziție socială în procesul de producție, și un partid, ca un grup de persoane care sunt conștiente de poziția și rolul acestei clase, nu numai în prezent, ci și în viitor și în anticiparea acestui viitor, conducându-și activitățile în beneficiul acestei clase după un anumit program Prin urmare, în activitatea practică directă, nu va ignora scopurile finale ale programului său, va prezenta solicitări extreme și se va strădui să dezvolte conștiința de sine a lucrătorilor, nesubordonându-și în niciun caz activitățile *) În text, evident, din motive de secret, în locurile potrivite, subiectul este omis peste tot: congresul Uniunii Nordului (Notă a redactorului revistei: "Cronica Revoluției", din care este împrumutat "Programul" Ed) S- gradul dat de dezvoltare a acestora, din care va fi citit doar ca o bază necesară Considerând ca sarcina activităţii sale dezvoltarea conştiinţei de sine a proletariatului ca o clasă pusă în condiţii concrete concrete, el recunoaşte că singurul mijloc de îndeplinire a acestei sarcini este influenţarea unor pături largi ale muncitorilor, adică propagandă, va distribui pe scară largă literatură ilegală în rândul muncitorilor, va emite pliante atât cu conținut general, cât și cu diverse fapte ale vieții politice și sociale, în special, viața din fabrică Străduindu-se să influențeze secțiuni largi ale clasei muncitoare, recunoscând agitația ca singurul mijloc de astfel de influență, el recunoaște propaganda ca formă de activitate revoluționară numai în măsura în care își propune să dezvolte agitatori și lideri experimentați și pricepuți ai mișcării din muncitorii propagandizați, având o atitudine negativă față de propagandă (în cercurile de autodezvoltare), care își propune să producă doar muncitori conștienți individuali, ca într-o formă de activitate revoluționară care nu corespunde înțelegerii luptei de clasă a societatea burgheză modernă Considerând ca scopul imediat al activității sale să fie răsturnarea autocrației și cucerirea libertății politice, el consideră demonstrațiile și demonstrațiile despre diverse fapte ale vieții sociale, aceste sau alte măsuri ale guvernului, cel mai bun mijloc de educație politică a muncitorii, mijloc care poate uni la un moment dat cel mai mare număr de muncitori, dezvoltându-se în ei, prin însăși această conștiință a unui scop comun și solidaritatea în lupta pentru realizarea lui Recunoaște că este absolut necesar să se emită pliante și să se organizeze manifestații la mai, subliniind caracterul internațional al sărbătorii, încercând să dezvolte în muncitori sentimente fraterne pentru proletariatul din toate țările și o atitudine conștientă față de sloganul: "Proletarii dintre toate țările, uniți-vă!" consideră că este necesar să se organizeze demonstrații pe februarie În pliante pe această temă, examinând neajunsurile reformei, el va arăta muncitorilor că nu au ce să aștepte de la guvernul autocrat; explicând rolul revoltelor țărănești, Războiul Crimeei și alți factori în viața socială a vremii, se va strădui să distrugă iluzia că eliberarea țăranilor a fost o treabă personală a țarului, un act de bunăvoință și de a trezi în muncitori o convingere fermă că numai forţa - forţa clasei - este capabilă să învingă autocraţia Recunoscând cucerirea libertății politice ca scop imediat al activității sale și socializarea mijloacelor de producție ca scop ultim, el va ajuta în orice mod posibil la îmbunătățirea stării muncitorilor, în condițiile existente, dând o conștiință caracter al luptei muncitorilor împotriva exploatatorilor lor direcți, subliniind și explicând în același timp că efortul de îmbunătățire a poziției cuiva în cadrul sistemului existent nu poate fi nici scopul ultim, nici unicul scop al mișcării muncitorești, - consideră că este necesar să se

ducă nu numai o luptă defensivă pentru menținerea condițiilor de muncă existente, ci și o luptă ofensivă pentru îmbunătățirea acestora Arătând muncitorilor condițiile de muncă mai bune din alte părți ale Rusiei și din străinătate și importanța lor enormă pentru dezvoltarea culturală a clasei muncitoare, el va juca nu numai un rol pasiv, ci și activ în legătură cu greve, străduindu-se să excite muncitorii la o luptă conștientă împotriva lor exploatatori direcți pentru îmbunătățirea situației lor economice Consideră grevele ca fiind cel mai bun mijloc de luptă pentru îmbunătățirea stării lucrătorilor Recunoscând o anumită semnificație în spatele grevelor parțiale, totuși, în activitatea sa imediată se va strădui prin toate mijloacele ca grevele să capete o dimensiune mai largă și un caracter mai profund (greve generale) În acest scop, vor fi organizate simultan greve în multe fabrici de aceeași producție și în fabricile din întreaga regiune Înainte de fiecare grevă, membrii vor cere muncitorilor necesitatea de a prezenta, pe lângă revendicările mărunte, revendicări cu caracter mai general, la care să se alăture și alte fabrici și raioane În timpul grevelor generale, pliantele eliberate tuturor lucrătorilor vor folosi toate faptele vieții grevei Prezența jandarmilor, polițiștilor și soldaților va face posibil să se explice clar muncitorilor caracterul specific al guvernului țarist ca apărător al tuturor exploatatorilor El consideră greva generală una dintre cele mai bune mijloace de agitație pentru dezvoltarea în muncitori a conștiinței de unitatea intereselor lor PS Corespondența privată nu este supusă publicării Scrisoarea originală a lui N Lenin către Uniunea de Nord nu este datată Dar există suficiente dovezi pentru a afirma că scrisoarea ar fi trebuit scrisă în aprilie : pe de o parte, autorul menționează biciuirea în timpul înăbușirii tulburărilor țărănești ca un posibil pretext pentru agitația politică a social-democraților; pe de altă parte, el vorbește despre un proiect de program general al Partidului pregătit de redactorii Iskra, dar nepublicat încă Revolte țărănești, însoțite de torturi crunte ale țăranilor, au avut loc, după cum se știe, în martie (în provinciile Harkov și Poltava); iar proiectul programului de partid elaborat de redactorii Iskra a fost deja publicat la mai a aceluiaşi an în nr al acestui ziar "Uniunea de Nord" a fost o asociație regională a organizațiilor social-democrate din regiunea industrială centrală: provinciile Vladimir, Kostroma și Yaroslavl (mai târziu Twyer) În această zonă, în special în centrul său principal, "canalul lui n și n Sobr cit , vol V - - Manchester, Ivanovo-Voznesensk, mișcarea muncitorească de la bun început s-a dezvoltat într-o situație socială diferită de mișcarea din capitalele și marile centre ale sudului În lipsa unei nobilimi cu influență socială, populația de aici s-a căzut brusc în clase: proletariatul de fabrică și burghezia conservatoare, foarte bogată De aceea, aici, printre social-democrați, a persistat mai încăpățânat decât oriunde altundeva prejudecata că înrolarea maselor în lupta împotriva autocrației este posibilă doar ca urmare a agitației pe baza și a conflictelor direct ohmice dintre muncitori și lor angajatorii Până la sfârșitul anilor , "economismul" domina mintea social-democraților din regiunea centrală Dar în situația s-a schimbat oarecum Lupta ideologică din cadrul social-democrației a dus la o anumită stratificare: susținătorii unei extinderi treptate, "organice" a sarcinilor mișcării muncitorești s-au regăsit în tabăra "criticilor lui Marx", adversarii "ortodoxiei", înclinați spre reformism și atenuarea luptei de clasă în program; în timp ce propagandiştii unei lupte politice active şi participarea proletariatului la mişcarea democratică generală, condusă de grupul Emanciparea Muncii şi Iskra,

legau această poziţie practică cu o apărare arzătoare a marxismului revoluţionar Între timp, situația socială care înconjura proletariatul din regiunea centrală a făcut ca straturile sale avansate să încline, tocmai, spre conceptul revoluționar, și nu spre reformist, al socialismului Lupta de clasă a fost prea proeminentă în "Manchester-ul rusesc" și regiunea ei pentru ca socialiștii care au lucrat aici să poată, într-o dispută teoretică care a cuprins întreaga Internațională la acea vreme, să-și încline simpatiile către tendințele care renunță la principiul luptei de clasă Din această poziţie particulară şi urmează acel caracter eclectic, pe care programul "Unirii Nordului" criticat de Lenin îl exemplifica Lozincile luptei revoluționare pentru răsturnarea autocrației, împrumutate de la Iskra, sunt împletite cu motive "economiste": Partidul Social Democrat, așa cum spune, merge pe drumul său, pe cât posibil departe de alte mișcări împotriva țarismului, și își păstrează caracterul de clasă, ne străduindu-se ca publicul său politic să se extindă dincolo de proletariat Interesul istoric al scrisorii publicate a lui Lenin constă în lupta grupului Iskra, care era din ce în ce mai puternic la acea vreme, împotriva acestui eclectism, care era tipic pentru majoritatea figurilor active din Rusia în Pentru istoria dezvoltării ideilor social-democrate în Rusia, este deosebit de interesant de subliniat binecunoscuta valoare inerentă a luptei pentru democrație (indiferent de obiectivele sale de serviciu pentru lupta de clasă) și teama de propagandă a unui general grevă În primul paragraf, Lenin a luptat împotriva posibilei îngustări a programului tactic al clasei muncitoare la limitele înguste ale drepturilor și libertăților de care numai el are nevoie în scopul luptei directe împotriva antreprenorilor (drepturile coaliției etc) Și tocmai de aceea autorul este atât de suspicios față de sloganul unei greve generale, nu fără motiv - Văd în ea, printre practicanții de atunci, "nucleul suprem" sindicalist al unei mișcări strict corporative, închizându-se în sine *) În perioada - , grupul de conducere al "Uniunii de Nord" a jucat un rol foarte important în formarea unei organizații social-democrate formate din toate partidele Nucleul său principal, alungat din regiunea centrală, s-a stabilit la Voronej și, menținând legături strânse cu regiunea sa de acolo, a adunat în același timp în jurul său o serie de lideri social-democrați care și-au dedicat toate energiile stabilirii de legături întregi rusești, stabilind până tipografii, transport și livrare de mărfuri străine , literatură Încă din , acest grup de conducere a intrat în contact strâns cu Iskra prin Vladimir Alexandrovici Noskov, delegat de acesta în străinătate (Boris Nikolaevici sau Glebov, din până în a fost membru al Comitetului Central al Partidului, în anii Stolypin) reacție în sa sinucis) Alături de Noskov, un rol activ în activitatea "Centrală" a sindicatului l-au jucat Bogaev, F Shchekoldin ("Bucătar"), Lyubimov (membru al Comitetului Central în - ; mai târziu, sub numele de Mark Sommer , membru al grupurilor "Apel "și "Unitate", a murit în la Moscova), L Karpov (membru al Comitetului Central la acea vreme; a fost responsabil de departamentul de chimie al Consiliului Economic Suprem până la data sa moarte în), Olga Afanasyevna Varentsova, ilegal: Vaisman (decedat) și Zohorovich, Kvyatkovsky (fiul Narodnaya Volya executat în) și alții Congresul Uniunii, unde a fost elaborat programul, a avut loc la Voronej în perioada - ianuarie La congres au participat Panin din Ivanovo-Voznesensk, Bogaev din Vladimir, Vaisman (Volokh) din Yaroslavl și O A Varentsova și întregul grup Voronezh: A I Lyubimov, V A Noskov, L Ya Karpov, N N Kardashev și D V Kosterkin, Panin, Bagaev, Vrentsova, Weissman și Dubuk au fost aleși Pentru

detalii despre "Unirea Nordului", vezi articolul lui O A Varentsova din nr al revistei: "Revoluția Proletară" pentru "O scrisoare către un tovarăș despre sarcinile noastre organizatorice" a fost scrisă în septembrie și, în același timp, a fost distribuită într-o ediție hectografată În , retipărit de Uniunea Siberiană R S -D R P , iar în republicat la Geneva cu adăugarea unei prefaţe şi postfaţă; retipărit în Volumul IV al Operărilor Colectate op N Lenin la p - Vorbim despre cooptarea lui Plehanov după plecarea lui Leni *) Am întâlnit acest gen de slogan al "grevei generale" încă din într-un pamflet ilegal "Cine va face o revoluție politică", publicat în Urali de un grup de social-democrați (A A Sanin, M Rozenberg-Zvereva) , N Kudrin și alții) și menționat în scrisoarea lui Lenin, care a criticat-o în nr din Zarya Autorul pamfletului a fost A Sanin, la acea vreme un scriitor marxist destul de cunoscut, angajat al Samara Vestnik și al lui Nauchnoye Obozreniye * - - la /XI, , ca parte a redacției Iskra - Potresov (Starovere), Zasulich, Deyche și L AAartov Brucker, pseudonimul Lydiei Makhnovets, sora lui Akimov, este delegat al Organizației Muncitorilor din Petersburg Makhov, pseudonim Kalafati, delegat al Comitetului Nikolaev "Grupul de inițiatori" să convoace un congres de conciliere între diferitele ramuri străine ale socialist-d-tin rus Membrii săi - N Riazanov, Iu Nevzorov (Steklov) și B Danevici (Gurevici) - după eșecul congresului "Unificarea" din octombrie (vezi nota de mai sus) au acționat ca grup de editură "Luptă" Egorov, pseudonim E Levina, delegat din grupul Yuzhny Rabochiy (vezi nota de mai sus) Pavlovici, pseudonimul lui P A Krasikov, delegat al Comitetului de la Kiev Sorokin, pseudonimul lui N Bauman, este delegat al Comitetului de la Moscova Lange, pseudonim A M Stopapi, este un delegat al Uniunii Nordului (vezi nota a de mai sus) Yudin, pseudonimul lui I Aizenstadt, delegat din Comitetul Central al Bund Rusov, pseudonimul lui Knunyants, delegat din Comitetul de la Baku Gusev, pseudonim Drabkina, delegat din Comitetul Don Belov, pseudonimul lui Zeitlin, este delegat al Comitetului AGOskovsky Orlov, pseudonim Makhlina, delegat al Comitetului Ekaterinoslav Lyadov, pseudonim al lui MN Mandelstam, este delegat al Comitetului Saratov Muraviev, un muncitor care a apărut în străinătate sub numele de Petukhov, este delegat al Comitetului Ufa Gleb o v-v A Noskov - agent Org Com Gorin, pseudonimul lui Galkin, este delegat al Comitetului Saratov Popov, pseudonim V Rozanova, delegat din grupul Muncitor de Sud Posadovskii, pseudonimul lui V Maidelberg, ·- delegat din Uniunea Siberiană Goldblat, pseudonim Medem, delegat al Comitetului de Externe al Bund Lvov, pseudonim Moshinsky, delegat de la sindicatul lucrătorilor din minerit Medvedev, pseudonimul P Nikolaeva, este delegat al Comitetului Harkov Și într-un h cam în, pseudonimul lui E Levina, este un delegat al Comitetului Harkov Tsarev, pseudonimul lui Lokerman, delegat al Comitetului Don, - Kostich, pseudonimul lui S Zborovsky, delegat al Comitetului Odesa Ls și s k și y, pseudonimul lui Leonov, - delegat al Comitetului Ekaterinoslav Stepanov, muncitor Andrei, delegat al Comitetului de la Kiev Gorsky, pseudonimul lui A Shotman, delegat al Comitetului din Sankt Petersburg Articole din programul agrar din nr din Iskra - vezi p - din Volumul IX Sobr op N Lenin Kostrov este pseudonimul lui N Zhordania Karsky, alias Topuridze, delegat la Comitetul Tiflis Articolul "De unde să începi?" în Nr din Iskra retipărit la paginile - din Volumul IV, Sobr op N Lenin I N Myshkin - unul dintre participanții de seamă la "Procesul " din - S Khalturin - muncitor, organizator al Uniunii de Nord a Muncitorilor Ruși, executat pentru înființarea unei explozii la Palatul de Iarnă la / A I Zhelyab despre in-un membru proeminent al Voinței Poporului,

principalul organizator al tentativei de asasinat asupra lui Alexandru al II-lea /Sh Sablina - vorbim despre N K Krupskaya W Liebknecht, tatăl liderului ucis al spartaciștilor, K Liebknecht, o figură proeminentă a social-democrației germane, un ferit luptător revoluționar; și-a început activitățile cu revoluția din în Baden și Palatinat Odată cu debutul reacției, a emigrat în Elveția, iar de acolo la Londra, unde s-a apropiat de Marx și Engels Din , sub amnistie, s-a întors la Berlin, unde a purtat o luptă încăpățânată împotriva tacticii lui Lassalle Din , alungat din Prusia, locuiește la Leipzig, se apropie de Bebel, îl scoate din lagărul liberal Din , a fondat Săptămânalul Democrat (din , Statul Popular și apoi Vperyod, organul Comitetului Central al Partidului Social Democrat German) În a fost arestat împreună cu Bebel pentru înaltă trădare, pentru că a protestat împotriva anexării Alsaciei-Lorena Împreună cu Bebel, poartă pe umerii săi povara luptei împotriva lui Bismarck în timpul domniei legilor excepționale împotriva socialiștilor La Partidul Teitage de la Erfurt (Congresul Social Democrației Germane), el luptă cu înverșunare împotriva socialistului Vollmar, care a votat pentru bugetul guvernului, păzește vigilent puritatea tacticii revoluționare a proletariatului de impuritățile concilierii cu burghezia și este constant supus represiunilor pentru atacuri împotriva obiceiurilor autocratice ale Kaiserului Wilhelm I Clara Zetki este o figură proeminentă în social-democrația germană și mai târziu în mișcarea comunistă mondială Ea a luat parte activ la lupta împotriva revizionismului lui E Bernstein Chiar înainte de începerea războiului imperialist, ea s-a alăturat aripii de stânga a social-democrației și a lucrat îndeaproape cu Rosa Luxembourg și pr Mering În timpul războiului, în calitate de redactor al ziarului "Gleichheit" ("Egalitate") C a luptat împotriva lui Scheidemann, mai târziu s-a alăturat - - la uniunea comunista "Spartak" si impreuna cu acesta din urma a intrat in Uniunea Germana Partidul Comunist și Comitetul Central al acestuia, ales în Comitetul Executiv la Congresul al III-lea al Internaționalei Comuniste Abramson, pseudonimul lui K Portnoy, delegat al Comitetului Central al Bund Panin, pseudonimul lui Halberstadt, delegat al Uniunii Crimeii Hertz, pseudonimul lui D I Ulyanov, delegat al Comitetului Tula O remarcă ironică despre cooptarea unanimă de către Plehanov a redactori ai vechii Iskra Stern, pseudonim V Krokhmal, delegat la Comitetul Ufa Fomin, pseudonimul Rosei Halberstadt, reprezentant al Comitetului de Organizare Dedov, pseudonimul Lidiei Knipovici, cunoscută sub numele ei de "unchi", este un delegat al Uniunii Nordului (vezi nota a de mai sus) Boris - scrisoarea este adresată lui V A Noskov-Glebov Vorbim despre noua Iskra Acesta este probabil despre anexa la nr , și din Iskra sub titlul: "Întrebări ale vieții de partid" Orlovsky este un pseudonim pentru V V Vorovsky; broșura menționată a lui Orlovsky-Vorovsky a fost publicată la noiembrie Aceasta este probabil o proclamație, al cărei proiect este tipărit în text, la pp - din acest volum Vorbim despre articolul lui M S Olminsky-Galerka din colecția: "Neînțelegerile noastre" Editura Vpered a apărut din "editura de literatură de partid social-democrat" a lui N Lenin și V Bonch-Bruevici; cu cooptarea la redacţia Centralei O Menşevici, respinsă de Congresul II al R S -D R P , bolşevicii s-au trezit fără orgă tipărită; abia la sfârșitul anului au reușit să organizeze publicarea ziarului lor Vperyod, în care lucrau N Lenin, Orlovsky-Vorovsky, Galerka-Olminsky, Private-Bogdanov, Voinov-Lunacharsky Ziarul Vperyod a fost publicat înaintea celui de-al III-lea Congres al R S -D R P (mai), după care, prin hotărâre a congresului, a fost înlocuit cu "Proletarul", ca Organ central al partidului Privat -

pseudonim al lui A A Bogdanov în - Ga-lerka-un pseudonim al lui M S Olminsky în aceiași ani Din cele de puncte ale declarației din iulie a lui Ts K-a, doar au fost publicate în Iskra Declarația Comitetului Central al R S -D R P Comitetul Central, în întregime, cu excepția unui membru, a discutat problema luptei contemporane a grupurilor din cadrul Partidului În urma unui schimb de opinii, a fost adoptată în unanimitate următoarea hotărâre:) Ținând cont de ceea ce s-a exprimat viu la cel de-al doilea Congres ordinar al cuplurilor - - unanimitatea majorității covârșitoare a membrilor săi cu privire la programul și tactica partidului; ținând cont, în continuare, de forța acestei unanimități, care, în mare, a rămas de nezdruncinat chiar și într-o asemenea despărțire, saturată de dușmănie și neîncredere; atmosfera vieții interioare de partid din ultima perioadă; În cele din urmă, observând că dezacordurile organizaționale, în măsura în care sunt formulate cu precizie, sunt departe de a exclude posibilitatea unei activități centralizate planificate a tuturor camarazilor, Comitetul Central recunoaște diviziunea fracțională care se dezvoltă în rândurile social-democrației ruse ca fiind profund contrară față de interesele proletariatului și demnitatea partidului și își exprimă convingerea în necesitatea și posibilitatea reconcilierii complete a părților în conflict;) Considerând menținerea unității de partid ca sarcină principală, Comitetul Central recunoaște că intervenția sa imediată și energică în lupta grupurilor este absolut necesară) Înainte de a trece la dezbaterea unor anumite chestiuni, ședința stabilește că sarcina principală de asigurare a unității de partid presupune ca politica Comitetului Central în sfera vieții interne a partidului să fie consecventă cu scopul liniștirii și unirii "majorității" iar "minoritatea" într-o organizare integrală, în conformitate cu principiile social-democraţiei revoluţionare, pe care Congresul II le-a pus la temelia partidului nostru) În ceea ce priveşte atitudinea faţă de Comitetul Central al Partidului, şedinţa ajunge la următoarele concluzii: a) asupra legitimităţii incontestabile a componenţei redacţiei Comitetului Central şi diseminarea literaturii); -b) despre înălţimea la fel de incontestabilă a O Centrală în tot ceea ce priveşte apărarea şi clarificarea principiilor de bază ale programului şi tacticii social-democrate internaţionale Având în vedere condiţiile actuale ale vieţii de partid, ambele concluzii sunt supuse clarificării de către tovarăşii din comitete; c) despre prezenţa defectelor în Organul Central, din punct de vedere al nevoilor propagandei de partid: în cea mai mare parte, există materiale limitate despre activitatea social-democrată în localităţi şi viaţa maselor muncitoare Adunarea consideră că, pe lângă condițiile speciale de muncă din străinătate pentru Rusia, aici afectează și circumstanțele temporare ale luptei dintre "majoritate" și "minoritate" Pentru a înlătura aceste defecte particulare, Comitetul Central consideră util: stabilirea unor relații mai vii cu redactorii pe baza muncii generale de partid și, la rândul său, asistență energică din partea Comitetului Central în stabilirea relațiilor sale cu Rusia; d) existența unor tendințe fracționale în Organele Centrale, care uneori reduc Organele Centrale ale Partidului la organul militant al unuia dintre grupurile contendente: critica unilaterală a comitetelor - comitetele "majorității" sunt criticate , chiar dacă era vorba de neajunsuri inerente partidului în ansamblu Natura acestei critici nu este adesea o explicație camaradeșească, corespunzătoare sarcinii de conducere, ci ostilă și polemică, parcă calculată intenționat să discrediteze inamicul Critica tipărită nu este precedată de anchete adresate organizațiilor criticate, care, prin

răspunsurile lor, ar fi prevenit, poate, multe neînțelegeri triste Întâlnirea a considerat că modalitatea cea mai sigură de a elimina aceste defecte este o explicație cuprinzătoare pentru tovarășii din redacția politicii de partid non-grup pe care Comitetul Central și-a adoptat-o pentru sine și influența camaradeșească asupra comitetelor, care au oprit Organul central de la ei înșiși boicotându-l) Comitetul Central își exprimă dorința ca tovarășul Lenin să intre în redacția Comitetului Central, întrucât înlăturarea unui astfel de remarcabil lucrător ideologic din atribuțiile editoriale este incompatibilă cu desfășurarea celei mai productive lucrări pozitive a Partidului în ansamblu) Ținând cont de prejudiciul cauzat organizației de partid prin neconcordanța cu activitățile Comitetului Central din Rusia a activităților reprezentantului său în străinătate, Comitetul Central decide: în relațiile cu Organul Central, reprezentanții Comitetului Central nu vor ia măsuri responsabile altfel decât prin ordin direct al Consiliului) În ceea ce privește atitudinea față de tovarășii din "majoritate" și "minoritate" în activitatea organizatorică practică a Comitetului Central, Comitetul Central va adera la decizia sa anterioară privind acordarea fiecărui membru al partidului cutare sau cutare funcție, numai în funcție de eficiența sa social-democrată și indiferent dacă se consideră a fi "majoritate" sau "minoritate" C C recomandă cu fermitate același curs de acțiune tuturor organizațiilor locale) Comitetul Central se pronunță cu hotărâre împotriva convocării unui congres de urgență în prezent și împotriva agitației pentru acest congres În ceea ce privește viața internă a Partidului, un congres în circumstanțele actuale ar fi o amenințare serioasă la adresa unității partidul nostru Nu este numit de nevoile activității practice În domeniul dezvoltării metodelor practice de luptă, ar rămâne inutilă, deoarece experiența acumulată de la Congresul II este prea neînsemnată Pentru desfășurarea muncii pozitive intensive, corespunzătoare stării critice actuale a țării, ar apărea congresul, iar agitația pentru un congres este un obstacol imens, deturnând o mulțime de forțe și mijloace) Se aduce la cunoștința tovarășilor că tipografia Partidului tipărește lucrări semnificative într-o măsură sau alta; În ceea ce privește publicațiile lui Ts K , de acum înainte vor purta marca: "ed Ts K) Hotărât în unanimitate: a) să clarifice tovarăşilor din comitete natura şi scopurile politicii Comitetului Central, b) să încerce imediat organizarea unei conferinţe pentru dezvoltarea acelor măsuri care ar putea duce la completarea liniștirea părții Comitetul Central al Rusiei Social-Dem Sclav petreceri - - Restul punctelor secrete ale acestei afirmații caracterizează atât de bine metoda de încorporare în partidul păcii practicată de Ts K încât considerăm că este necesar să o cităm pe cea mai frapantă dintre ele: "Stabiliți următoarele relații între tovarășul Glebov și tovarășul Lenin în străinătate: a) Să încredințeze tovarășului Glebov în străinătate gestionarea tuturor treburilor Comitetului Central, precum: relațiile cu O Centrală, trimiterea oamenilor în Rusia, casierie, expediție, tipografie, permisiunea de a tipări diverse lucrări în tipografia partidului , etc ; b) Tovarăşului Lenin i se încredinţează deservirea nevoilor literare ale Comitetului Central; Publicarea lucrărilor sale, împreună cu lucrările altor angajați ai Comitetului Central, are loc de fiecare dată cu acordul colegiului Comitetului Central Instruiește tovarășul Glebov, împreună cu tovarășul S , să reorganizeze organizarea treburilor tehnice în străinătate în conformitate cu nevoile mișcării ruse Dizolvați Biroul de Sud D K-ta, având în vedere inconsecvența activităților sale curente cu activitățile K-ta Centrală, și

încredințează organizarea lui Yu B t X Învățați tovarășul Lyadov să predea casa de marcat și raportul tovarășului Glebov " Valeria n-pseudonim al lui Lyubimov, membru al Comitetului Central în - Nikitich este un pseudonim pentru L B Krasin Iată o scrisoare a unui membru al Biroului de Sud despre dizolvarea acestuia: Dragi tovarăși Mă grăbesc să vă informez că în sfârşit şi noi am primit atenţia Comitetului Central Cunoașteți în termeni generali rolul și activitățile biroului nostru A fost fondată la începutul lunii februarie de către Ts K și este înzestrat cu puteri destul de largi și destul de vagi ("du-te și fă tot ce ai nevoie în numele meu") Cu toate acestea, cerințele practice au determinat curând direcția și natura muncii noastre Absența completă a legăturilor dintre Comitetul de Sud și Central și nesocotirea totală a acestuia față de regiunea noastră ne-au obligat să unim comitetele, care și-au exprimat disponibilitatea pentru o astfel de reuniune, în jurul Biroului Munca a fiert A trebuit să înființez o afacere cu pașapoarte, din moment ce nevoia de a reloca tovarășii de muncă afectată constant, a trebuit să atrag oameni noi pe care să îi înlocuiesc în cazuri de eșecuri - din păcate, prea frecvente Absența literaturii generale de partid a încetinit teribil de lucruri; trebuia să se mulțumească cu surogate, sub formă de proclamații sau pamflete de origine locală Cu toate acestea, în ciuda acestor dificultăți, am reușit să reunim trei comitete mai mari și o serie de organizații; s-au stabilit contacte în direct și comunicări frecvente de tovarăș, ceea ce a facilitat foarte mult munca în domeniu În tot acest timp, am fost în afara contactului cu Comitetul Central Încercarea noastră de a comunica cu Comitetul Central prin singurul membru al acestuia la care am avut - - accesul real a eșuat Acest membru însuși a stat deoparte de caz și nu a putut fi contactat prin el A trebuit să acționez pe riscul și riscul meu Nu exista nici un zvon, nici un spirit despre Ts K Adevărat, în acest timp au sosit câțiva camarazi din Comitetul Central cu o misiune destul de ciudată - să organizeze agenți ai Comitetului Central în sud - dar, familiarizându-se la fața locului cu Biroul de Sud și cu activitatea acestuia, au refuzat instrucțiunile date lor În felul acesta am existat până la jumătatea lunii august, sfârșitul activității noastre*) Și aici am simțit imediat mirosul noului Comitet Central În primul rând, un agent din Comitetul Central a sosit cu un anunț că Comitetul Central a hotărât să instaureze pacea în partid, iar în curând a apărut un alt tovarăș mai competent și, după cum primul act de pace, ne-a anunțat dizolvarea biroului nostru Ts K-tom Motivul dizolvării este agitația noastră pentru cel de-al treilea Congres Până acum am crezut că fiecare membru al Partidului Social-Democrat, indiferent de funcția pe care o deține, are dreptul de a "a avea propria părere" și de a apăra această opinie în fața fiecărui tovarăș și: a întregului Partid Acum Comitetul Central ne-a explicat că o persoană care este agent al Comitetului Central trebuie să-și împărtășească opiniile în orice și nu îndrăznește să exprime opinii contrare Agenții Comitetului Central sunt așadar funcționari guvernamentali care jură "supunere" și sunt obligați să se ghideze în opiniile și activitățile lor de opiniile superiorilor lor Idealul unui asemenea personaj social-democrat trebuie să fie, se pare, profesorul lui Cehov, care și-a bărbierit mustața pentru că directorul i-a bărbierit capul O astfel de atitudine nepoliticosă ("birocratică") a Comitetului Central față de activitatea de partid, în virtutea căreia i se cere să nu servească interesele partidului, ci să servească personalul Comitetului Central, ar trebui să stârnească indignare în orice revoluționar care se respectă pe sine și cauza lui Dar acest

lucru este agravat de o batjocură și mai flagrantă a drepturilor elementare ale instituțiilor de partid Biroul de Sud a fost dizolvat pentru că era în favoarea congresului, în timp ce Comitetul Central a decis împotriva congresului și "împotriva agitației ( ) pentru acest congres" Între timp, conform cartei, congresul poate fi convocat la cererea unui anumit număr de comisii În acest scop, agitația pentru congres este necesară; în consecință, agitația este dreptul elementar al oricărui comitet Și astfel, Comitetul Central se pronunță împotriva agitației, adică desființează în mod arbitrar § carta și privează comitetele de dreptul lor inalienabil; după ce a luat această decizie ilegală, el, pe baza acesteia, autorizează Biroul de Sud Există totul aici: călcarea în picioare a regulilor și batjocorirea conceptelor de bază ale activității revoluționare și limitarea celor care gândesc diferit, și toate împreună este o retipărire subterană proastă a sistemului micului Napoleon La început s-au răspândit zvonuri vagi despre o schimbare în componența Comitetului Central, în curând s-a cunoscut cu certitudine că atât componența, cât și direcția centrului nostru practic suferiseră schimbări serioase - e - Scopul și politica Comitetului Central sunt clare Hotărând quand même să interpreteze comedia reconcilierii, el trebuie să închidă gura tuturor celor care nu sunt de acord, pentru ca nici un sunet de disonanță să nu invadeze imnul conciliant al ipocriziei triumfătoare Iar datoria noastră, dacă principiile majorității și demnitatea partidului nu sunt o frază goală, este să demascăm Tartufii împăcați și să protestăm în cel mai hotărât față de instaurarea bunăstării oficiale și a unității ipocrite în partid Într-o discuție cu reprezentanții Comitetului Central, am declarat că nimeni nu își dorește pacea la fel de mult ca noi, susținătorii "majorității" Dar vrem o lume sinceră și deschisă, nu o comedie birocratică a reconcilierii, nu minciuni oficiale Dacă Comitetul Central dorește să se angajeze pe calea "prevenirii și suprimării" indicată de actul dizolvării biroului nostru, atunci să-și amintească că nu ne jucăm cu principiile și opiniile atât de ușor ca apostolii reconcilierii și că vom lupta pentru principiile noastre până la capăt Comitetul de la Riga s-a alăturat inițiativei a de camarazi (printre ei: Lenin, Krupskaya, A Bogdanov, Lunacharsky, Olminsky, Lepeshinsky, Lyadov, Desnitsky, Zver, Vorovsky, Zemlyachka, Bonch-Bruevich, Velichkina, Gusev, Krasikov și prieten)) și a adoptat următoarea hotărâre: Pe baza următoarelor considerații:) că criza pe care o trăiește în prezent Partidul nostru este o consecință inevitabilă a trecerii de la vechile forme de organizare cerc învechite la cele noi de Partid;) că cercul de scriitori din străinătate, care, împotriva voinței partidului, a pus mâna pe O Centrală, s-a dovedit incapabil atât să se adapteze la noile forme de partid, cât și să ofere partidului o adevărată îndrumare ideologică și a fost forțat de însăși poziția lor de lider al opoziției să renunțe la opiniile lor anterioare și să se alăture aripii oportuniste a partidului;) că soluționarea crizei trăite de Partid poate fi doar o chestiune a întregului Partid, și nu a instituțiilor responsabile față de acesta, motiv pentru care orice tentative de reconciliere pe baza unor acorduri private între instituțiile centrale sau cercurile Partidul nu ar trebui să fie tolerat de Partid, ca o uzurpare a drepturilor sale și o încălcare a onoarei și demnității sale;) că, având în vedere gravitatea crizei de partid, astfel de acorduri private nu numai că nu o pot rezolva, ci, dimpotrivă, trebuie inevitabil să servească drept sursă de noi complicații, noi lupte;) că importanța momentului politic pe care îl trăiește în prezent Rusia și creșterea rapidă a dispoziției

revoluționare a maselor muncitoare impun ca Partidului să rezolve criza cât mai repede și, în același timp, cât mai radical posibil - Ne declarăm cererea pentru convocarea imediată a celui de-al treilea Congres și ne alăturăm cu hotărâre angajamentului luat de o întâlnire privată a de tovarăși care sunt oamenii noștri de părere asemănătoare, care au făcut un apel deschis la Partid și au emis în el o lozincă hotărâtă de luptă împotriva cercismului august PS Comitetul de la Riga solicită tipografiei de partid să tipărească apelul anexat din data de în cât mai multe exemplare și să i-l transmită cu o oportunitate Lidin este un pseudonim pentru Mandelstam-Lyadov (vezi nota de mai sus) Vasiliev este pseudonimul lui F V Lengnik, membru al Consiliului de Partid în - a -a-Maria Moiseevna Essen S ("Syurtuk") - porecla lui Victor Kopp (vezi mai multe despre el în "Notele unui muncitor subteran obișnuit"), Popov este pseudonimul lui V Rozanov (nota) Fischer este un pseudonim pentru Rosa Halberstadt (nota) F o m și n - pseudonimul lui V Krokhmal Volumul V din Operele colectate ale lui N Lenin a fost pregătit pentru publicare de V Panov, ed L Kamenev a Index de nume A ÎN

Cercul c- Ozerov- -pe (Danielson)-] Orlov (Mahlin)- - , Orlovsky (Vorovski)- Osipe în (Zalkind-Zemlyachka) - R Ouen- Pavlovici (Krasikov) - - , - , - , , , - , , , - , - Panin (Halberstadt) - - , Parvus - , Pisare la- Plehanov- , - , , , , , , - , , - , - , - , , , , , , , , , , , , , , - , - , - , , , , - , - , Învingător în- Popov (V Rozanov)- , , , , , , - , , , , - , , , , , , , , , , , , , , - , , Posadovsky (Mandelberg) - , , , - , , Prokopovici - , - , , P r u d o n- R PH S (Struve)- , , - R M - - , , , , , R a d ic e in- Hotărăște niciunul la- R despre dzyan la - Rusov (Knunyants) - - , , , , , - , , Rymarenko- Privat (Bogdanov) - Ryazanov (Goldendakh) - , , CU Sablina (Krupskaya) - , S e n - S și m o n - Argint în - Serno-Soloviev ch- , C și pig și n - , - , - , - , Sorokin (N Bauman) - , , , Starover (Potresov) - , , - , , , , , - , , , !, , , , - Stahovici- , , - S tepa și o v- Pagina X o v- Struve- - , , - , Su în aproximativ r și n - T Tihomirov L - Țesător în- Tolstoi D - Travinsky (Krzhizhanovsky) - , , , , - T r e p o w- Troțki - , , , , , , - , , , , , , , , , , - , - , - , - , Tuporiloe (Martov) - , U Strada Unkovski Ouspensky G - O* Fisher (R Halberstadt)- Fol mar- - , , - Fomin (V Krokhmal) - , - , , - , Fourier- X Hal t u r i n- , X sau X b e r g- Ts Tsarev (Lockerman)- , , K Zetkin- Ch" Cernîșevski - - , , , Чичерин - , SH Shv e y c e r- Shram- Stein (E Alexandrova)- - , , , Schulze-Delhi ch- E Engels - , , - , , Yu Yudin (Eisenstadt)- SODERJANIE Str Prefață L Kameneva Partea Înaintea celui de-al II-lea Congres al R S -D R P - Note aleatorii ("Zarie" nr > aprilie) - I Bate, dar nu până la moarte II De ce grăbi vicisitudinile timpului III Statistici obiective Persecutorii zemstvos și anibali ai liberalismului (Zarya nr - , decembrie) - Revizuirea internă (Zarya nr - , decembrie) - I Foametea II Atitudine față de criză și foamete III Al treilea element IV Două discursuri ale liderului anul Ce să fac? Probleme dureroase în mișcarea noastră (pamflet) - Cuvânt înainte Í Dogmatism şi libertatea criticii - a> Ce înseamnă "libertatea criticii"? b) Noi apărători ai "libertăţii criticii" c) Critica în Rusia d) Engels despre semnificația luptei teoretice II Spontaneitatea maselor și conștiința dezechilibrei sociale Mocrații - a) Începutul unei creșteri spontane b) Închinarea înainte de spontaneitate "Gândirea de lucru" c) "Grupul de autoeliberare" și "Rabocheye Dyelo" III Sindicat și Social Democrat politică - a) Agitația politică și îngustarea ei de către economiști b) Povestea cum l-a adâncit Martynov pe Plehanov c) Denunţuri politice şi educare a activiştilor revoluţionari d) Ce este comun între economism și terorism e) Clasa muncitoare ca luptător de avangardă pentru democrație f) Încă o dată "calomieri", din nou "păcălitori" - - Pagină H' Meșteșugurile economiștilor și organizarea revoluționarilor - a) Ce este meșteșugul? b) Meşteşug şi economism c) Organizarea muncitorilor și organizarea revoluționarilor d) Sfera muncii organizatorice e) Organizarea "conspiratorie** și "democratismul** f) Muncă locală integral rusească V "Plan** pentru un ziar politic integral rusesc - a) Cine a fost jignit de articolul "De unde să descarce?" ** b) Un ziar poate fi organizator colectiv? c) De ce tip de organizare avem nevoie? Concluzie - Aplicație Încercările de a uni Iskra** cu Rabochy Dyelo - Raportul Colegiului Editorial Iskra la Ședința (Conferința) a R S -D R P Scrisoarea NN către S S-u Partea După al II-lea Congres al R S -D R P - ani Prefață la ediția tipărită "Scrisori către un tovarăș despre sarcinile noastre organizatorice ** Postfață la ediția tipărită "Scrisori către un tovarăș" Un pas înainte, doi pași înapoi (criză în partidul nostru) (broșură) - Cuvânt înainte a) Pregătirea congresului b) Semnificaţia grupărilor la intrare c) Începutul congresului;

Incident cu Comitetul de Organizare d) Dizolvarea grupului "Lucrător din Sud" e) Incident cu egalitatea limbilor f) Programul agrar g) Regulile partidului Tovarăș de proiect Martov · h) Dezbaterea despre centralism înainte de scindarea în iskra-iști * i) Alineatul unu din cartă i) Victime nevinovate ale acuzațiilor false de oportunism j) Continuarea dezbaterii asupra cartei Componența Consiliului k) Sfârșitul dezbaterii privind cartea Cooptarea la centre Plecarea delegaților "Cauza de lucru" > l) Alegeri Sfârșitul convenției m) Tabloul general al luptei de la congres Revoluționar și oportun aripa nistică a partidului o) După congres Două metode de luptă o) Necazurile mici nu trebuie să interfereze cu plăcerile mari vointa p) Noua Iskra** Oportunismul în chestiuni organizaționale c) Ceva despre dialectică Două lovituri de stat Aplicație Incident tovarăș Gusev și colab Deutsch - - Pagină Pentru ce ne străduim La petrecere Pentru Boris ■ - Declaraţii şi documente privind ruptura instituţiilor centrale cu petrecere (broșură) - Aplicații - Nr Pavlovici (Krasikov) Scrisoare către tovarăși despre al II-lea Congres al R S -D R P Nr Atitudinea organizaţiilor locale faţă de cel de-al doilea Congres S -D R P Jè Atitudinea organizaţiilor locale faţă de declaraţia din iulie ( ) C K Note ' - Indicator către ele eu EDITURA DE STAT = MOSCOVA = Despre Lenin și leninism Adoratsky, - Despre teoria și practica leninismului (marxismul revoluționar) M Ts k Girinis -Lenin despre specialiştii în ştiinţă şi tehnologie C k Deborin, A -Lopin ca gânditor C k Zinoviev, G - V I Lenin (Scurtă schiță biografică) C K Zinoviev, G - Lenin și Internaționala Comunistă M C K Zinoviev, G - Moartea Ilei Lepin Ts k Kamenev, L - Lepin și partidul său M Ts k Kerzhentsev, P - Leninismul Cu prefața II K Krupskaya! C k Krizhanovsky, G - Despre Vladimir Ilici C la Krupskaya, N K - Despre Vladimir Ilici C k Leninismul în sloganuri și transparențe M Ts k, Lenin despre problema națională Iredpsl si aprox II II Popov II, K Lunacharsky, A -Lepin și educația C k Martynov, A - Lenin și problema agrară în Rusia - C i: Molotov, V - Lenin și partidul în timpul revoluției C k Nevski, V - Vladimir Ilici Lenin (Ulianov) C k Pavlovici, M - Lepin (Materiale pentru și: învățăturile leninismului) C p Popov, N N și Yakovlev, Ya A - Viața lui Lenin și leninismul al -lea don ed C k Preobrajenski, E - V I Lenin (Schiță sociologică) M I k Culegere de memorii despre Lenin Sub gen I L Meshcheryakova M Guise C k Stalin - Despre Lenin şi leninism a -a ed M Guise C k Troţki, L D - Despre Lenin Materiale pentru biograf a -a ed Ts k Fridlyand, Ts - Leinp despre război și revoluție M C p Hodorovski, I -V I Lenin, marele conducător şi învăţător al poporului muncitor ■ S - -) Un eseu popular pentru muncitori și țărani M, - L C k Yaroslavsky, Em Viața și opera lui V I Lenin a -a ed M Guise C k Sectorul Comerţ al Editurii de Stat Moscova, Ilyinka, Birzhevaya ill , Bogoyavlensky por , Telefon - - Reprezentanță Leningrad, Leningrad, Volodarsky Ave , -a DEPARTAMENTUL POSTA AL SECTORULUI COMERȚ AL GOSIZDAT îndeplinește rapid și cu acuratețe toate comenzile de cărți ale lui Gosizdat și ale tuturor celorlalte edituri, precum și pentru publicații prerevoluționare, prin colet poștal și colet poștal mic ' CLIENȚII APLICĂ DIRECT la Departamentul de Trimiteri Poștale (Moscova, Ilyinka, Bogoyavlensky per ,), atunci când trimit bani în avans - PENTRU AMBALARE și TRANSPORT E PLĂȚIȘTE și astfel primesc orice carte la prețul editurilor